GEMEENTE WESTERVELD 06-84-02 / 21-04-11
BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED

TOELICHTING EN REGELS

INHOUDSOPGAVE **blz**

HOOFDSTUK 1 INLEIDING **1**
1.1 Aanleiding 1
1.2 Nota van uitgangspunten 1
1.3 Plangebied 2
1.4 Leeswijzer 3

HOOFDSTUK 2 STATUS EN REIKWIJDTE **5**
2.1 Beleidsgrenzen 5
2.2 Instrumentele grenzen 5
2.3 De functie van het bestemmingsplan 6
2.4 Analoog en digitaal bestemmingsplan 6
2.5 Systematiek 7

HOOFDSTUK 3 HUIDIGE SITUATIE **9**
3.1 Landschap 9
3.2 Cultuurhistorie 15
3.3 Landbouw 19
3.4 Natuur 24
3.5 Water 26
3.6 Recreatie en toerisme 27
3.7 Bedrijvigheid 29
3.8 Wonen in het landelijk gebied 29
3.9 Verkeer en infrastructuur 29
3.10 Nutsvoorzieningen 29
3.11 Overige functies 30

HOOFDSTUK 4 BELEIDSKADER **32**
4.1 Europees beleid en richtlijnen 32
4.2 Rijksbeleid 35
4.3 Provinciaal 39
4.4 Gemeentelijk beleid 56

HOOFDSTUK 5 OMGEVINGSASPECTEN **64**
5.1 Inleiding 64
5.2 Planmer 64
5.3 Water 71
5.4 Natuur 76
5.5 Milieu 81
5.6 Archeologie 95

HOOFDSTUK 6 PLANUITGANGSPUNTEN 99
6.1 Inleiding 99
6.2 Algemene uitgangspunten 99
6.3 Gebiedsindeling 101
6.4 Landschap 103
6.5 Cultuurhistorie 105
6.6 Landbouw 107
6.7 Natuur 117
6.8 Water 119
6.9 Recreatie en toerisme 119
6.10 Bedrijvigheid 123
6.11 Wonen in het landelijk gebied 124
6.12 Overige functies 129

HOOFDSTUK 7 JURIDISCHE TOELICHTING 131
7.1 Het juridisch systeem 131
7.2 Toelichting op de regels 133
7.3 Gebiedsbestemmingen 135
7.4 Overige bestemmingen 140
7.5 Dubbelbestemmingen 148
7.6 Algemene aanduidingsregels 149

HOOFDSTUK 8 UITVOERBAARHEID 152
8.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 152
8.2 Economische uitvoerbaarheid 152
8.3 Grondexploitatie 152

Bijlagen
Bijlage 1 Overzicht inventarisatie landschapselementen
Bijlage 2 Aanwijzingsbesluiten Natura 2000-gebieden
Bijlage 3 Aanwijzingsbesluiten beschermde dorpsgezichten
Bijlage 4 Toetsing Kadernota gemeente Westerveld aan POP II
Bijlage 5 Brandweeradvies
Bijlage 6 Reactienota overleg

REGELS

HOOFDSTUK 1	**INLEIDENDE REGELS**	**155**
Artikel 1:	Begrippen	155
Artikel 2:	Wijze van meten	168
HOOFDSTUK 2	**BESTEMMINGSREGELS**	**169**
Artikel 3:	Agrarisch - 1	169
Artikel 4:	Agrarisch - 2	190
Artikel 5:	Agrarisch - Opslag	209
Artikel 6:	Agrarisch - Paardenhouderij	210
Artikel 7:	Bedrijf	217
Artikel 8:	Bedrijf - Agrarisch loonbedrijf	225
Artikel 9:	Bedrijf - Nutsvoorziening	232
Artikel 10:	Bedrijf - Rioolwaterzuivering	234
Artikel 11:	Bedrijf - Zandwinning en -opslag	235
Artikel 12:	Bos - 1	237
Artikel 13:	Bos - 2	241
Artikel 14:	Cultuur en ontspanning - Informatiecentrum	244
Artikel 15:	Cultuur en ontspanning - Kalkovens	246
Artikel 16:	Cultuur en ontspanning - Museum	248
Artikel 17:	Cultuur en ontspanning - Openluchttheater	254
Artikel 18:	Detailhandel	256
Artikel 19:	Detailhandel - Tuincentrum	262
Artikel 20:	Horeca - 1	268
Artikel 21:	Horeca - 2	275
Artikel 22:	Horeca - Landgoed	277
Artikel 23:	Maatschappelijk	280
Artikel 24:	Maatschappelijk - Asielzoekerscentrum	282
Artikel 25:	Maatschappelijk - Begraafplaats	283
Artikel 26:	Maatschappelijk - Conferentiecentrum	284
Artikel 27:	Maatschappelijk - Dierenpension	289
Artikel 28:	Maatschappelijk - Kerk	295
Artikel 29:	Maatschappelijk - Levensbeschouwing	297
Artikel 30:	Maatschappelijk - Militair 1	299
Artikel 31:	Maatschappelijk - Militair 2	300
Artikel 32:	Maatschappelijk - Zorgboerderij	302
Artikel 33:	Natuur	308
Artikel 34:	Natuur - Schaapskooi	311
Artikel 35:	Radiosterrenwacht	317
Artikel 36:	Recreatie - 1	323
Artikel 37:	Recreatie - 2	332
Artikel 38:	Recreatie - 3	338
Artikel 39:	Recreatie - 4	346
Artikel 40:	Recreatie - 5	349
Artikel 41:	Recreatie - Recreatiewoningen	355
Artikel 42:	Sport - Golfbaan	357
Artikel 43:	Sport - Hondensportterrein	359
Artikel 44:	Sport - IJsbaan	361
Artikel 45:	Sport - Manege	363

Artikel 46:	Sport - Sporthal	369
Artikel 47:	Sport - Sportvelden	371
Artikel 48:	Sport - Verenigingsgebouw	374
Artikel 49:	Sport - Zwembad	376
Artikel 50:	Verkeer	378
Artikel 51:	Verkeer - Fietspaden	381
Artikel 52:	Water	382
Artikel 53:	Water - Waterwinning	385
Artikel 54:	Wonen	390
Artikel 55:	Wonen - Landgoed	397
Artikel 56:	Wonen - Voormalige boerderijpanden	402
Artikel 57:	Wonen - Woonleefgemeenschap	413
HOOFDSTUK 3	**DUBBELBESTEMMINGSREGELS**	**415**
Artikel 58:	Leiding - Gas	415
Artikel 59:	Leiding - Water	417
Artikel 60:	Waarde - Archeologie 1	419
Artikel 61:	Waarde - Archeologie 2	420
Artikel 62:	Waarde - Archeologie 3	422
Artikel 63:	Waarde - Beschermd dorpsgezicht	425
Artikel 64:	Waarde - Cultuurhistorie	427
Artikel 65:	Waarde - Landschap 1	429
Artikel 66:	Waarde - Landschap 2	431
Artikel 67:	Waarde - Rijksmonumenten	432
HOOFDSTUK 4	**ALGEMENE REGELS**	**433**
Artikel 68:	Anti-dubbeltelregel	433
Artikel 69:	Algemene bouwregels	434
Artikel 70:	Algemene gebruiksregels	435
Artikel 71:	Algemene aanduidingregels	436
Artikel 72:	Algemene afwijkingsregels	442
Artikel 73:	Algemene wijzigingsregels	443
Artikel 74:	Overige regels	447
HOOFDSTUK 5	**OVERGANGS- EN SLOTREGELS**	**448**
Artikel 75:	Overgangsrecht	448
Artikel 76:	Slotregel	449

Bijlagen

Bijlage 1	Specifieke toetsingscriteria ondergeschikte tweede tak of deeltijdfunctie
Bijlage 2	Algemene bedrijvenlijst
Bijlage 3	Lijst van specifiek toegestane bedrijven binnen de bestemming 'Bedrijf' of 'Detailhandel'
Bijlage 4	Lijst met gezamenlijke oppervlaktes van gebouwen ten behoeve van intensieve takken in de verwevingsgebieden
Bijlage 5	Van toepassing zijnde regels na wijziging naar de bestemming 'Bedrijf - Prostitutiebedrijf'
Bijlage 6	Bedrijvenlijst kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Voor u ligt het voorontwerpbestemmingsplan voor het buitengebied van de gemeente Westerveld. Het plan voorziet in een herziene en geactualiseerde planologisch-juridische regeling voor het landelijk gebied. De gemeente biedt met het Bestemmingsplan Buitengebied het planologisch kader voor toekomstige ontwikkelingen in het landelijk gebied.

Het gemeentebestuur van de gemeente Westerveld heeft besloten te komen tot één nieuw Bestemmingsplan Buitengebied. Westerveld beschikt momenteel over vier bestemmingsplannen voor het buitengebied van de voormalige gemeenten Diever, Havelte, Dwingeloo en Vledder. De bestemmingsplannen zijn echter onvoldoende op elkaar afgestemd en de toepasbaarheid van de plannen in de dagelijkse praktijk levert steeds meer problemen op. Zowel beleidsmatig als juridisch is er derhalve geen sprake meer van een goede en actuele planologische regeling en is een nieuw integraal bestemmingsplan voor het buitengebied gewenst. Met de herziening gaat de gemeente weer beschikken over een nieuw samenhangend beleidskader voor het totale buitengebied.

Vooruitlopend op het Bestemmingsplan Buitengebied is in 2004 voor een aantal onderdelen een herziening voor de verschillende bestemmingsplannen buitengebied opgesteld. Daarna is in 2006 de Kadernota buitengebied Westerveld opgesteld die als basis voor het Bestemmingsplan Buitengebied geldt.

In het nieuwe plan Buitengebied wordt ingespeeld op de gewijzigde regelgeving op allerlei gebieden. Allereerst geldt de Wet ruimtelijke ordening met de SVBP 2008 waaraan het bestemmingsplan moet voldoen. Van belang zijn voorts bijvoorbeeld de wetswijzigingen op milieugebied (Wet geluidhinder, Wet geurhinder en veehouderij, Meststoffenwet) en op het gebied van de recreatie (het vervallen van de Wet op de Openluchtrecreatie). Ook het beleid opgenomen in het Provinciaal Omgevingsplan (POP II) en het voorbeeld voor een 'Ruimte voor ruimte'-regeling worden in het nieuwe Bestemmingsplan Buitengebied vertaald waarbij de provinciaal omgevingsvisie die is vastgesteld op 9 maart 2011 ook is meegenomen. Tevens vindt met de herziening van het plan Buitengebied een doorvertaling plaats van het nationale natuurbeleid, zoals de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. In het bijzonder wordt rekening gehouden met de aanwijzing van Natura 2000 gebieden. Ook worden met het nieuwe bestemmingsplan gevoerde vrijstellingsprocedures (Wet op de Ruimtelijke Ordening), ontheffing- en omgevingsvergunningsprocedures (nieuwe Wet ruimtelijke ordening) voorzien van een juridisch-planologische regeling.

1.2 Nota van uitgangspunten

Een eerste belangrijke stap naar een herziening van het bestemmingsplan is het vaststellen van het beleid op hoofdlijnen.

Daarmee wordt de grondslag gelegd voor een uitwerking in bestemmingen. Ter voorbereiding op een nieuw Bestemmingsplan Buitengebied is daarom een kaderstellende notitie opgesteld ('Nota van uitgangspunten Bestemmingsplan Buitengebied Westerveld', vastgesteld door de gemeenteraad van Westerveld op 13 mei 2008). In dit bestemmingsplan zijn per beleidsonderdeel de uitgangspunten kort samengevat en 'vertaald' naar een juridische regeling. Het resultaat is het voor u liggende ontwerpbestemmingsplan Buitengebied voor de gemeente Westerveld.

1.3 Plangebied

Het nieuwe Bestemmingsplan Buitengebied heeft betrekking op vrijwel het hele buitengebied van de gemeente. Met dit bestemmingsplan wordt een groot aantal bestemmingsplannen vervangen zoals de bestemmingsplannen buitengebied van de voormalige gemeenten Diever, Havelte, Dwingeloo en Vledder en delen van het buitengebied horende bij de gemeente Ruinen en Smilde, het bestemmingsplan voor de recreatieterreinen in Diever en verschillende partiële herzieningen.

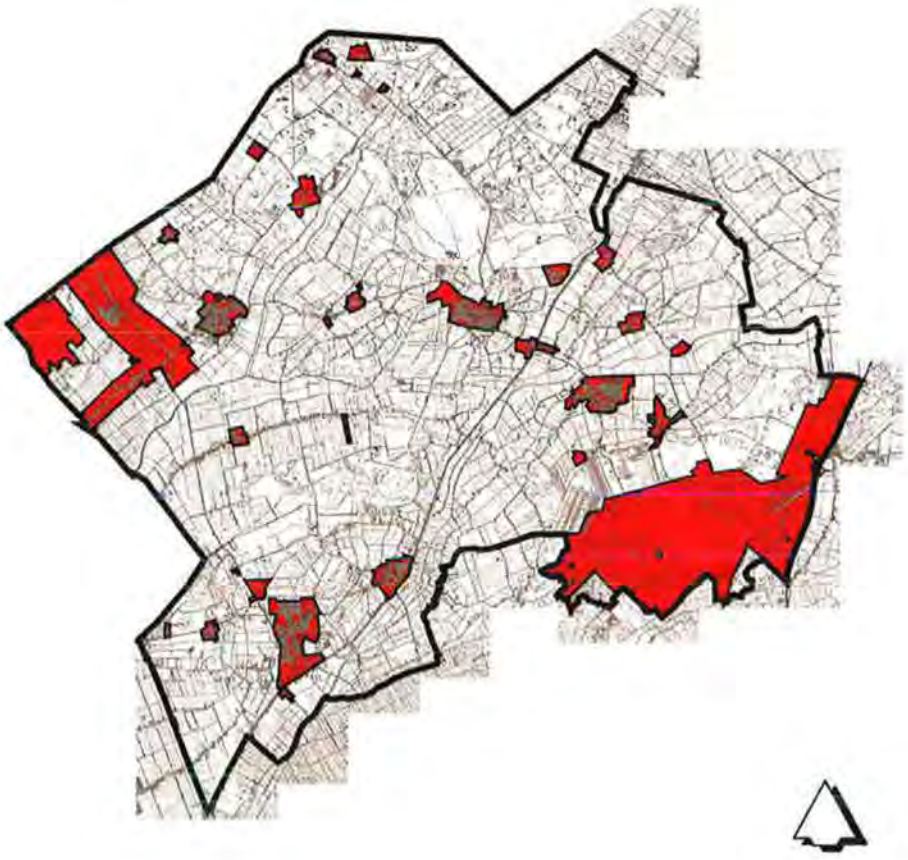

Figuur 1: Begrenzing plangebied Bestemmingsplan buitengebied Westerveld

Het Belvedèregebied Frederiksoord - Wilhelminaoord valt buiten het plangebied van het Bestemmingsplan Buitengebied. Dit geldt ook voor het beschermde dorpsgezicht Havelte - oud. Voor deze delen worden afzonderlijke bestemmingsplannen opgesteld. De kernen, waaronder het lintdorp Nijensleek, worden eveneens buiten beschouwing gelaten. Hiervoor zijn afzonderlijke bestemmingsplannen van toepassing. Figuur 1 geeft de begrenzing van het nieuwe Bestemmingsplan Buitengebied weer, waarbij in het rood de gebieden zijn aangegeven die buiten het Bestemmingsplan Buitengebied vallen.

De gemeente Westerveld grenst aan de gemeenten Meppel, Hoogeveen, De Wolden, Midden-Drenthe en de Friese gemeenten Ooststellingwerf en Weststellingwerf. De oppervlakte van de gemeente Westerveld bedraagt 283 km² (bron: Redactie Staatsalmanak). De ligging van de gemeente Westerveld in de provincie Drenthe is weergegeven in onderstaand figuur.

Figuur 2: Ligging gemeente Westerveld in de provincie Drenthe

1.4 Leeswijzer

De integrale herziening van het buitengebied wordt in de volgende hoofdstukken gemotiveerd en toegelicht. In deze toelichting komen na deze inleiding aan de orde:

- een beknopte omschrijving van de status en reikwijdte van het bestemmingsplan (hoofdstuk 2);
- een beschrijving van de huidige situatie in het plangebied en van de diverse functies daarbinnen (hoofdstuk 3);
- het relevante beleidskader van rijk, provincie en gemeente, alsmede relevante Europese richtlijnen en wet- en regelgeving (hoofdstuk 4);
- de omgevingsaspecten, waarin de afstemming tussen het ruimtelijk beleid en met name het water- en milieubeleid plaatsvindt (hoofdstuk 5);

- de gemeentelijke afwegingen en de daaruit voortvloeiende planuitgangspunten voor de basis- en overige functies, zoals die voortkomen uit de bestaande situatie, het beleidskader en de voorgestane ruimtelijke en functionele ontwikkelingen (hoofdstuk 6);
- de juridische toelichting, ter toelichting op de regels en de bestemmingen op de verbeelding (hoofdstuk 7);
- de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan (hoofdstuk 8).

HOOFDSTUK 2 STATUS EN REIKWIJDTE

Het Bestemmingsplan Buitengebied speelt als instrument van het gemeentelijk ruimtelijk beleid, een belangrijke rol. De werkingskracht kent twee hoofdrichtingen: het regelen van beheer en het sturen van ontwikkelingen. Het bestemmingsplan is echter slechts één van de instrumenten die zich met deze twee zaken bezighoudt. Het is dan ook van belang de reikwijdte ervan aan te geven, te bepalen op welke wijze dit instrument kan worden ingezet en de functie van het bestemmingsplan aan te geven.

2.1 Beleidsgrenzen

De gemeente dient bij de bepaling van haar beleid rekening te houden met de beleidskaders van de andere overheden (rijk, provincie, waterschap). Dit beleid is in hoofdstuk 4 weergegeven en is richtinggevend voor de algemene uitgangspunten van het bestemmingsplan. Ook het sectorale beleid (landbouw, natuur, recreatie, e.d.) heeft duidelijk invloed op de ontwikkelingen in het buitengebied. Die invloed is ook in de gemeente Westerveld duidelijk merkbaar, als we kijken naar de ontwikkelingen binnen de landbouw, de natuur en het landschap. Op gemeentelijk niveau wordt het beleid ten aanzien van de verschillende sectoren tegen elkaar afgewogen en, met inachtneming van de beleidskaders, samengevoegd in een integraal ruimtelijk plan. De afweging ten aanzien van sectorale aspecten vindt plaats in hoofdstuk 5.

2.2 Instrumentele grenzen

Hierbij gaat het om de vraag welke gemeentelijke beïnvloedingsmogelijkheden in het bestemmingsplan moeten worden opgenomen. Het wordt namelijk van groot belang geacht dat er een eenduidig hanteerbaar en doelmatig bestemmingsplan tot stand komt, dat gehandhaafd en nageleefd kan worden. Om dit zoveel mogelijk te garanderen, zijn in het plan regels opgenomen waaraan de gebruikers en bewoners van het buitengebied zich dienen te houden (in de vorm van onder meer bebouwingsbepalingen, omgevingsvergunningen voor bepaalde werkzaamheden, gebruiksbepalingen en strafbepalingen). Buiten het bestemmingsplan om zijn er dan nog de op wetten en verordeningen gebaseerde vergunningen waarmee de beleidsintenties zoals die in het bestemmingsplan zijn neergelegd, gestuurd en afgedwongen kunnen worden. Gedacht kan worden aan de milieuvergunning, de horecavergunning, de kapvergunning, en dergelijke.

Met het oog op zowel naleving c.q. handhaving als daadwerkelijke sturing van processen in het buitengebied, is het van belang dat:

a. niet méér wordt geregeld dan strikt noodzakelijk is voor een praktisch hanteerbaar plan;
b. in het bestemmingsplan met name dié zaken worden geregeld waarop daadwerkelijk invloed kan worden uitgeoefend, zoals nieuwbouw, functietoekenning (welk stuk grond krijgt welke bestemming), functiewijziging (in welke gevallen en op welke wijze kan een bestemming worden veranderd), ruimtelijke hoofdvorm van bebouwing, e.d.;

c. er geen zaken worden geregeld waarvoor anderszins al wetgeving of verordeningen bestaan, zoals ten aanzien van het milieubeleid (bijvoorbeeld in het kader van de Ammoniakwetgeving) en waterbeleid (bijvoorbeeld in de vorm van peilbesluiten);
d. in zijn geheel een flexibel bestemmingsplan ontstaat waarmee het gemeentebestuur in staat is op ontwikkelingen in te spelen en/of deze te begeleiden;
e. er een inzichtelijk en eenvoudig te hanteren bestemmingsplan ontstaat dat gehandhaafd en nageleefd kan worden.

2.3 De functie van het bestemmingsplan

Belangrijk is welke regelingen de gemeente in het bestemmingsplan wenst op te nemen. Drie begrippen staan centraal om aan te geven wat het bestemmingsplan wel en niet kan regelen: beheer, ontwikkeling en inrichting. Voor de bestaande functies (bijvoorbeeld agrarische bedrijven of aanwezige woningen) is het bestemmingsplan het beheerskader. Dat wil zeggen dat de huidige situatie in beeld wordt gebracht en dat, waar mogelijk en wenselijk, ontwikkelingsruimte wordt geboden. Nieuwe ontwikkelingen kunnen via een omgevingsvergunningenstelsel waarmee afgeweken wordt van het bestemmingsplan of het toepassen van wijzigingsbevoegdheden geregeld worden[1] . Het bestemmingsplan geeft daar zo mogelijk locaties voor aan. Het onderhavige bestemmingsplan kent een overwegend beheersmatig en conserverend karakter. Voor de daadwerkelijke uitvoering van inrichtingsmaatregelen geeft het plan de ruimtelijke randvoorwaarden aan en verzorgt het de afstemming.

Het bestemmingsplan is flexibel van opzet, maar (grootschalige) nieuwe ontwikkelingen zijn er niet in opgenomen. In voorkomend geval zullen dergelijke initiatieven worden beoordeeld aan de hand van de Kadernota voor het buitengebied of de nieuwe structuurvisie. Deze beoordeling zal bij positieve uitkomst leiden tot een op zichzelf staande planologische procedure en een aanpassing van het bestemmingsplan buitengebied.[1]

2.4 Analoog en digitaal bestemmingsplan

Het plan is opgesteld volgens de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening en conform de SVBP 2008. Het bestemmingsplan is digitaal raadpleegbaar; tevens is er een analoge uitdraai beschikbaar. Het digitale plan is het juridisch bindende plan. Beide plannen zijn overigens identiek; het analoge plan is een 'uitdraai' van het digitale plan.

[1] Het gaat daarbij om ontwikkelingen waarvan de concrete uitwerking in de loop van de bestemmingsplanperiode (10 jaar) wordt verwacht. Concrete ontwikkelingen die zich bij de voorbereiding van het bestemmingsplan voordoen en passen binnen het beleid van de gemeente, zullen in het bestemmingsplan al worden inbestemd.

2.5 Systematiek

In de Nota van Uitgangspunten zijn per thema uitgangspunten geformuleerd. Daarbij is gekozen voor een functionele benadering waarin onderscheid is gemaakt tussen de basisfuncties die een sterke relatie hebben met het buitengebied en de overige functies die 'gebruik maken' van het buitengebied.

De basisfuncties zijn randvoorwaardenstellend voor ontwikkelingsmogelijkheden voor de overige functies. De ontwikkeling van de overige functies mag niet ten koste gaan van de basisfuncties.

Tot de basisfuncties worden de functies landbouw, natuur en water gerekend. Dat betekent dat functies zoals hobbymatige agrarische activiteiten, wonen, werken en recreatie, behoren tot de overige functies.

Dit onderscheid is noodzakelijk om structuur aan te brengen in de belangenafweging van de verschillende ruimteclaims; ontwikkeling van de ene functie zou immers ten koste kunnen gaan van de andere.

De basisfuncties komen, als gevolg van de ontstaansgeschiedenis én door toedoen van de mens, overal in het buitengebied naast elkaar voor. Afhankelijk van de plaats in het buitengebied varieert de betekenis die aan de basisfuncties wordt toegekend. De basisfuncties zijn gebiedsdekkend. De overige functies die verspreid over het buitengebied voorkomen, zijn niet gebiedsdekkend en veelal niet afhankelijk van een specifieke locatie in het buitengebied.

Omdat de basisfuncties voor hun functioneren afhankelijk zijn van het buitengebied, zal bij de ontwikkeling van (nieuwe) andere functies altijd rekening worden gehouden met de belangen van de basisfuncties. Met andere woorden: de ontwikkeling van de overige functies zal niet teveel ten koste mogen gaan van de basisfuncties.

De indeling in basisfuncties en overige functies heeft uitsluitend betrekking op de ruimtelijke afweging en heeft geen invloed op het belang van de betreffende functie voor de gemeente.

2.5.1 Overkoepelend beleidsuitgangspunt

Alhoewel in algemene zin aan de basisfuncties landbouw, natuur en water een doorslaggevend belang wordt toegekend, kan het zich voordoen dat ook binnen deze basisfuncties een spanningsveld optreedt als het gaat om ruimtelijke afwegingen. Daarbij gaat het met name om de functies landbouw en natuur. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld de afweging van het bieden van ontwikkelingsruimte van de landbouw versus het handhaven van waardevolle ecologische elementen in het buitengebied van Westerveld.

Het landschap in het buitengebied van Westerveld is het resultaat van een eeuwenlange ontwikkeling van en wisselwerking tussen de functies landbouw en natuur. Binnen dit landschap is sprake van belangrijke landschappelijke en/ of cultuurhistorische waarden. Dit cultuurlandschap verdient bescherming.

Het landschap wordt gezien als product van natuur en cultuur. Het landschap van Westerveld kan dan ook worden beschouwd als randvoorwaarde stellend aan de overige functies in het buitengebied, zoals landbouw, recreatie, wonen, etc.

Dit betekent overigens niet dat alleen maar conserverend kan worden gehandeld. Ook bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zal het landschap de leidraad moeten vormen.

In het Bestemmingsplan Buitengebied is gekozen voor een plansystematiek waarbij de landschappelijke verscheidenheid de grondslag vormt. Behoud en ontwikkeling wordt verder nagestreefd door een Beeldkwaliteitsplan. Samen met de welstandsnota wordt hiermee een aanvullend toetsingskader gevormd voor ontwikkelingen die gevolgen hebben voor het landschap en waarvoor medewerking van de gemeente nodig is.

HOOFDSTUK 3 HUIDIGE SITUATIE

In dit hoofdstuk wordt een beeld gegeven van de huidige situatie in het buitengebied. Omdat deze slechts een momentopname is van een landschap dat 'in beweging is', (zowel fysisch-geografisch alsook in economische zin) krijgen oude en/of nieuwe ontwikkelingen hierbij de nodige aandacht.

In de beschrijving wordt eerst ingegaan op het landschap en de cultuurhistorie, welke randvoorwaardenstellend zijn binnen de functionele benadering. Daarna wordt ingegaan op de basisfuncties landbouw, natuur en water en daarna op de overige functies recreatie, wonen, niet-agrarische bedrijvigheid, verkeer en infrastructuur en nutsvoorzieningen.

3.1 Landschap

Het landschap in de gemeente Westerveld is het resultaat van een voortdurende wisselwerking van het natuurlijk milieu en de talloze menselijke ingrepen in de loop der eeuwen. In eerste instantie is de abiotische factor, de ondergrond, bepalend geweest voor de opbouw van het landschap. In de loop der tijd heeft de mens steeds sterker zijn stempel gedrukt op het landschap.

Geologische ontstaansgeschiedenis[2]

Van grote betekenis voor de vorming van het landschap van de gemeente Westerveld is met name het Saalien geweest, de periode vanaf de voorlaatste ijstijd zo'n 200 miljoen jaar geleden. In het Saalien was heel Drenthe bedekt met landijs, dat aan de onderzijde veel keien, zand en leem (grondmorene) meevoerde en hier en daar de bodem opstuwde. Deze grondmorene bleef na het verdwijnen van het landijs in de vorm van keileem achter. Aan het eind van het Saalien werden in dit keileemgebied, beter bekend als het Drents Plateau, smeltwaterdalen gevormd. Het huidige beekdalensysteem in de gemeente is hier het gevolg van. Door de schurende werking van het smeltwater, verdween de keileem in de smeltwaterdalen.

In de laatste ijstijd, het Weichselien, zo'n 100 miljoen jaar geleden, is de gemeente niet bedekt geweest met landijs. Deze periode is echter wel zeer bepalend geweest voor het huidige karakter van het gebied. In het begin van deze periode heeft de erosie het beekdalensysteem verder verdiept. Deze beekdalen werden vervolgens voor een groot deel weer gevuld met smeltwaterafzettingen. Door de afwezigheid van beplanting en als gevolg van de sterke wind, werd de hele gemeente in de loop van het Weichselien bedekt met een laag dekzand. Ook de beekdalen werden gevuld met dekzand. De dikte van de laag verschilde echter van plaats tot plaats.

[2] Voor meer informatie over de ontstaansgeschiedenis: G. Aalbersberg (januari 2010) Gemeente Westerveld: een archeologische verwachtingen- en beleidsadvieskaart. RAAP-rapport 2021. RAAP Archeologisch Adviesbureau BV, Weesp.

Na de ijstijd werd het klimaat warmer. In het Holoceen, de huidige periode na de ijstijden, vond op grote schaal veengroei plaats. Op lage plekken in het landschap, zoals in de beekdalen, werd voedselrijk laagveen gevormd.

Onder invloed van kwelwater werd op verschillende plaatsen voedselarm hoogveen gevormd. Hoogveen werd ook gevormd op plaatsen waar regenwater stagneerde, zoals in de waterscheidingsgebieden. Vanaf de Middeleeuwen heeft de wind weer vat gekregen op de stuifgevoelige dekzanden. Daardoor zijn verspreid in de gemeente stuifzanden ontstaan.

Ontginningsgeschiedenis

Bij het in gebruik nemen van de gronden heeft de mens ingespeeld op de natuurlijke omstandigheden. Het reliëf en de waterhuishouding waren sturende elementen bij het eerste gebruik en de eerste bewoning van het gebied. Vestiging vond plaats op de meest gunstige plaatsen, namelijk op de hellingen, gericht op de beekdalen. Hierdoor had men de beschikking over hoger en lager gelegen gronden. De hogere gronden kregen een functie als bouwland, de essen. De lagere gronden werden gebruikt als hooi- en weiland. Het bos leverde bouwmateriaal en brandhout en had een functie als jachtgebied. Op de woeste gronden of heide werden de schapen geweid, die vooral van belang waren als mestleveranciers van de essen. Daarnaast werden er van de heide strooisel en plaggen gehaald. Door de eeuwenlange toevoer van mest en plaggen, zijn de essen veelal hoger komen te liggen dan de omgeving en hebben een relatief dikke humushoudende bovenlaag. De hooilanden lagen meestal vlak langs de beken en waterlopen en waren kleine, grillig gevormde percelen. Hoger op de helling van het beekdal lagen de weidegronden. Als veekering werden houtwallen aangelegd.

Gedurende de laatste 100 jaar kreeg de mens meer technische mogelijkheden om de grond landbouwkundig intensiever te gaan gebruiken. Daarnaast heeft er de laatste 100 jaar een trend plaatsgevonden van een groeiende bevolking, industrialisering en dus ook van groeiende kernen. Hierdoor is de beschreven oorspronkelijke samenhang tussen de natuurlijke gesteldheid van het gebied (reliëf, bodem en water) en het daarop aangepaste kleinschalige en extensieve menselijke gebruik, in de loop der tijd minder hecht geworden.

Typering van het landschap

De ontwikkeling van het huidige landschap vindt haar basis in de bodem en waterhuishouding, de natuurlijke vegetatie en de invloed die de mens in de loop van de tijd hierop heeft gehad. Door verschillen in reliëf, waterhuishouding en vruchtbaarheidstoestand van de bodem, heeft de mens het gebied op verschillende manieren in gebruik genomen.

Als gevolg van natuurlijke processen en menselijke activiteiten is een verscheidenheid aan landschappen ontstaan. Elk van deze landschappen kent haar eigen ontstaansgeschiedenis, kenmerken en karakteristieken.

In de gemeente Westerveld komen drie grote landschappelijke eenheden voor:
a. het esdorpenlandschap;
b. het wegdorpenlandschap;
c. het ontginningskolonielandschap.

Verreweg het grootste deel van het gemeentelijk grondgebied maakt deel uit van het esdorpenlandschap. Binnen dit landschapstype komt een aantal verschillende deelgebieden voor, eveneens elk met haar eigen ontstaansgeschiedenis en kenmerken. Binnen het esdorpenlandschap wordt nader onderscheid gemaakt in:
- de essen;
- de veldgronden (heide en bos);
- de beekdalen;
- de veldontginningen (landbouwgronden).

In figuur 3 zijn deze gebieden weergegeven.

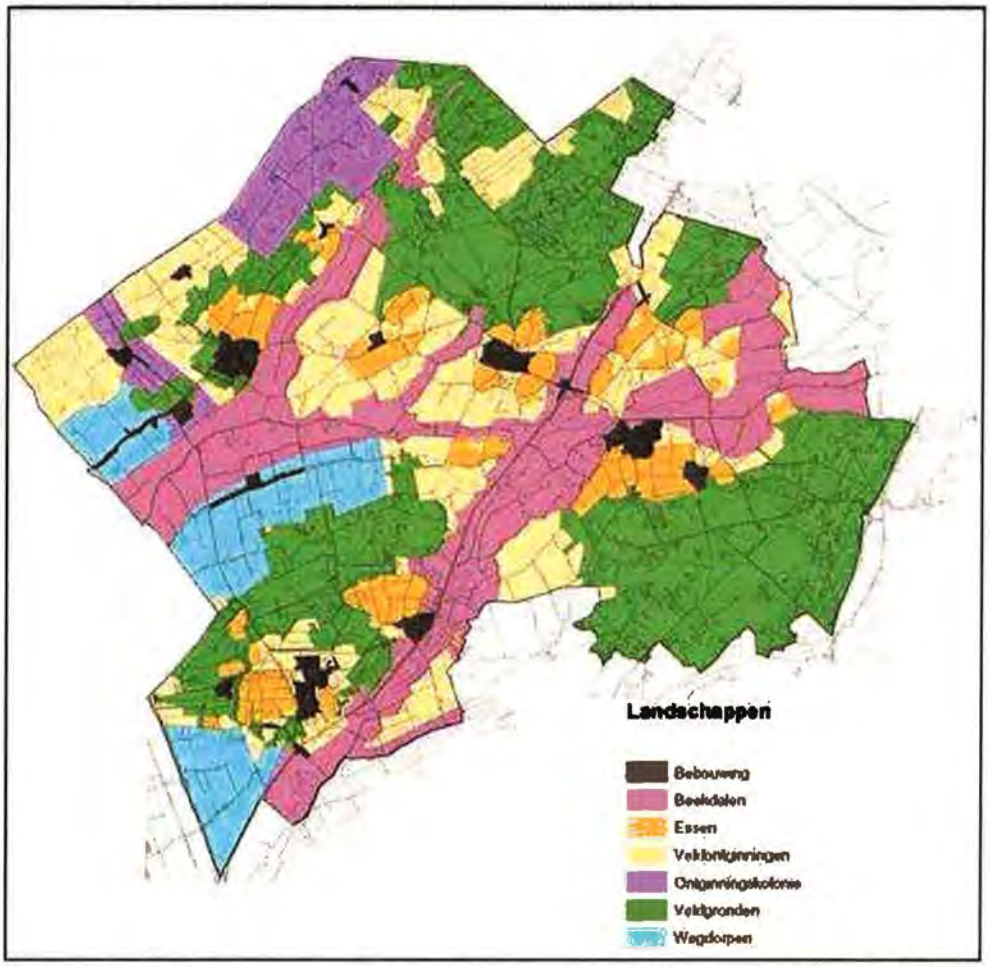

Figuur 3: Landschapstypen binnen de gemeente Westerveld (bron: Kadernota)

3.1.1 Esdorpenlandschap

De dorpen liggen in het algemeen langs de rand van de essen, in de nabijheid van de beekdalen. De structuur van de dorpen is echter sterk verschillend. De meeste dorpen worden gekenmerkt door de aanwezigheid van één of meer brinken; dit zijn gemeenschappelijke, met bomen beplante, ruimten.

Oorspronkelijk lagen deze brinken aan de rand van het dorp, waarbij de brink aan de beekdalzijde niet bebouwd was. Later is in de meeste gevallen ook deze open zijde bebouwd.

Door hun opbouw rond de brink en door het vele zware geboomte, kenden deze dorpen een bijzonder groen en besloten karakter. De dorpen waren als markante groene plekken al van ver in het vrij groene landschap te herkennen.

Essen

De essen vormden in het toenmalige landbouwsysteem een belangrijk gegeven. De esscultuur stond centraal in de hele bedrijfsvoering. De essen werden gebruikt als bouwland. Om de essen vruchtbaar te houden, werd er periodiek een mengsel van heideplaggen, strooisel en mest op de essen ondergeploegd. Door het eeuwenlang onderbrengen van de plaggen, strooisel en mest, zijn de akkers opgehoogd en hebben zij een enigszins bolle ligging gekregen. Op sommige essen is een esdek van meer dan 60 cm ontstaan. Om het vee van het bouwland te weren, waren de essen omgeven door een houtwal of door resten van het eerder gekapte bos.

De kernkwaliteiten van het essenlandschap:

- *openheid;*
- *essen deels begrensd door houtwallen en bosrestanten;*
- *voornamelijk in gebruik als bouw- en grasland;*
- *reliëf;*
- *geen bebouwing op de essen.*

Veldgronden

De veldgronden kunnen worden onderscheiden in heide- en bosgebieden:

- *Heide*
  De heidevelden waren omstreeks 1800 bepalend voor het landschapsbeeld. Op plaatsen waar de heidevelden uit licht, zeer arm zand bestonden, zijn door afplagging en overbeweiding zandverstuivingen ontstaan. Het Wapserzand, Dieverzand en Oosterzand vormen voorbeelden van dergelijke zandverstuivingen. Voorzover het de heidegebieden betreft hebben de kernkwaliteiten van het veldgrondenlandschap betrekking op:
- afwisseling in open en besloten delen;
- geen duidelijke richtingen;
- voornamelijk natuurfunctie;
- vennen;
- plaatselijk bos;

- nauwelijks bebouwing.
- *Bos*
  Aangenomen wordt dat de oorspronkelijk uitgestrekte wouden al tegen het einde van de vroege Middeleeuwen waren verdwenen. Op de moeilijk te bewerken gronden en langs de randen van het dorp zijn de bosrestanten het langst in stand gebleven. Langs de Oosteresch van Wittelte ligt nog een klein oud esbos.

De kernkwaliteiten van het veldgrondenlandschap:
- *sterk verdicht;*
- *loof- en naaldhoutbos;*
- *strakke blokvormige percelen;*
- *voornamelijk natuurfunctie;*
- *vennen;*
- *nauwelijks bebouwing.*

Beekdalen

De beekdalen werden gebruikt als hooi- en weilanden. Kenmerkend voor de oudste ontginningen in de bredere beekdalen is het onregelmatige verkavelingspatroon. De opstrekkende verkaveling van de beekdalranden is van latere datum.

De beekdalen werden gescheiden van het veld door grenswallen. Bij de latere individuele ingebruikname werden loodrecht op de stroomrichting van de beek dwarswallen aangelegd. In de nattere delen, waar men kon volstaan met het graven van veekerende sloten, werden geen wallen opgeworpen. Door de wallen verkregen de beekdalen een heel karakteristieke ruimtelijke opbouw. In de beekdalen binnen de gemeente Westerveld is deze karakteristieke ruimtelijke bouw nog gedeeltelijk aanwezig. In de Veldhuizerlanden en de Zuid Wapserlanden zijn op verschillende plaatsen grenswallen en dwarswallen aanwezig. Het fijnmazige patroon is nog goed te zien ten oosten van Park Midzomer. Daar waar de aangrenzende heide bij het beekdal werd gevoegd om zo over voldoende hoge en droge grond voor het vee te kunnen beschikken, werd achter de oude grenswal een tweede, nieuwe grenswal aangebracht.

De kernkwaliteiten van het beekdallandschap:
- *openheid;*
- *verdichting door houtwallen evenwijdig aan en dwars op de beekdalranden;*
- *voornamelijk in gebruik als grasland;*
- *opstrekkende verkaveling;*
- *reliëf;*
- *nauwelijks bebouwing.*

Veldontginningen

Vanaf 1800 voltrokken zich grote veranderingen in het esdorpenlandschap. Er werd een begin gemaakt met de ontginning van de 'woeste gronden'.

De ontginning van het hoogveen is systematisch aangepakt. In de meeste gevallen gebeurde dit door middel van de zogenaamde wijkvervening. Waar het hoogveen was verwijderd, werd de bodem geschikt gemaakt voor de landbouw. Door het gebruik van kunstmest, kon de escultuur als landbouwsysteem worden verlaten en konden de overige gronden in cultuur gebracht worden.

De jonge veldontginningen kunnen in het algemeen gekarakteriseerd worden als grote open, kale landschappen. Landschappelijk gezien betekende de ontginning van de heidevelden een grote verandering. Tot die tijd bestond het landschap uit relatief kleine enclaves cultuurgrond in de onmiddellijke nabijheid van de nederzettingen, te midden van uitgestrekte heidevelden. Na de ontginningen van de heidevelden was nagenoeg alle grond in cultuur gebracht. Het Wapserveld en het Oldendieverveld zijn voorbeelden van jonge veldontginningen. Er zijn nog enkele heiderestanten in deze gebieden aanwezig.

Gedeelten van de heidevelden zijn na de ontginning bebost. Hierdoor zijn in het noordelijk gedeelte van de gemeente grote boscomplexen ontstaan. Deze boscomplexen hebben gezorgd voor een verdichting van het landschap. Grote delen van de Berkenheuvel, het Wapser- en Dieverzand waren al eerder bebost om de stuifzanden vast te leggen.

In de tweede helft van de twintigste eeuw vonden de eerste ruilverkavelingen plaats. Deze hadden vooral tot doel het versnipperde bezit op de essen te concentreren en de verkavelingsituatie te verbeteren. Daar waar ruimte kon worden gewonnen, zijn landschapselementen zoals houtwallen en -singels verdwenen. Grootschalige aanpassingen zijn verricht met het normaliseren (rechttrekken) van beken.

De kernkwaliteiten van het veldontginningslandschap:
- *overwegend open, plaatselijk verdicht met bosjes, houtwallen en singels;*
- *in gebruik als bouw- en grasland;*
- *percelering afhankelijk van ontginning en ruilverkaveling;*
- *bebouwing voornamelijk langs ontginningsassen.*

3.1.2 Wegdorpenlandschap

Binnen de gemeente bevindt zich een aantal gebieden die behoren tot het wegdorpenlandschap van de veenrandontginningen. Het gaat hierbij om het gebied rond Veendijk in het uiterste zuidwesten van de gemeente en de gebieden rond Wapserveen en Nijensleek.

Bij Veendijk heeft geen natte vervening plaatsgevonden, omdat de veenlaag hiervoor te dun was. De overgebleven gronden waren uitstekende cultuurgronden en werden vanaf 1802 ontgonnen. Hiervoor werden wijken en sloten gegraven om de gronden te ontwateren. Er werd tijdens de ontginningswerkzaamheden en de latere agrarische activiteiten veel hinder ondervonden van het water. In 1932 werd daarom het Waterschap Veendijk opgericht, die door middel van elektrische bemaling de gronden droog hield. Ook in de buurtschappen Wapserveen en Nijensleek heeft geen natte vervening plaatsgevonden vanwege de dunne veenlaag. Op de overblijvende gronden ontstonden weidegronden.

De kernkwaliteiten van het wegdorpenlandschap:
- *afwisseling in open en besloten delen;*
- *voornamelijk in gebruik als bouw- en grasland;*
- *opstrekkende verkaveling.*

3.1.3 Ontginningskolonielandschap

In 1818 is de Maatschappij van Weldadigheid[3] opgericht om in de arbeidsbehoefte te kunnen voorzien. Het voornaamste doel van de Maatschappij was de stichting van landbouwkoloniën op woeste gronden en de ontginning van deze gronden door paupers (behoeftigen) die ter plaatse gehuisvest moesten worden. Als vestigingsplaats werd gekozen de zuidwesthoek van Drenthe, waar nog een groot deel van de bodem was bedekt met heide en veen. In de omgeving van het landgoed zijn de eerste twee koloniën gesticht: Frederiksoord en Willemsoord. Uiteindelijk werden zes vrije koloniën gesticht, waaronder ook Zorgvlied.

Kernkwaliteiten van het ontginningskolonielandschap:
- *strakke, planmatige opzet;*
- *afwisseling in open en besloten delen;*
- *grote bospercelen;*
- *gras- en bouwland;*
- *agrarische en natuurfunctie.*

3.2 Cultuurhistorie

De vele cultuurhistorische waarden geven het buitengebied van Westerveld identiteit en karakter. De belangrijkste archeologische en cultuurhistorische waardevolle elementen in het plangebied zijn de essen, houtwallen, beekdalen, hunebedden en landgoederen.

3.2.1 Archeologische waarden

Voor een beknopte beschrijving van de archeologische waarden in het plangebied is de AMK en de IKAW geraadpleegd.

[3] De Maatschappij van Weldadigheid maakt geen deel uit van dit bestemmingsplan.

De Archeologische Monumenten Kaart (AMK) bevat een overzicht van de bekende archeologische terreinen in Nederland. De terreinen zijn beoordeeld op verschillende criteria en op grond daarvan zijn de terreinen ingedeeld in categorieën: terreinen van 'archeologische waarde', 'hoge archeologische waarde' en 'zeer hoge archeologische waarde' (waaronder de beschermde monumenten). Daarnaast is er nog de categorie 'terreinen van archeologische betekenis'. Deze vindplaatsen dienen, indien hier bodemingrepen zijn voorzien, nog gewaardeerd te worden. Zie figuur 4, AMK-gebieden Westerveld (POP II, provincie Drenthe). In Westerveld komen verspreid over het buitengebied terreinen van archeologische waarde voor. Het betreft veelal kleine heide- en stuifzandterreinen. De waarde varieert van terrein van 'zeer hoge archeologische waarde' tot 'archeologische betekenis'. Binnen de gemeente komen vier terreinen voor die wettelijk beschermd zijn. Deze liggen in het Natura 2000-gebied Holtingerveld. Hier geldt het beschermingsregiem van de Monumentenwet 1988.

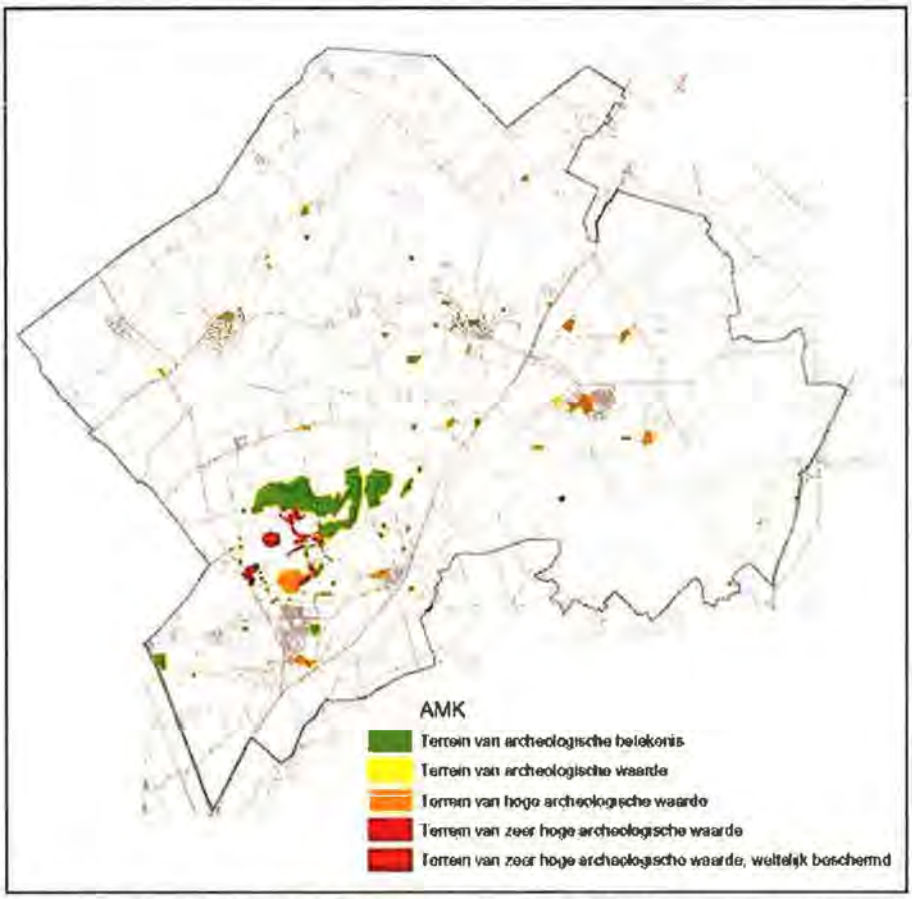

Figuur 4: Archeologische Monumentenkaart Westerveld (bron: POPII)

De Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) geeft een overzicht van de archeologische verwachtingswaarden, zie figuur 5. Voor het buitengebied van Westerveld varieert de archeologische verwachtingswaarde van laag (voornamelijk de beekdalen) tot hoog (waaronder de meeste essen).

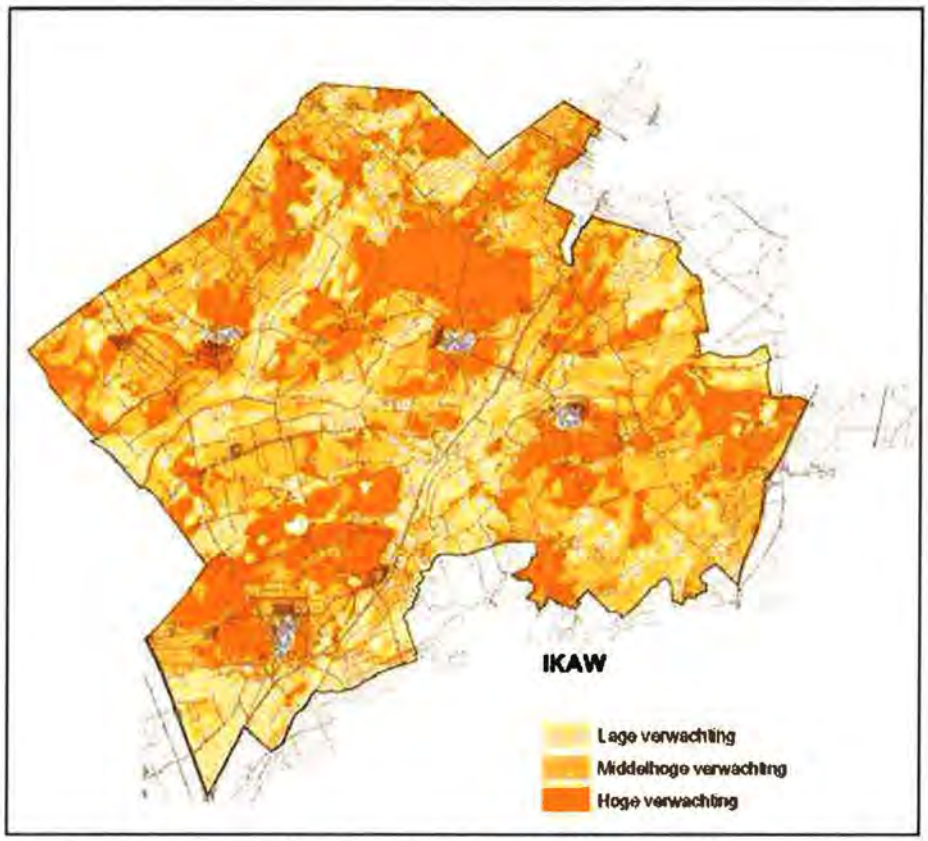

Figuur 5: Indicatieve Kaart Archeologische Waarden Westerveld (bron: POPII)

Om op zorgvuldige wijze met het archeologische bodemarchief om te gaan, is een gemeentelijke archeologische beleidsadvieskaart opgesteld[4].

De beleidsadvieskaart is samengesteld op basis van de volgende gegevens:

- de archeologische verwachtingskaart;
- het overzicht van de geïnventariseerde vindplaatsen;
- het overzicht van al (archeologisch) onderzochte terreinen;
- de in Drenthe gangbare onderzoeksrichtlijnen (Beleidsbrief Provinciaal archeologiebeleid, 2007);
- de kaart provinciaal archeologie belang (december 2009).

In paragraaf 5.6 wordt nader ingegaan op de beleidsadvieskaart.

3.2.2 Cultuurhistorische waarden

De ingrepen die de mens in de loop der tijden in het landschap heeft gedaan om een beter bestaan op te bouwen, zijn als herkenbare structuren nog op veel plaatsen herkenbaar.

[4] G. Aalbersberg (januari 2010) Gemeente Westerveld: een archeologische verwachtingen- en beleidsadvieskaart. RAAP-rapport 2021. RAAP Archeologisch Adviesbureau BV, Weesp.

De ruimtelijke samenhang tussen essen, heide, beekdalen en dorpen heeft een cultuurhistorische oorsprong en is ook nu nog op veel plaatsen in Drenthe zeer herkenbaar in het landschap. De herkenbaarheid van de cultuurhistorie is in het POP II in drie categorieën weergegeven: hoogste, middelste en laagste gaafheidsgraad. Westerveld kent alle drie de gaafheden. Een hoge gaafheidsgraad wordt in Westerveld toegekend aan het zuidelijk deel van de gemeente. Het noordwestelijk deel wordt gezien als het gebied met de middelste gaafheidsgraad en het noordoostelijk deel met een lage gaafheidsgraad. Specifieke elementen waaraan een cultuurhistorische betekenis kan worden toegekend zijn:

- de nog herkenbare essen;
- hunebedden;
- landgoederen en buitenplaatsen;
- watererfgoed: waterlopen en cultuurhistorisch waardevolle waterwerken;
- archeologische monumenten;
- Maatschappij van Weldadigheid;
- beschermde dorpsgezichten Eursinge, Havelte - Van Helomaweg (De Wal) en Westeinde;
- hunebedden.

Beschermde dorpsgezichten

Onderdeel van het Bestemmingsplan Buitengebied zijn de beschermde dorpsgezichten Eursinge, Havelte - Van Helomaweg (De Wal) en Westeinde. De oorspronkelijke ruimtelijke structuur en bebouwing van de dorpen zijn door de eeuwen heen goed bewaard gebleven. Dit heeft er toe geleid dat de dorpen als 'beschermd dorpsgezicht' zijn aangemerkt.

Bouwkundige monumenten

Onderdeel van de cultuurhistorische waarden in het gebied zijn de gebouwen. Een aantal karakteristieke gebouwen en bouwwerken zijn aangewezen als rijks- of gemeentelijk monument. Het gaat vooral om een aantal (Saksische) boerderijen, schuren, molens en landhuizen. Voor de bescherming hiervan geldt de Monumentenwet. De bescherming richt zich daarbij voornamelijk op de instandhouding van de gebouwde omgeving.

3.2.3 Ontwikkeling

De waarde van het landschap is de laatste decennia steeds belangrijker geworden. Het behoud en het herstel van het landschap is een richtlijn om de ruimtelijke kwaliteit van het landschap vorm te geven. Nieuwe landschappelijke ontwikkelingen als natuurlijke waterlopen en oevers maken deel uit van uitvoeringsprogramma's.

De waarden van het landschap zijn ook van belang voor een aantrekkelijk woongebied en voor een recreatief landschap. Het behoud van karakteristieke boerderijen en het behouden van de essen en beekdalen, zijn ontwikkelingen die in een bestemmingsplan kunnen worden geregeld.

3.3 Landbouw

In deze paragraaf wordt een beeld gegeven van de agrarische sector in de gemeente. Het betreft een weergave van de huidige situatie door middel van het beschrijven van een aantal aspecten, te weten grondgebruik, bedrijfssituatie, bedrijfsgrootte en opvolgsituatie.

3.3.1 Grondgebruik

De gemeente Westerveld is een gebied met een waardevol oud cultuurlandschap, waarin de landbouw vanouds een zeer belangrijke rol speelt. De landbouwgebieden zijn nauw verweven met de natuurgebieden, de bossen, de vele landschapselementen en de diverse recreatieve ontwikkelingen. Qua verschijningsvorm komen zowel kleinschalige als meer grootschalige landbouwgebieden voor. De landbouw wordt in Westerveld vooral gevormd door de veehouderij, waarbij de nadruk ligt op de melkveehouderij. Ongeveer 60% van de totale oppervlakte van de gemeente is landbouwgrond. Circa 2,5% van de beroepsbevolking is werkzaam in de agrarische sector of in de daaraan gelieerde bedrijven.

3.3.2 Cijfers per bedrijfstype

Onderstaande tabellen geven een beeld van de situatie van de landbouw in Westerveld.

	Aantal (hoofd en neven)				Oppervlakte (hectare)			
	1986[5]	*%*	*2005*	*%*	*1986*	*%*	*2005*	*%*
Akkerbouwbedrijven	24	4	14	4	482	4	406	4
Tuinbouwbedrijven en teeltbedrijven	6	1	23	6	7	0	428	4
Graasdierbedrijven	538	87	302	84	11.628	90	9.338	87
Hokdierbedrijven	13	2	4	1	25	0	37	0
Combinaties	37	6	17	5	751	6	559	5
Totaal	**618**	**100**	**360**	**100**	**12.893**	**100**	**10.768**	**100**

Tabel 1. Aantal en oppervlakte van hoofd- en nevenberoepbedrijven per bedrijfstak van landbouw in Westerveld (bron: CBS)

In tabel 1 is te zien dat in 20 jaar tijd het totale aantal landbouwbedrijven in Westerveld met circa 40% is afgenomen. En dat terwijl de totale oppervlakte die de bedrijven in eigendom hebben slechts met circa 15% is afgenomen.

Verder is te zien dat in 2005, net als 20 jaar geleden, veruit de meeste bedrijven bestaan uit graasdierbedrijven. Opvallend is de forse stijging van het aantal tuinbouw- en teeltbedrijven.

In tabel 2 is te zien dat het aantal bedrijven met grote hoeveelheden grond fors is toegenomen. Had in 1986 nog slechts 3% van de bedrijven een oppervlakte van 50 hectare of meer, in 2005 was dit 18% van de bedrijven. Dit proces wordt schaalvergroting genoemd. Feitelijk blijkt dit proces ook al uit tabel 1. Waar het aantal bedrijven met 40% is afgenomen, is de totale hoeveelheid grond met slechts 15% afgenomen. Dit houdt in dat bedrijven steeds grotere hoeveelheden grond in eigendom hebben.

[5] In 1986 bestond de gemeente Westerveld nog niet. De gemeente bestond toen uit de gemeente Vledder, Havelte, Diever en Dwingelo. De cijfers voor 1986 betreffen een optelling van de cijfers van deze afzonderlijke gemeenten.

	1986		2005	
	absoluut	*%*	*absoluut*	*%*
Zonder cultuurgrond	8	1	6	2
0,01-1 hectare	6	1	5	1
1-5 hectare	50	8	65	18
5-10 hectare	87	14	46	13
10-15 hectare	71	11	21	6
15-20 hectare	103	17	18	5
20-30 hectare	167	27	47	13
30-50 hectare	104	17	86	24
50-100 hectare	21	3	58	16
> 100 hectare	1	0	8	2
Totaal	**618**	**100**	**360**	**100**

Tabel 2. Aantal agrarische bedrijven naar gemiddelde oppervlakte per bedrijf (bron: CBS)

3.3.3 Ontwikkeling

Onder invloed van diverse factoren, waaronder met name het beleid, de economie en de omgeving, vinden belangrijke ontwikkelingen in de landbouw plaats. Statistieken geven duidelijk aan dat de inkomens in de landbouw regelmatig onder druk staan, waarbij overigens de verschillen per sector en per jaar soms groot zijn.

In het kort kunnen de ontwikkelingen als volgt worden gekarakteriseerd. Het aantal landbouwbedrijven dat stopt, is relatief groot. Er moet rekening gehouden worden met het gegeven dat het aantal bedrijven in de komende 10 tot 15 jaar zal halveren. Veel bedrijven hebben een te geringe omvang en daardoor een te gering bedrijfsinkomen.

	2005	
	absoluut	*%*
3-8 nge	62	17
8-12 nge	29	8
12-16 nge	16	4
16-20 nge	12	3
20-24 nge	12	3
24-32 nge	24	7
32-40 nge	13	4
40-50 nge	19	5
50-70 nge	41	11
70-100 nge	55	15
100-150 nge	47	13
> 150 nge	30	8
Totaal	**360**	**100**

Tabel 3. Bedrijfsomvang van hoofd- en nevenberoepbedrijven in NGE (bron: CBS)

Uit tabel 3 blijkt dat in 2005 46% van het aantal agrarische bedrijven in Westerveld kleiner is dan 40 NGE en daarmee als relatief klein moet worden aangemerkt. Bij dergelijke kleine bedrijven zien potentiële opvolgers vaak af van bedrijfsovername. Gemiddeld gesproken hebben met name bedrijven met een omvang groter dan 70 NGE een toekomstperspectief. In Westerveld behoort 36% van bedrijven tot deze categorie.

Overigens niet alleen een te geringe omvang van een bedrijf kan reden zijn tot het beëindigen van de bedrijfsvoering. Een andere oorzaak kan zijn dat een bedrijf op de huidige locatie geen mogelijkheid heeft tot uitbreiding als gevolg van verschillende omgevingsaspecten.

Uit tabel 4 blijkt dat met name de akkerbouwbedrijven en in mindere mate ook de graasdierbedrijven en de combinaties daarvan, de meest kwetsbare bedrijfstakken vormen in Westerveld. Op basis van deze cijfers kan geconcludeerd worden dat deze sectoren de komende jaren het meest zullen afnemen. De tuinbouw- en teeltbedrijven is een kleine sector in Westerveld, maar deze sector wel zeer levensvatbaar.

	2005	
	Aantal NGE	*gem. NGE/bedrijf*
Akkerbouwbedrijven	425	30
Tuinbouwbedrijven en teeltbedrijven	5.395	235
Graasdierbedrijven	18.486	61
Hokdierbedrijven	369	92
Combinaties	1.055	62
Totaal	**25.731**	**71**

Tabel 4. Aantal NGE's per bedrijfstak van hoofd- en nevenberoepbedrijven (bron: CBS)

Parallel aan de afname van het aantal bedrijven zijn de overblijvende agrarische bedrijven genoodzaakt om de bedrijfsomvang te vergroten. Dit gebeurt in de eerste plaats letterlijk, door gronden van stoppende bedrijven over te nemen. In Westerveld ontstaat hierdoor een hoge gronddruk, maar door het beperkt vrijkomen van gronden, is er een lage grondmobiliteit. Een deel van de bedrijven zoekt de toekomstige ontwikkeling echter in het toevoegen van nieuwe elementen aan het agrarisch bedrijf.

Verwacht moet worden dat er in de komende jaren, als gevolg van bovenstaande ontwikkelingen, steeds meer een vierdeling in de landbouwbedrijven zal ontstaan:

- gespecialiseerde grootschalige landbouwbedrijven, waaronder melkveehouderijbedrijven, enkele intensieve veehouderijbedrijven en akkerbouwbedrijven, die door overname van gronden en melkquota in omvang relatief snel groeien. Opmerkelijk is dat in het buitengebied nog maar weinig intensieve veehouderijen zijn gevestigd en dat het aantal bedrijven verder terug loopt;
- bedrijven die (soms naast specialisatie) kiezen voor verbreding, verdieping en/of schaalvergroting: het bewerken, verwerken en soms vanuit huis verkopen van eigen producten of het toevoegen van een nieuwe bedrijfstak, zoals agro-toerisme, zorg, landschaps- of natuuronderhoud of biomassavergisting;
- bedrijven die als nevenbedrijf worden voortgezet en waarvan het bedrijfshoofd buiten het landbouwbedrijf een inkomen gaat zoeken. Dergelijke bedrijven stoppen met de actieve bedrijfsvoering, maar houden de gronden aan en verhuren deze bijvoorbeeld aan een loonwerker voor de verbouw van maïs;
- bedrijven die stoppen. De bedrijfsgebouwen komen vrij voor een andere functie.

Verwacht mag worden dat er, ondanks de planologische mogelijkheid van nieuwe percelen, er, vanwege de verwachte afname van het totale aantal agrarische bedrijven, per saldo een vermindering van het aantal bedrijven zal optreden.

Ondanks alle veranderingen zal de landbouw in de komende decennia van belang blijven voor de gemeente. Het is daarom belangrijk dat de landbouw de mogelijkheden en de ruimte krijgt voor nieuwe ontwikkelingen, waarbij uiteraard moet worden beoordeeld in hoeverre deze ontwikkelingen passen binnen het waardevolle landschap van de gemeente als basisfunctie van de omgevingskwaliteit.

3.4 Natuur

Een belangrijk deel van de gemeente Westerveld is beschermd bos- of natuurgebied. Zo zijn de gebieden Drents-Friese Wold en Leggelderveld, Dwingelderveld en Holtingerveld (voorheen Havelte-Oost) aangewezen als Natura 2000-gebied. Een deel van het Drents - Friese Wold en Leggelderveld en het Dwingelderveld zijn daarnaast ook aangewezen als Nationaal Park. Deze drie gebieden maken, samen met de in het Gebiedsplan begrensde bos- en natuurgebieden ook deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Naast de drie genoemde natuurgebieden en de EHS komen er verspreid in de gemeente bossen, heidevelden, e.d. voor. Hieronder volgt een beschrijving van de natuurgebieden:

Natura-2000

Drents-Friese Wold en Leggelderveld

Het Drents-Friese Wold en Leggelderveld ligt op de grens van Drenthe en Friesland en is circa 7.350 hectare groot. Het grootste deel van het gebied bestaat uit bos. Maar daarnaast komen verspreid weidse heide- en stuifzandterreinen voor. Het Aekingerzand (Kale Duinen) bijvoorbeeld is een voor Nederlandse begrippen unieke stuifzandgemeenschap. Naast de bossen, heideterreinen en zandverstuivingen komen er kleine veengebieden, vennen en duinen voor. Langs de randen van het park liggen akkers in de vorm van een coulisselandschap. In het park komen verschillende bijzondere dieren en planten voor.

Dwingelderveld

Het Dwingelderveld heeft een oppervlakte van ongeveer 3.800 hectare. In het Dwingelderveld zijn globaal twee typen gebruik te onderscheiden. De ene helft van het gebied bestaat uit bos. De andere helft bestaat uit heide en woeste grond, met daartussen grote stukken natte heide, veen en op sommige plaatsen cultuurgronden. De heidegronden liggen grotendeels op dekzandgronden en de bossen op stuifzandgronden. Binnen het gebied komt een veelvoud aan bijzondere zeldzame planten en diersoorten voor.

Holtingerveld

Dit gebied betreft het Wester- en Oosterzand met een oppervlakte van circa 1.750 hectare. Het gebied bestaat voornamelijk uit heide- en stuifzandgebieden. De stuifzandgebieden zijn veelal ingeplant met bos. Verder komen er veel poelen, houtwallen, houtsingels, bosjes, esrandbegroeiingen, e.d. voor. Het gebied is voor een groot gedeelte in gebruik als militair oefenterrein. Op 260 hectare na wordt het militair gebruik van het Holtingerveld beëindigd. Voor dit gebied is een Integraal Plan opgesteld, waarin de toekomstige ontwikkeling op hoofdlijnen is vastgelegd.

EHS

Het Drents-Friese Wold, het Dwingelderveld en het gebied Holtingerveld zijn tevens opgenomen in de EHS. De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland die onderling met elkaar worden verbonden. Een belangrijke doelstelling voor deze gebieden is het behouden en versterken van de biodiversiteit. Het netwerk voorkomt dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Bovengenoemde drie natuurgebieden worden met elkaar verbonden door middel van ecologische verbindingszones.

De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur in feite voorrang heeft. Dit netwerk kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

Bossen

In het buitengebied komen grootschalige bosgebieden voor. Een groot deel van deze bossen is oorspronkelijk aangelegd voor de houtproductie. Deze functie is hier en daar nog steeds aanwezig, maar voor de meeste bossen is de natuur- en landschappelijke waarde hoofdzaak geworden. In afgeleide vorm hebben de bossen en natuurgebieden grote waarde voor recreatie en toerisme. Enkele bossen hebben het karakter van een landgoed.

Grote bossen betreffen het gebied van de Maatschappij van Weldadigheid (Vledderveld-Boschoord- Doldersum), de boswachterij Smilde, Berkenheuvel, het Ooster en Wester zand, Havelte-West en de noordkant van het Dwingelderveld'

Aan de westkant van de Drentse Hoofdvaart liggen het landgoed Rheebruggen en de buitenplaatsen Batinghe en Oldengaerde. Ook deze landgoederen hebben vanuit een lange historie een bosrijke omgeving.

Heidevelden

De heidevelden zijn over het algemeen restanten van woeste gronden. Deze gebieden zijn niet meegenomen bij de ontginningen. Vaak omdat ze door hun venige karakter te nat waren voor landbouwkundig gebruik.

Voorbeelden hiervan zijn het Dwingelderveld, Leggelerveld, Witteveen, Doldersumerveld en de kleine veengebieden op en om het Nijensleekerveen.

Overige natuur

Naast bovengenoemde natuurgebieden komen er verspreid door de gemeente natuurwaarden voor. Deze natuurwaarden komen o.a. voor in de vele vennen, houtwallen, bermen, enz., die de gemeente rijk is.

3.5 Water

De gemeente Westerveld valt binnen het beheergebied van het waterschap Reest en Wieden. In het buitengebied is het waterschap verantwoordelijk voor het waterkwantiteits- en waterkwaliteitsbeheer. Grofweg is het watersysteem van Westerveld onder te verdelen in oppervlaktewater en grondwater. Van beide elementen wordt hieronder een beschrijving gegeven.

Oppervlaktewater

Het watersysteem van Westerveld bestaat in hoofdlijnen uit een stelsel van beken en een kanaal. Deze beken en het kanaal vormen de diverse watersystemen in Westerveld. Hieronder worden de watersystemen nader toegelicht:

- *Vledder en Wapserveense Aa*

In de loop der tijd zijn beide beken bijna volledig gekanaliseerd ten behoeve van het landbouwkundig gebruik. De Vledder Aa vindt zijn oorsprong in het Drents-Friese Wold, in de buurt van het Aekingerzand. Voor de Vledder Aa is een herstelproject gaande, waarbij het brongebied en de bovenloop inmiddels zijn hersteld. De middenloop moet nog worden hersteld en zal tevens reservaatgebied worden.

Ten zuiden van Vledder mondt de Vledder Aa uit in de Wapserveense Aa. De Wapserveense Aa vindt zijn oorsprong in het voormalige Oldendieverveld en Wittelterveld. Ter hoogte van de oorsprong van de beek monden de Kwasloot en de Slingegruppe in de beek uit. De Wapserveense Aa stroomt vanaf de samenvoeging met de Vledder Aa in zuidelijk richting verder en gaat daar over in de Steenwijker Aa.

De Vledder en Wapserveense Aa doen dienst voor de afwatering van de landbouwgebieden in het westelijk deel van de gemeente. Het gaat om het gebied globaal tussen Vledder, Diever en Wapserveen.

- *Oude Vaart en Dwingelderstroom*

Zowel de Oude Vaart als de Dwingelderstroom zijn in de loop der jaren gekanaliseerd. Daarnaast wordt het beekdal van de Oude Vaart doorsneden door de Drentse Hoofdvaart.

In het beekdal van de Oude Vaart zijn plannen om de lokale waterhuishouding beter af te stemmen op de landbouw- en natuurfuncties en om de afvoer van regenwater te vertragen. Het gebied kent een opgave waterbeheer om het risico van wateroverlast in Meppel te beperken.

- *Drentse Hoofdvaart*

De Drentse Hoofdvaart heeft een belangrijke functie voor de afwatering van het Drents Plateau.

Grondwater

In de gemeente komt op diverse plaatsen in de bodem keileem voor. Hierdoor kan het regenwater niet goed in de bodem zakken en stagneert het op het maaiveld. Hierdoor kan op die locaties wateroverlast ontstaan.

3.6 Recreatie en toerisme

De toeristisch-recreatieve voorzieningen in de gemeente Westerveld bieden een gevarieerd beeld. Naast de mogelijkheden die het uitgebreide wandel- en fietspadennetwerk biedt, kan men in de omgeving mountainbiken, skeeleren, zwemmen, paardrijden en huifkartochten maken. Toeristische trekkers zijn ook de schaapskooien, hunebedden, grafheuvels en natuurgebieden. Daarnaast beschikt Westerveld over een breed palet aan accommodaties zoals bungalowcentra, campings, hotels en restaurants en afwisselende dagrecreatieve voorzieningen, waaronder een 18-holes golfbaan. De toeristische werkgelegenheid (direct en indirect) is relatief belangrijk voor de gemeente. Met een aandeel van 26%[6] in de totale werkgelegenheid, vormt toerisme in Westerveld een belangrijke pijler voor de lokale economie.

Verblijfsrecreatie

De gemeente telt volop mogelijkheden om te overnachten. Het aantal overnachtingen groeide tussen 1998 en 2002 van 724.000 naar 889.000[7] . Deze groei geeft de toenemende populariteit van het gebied aan. Een groot deel van de recreatievoorzieningen is gelegen in of bij de natuurgebieden.

[6] Kadernota buitengebied Westerveld, 2006.

[7] Kadernota buitengebied Westerveld, 2006.

Dagrecreatie

Op het gebied van dagrecreatie biedt de gemeente een aantal mogelijkheden. Met een uitgebreid wandel- en fietspadennetwerk, speeltuinen, kerken, kleine musea en bijvoorbeeld een vlindertuin, is er voor elk wat wils.

Er zijn echter weinig grootschalige dagattracties in Westerveld. De twee nationale parken trekken veruit de meeste bezoekers. De dagattractie met de meeste bezoekers is het bezoekerscentrum Nationaal Park Dwingelderveld te Ruinen (100.000 bezoekers) gevolgd door het Planetron Cinedrome in Dwingeloo (65.000 bezoekers). Volwaardige 'elk-weer'-accommodaties zijn er niet in Westerveld.

Natuur- en/of routegebonden recreatie

Westerveld beschikt over twee nationale parken, te weten het Dwingelderveld en het Drents-Friese Wold. In het Drents-Friese Wold zijn 32 gemarkeerde wandelroutes en tientallen kilometers asfalt- en schelpenfietspaden te vinden. Ook zijn er verschillende ruiter- en huifkarroutes. In het Doldersummerveld en het Aekingerzand zijn uitkijktorens gesitueerd. Daarnaast zijn er ook twee nieuwe bezoekerscentra in het park gelegen: een bezoekerscentrum in Appelscha en een informatiecentrum in Diever.

In het Dwingelderveld is zo'n 60 kilometer aan gemarkeerde wandelroutes en 40 kilometer aan fietspaden uitgezet. Voor de paardenliefhebbers is er 30 kilometer pad en zandweg beschikbaar. In het oriëntatiecentrum in Spier en het bezoekerscentrum van natuurmonumenten in de buurtschap Benderse, treft men alle informatie aan over het Dwingelderveld.

Cultuurhistorie en recreatie

Op cultuurhistorisch gebied heeft Westerveld veel te bieden. Zo worden er vele monumenten, boerderijen, molens, kerken, hunebedden, schaapskooien en brinkdorpen aangetroffen. In het buitengebied zijn Eursinge, Havelte - Van Helomaweg (De Wal) en Westeinde aangewezen als beschermd dorpsgezicht. Verder zijn de havezaten, zoals Overcinge en Oldengaerde het bezoeken waard. Ook is er sprake van verblijfsaccommodaties in diverse monumentale karakteristieke panden, te herkennen aan het Drentsgoed keurmerk. Een belangrijke speler op het gebied van cultuurhistorie is ook de Stichting Maatschappij van Weldadigheid, gelegen buiten het plangebied van dit bestemmingsplan.

Watergebonden recreatie

Vaarrecreanten kunnen de nationale parken en brinkdorpen bereiken via de Turfroute en het Drie Provinciëncircuit. Vanuit de aanlegplaatsen, zoals bij Dieverbrug, waar ook sanitair en horeca en in de directe omgeving verblijfsaccommodaties aanwezig zijn, kan het gebied verkend worden.

3.7 Bedrijvigheid

Agrarisch aanverwante bedrijvigheid

Het landelijk gebied van de gemeente Westerveld wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van agrarische bedrijven. Naast de pure agrarische functie, komt in het landelijk gebied ook andere, veelal agrarisch aanverwante bedrijvigheid voor. Het gaat dan onder andere om agrarische bedrijven die in het kader van de verbreding nevenactiviteiten ontplooien. Verder zijn in het buitengebied diverse agrarische handels- en hulpbedrijven aanwezig (onder meer loonbedrijven). Deze bedrijven leveren belangrijke diensten aan de agrariërs in het buitengebied. Daarnaast kan deze vorm van bedrijvigheid een aanvullende inkomstenbron voor een agrariër vormen.

Niet-agrarische bedrijvigheid

Niet-agrarische bedrijvigheid in het landelijk gebied komt in Westerveld verspreid liggend voor. Het betreft een groot aantal paardenhouderijen en maneges, een enkel loonbedrijf, hoveniersbedrijven, ateliers en andere veelal kleinschalige productie en dienstverlening. De bedrijvigheid is veelal gevestigd in voormalige agrarische bedrijfsgebouwen. De laatste jaren is het aantal paardenhouderijen en maneges sterk toegenomen.

3.8 Wonen in het landelijk gebied

Tot het grondgebied van Westerveld behoren meerdere kernen, waaronder de hoofdkernen Havelte, Diever, Vledder, Dwingeloo en Uffelte. In de kernen is het grootste deel van de woningen geconcentreerd. De kernen liggen buiten het plangebied van het onderhavige bestemmingsplan. In het buitengebied komt de woonfunctie voor in de vorm van agrarische bedrijfswoningen, niet-agrarische bedrijfswoningen en burgerwoningen.

3.9 Verkeer en infrastructuur

De gemeente Westerveld wordt ontsloten door een stelsel van provinciale wegen, namelijk de N371 (Assen - Meppel), N353 (Havelte - Oldeberkoop) en de N855 (Steenwijk - Spier). Deze wegen lopen als een driehoek dwars door de gemeente. Vanaf deze wegen kan men de rijkswegen A28 (Zwolle - Groningen) en A32 (Zwolle - Leeuwarden) bereiken die respectievelijk langs de oost- en westzijde van de gemeente liggen. Ook de provinciale N381 (Drachten - Emmen), op de noordelijke grens van de gemeente, speelt nog een rol in de ontsluiting van Westerveld. Bovendien wordt de gemeente ontsloten (met name de grotere kernen) door een aantal buslijnen.

3.10 Nutsvoorzieningen

Naast vervoer van goederen en mensen, is er in het buitengebied van Westerveld een straalpad voor telecommunicatie (met een daaraan gerelateerde maximale bouwhoogte) aanwezig. Ook zijn er leidingen ten behoeve van gas en water in de gemeente gelegen.

3.11 Overige functies

In het buitengebied van Westerveld komen de volgende overige functies voor:

- ten noorden en westen van Havelte ligt een militair oefenterrein. Het oefenterrein is onderverdeeld in Havelte-West en Havelte-Oost. Beide gebieden worden van elkaar gescheiden door de N353. Het oefenterrein Havelte-West wordt heringericht om het geschikt te maken voor vredes- en crisisbeheersingsoperaties. Daarnaast blijft op Havelte-Oost een terrein beschikbaar voor zogenaamde overige oefeningen. Er blijft nog circa 260 hectare in gebruik als militair oefenterrein voor lichte oefeningen;
- op het militaire oefenterrein Havelte-West ligt een munitiecomplex met 2 veiligheidszones. Het betreft opslag op een afgesloten terrein, verdeeld over een aantal bunkers. Defensie heeft in het kader van het munitieactieprogramma (MAP) onderzocht of in de toekomst nog gebruik zal worden gemaakt van het munitieopslagdepot in Havelte. De conclusie is dat de munitiebunkers in gebruik zullen blijven. De belegging is wel aangepast. Hierdoor was het mogelijk de veiligheidszones aanzienlijk te verkleinen. Binnen de zones geldende beperkingen voor het ruimtegebruik. Deze zijn niet van toepassing op gebruik (en gebouwen) van het Ministerie van Defensie;
- nabij de Dwingelder Heide ligt een radiotelescoop. Bij deze klassieke radiotelescoop is het gebouwencomplex van de Astron gevestigd. Ten behoeve van wetenschappelijk sterrenkundig onderzoek ontwikkelt en test Astron electronische apparatuur voor de ontvangst van radiosignalen uit het heelal. Het internationaal hypermoderne ontvangstsysteem LOFAR is door Astron in Dwingeloo ontwikkeld. De monumentale radiotelescoop wordt gerestaureerd en blijft voor amateurdoeleinden in gebruik. De telescoop en de LOFAR-apparatuur zijn zeer gevoelig voor storende radiosignalen uit de omgeving. De radiotelescoop heeft een grote ruimtelijke invloed op het plangebied, doordat er een tweetal zones met beperkingen worden onderscheiden;
- gelegen aan de rand van het nationaal park Dwingelderveld ligt een bosgebied van ruim 22 hectare dat beschikbaar is voor scoutinggroepen om te kamperen. Het terrein bestaat uit diverse kampeervelden welke gesitueerd zijn in het bos;

- Westerveld heeft twee grondwaterbeschermingsgebieden. Het grondwaterbeschermingsgebied bij Havelte is van Vitens en het gebied bij Leggeloo is van Waterleidingmaatschappij Drenthe. Rondom de eigenlijke waterwingebieden ligt een beschermingszone. De totale grondwaterbeschermingsgebieden wordt primair beschermd op grond van de Provinciale MilieuVerordening (PMV). Voor de eigenlijke waterwingebieden geldt de meest stringente bescherming; voor de daaromheen liggende grondwaterbeschermingsgebieden betreft het een beperking op activiteiten en bedrijven die een risico kunnen vormen voor de grondwaterkwaliteit. Op de verbodsbepalingen kan ontheffing verleend worden voor activiteiten die door het stellen van regels een acceptabel en beheersbaar risico vormen. Zo is vestiging van lichte vormen van bedrijvigheid, zoals kantoren, binnen de grondwaterbeschermingsgebieden wel mogelijk. Ingevolge de Provinciale Milieu Verordening is een lijst van verboden (bedrijfs)activiteiten opgesteld. Momenteel worden de mogelijkheden onderzocht naar de ontwikkeling van een strategische grondwaterwinning te Darperheide. Zodra de plannen meer uitgewerkt zijn, wordt dit meegenomen in dit bestemmingsplan;
- In Westerveld wordt op twee plaatsen delfstoffen gewonnen. In Frederiksoord gaat het om de winning van ophoogzand. Bij Hoogersmilde (deels grondgebied Westerveld) wordt zand voor de kalksteenindustrie gewonnen door kalkzandsteenfabriek Calduran. Er is een uitbreiding van deze activiteiten op het grondgebied van de gemeente Westerveld in voorbereiding. Ook hier geldt dat wanneer de plannen voldoende zijn uitgewerkt, dit meegenomen wordt in dit bestemmingsplan.

HOOFDSTUK 4 BELEIDSKADER

Bij het actualiseren van een bestemmingsplan voor het buitengebied, heeft het gemeentebestuur te maken met het beleid van andere overheden, andere instanties of maatschappelijke organisaties. Dit beleid vormt het kader waarbinnen de gemeente haar eigen beleid formuleert. Het relevante beleid ten aanzien van water- en milieuaspecten wordt apart behandeld in hoofdstuk 5.

4.1 Europees beleid en richtlijnen

Op Europees niveau kunnen beleidsvoornemens van belang zijn voor de landelijke gebieden in Nederland. In de regel is dergelijk beleid wel vertaald in het landelijk c.q. provinciaal beleid. Toch is aandacht voor enkele specifieke punten van belang.

4.1.1 Landbouw

Het landbouwbeleid wordt in belangrijke mate in Europees verband bepaald. Voor de landen van de EU is daarmee een open markt ontstaan, waarbinnen een gemeenschappelijk landbouwbeleid wordt gevoerd. Door de uitbreiding van de EU met landen uit Midden- en Oost-Europa en door de nieuwe GATT/WTO[8] - onderhandelingen, staat dit landbouwbeleid meer en meer ter discussie. Verwacht wordt dat er een liberalisering van de markt optreedt met minder steunmaatregelen en een EU-prijsontwikkeling in de richting van de wereldmarktprijzen.

4.1.2 Milieu

Op Europees niveau worden meerdere milieurichtlijnen uitgevaardigd, die zijn of worden verwerkt in de eigen wet- en regelgeving. Van belang voor de agrarische sector zijn in het bijzonder:

- de regelgeving gericht op de productie van veilig voedsel voor de mens;
- het dierengezondheidsbeleid;
- het beleid voor melkprijzen en quotaregeling;
- het marktordeningsbeleid voor graan, suiker en aardappelen;
- de Europese nitraatrichtlijn, gericht op bescherming van de bodem. De doorwerking van deze richtlijn betekent dat eisen worden gesteld aan de individuele landbouwers met op bedrijfsniveau een beheersing van de in- en uitstroom van mineralen;
- de Europese milieueffectrapportage (m.e.r.). De implementatie van deze richtlijn betekent dat er meer individuele beoordelingen op de noodzaak van een m.e.r. moeten plaatsvinden. Voor gemeenten betekent dit dat er meer activiteiten m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn.

[8] De World Trade Organization (WTO) is een intergouvernementele organisatie met su-pranationale eigenschappen. Zij is opgericht in 1995 en komt voort uit de General Agreement on Tariffs and Trade (GATT, Algemene Overeenkomst over Tarieven en Handel).

4.1.3 Natuur

Om de achteruitgang van de biodiversiteit te stoppen, zijn afspraken gemaakt op Europees niveau. Daartoe wordt gewerkt aan het tot stand brengen van een netwerk van beschermde natuurgebieden: Natura 2000. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn. Natura 2000-gebieden worden aangewezen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. In Westerveld zijn de Natura 2000-gebieden Drents-Friese Wold & Leggelderveld en het Dwingelderveld aangewezen op basis van zowel de Vogel- en Habitatrichtlijn en Holtingerveld op basis van de Habitatrichtlijn.

De Vogelrichtlijn is in 1979 voor alle lidstaten binnen Europa van kracht geworden (tegelijkertijd en in onderlinge samenhang tot stand gekomen met de Conventie van Bern). De richtlijn bevat voorschriften en maatregelen ter bescherming van bedreigde Europese vogelsoorten. Een belangrijke maatregel is het - door de lidstaten - aanwijzen van speciale beschermingszones. Dit betreft de gebieden die voor de instandhouding van de in de bijlage van de Vogelrichtlijn genoemde soorten het meest geschikt zijn. De Nederlandse regering heeft de Vogelrichtlijngebieden aangewezen in maart 2000. Voor niet in de bijlage genoemde en geregeld voorkomende trekvogels, kunnen eveneens hun broed-, rui- en overwinteringsgebieden en hun rustplaatsen in de trekzones aangewezen worden.

De Habitatrichtlijn is in 1992 door de Europese Gemeenschap vastgesteld. Zij sluit aan bij de Conventie van Bern en bij de Europese Vogelrichtlijn. De doelstelling en het instrumentarium reiken echter duidelijk verder. Doelstelling is de bescherming van planten en dieren (behalve vogels) en hun leefgebieden (habitats). Zo draagt deze richtlijn bij aan het waarborgen van de biodiversiteit door natuurlijke habitats en aan het in stand houden van de wilde flora en fauna. De lidstaten dragen een lijst van op hun grondgebied aanwezige beschermingswaardige habitats voor aan de Europese Commissie, onder vermelding van de soorten uit Bijlage II van de richtlijn. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen prioritaire en niet-prioritaire soorten. Op basis van deze gegevens stelt de Commissie een lijst van gebieden van communautair belang vast. De lidstaten dienen deze gebieden zo spoedig mogelijk als speciale beschermingszone aan te wijzen. Het moment van plaatsing op de communautaire lijst is echter al bepalend voor het van toepassing zijn van de bepalingen uit de richtlijn.

In de praktijk overlappen de beschermingszones van de Habitat- en Vogelrichtlijn en de EHS-gebieden elkaar voor een groot deel.

Voor alle Natura 2000-gebieden moet op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 door de provincie of door het ministerie van LNV een beheerplan worden vastgesteld. Dit moet gebeuren binnen drie jaar na aanwijzing van het gebied als Natura 2000-gebied of binnen drie jaar na inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet 1998 als het gebied reeds vóór de inwerkingtreding was aangewezen als Natura 2000-gebied.

De Habitatrichtlijn verplicht Nederland de habitattypen en soorten waar Nederland mede verantwoordelijkheid voor draagt, in een gunstige staat van instandhouding te brengen. Om dit te bereiken heeft Nederland daarvoor instandhoudingsdoelstellingen gedefinieerd.

Het beheerplan werkt de instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied verder uit in ruimte en tijd. Het beschrijft de resultaten die bereikt dienen te worden om het behoud of het herstel van deze natuurlijke habitats en soorten mogelijk te maken. Het beheerplan geeft een overzicht op hoofdlijnen van instandhoudingsmaatregelen die in de planperiode genomen moeten worden om de beoogde resultaten te behalen. Tenslotte gaat het beheerplan in op bestaand gebruik en geeft inzicht hoe met de externe werking omgegaan moet worden. Beheerplannen hebben een looptijd van maximaal zes jaar en worden opgesteld onder het bevoegd gezag van de provincie.

4.1.4 Archeologie

In 1992 werd het Europese Verdrag van Malta ondertekend door een groot aantal EU-landen, waaronder Nederland. Doelstelling van dit verdrag is de veiligstelling van het (Europese) archeologisch erfgoed. Dit moet met name gestalte krijgen in het ruimtelijke ordeningsbeleid. Concreet heeft dit tot gevolg dat bij de voorbereiding van bestemmingsplannen meer aandacht moet worden besteed aan de aanwezigheid van archeologische waarden en dat in bestemmingsplannen een beschermende regeling moet worden opgenomen ten aanzien van archeologische waarden.

Aandachtspunt is voorts dat uit het Verdrag van Malta voortvloeit dat er meer gelden beschikbaar moeten komen voor archeologisch onderzoek. Ook moet het beginsel 'de bodemverstoorder betaalt' worden doorgevoerd, in ieder geval voor wat betreft omvangrijke projecten (artikel 6 van het verdrag).

Ter implementatie van het Verdrag van Malta in de Nederlandse wetgeving, is in september 2007 de nieuwe Monumentenwet in werking treden. De kern van de wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven. De wet verplicht gemeenten bij het opstellen van bestemmingsplannen rekening te houden met de in hun bodem aanwezige waarden.

4.1.5 Water

In 2000 is de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) vastgesteld. De KRW beoogt de aquatische ecosystemen en waterafhankelijke terrestische natuur voor achteruitgang te behoeden, te beschermen en te verbeteren.

Een concreet doel van de KRW is een goede ecologische toestand van het grond- en oppervlaktewater te bereiken. In beginsel moet dit doel in 2015 behaald zijn. De Kaderrichtlijn Water introduceert het denken in stroomgebieden. Dat gaat uit van het simpele feit dat water zich niet houdt aan lands- en bestuurlijke grenzen, maar z'n natuurlijke loop heeft binnen stroomgebieden. Om aan de voorwaarden van de KRW te kunnen voldoen, moeten waterbeheerders binnen een stroomgebied afspraken maken en samenwerken. Het doel is uiteindelijk dat er in het stroomgebied sprake is van schoon water, waarin een gevarieerd natuurlijk leven voorkomt. De KRW stelt namelijk eisen aan de chemische (geen verontreinigende stoffen) en ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater. In 2009 moet er per stroomgebied een beheersplan zijn opgesteld.

4.2 Rijksbeleid

Het rijksbeleid dat voor het landelijk gebied van belang is, blijkt uit de volgende nota's en andere beleidsstukken.

4.2.1 Nota Ruimte (2006)

De Nota Ruimte bevat de visie van het kabinet op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland tot 2020, met een doorkijk naar 2030. Sinds de vaststelling door de Eerste Kamer op 17 januari 2006 is de Nota Ruimte van kracht.

De Nota Ruimte bevat de visie van het kabinet op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. De nota bevat de ruimtelijke bijdrage aan een sterke economie, een veilige en leefbare samenleving en een aantrekkelijk land. Het gaat om de inrichtingsvraagstukken die spelen tussen nu en 2020, met een doorkijk naar 2030. In de nota worden de hoofdlijnen van beleid aangegeven, waarbij het kabinet kiest voor 'decentraal wat kan, en centraal wat moet'.

Hoofddoel van het nationaal ruimtelijk beleid is ruimte te scheppen voor de verschillende ruimtevragende functies op het beperkte oppervlak in Nederland. Meer specifiek richt de nota zich op vier algemene doelen:

- versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland;
- bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland;
- borging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke waarden;
- borging van de veiligheid (tegen water en risicovolle activiteiten).

Twee begrippen staan centraal in de Nota Ruimte: basiskwaliteit en Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur.

Ter waarborging van de algemene basiskwaliteit geeft de Nota Ruimte generieke regels die als ondergrens gelden voor alle ruimtelijke plannen[9].

Daarnaast geeft de nota extra regels voor de nationale Ruimtelijke

[9] De Nota Ruimte bevat een aantal generieke regels die zorgen voor borging van de basiskwaliteit als ondergrens voor alle ruimtelijke plannen. Daarbij kan het gaan om inhoudelijke of procesmatige eisen, maar ook om basiskwaliteit in meer stimulerende zin. Daarnaast stellen verdragen, wetten en regels soms eisen die ruimtelijk relevant zijn. Dit is de 'wettelijke' basiskwaliteit die in de nota is opgenomen. Als laatste vorm van basiskwaliteit is in de Nota Ruimte een aantal principes van meer financiële aard opgenomen.

Hoofdstructuur (c.q. de gebieden die van nationaal belang zijn). Hier streeft het rijk naar méér dan de algemene basiskwaliteit.

De Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur bestaat uit de belangrijkste gebieden in Nederland op het terrein van economie, infrastructuur en verstedelijking, water, natuur en landschap. Hieronder vallen onder meer de mainports Schiphol en Rotterdam, de nationale stedelijke netwerken, maar ook de ecologische hoofdstructuur en een aantal aangewezen nationale landschappen.

De (begrensde) gebieden van de ecologische hoofdstructuur in het buitengebied van Westerveld maken deel uit van de Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur. Hier geldt een 'nee, tenzij'-regime. Nieuwe plannen, projecten of handelingen zijn niet toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. Voor het overige deel van het buitengebied van Westerveld is het rijksbeleid gericht op het waarborgen en zo mogelijk vergroten van de basiskwaliteit. De eerste verantwoordelijkheid voor deze basiskwaliteit ligt bij de provincie.

De Nota Ruimte geeft aan dat het rijk de mogelijkheden voor herbouw en nieuwbouw in het buitengebied wil verruimen. Dit om het economisch draagvlak en de vitaliteit van de landelijke gebieden te vergroten. Vrijkomende bebouwing kan worden omgezet in een woonbestemming of vestigingsruimte voor kleinschalige bedrijvigheid. Soms kan ook nieuwbouw wenselijk zijn. Zo kan woningbouw, bijvoorbeeld in de vorm van nieuwe landgoederen, geld opbrengen voor de aanleg van recreatie- of natuurgebieden (rood voor groen) of waterbergingsruimte (rood voor blauw).

Het rijk ondersteunt de transitieopgave van de landbouw, onder meer door heldere randvoorwaarden te stellen en ruimtelijke ontwikkelingen in de richting van duurzame productie te faciliteren. Voorwaarde voor de transitie naar een vitale en duurzame landbouw is, dat er een economisch perspectief aanwezig is. Het kabinet ziet daarbij een aantal handelingsperspectieven voor agrarische bedrijven;

- concurreren op de wereldmarkt;
- werken onder specifieke natuurlijke handicaps;
- economisch verbreden door andere maatschappelijke en/of economische diensten te leveren;
- of een combinatie hiervan.

Uitgangspunt is om de mogelijkheden en potenties van de landbouw optimaal te benutten binnen de maatschappelijke eisen die worden gesteld.
Provincies worden gevraagd niet-grondgebonden en/of kapitaalintensieve landbouw en (eventueel) daaraan gerelateerde bedrijvigheid te bundelen in landbouwontwikkelingsgebieden. Voor de continuïteit van de grondgebonden landbouw is het van belang dat agrarische ondernemers voldoende ruimte krijgen om in te spelen op de eisen van de wereldmarkt en meer ruimte krijgen om hun bedrijfsvoering te verbreden.

De formulering van ruimtelijk beleid voor de grondgebonden landbouw is een verantwoordelijkheid van provincies en gemeenten. Van provincies wordt verwacht dat zij sturing geven aan de ontwikkeling van de grondgebonden landbouw, en daarbij rekening houden met de eisen die de wereldmarkt stelt aan landbouwbedrijven en met de wens van landbouwbedrijven om hun bedrijfsvoering te verbreden. Om de economische vitaliteit van de grondgebonden landbouw te kunnen versterken, verwacht het rijk van provincies dat zij in hun ruimtelijke plannen meer mogelijkheden scheppen voor een bredere bedrijfsvoering. Het rijk zal zelf ruimtelijke ontwikkelingen in de richting van een duurzame productie vergemakkelijken.

4.2.2 Nota Mobiliteit (2004)

De Nota Mobiliteit is de opvolger van het Tweede Structuurschema Verkeer en Vervoer (SVV2)[10].

De nota geeft de visie van het kabinet op het volledige verkeer- en vervoersbeleid tot 2020, waarbij wordt aangegeven wat het kabinet wil én kan op het terrein van verkeer en vervoer. Uitgangspunt daarbij is het bieden van bereikbaarheid van deur tot deur binnen de randvoorwaarden van veiligheid en kwaliteit van de leefomgeving. De ruimtelijke aspecten van het verkeers- en vervoersbeleid zijn opgenomen in de Nota Ruimte.

Centraal in de Nota Mobiliteit staat dat mobiliteit een noodzakelijke voorwaarde is voor economische en sociale ontwikkeling. Een goed functionerend systeem voor personen- en goederenvervoer en een betrouwbare bereikbaarheid, zijn essentieel om de economie en de internationale concurrentiepositie van Nederland te versterken. De Nota Mobiliteit geeft aan op welke wijze het kabinet dit wil doen. De A28 (Zwolle - Groningen) maakt deel uit van het hoofdwegennet.

4.2.3 Nota Belvedere (1999)

De Nota Belvedere (1999) is een beleidsnota over de relatie tussen cultuurhistorie en ruimtelijke inrichting. De nota vormt een belangrijke bouwsteen voor de Nota Ruimte. De centrale doelstelling van het beleid luidt: 'de cultuurhistorische identiteit wordt sterker richtinggevend voor de inrichting van de ruimte, en het rijksbeleid zal daarvoor goede voorwaarden scheppen'.

Binnen het grondgebied van de gemeente Westerveld is het gebied Frederiksoord-Willemsoord aangewezen als Belvederegebied. Dit gebied maakt echter geen deel uit van het bestemmingsplan Buitengebied.

[10] Het Nationaal Verkeers- en Vervoersplan (NVVP), dat in het voorjaar van 2002 door de Tweede Kamer werd afgewezen, was oorspronkelijk bedoeld als opvolger van het SVV2. Dit plan heeft echter nooit een officiële status gekregen.

4.2.4 Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet (NB-wet) is de Nederlandse uitwerking van het internationale beleid, vastgesteld in de Habitat- en Vogelrichtlijn.
Per 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Vanaf dat moment heeft Nederland de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving verankerd. Provincies zijn in hoofdzaak het bevoegd gezag bij het verlenen van een Natuurbeschermingswetvergunning. In deze wet wordt uitgegaan van twee typen gebieden:

- de Natura 2000-gebieden;
- de beschermde natuurmonumenten (voormalige beschermde natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten die buiten de Natura 2000-gebieden liggen).

In Westerveld zijn het Drents-Friese Wold & Leggelderveld, het Dwingelderveld en het Holtingerveld aangewezen als Natura 2000-gebied. In Westerveld zijn geen beschermde natuurmonumenten aangewezen.

4.2.5 AMvB Ruimte

Als gevolg van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening werkt het Rijk aan de vernieuwing van haar beleidsinstrumentarium. Daarbij worden bestaande rijksbelangen juridisch geborgd in een Algemene Maatregel van Bestuur, het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening. Daarmee vervangt het Besluit - ook wel de AmvB Ruimte genoemd - het bestaande planologisch beleid uit de Nota Ruimte en een aantal Planologische Kernbeslissingen.

In het besluit zijn onder andere de regelingen met betrekking tot de EHS, Rijksbufferzones, Nationale Landschappen, de Waddenzee en militaire terreinen opgenomen. Uitgangspunt daarbij is dat het huidige beleid zoveel mogelijk 'beleidsneutraal' wordt voortgezet. Een aantal regelingen zijn 'getrapt' vastgelegd. Dit wil zeggen dat de provincies en gemeentes verplicht zijn dit beleid nader uit te werken.

In 2009 is een ontwerp AMvB Ruimte gepubliceerd. Het nieuwe kabinet komt medio 2011 met een aangepaste AmvB Ruimte.

4.3 Provinciaal

4.3.1 Provinciaal Omgevingsplan II Drenthe

Het POP II bevat een visie op een duurzame ontwikkeling van Drenthe voor de periode tot circa 2030 en vormt daarmee het ontwikkelingskader en een basis voor uitvoeringsprogrammering en financiering. Daarnaast vormt het POP het kader voor de toetsing van bestemmings-, beheers- en inrichtingsplannen en vergunningverlening voor de periode 2010/2015. In verband met de invoering van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening, geldt het POP II als overgangsbeleid. In een beleidsnotitie[11]heeft de provincie Drenthe opgenomen hoe zij in de overgangsperiode omgaat met de nieuwe wet en ruimtelijke vraagstukken. Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuwe Omgevingsvisie (Concept Ontwerp, 2009). Zolang de Omgevingsvisie nog niet in werking is getreden, geldt als toetsingskader voor ruimtelijke vraagstukken nog steeds POP II.

Integrale zonering landelijk gebied

Onderdeel van het POP vormt de integrale zonering van het landelijk gebied. De zonering speelt een rol bij de afweging van verschillende belangen in een bepaald gebied, alsmede bij de mogelijkheden voor ontwikkeling van bebouwd gebied en uitbreiding van infrastructuur. Samenvattend komt de zonering van het POP op het volgende neer:

- in zone I (grondgebonden landbouw met mogelijkheden voor recreatie) staat de uitoefening van de grondgebonden landbouw op bedrijfseconomische grondslag voorop. Recreatief medegebruik en de ontwikkeling van toeristisch-recreatieve bedrijven worden bevorderd. Daarbij mag de landbouwkundige hoofdfunctie niet wezenlijk worden aangetast;
- in zone II (grondgebonden landbouw met mogelijkheden voor recreatie binnen de landschappelijke en cultuurhistorische hoofdstructuur) staat de uitoefening van de grondgebonden landbouw op bedrijfseconomische grondslag voorop. Recreatief medegebruik en de ontwikkeling van toeristisch/recreatieve bedrijven wordt bevorderd. Daarbij mag de landbouwkundige hoofdstructuur niet wezenlijk worden aangetast en wordt gestreefd naar het in stand houden van de waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie;
- in zone III (verwevingsgebied landbouw en landschap) zijn landbouw, recreatief gebruik en de waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie gelijkwaardig. Daarbij staat de samenhang tussen landbouwkundige, abiotische, cultuurhistorische, landschappelijke en archeologische waarden voorop;
- in zone IV (verwevingsgebied landbouw en natuur) zijn doeleinden van landbouw, natuur, landschap en cultuurhistorie van belang. De onderlinge verhouding verschilt per gebied. In deze gebieden bestaat vaak een grote samenhang tussen vooral natuur, milieu en water. Het beleid richt zich erop om de samenhang tussen de functies landbouw en natuur te versterken. De waterhuishouding en de bijzondere omgevingskwaliteit hebben vooral een ondersteunende rol voor het behoud en de ontwikkeling van natuurwaarden;

[11] Statenstuk 331 provincie Drenthe, vergadering OGB 18 juni 2008.

- in zone V (natuur) gaat het om behoud, herstel of ontwikkeling van natuurwaarden. Daarbij zijn ook aspecten van cultuurhistorie en landschap van belang.
- Andere doeleinden zijn slechts aanvaardbaar voor zover deze verenigbaar zijn met of ten dienste staan van de natuurdoelstelling. Houtproductie en bedrijfsmatige landbouw passen veelal niet in deze zone. In sommige gevallen zal houtoogst of landbouw als beheersmaatregel echter noodzakelijk zijn. Recreatief medegebruik is mogelijk voor zover dit past binnen de doelstelling van natuurbehoud. Vestiging en uitbreiding van verblijfsrecreatie wordt getoetst aan het beleid voor de EHS, zoals dat is verwoord in het SRG, overig rijksbeleid en, in voorkomende gevallen, aan het beleid dat geldt voor de gebieden die vallen onder de Europese Habitat- en Vogelrichtlijnen en de Natuurbeschermingswet;

in zone VI (bos met recreatie, houtproductie en natuur) gaat het om de meervoudige doelstelling van de bossen. Dit betreft zowel houtproductie en recreatief medegebruik, als behoud en ontwikkeling van de waarden van natuur, cultuurhistorie en landschap. Deze doelstelling zal per deelgebied in wisselende mate aan de orde zijn.

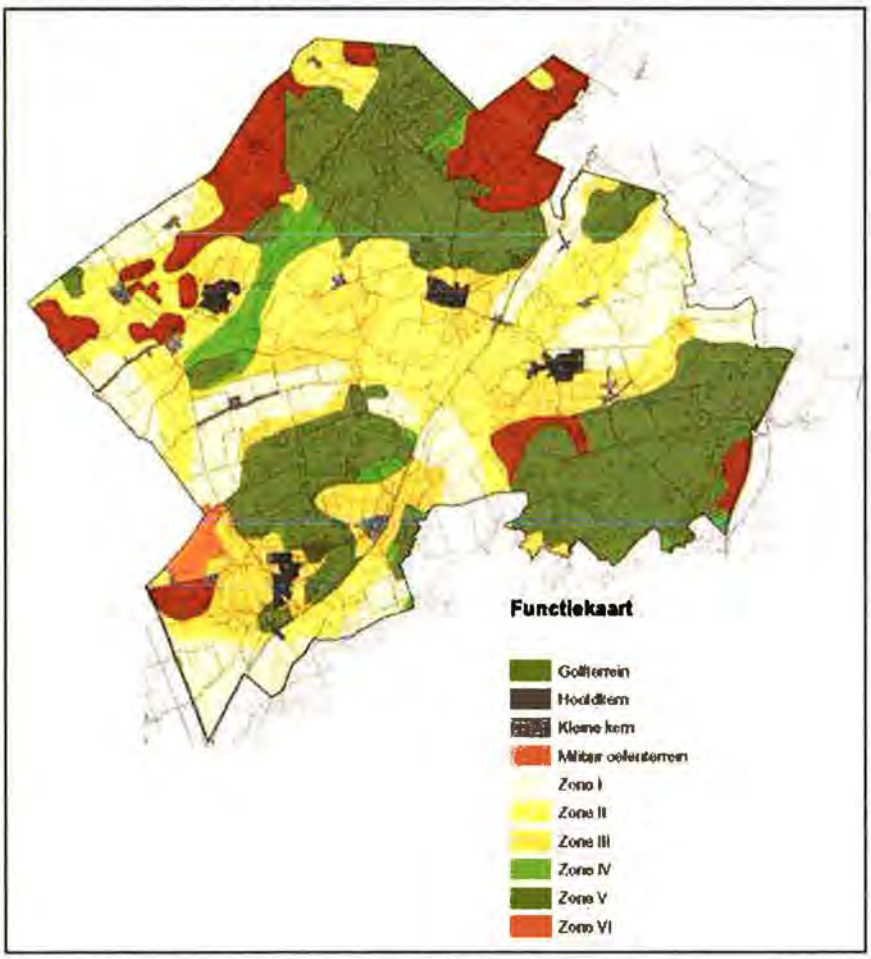

Figuur 6: Fragment functiezonering (bron: POP II, provincie Drenthe)

Land- en tuinbouw

Als doelstellingen voor de land- en tuinbouw formuleert de provincie:

- een duurzaam, veilig en concurrerend producerende land- en tuinbouw;
- een goed economisch perspectief voor de land- en tuinbouw.

Nieuwe bebouwing in het buitengebied wordt in het algemeen alleen binnen de bouwpercelen toegestaan. Open gebieden, zoals essen, stroomdalen en sommige veld- en veenontginningen, dienen open te blijven. De provincie stimuleert de ontwikkeling van biologische landbouw. Glastuinbouw wordt (buiten de twee concentratiegebieden bij Emmen) tegengegaan. Alleen bij agrarische bedrijven wordt een maximum oppervlakte van 1.000 m² ondersteunend glas toegestaan. Voor kwekerijen is het uitgangspunt dat deze in (voormalige) agrarische bebouwing in zone 1 en 2 gevestigd kunnen worden.

Toevoeging van het onderdeel detailhandel aan dergelijke kwekerijen wordt niet toegestaan[12] .

Activiteiten die gericht zijn op verbreding van landbouwbedrijven verdienen een plaats in het landelijk gebied. Dit kan betekenen dat aan de agrarische hoofdbestemming een nevenbestemming voor kleinschalige bedrijvigheid wordt toegevoegd. De uitstraling als agrarisch bedrijf dient in stand te blijven. Onderscheiden worden:

- afzet van regionale producten;
- verbreding met een niet-landbouwactiviteit, zoals toerisme, logementen, 'kamperen bij de boer' en zorgboerderijen;
- productie van collectieve goederen;
- natuur- en landschapsbeheer.

Erfgrootte en bebouwingsmogelijkheden

Voor zone I en II geldt dat een agrarisch bouwvlak voor een grondgebonden bedrijf en een intensieve veehouderij niet groter is dan 1,5 hectare. Bij gebleken noodzaak kan een grotere oppervlakte worden aangehouden. In zone III en IV is de uitbreiding van de bouwvlakken voor de (grondgebonden) landbouwbedrijven beperkt tot maximaal 1,5 hectare. Afhankelijk van de kwaliteit van het omringende gebied kan een kleiner oppervlak gewenst zijn.

Intensieve veehouderij

Zone 1: Vestiging van nieuwe bedrijven voor de intensieve veehouderij en het toevoegen van een (ondergeschikte tweede) tak van intensieve veehouderij aan een bestaand of nieuw grondgebonden bedrijf, wordt in het algemeen niet toegestaan. Voor de uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijen worden mogelijkheden geboden voor zover dit verenigbaar is met de milieuwetgeving.

[12] Behoudens voorzover het gaat om de verkoop aan huis van ter plaatste gekweekte producten.

Ook de bescherming van de waterkwaliteit met het oog op de drinkwaterwinning kan hierbij van belang zijn.

Zone 2: Vestiging van nieuwe bedrijven voor de intensieve veehouderij en de toevoeging van een (ondergeschikte tweede) tak van intensieve veehouderij aan een bestaand grondgebonden bedrijf, is niet toegestaan. Uitbreiding van de bestaande intensieve veehouderijen is, rekening houdend met de lokale landschappelijke kenmerken en mits verenigbaar met de generieke milieuwetgeving, mogelijk. Bestaande bedrijven hebben, los van de hiervoor geschetste ontwikkelingsmogelijkheden, mogelijkheid de staloppervlakte uit te breiden teneinde aan dierenwelzijnseisen te voldoen. Daarbij mag een staloppervlak toegestaan worden tot een maximum van 25% van het aantal dieren dat gehouden wordt. Dit om tegemoet te komen aan de rentabiliteit van de uitbreiding.

Zone 3 en 4: Vestiging of uitbreiding van intensieve veehouderijen, alsmede van een (ondergeschikte tweede) tak van intensieve veehouderij, is in deze zone niet mogelijk. Bestaande bedrijven hebben de mogelijkheid de staloppervlakte uit te breiden teneinde aan de dierenwelzijnseisen te voldoen. Daarbij mag ook hier een staloppervlak toegestaan worden tot een maximum van 25% van het aantal dieren dat gehouden wordt. Dit om tegemoet te komen aan de rentabiliteit van de uitbreiding.

Blaastunnels en tunnelkassen

De vestiging van blaastunnels en tunnelkassen is in het algemeen mogelijk binnen zone I en II, waarbij beperkingen gelden naar hoogte en periode van plaatsing. In zone II geldt daarnaast dat rekening moet worden gehouden met landschappelijke waarden. Oprichten van tunnelkassen en blaastunnels in zone III en IV is uitgesloten.

Kleinschalige bedrijvigheid en incidentele bedrijfsvestiging

Vestiging van bedrijven in het buitengebied wordt alleen toegestaan, als vestiging aldaar functioneel noodzakelijk is. Daarbij gaat het vooral om bedrijven waarvoor het gebruik van de grond, als productiemiddel, een onmiskenbaar onderdeel is van de bedrijfsvoering. Daarnaast zijn er ook andere bedrijven die vanwege de relatie met hun omgeving allicht beter in het buitengebied kunnen functioneren.

Vrijkomende agrarische bebouwing en werken

De mogelijkheden voor nieuwe functies in voormalige agrarische bebouwing worden mede beoordeeld op het uitgangspunt om het buitengebied primair te reserveren voor die functies die daar functioneel aan gebonden zijn en op het instandhouden van de kwaliteit van het buitengebied. Het is aan de gemeente om op basis van de in het POP aangereikte voorwaarden en aandachtpunten een regeling in het bestemmingsplan op te nemen die een goede afweging garandeert in een concrete situatie. In het POP II worden genoemd:

- de bedrijfsbestemming dient gericht te zijn op kleinschalige activiteiten[13];
- de bedrijfsactiviteiten dienen zoveel mogelijk in het hoofdgebouw plaats te vinden;
- vestiging van een kleinschalige bedrijfsfunctie in een nieuw bijgebouw is mogelijk, maar mede afhankelijk van de mate waarin voormalige agrarische bebouwing wordt afgebroken (reductieregeling).

Wonen in het buitengebied

Uitgangspunt van het omgevingsbeleid is dat de bebouwing in het buitengebied de functie van het buitengebied ondersteunt. Veel agrarische bebouwing verliest haar functie. De provincie wil beleidsruimte scheppen om wonen in het buitengebied mogelijk te maken.

Van gemeenten wordt gevraagd voor wonen in het buitengebied een planologische regeling uit te werken die rekening houdt met een aantal uitgangspunten. De provincie heeft een 'Ruimte voor ruimte'-regeling uitgewerkt in de vorm van een voorbeeldregeling voor gemeenten. Zo'n regeling maakt het mogelijk dat in ruil voor het afbreken en opruimen van vrijkomende agrarische bebouwing, het recht op een woonhuis op dezelfde plaats of in een dorpsuitbreiding ontstaat. Een nadere toelichting is te vinden in paragraaf 4.3.3. Om eenduidig beleid uit te kunnen voeren vraagt de provincie aan gemeenten om voor het wonen in het buitengebied een planologische regeling uit te werken die rekening houdt met het feit dat voor het wonen minder bebouwing nodig is dan voor een agrarisch bedrijf. In de regel is een totale bebouwingsoppervlakte van 250 m² toereikend om ook nevenactiviteiten uit te oefenen, zoals een aan-huis-verbonden beroep. Een bestaande, grotere bebouwingsomvang is aanvaardbaar, zolang het een bebouwingsomvang is die past bij het kleinschalig karakter. In die situaties is het toegestaan de aanwezige bebouwing te vernieuwen of op het perceel te herschikken, mits het bebouwde oppervlak in totaal niet toeneemt en dat bij een herschikking de ruimtelijke samenhang op het perceel verbetert. Als uitgangspunten in het POP II voor bebouwing in het landelijk gebied worden genoemd: bebouwing met kap, passende dakhelling en beperkte goot- en bouwhoogte.

Landgoederen

In het Provinciaal Omgevingsplan wordt voor een landgoed een ondergrens gehanteerd van minimaal 5 hectare bos. De provincie heeft een voorkeur voor situering van nieuwe landgoederen in de Veenkoloniën, heideontginningen, stadsranden of (sub)streekcentra. Indien men niet aan deze eisen kan voldoen, moet een grotere oppervlakte dan 5 hectare bos deel uitmaken van het landgoed.

De provincie zal de oprichting van nieuwe landgoederen ondersteunen binnen de mogelijkheden die het omgevingsbeleid biedt. Dit betekent in het bijzonder dat nieuwe landgoederen passen in het bosclusteringsbeleid, er sprake is van het versterken van natuur en landschapswaarden en aansluiten op bestaande bebouwing.

[13] Voornamelijk de categorieën 1 en 2 uit de lijst van de bedrijfstypen in de publicatie Bedrijven en milieuzonering van de VNG.

Recreatie en toerisme

Het beleid ten aanzien van recreatie en toerisme richt zich op selectieve groei van het toerisme, waarbij kwaliteitsverbetering, productvernieuwing en promotie de belangrijkste begrippen zijn. Recreatieve nevenfuncties van agrarische bedrijven worden gestimuleerd. Ontwikkelingsmogelijkheden per sector zijn onder meer:

- accent op versterking en uitbreiding van bestaande verblijfsrecreatieve bedrijven, waaronder de mogelijkheid van omzetting van standplaatsen in recreatiewoningen;
- vestiging van kleinschalige accommodaties is afhankelijk van de kwaliteit van de omgeving;
- permanente bewoning van verblijfsreactie is niet toegestaan;
- recreatiewoningen hebben een maximale oppervlakte van 100 m²;
- maneges en paardenrecreatiebedrijven dienen te worden gevestigd in een kern. Is dit niet mogelijk, dan is vestiging toegestaan in voormalige agrarische bebouwing, in de nabijheid van een hoofdkern of (sub)streekcentrum.

Het provinciaal beleid geeft aan dat recreatief medegebruik en de ontwikkeling van toeristisch-recreatieve bedrijven worden bevorderd in zone I en II. In zone III wordt de vestiging van nieuwe recreatiebedrijven toegestaan voor zover er geen wezenlijke aantasting plaatsvindt van aanwezige waarden en er voldoende landschappelijke inpassing mogelijk is. Uitbreiding van bestaande recreatiebedrijven is in zone III in het algemeen mogelijk. Om de verstening van het landelijk gebied te beperken, worden nieuwe bungalowcomplexen alleen toegestaan op locaties in zone I, II of III, voor zover deze aansluiten op de (sub)streekcentra en in de nabijheid liggen van de hoofdinfrastructuur en de OV-voorzieningen.

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Voor het beleid ten aanzien van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden in het landelijk gebied, is de zonering bepalend. In de provinciale Nota Landschap worden de verschillende landschapstypen beschreven. Ten aanzien van archeologie dient rekening te worden gehouden met zowel de bekende als de te verwachten archeologische waarden. De bekende waarden zijn onderverdeeld in 4 niveaus; de twee hoogste niveaus hiervan worden gekarakteriseerd als 'behoudenswaardig'. Bij voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen dient de verstoorder door middel van een vooronderzoek na te gaan of, en waar, zich archeologische waarden in de bodem bevinden.

Beekdalen

In perioden van intensieve neerslag kan over de gehele lengte van het beekdal wateroverlast verwacht worden. In de beekdalen worden daarom geen nieuwe werken uitgevoerd die de afvoer van water versnellen. Kapitaalintensieve functies worden zoveel mogelijk geweerd. Het betreft met name woon- en werkgebieden en bepaalde vormen van agrarisch grondgebruik zoals glastuinbouw, kwekerijen en intensieve veehouderijen. Hiervoor is het "nee, tenzij"-beleid ontwikkeld.

Dit beleid geldt in alle beekdalen. Het "nee, tenzij"-beleid houdt in dat nieuwe kapitaalintensieve functies alleen zijn toegestaan als:

- sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang; en
- er geen alternatieven zijn; en
- de functie op de locatie geen feitelijke belemmering vormt om in de toekomst de afvoer- en bergingscapaciteit van het regionale watersysteem te vergroten; en
- compensatie van het negatieve effect op het watersysteem dat deel uitmaakt van het plan.

Bij de inrichting en het beheer van een beekdal zal met wateroverlast rekening moeten worden gehouden. Dit werkt door in een aantal praktische zaken, zoals de vloerhoogte van een nieuwe stal of de constructie van een weg.

Aan de ontwikkeling van een grondgeboden landbouwbedrijf worden geen beperkingen opgelegd. Ook kunnen nieuwe grondgebonden landbouwbedrijven opgericht worden, waarbij het voor de hand ligt niet in de laagste delen van het beekdal te bouwen en bij de hoogteligging van de bedrijfsgebouwen rekening te houden met mogelijke wateroverlast. Het waterschap heeft hierin een adviserende rol. Het is uiteindelijk de eigen verantwoordelijkheid van de ondernemer welke voorzorgsmaatregelen worden genomen om wateroverlast te voorkomen. Bij het toepassen van de watertoets zal het waterschap aan de gemeente advies geven over de gebruiksmogelijkheden van het beekdal met inachtneming van het 'nee, tenzij' beleid.

Waterwinning en grondwaterbeschermingsgebieden

Het waterwingebied is het gebied waar daadwerkelijk grondwater wordt gewonnen en waar de winputten zijn gelegen. Het gebied is voorbehouden voor activiteiten van het waterleidingbedrijf en andere activiteiten zijn in principe verboden.

Rondom het waterwingebied ligt het grondwaterbeschermingsgebied. Binnen dit gebied gelden beperkingen voor het oprichten van bepaalde bedrijven en het uitvoeren van bepaalde activiteiten. Hiermee wordt beoogd om activiteiten of bedrijven die een mogelijke bedreiging kunnen vormen voor de kwaliteit van het grondwater, uit het gebied te weren. De bescherming van de gebieden is neergelegd in de Provinciale omgevingsverordening (POV) en in het POPII. Hierin is aangegeven welke ontwikkelingen ongewenst zijn binnen deze gebieden. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan nieuwe grootschalige recreatieve ontwikkelingen, nieuwe delfstoffenwinningen of ondergrondse opslag van afvalstoffen. Dit beschermingsbeleid dient z'n ruimtelijke doorwerking te krijgen via het bestemmingsplan.

Windenergie

Het Drents beleid voor windenergie is gestoeld op het besef dat een enkele windturbine verhoudingsgewijs een groot effect heeft op een wijde omgeving. Daarom worden windturbines gegroepeerd in een windpark.

Met de keuze voor een te realiseren windpark bij Coevorden is de taakstelling naar verwachting te realiseren. De toepassing van nieuwe, kleine windturbines wordt gestimuleerd. Deze kunnen worden geplaatst in combinatie met bedrijfsmatige activiteiten, op bijvoorbeeld gebouwen, waar al de nodige 'verstoring' aanwezig is (in de vorm van schotelantennes, ketelhuizen en zendmasten). Opbrengsten van 5.000 kW/uur per molen behoren tot de mogelijkheden. Naast het genoemde beleid voor windparken (Coevorden) en kleine, moderne windturbines, wordt geen medewerking verleend aan de bouw van windmolens.

Militair gebruik

In het POP II wordt aangegeven dat de militaire oefenterreinen in Havelte-West worden heringericht om ze geschikt te maken voor vredes- en crisisbeheersingsoperaties. In Havelte-Oost, ten oosten van de Helomaweg, blijft een terrein beschikbaar voor zogenaamde overige oefeningen. Daarvoor hoeft het terrein (van 260 ha) niet heringericht te worden. In het POP I werd voor het terrein een oppervlakte van 200 ha aangeduid. De uitbreiding heeft te maken met de toegenomen oefenbehoefte vanuit de kazerne in Havelte. Daarnaast wordt ongeveer 1000 ha van dit oefenterrein buiten gebruik gesteld.

Het terrein valt binnen het Natura2000-gebied 'Havelte-Oost'. Op grond van een door de voormalige Ministeries van Defensie, LNV en VROM uitgevoerde toetsing aan de Habitatrichtlijn (inmiddels Natura2000) kan met voorgestelde uitbreiding worden ingestemd. De beëindiging van het militaire gebruik van grote delen van Havelte-Oost maakt de oprichting van het Nationaal Park Ooster- en Westerzand mogelijk.

4.3.2 Omgevingsvisie Drenthe

Provinciale staten van Drenthe hebben op 2 juni 2010 de Omgevingsvisie Drenthe en op 9 maart 2011 de Provinciale omgevingsverordening vastgesteld. Beide documenten zijn betrokken bij het opstellen van dit ontwerpbestemmingsplan.

De Omgevingsvisie is hét strategische kader voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Drenthe voor de periode tot 2020. De visie formuleert de belangen, ambities, rollen, verantwoordelijkheden en sturing van de provincie in het ruimtelijke domein.

De Omgevingsvisie is ingevuld vanuit de wetenschap dat er een nieuwe Wet ruimtelijke ordening in werking is getreden, waarin de rol van de provincie anders is gedefinieerd. Deze nieuwe rol brengt met zich mee dat de provincie zijn eigen perspectieven en belangen helder moet benoemen.

De Omgevingsvisie Drenthe vervangt het tweede Provinciaal omgevingsplan (POPII) en is een integratie van vier wettelijk voorgeschreven planvormen; de provinciale ruimtelijke structuurvisie, het provinciaal milieubeleidsplan, het regionaal waterplan en het provinciaal verkeers- en vervoersplan.

Uitgangspunt van de visie is de ruimtelijke identiteit en de ruimtelijke kwaliteiten van provincie te versterken. Daarbij speelt de kernkwaliteit 'oorspronkelijkheid' een belangrijke rol. Onder deze kwaliteit verstaat men archeologische, cultuurhistorische en aardkundige waarden.

Missie

De missie voor het omgevingsplan luidt: "Het koesteren van de Drentse kernkwaliteiten en het ontwikkelen van een bruisend Drenthe, passend bij deze kernkwaliteiten". Als kernkwaliteiten zijn: rust, ruimte, natuur, landschap, oorspronkelijkheid, kleinschaligheid, naoberschap, menselijke maat en veiligheid. Onder een 'bruisend Drenthe' wordt verstaan een provincie waarin het goed wonen en werken is en waar voldoende te doen is voor jong en oud. De missie laat zien dat wordt gestreefd naar ruimtelijke kwaliteit door nieuwe ontwikkelingen en bestaande kwaliteiten in samenhang te bezien.

Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Het regionale economische vestigingsklimaat is van provinciaal belang. Gestreefd wordt naar voldoende, gevarieerde, aantrekkelijke en vitale vestigingsmogelijkheden op regionale bedrijventerreinen en andere stedelijke werklocaties. Ook wil men in het landelijk gebied voldoende ontwikkelingsmogelijkheden bieden voor landbouw, recreatie en toerisme en bedrijvigheid. De landbouw moet in de provincie voldoende mogelijkheden hebben voor schaalvergroting en voor de productie van energie. Drenthe moet aantrekkelijk blijven voor recreanten en toeristen. Van provinciaal belang is daarom het verbeteren en vernieuwen van het bestaande aanbod van verblijfs- en dagrecreatie en van de toeristisch recreatieve infrastructuur. Zowel de landbouw- als de toeristisch/recreatieve sector spelen een belangrijke rol bij het behouden en ontwikkelen van de kernkwaliteiten.

Robuuste systemen

Er zijn vier 'systemen' die de dragers zijn voor de ruimtelijke ontwikkeling van Drenthe:

- Sociaal-economische systeem;
- Watersysteem;
- Natuursysteem;
- Landbouwsysteem.

Voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van Drenthe moeten deze vier systemen 'robuust' zijn. Een systeem is robuust als een verstoring als gevolg van een ontwikkeling geen significante gevolgen heeft voor het functioneren ervan. Binnen de robuuste systemen staat de ontwikkeling van de betreffende hoofdfunctie (wonen, werken, water, natuur of landbouw) voorop. Dit betekent dat de ontwikkeling van andere functies geen significante negatieve invloed mag hebben op het functioneren van de hoofdfunctie. Voor alle ontwikkelingen, dus ook die van de hoofdfunctie, geldt dat de ruimtelijke kwaliteit er door moet worden versterkt.

Multifunctionele gebieden

Naast de robuuste systemen kent Drenthe gebieden waar verschillende functies en ambities samenkomen.

Het gaat hierbij vooral om de combinatie van landbouw, natuur, recreatie en landschappelijke waarden (multifunctionele gebieden). Kenmerkend hiervoor is dat er – in tegenstelling tot de robuuste systemen – geen sprake is van een hoofdfunctie die leidend is in de ordening. Deze gebieden hebben een eigen functie-indeling gekregen.

Kernkwaliteiten

De kernkwaliteiten die van provinciaal belang zijn, zijn aangegeven op de kaart "Kernkwaliteiten". De kernkwaliteiten die niet op de kaart zijn aangegeven, vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten.

Landschap

De kwaliteit en de diversiteit van het Drentse landschap dragen sterk bij aan het aantrekkelijke milieu om te wonen, te werken en te recreëren. De identiteit van het Drentse landschap wordt bepaald door de ontstaansgeschiedenis en de diversiteit aan landschapstypen. De ambitie is het behouden en versterken van de verscheidenheid, de kwaliteit, de identiteit en de beleefbaarheid van het landschap. Van provinciaal belang is het behouden van landschapskenmerken en de onderlinge samenhang en het versterken van de verschillende landschapstypen. Op de Kernkwaliteitenkaart is aangegeven welke landschappen en onderdelen daarvan van provinciaal belang zijn.

Archeologie

Het archeologisch erfgoed is de enige bron van informatie over de bewoningsgeschiedenis van de provincie van de steentijd tot de middeleeuwen. Het merendeel van het archeologisch erfgoed is onzichtbaar en is daardoor zeer kwetsbaar voor ruimtelijke ontwikkelingen die met bodemingrepen gepaard gaan. Archeologische waarden zijn onvervangbaar en niet te compenseren. Daarom heeft het archeologisch erfgoed een duidelijke plaats in ons ruimtelijk beleid. De kaart Archeologie geeft een totaaloverzicht van de archeologische waarden en verwachtingen die van provinciaal belang worden geacht. Deze waarden zijn essentieel om het verhaal van de regionale bewoningsgeschiedenis te kunnen vertellen, voor nu en voor toekomstige generaties. De archeologische waarden van provinciaal belang die samenhangen met de cultuurhistorische waarden of die ruimtelijk zichtbaar zijn, zijn terug te vinden op de kaart Cultuurhistorie.

Ontwikkeling van robuuste systemen

Het sociaal-economisch systeem en de systemen van water, natuur en landbouw worden beschouwd als de dragers voor de ruimtelijke ontwikkeling van Drenthe. Deze systemen dienen voldoende robuust te zijn. Dat houdt in dat verstoring als gevolg van een ontwikkeling geen significante gevolgen heeft voor het functioneren van het systeem.

Binnen de robuuste systemen staat in principe de ontwikkeling van de hoofdfunctie (wonen, werken, water, natuur of landbouw) voorop. Op de visiekaart (kaart Visie 2020) zijn de robuuste systemen aangegeven.

De begrenzing is globaal en wordt specifieker gemaakt in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Vitaal platteland

In het verleden had het platteland vooral een productiefunctie voor voedsel. Tegenwoordig krijgt het steeds meer andere economische functies. Hoewel de landbouw nog steeds een belangrijke pijler van de plattelandseconomie is, wordt het 'medegebruik' van het platteland door de gehele samenleving groter. Voorbeelden zijn toerisme en recreatie, educatie, genieten van natuur, ruimte en stilte en authentieke voedingsproducten. Op deze manier wordt het platteland als het ware een producent van belevenissen. Ten slotte heeft het platteland zich in de loop der jaren ook bewezen als (innovatieve) kraamkamer voor het midden en kleinbedrijf en kunst en cultuur. Om het platteland vitaal te houden wordt ingezet, naast de focus op een robuuste landbouw, op het versterken en verbreden van niet-agrarische economische activiteiten. Het groene karakter van Drenthe met haar natuurlijke, cultuurhistorische en landschappelijke diversiteit biedt immers uitstekende potenties voor toeristisch-recreatieve ontwikkelingen en activiteiten in de sfeer van gezondheid, wellness en leisure. Daarnaast wordt ruimte geboden aan kleinschalige en lokaal georiënteerde activiteiten op het gebied van nijverheid en dienstverlening

Ook wordt ruimte geboden voor woningbouw ter vervanging van landschapsontsierende (voormalige) agrarische bedrijfsgebouwen (ruimte-voor-ruimte regeling). Bij eventuele aantasting van de kernkwaliteiten wordt gestreefd naar compensatie. De ontwikkeling van nieuwe landgoederen wordt gestimuleerd, als vorm van kleinschalige nieuwe woonmilieus.

Versterken van de sociaal-economische vitaliteit van de plattelandseconomie

Veel bedrijvigheid op het platteland vestigt zich in vrijkomende agrarische bebouwing (VAB). Voorheen was het provinciale beleid ten aanzien van het gebruik en/of het herinrichten hiervan nogal restrictief. De provincie wil dat gemeenten nu in principe zelf gaan bepalen welke activiteiten zij willen toestaan in de VAB. Wel worden enkele randvoorwaarden gesteld:

- de invulling van de VAB doet geen inbreuk op de ruimtelijke kwaliteit;
- de nieuwe bedrijfsactiviteit heeft geen negatieve gevolgen voor de hoofdfunctie van het gebied;
- de nieuwe bedrijfsactiviteit is kleinschalig van aard;
- de woonfunctie van de VAB blijft gehandhaafd.

Aanleg van nieuwe werklocaties in het landelijke gebied wordt in principe niet toegestaan. Wel is het onder bepaalde voorwaarden mogelijk bestaande locaties uit te breiden.

Robuust en klimaatbestendig watersysteem

Gestreefd wordt naar een robuust watersysteem dat voldoende schoon grond- en oppervlaktewater biedt voor alle waterafhankelijke functies. Het watersysteem moet in staat zijn om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen, waardoor wateroverlast en watertekort tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau beperkt blijven. Ook moet het watersysteem voldoen aan de kwaliteitseisen die voortvloeien uit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW).

De beekdalen vormen, met de kanalen en de grondwaterlichamen, de kern van het Drentse watersysteem. De beekdalen verzorgen de waterafvoer van het Drents Plateau en bepalen de grondwatervoorraad onder dit plateau. Ook zijn de beekdalen van grote waarde voor de natuur en bepalen ze in belangrijke mate de landschappelijke kwaliteit van Drenthe.

De klimaatverandering vraagt om meer ruimte voor water. Ruimte voor water wordt vooral in de bovenlopen van de beekdalen gezocht. Door hier water vast te houden, wordt wateroverlast in de lager gelegen gebieden verkomen, vermindert de verdroging bovenstrooms, verbetert de waterkwaliteit en neemt de grondwatervoorraad toe. Om de ruimte voor water te garanderen, voert de provincie een 'nee, tenzij-beleid'. Dit betekent dat kapitaalintensieve functies zo veel mogelijk worden geweerd. Daarbij gaat het vooral om woon- en werkgebieden en bepaalde vormen van agrarisch grondgebruik, zoals glastuinbouw, kwekerijen en intensieve veehouderijen. In perioden van intensieve neerslag kan in de beekdalen, vanwege hun natuurlijke lage ligging, wateroverlast worden verwacht. Bij de inrichting en het beheer van het beekdal wordt hiermee rekening gehouden. Provinciaal uitgangspunt is dat wateroverlast niet mag worden afgewenteld op benedenstrooms gelegen gebieden en dat de grondwatervoorraad onder het Drents Plateau behouden moet blijven en waar mogelijk worden aangevuld.

De beekdalen zijn als functie opgenomen op de visiekaart. Deze aanduiding geeft een verbijzondering aan van de functies landbouw en natuur. Voor een beekdal met een natuurfunctie streeft de provincie naar het combineren van de natuur- en wateropgave en in de beekdalen met een landbouwfunctie naar een betere waterkwaliteit en naar een waterhuishoudkundige inrichting die op de landbouw is afgestemd.

Robuuste natuur

In Nederland worden gebieden met een bijzondere natuurkwaliteit onderling verbonden tot een Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is een samenhangend netwerk van gebieden dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. De provincies zijn verantwoordelijk voor het realiseren van de EHS, door gebieden aan te wijzen en door zorg te dragen voor de kwaliteit van die gebieden. De visie op de robuuste EHS is weergegeven op kaart Robuuste EHS 2020/2040.

Bij het robuust maken van de EHS richt men zich op vier aspecten:

- het realiseren van grotere, aaneengesloten natuurgebieden en het laten vervallen van de EHS-status voor kleinere, verspreid liggende gebieden;
- het versterken van de verbindingen in het netwerk, in combinatie met het verminderen van het aantal verbindingen;
- bij het verbinden van gebieden zo veel mogelijk gebruik maken van de beekdalen;
- het behouden en ontwikkelen van natuurwaarden buiten de EHS door de 'doorlaatbaarheid' van het tussenliggende landschap te verbeteren, onder andere door invulling te geven aan het concept 'klimaatmantels'.

Robuuste landbouw

De Drentse agribusiness moet in staat worden gesteld haar positie op de Europese en wereldmarkt te versterken. Ook voor de landbouw wordt om die reden naar een robuust systeem gestreefd. Dit gebeurt onder andere door gebieden aan te wijzen waar de landbouw de ruimte krijgt om zich te ontwikkelen, door innovatie in de landbouw te stimuleren en door minder beperkingen op te leggen.

Functionele indeling Landbouw

De landbouw krijgt maximale speelruimte in de gebieden die op de visiekaart (kaart Visie 2020) als landbouwgebieden zijn aangeduid, binnen de kaders van de kernkwaliteiten (kaart Kernkwaliteiten). Dat betekent dat ontwikkelingen in deze gebieden geen negatief effect mogen hebben op de landbouw. In deze gebieden wordt gestreefd naar een waterhuishoudkundige inrichting die is afgestemd op de functie landbouw.

Robuuste gebieden

Binnen de functie landbouw zijn robuuste landbouwgebieden aangegeven (kaart Landbouw). In deze gebieden staat de landbouw voorop. Dit maakt schaalvergroting en meer geïndustrialiseerde vormen van landbouw mogelijk. Ook zijn dit de voorkeursgebieden voor het verplaatsen en inplaatsen van agrarische bedrijven. De kernkwaliteiten (kaart Kernkwaliteiten) spelen in deze gebieden een ondergeschikte rol. Er is in deze gebieden geen ruimte voor andere grootschalige functies, bijvoorbeeld nieuwe grootschalige verblijfsrecreatie.

Bouwvlak

Agrarische bedrijven die zich verder willen ontwikkelen, hebben vaak behoefte aan uitbreiding of nieuwbouw van bedrijfsgebouwen. Bij uitbreiding van het bouwvlak moet de SER-ladder worden toegepast en de uitbreiding moet ruimtelijk worden ingepast. Hierbij moeten de kernkwaliteiten in acht worden genomen. Voor de gebieden met de functie landbouw (kaart Visie 2020) is het vaststellen van een maximale oppervlaktemaat de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Voor de multifunctionele gebieden geldt dat de maximale grootte van het bouwvlak 1,5 ha is. Onder voorwaarde van ruimtelijke inpassing is een verdere vergroting mogelijk. Wanneer aantoonbaar andere provinciale doelen worden gehaald (bijvoorbeeld uitplaatsing uit de EHS), hoeft de grootte van een agrarisch bouwvlak de medewerking van de provincie niet in de weg te staan. Gestreefd wordt in die gevallen samen met de betrokken partijen naar een maatwerkoplossing.

Intensieve niet-grondgebonden veehouderij

De provincie wil geen nieuwvestiging van niet-grondgebonden intensieve veehouderijbedrijven in Drenthe. Dat geldt ook voor het starten van een neventak intensieve veehouderij en voor het omschakelen van een grondgebonden landbouwbedrijf naar een intensief veehouderijbedrijf. Intensieve veehouderijbedrijven tasten de belevingswaarde van het buitengebied aan en leiden tot een grotere milieudruk. Er worden alleen ontwikkelkansen geboden aan bestaande intensieve veehouderijbedrijven in Drenthe, onder de voorwaarde dat de ontwikkeling ontstaat:

- door een zorgvuldige maatwerkbenadering, passend bij de kernkwaliteiten;
- door sanering en samenvoegen van kleinere bedrijven (bijvoorbeeld uit gebieden waar verdere groei niet of nauwelijks mogelijk is).

Recreatie en toerisme

Drenthe wil een topspeler zijn op de (binnenlandse) toeristische markt. Hiervoor is het van belang dat Drenthe in haar diversiteit een totaalproduct aanbiedt dat onderscheidend en van hoogwaardig niveau is. Het is van belang om in dat toeristische totaalproduct Drenthe te investeren. Het bestaande aanbod van verblijfs- en dagrecreatie en de huidige toeristisch-recreatieve infrastructuur dient kwalitatief te worden verbeterd en vernieuwd. De focus ligt op de diversiteit en de kwaliteit van het toeristische product. Niet méér van hetzelfde, maar juist het creëren van toegevoegde waarde ten opzichte van het bestaande toeristische product. De markt wordt uitgedaagd uit om nieuwe, aansprekende concepten te ontwikkelen die passen bij de kernkwaliteiten van Drenthe.

Verblijfsrecreatie

Het gebied dat is aangegeven als versterkingsgebied voor recreatie is weergegeven op de kaart Recreatie en Toerisme. Hier wordt ingezet op het versterken en eventueel uitbreiden van bestaande recreatiebedrijven. Het accent ligt op het versterken en ontwikkelen van de kleinschalige verblijfsrecreatie, bijvoorbeeldgekoppeld aan doorgaande nationale lange-afstandsroutes voor wandelen en fietsen Gemeenten worden hiervoor ruimere mogelijkheden geboden, bijvoorbeeld als het gaat om vrijkomende agrarische bebouwing.

Recreatieve infrastructuur

Drenthe heeft een zeer fijnmazig net van wandel-, fiets- en ruiterpaden, waaronder een aantal doorgaande landelijke routes.

Voor de recreatietoervaart zijn er doorgaande vaarverbindingen. De provincie investeert in het instandhouden en verbeteren van de provinciale infrastructuur voor recreatie en toerisme. Aan uitbreiding van de infrastructuur wil de provincie meewerken als er sprake is van een knelpunt dan wel een ontbrekende schakel, of als onderdeel van een gebiedsontwikkeling.

Klimaat- en energiedoelstellingen

De provincie zet in op een overgang naar een duurzame-energiehuishouding. Dit is mede ingegeven door veranderingen in het klimaat en het schaarser worden van fossiele brandstoffen. Gestreefd wordt naar een energiehuishouding die betrouwbaar is, een minimum aan broeikasgassen uitstoot en betaalbaar is. Tot 2020 wordt gestreefd naar een reductie van 30% van de CO2-uitstoot ten opzichte van 1990. In 2020 moet het aandeel hernieuwbare energiebronnen zijn gestegen tot 20%. Ook wordt gestreefd naar een verhoging van de energieefficiënte met 2% per jaar (nu 1%). De productie van energie uit bodem en biomassa wordt gestimuleerd en ingezet wordt op het realiseren van 60 MW (megawatt) aan windenergie in 2020.

Windenergie

In 2020 moet er minstens 60 MW vermogen aan windenergie geoperationaliseerd zijn. Dit is inclusief de 15 MW die op en nabij het Europark in Coevorden in voorbereiding is. Deze doelstelling moet gehaald worden door een windturbinepark te ontwikkelen. Omdat het landschap van de gemeenten Emmen en Coevorden zich er het best voor leent, wordt in dit gebied gezocht naar een geschikte locatie voor een dergelijk windpark. De toepassing van grote windmolens buiten het te ontwikkelen windturbinepark sluit de provincie uit.

Energie uit biomassa

Energieopwekking uit biomassa wordt gestimuleerd. Grootschalige bio-energiecentrales vestigen zich bij voorkeur op goed bereikbare bedrijventerreinen met mogelijkheden voor de energie-infrastructuur en afnamemogelijkheden van vrijkomende warmte. Daarbij kan gedacht worden aan de Energietransitieparken (kaart Visie 2020). Voor de vestiging van kleinschalige mestvergistingsinstallaties bij veehouderijbedrijven wordt het 'Beleidskader co-vergisting' gehanteerd. De productie van energie uit biomassa is gekoppeld aan het streven naar een 'bio-based economy'. Dat is een economie waarin bedrijven non-food toepassingen, zoals brandstoffen, chemicaliën, medicijnen en energie, vervaardigen uit groene grondstoffen. Daarbij wordt ook gedacht aan het koppelen van landbouwbedrijven aan bedrijven op Energietransitieparken.

Verordening ruimtelijk omgevingsbeleid

Op 9 maart 2011 hebben Provinciale Staten de 'Vijfde wijzigingstranche Provinciale omgevingsverordening' vastgesteld. Met deze tranche is hoofdstuk 3 Ruimtelijk Omgevingsbeleid als onderdeel aan de bestaande Provinciale omgevingsverordening Drenthe (POV) toegevoegd.

De verordening legt randvoorwaarden vast waaraan gemeenten bij ruimtelijke planontwikkeling gehouden zullen zijn en vloeit voort uit de Omgevingsvisie en de daarin neergelegde sturingsfilosofie.

4.3.3 Voorbeeldregeling 'Ruimte voor ruimte'

In het POP II is opgenomen dat de provincie een uitwerkingsplan zal opstellen voor een 'Ruimte voor ruimte'-regeling in de vorm van een voorbeeldregeling voor gemeenten. Zo'n regeling maakt het mogelijk dat in ruil voor het afbreken en opruimen van vrijkomende agrarische gebouwen, het recht op een woonhuis op dezelfde plaats of in een dorpsuitbreiding ontstaat.

Er verdwijnt zo overbodig geworden bouwmassa in het landelijk gebied, mede ter verbetering van de landschappelijke kwaliteit. De kosten voor sloop worden opgebracht door de opbrengst van de uitgifte van de nieuwe bouwrijpe kavels. In het kort houdt de regeling het volgende in.

Het doel van de regeling is het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied en het verwijderen van landschapsontsierende bebouwing. Het gaat zowel om een kwantitatieve verbetering (het terugbrengen van het aantal vierkante meters bebouwing in het buitengebied) als een kwalitatieve verbetering (de vormgeving van de compensatiewoning). Het maakt daarbij geen verschil of de landschapsontsierende bebouwing nog agrarisch in gebruik is of dat het agrarisch gebruik inmiddels is beëindigd.

De voorbeeldregeling is van toepassing op vrijkomende agrarische bedrijven en voormalige agrarische bedrijven, waarin inmiddels in de meeste gevallen een woonfunctie is gevestigd. De regeling is niet specifiek ontworpen ten behoeve van bedrijfsverplaatsingen. Indien sprake is van een bedrijfsverplaatsing voor het oplossen van milieuknelpunten in het kader van de ammoniakwetgeving en de EHS, kan op de vrijkomende locatie in sommige gevallen de voorbeeldregeling worden toegepast. Hiervoor geldt wel een aantal aanvullende voorwaarden die in de regeling verder zijn uitgewerkt. Er is een aantal voorwaarden verbonden aan de toepassing van de regeling.

Samengevat zijn de belangrijkste voorwaarden van de voorbeeldregeling (2006):
- de regeling is van toepassing voor de sloop van landschapsontsierende bebouwing (grootschalige stallen voor (pluim)vee en grootschalige akkerbouwschuren);
- cultuurhistorisch waardevolle en/of karakteristieke bebouwing komt niet in aanmerking voor toepassing van de regeling;
- het agrarisch bedrijf moet ter plekke zijn of worden beëindigd;
- de regeling kan niet worden gebruikt voor agrarische bedrijven die op de huidige locatie nog voldoende ontwikkelingsmogelijkheden hebben;

- bij sloop van minimaal 1.000 m² ontstaat het recht op de bouw van een compensatiewoning en bij de sloop van minimaal 2.000 m² ontstaat het recht voor de bouw van een tweede compensatiewoning;
- wanneer een milieuknelpunt wordt opgelost in het kader van de ammoniakwetgeving en de EHS kan het recht ontstaan voor de bouw van een extra compensatiewoning;
- de locatie voor de te bouwen compensatiewoning(en) is verbonden aan een aantal voorwaarden (o.a. zonering, landschap, natuur, cultuurhistorie) en er mogen geen belemmeringen ontstaan voor de uitoefening van de landbouw;

voor de omvang en vormgeving van de compensatiewoning(en) wordt aansluiting gezocht bij het reeds bestaande beleid in het POP.

De voorwaarden voor de ruimte-voor-ruimte regeling zijn in de wijziging van de provinciale omgevingsverordening aangepast en zijn nu als volgt:

a. toepassing van de regeling is alleen mogelijk voor agrarische bedrijfsbebouwing die op 2 juni 2010 al aanwezig was;
b. de randvoorwaarde dat de sloopnorm voor een compensatiewoning 750 m^2 aan agrarisch bedrijfsbebouwing bedraagt; met een afwijkingsmarge van maximaal 5%;
c. de mogelijkheid tot het samenvoegen van agrarische bebouwing op meerdere percelen (saldering) om te kunnen komen tot de sloopnorm van 750 m^2;
d. de randvoorwaarde dat saldering slechts recht geeft op de bouw van één compensatiewoning;
e. randvoorwaarden voor inpassing, omvang, inhoud, uiterlijk van de compensatiewoning;
f. de randvoorwaarde dat bouw van een compensatiewoning niet plaatsvindt in gebieden die op de bij de Omgevingsvisie behorende visiekaart (kaart 1, visie 2020) met de functie 'Natuur' en 'Beekdalen' zijn aangeduid, tenzij zich er geen significante negatieve effecten zijn, er een groot openbaar belang is, er geen reële andere mogelijkheden zijn of er compensatie plaatsvindt.

Belangrijkste wijzigingen voor dit bestemmingsplan zijn dat de sloopnorm verlaagt is van 1.000 m^2 naar 750 m^2 en dat er altijd maar één compensatiewoning is toegestaan en geen twee.

4.3.4 Beleidskader co-vergisting (Provincie Drenthe, 2006)

Met de notitie 'Beleidskader co-vergisting' wil de provincie het bestaande beleid in het POP II verduidelijken en specificeren voor mestvergistingsinstallaties. In het algemeen kunnen vergistingsinstallaties uit de categorieën A, B en C gezien worden als een agrarische (neven)activiteit.

Voor de vestiging van een agrarische vergister wordt in eerste instantie uitgegaan van de bouwmogelijkheden op een bestaand agrarisch bouwvlak. Indien uitbreiding van een bestaand bouwvlak nodig is, kan dit mogelijk worden gemaakt door het opstellen van een projectbesluit of een nieuw bestemmingsplan. Als het oprichten van een vergistingsinstallatie op het agrarisch bouwvlak niet mogelijk is en er geen mogelijkheden zijn om het perceel uit te breiden, zal een nieuwe locatie gevonden moeten worden. Hierbij zal in eerste instantie aansluiting gezocht moeten worden bij reeds verstorende elementen in het buitengebied.

Voor initiatieven in de categorie D, waarbinnen mestvergisting moet worden gezien als een industriële activiteit, geldt dat installaties in principe moeten worden gevestigd op speciaal daarvoor aangewezen bedrijventerreinen.

Als uitgangspunt voor transport geldt dat er zoveel mogelijk gebruik gemaakt moet worden van bestaande infrastructuur.

De geschiktheid van de bestaande infrastructuur is punt van aandacht. De aan- en afvoerroutes dienen zo kort mogelijk te worden gehouden. Dit beperkt het aantal verkeersbewegingen en voorkomt 'gesleep met mest', maar is ook vanuit bedrijfseconomisch oogpunt gunstiger.

Om een goede landschappelijke inpassing te garanderen (en de bebouwingsmassa te doorbreken), stelt de provincie de voorwaarde om bij de aanvraag/goedkeuring een beplantingsplan aan de ruimtelijke onderbouwing (projectbesluit of bestemmingsplan) toe te voegen. In het beleidskader covergisting wordt specifiek aandacht besteed aan de categorie 'buurtvergister'. Hierbij gaat het om een samenwerking van een beperkt aantal bedrijven op lokaal niveau, die gezamenlijk een vergister rendabel kunnen exploiteren.

4.4 Gemeentelijk beleid

4.4.1 Kadernota buitengebied Westerveld

Een eerste belangrijke stap naar de herziening van het Bestemmingsplan Buitengebied is het vaststellen van het beleid op hoofdlijnen.

Daarmee wordt de basis gelegd voor een uitwerking in bestemmingen. Dit beleid is in de Kadernota (vastgesteld 14 februari 2006) vastgelegd.

In de Kadernota zijn de algemene uitgangspunten voor ontwikkelingen in het buitengebied van de gemeente Westerveld opgenomen. Belangrijk onderdeel van de nota is een ontwikkelingskaart aan de hand waarvan nieuwe ontwikkelingen worden getoetst.

De drie ontwikkelingsgebieden geven de gewenste richting voor ontwikkelingen aan. De gebieden zijn op basis van het bestaande grondgebruik en het vastgelegde beleid in grote eenheden globaal begrensd en gelden als vertrekpunt. De gewenste ontwikkelingsrichting van de drie ontwikkelingsgebieden staan in het kader aangegeven.

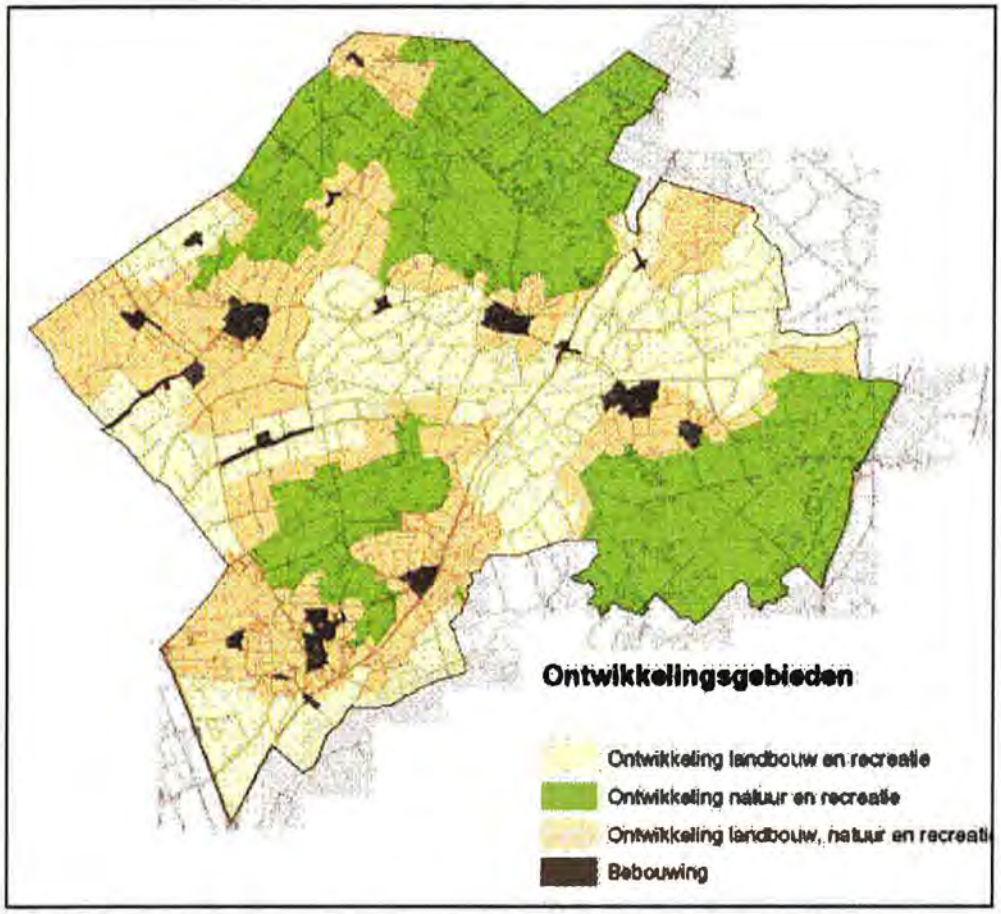

Figuur 7: Ontwikkelingsgebieden Kadernota (bron: Kadernota 2006)

I. *De grote natuurgebieden worden aangeduid met 'Ontwikkeling natuur en recreatie'. In dit gebied staan de natuurwaarden en het toeristisch recreatief medegebruik op de eerste plaats. Voor be-staande recreatieve functies geldt als uitgangspunt dat deze kunnen worden voortgezet en dat recreatiebedrijven, indien wenselijk voor het voortbestaan van het bedrijf, kwalitatief mogen worden uitgebreid. Voor de uitbreiding worden voorwaarden gesteld met betrekking tot een goede landschappelijke inpassing. Tevens moet bij uitbreiding worden aangetoond dat de natuurwaarde van het gehele gebied in hoofdzaak niet wordt aangetast. Nieuwe recreatiebedrijven mogen alleen aan de randen van het gebied worden ontwikkeld. Voor nieuwe functies wordt een bijdrage in de verbetering van de kernkwaliteiten van het landschap gevraagd. Het gebied heeft tevens een functie voor het vasthouden en bergen van water.*

II. *Het bestaande verwevingsgebied wordt aangeduid met 'Ontwikkeling landbouw, natuur en re-creatie'. In dit gebied kunnen landbouw, natuur en recreatie zich gelijkwaardig ontwikkelen. Hierbij geldt dat bestaande functies en de verder ontwikkeling daarvan, op de eerste plaats staan. Nieuwe functies kunnen worden toegestaan, mits de verdere ontwikkeling van bestaande functies niet wordt aangetast dan wel wordt gecompenseerd. Hiertoe behoort ook het voorkomen van ongewenste versnippering. Omdat schaalvergroting in dit gebied als gevolg van de kleinschalige eigendomssituatie en natuur- en milieuwetgeving veelal moeilijk te realiseren valt, wordt een ontwikkeling verwacht waarbij functieverandering en functieverbreding veelvuldig nodig zal zijn. Hierbij moet worden gedacht aan een ontwikkeling van bestaande en nieuwe bedrijfsvormen waarin verschillende functies worden gecombineerd. In het gebied liggen agrarische gronden die binnen de doelbegrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur vallen. De realisatie van de nieuwe EHS vindt zo mogelijk op bedrijfseconomische grondslag plaats door het natuurbeheer onder te brengen in extensieve vormen van landbouw, zoals agrarisch natuurbeheer en biologisch landbouw. Boerderijen die niet benut kunnen worden als beheerboerderij, krijgen zo mogelijk een nieuwe passende functie, bijvoorbeeld wonen, zorg of kleinschalige verblijfsrecreatie. Het gebied heeft tevens een functie voor het vasthouden en bergen van water.*

III. *De grootschalige landbouwgronden worden aangeduid met 'Ontwikkeling landbouw en recreatie'. In dit gebied wordt gestreefd naar een ontwikkeling waarbij de grondgebonden landbouw de nodige schaalvergroting kan doormaken. Dit kan in geval van nieuwvestiging van een grootschalig agrarisch bedrijf deels zonder landschappelijke tegenprestatie (in de geel gewaardeerde gebieden) en deels met landschappelijke tegenprestatie (in de rood-blauw gewaardeerde gebie-den). Het gebied 'Ontwikkeling landbouw en recreatie' behoort tot de agrarische hoofdstructuur en blijft of wordt hiervoor zo optimaal mogelijk ingericht. Nieuwe functies zijn mogelijk, mits de agrarische hoofdstructuur in hoofdzaak in stand blijft. Dit betekent dat ontwikkeling van niet agrarische functies die ruimtebeslag vragen, bij voorkeur langs de randen van het gebied plaatsvinden. Hierbij wordt met name gedacht aan recreatieve ontwikkelingen, waaronder bij-voorbeeld de vestiging van grootschalige verblijfsrecreatieterreinen.*

4.4.2 Nota kampeerbeleid

De nationale parken en overige natuurgebieden vormen de pijlers onder het recreatieve beleid in Westerveld. De recreatieve beleving is gericht op natuur en landschap, maar ook op cultuurhistorie, fietsen en wandelen. Nieuwe ontwikkelingen dienen hier op aan te sluiten. Het beleid richt zich hierbij enerzijds op de rustzoekende, cultuurgeïnteresseerde en natuurgerichte toeristen en recreanten en anderzijds op de eigen bevolking. De toeristisch-recreatieve missie van Westerveld is als volgt geformuleerd: 'Ontwikkeling en versterking van het toeristisch-recreatieve product gericht op een beheerste groei en kwaliteitsverbetering, teneinde te komen tot seizoensverlenging, genereren van herhalingsbezoeken en vergroten van de herkenbaarheid van de gemeente Westerveld.'

In het kader van ontwikkeling wordt ruimte geboden aan vestiging van vernieuwende hoogwaardige toeristisch-recreatieve voorzieningen die zich onderscheiden van het bestaande aanbod. Randvoorwaarde hierbij is dat er nieuwe doelgroepen worden aangesproken. De in te zetten ontwikkelingen moeten in de komende jaren meer banen en hogere bestedingen opleveren.

Met versterking wordt gedoeld op kwaliteitsverbetering van het bestaande aanbod. Van groot belang daarbij is de afstemming tussen het aanbod uit de sector en de inpassing in landschap en natuur. Het toeristisch-recreatief product van Westerveld zal hierbij in een groter geheel (provincie Drenthe) worden bezien. Het Recreatieschap Drenthe vormt daarbinnen een belangrijke spil. Om de missie concreet te maken, is een zevental strategieën ontwikkeld:

- verbeteren en uitbreiden van de infrastructuur gericht op fietsen, wandelen en paardrijden;
- bevorderen van een verdergaande integratie van de natuurgebieden in het toeristisch-recreatief product;
- ondersteunen van initiatieven gericht op de ontwikkeling van een netwerk van kleinschalige dagattracties;
- stimuleren en ontwikkelen van activiteiten gericht op het vergroten van de aantrekkelijkheid van de dorpen;
- stimuleren van initiatieven gericht op de differentiatie en kwaliteitsverbetering van het verblijfsrecreatief aanbod;
- initiëren en ondersteunen van structurele afstemming en organisatie van het toeristisch veld en overige partijen;
- versterken van de promotie.

4.4.3 Welstandsnota

De welstandsnota van de gemeente Westerveld is in 2008 herzien. Daarmee sluit de welstandsnota beter aan bij de wens van de gemeente om kleinere bouwplannen ambtelijk te kunnen toetsen en zijn enkele gebieden, waarvoor in de 'oude' nota nog geen of onjuist beleid was, opnieuw bekeken. De doelstelling van het welstandsbeleid is het veiligstellen van een basiskwaliteit van de gebouwde omgeving. Indien mogelijk zal plaatselijk een verbetering van de kwaliteit van de gebouwde omgeving het gewenste doel zijn. Kleine veel voorkomende veranderingen en aanpassingen, mogen niet storend zijn.

Bij kleine en middelgrote projecten moet er sprake zijn van een samenhang met de omgeving. Bij grote projecten moeten de stedenbouwkundige kwaliteitsdoelstellingen worden vertaald in toetsingskaders voor de welstandsadvisering.

De gemeente baseert haar ruimtelijk kwaliteitsbeleid in hoofdzaak op de in de gemeente van kracht zijnde bestemmingsplannen. De gemeente onderscheid algemene welstandscriteria die altijd van toepassing zijn en gebiedsgerichte criteria die alleen voor bepaalde gebieden van toepassing zijn.

In de welstandsnota zijn zes aandachtspunten geformuleerd voor het ontwerpen van gebouwen. De aandachtspunten vormen een algemeen beoordelingskader om in eerste instantie snel na te gaan of een bouwplan aan redelijke eisen van welstand voldoet. De volgende aandachtspunten zijn geformuleerd:

- De verschijningsvorm van het bouwwerk heeft een relatie met het gebruik ervan en de wijze waarop het is gemaakt. Daarnaast heeft de vormgeving van het bouwwerk haar eigen samenhang en logica.
- Het bouwwerk levert een positieve bijdrage aan de kwaliteit van de bebouwde omgeving. De eisen op dit punt worden hoger naarmate de openbare betekenis van het bouwwerk of van de omgeving groter is.
- Eventuele verwijzingen en associaties naar culturele uitingen en architectuurstijlen worden zorgvuldig gebruikt, zodat er bruikbare ontwerpconcepten en vormen ontstaan.
- In de structuur van het bouwwerk zijn helderheid en complexiteit tegelijkertijd in een evenwichtige en in een spanningsvolle relatie aanwezig.
- In het bouwwerk is een samenhangend stelsel van maatverhoudingen toegepast in ruimtes, volumes en vlakverdelingen.
- Het materiaal, de textuur en de kleur ondersteunen het karakter van het bouwwerk en ze verduidelijken de ruimtelijke samenhang met de omgeving (of de daar te verwachten ontwikkeling).

Voor een 14-tal gebieden heeft de gemeente gebiedsgerichte welstandscriteria opgesteld. Bij de indeling van deze gebieden heeft cultuurhistorie een belangrijke rol gespeeld. Voor gebieden zoals beschermde dorpsgezichten, lintbebouwing, esgronden, natuurgebieden, e.d., die beeldbepalend zijn voor deze omgeving, gelden gebiedsgerichte welstandscriteria.

Beeldkwaliteitsplan

De welstandsnota richt zich op de gebouwde omgeving. Nieuwe ontwikkelingen dienen aan te sluiten bij bestaande structuren. Om deze ontwikkelingen ook landschappelijk in te kunnen passen, is er een Beeldkwaliteitsplan[14] opgesteld die de landschappelijke waarden van de gemeente in beeld brengt. Zo zorgen de welstandsnota en het Beeldkwaliteitsplan samen voor een goede inpassing van nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied van de gemeente Westerveld. Het Beeldkwaliteitsplan is door de gemeenteraad vastgesteld op 21 september 2010.

Het Beeldkwaliteitsplan gaat over de kenmerken en essenties van de zes verschillende landschapstypen en de verschillen in bebouwingstypologieën binnen de gemeente Westerveld. Aan de hand van de verschillende landschapstypen, overeenkomstig de Kadernota beschreven, zijn de kenmerken van de landschappen weergegeven.

Vervolgens zijn criteria geformuleerd die gehanteerd kunnen worden bij de toetsing van nieuwe ontwikkelingen. In het Beeldkwaliteitsplan worden tevens voorstellen gedaan voor de landschappelijke inpassing per landschapstype.

Het Beeldkwaliteitsplan is gericht op behoud van de kernkwaliteiten van het landschap en landschappelijke inpassing. Dit is echter geen harde regel. Dit wil zeggen dat het niet zo is dat ontwikkelingen die hier niet in passen per definitie niet mogelijk zijn.

4.4.4 Beleidsnota lokale economie

De gemeente Westerveld heeft in december 2009 de 'Beleidsnota lokale economie, Met kwaliteit en authenticiteit boven het maaiveld uit' vastgesteld. De nota schetst de mogelijkheden die gelden voor de langere termijn. Tegelijkertijd zijn er verschillende richtingen uitgewerkt die op korte termijn versterking kunnen geven aan de lokale economie. De nota geeft daarnaast de koers aan waaraan zowel ondernemers als gemeente houvast hebben voor investeringsbeslissingen, prioriteiten of inrichtingsvragen.

4.4.5 Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan Westerveld

De Verkeer en Vervoer visie van de gemeente Westerveld onderschrijft de doelstellingen uit de Nota Mobiliteit en het PVVP van de provincie Drenthe en sluit aan bij het landelijke Duurzaam Veilig Beleid. Dit is in 1997 door de gezamenlijk overheden (gemeenten, provincies, waterschappen en Rijk) vastgesteld.

[14] Beeldkwaliteitsplan gemeente Westerveld, B+O Architecten, januari 2010.

Duurzaam Veilig staat voor: Preventief verkeersveiligheidsbeleid; voorkomen van verkeersongevallen. Wanneer er toch ongevallen plaatsvinden; er voor zorgen dat de kans op ernstig letsel minimaal is. Dit wordt bereikt door onder andere een veilige en herkenbare weginrichting. De volledige weginfrastructuur wordt daarom ingedeeld in verkeersaders en verblijfsgebieden.

In principe worden er binnen de Duurzaam Veilig visie drie wegcategorieën onderscheiden met elk hun eigen essentiële herkenbaarheidkenmerken:

- Stroomwegen: wegverbindingen voor interregionaal, nationaal en internationaal verkeer (auto(snel)wegen; 100/120 km/uur);
- Gebiedsontsluitingswegen: ontsluiten en verbinden van de grotere kernen, (sub)regionale kernen en streken en het verkeer naar de stroomwegen leiden (50/80 km/uur);
- Erftoegangswegen: ontsluiten de kleine kernen en de woningen/ bedrijven in de rurale gebieden en binnen de bebouwde kommen (30/60 km/uur).

Binnen de gemeente zijn bovendien een aantal erftoegangsverzamelwegen aanwezig. Binnen een gebied dat bestaat uit erftoegangswegen (verblijfsgebied) kan een aantal wegen worden aangeduid als erftoegangsverzamelweg. Dit zijn wegen die binnen het gebied een zekere verzamelfunctie hebben en meer verkeer afwikkelen dan een gemiddeld wegvak in dit gebied. De inrichting van deze wegen is gericht op een gemiddelde trajectsnelheid van 60 of 30 km/uur. Op de plaatsen waar het kan mag men sneller rijden (80 of 50 km/uur), op risicovolle locaties wordt de snelheid middels snelheidsremmende maatregelen daadwerkelijk naar 30 of 60 km/uur teruggebracht.

Gemeentelijk beleid is dat alle kernen in principe zijn ingericht als verblijfsgebied binnen de kom met een maximumsnelheid van 30 km/uur. Het buitengebied wordt in principe ingericht als verblijfsgebied buiten de kom met een maximumsnelheid van 60 km/uur.

Alleen de provinciale wegen (N855, N371, N353, N381) zijn (grotendeels) aangeduid als ontsluitingsweg waarop in principe een maximumsnelheid geldt van 80 km/uur. Hier is de verkeersfunctie de hoofdfunctie. Verkeer dient zoveel mogelijk via dit hoofdwegennet (stroomwegen/gebiedsontsluitingswegen) zijn bestemming te bereiken.

4.4.6 Nota toetsingskader zorg- en opvangvoorzieningen gemeente Westerveld

Op 22 maart 2011 heeft het college van burgemeester en wethouders van Westerveld de Nota toetsingskader zorg- en opvangvoorzieningen voorlopig vastgesteld. In de nota wordt onder meer een concreet toetsingkader voorgesteld ten aanzien van de vestiging van zorg- en opvanginstellingen in de gemeente. Verschillende aspecten krijgen aandacht; schaalgrootte van de gemeente en de instelling, spreiding, draagvlak, draagkracht, kwaliteit en veiligheid.
De nota is bedoeld om een afgewogen en breed gewogen besluit van gemeentezijde te kunnen nemen om al dan niet mee te werken aan een verzoek om bestemmingswijziging ten aanzien van de realisatie en vestiging van een zorg- en opvanginstelling. Het beleid is in dit bestemmingsplan verwerkt.

HOOFDSTUK 5 OMGEVINGSASPECTEN

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt aangegeven waar en hoe er afstemming plaatsvindt tussen het ruimtelijk beleid en de omgevingsaspecten. Centraal hierin staan met name het water-, natuur- en milieubeleid. Weliswaar hebben de beleidsvelden ieder hun eigen specifieke taken en eigen werking, maar er is ook sprake van een aanvullende werking ten opzichte van elkaar. Het bestemmingsplan kan door middel van de bestemmingskeuzen aanwijzingen geven en voorstellen doen in de richting van het water-, natuur- en milieubeleid. Omgekeerd kunnen waterbeheerplannen, natuurplannen en milieubeleidsplannen richting geven aan een functietoedeling. Hieronder wordt ingegaan op een aantal thema's die voor het bestemmingsplan van belang zijn.

5.2 Planmer

Voor dit bestemmingsplan Buitengebied is een Planmer opgesteld[15]. In deze paragraaf wordt eerst in het algemeen ingegaan op de Planmer en daarna specifiek op de Planmer voor dit bestemmingsplan.

Mer-plicht algemeen

Op grond van de Wet milieubeheer is het verplicht ten aanzien van plannen, activiteiten en besluiten die (mogelijk) grote gevolgen kunnen hebben voor het milieu, een procedure voor milieueffectrapportage (mer[16]) te doorlopen. De mer is bedoeld om milieubelangen meer expliciet af te wegen bij het opstellen van plannen en het uitvoeren van projecten. Ten aanzien van de mer-plicht doen zich drie verschillende mogelijkheden voor:

- het betreft een activiteit of besluit ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet afwegen of er belangrijke gevolgen voor het milieu kunnen zijn en of het opstellen van een volledig MER noodzakelijk is. Activiteiten waarop de zogenaamde mer-beoordelingsplicht van toepassing is, zijn opgenomen in onderdeel D van het Besluit mer;
- het betreft een besluit dat rechtstreeks een project mogelijk maakt dat is aangewezen in onderdeel C van het Besluit mer. In dit geval moet een MER worden opgesteld. Er is in dit geval sprake van een projectmer-plicht;
- het betreft een plan dat het kader vormt voor mer-plichtige activiteiten, maar deze niet direct mogelijk maakt. Voor dit soort plannen dient een planmer-plicht te worden opgesteld.

[15] Plan MER Bestemmingsplan Buitengebied Westerveld, Grontmij, Assen, projectnummer 277841/272838, maart 2011.

[16] Met de afkorting mer wordt verwezen naar het proces van de milieueffectrapportage. Met MER wordt het uiteindelijke product, het milieueffectrapport, aangeduid.

Planmer-plicht Bestemmingsplan Buitengebied

Het Bestemmingsplan Buitengebied zet primair in op het beheer van de huidige situatie. Het voorliggend bestemmingsplan biedt daarnaast enige ontwikkelingsruimte aan onder andere grondgebonden veehouderij, recreatie en, op beperktere schaal, intensieve veehouderij. Grootschalige ontwikkeling van een (mer-plichtige) intensieve veehouderij is niet rechtstreeks mogelijk, aangezien voor dergelijke ontwikkelingen een milieuvergunning noodzakelijk is. Recreatieve ontwikkelingen worden slechts mogelijk gemaakt via wijzigingsbevoegdheden. Aangezien het bestemmingsplan deze mer-plichte ontwikkelingen niet rechtstreeks mogelijk maakt, maar slechts het kader daarvoor vormt, is er sprake van een planmer-plicht. Er bestaat nog een tweede reden waarom het bestemmingsplan een Planmer dient te worden opgesteld. In verband met de aanwezigheid van Natura 2000-gebieden in het plangebied is het tevens noodzakelijk een passende beoordeling op te stellen.

Inhoud en procedure planmer

Ten aanzien van een planmer gelden minder vorm- en procedurele vereisten dan bij een projectmer. Het schaalniveau van plannen is immers vaak ook niet concreet genoeg om gedetailleerd milieuonderzoek uit te voeren. Wel verplicht zijn de volgende zaken:

- een openbare kennisgeving dat een planmer-procedure wordt doorlopen;
- het bevoegd gezag (de gemeente) stelt betrokken bestuursorganen en adviseurs in staat stelt om te adviseren over de reikwijdte en het detailniveau van een op te stellen rapportage. In dit geval gebeurt dit via het opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau welke tezamen met het voorontwerpbestemmingsplan wordt toegezonden aan de betrokken adviseurs (zie hieronder);
- in het rapport dient ten minste een vergelijking te worden gemaakt tussen de milieueffecten in de autonome situatie en de voorgenomen ontwikkelingen;
- waar nuttig en noodzakelijk kunnen verschillende alternatieven worden onderzocht;
- een Planmer dient vergezeld te gaan met een publieksvriendelijke samenvatting;
- bij plannen die gevolgen kunnen hebben voor beschermde natuurgebieden (waarvoor een passende beoordeling wordt gemaakt), is tevens toetsing van het MER door de Commissie voor de mer verplicht. De Commissie stelt vast of het MER voldoende informatie bevat om een besluit te nemen.

De Planmer wordt grotendeels parallel aan dit bestemmingsplan opgesteld. In onderstaande tabel is weergegeven op welke manier de procedures op elkaar zijn afgestemd. De uitkomsten van de Planmer zijn meegewogen in dit ontwerpbestemmingsplan.

Stap	Bestemmingsplan	Planmer
1.		de mer-procedure wordt gestart met een openbare kennisgeving
2.	opstellen voorontwerpbestemmingsplan	opstellen Notitie Reikwijdte en Detailniveau
3.	ter inzage leggen voorontwerpbestemmingsplan en overleg met betrokken bestuursorganen en adviseurs conform artikel 3.1.1. Bro	inwinnen advies ten aanzien van reikwijdte en detailniveau bij betrokken bestuursorganen en adviseurs en Commissie voor de mer
4.	opstellen ontwerpbestemmingsplan (verwerken inspraak en overleg)	opstellen Planmer
5.	ter inzage leggen ontwerpbestemmingsplan	ter inzage leggen Planmer
6.		toetsingsadvies Commissie voor de mer
7.	vaststellen bestemmingsplan (verwerken inspraak en overleg)	

Tabel 5 Samenhang procedures

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Ten behoeve van de Planmer is een Notitie Reikwijdte en Detailniveau opgesteld[17]. In de notitie wordt beschreven welke milieueffecten worden onderzocht en aan welke criteria zal worden getoetst (zie tabel 6).

[17] Grontmij, Notitie Reikwijdte en Detailniveau Plan-milieueffectrapportage bestem-mingsplan buitengebied Westerveld, projectnr. 277841/272838, d.d 18 januari 2010.

Aspect	Criteria
Archeologie en Cultuurhistorie	• Aantasting archeologische waarden; • Aantasting van cultuurhistorisch waardevolle elementen en patronen.
Landschap	• Verandering van de regionale landschapsstructuur, in het bijzonder op de variatie in de landschapsstructuur en op de herkenbaarheid en identiteit van het landschap. • Verandering van de landschapstypen. • Verandering van landschapselementen.
Natuur	• Effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied (° ammoniakdepositie ° verstoring ° vernietiging • Effect op de PEHS: ° vernietiging ° verstoring ° versnippering. • Effect op beschermde soorten Flora- en Faunawet ° vernietiging ° verstoring
Water	• Risico op negatieve effecten voor grondwater • Risico op verslechtering oppervlaktewaterkwaliteit
Infrastructuur	• Verandering van verkeer op de wegen • Verandering in de verkeersveiligheid
Geluid	• Toename/afname geluidsgehinder
Geur	• Toename/afname aantal geurgehinderden
Fijnstof	• Toename/afname fijnstof.

Tabel 6 Onderzochte milieueffecten

Naast de effecten is omschreven welke alternatieven in het MER zullen worden onderzocht.

Planmer

De Planmer ligt tegelijk ter inzage met dit ontwerpbestemmingsplan. In deze paragraaf is weergegeven hoe de Planmer vertaald is in dit bestemmingsplan.

Alternatieven en hun effecten

In de Planmer zijn de volgende twee alternatieven beoordeeld:

- Alternatief plattelandseconomie: in dit alternatief worden ruime planologische mogelijkheden geboden aan de landbouw en recreatie. Er wordt in dit alternatief geen ruimte geboden voor natuurontwikkeling;
- Natuuralternatief: in dit alternatief worden geen extra bouw-/ontwikkelmogelijkeden voor de landbouw en recreatie geboden. De kans op betere ontwikkelingsmogelijkheden voor de EHS worden benut.

De effecten van de alternatieven is als volgt. Het alternatief plattelandseconomie leidt tot een forse groei van de landbouw- en recreatiebedrijven en een stand still op natuurontwikkeling. Dit heeft zijn weerslag op de natuurwaarden. In het natuuralternatief hebben economische functies minder invloed en treden positieve effecten op door ontwikkeling van nieuwe natuur.

Het alternatief plattelandseconomie leidt, ondanks de verplichte toepassing van het Beeldkwaliteitsplan, tot negatieve effecten op landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Het natuuralternatief scoort op landschap juist positief door ontwikkeling van nieuwe natuur die aansluit bij de kenmerken van het landschap en de cultuurhistorie.

Voor archeologie worden voor beide alternatieven negatieve effecten verwacht vanwege bodemingrepen.

Voor zowel verkeer als het woon- en leefmilieu is het beeld dat het alternatief plattelandseconomie leidt tot meer effecten dan het natuuralternatief. De verkeers- en milieudruk is in het alternatief plattelandseconomie iets groter dan in het natuuralternatief vanwege de ruimere ontwikkelingsmogelijkheden voor economische functies in in het alternatief plattelandseconomie.

Voorkeursalternatief

Op basis van de bevindingen in het MER heeft de gemeente Westerveld vastgesteld dat ontwikkelingen van economische functies, met name landbouw en recreatie, tot negatieve effecten op natuurgebieden (inclusief Natura-2000 gebieden) kan leiden. Hoewel deze effecten wellicht in de praktijk niet optreden (wanneer er geen gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden om uit te breiden), wordt in het nieuwe bestemmingsplan wel planologische ruimte geboden voor deze activiteiten.

Onder meer vanwege de mogelijke negatieve effecten op natuur, kiest de gemeente ervoor om de ontwikkelingsruimte voor landbouw en recreatie in het (ontwerp-)bestemmingsplan te verminderen ten opzichte van het voorontwerp-bestemmingsplan en ruimere mogelijkheden te geven aan natuurontwikkeling.

Passende beoordeling

Vanuit de Natuurbeschermingswet geldt dat nieuwe ontwikkelingen in of in de omgeving van het Natura 2000-gebied geen negatief effect mogen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In de Planmer moeten de voorgenomen planwijzigingen in een effectbeoordeling derhalve getoetst worden aan de bepalingen uit de Natuurbeschermingswet. In het geval significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de betreffende Natura 2000-gebieden niet kunnen worden uitgesloten, dient de toetsing de vorm te krijgen van een 'passende beoordeling'. In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de uitgevoerde passende beoordeling (PB)[18].

[18] Passende beoordeling bestemmingsplan buitengebied gemeente Westerveld, Grontmij, Assen, maart 2011

Uit de effectanalyses in het MER blijkt dat significante effecten op Natura 2000-instandhoudingsdoelen niet zijn uitgesloten. Dit geldt met name de effecten door stikstofdepositie vanuit de landbouw en verstoring door recreatie. Maar ook voor andere activiteiten (die vanwege de kleinschaligheid niet in het MER zijn beoordeeld) kan gelden dat effecten op Natura 2000-instandhoudingsdoelen niet op voorhand uit te sluiten zijn. In de nu nog vigerende bestemmingsplannen voor het buitengebied zijn geen specifieke bepalingen opgenomen om mogelijke negatieve effecten op de grote natuurgebieden te kunnen beheersen. Deze bestemmingsplannen zijn vrij statisch afgestemd op de traditionele functies in een buitengebied, waarbij het vaak zo is dat niet het bestemmingsplan de bepalende factor is voor de ontwikkelingsruimte, maar de sectorale (milieu)wetgeving. De sterk toegenomen behoefte aan multifunctioneel gebruik van gronden en gebouwen in het uit oogpunt van cultuurhistorie, natuur en landschap kwetsbaar buitengebied, vereist een beheersmatige maar ook ontwikkelingsgerichte ruimtelijke ordening.

De actualisering van het bestemmingsplan biedt de mogelijkheid om er een ruimtelijk beleidsinstrument van te maken, waarbij binnen objectieve randvoorwaarden sturing wordt gegeven aan de ontwikkeling van bestaande en toekomstige gebruiksfuncties in het buitengebied.

Het bestemmingsplan is zo ingericht dat geborgd wordt dat steeds afstemming plaats vindt tussen enerzijds de ontwikkeling van bedrijvigheid, wonen en andere maatschappelijke functies en anderzijds het behoud en de ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit van het gebied, waaronder de Natura 2000 gebieden.

De maximale bandbreedte voor ontwikkeling van functies is in het bestemmingsplan vastgelegd door middel van het concreet aangeven van de locatie, het maximaal ruimtebeslag en de maximaal te bebouwen oppervlakte. Deze grenzen kunnen in de toekomst worden aangepast, als uit monitoring blijkt dat daar aanleiding voor is. De vastlegging van de bandbreedte voor verschillende ontwikkelingen draagt bij aan een evenwichtige verdeling van de milieugebruiksruimte en biedt een algemene borging voor de Natura-2000 gebieden.

Ten aanzien van de bijzondere kwetsbaarheid van de Natura-2000 gebieden is een specifieke borging ingevoegd. Activiteiten die onder het regiem van het bestemmingsplan vallen, worden ter toetsing voorgelegd aan het bevoegd gezag van de Natuurbeschermingswet. De specifieke borging van Natura 2000 is in het bestemmingsplan als volgt vormgegeven. In de planregels is voor alle bestemmingen opgenomen dat tot het met het plan strijdig gebruik van gronden en bouwwerken behoort: het gebruik van gronden en bouwwerken waarvoor bij of krachtens de Natuurbeschermingswet een vergunning is vereist en waarvoor deze vergunning niet is verleend. Dit betekent dat ook rekening wordt gehouden met de doorwerking van het beheerplan voor de Natura 2000 gebieden, waar het onder andere gaat om de vastlegging van al dan niet bestaand gebruik waarvoor geen Natuurbeschermingswetvergunning nodig is.

Verder is in de planregels opgenomen dat burgemeester en wethouders bij het

toestaan van bouwwerken en werken en werkzaamheden rekening zullen houden met de specifieke bescherming en instandhouding van de Natura 2000-gebieden, door het voorkomen van significant negatieve aantasting van de natuurlijke kenmerken van de gebieden, zodanig dat er geen strijd met de Natuurbeschermingswet zal zijn.

Voor diverse ontwikkelingen geldt dat vooraf een vergunning of andere vorm van toestemming moet worden aangevraagd, waarbij de toetsing aan de Natuurbeschermingswet in het kader van een openbare voorbereidingsprocedure deel uitmaakt van de integrale afweging.

Het gaat hierbij om:

- toepassing van wijzigingsbevoegdheden;
- toepassing van afwijkingsmogelijkheden;
- verlening van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden;
- verlening van een omgevingsvergunning voor het bouwen;
- beoordeling van wijziging gebruik.

Dit houdt bijvoorbeeld in dat een omgevingsvergunning voor het bouwen van een gebouw bij een veehouderij of vergunning voor de uitbreiding van een recreatiebedrijf (twee activiteiten waarvan uit de huidige PB blijkt dat significante effecten kunnen optreden) niet zonder meer verleend kunnen worden.

Gelet op de opname in het bestemmingsplan van een dergelijk vangnet, is het mogelijk om de Passende Beoordeling aan te merken als een globaal PB op planniveau. Dit PB heeft het karakter van een risico-inventarisatie. Bij de toekomstige individuele toetsingen in het kader van het vangnet kan de gemeente gebruik maken van deze risico-inventarisatie.

Conclusies

In eerste instantie is bij het opstellen van dit bestemmingsplan uitgegaan van het geven van maximale ontwikkelingsruimte aan de agrarische bedrijvigheid, de (verblijfs)recreatie, niet-agrarische bedrijvigheid en agrarische dienstverlenende en aanverwante bedrijvigheid. Dit is gewijzigd. Aan deze ontwikkelingen is in de regels een oppervlakteregeling gekoppeld. Dit wil zeggen dat bedrijven tot een maximale oppervlakte kunnen uitbreiden. Voor agrarische bedrijven is dit tot maximaal 10.000 m^2 en voor kampeerterreinen tot 10 hectare als deze gelegen zijn binnen 500 meter vanaf de grenzen van een groot natuurgebied. Daarnaast mogen bestaande recreatieterreinen niet meer geïntensiveerd worden. Door de ontwikkelingsruimte te beperken wordt de verstoring en amoniak- en stikstofdepositie beperkt wat gunstig is voor de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden. Daarnaast zal de ontwikkeling dat agrarische bedrijven stoppen hieraan bijdragen.

Tevens is opgenomen in de regels dat bij het willen realiseren van ontwikkelingen rekening gehouden moet worden met de specifieke bescherming en instandhouding van de Natura 2000- gebieden (zie bijlage 2) door het voorkómen van significant negatieve aantasting van de natuurlijke kenmerken van de gebieden, zodanig dat er geen strijd met de Natuurbeschermingswet zal zijn.

Ook mogen er geen nieuwe paden in natuurgebieden gerealiseerd worden. Wel mogen paden verwijderd dan wel verlegd worden als dit leidt tot een verbetering van de natuurwaarden. Ook is er een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om nieuwe parkeerterreinen aan te leggen aan de randen van de natuurgebieden zodat de verkeersdruk in de gebieden wordt verlaagd.

Doordat bovenstaande is opgenomen in de regels en agrarische bedrijven uit zichzelf stoppen verbetert de milieusituatie ten opzichte van voorheen.

Zienswijzen en Advies Commissie voor de mer

Als er zienswijzen worden ingediend die betrekking hebben op de Planmer, zullen deze zienswijzen hier worden weergegeven. Tevens zal ingegaan worden op het advies van de Commissie voor de mer.

5.3 Water

5.3.1 Normstelling en beleid

Watertoets en waterbeleid algemeen

Water is één van de ordenende principes in het landelijk gebied. Bij de functietoekenning, de inrichting, het beheer en het gebruik van de fysieke omgeving, moet worden uitgegaan van de eigenschappen en potenties van het watersysteem. Daarom is in de startbijeenkomst Waterbeleid in de 21e eeuw (WB21) in 2001 vastgelegd dat bij de totstandkoming van ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden met de belangen van het water.

Op grond van het document Waterbeleid in de 21e eeuw en het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) is de zogenaamde watertoets ingevoerd. Het doel van de Watertoets is waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen meer expliciet en op een evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij alle waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten. De 'winst' die wordt behaald bij de Watertoets, ligt bij de vroegtijdige betrokkenheid van de waterbeheerder en informatievoorziening.

Het primaat voor het waterbeheer in de gemeente Westerveld ligt bij het Waterschap Reest en Wieden. Het POP II en het waterbeheerplan van het Waterschap Reest en Wieden zijn sturend voor dit bestemmingsplan. Daarnaast geeft ook de Kaderrichtlijn Water richting aan dit bestemmingsplan. Onderstaand wordt kort ingegaan op de uitgangspunten die uit dit beleid volgen.

POP II

In het POP II worden op het gebied van water hydrologische beïnvloedingsgebieden aangegeven. Dit zijn gebieden met verschillende functies, die op korte afstand van elkaar zijn gelegen, en conflicterende eisen stellen aan het grondwaterpeil (bijvoorbeeld landbouw en natuur). Deze gebieden zijn door het waterschap nader uitgewerkt en opgenomen in de Keur. In deze gebieden dient nadere afweging plaats te vinden ten aanzien van ontwikkelingen die het grondwaterpeil kunnen beïnvloeden. De hydrologische beïnvloedingsgebieden die opgenomen zijn in het Waterbeheerplan van het Waterschap Reest en Wieden zijn opgenomen in figuur 8.

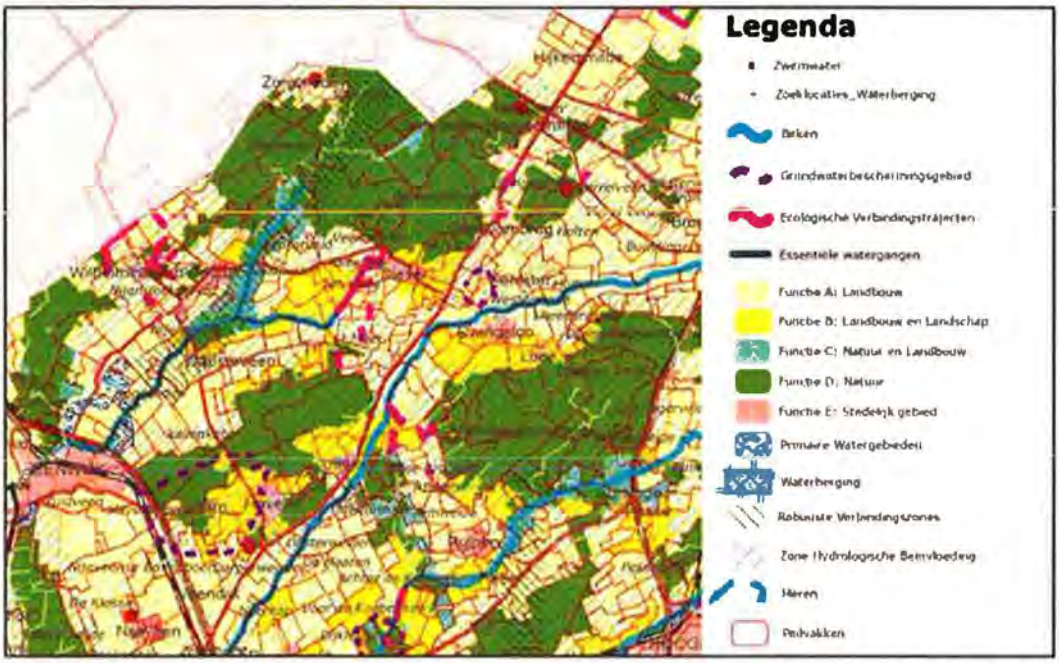

Figuur 8: Hydrologische beïnvloedingsgebieden uit Waterbeheerplan 2010-2015

Waterbeheerplan Reest en Wieden

Het Waterschap Reest en Wieden heeft in het kader van het Waterbeheerplan een Signaleringskaart Ruimte voor Water opgesteld. De kaart - weergegeven in figuur 9 - sluit aan bij de werknormen uit het Nationaal Bestuursakkoord Water die zijn weergegeven in tabel 5. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zullen worden getoetst aan de hand van deze kaart. Zo zullen in de beekdalen alleen via compensatie grote kapitaalintensieve ontwikkelingen mogelijk zijn indien er bijvoorbeeld sprake is van zwaarwegend maatschappelijk belang. In de natuurlijke laagten van het beekdal zal voor nieuwe ontwikkelingen geen ruimte zijn, ook niet na compensatie. Daarbij sluit het waterschap aan bij het beleid uit het POP II.

Het waterschap richt haar watersysteem zodanig in, dat in de beekdalen het grasland gevrijwaard blijft van water tot aan een extreme bui met een kans van eens in de 10 jaar. Binnen grasland geldt een maaiveldcriterium van 5%. Dit houdt in dat op 5% van het grasland geen garantie op het voorkomen van wateroverlast kan worden gegeven, omdat daar ook in minder extreme situaties water op het land kan staan. Voor de bebouwing in het gebied heeft het waterschap als basisuitgangspunt eens in de honderd jaar, aansluitend bij het Nationaal Beleid.

Vergunningenstelsel Keur

Het waterschap kent een vergunningenstelsel voor hoofdwatergangen en schouwsloten. Voor werkzaamheden binnen de onderhoudsvrije zone van 5 meter van hoofdwatergangen en schouwsloten, is een vergunning op grond van de keur van het waterschap noodzakelijk.

Nieuw verhard oppervlak

Het Waterschap Reest en Wieden gaat bij nieuw te verharden oppervlak uit van een maximale afvoer gebaseerd op de afvoercoëfficientenkaart van het waterschap, tot een maximum van 1,2 l/s/ha.

Vanuit de wateropgave uit WB21 geldt dat de Vledder Aa en Wapserveense Aa zijn aangewezen voor waterberging voor Steenwijk en Meppel.

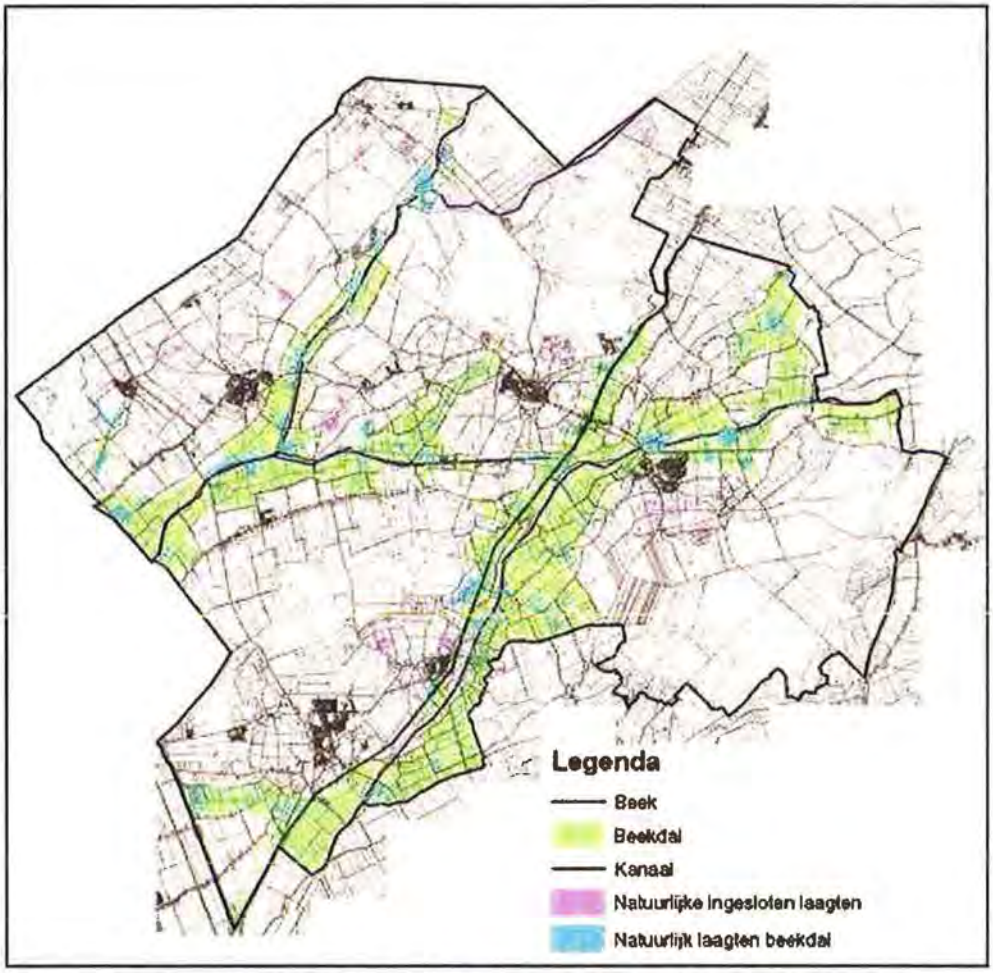

Figuur 9: Signaleringskaart Ruimte voor Water (bron: Waterschap Reest en Wieden)

Normklasse gerelateerd aan grondgebruikstype	*Maaiveldcriterium*	*Basis werkcriterium (l/jr)*
Grasland	5 %	1/10
Akkerbouw	1 %	1/25
Hoogwaardige land- en tuinbouw	1 %	1/50
Glastuinbouw	1 %	1/50
Bebouwd gebied	0 %	1/100
Deze normen zijn uitgedrukt in de kans dat het peil van het oppervlaktewater het niveau van het maaiveld overschrijdt ('kans op inundatie vanuit oppervlakte'). Daarbij worden voor verschillende bestemmingen van de grond uiteenlopende normen gehanteerd (variërend van eens per honderd jaar voor bebouwd gebied tot eens per tien jaar voor weidegebied).		

Tabel 5. Werknormen uit Nationaal Bestuursakkoord Water

Kaderrichtlijn Water

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) richt zich op het verbeteren van de waterkwaliteit van (grensoverschrijdende) stroomgebieden, zowel in chemische als in ecologische zin. Het plangebied maakt deel uit van het stroomgebied van de Rijn. Voor dit stroomgebied wordt een beheersplan opgesteld dat in 2015 moet leiden tot een goede chemische en ecologische toestand van de hoofdwateren. Voor kunstmatige wateren geldt als doelstelling dat er een goed ecologisch potentieel wordt gerealiseerd.

5.3.2 Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan

Waterkwantiteit

Uitgangspunt voor dit bestemmingsplan is om de bestaande afvoer en berging van afval- en regenwater te handhaven. Het plan beoogt immers geen directe wijzigingen in het watersysteem. Indien een wijzigingsplan of planherziening een toename van het verharde oppervlak (bijvoorbeeld door erfvergroting) mogelijk maakt, moet waterberging worden gecreëerd, bijvoorbeeld door het verbreden van de waterlopen. Onderhavige plan biedt wel directe mogelijkheden voor erfvergroting. Het is mogelijk dat bij een dergelijke erfvergroting (waarbij onverhard oppervlak wordt gewijzigd in verhard oppervlak) de geldende afvoernorm wordt overschreden. Dit heeft dan mogelijk (negatieve) gevolgen voor het watersysteem. Bij daadwerkelijke uitbreiding van het verhard oppervlak (erfuitbreiding) dient de norm ten aanzien van de afvoer van water te worden toegepast.

Natuurvriendelijke oevers

Een relatief eenvoudige maatregel in het kader van de Kaderrichtlijn Water die voor een aantal beken in Westerveld als effectief beoordeeld wordt, is de aanleg van natuurvriendelijke oevers. De gemeente wil de realisatie hiervan niet onnodig ingewikkeld maken. Daarom zal voor het realiseren van natuurvriendelijke oevers een strook van 10 meter breed aan weerszijden van de waterlopen die hiervoor zijn aangewezen worden opgenomen in het bestemmingsplan. Binnen deze zone zal via wijziging omzetting naar water mogelijk zijn. Binnen de gemeente Westerveld gaat het om de volgende waterlopen:

1. Dwingelerstroom, Oude Vaart;
2. Vledder Aa;
3. Wapserveensche Aa, Kwasloot.

Wateradvies

Het voorontwerpbestemmingsplan is voorgelegd aan het waterschap Reest en Wieden. Het waterschap heeft in haar overlegreactie aangegeven dat de procedure in het kader van de watertoets is gevoerd conform de Handreiking Watertoetsproces III en een positief wateradvies afgeeft.

5.4 Natuur

5.4.1 Normstelling en beleid

In het bestemmingsplan dient rekening te worden gehouden met Europees en nationaal beleid en wetgeving ten aanzien van de natuurbescherming (zie ook paragraaf 4.1.3 en paragraaf 4.2.4). Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is dat er geen strijdigheid ontstaat met het beleid en de wetgeving. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortbescherming.

Gebiedsbescherming

Ten aanzien van de gebiedsbescherming is op 1 oktober 2005 de nieuwe Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. In deze wet is de bescherming van natuurgebieden die zijn aangewezen onder de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen geregeld (de zogenaamde Natura 2000-gebieden). Daarnaast kunnen op grond van de Natuurbeschermingswet gebieden van nationaal belang worden aangewezen: beschermde natuurmonumenten.

Beheerplan voor Natura 2000-gebied

Voor de Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd. Dit zijn doelen op gebiedsniveau waarin wordt aangegeven hoe de aanwezige natuurdoelen in stand gehouden worden of hoe ze in de toekomst zijn te realiseren. De doelen zijn geformuleerd per habitattype. De instand-houdingsdoelstellingen staan opgenomen in de aanwijzigingsbesluiten en zijn opgenomen in bijlage 2 bij dit bestemmingsplan.

De Natuurbeschermingswet bepaald dat drie jaar na aanwijzing van een Natura 2000-gebied een be-heerplan dient te worden vastgesteld. Het beheerplan wordt opgesteld in overleg met eigenaren, gebruikers, andere belanghebbenden en betrokken andere overheden. De looptijd van beheerplannen is maximaal zes jaar. Daarna kan het bevoegd gezag het plan verlengen of aanpassen. In een be-heerplan staan onder andere de maatregelen die ervoor moeten zorgen dat de instandhoudingsdoelen worden gerealiseerd. In het beheerplan staat ook welke activiteiten in en rond het gebied geen effect hebben op de soorten en habitattypen waarvoor het gebied is aangewezen. Voor de activiteiten die in het beheerplan zijn beschreven is geen vergunning nodig op grond van de Natuurbeschermingswet 1998. Met het beheerplan krijgen beheerders, gebruikers en belanghebbenden dus meer duidelijkheid over de vraag welke activiteiten in het Natura 2000-gebied in geen geval zijn toegestaan zonder dat deze eerst getoetst zijn aan de Natuurbeschermingswet 1998 (Habitattoets).

Naar verwachting worden de beheerplannen in de provincie Drenthe medio 2010 worden vastgesteld.

Ten aanzien van nieuwe (ruimtelijke) ontwikkelingen in de omgeving van deze beschermde gebieden, dient te worden beoordeeld of deze ontwikkelingen "significant negatieve effecten" kunnen veroorzaken. Indien effecten niet kunnen worden uitgesloten, dient een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet te worden aangevraagd. Aan deze vergunning kunnen voorschriften worden verbonden. Voor activiteiten die in een beheerplan voor Natura 2000-gebied zijn opgenomen, hoeven geen vergunning worden aangevraagd.

Provinciaal Ammoniakbeleid (concept)

Bij de uitvoering van de Natuurbeschermingswet is stikstofdepositie in Nederland een belangrijk onderwerp. De provincie heeft in augustus 2009 nieuw beleid gepresenteerd ten aanzien van de uitstoot van ammoniak. Het beleid is gerelateerd aan de "kritische depositiewaarde", de drempelwaarde waarbij de natuur blijvend schade ondervindt. Ten aanzien van agrarische bedrijven binnen 3 km rond een Natura 2000-gebied gelden de volgende uitgangspunten:

- bij een verhoging van 1% ten opzichte van de kritische depositiewaarde, wordt geen vergunning geweigerd;
- bij een verhoging tussen de 1% en 50% moeten mitigerende maatregelen worden getroffen;
- bij een verhoging boven de 50% geldt dat een vergunning wordt geweigerd, tenzij de effecten zeer sterk beperkt kunnen worden.

Daarnaast geldt dat bij bestaande bedrijven met een "piekbelasting" (bedrijven binnen 3 km, die meer dan 50% van de kritische depositie veroorzaken), maatregelen zullen worden getroffen.

EHS

Naast gebieden die zijn aangewezen op grond van de Natuurbeschermingswet dient rekening te worden gehouden met het provinciale beleid ten aanzien van gebieden die zijn gelegen binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Om de natuur in Nederland weer tot een goed functionerend netwerk te maken wordt de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) aangelegd, als netwerk van bestaande en nieuwe natuur. Het EHS-beschermingsregime is opgebouwd uit verschillende elementen. Dit zijn naast het 'nee, tenzij'-regime, met als sluitstuk natuurcompensatie, de maatwerkinstrumenten EHS-saldobenadering en Herbegrenzen EHS. In de praktijk blijkt niet altijd duidelijk te zijn welk element van het EHS-beschermingsregime op welke situatie van toepassing is.

Het ruimtelijk beleid voor de EHS is gericht op 'behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden' van de EHS, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn.. Daarom geldt in de EHS het 'nee, tenzij'-regime. Indien een voorgenomen ingreep de 'nee, tenzij'-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd.

Indien een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het 'nee, tenzij'-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden.

De Nota Ruimte noemt twee situaties waarin herbegrenzing van de EHS kan plaatsvinden. De eerste situatie betreft herbegrenzing om andere dan ecologische redenen. Indien bij een ingreep niet voldaan wordt aan de voorwaarden van het 'nee, tenzij'-regime kan mogelijk deze vorm van herbegrenzen toegepast worden. Herbegrenzing om andere dan ecologische redenen is van toepassing indien provincies met behoud van de oorspronkelijke kwantitatieve en kwalitatieve ambitie de begrenzing van de EHS om andere dan ecologische redenen wensen aan te passen om een (kleinschalige) ruimtelijke ingreep mogelijk te maken. Hiervoor gelden strikte voorwaarden, zo moet de herbegrenzing leiden tot een versterking van de EHS in het betreffende gebied. Wordt aan deze voorwaarden niet voldaan dan is het plan niet aanvaardbaar in die vorm.

De tweede situatie betreft het herbegrenzen van de EHS om ecologische redenen (om de samenhang te verbeteren of de EHS duurzaam in te passen). Herbegrenzen om ecologische redenen is een bevoegdheid van de provincie en dient te gebeuren met behoud van de oorspronkelijke ambitie van de EHS.

In die gevallen waarbij het instrument EHS-saldobenadering van toepassing is hoeft het 'nee, tenzij'-afwegingskader niet doorlopen te worden en is er ook geen sprake van compensatie zoals bij ingrepen onder het 'nee, tenzij'-regime. Harde eis is wel dat aan alle voorwaarden voor het toepassen van de saldobenadering wordt voldaan. Alleen dan is immers per saldo winst voor de EHS gegarandeerd. Is dit niet het geval dan geldt onverkort het 'nee, tenzij'-regime. De EHS-saldobenadering is ontstaan vanuit de behoefte bij rijk en provincies om een meer ontwikkelingsgerichte aanpak in de EHS mogelijk te maken. Projecten en/of handelingen worden daarom bij de EHS-saldobenadering niet afzonderlijk maar in combinatie beoordeeld. De projecten en/of handelingen moeten dan wel mede tot doel hebben de kwaliteit en/of kwantiteit van de EHS op gebiedsniveau per saldo te verbeteren. Kwaliteit en kwantiteit moeten beide minimaal gelijk blijven en zijn dus niet onderling te salderen. De toepassing van de saldobenadering leidt derhalve tot een kwaliteitswinst voor meerdere belanghebbenden en meerdere functies waaronder natuur. Belangrijke voorwaarde is dat dit maatwerk wordt vastgelegd in een gebiedsvisie.

In het beleidskader "Spelregels EHS" is dit beleid verder uitgewerkt.

Soortbescherming

De bescherming van soorten vindt plaats via Flora- en faunawet. Op grond van deze wet mogen beschermde dieren en planten die in de wet zijn aangewezen, niet worden gedood, gevangen, verontrust, geplukt of verzameld en is het niet toegestaan dieren of hun verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen of te verstoren. Onder voorwaarden is ontheffing van de verbodsbepalingen mogelijk.

Voor soorten die staan vermeld op Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en een aantal Rode-Lijst-soorten zijn de voorwaarden voor ontheffing streng. In een aantal gevallen is ontheffing in het geheel niet mogelijk en zullen voldoende mitigerende maatregelen moeten worden getroffen om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen.

5.4.2 Toetsing en uitgangspunten

Gebiedsbescherming

In de gemeente Westerveld zijn de gebieden Drents-Friese Wold & Leggelderveld, Dwingelderveld en Havelte-Oost aangewezen als Natura 2000-gebied (zie figuur 10). Ten aanzien van Natura 2000-gebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen die verband houden met de ecologische waarden van het gebied. In bijlage 2 worden de kenmerken van de genoemde Natura 2000-gebieden beschreven. Daarbij wordt ingegaan op de abiotische toestand en wat de kansen en knelpunten zijn voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen.

In het bestemmingsplan wordt geen specifieke regeling opgenomen voor de Natura 2000-gebieden. De bescherming van de natuurwaarden in de gebieden wordt namelijk al geregeld via de Natuurbeschermingswet. Wel is de begrenzing van de Natura 2000-gebieden in dit bestemmingsplan opgenomen als signaleringsfunctie. Nieuwe ontwikkelingen worden hierdoor ook getoetst aan de overige waarden van het gebied, zoals bijvoorbeeld de recreatieve waarde en de eventueel in het gebied gesitueerde agrarische bedrijven.

Ontwikkelingen buiten de Natura 2000-gebieden kunnen echter ook invloed hebben op de ecologische waarden binnen dit gebied. Mogelijke effecten van in het bestemmingsplan geboden ontwikkelingsruimte op Natura 2000-gebieden is onderzocht in de planmerprocedure. Mede naar aanleiding van de Planmer is de ontwikkelingsruimte beperkt.

De bovengenoemde Natura 2000-gebieden maken tevens deel uit van de EHS. Daarnaast maken ook andere bos- en natuurgebieden, zoals aangewezen in het Gebiedsplan, deel uit van de EHS. Al deze gebieden worden met elkaar verbonden door middel van robuuste verbindingen en ecologische verbindingszones. In figuur 10 zijn de natuurgebieden in de gemeente Westerveld in beeld gebracht. Een aantal gebieden binnen de EHS is nu nog in gebruik als landbouwgrond. Binnen het bestemmingsplan wordt het via een wijzigingsbevoegdheid mogelijk gemaakt deze gronden op termijn te wijzigen in natuur.

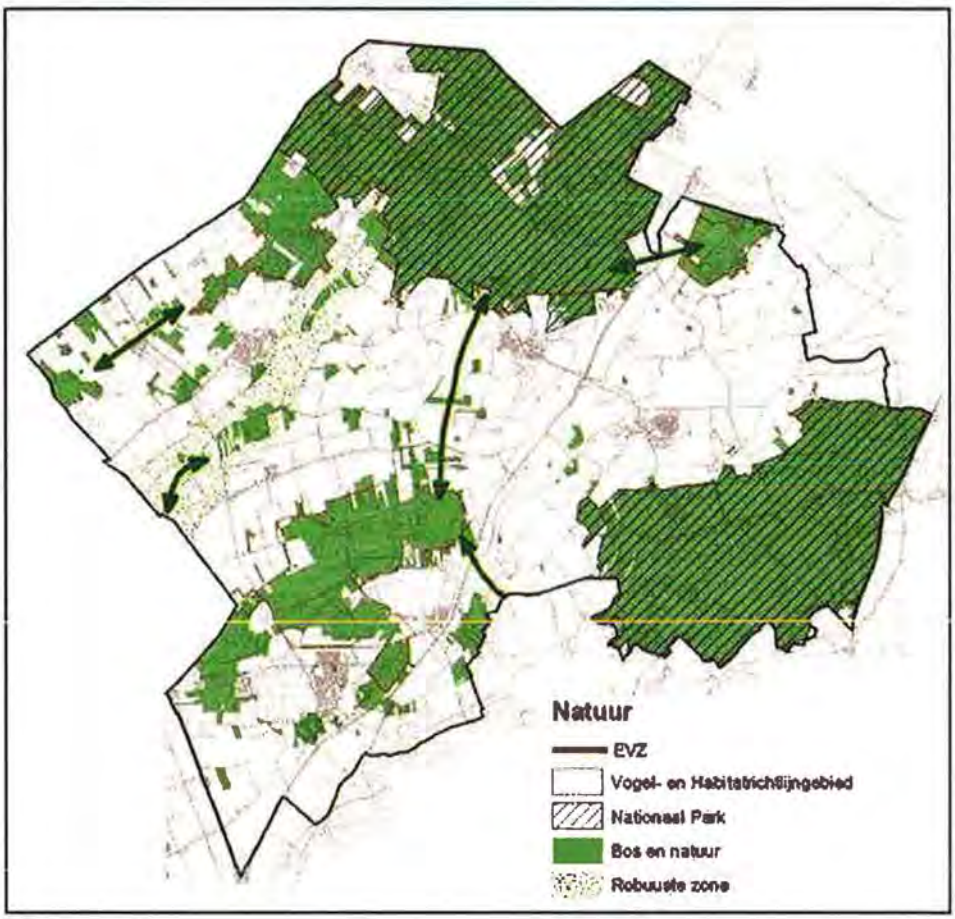

Figuur 10: Natuurgebieden in Westerveld (bron: POPII)

Soortbescherming

Het bestemmingsplan is hoofdzakelijk conserverend van aard. Het bestemmingsplan bevat (beperkt) enige ontwikkelingsruimte bij bestaande agrarische bedrijven. Voor ontwikkelingen die verder gaan dan de gebruikelijk ontwikkelingsmogelijkheden op perceelsniveau, zijn in het plan diverse flexibiliteitsbepalingen opgenomen.

Omdat het voorliggende bestemmingsplan wel een aantal ontwikkelingen mogelijk maakt, maar deze ontwikkelingsruimte in de meeste gevallen niet of pas op de langere termijn zullen worden benut, heeft het weinig nut op dit moment gedetailleerd onderzoek te doen naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren.

Voor wat betreft de soortenbescherming wordt derhalve gewerkt met de zogenaamde 'uitgestelde toets'. Dit betekent dat een beoordeling op grond van de Flora- en faunawet plaats vindt op het moment dat de ontwikkeling daadwerkelijk wordt mogelijk gemaakt, dat wil zeggen, bij het aanvragen van een omgevingsvergunning om te kunnen bouwen. Ontwikkelingen die mogelijk worden mogelijk gemaakt via flexibiliteitbepalingen, kunnen op het moment dat gebruik wordt gemaakt van de afwijkings- of wijzigingsbevoegdheid, worden getoetst aan de Flora- en faunawet. Een beoordeling op het moment dat activiteiten daadwerkelijk aan de orde zijn (en dus niet ten tijde van het maken van het bestemmingsplan) geeft het meest actuele en beschermingswaardige beeld.

Gelet op het feit dat het voorliggend bestemmingsplan in beginsel conserverend van aard is en er geen grootschalige ontwikkelingen zullen plaatsvinden, wordt het plan op het punt van soortbescherming uitvoerbaar geacht.

Ecologisch onderzoek Altenburg & Wymenga

De gemeente Westerveld heeft aanvullend op de bestaande gegevens die aanwezig zijn een ecologisch onderzoek laten uitvoeren naar de aanwezige natuurwaarden in de gemeente. Als basis voor dit onderzoek zijn de ecologische gegevens van de provincie Drenthe gebruikt. De uitkomsten van het onderzoek gelden als onderbouwing voor de gebiedsindeling die wordt gehanteerd in dit bestemmingsplan.

Uit het rapport, dat is opgenomen in bijlage 4, blijkt dat naast de bestaande natuurwaarden in de gemeente ook enkele natuurparels aanwezig zijn. Het gaat hier voornamelijk om kleine terreinen, die gelegen zijn buiten de Ecologische Hoofdstructuur en die men kan beschouwen als waardevolle natuur. Door de onderlinge samenhang van de verschillende kleine gebieden, zijn ze als eenheid in het landschap voor veel diersoorten van groot belang. In dit bestemmingsplan krijgen de natuurparels daarom een natuurbestemming.

5.5 Milieu

Het milieubeleid en de daarop gebaseerde regelgeving, spelen een steeds grotere rol bij het ruimtelijke ordeningsbeleid. Via beide beleidsterreinen is de bescherming van de kwaliteit van de (leef)omgeving gewaarborgd. Hoewel ruimtelijk- en milieubeleid ieder hun eigen werking hebben, liggen er op een aantal onderdelen ook relaties. Dit vraagt om een afstemming tussen de milieuwetgeving en het bestemmingsplan.

Uitgangspunt van het bestemmingsplan is dat rekening wordt gehouden met de beperkingen die voortvloeien uit de milieuwetgeving. Daarbij gaat het met name om de Wet geluidhinder (wegverkeerslawaai en industrielawaai), de luchtkwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer, de Wet ammoniak en veehouderij en het Besluit externe veiligheid. Tevens van belang in het landelijk gebied is de regelgeving ten aanzien van geurhinder, welke is vastgelegd in de Wet geurhinder en veehouderij en het Besluit landbouw milieubeheer.

5.5.1 Geluidhinder

Normstelling en beleid

De Wet geluidhinder[19] heeft als belangrijkste doel het bestrijden en voorkomen van geluidhinder. Op grond van de wet zijn verschillende vormen van geluidhinder te onderscheiden die directe raakvlakken hebben met de ruimtelijke ordening. Zo dient onder meer ingevolge de Wet geluidhinder voorafgaand aan de vaststelling van een bestemmingsplannen waarin nieuwe geluidsgevoelige objecten worden mogelijk gemaakt, te worden aangetoond of zij voldoen aan de normen uit de Wet geluidhinder.

Rond geluidbronnen met een grote geluidsuitstraling gelden geluidszones. In deze zones zijn de wettelijke regelingen van de Wet geluidhinder van toepassing. Binnen de zones gelden specifieke regels voor geluidsgevoelige bestemmingen zoals woningen, scholen, ziekenhuizen, etc. Met betrekking tot het landelijk gebied van Westerveld dient rekening te worden gehouden met het aspect 'wegverkeerslawaai'.

Wegverkeerslawaai

Op grond van de Wet geluidhinder hebben alle wegen een geluidzone, tenzij er sprake is van een woonerf, een 30-km/uur-gebied of een gemeentelijke geluidsniveaukaart waaruit blijkt dat de geluidsbelasting op 10 meter uit de as van de meest nabijgelegen rijstrook 48 dB of minder bedraagt. Ten aanzien van wegverkeerslawaai is de voorkeursgrenswaarde 48 dB. De gemeente beschikt niet over een door de gemeenteraad vastgestelde geluidniveaukaart. Dit houdt in dat alle wegen in principe geluidzoneplichtig zijn. Bovendien komen er in het buitengebied geen of weinig woonerven en 30-km/uur-gebieden voor.

Industrielawaai

Ten aanzien van industrielawaai geldt dat industrieterreinen waar inrichtingen voorkomen die 'in belangrijke mate geluidshinder' kunnen veroorzaken, dienen te worden gezoneerd. Buiten de geluidszone mag de geluidsbelasting niet hoger zijn dan 50 dB(A). Binnen de geluidszone mogen geen nieuwe geluidsgevoelige objecten mogelijk worden gemaakt, tenzij kan worden aangetoond dat zij kunnen voldoen aan de voorkeursgrenswaarde.

[19] De gewijzigde Wet geluidhinder is op 1 januari 2007 in werking getreden.

Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan

Wegverkeerslawaai

Rondom de meeste wegen in het buitengebied is een geluidszone van kracht. Het gaat immers in veel gevallen om wegen met een maximumsnelheid van 50 km/uur of hoger. In het voorliggend bestemmingsplan worden echter geen nieuwe geluidsgevoelige objecten direct mogelijk gemaakt. Toetsing aan de Wet geluidhinder is derhalve niet noodzakelijk. Bestaande hindergevoelige functies in het bestemmingsplangebied betreffen voornamelijk woningen bij de agrarische bedrijven in het buitengebied. Voor sommige wegen zijn in het verleden hogere grenswaarden van 55 en 60 dB aangevraagd. Deze situaties zullen in het bestemmingsplannen gehandhaafd blijven.

Ondanks het beleid van de gemeente nieuwe burgerwoningen in het buitengebied te weren, zijn er via flexibiliteitsbepalingen in het plan wel een aantal uitzonderingen mogelijk waardoor er nieuwe situaties in de zin van de Wet geluidhinder kunnen ontstaan. Het gaat om de volgende situaties:

- nieuwe compensatiewoning voortkomend uit de toepassing van de 'Ruimte voor ruimte'-regeling;
- woningen die gebouwd worden op een landgoed en woningen die worden gerealiseerd in een hoeveplan (alleen mogelijk door middel van planherziening);
- woningsplitsing van vrijkomende boerderijen vanaf 200 m² in meerdere wooneenheden.

De hierboven genoemde nieuwe ontwikkelingen zijn gekoppeld aan een omgevingsvergunning- dan wel een wijzigingsprocedure. Op het moment dat een nieuwe ontwikkeling zich gaat voordoen, zal getoetst worden aan het aspect 'wegverkeerslawaai'. Daarbij dient te worden onderzocht of een ontwikkeling voldoet aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Indien dit niet het geval is, zal een procedure Verzoek Hogere Waarden moeten worden gevolgd. Uitgangspunt hierbij is dat de binnenwaarde niet hoger wordt dan 33 dB.

Toename van geluidhinder in de toekomst wordt in dit bestemmingsplan (waar mogelijk) beperkt. Van de wegen in het buitengebied wordt uitgegaan van het bestaande profiel, hetgeen inhoudt dat het profiel van de weg niet zonder meer mag worden veranderd en de bestaande geluidsgevoelige bebouwing langs de zoneplichtige wegen niet dichter naar de weg toe mag worden gebouwd. Van het bestaande profiel mag slechts via een omgevingsvergunning worden afgeweken, mits er geen wezenlijke verandering in de geluidssituatie optreedt en de verkeersveiligheid niet onevenredig zal worden aangetast. In de regels zijn de randvoorwaarden opgenomen om te voorkomen dat dichter naar de weg wordt gebouwd.

Industrielawaai

In of nabij het plangebied zijn geen industrieterreinen gelegen waar op grond van de Wet geluidhinder een geluidszone van kracht is. Zodoende heeft het aspect 'industrielawaai' geen gevolgen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

5.5.2 Luchtkwaliteit

Normstelling en beleid

Sinds 15 november 2007 is de vernieuwde regelgeving voor luchtkwaliteit in de Wet Milieubeheer in werking getreden. De wet is enerzijds bedoeld om de negatieve effecten op de volksgezondheid aan te pakken als gevolg van te hoge niveaus van luchtverontreiniging. Anderzijds heeft de wet tot doel mogelijkheden te creëren voor ruimtelijke ontwikkeling, ondanks overschrijdingen van de Europese grenswaarden voor luchtkwaliteit.

De Wet Milieubeheer voorziet onder meer in een gebiedsgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De programma-aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen. Luchtkwaliteitseisen vormen onder de Wet luchtkwaliteit geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkeling als:

- er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- een project, al dan niet per saldo, niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt;
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het NSL;
- een project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging.

Van bepaalde projecten met getalsmatige grenzen is vastgesteld dat deze 'niet in betekenende mate' bijdragen aan de luchtverontreiniging. Projecten die 'niet in betekenende mate' bijdragen aan de luchtverontreiniging zijn onder andere:

- woningbouwlocaties met niet meer dan 1500 nieuwe woningen bij één ontsluitingsweg en 3000 nieuwe woningen bij twee ontsluitingswegen;
- kantoorlocaties met een bruto vloeroppervlak van niet meer dan 100.000 m2 bij één ontsluitingsweg en 200.000 m2 bij twee ontsluitingswegen;
- bepaalde landbouwinrichtingen.

Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan

Voor wat betreft de in en rond het plangebied optredende emissie, kan opgemerkt worden dat de in het bestemmingsplan voorgestane ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld nieuwe compensatiewoningen, vergroting van het agrarische bouwblok, intensieve veehouderij en het splitsen van voormalige agrarische bedrijven naar meerdere woningen, geen zodanige nieuwe luchtverontreiniging toe zullen voegen dat daardoor grenswaarden zouden kunnen worden overschreden.

Op het bestemmingsplan is derhalve het Besluit en de Regeling 'niet in betekenende mate' van toepassing.

De provincie Drenthe heeft in 2006 het rapport Luchtkwaliteit vastgesteld. Uit het rapport blijkt dat in 2006 de normen uit het Besluit luchtkwaliteit 2005 in geheel Drenthe, en daarmee in Westerveld, niet zijn overschreden. Zodoende is ter plaatse van het plangebied sprake van een goed woon- en leefklimaat uit het oogpunt van luchtkwaliteit.

5.5.3 Milieuhinder agrarische bedrijvigheid

Normstelling en beleid

Voor de agrarische bedrijven zijn verschillende landelijke wetten en richtlijnen van belang. Zaken die hierbij een rol spelen zijn:

- de afstand van agrarische bedrijven tot gevoelige functies (woningen, bos- en natuurgebieden). Dit in verband met stankhinder en voor verzuring gevoelige gebieden;
- het beleid ten aanzien van de nieuwvestiging en uitbreiding intensieve veehouderijbedrijven;
- de plaatsing van mestopslagplaatsen, opslag en/of gebruik van gronden voor kuil en dergelijke.

Beleid hiervoor is onder meer geformuleerd in de Wet ammoniak en veehouderij, de Wet geurhinder en veehouderij en het Besluit landbouw milieubeheer.

Wet ammoniak en veehouderij (Wav)

Met de Wet ammoniak en veehouderij wordt ter bescherming van zeer kwetsbare natuur een aanvullend zoneringsbeleid gevoerd. De Wet Ammoniak en Veehouderij is gewijzigd in mei 2007 en geeft een ruimere ammoniakemissie aan dan voorheen. De kwetsbare gebieden zijn gewijzigd naar zeer kwetsbare gebieden en hiervoor is een nieuwe zonering aangegeven. Het ammoniakplafond voor veehouderijen is omhoog gegaan. De provincie Drenthe heeft een aantal gebieden aangewezen als 'voor verzuring gevoelig gebied'. Ook binnen de gemeente Westerveld komen gevoelige gebieden voor, zie hiervoor de Wav-kaart van POP II. Binnen een zone van 250 m om een kwetsbaar natuurgebied is nieuwvestiging van veehouderijen niet mogelijk (uitgezonderd veehouderij ten behoeve van natuurbeheer). Uitbreiding van bestaande veehouderijen is ook beperkt: ruimtelijk waar het gaat om bouwmogelijkheden van veestallen en milieuhygiënisch tot een emissieplafond c.q. een maximale omvang van de rundveestapel.

De Wet geurhinder en Veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen.

De nieuwe wet bepaalt op welke manier geur (stank) van veehouderijstallen in de milieuvergunning moet worden beoordeeld. Uitgangspunten bij de nieuwe wet zijn dat aan de ene kant de uitbreidingsmogelijkheden van de veehouderijsector niet in gevaar komen, maar ook dat woningen en recreatiewoningen optimaal tegen geurhinder worden beschermd.

In deze wet zijn voor bepaalde typen dieren geurnormen opgenomen. Deze normen zijn uitgedrukt in odeur units per kubieke meter. Een belangrijke inhoudelijke wijziging in de wet is dat onderscheid wordt gemaakt tussen de maximaal toegestane geurbelasting binnen en buiten de bebouwde kom en concentratie en niet-concentratiegebieden. Ten aanzien van dieren waarvoor geen geurnorm is vastgesteld, gelden vaste afstanden. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen geurgevoelige objecten in de bebouwde kom en daarbuiten. Gemeenten kunnen bij verordening afwijken van de geurnormen en vaste afstanden uit de wet. Hiervoor geldt een in de wet vastgelegde bandbreedte.

De Wet geurhinder en veehouderij regelt ook hoe om te gaan met voormalige agrarische bedrijfswoningen. Als een agrarisch bedrijf wordt beëindigd en een nieuwe bestemming krijgt, dan zal voor het voormalige agrarische bedrijf de regeling gelden van een agrarisch bedrijf. Zo kan een voormalig agrarisch bedrijf de overgebleven agrarische bedrijven in de omgeving niet beperken in de bedrijfsvoering.

Besluit landbouw milieubeheer

Op kleinschalige veehouderijen en akkerbouwbedrijven is het Besluit landbouw milieubeheer van toepassing. In het besluit zijn afstanden opgenomen die tussen landbouwinrichtingen en geurgevoelige objecten moeten worden aangehouden. Deze afstanden zijn afhankelijk van het type omgeving en van het type gevoelig object. Daarnaast zijn de afstanden bij inrichtingen waar landbouwhuisdieren worden gehouden, groter dan bij akkerbouwbedrijven.

Geurgebiedsvisie gemeente Westerveld (concept)

Door een hoge mate van functiemenging in landelijke kernen en bebouwingslinten leveren de wettelijke afstanden vaak knelpunten op voor de realisatie van nieuwe geurgevoelige functies of de uitbreiding van veehouderijen. Op grond van een geurgebiedsvisie[20] werkt de gemeente Westerveld aan het opstellen van een geurverordening. Uit de conceptverordening blijkt dat er aangepaste vaste afstanden zullen worden toegepast tussen geurhinderlijke en geurgevoelige objecten.

[20] Geurgebiedsvisie, ten behoeve van de verordening geurhinder en veehouderij voor de gemeente Westerveld, rapport en aanbevelingen (concept) , SRE Milieudienst, 15 december 2009.

De nieuwe afstanden zullen afhankelijk zijn van het aantal dieren dat bij de inrichting wordt gehouden, het type gebied (woonkernen of buitengebied), het karakter van dit gebied (type woonkern, verwevingsgebied of landbouwontwikkelingsgebied) en de vraag of het gaat om uitbreiding van bestaande stallen, nieuwbouw van stallen of nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf.

Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan

Ammoniak en veehouderij

In het plangebied komen gebieden voor die kunnen worden aangemerkt als zeer kwetsbaar gebied in de zin van de Wet ammoniak en veehouderij (zie groene gekleurde gebieden op onderstaande figuur). In een zone van 250 m rond deze gebieden zijn geen nieuwe veehouderijen toegestaan. Uitbreidingen zijn slechts in een zeer beperkt aantal gevallen mogelijk. De wet wordt echter geregeld via milieuvergunningen en levert daardoor geen concrete uitgangspunten voor dit bestemmingsplan op.

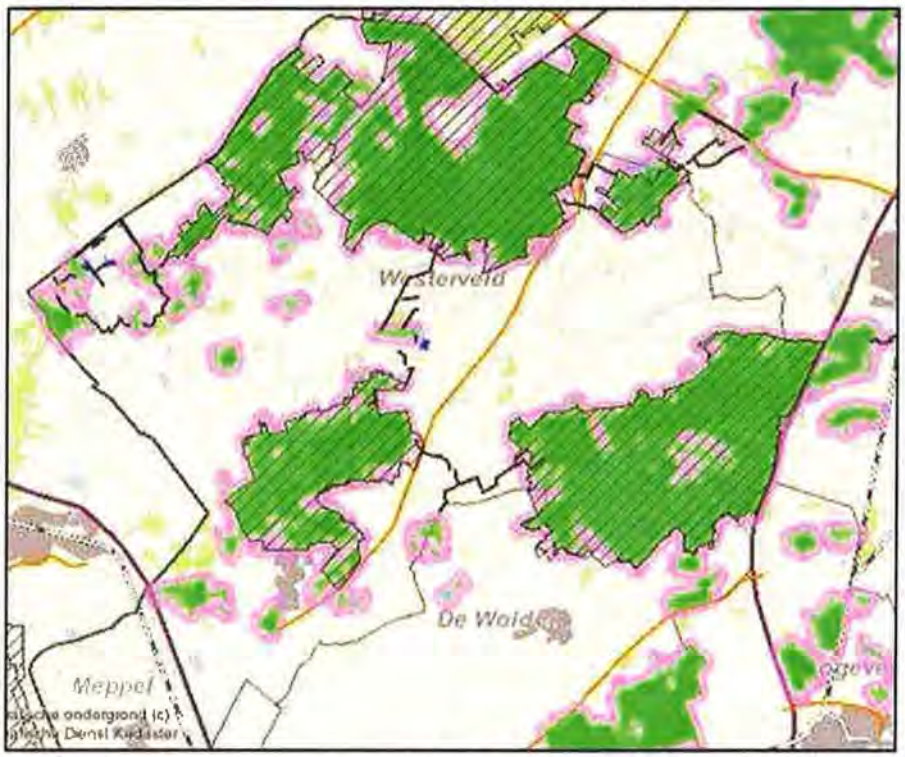

Figuur 11: Kaartje Wet ammoniak en veehouderij (Bron: POP II)

Agrarische bedrijven en geurhinder

In het plangebied komen veel melkveehouderijen voor waarop de vaste afstanden uit de Wet geurhinder en veehouderij of het Besluit landbouw milieubeheer van toepassing zijn. Deze afstanden zullen worden vervangen door afstanden uit de gemeentelijke geurverordening. Bij deze bestaande veehouderijen zijn beperkt uitbreidingsmogelijkheden toegestaan.

Hiervoor zijn in de regels voorwaarden opgenomen. Bij uitbreiding dient rekening te worden gehouden met de afstanden uit de geurverordening. Om de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan te kunnen waarborgen, dient de geurverordening te worden vastgesteld voordat het ontwerpbestemmingsplan ter inzage wordt gelegd.

In het bestemmingsplan zijn tevens mogelijkheden opgenomen voor uitbreiding van intensieve veehouderij. Dergelijke bedrijven, waarop de geurnormen uit de Wet geurhinder en veehouderij van toepassing zijn, dienen een milieuvergunning aan te vragen. Geurhinder van intensieve veehouderijen wordt derhalve in de milieuvergunning geregeld. Bij realisatie van geurgevoelige objecten in de omgeving van intensieve veehouderijen dient rekening te worden gehouden met de geurbelasting die geldt op grond van de vergunde situatie bij deze bedrijven. Dergelijke objecten - zoals recreatiewoningen - zijn slechts bij wijziging toegestaan, zodat toetsing aan het aspect geurhinder plaatsvindt op het moment dat er van de wijzigingsbevoegdheid gebruik wordt gemaakt. Het plan is daarmee uitvoerbaar op het punt van geurhinder.

5.5.4 Externe veiligheid

Normstelling en beleid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's die ontstaan voor de omgeving bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, LPG en munitie. Sinds een aantal jaren is er wetgeving over "externe veiligheid" om de burger niet onnodig aan te hoge risico's bloot te stellen. De normen voor externe veiligheid zijn vastgelegd in onder andere het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), de Circulaire risiconormering vervoer van gevaarlijke stoffen en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

De Hulpverleningsdienst Drenthe heeft advies uitgebracht. Dit advies is opgenomen in de bijlagen bij deze toelichting.

Risicovolle inrichtingen

Met ingang van 27 oktober 2004 is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) in werking getreden. In dit besluit worden grenzen gesteld aan de risico's van inrichtingen voor (externe) objecten in de omgeving. De risico's worden daarbij op twee manieren gemeten: het plaatsgebonden risico (PR) voor individuen en groepsrisico (GR) voor groepen mensen.

Ten aanzien van het plaatsgebonden risico geldt voor nieuwe situaties een grenswaarde van 10^{-6} per jaar. Dit betekent dat de overlijdenskans van een persoon die onafgebroken op dezelfde plaats verblijft, niet groter mag zijn dan één op de miljoen per jaar. Voor bepaalde inrichtingen zijn in de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) vaste afstanden tot gevoelige functies vastgelegd. Nieuwe ontwikkelingen mogen binnen de zonering rond een inrichting niet plaatsvinden.

Het groepsrisico betreft de kans dat groepen omwonenden van een bepaalde risico-opleverende activiteit dodelijk getroffen kunnen worden door een ongeval. Daarbij is relevant hoeveel mensen op welke plaats in de omgeving van de bron aanwezig kunnen zijn. Hoe meer mensen rond een bron wonen of werken, hoe groter het groepsrisico. De norm van het groepsrisico is afhankelijk van het aantal eventuele dodelijke slachtoffers en bedraagt 10^{-5}/jaar voor 10 doden, 10^{-7}/jaar voor 100 doden, 10^{-9}/jaar voor 1000 doden, etc.

Ten aanzien van (beperkt) kwetsbare objecten binnen de GR-contour moet een bestuurlijke verantwoording plaatsvinden. Verplichte onderdelen die bij de verantwoording van het groepsrisico moeten worden betrokken zijn:

- de dichtheid van personen in het invloedsgebied;
- de hoogte van het groepsrisico en eventuele veranderingen daarin;
- de mogelijkheden tot beperking van het groepsrisico;
- de mogelijkheden om de ramp te beperken;
- de mogelijkheden tot zelfredzaamheid.

Volgens artikel 13 lid 3 van het Bevi is het bevoegd gezag wettelijk verplicht met betrekking tot het groepsrisico een advies van de Regionale brandweer te vragen. Het bevoegd gezag maakt vervolgens een bewuste keuze omtrent de verantwoording van het groepsrisico.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Het afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen nabij routes waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd is vastgelegd in de Circulaire risiconormering vervoer van gevaarlijke stoffen (2004, wijziging januari 2010). Dit afwegingskader is volledig in overeenstemming met het Bevi. Er geldt dezelfde grenswaarde voor het plaatsgebonden risico en tevens een verantwoordingsplicht voor het groepsrisico. Ten aanzien van het vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen geldt per 1 januari 2011 het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Het Bevb vervangt de circulaires Zonering langs hogedrukaardgasleidingen (1984) en Zonering langs transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1-, K2- en K3-categorie (1991). In het Bevb is geen sprake meer van veiligheids-/bebouwings- en toetsingsafstanden zoals deze werden voorgeschreven in de circulaires. Het Bevb gaat uit van grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico (PR) en een verantwoordingsplicht van het groepsrisico (GR). De regeling voor buisleidingen is hiermee vergelijkbaar met de regeling voor inrichtingen zoals vastgelegd in het Bevi.

Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan

Risicovolle inrichtingen

In het plangebied en de omgeving daarvan komt een aantal risicovolle activiteiten en risicobronnen voor die vallen onder de werking van het Bevi en het Revi. Het gaat om de volgende vijf LPG-tankstations waarvan risicocontouren over het plangebied vallen:

LPG - tankstation	Doorzet (m^3) per jaar	Afstand (m) vanaf vulpunt	Afstand (m) vanaf ondergronds of ingeterpt reservoir	Afstand (m) vanaf afleverzuil
Fa. Koops en Zn te Havelte	1500	40	25	15
Tankstation Blok v.o.f. te Dieverbrug	tot 1000	35	25	15
Autobedrijf Chatelain te Dwingeloo	tot 1000	35	25	15
Tankstation Paardeweide te Darp	tot 1000	35	25	15
Tankstation Bovenboer te Nijeveen, gemeente Meppel (ligt net buiten de grens van de gemeente).	1500	40	25	15

De veiligheidszones van het vulpunt, reservoir en afleverzuil zijn op de verbeelding aangeduid als deze binnen het plangebied zijn gelegen. Binnen deze veiligheidszones mogen geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten gerealiseerd worden.

Voor alle tankstations geldt dat het invloedsgebied van het GR 150 m is.

Voor het LPG-tankstation Koops en Zn. in Havelte geldt dat het vulpunt en het LPG-reservoir in het plangebied gelegen zijn. Direct naast het vulpunt en het reservoir is een recreatieve bestemming gelegen. Het aantal mensen dat zich hier bevindt, is niet bekend. Wanneer er sprake is van een dreigend incident dienen aanwezige personen te vluchten. Schuilen is op deze korte afstand geen effectieve strategie. Mocht zich een ernstig incident voordoen met LPG, waarbij er geen tijd is om te vluchten dan zullen de hier aanwezige personen allen komen te overlijden.

Voor de overige LPG-tankstations geldt dat er binnen het deel van het invloedsgebied dat in het plangebied valt geen objecten of recreatieterreinen aanwezig zijn en is er derhalve ook geen groepsrisico aanwezig.

Bij de LPG-tankstations van Fa. Koops en Zn. en Tankstation Blok is voldoende water aanwezig is om effectief te kunnen koelen. Bij de Fa.Koops en Zn. is echter te weinig capaciteit om dit via een straatwaterkanon te doen. Bij de overige LPG-tankstations zal de brandweer geen effectieve eerste inzet kunnen plegen, omdat de bluswatercapaciteit onvoldoende is om een tankwagen goed te kunnen koelen.

Daarnaast worden bij de volgende inrichtingen gevaarlijke stoffen opgeslagen die niet onder de regelgeving van externe veiligheid vallen en waarvoor verantwoording van het groepsrisico niet aan de orde is:

- gasbehandelingsinstallatie Nijensleek 1 te Nijensleek;
- bosbad Vledder te Vledder;
- zwembad De Kerkvlekken te Havelte;
- camping Groot Bartje te Zorgvlied;
- camping 'd' Olde Lantschap' te Wateren;
- camping 'Hoeve aan de Weg' te Oude Willem;
- bosbad 'De Paasbergen' te Dwingeloo;
- hotel de Börken te Dwingeloo;
- vakantiepark De Wiltzangh te Ruinen.

Tevens ligt in Westerveld in Darp de Johannes Postkazerne. In de buurt van deze kazerne ligt een munitieopslag waarvoor twee veiligheidszones gelden (zie onderstaande figuur). Binnen beide zones mogen geen kwetsbare en beperkt kwetsbare bestemmingen worden opgericht. In de zone welke het dichtst bij de inrichting is gelegen (zone A), mogen tevens geen agrarische bestemmingen worden gelegd waarbij meer dan incidentele aanwezigheid van personen vereist is.

Figuur 12: Veiligheidszones Johannes Postkazerne (bron: www.risicokaart.nl)

Binnen de gemeentegrens vallen ook een laagvliegroute en een -gebied voor helikopters, waarvoor een aanvullende bestemming is opgenomen op de kaart.

In het bestemmingsplan worden geen nieuwe risicovolle inrichtingen mogelijk gemaakt. Bestaande risicovolle inrichtingen worden bestemd conform de bestaande situatie. Het plan maakt bij recht slechts uitbreiding van bestaande agrarische bedrijven mogelijk. Dergelijke uitbreidingen kunnen worden aangemerkt als beperkt kwetsbare objecten in de zin van het Bevi. De uitbreidingsmogelijkheden liggen te allen tijde buiten de PR 10^{-6}-contour van risicovolle inrichtingen en voldoen daarmee aan de richtwaarden en de uitbreidingen leiden niet tot een toename van het groepsrisico.

Gezien de huidige situatie adviseert de Hulpverleningsdienst Drenthe het aantal aanwezige personen op het terrein voor recreatieve doeleinden direct naast het vulpunt en LPG reservoir van Fa. Koops en Zn. in Havelte beperkt worden om het groepsrisico op het huidige niveau te houden. In het bestemmingsplan wordt de recreatieve functie niet langer bestemd als camping, maar als groepsaccomodatie. Hiermee wordt het aantal aanwezige personen beperkt. De toegestane maximale oppervlakte van de groepsaccomodatie is vastgelegd. Hiermee is ook het aantal personen dat maximaal aanwezig kan zijn vastgelegd.

De Hulpverleningsdienst Drenthe adviseert om LPG tankstations met onvoldoende bluswatercapaciteit in de omgeving te voorzien van een geboorde put of andere vorm van waterwinning om zo voldoende bluswatercapaciteit te creëren. Door de waterwinning op strategische plekken aan te leggen, kan deze ook voor andere objecten een waardevolle aanvulling zijn voor het repressief optreden van de brandweer.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Het rijk heeft een ontwerp voor Basisnet Weg, Water en Spoor opgesteld. Bij het vervoer van gevaarlijke stoffen spelen belangen op het gebied van vervoer, ruimtelijke ontwikkeling en veiligheid een grote rol. Er zijn steeds meer ontwikkelingen in Nederland zichtbaar die zorgen voor spanning tussen deze belangen. Met het doel een duurzaam evenwicht te creëren tussen het vervoer van gevaarlijke stoffen, ruimtelijke ontwikkelingen en veiligheid is, het Basisnet ontstaan.

Uiteindelijk zal het Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen bestaan uit drie kaarten: vervoer over de weg, de binnenwateren en het spoor. Op de kaarten zal per gebied worden aangeven welke beperkingen er zijn voor ruimtelijke ontwikkelingen en het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het maximale risico per route wordt vastgelegd in de Wet Vervoer gevaarlijke stoffen. De bouwbeperkingen worden vastgelegd in het Besluit transportroutes externe veiligheid. De verwachting is dat deze regelgeving eind 2012 in werking kan treden. Januari 2010 zijn in de circulaire Risiconormering wel al de normen voor het plaatsgebonden risico van wegen en vaarwegen opgenomen.

De N371, die midden door de gemeente loopt, wordt gebruikt als route voor gevaarlijke stoffen. Daarnaast worden de wegen A32 en A28, die respectievelijk langs de zuidwest en oostzijde van de gemeente liggen, tevens gebruikt als route voor gevaarlijke stoffen.

De A32 en A28 maken onderdeel van het basisnet, maar hebben geen veiligheidszone. Daarmee is de realisatie van kwetsbare objecten langs de wegen niet uitgesloten. De A28 heeft wel een plasbrandaandachtsgebied. Binnen 30 meter mogen er daarom geen kwetsbare objecten gerealiseerd worden.

De A32 en A28 zijn opgenomen in bijlage 5 "Tabel afstanden en vervoerscijfers Basisnet weg" van de circulaire. Ter hoogte van het plangebied is het plaatsgebonden risico 0 m. Gezien de beperkte hoeveelheid vervoer en de samenstelling hiervan op de N371 mag verwacht worden dat ook hier de PR 0 meter is.

Het groepsrisico voor de drie wegen is lager dan de oriëntatiewaarde (bron: Risico-atlas wegtransport gevaarlijke stoffen, 24 maart 2003). Van personen die zich in het invloedsgebied (85 m) bevinden moet worden aangenomen dat zijn allen komen te overlijden indien het maatgevend scenario zich voordoet. Daarbij maakt het niet uit of men zich binnen of buitenshuis bevindt. De mate van bebouwing is langs de A28 en A32 zeer gering. Langs de N371 staat echter een behoorlijk aantal woningen, meestal in lintbebouwing. Mocht zich een ernstig incident met LPG voordoen, dan is het aannemelijk dat er slachtoffers vallen. Hoeveel en in welke mate zal geheel afhankelijk zijn van de incidentlocatie.

Vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor en over het water, komt in de omgeving van het plangebied niet voor. Door het plangebied loopt een aantal aardgastransportleidingen. Het gaat om de leidingen in de onderstaande tabel. Eén leiding - een aardgastransportleiding - bestaat uit meerdere onderdelen (onder andere N-521-45-KR) en loopt langs de noordzijde van het plangebied en verlaat het gebied parallel aan de N371 naar de gemeente Midden-Drenthe. Aan de westzijde van het plangebied loopt een leiding van Vermilion Oil & Gas Netherlands naar de gasbehandelingsinstallatie aan de Nijensleek 1. In het zuiden van het plangebied loopt een aardgastransportleiding vanaf Steenwijk naar het gasontvangststation tussen Darp en Havelte. En in de uiterste zuidoosthoek loopt nog een klein gedeelte van een leiding die van de gemeente Meppel naar de gemeente De Wolden loopt. In onderstaande tabel zijn de relevante veiligheidsaspecten weergegeven.

naam leiding	druk, diameter	10^{-6}-contour (m)	Belemmeren de strook (m)	invloedsgebied GR (m)
N-521-45-KR	40 bar, 4 inch	0	5	45
07-NSL1-6-S-5002	89 bar, 6 inch	11	5	100
N-500-15-KR	40 bar, 6 inch	0	5	75
52565 - 000771-4	85 bar, 9 inch	0	5	PM

Tabel 6 Leidinggevens binnen het plangebied (bron: www.risicokaart.nl)

De leidingen (inclusief hun belemmerende strook en PR contour als deze groter is dan de belemmerende strook) in het plangebied zijn op de verbeelding opgenomen en zijn voorzien van een dubbelbestemming. Door de dubbelbestemming te koppelen aan een bouwverbod en een omgevingsvergunningenstelsel voor werkzaamheden, wordt voorkomen dat de leiding wordt beschadigd.

In het plangebied is langs delen van de aanwezige buisleiding in meer of mindere mate bebouwing aanwezig. Er is nergens in het plangebied sprake van dichte bebouwing in de directe nabijheid van een buisleiding binnen het plangebied.

Personen die zich in de directe nabijheid van een transportroute gevaarlijke stoffen over de weg of een buisleiding bevinden zijn zeer kwetsbaar wanneer zich een incident voordoet. Om die reden is het belangrijk een goede afweging te maken wanneer er in het invloedsgebied van een buisleiding gebouwd wordt of een recreatieterrein wordt ingericht. Met name wanneer deze activiteit de aanwezigheid van grote hoeveelheden mensen of van groepen kwetsbare personen (kinderen, gehandicapten, ed.) mogelijk maakt, is het niet wenselijk dat het bestemmingsplan dit zonder meer toestaat.

Voor de bestemmingen Agrarisch -1 en Agrarisch – 2 geldt dat de wijzigingsbevoegdheden in het bestemmingsplan het mogelijk maakt dat agrarische bedrijfskavels van functie veranderen van agrarisch naar niet-agrarische bedrijvigheid of van agrarisch naar recreatie. Deze nieuwe functies maken de aanwezigheid van grote groepen of kwetsbare groepen mensen mogelijk. Daarom is in de wijzigingsbevoegdheden opgenomen dat er geen onevenredige afbreuk gedaan mag worden aan de externe veiligheid. Voor het beoordelen van de externe veiligheid wordt de regionale brandweer om advies gevraagd, indien de functiewijziging betrekking heeft op een agrarische bedrijfskavel of een deel daarvan dat zich binnen 200 meter van een risicobron bevindt.

Conclusie externe veiligheid

Het bestemmingsplan leidt niet tot een overschrijding van de grenswaarden voor het PR en heeft geen gevolgen voor de hoogte van het GR. Zodoende wordt het plan op het punt van externe veiligheid uitvoerbaar geacht.

Momenteel wordt gewerkt aan een externe veiligheidsbeleidsplan 2010-2014, waarmee aansluiting wordt gezocht bij het provinciaal beleid.

De gemeente Westerveld doet op dit moment niet actief aan risicocommunicatie. Toch zijn er risicobronnen in de omgeving aanwezig die in het geval van een ernstige calamiteit een grote impact op de omgeving kunnen hebben. Omdat het risico's betreft waar de meeste burgers en ondernemers niet van op de hoogte zijn (denk bijvoorbeeld aan de hogedruk aardgastransportleidingen), is men ook niet bekend met de mogelijkheden voor zelfredzaamheid. De Hulpverleningsdienst Drenthe raadt daarom aan om beleid op te stellen ten aanzien van actieve risicocommunicatie voor burgers en ondernemers.

5.5.5 Bodem

Normstelling en beleid

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening dient in geval van ruimtelijke ontwikkelingen te worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor het beoogde functiegebruik. Ter plaatse van locaties die verdacht worden van bodemverontreiniging, moet verkennend bodemonderzoek uit worden gevoerd.

Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan

Het Bestemmingsplan Buitengebied kent een overwegend conserverend karakter. Met het plan worden geen grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt waarbij de bodem een belemmering kan vormen voor de uitvoerbaarheid van het plan. Bij de beperkte ontwikkelingen die wel rechtstreeks mogelijk worden gemaakt, zal bij de bouwaanvraag verkennend bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd. Ter plaatse van deze uitbreidingsmogelijkheden zijn geen verontreinigende activiteiten bekend die de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan in de weg staan.

5.6 Archeologie

5.6.1 Normstelling en beleid

Rijksbeleid

Ter implementatie van het Verdrag van Malta in de Nederlandse wetgeving is op 1 september 2007 de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) in werking getreden.

Deze nieuwe wet maakt deel uit van de (gewijzigde) Monumentenwet. De kern van Wamz is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven.

De Wamz verplicht gemeenten bij het opstellen van bestemmingsplannen rekening te houden met de in hun bodem aanwezige waarden. Naast het inventariseren van de te verwachten archeologische waarde, zal het bestemmingsplan uiteindelijk, indien nodig (en mogelijk), een bescherming moeten bieden voor waardevolle gebieden. Dit kan bijvoorbeeld door middel van een omgevingsvergunningenstelsel voor bepaalde werkzaamheden.

Provinciaal beleid Drenthe

De archeologische waarden in de provincie Drenthe zijn vastgelegd op een Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW). De reeds gewaardeerde gebieden met archeologische waarden zijn op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) aangeduid.

Ten aanzien van deze archeologische waarden hanteert de provincie een onderzoeksplicht. Op grond van inhoudelijke overwegingen en expert judgement hanteert de provincie Drenthe een vrijstellingsmogelijkheid voor projecten met een oppervlakte kleiner dan 500 m². Daarbij dienen de volgende uitgangspunten te worden gehanteerd:

- het gaat om het totaal aan te verstoren bodemoppervlak binnen een plangebied of bouwvlak van een samenhangend project dat niet opgedeeld kan worden in deeluitwerkingen;
- de vrijstelling geldt voor gebieden met een lage (alleen beekdalen), middelhoge en hoge archeologische verwachtingswaarde, zoals aangegeven op de IKAW, tenzij binnen een afstand van 50 meter een AMK-terrein aanwezig is;
- de vrijstelling geldt niet voor bekende vindplaatsen die op de AMK van Drenthe staat aangegeven; uitzondering hierop zijn de historische kernen die op de AMK staan aangegeven als 'terrein van hoge archeologische waarde'. Voor deze terreinen is een vrijstelling van 70 m² mogelijk.

Archeologisch onderzoek is niet vereist als het gaat om herbouw met dezelfde maatvoering als het oorspronkelijke bouwwerk, dat wil zeggen dat de funderingen dezelfde horizontale en verticale afmetingen hebben of wanneer werkzaamheden vergunningsvrij kunnen worden uitgevoerd.

Indien de provinciale ontheffingsbevoegdheid niet van toepassing is op de voorgenomen bodemverstoring, moet door de veroorzaker inventariserend archeologisch veldonderzoek worden uitgevoerd. Dit onderzoek kan aangeven of het gebied vrij van archeologie is of dat er waarden zijn waar rekening mee dient worden gehouden.

Gemeentelijk archeologiebeleid

Tijdens het opstellen van dit bestemmingsplan is door RAAP een Archeologische beleidsadvieskaart Gemeente Westerveld opgesteld[21]. Het beleid uit dit document vervangt het provinciaal beleid.

[21] G. Aalbersberg (januari 2010) Gemeente Westerveld: een archeologische verwachtingen- en beleidsadvieskaart. RAAP-rapport 2021. RAAP Archeologisch Adviesbureau BV, Weesp.

In de volgende paragraaf is aangegeven hoe de beleidsadvieskaart vertaald is in dit bestemmingsplan.

5.6.2 Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan

Voor de verschillende terreinen zijn de volgende beleidsadviezen gegeven:

- Rijksmonumenten: voor bodemingrepen in een zone van 50 m om het terrein heen dient contact te worden opgenomen met de gemeente en, als sprake is van een terrein van provinciaal belang archeologie, ook met de provincie/provinciaal archeoloog. Een vergunning van de Minister van OC&W is bij ingrepen in deze 50 m zone niet nodig;
- AMK-terreinen: bij deze terreinen dient gestreefd te worden naar behoud in situ, dus dat bodemingrepen in de terreinen voorkomen dienen te worden. Bij geplande ingrepen in het monument en in een zone van 50 m daar omheen dient contact opgenomen te worden met de gemeente. indien sprake is van provinciaal belang archeologie dient eveneens, via de gemeente, contact te worden opgenomen met de provincie/provinciaal archeoloog;
- veentjes: hiervoor wordt geadviseerd een waarderend onderzoek uit te laten voeren;
- essen: de essen in de gemeente Westerveld zijn aangemerkt als provinciaal belang archeologie;
- beekdalen: alle beekdalen zijn aangemerkt als provinciaal belang archeologie;
- overige terreinen van Provinciaal belang archeologie: bij deze terreinen gaat het om de Havelterberg, de celtic fields, een aantal grafheuvelgebieden en de verlaten nederzetting Hesselte (oud Darp). Voor al deze gebieden geldt dat gestreefd dient te worden naar behoud in situ;
- beleidsadviezen voor de overige gebieden:
  1. delen met een hoge verwachting - dikke stuifzandpakketten: de stuifzandgronden met een stuifzanddek dat dikker is dan 1,8 m nemen binnen de gebieden met een hoge verwachting een uitzonderingspositie in. Alleen als de voorgenomen bodem ingrepen dieper reiken dan 1,5 m - Mv en een oppervlak van 1000 m^2 of meer beslaan, moet archeologisch vooronderzoek (verkennend onderzoek) plaatsvinden;
  2. delen met een middelhoge en hoge archeologische verwachting: In de delen van de gemeente met een middelhoge of hoge archeologische verwachting (uitgezonderd de hierboven genoemde dikke stuifzandpakketten, de essen, de veentjes en de beekdalen) dient bij bodemingrepen die dieper reiken dan 0,3 m -Mv en die een oppervlak van 1000 m^2 of meerbeslaan eerst een verkennend booronderzoek uitgevoerd te worden. Bij ingrepen kleiner dan 1000 m^2 hoeft geen archeologisch vooronderzoek uitgevoerd te worden. Voor deze ingrepen geldt wel een meldingsplicht;

3. delen met een middelhoge en hoge archeologische verwachting maar waarschijnlijk verstoord: op grond van de bestudeerde bronnen zijn deze gebieden hoogstwaarschijnlijk verstoord. Geadviseerd wordt om, bij bodemingrepen die dieper reiken dan 0,3 m -Mv en die een oppervlak van 1000 m^2 of meer beslaan, de mate van verstoring middels een controlerend booronderzoek (3 borin gen/ha) te onderzoeken.
   Mocht blijken dat de bodem in het gebied inderdaad verstoord is, dan hoeft verder geen archeologisch onderzoek plaats te vinden. Waar de bodem plaatselijk nog wel intact is, dient te worden overgegaan op een verkennend onderzoek.
4. delen met een lage archeologische verwachting en delen met een lage verwachting, waarschijnlijk verstoord: in de delen van de gemeente Westerveld die een lage archeologische verwachting hebben op de verwachtingskaart, hoeft bij bodemingrepen geen archeologisch vooronderzoek plaats te vinden. Voor deze gebieden geldt wel een meldingsplicht.

De beschermde rijksmonumenten zijn bestemd als "Waarde - archeologic 1". De terreinen met aanwezige zeer hoge waarden met uitzondering van de beschermde rijksmonumenten, hoge waarden en waarden zijn bestemd als " Waarde - archeologie 2". Bouwwerken die groter zijn dan 15 m^2 en waarbij de gronden dieper dan 0,3 m -Mv worden geroerd, mogen niet worden gerealiseerd zonder omgevingsvergunning. In het kader hiervan moet archeologisch onderzoek plaatsvinden. Bepaalde werkzaamheden mogen ook niet plaatsvinden zonder omgevingsvergunning. De gebieden met hoge en middelhoge verwachtingswaarden zijn bestemd als "Waarde - archeologie 3". Hiervoor geldt dat bouwwerken die groter zijn dan 1000 m^2 en waarbij de gronden dieper dan 0,3 m -Mv worden geroerd, niet gerealiseerd mogen worden zonder omgevingsvergunning. Ook hier moet archeologisch onderzoek plaatsvinden. En bepaalde werkzaamheden mogen ook niet plaatsvinden zonder omgevingsvergunning.

HOOFDSTUK 6 PLANUITGANGSPUNTEN

6.1 Inleiding

Op basis van de reeds omschreven huidige situatie in het buitengebied van Westerveld, het geldende beleidskader en de in grote lijnen in de Nota van Uitgangspunten geformuleerde uitgangspunten, worden in dit hoofdstuk de uitgangspunten voor het voorliggende bestemmingsplan geformuleerd. De uitgangspunten vormen de basis voor de juridische regelingen zoals die in de regels worden vastgelegd. Gezien de systematiek van het bestemmingsplan komen, na de algemene uitgangspunten, eerst de uitgangspunten ten aanzien van de basisfuncties aan de orde en vervolgens de uitgangspunten ten aanzien van de overige functies.

6.2 Algemene uitgangspunten

Functionele benadering buitengebied

Uit de beschrijving van de systematiek in hoofdstuk 2 is gebleken dat het buitengebied van Westerveld ruimte biedt aan de basisfuncties (landschap, landbouw, natuur en water) en de toegevoegde functies (wonen, werken en recreatie). De waarden die aan deze functies worden toegekend en de onderlinge relaties verschillen per gebied. Het is dan ook noodzakelijk belangen af te wegen. Soms gaat de ontwikkeling van de ene functie ten koste van andere functies, soms kunnen zij elkaar ook versterken. Bij de afweging van de verschillende belangen wordt, aansluitend bij het beleid van zowel gemeente, provincie als rijk, aan de basisfuncties een doorslaggevend belang toegekend. Dit houdt in dat ontwikkelingen primair gericht dan wel afgestemd dienen te zijn op de basisfuncties in het landelijk gebied. Ontwikkelingen van de toegevoegde functies mogen dus niet een zodanige omvang of intensiteit aannemen dat ze de basisfuncties onevenredig negatief beïnvloeden.

De basisfuncties in het buitengebied vormen ook de grondslag voor de gebiedsbestemmingen in dit plan. Het karakter van de basisfuncties is echter niet gelijk. Landbouw, natuur en water zijn gebiedsdekkende functies terwijl landschap betrekking heeft op de landschappelijke waarden die overal aanwezig zijn. Het landschap is het resultaat van de menselijke invloeden op de fysieke omgeving. Een ingewikkeld samenspel dat in ons land vele waardevolle cultuurlandschappen met zeer verschillende identiteiten heeft opgeleverd. Ook op de schaal van Westerveld is dit het geval: de ontginningsgeschiedenis heeft geleid tot het huidige waardevolle cultuurlandschap, waarin vooral de landbouw haar eigen plaats heeft.

Vanwege de wisselwerking tussen landbouw, natuur, water en landschap en gelet op het grote belang dat wordt gehecht aan de instandhouding van dit cultuurlandschap, gelden voor dit bestemmingsplan de volgende en algemene beleidskeuzes:

Landschap randvoorwaardenstellend

Binnen de basisfuncties kan een spanningsveld optreden als het gaat om ruimtelijke afwegingen. Randvoorwaarden ten aanzien van de (ontwikkelings) mogelijkheden voor de functies in het buitengebied vloeien in belangrijke mate voort uit het landschap van Westerveld. Dit met het oog op aanwezige waardevolle kenmerken en het in stand houden en versterken van de landschappelijke verscheidenheid. In de Kadernota zijn de verschillende landschappen van de gemeente Westerveld uitgewerkt. De denkrichting uit de Kadernota is vertaald in een Beeldkwaliteitsplan. Hierin zijn de waardevolle kenmerken en kwaliteiten van een gebied in beeld gebracht, met het doel om de identiteit van een gebied te versterken. Het kan gaan om het behouden en versterken van een bestaande identiteit of het realiseren van nieuwe. Per landschapstype zijn randvoorwaarden beschreven waarbinnen - met ruimte voor deskundige creativiteit - de landschappelijke inpassing vormgegeven kan worden.

Met inachtneming van deze randvoorwaarden krijgen de verschillende functies in het buitengebied de ruimte zich verder te ontwikkelen. De ontwikkeling mag echter niet ten koste gaan van de basisfuncties landschap, landbouw, natuur en water.

Bij de ontwikkeling van de basis en de toegevoegde functies geldt:

Behoud en herstel en of ontwikkeling van de karakteristieke landschaps-typen en waarborgen van de dynamiek en de verschillen daarbinnen.

Verweving van functies

Uitgangspunt voor het beleid is zoveel mogelijk het principe van verweving toe te passen. Dit betekent een beleid dat erop is gericht om de waardevolle combinaties van functies zoveel mogelijk in stand te houden. Wanneer de functies strijdig zijn en er is sprake van onverenigbare doelstellingen, kan middels prioritering worden besloten tot een scheiding van functies.

Aandacht voor waterbeleid

Water wordt als beleidslijn steeds meer in ruimtelijke plannen toegepast. Het waterbeleid van de 21^{e} eeuw waarbij het vasthouden, bergen en afvoeren van water centraal staat zal, zoveel waar mogelijk, worden toegepast bij het leggen van bestemmingen.

6.3 Gebiedsindeling

Op basis van de afweging dat het landschap randvoorwaardenstellend is, kan worden gekomen tot een bepaalde gebiedsindeling. In de Kadernota zijn vanuit de verschillende landschapstypen en het huidige gebruik drie ontwikkelingsgebieden onderscheiden. Deze gebieden zijn op basis van het bestaande grondgebruik en het vastgelegde beleid, in grote lijnen globaal begrensd. Deze ontwikkelingsgebieden zijn richtinggevend voor de gebiedsindeling. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de gebieden waar de ontwikkeling van de landbouw voorop staat en de gebieden waar landbouw wordt verweven met recreatie, natuur en landschap. In de gebieden waar natuur gebiedsdekkend aanwezig is wordt gesproken over natuurgebieden. De verdere ontwikkeling van de natuur is daarbij de hoofdkoers. In hoofdlijnen wordt aansluiting gezocht bij het POP II, het Beeldkwaliteitsplan en de begrenzing van natuurgebieden van de provincie.

De keuze voor een plansystematiek, waarbij de landschappelijke verscheidenheid het vertrekpunt vormt, kan leiden tot een spanningsveld met de zonering van het POP II, waar immers voor een functionele invalshoek is gekozen. Daar waar er sprake is van een zekere 'discrepantie' tussen de POP-zonering en de toegekende gebiedsbestemming vanuit de Kadernota, is dit nader onderbouwd. In het rapport 'Toetsing Kadernota gemeente Westerveld aan POP II' (Altenburg & Wymenga, januari 2010), opgenomen in bijlage 4, worden voorstellen gedaan voor een nieuwe gebiedsbegrenzing voor die gebieden waar POP II en Kadernota conflicteren. Om inzicht te krijgen in de ecologische waarden van de conflictgebieden is gebruik gemakt van verschillende bronnen, waaronder verspreidingsgegevens van zeldzame en bijzondere fauna, provinciale gegevens met betrekking tot verspreiding van botanische waarden, de verspreiding van bijzondere landschapselementen, expert judgement en veldbezoeken. Binnen de conflictgebieden is nagegaan welke potentiële natuurwaarden in de gebieden aanwezig zijn. De potentiële natuurwaarden zijn beschreven in het rapport. Aan de hand van deze natuurwaarden zijn vervolgens voorstellen gedaan voor een eventuele nieuwe begrenzing. De voorgestelde begrenzing is overgenomen in dit bestemmingsplan.

6.3.1 Landbouw en recreatie

Hoofduitgangspunt voor deze gebieden is om landbouw en recreatie, binnen acceptabele, ruimtelijke, natuurlijke en milieutechnische randvoorwaarden ontwikkelingsruimte te bieden. Voor recreatieve ontwikkelingen geldt dat de agrarische hoofdstructuur in stand moet blijven. Deze gebieden komen overeen met zone I en II van het POP II. De gebieden zijn veelal grootschalig en open. Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is om de ontwikkelingen af te stemmen op de aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Uitgangspunt hiervoor zijn de randvoorwaarden die gelden vanuit het Beeldkwaliteitsplan voor nieuwe ontwikkelingen. In het Beeldkwaliteitsplan is per landschapstype schematisch weergegeven aan welke kwaliteitseisen ontwikkelingen moeten voldoen en op welke wijze het landschap kan worden versterkt. De unieke onvervangbare landschapselementen worden behouden door deze aan te duiden op de plankaart. De overige worden beschermd binnen de gebiedsbestemming.

Op een aantal onderdelen is binnen de gebiedsbestemming onderscheid aangebracht in de regelingen ten aanzien van de landschappelijke verscheidenheid. Zo zijn meerjarige opgaande teelten en bosaanplant vrijwel overal mogelijk, maar wordt dit binnen waardevolle open gebieden uitgesloten. Deze gebieden worden in principe ook uitgesloten voor de verplaatsing of inplaatsing van agrarische bedrijven. Tevens zijn kassen (ook als ondersteunend glas) en nieuwe kwekerijen niet toegestaan.

6.3.2 Landbouw, natuur en recreatie

Hoofduitgangspunt voor deze gebieden is om de landbouw ontwikkelingsmogelijkheden te bieden in combinatie met de ontwikkeling van recreatie en natuur. Deze gebieden komen grotendeels overeen met zone III en IV van het provinciale streekplan. De beslotenheid van het gebied speelt een belangrijke rol bij ontwikkelingen.

De ontwikkeling van de verschillende functies wordt gerealiseerd door de inpassing zoals aangegeven in het Beeldkwaliteitsplan te stimuleren en de unieke onvervangbare landschapselementen te behouden door deze aan te duiden op de plankaart. De overige worden beschermd binnen de gebiedsbestemming. In het Beeldkwaliteitsplan zijn randvoorwaarden opgenomen waaraan ontwikkelingen worden getoetst. Voor natuur geldt het behoud van bestaande natuurwaarden en het streven naar nieuwe ontwikkelingen. Voor het watersysteem geldt dat dit wordt afgestemd op de natuur.

De landschappelijke verscheidenheid binnen het verwevingsgebied wordt versterkt doordat ook binnen deze gebiedsbestemming een regeling is opgenomen ter versterking van de landschappelijke waarden.

6.3.3 Natuur

Hoofduitgangspunt voor deze gebieden is het behouden en verder ontwikkelen van bos en of natuur. In deze gebieden wordt de rust en stilte gewaarborgd en wordt versnippering en verstoring tegengegaan. De bestemming komt grotendeels overeen met de aangewezen Natura 2000-gebieden. Daarnaast zijn er verspreid over het plangebied kleinere gebieden gelegen. Binnen de gebiedsbestemming is een onderscheid aangebracht tussen bos en natuur, om de verscheidenheid binnen het landschap van de gemeente Westerveld te behouden. Daarnaast is ook een onderscheid aangegeven tussen bosgebieden die al dan niet recreatief worden gebruikt. Alle bos- en natuurgebieden moeten aansluitend groter zijn dan 2 hectare, als landschappelijk waardevol aangeduid of in vigerende bestemmingsplannen al een natuurbestemming hebben.

6.3.4 Water

De landschappelijke en ecologische waarde van het water wordt steeds belangrijker. Door de belangrijkste waterlopen te bestemmen blijven deze behouden en kan optimale ruimte worden geboden voor de waterafvoerende functie. De landschappelijk waardevolle beekdalen en brongebieden worden specifiek beschermd. Tevens is er aandacht voor de ecologische ontwikkeling van de beekdalen.

6.3.5 Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de ruimtelijke weerslag van de basisfuncties terug te zien is in de gebiedsindeling. Op grond van het onderscheid in hoofdfunctie, zijn de volgende gebiedsbestemmingen toegekend:

- 'Agrarisch - 1' komt overeen met de gebieden waarbij landbouw de hoofdfunctie is, en komt overeen met zone I en II van het POP II;
- 'Agrarisch - 2' komt overeen met de gebieden waar landbouw wordt verweven met recreatie en natuur, en komt grotendeels overeen met zone III en IV van het POP II;
- 'Bos - 1', 'Bos - 2' en 'Natuur' komen overeen met de bestaande natuur- en bosgebieden en de gronden die in eigendom zijn van de natuurbeherende instanties;
- 'Water' komt overeen met de watergangen met een belangrijke waterafvoerende werking en die watergangen die een landschappelijke en natuurlijke betekenis hebben.

6.4 Landschap

De overkoepelende beleidskeuze dat het landschap randvoorwaardenstellend is, leidt tot de volgende hoofduitgangspunten met betrekking tot het landschapsbeleid:

- behoud en waar mogelijk versterking van de karakteristieke ruimtelijke inrichting en de structuurbepalende elementen van de verschillende landschapstypen zoals beschreven in paragraaf 3.1 van deze plantoelichting;

- behoud en waar mogelijk versterking van de waardevolle en bovendien onvervangbare en overige waardevolle landschappelijke elementen die structuurbepalend zijn voor het Drents landschap;
- de huidige en toekomstige inrichting en het beheer van het landschapstype mogen de dynamiek niet evenredig aantasten: eventuele nieuwe ontwikkelingen en/of inrichtingen dienen, na een gedegen afweging met de (natuur- en) landschapswaarden, waar mogelijk inpasbaar te zijn. Het Beeldkwaliteitsplan geeft randvoorwaarden voor ontwikkelingen.

Behoud en waar mogelijk versterking

De randvoorwaarden ten aanzien van de (ontwikkelings)mogelijkheden voor de functies vloeien in het buitengebied in belangrijke mate voort uit het landschap van Westerveld. Dit met het oog op de aanwezige waardevolle kenmerken en het in stand houden en versterken van de landschappelijke verscheidenheid. De landschappelijke kwaliteit komt naar voren in de waardevolle landschappelijke gebieden. Dit zijn onder andere gebieden als de essen en de beekdalen. Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is deze gebieden te beschermen en open te houden. Voor de beekdalen is een aanduiding en voor de essen een dubbelbestemming opgenomen, zodat de gebieden kunnen worden uitgesloten van bijvoorbeeld boomteelt. De beekdalen die in het ontwikkelingsgebied landbouw en recreatie liggen en volgens het POP II in zone 1 of 2, hebben geen dubbelbestemming.

De aanwezigheid van het waardevolle Drentse landschap brengt met zich mee dat er in de gemeente veel waardevolle landschappelijke elementen voorkomen, zoals bijvoorbeeld houtwallen, poelen of karakteristieke beplantingen. Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is een tweedeling aan te brengen in deze landschappelijke elementen. De waardevolle en bovendien onvervangbare (landschaps)elementen worden beschermd door een dubbelbestemming op de verbeelding. In bijlage 1 is voor deze landschapselementen een beschrijving opgenomen; tevens is de ligging weergegeven. De overige landschapselementen worden door middel van de regels beschermd. Overige landschapselementen zijn bijvoorbeeld houtwallen of beplantingen die kenmerkend zijn in het totaalbeeld van het landschap, maar die niet locatiegebonden zijn. Uitgangspunt is deze elementen te behouden door een compensatieregeling. Voor het verwijderen van onder meer een houtwal is een omgevingsvergunning vereist. Die vergunning moet eerst worden getoetst aan onder meer het Beeldkwaliteitsplan. De elementen worden gezien als waardevol, maar niet als onvervangbaar. Door de verwijdering verandert het landschap ter plaatse wel, maar met een herplant elders kan de structuur van het omringende landschap in stand blijven. Dat is telkens een afweging naar evenredigheid. Het belang van de landbouw wordt afgezet tegen het belang van het landschap. Houtwallen en de andere genoemde elementen zijn dus beschermd via een omgevingsvergunningstelsel. Het volledig vastleggen van alle elementen op de verbeelding is vanuit het beschermingsregiem niet noodzakelijk.

Daarnaast is er het gemeentelijke landschapsbeleidsplan welke binnenkort wordt vernieuwd. Dit beleidsplan beoogt de kwaliteit van het landschap te versterken door gerichte uitvoeringsprojecten te ontwikkelen en tot realisatie te brengen.

Van het Landschapsontwikkelingsplan gaat indirect ook een beschermende werking uit naar waardevolle landschappelijke elementen.

Incidenteel zal landschapsversterkende beplanting mogelijk zijn ter verbetering van de landschappelijke structuur: de aanleg van landschappelijke beplantingen in beekdalen, open gebieden of op een es is ook mogelijk, daar waar dit de landschappelijke structuur ten goede komt.

Waterlopen zoals kleine beken kunnen ook landschappelijke waardevol zijn. Uitgangspunt hiervoor is de landschappelijke waterstructuur te behouden door in het hele buitengebied via een omgevingsvergunningstelsel het graven en dempen van sloten vergunningsplichtig te stellen.

Afweging van nieuwe ontwikkelingen met het Beeldkwaliteitsplan

Het Beeldkwaliteitsplan[22] is richtinggevend voor de inpassing van nieuwe ontwikkelingen in het landschap. Om de landschappelijke verscheidenheid te handhaven c.q. te versterken, worden nieuwe ontwikkelingen getoetst aan de landschappelijke kwaliteiten zoals deze zijn vastgelegd in het Beeldkwaliteitsplan. In het rapport staan de kwaliteitseisen en criteria opgenomen waaraan nieuwe ontwikkelingen worden getoetst. Deze verschillen per landschapstype en per gebied.

6.5 Cultuurhistorie

6.5.1 Cultuurhistorie

De gemeente onderschrijft de algemene beleidsregel gericht op het behoud en de ontwikkeling van cultuurhistorische waarden.

In het kader van het Bestemmingsplan Buitengebied is door het Drents Plateau (centrum voor erfgoed en architectuur) een inventarisatie uitgevoerd naar karakteristieke panden. De resultaten van deze inventarisatie zijn in dit bestemmingsplan verwerkt. De betreffende panden zijn op de kaart aangeduid als 'karakteristiek' en gekoppeld aan een omgevingsvergunning. Voor al deze panden gelden strengere regels met betrekking tot restauratie, verbouw en sloop. Rijksmonumenten worden beschermd via de Monumentenwet Voor de volledigheid hebben de rijksmonumenten een dubbelbestemming gekregen.

Karakteristieke bijgebouwen

De inventarisatie van karakteristieke panden richt zich voornamelijk op de bijzondere waarden van hoofdgebouwen. In de gemeente Westerveld zijn echter ook diverse karakteristieke bijgebouwen aanwezig.

[22] Beeldkwaliteitplan gemeente Westerveld, B&O Architecten, januari 2010.

Deze bijgebouwen vormen vaak in samenhang met het hoofdgebouw belangrijke cultuurhistorische ensembles. Om de karakteristieke bijgebouwen te beschermen is een regeling opgenomen waarbij per aanvraag - die betrekking heeft op een bijgebouw - bekeken zal worden of sprake is van een karakteristiek bijgebouw. Binnen de karakteristieke bijgebouwen is het mogelijk om een recreatief verblijf te realiseren, mits wordt voldaan aan enkele voorwaarden. In onderstaand kader is een overzicht opgenomen van de verschillende categorieën bijgebouwen die voorkomen in de gemeente Westerveld, enkele basisvoorwaarden bij herbestemming en criteria.

Karakteristieke bijgebouwen:

- *bak- of stookhuisje: in baksteen opgetrokken huisje onder zadeldak voorzien van dakpannen; vroeger vaak gebruikt voor het koken van de was, het bereiden van maaltijden, varkenskost of het bakken van brood;*
- *schaapskooi: vaak in hout opgetrokken (potdekselwerk), voorzien van een rieten kap, soms een pannendak; Kapschuur: gedeeltelijk open constructie voor opslag van bijvoorbeeld hooi of mate-rieel;*
- *varkenshok: vaak langwerpig in baksteen opgetrokken voorzien van zadeldak; in de zijgevels voorzien van mestdeuren, in sommige gevallen gecombineerd met een stook- of bakhuisje;*
- *Leerlooiershuisjes: met name in Dwingeloo aan de Nijstad;*
- *koetshuis en/of garages; rijk vormgegeven en vaak bij havezaten, herenhuizen en/of landhuizen;*
- *bijgebouwen bij landhuizen, havezaten en landgoederen (bouwhuis, oranjerie, thee/tuinkoepel, poortgebouw, koetshuis, etc.);*
- *bijgebouwen vanuit oogpunt van ambacht en kunstnijverheid: hieronder vallen onder andere kleinschalige timmerwerkplaatsen, smederijen, stelmakerijen, etc.*

Basisvoorwaarden bij herbestemmen:

- *geen negatieve invloed op ontwikkelingsmogelijkheden voor aanwezige agrarische bedrijven;*
- *geen negatieve invloed op natuur- en landschapswaarden in de directe omgeving;*
- *uitstraling naar de omgeving dient minimaal te zijn;*
- *uiterst beperkte buitenactiviteiten (opslag en parkeren);*
- *recreatieve activiteiten moeten plaatsvinden in de bestaande bebouwing;*
- *het oprichten van nieuwe bebouwing ten behoeve van recreatieve activiteiten is niet toegestaan;*
- *handhaving van de woonfunctie in het hoofdgebouw is een verplichting;*

Criteria:

- *het oorspronkelijke volume moet zichtbaar zijn;*
- *de relatie van het bijgebouw met het hoofdgebouw moet intact zijn, dat wil zeggen een origineel stookhuisje bij een boerderij welke is vervangen door een moderne woning kan niet meer als 'karakteristiek' worden aangemerkt;*
- *de relatie met de oorspronkelijke functie moet nog afleesbaar zijn;*

- *aanwezigheid oorspronkelijk materiaalgebruik exterieur (herbouw in oorspronkelijke vorm met nieuwe materialen is uitgesloten);*
- *aanwezigheid oorspronkelijke detaillering exterieur (ramen, gootlijsten, kozijnen, betimmeringen).*

Beschermde dorpsgezichten

In de gemeente Westerveld is een aantal beschermde dorpsgezichten gelegen, waarvan Westeinde, Eursinge en Havelte - Van Helomaweg (De Wal) binnen het plangebied zijn gelegen. De oorspronkelijke ruimtelijke structuur en bebouwing van de dorpen zijn door de eeuwen heen goed bewaard gebleven. Dit heeft er toe geleid dat beide dorpen als 'beschermd dorpsgezicht' zijn aangemerkt. Voor de beschermde dorpsgezichten is een beschermende regeling opgenomen in de vorm van een dubbelbestemming. Aan de dubbelbestemming is een omgevingsvergunningsstelsel voor werkzaamheden gekoppeld, maar ook voor het bouwen en slopen. De beschrijving van de karakteristieken van de gebieden is opgenomen in bijlage 3.

Zandpaden

De gemeente kent zandpaden die van cultuurhistorische waarde zijn. Deze paden mogen niet verhard worden. Hiermee is behoud van deze waarde beschermd.

6.5.2 Archeologie

Ook voor de archeologische waarden in het buitengebied geldt dat de gemeente zich richt op behoud en ontwikkeling. Als nadere uitwerking op de bestaande gegevens van AMK en IKAW is een gemeentelijke Archeologische beleidsadvieskaart Gemeente Westerveld opgesteld[23]. Verwezen wordt naar paragraaf 5.6.2 over hoe de beleidsadvieskaart verwerkt is in dit bestemmingsplan.

6.6 Landbouw

De landbouwbedrijven zijn een essentiële drager voor de economische ontwikkeling in het buitengebied. Daarnaast zijn de agrarische bedrijven ook deels de beheerder van het landschap. De agrarische bedrijven vormen een onderdeel van de twee agrarische gebiedsbestemmingen. Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is drie vormen van agrarische bedrijvigheid aan te duiden binnen de twee agrarische gebiedsbestemmingen:

- de grondgebonden bedrijven;
- de niet-grondgebonden bedrijven (in deze gemeente voornamelijk de intensieve veehouderij);
- de gemengde bedrijven met een grondgebonden en een intensief deel.

[23] G. Aalbersberg (januari 2010) Gemeente Westerveld: een archeologische verwachtingen- en beleidsadvieskaart. RAAP-rapport 2021. RAAP Archeologisch Adviesbureau BV, Weesp.

Het onderscheid tussen grondgebonden en niet-grondgebonden bedrijven heeft ruimtelijke redenen. Grondgebonden agrarische bedrijven hebben een directe relatie met de omliggende gronden. Vaak zijn dit eigen gronden die kenbaar ruimtelijk deel uitmaken van de bedrijfsvoering. Deze bedrijven zijn voor het voortbestaan afhankelijk van de kwaliteit van die omgeving. De omstandigheden zoals bodemkwaliteit en grondsoort zijn van invloed op de bedrijfsvoering. De bedrijven kunnen niet zonder meer op iedere plaats in het buitengebied gevestigd worden. Dit in tegenstelling tot de niet-grondgebonden agrarische bedrijven, die zich veelal kenmerken door grootschalige intensieve bebouwing zonder een directe relatie met het omliggende agrarische gebied. Deze agrarische bedrijven hebben in sommige gevallen een bijna industrieel karakter.

Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is het agrarisch bedrijf aan te duiden op de plankaart door te werken met een zogenaamde agrarische bedrijfskavel. Binnen die bedrijfskavel is ruimte voor een 'denkbeeldig' bouwblok (waarbinnen de bebouwing is geconcentreerd) waarvoor voorwaarden zijn opgenomen in de regels. Bij het leggen van de agrarische bedrijfskavel is rekening gehouden met de landschappelijke inpassingsmogelijkheden, zodat de vorm van de kavel is afgestemd op de bestaande situatie en eventuele uitbreidingsmogelijkheden.

Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is de landschappelijke inpassing als randvoorwaarde voor nieuwe ontwikkelingen mee te nemen. Bij nieuwe ontwikkelingen met een oppervlakte groter dan 500 m^2 is via een afwijking waarvoor een omgevingsvergunning vereist is, de randvoorwaarde opgenomen voor het opstellen van een landschapsplan. De nieuwe ontwikkeling moet aansluiten bij de bestaande bebouwing en de ruimtelijke kwaliteit moet worden vergroot.

6.6.1 Oppervlakte van agrarische bedrijfskavels

Onder de grondgebonden bedrijfsactiviteiten vallen de melkveebedrijven, schapen- en geitenhouderijen, paardenfokkerijen en akker- en tuinbouwbedrijven (sier- en boomteelt is uitgesloten). Uitgangspunt is deze bedrijven de maximale ontwikkelingsmogelijkheden te geven.

In de twee agrarische gebiedsbestemmingen wordt geen onderscheid gemaakt in oppervlakte van de agrarische bedrijfskavels.

In zowel het landbouwontwikkelingsgebied als in het verwevingsgebied hebben agrarische bedrijven de ruimte nodig om hun bedrijfsactiviteiten uit te kunnen voeren. In het landbouwontwikkelingsgebied zullen deze activiteiten zich hoogst waarschijnlijk richten op het agrarisch gebruik, binnen het verwevingsgebied is daarentegen ook ruimte nodig voor eventuele nevenactiviteiten. Het onderscheid tussen de gebieden wordt gemaakt doordat binnen de regels voor het verwevingsgebied extra landschappelijke randvoorwaarden zijn opgenomen voor nieuwe ontwikkelingen.

Alle bestaande agrarische bedrijven in het buitengebied hebben bij recht de mogelijkheid een oppervlakte van 1,5 hectare te bebouwen. In de regels zijn hiervoor de randvoorwaarden opgenomen. Deze randvoorwaarden zijn onder andere gericht op de landschappelijke inpassing. Eén van de randvoorwaarden is dat bedrijfsgebouwen respectievelijk de totale oppervlakte van de bedrijfsgebouwen niet groter mogen zijn dan 500 m^2 respectievelijk 10.000 m^2 behalve als de bestaande oppervlakte groter is. En de gevellengte mag niet meer zijn dan 100 m. Er is maximaal één bouwlaag toegestaan voor het stallen van vee. Uitbreiding is mogelijk tot een maximale oppervlakte van 2,0 hectare. Hiervoor is een omgevingsvergunning nodig. Bij wijziging is het mogelijk om uit te breiden tot een maximale oppervlakte van 3,0 hectare. Bij uitbreiding van de bedrijfskavel en/of het bouwblok blijft de maximale oppervlakte aan bedrijfsgebouwen ongewijzigd. Het gaat alleen om een verruiming van het gebied waarbinnen de bebouwing gesitueerd is/wordt.

Overwegingen die hieraan ten grondslag liggen zijn:

- de toenemende ruimtebehoefte van bedrijven als gevolg van bijvoorbeeld schaalvergroting. Het bestemmingsplan moet voor zeker tien jaar in ontwikkelingsruimte voorzien;
- de druk, óók vanuit milieuoptiek, om de bedrijfsmatige activiteiten (zoals voeder- en mestopslag) zoveel mogelijk op de bouwpercelen te concentreren;
- de toename van de milieudruk te beperken door grenzen te stellen aan de omvang van de bebouwing;
- de ruimte die agrariërs nodig hebben voor het oprichten van een agrarische neventak (bijvoorbeeld een mini-camping), waarmee een (soms noodzakelijk) aanvullend inkomen kan worden verworven en die past binnen het streven naar plattelandsvernieuwing;
- de noodzaak om aan de steeds groter wordende landbouwvoertuigen de nodige manoeuvreer- en opslagruimte te bieden.

Om verrommeling en verstening van het landschap tegen te gaan, geldt voor de agrarische bedrijven dat alle bebouwing en bouwwerken behorende bij het agrarisch bedrijf, dus ook mestbassins en kuilopslag, binnen de maximale toegestane oppervlakte moeten worden gerekend. Bij gebleken noodzaak zal een mestbassin buiten het bouwblok geplaatst mogen worden.

Bij uitbreidingen spelen de volgende ruimtelijke uitgangspunten een rol:

- *het respecteren van de historisch gegroeide landschapsstructuur; hierbij gaat het om de hoofd-oriëntatie van de agrarische bebouwing en het behoud en/of herstel van de landschappelijke structuur;*
- *de te behouden afstanden tot ruimtelijke elementen; het gaat daarbij om de situering en uitbreidingsrichting van het bouwblok ten opzichte van de omgeving;*
- *een goede infrastructurele ontsluiting: de beste locatiemethode gericht op afbouw van de tweede en/of volgende locaties, waarbij op een vast te leggen moment sloop van de gebouwen zal plaatsvinden;*

- *ordening, maatvoering en vormgeving van de bedrijfsgebouwen; hierbij wordt gedacht aan de rangschikking en spreiding van gebouwen, de bouwvorm, zoals volume, hoogte, dakvorm en -helling, materiaal- en kleurgebruik en het aanpassen van bestaande bebouwing en opruimen van oude bebouwing en verhardingen;*
- *erfinrichting en beheer: de erfbeplanting, de aanleg van natte en droge landschapselementen ten behoeve van de waterhuishouding en het (duurzaam) beheer.*

6.6.2 Aanduiding van agrarische bedrijfskavels

Met het leggen van agrarische bedrijfskavels kan de gemeente via het bestemmingsplan sturend optreden en ontwikkelingsmogelijkheden bieden aan de landbouwers. De gemeente Westerveld kiest voor een flexibele manier van bestemmen door te werken met zogenaamde 'zoekgebieden', de agrarische bedrijfskavels.

De bestaande grondgebonden agrarische bedrijven hebben een agrarische bedrijfskavel van minimaal 1,5 hectare, de oppervlakte die bij recht wordt geboden, en maximaal 3,0 hectare. De oppervlakte van de agrarische bedrijfskavel is afgestemd op de huidige omvang van het bedrijf[24]. De huidige omvang van een bedrijf is aan de hand van de bestaande bebouwing berekend en vervolgens verdubbeld. De omvang van de agrarische bedrijfskavel is daarmee gelijk aan de verdubbeling, met een minimale omvang van 1,5 hectare.

Dat betekent dat bij kleine bedrijven, met vaak niet meer bebouwing dan het oorspronkelijke boerderijpand en een kleine schuur, de agrarische bedrijfskavel niet groter zal zijn dan het bij recht gegeven bouwblok van 1,5 hectare. Bij bedrijven met bijvoorbeeld 1,0 hectare aan bestaande bebouwing betekent dit een agrarische bedrijfskavel van 2,0 hectare. De agrarische bedrijfskavel is in dat geval 0,5 hectare groter dan het bouwblok. De bedrijven die nu al 1,5 hectare of meer aan bebouwing in gebruik hebben, hebben een agrarische bedrijfskavel van maximaal 3,0 hectare gekregen.

Voor alle agrarische bedrijven is het mogelijk om met een omgevingsvergunning uit te breiden naar 2,0 hectare en bij wijziging kan de omvang van de agrarische bedrijfskavels verder worden vergroot tot een maximum van 3 hectare. Uitbreiding is mogelijk al dan niet met vergroting van de agrarische bedrijfskavel.

6.6.3 Nieuwvestiging grondgebonden bedrijven

De vraag naar vestigingsruimte voor nieuwe agrarische bedrijfskavels zal naar verwachting beperkt zijn.

[24] Huidige situatie: oppervlakte van het agrarisch bedrijf per 01-09-08.

Uitgangspunt is terughoudend om te gaan met het leggen van nieuwe agrarische bedrijfskavels. In eerste instantie moet bij een aanvraag voor vestiging worden gezocht naar mogelijkheden op eerder vrijgekomen agrarische bedrijfskavels. Toch kan het voorkomen dat zich de vraag voordoet naar een nieuwe agrarische bedrijfskavel. Nieuwvestiging van grondgebonden bedrijven wordt bij wijziging toegestaan binnen de gebiedsbestemming 'Agrarisch 1', uitgezonderd de waardevolle gebieden zoals de essen en de beekdalen. Als dit ter plaatse is van landschappelijk, waterhuishoudkundig en/of cultuurhistorisch waardevolle landschapselementen en/of landschappelijke waardevolle gebieden ("Waarde - Landschap 1") dan moet met deze elementen rekening gehouden worden. Nieuwvestiging binnen de gebiedsbestemming 'Agrarisch 2' is in beginsel niet toegestaan, uitgezonderd indien het gaat om een bedrijfsverplaatsing binnen een gebiedsontwikkeling. In het laatste geval is sprake van planherziening.

6.6.4 Bouwhoogte en uitstraling van agrarische bedrijfsgebouwen

Voor de agrarische bedrijfsgebouwen in het buitengebied wordt uitgegaan van een bouwwijze van één bouwlaag met kap. Op deze wijze wordt een landschappelijk aanvaardbare bouwstijl voorgeschreven.

Voor de goothoogte voor agrarische bedrijfsgebouwen is uitgegaan van een hoogte van 4,5 meter. Voor deze hoogte is gekozen in verband met de eisen die tegenwoordig aan agrarische bedrijfsbebouwing worden gesteld (onder andere in relatie tot de maatvoering van moderne landbouwmachines). Voor de nokhoogte wordt uitgegaan van 12 meter. Ook deze hoogte hangt samen met de eisen die aan een moderne bedrijfsvoering worden gesteld.

Via een omgevingsvergunning kan een maximale goothoogte van 5,5 meter toegestaan worden als hieraan specifieke bedrijfsbelangen ten grondslag liggen en een nokhoogte van 14 meter. Zo kan bijvoorbeeld voor de opslag van pootaardappelen uit kwaliteitsoogpunt en om redenen van doelmatigheid een hoogte van 5,5 meter noodzakelijk zijn. Dergelijke randvoorwaarden/criteria zijn in dat geval in de regels opgenomen.

6.6.5 Grondgebonden landbouw

Grondgebonden landbouw is een agrarische bedrijfsvoering waarbij het gebruik van agrarische gronden noodzakelijk is voor het functioneren van het bedrijf.

In het buitengebied van Westerveld is de grondgebonden landbouw een belangrijke functie. Dit zal ook in de toekomst zo blijven. De prioriteit ligt bij de ontwikkeling van de bestaande agrarische bedrijven ten opzichte van nieuwvestiging.

Het bestemmingsplan maakt daarbij geen onderscheid tussen vormen van grondgebonden landbouw zoals akkerbouw, veeteelt, fruitteelt, bollenteelt, boomteelt en houtteelt, tenzij er ruimtelijk aanleiding voor bestaat.

Dit kan onder meer het geval zijn bij opgaande teelt als boom- en houtteelt in een open landschap. Het bestemmingsplan biedt de bestaande bedrijven ruimte voor intensivering, specialisatie, schaalvergroting en verbreding, gericht op de grondgebonden landbouw. Wel is een aantal van deze activiteiten gekoppeld aan een nadere afweging of omgevingsvergunning- of wijzigingsprocedure waarbij ruimtelijke voorwaarden gelden.

6.6.6 Niet-grondgebonden landbouw

Nieuwvestiging en uitbreiding

Voor nieuwvestiging van intensieve veehouderij zijn (zowel voor een hoofdtak als voor een neventak) in Westerveld geen mogelijkheden. Naast de milieubelasting (emissies) speelt, vanwege de vereiste bebouwing, ook de ruimtelijke beïnvloeding van de gebiedskenmerken en het landschap een rol (grootschaligheid en bouwmassa). Voor de uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijen geeft dit bestemmingsplan zowel voor hoofdtak als neventak mogelijkheden in de landbouwontwikkelingsgebieden. Hierdoor wordt ruimte geboden voor continuïteit van bedrijven met perspectief.

Intensieve veehouderij als neventak

In de gemeente Westerveld worden alleen bestaande intensieve neventakken toegestaan. De gemeente Westerveld kiest er, uit een oogpunt van helderheid, voor om een reële maximale oppervlaktemaat voor de niet-grondgebonden landbouw als neventak te hanteren. Deze maximale maat is 2.000 m² bij recht en 3.000 m² via een omgevingsvergunning. Via een wijzigingsbevoegdheid wordt 4.000 m² mogelijk gemaakt. De maximale maatvoering van 2.000 m² is bij recht van toepassing in zowel de landbouwontwikkelingsgebieden als de verwevingsgebieden. De begrenzing in vierkante meters is vanuit het oogpunt van toetsing en handhaving het meest effectief en efficient.

In het verwevingsgebied waar landbouw, natuur en recreatie mogelijkheden hebben om te ontwikkelen, oftewel zone III- en IV-gebieden uit het POP II, mag een neventak alleen uit dierwelzijnsoverwegingen worden uitgebreid. Daarbij mag een extra staloppervlakte toegestaan worden tot een maximum van 25% van het aantal dieren dat gehouden wordt. Dit om tegemoet te komen aan de rentabiliteit van de uitbreiding.

Intensieve veehouderij als hoofdtak

Aansluitend bij het provinciaal beleid is uitbreiding van bestaande bedrijven die intensieve veehouderij als hoofdtak hebben, (zowel in de landbouwontwikkelingsgebieden als de verwevingsgebieden) bij recht alleen mogelijk bij bedrijven gelegen in de POP-zone I en II. De uitbreiding dient verenigbaar te zijn met de milieuwetgeving.

Voor de gebieden behorende tot de POP- zone II, geldt tevens dat de uitbreiding mogelijk moet zijn binnen de landschappelijke hoofdstructuur. De uitbreiding van intensieve veehouderij als hoofdtak dient plaats te vinden binnen het bouwblok van maximaal 2,0 hectare. Voor de intensieve veehouderij geldt ook dat de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen niet groter mag zijn dan 10.000 m^2 ongeacht de grootte van de bedrijfskavel. Tevens mag er ten hoogste één bouwlaag worden gebouwd en gebruikt voor het stallen van vee.

6.6.7 Maneges, paardenhouderijen en -fokkerij

De paardenhouderij kent een grote diversiteit aan verschijningsvormen[25]. Zo zijn er de puur agrarische bedrijven waar uitsluitend paarden worden gefokt, opgefokt, als hengstenhouderij in gebruik zijn of waar paarden voor de melkproductie worden gehouden. Een paardenfokkerij is een bedrijf waar paarden uit het eigen fokprogramma worden opgeleid, getraind en verhandeld. Deze bedrijven worden, conform het provinciaal beleid, aangemerkt als een grondgebonden agrarisch bedrijf. In meerderheid gaat het echter om bedrijven waar al dan niet in overwegende mate niet-agrarische activiteiten worden ondernomen. Voorbeelden daarvan zijn de trainings- en africhtingsstallen, de sportstallen, de handelsstallen en de pensionstallen en maneges. Veelal betreft het een mengvorm van activiteiten. Het trainen, stallen en verhandelen van paarden van derden in een paardenhouderij of paardenstallen kan niet worden aangemerkt als de exploitatie van een agrarisch bedrijf, omdat de gerichtheid op het voortbrengen van dieren hier volledig ontbreekt. Deze bedrijven zullen in het bestemmingsplan worden opgenomen als paardenhouderij.

Met het onderscheiden in agrarische en niet-agrarische paardenhouderij wordt aan de paardenhouderij een zelfstandige plaats geboden in het buitengebied. Dit doet geen afbreuk aan de zuiver agrarische paardenhouderij. Ook voor bedrijven die in het verleden onder de agrarische bestemming zijn gestart, levert het opnemen van een maatbestemming geen beletsel op. Voor deze groep bedrijven zal alsnog de bestemming die het vereist worden opgenomen.

Naast de hierboven beschreven bedrijfsmatige activiteiten worden maneges en paardenrecreatieverblijven beschouwd als toeristisch-recreatieve bedrijven. Ook mengvormen, zoals een manege met groepsaccommodatie, vallen hieronder. Daarbij wordt gekeken naar de hoofdfunctie.

Voor zover inpasbaar in de omgeving, dienen nieuwe bedrijven te worden gevestigd op voormalige agrarische bouwpercelen, bij voorkeur in de buurt van de kernen. Belangrijke voorwaarde is de landschappelijke inpassing.

[25] Handreiking paardenhouderij en ruimtelijke ordening, VNG 2006.

Paardenbakken

In het buitengebied worden steeds meer (hobbymatig) paarden gehouden. Aanvragen voor het aanleggen van paardenbakken komen steeds vaker voor. Paardenbakken zijn vaak opvallende elementen in het landschap door hun ligging en materiaalgebruik. Bovendien kan als gevolg van de aanwezigheid van verlichting sprake zijn van hinder voor omliggende woningen. Paardenbakken zijn in het buitengebied bij alle functies met bebouwing toegestaan via een omgevingsvergunning. Voorwaarde is dat er sprake is van een goede landschappelijke inpassing zoals dit in het Beeldkwaliteitsplan is gesteld. Tevens geldt dat voor de aanleg van paardenbakken een omgevingsvergunning moet worden aangevraagd.

6.6.8 'Ruimte voor ruimte'-regeling

Door de veranderingen in de landbouw zijn er steeds meer agrarische gebouwen die hun functie verliezen. De landelijke trend van schaalvergroting heeft ook in Westerveld het aantal agrarische bedrijven laten afnemen. Om de kwaliteit van het landelijk gebied hoog te houden, is er onder andere een 'Ruimte voor ruimte'-regeling opgesteld voor de overbodig geworden en vaak landschapsontsierende gebouwen in het buitengebied.

De 'Ruimte voor ruimte'-regeling houdt in dat in ruil voor het afbreken en opruimen van vrijkomende agrarische gebouwen, het recht op een woonhuis op dezelfde plaats of in een dorpsuitbreiding ontstaat. Er verdwijnt zo overbodig geworden bouwmassa in het landelijk gebied, mede ter verbetering van de landschappelijke kwaliteit. De gemeente Westerveld kiest voor de minimale oppervlakte van 750 m² van te slopen bedrijfsgebouwen, waarvoor ter compensatie één woonhuis gebouwd mag worden. Op deze manier kan de oorspronkelijke agrarische bebouwing in Westerveld dat veelal een kleinere oppervlakte heeft, ook gebruik maken van de regeling. Daarnaast kiest de gemeente ervoor de salderingsregeling[26] niet toe te passen waar in het POP II over wordt gesproken. Clustering van landschapsontsierende bebouwing is bijna onhaalbaar. Door de oppervlakte van de 'Ruimte voor ruimte'-regeling te verlagen, is saldering ook niet noodzakelijk. Het gaat bij deze regeling om kwaliteitsverbetering en niet om kleine gebouwen. Bij het toepassen van de regeling zal worden getoetst aan het Beeldkwaliteitsplan.

6.6.9 Biogasinstallaties

In een biomassa-/vergistingsinstallatie wordt onder andere biogas (methaan) geproduceerd uit organische stof. Als organische stof worden bijvoorbeeld maïs en mest gebruikt. De opgewekte energie wordt in de praktijk geleverd aan het energiebedrijf. Het restproduct van de maïs en mest wordt gebruikt op het (agrarisch) bedrijf of wordt eventueel verkocht.

[26] Salderingsregeling: meerdere bedrijven kunnen gebruik maken van de 'Ruimte voor ruimte'-regeling en samen tot een oppervlakte komen van minimaal 750 m².

In een biomassa-/vergistingsinstallatie is een viertal situaties te onderscheiden:

- Het bedrijf verwerkt eigen geproduceerde mest en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten (bijv. maïs) toe. Het digestaat (restproduct) wordt op de tot het bedrijf behorende gronden gebruikt.
- Het bedrijf verwerkt eigen geproduceerde mest en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten toe. Het digestaat wordt op de tot het bedrijf behorende gronden gebruikt of naar derden afgevoerd.
- Het bedrijf verwerkt aangevoerde mest geproduceerd door derden en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten toe. Het digestaat wordt op de tot het bedrijf behorende gronden gebruikt.
- Het bedrijf verwerkt aangevoerde mest van derden en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten toe. Het digestaat wordt als meststof afgeleverd aan derden.

In navolging op het standpunt van de staatssecretaris worden de categorieën A, B en C beschouwd als een agrarische activiteit, passend bij en gebonden aan een agrarische bestemming. Deze categorieën worden als 'nevenactiviteit mestverwerking' bij een agrarische bestemming in het bestemmingsplan opgenomen. Categorie D wordt niet beschouwd als een bedrijfseigen activiteit. Hier is ruimtelijk maatwerk nodig. Een mogelijkheid voor deze categorie is vestiging op een bedrijventerrein.

Een biomassa-/vergistingsinstallatie kan over het algemeen een sterke toename van (zwaar) verkeer tot gevolg hebben, door de aanvoer van mest en/of biomassa. Uitzondering hierop vormen de installaties 'op boerderijniveau', waarbij zowel co-substraat als mest van het eigen bedrijf komen. Het aanwezige wegennet dient hierop te zijn afgestemd. Voorgesteld wordt daarom in het plan een aparte regeling op te nemen voor een biomassa-/ vergistingsinstallatie, zodat uit ruimtelijk oogpunt sturing aan deze ontwikkeling kan worden gegeven. Ook uit oogpunt van handhaving biedt een aparte regeling meer houvast.

De gemeente beschouwt een biogasinstallatie (categorieën A, B en C) als een nevenactiviteit bij alle agrarische bedrijven waarvoor een omgevingvergunningprocedure gevolgd kan worden. Zodoende kan rekening gehouden worden met landschappelijke en verkeersaspecten. Bij de toepassing van de afwijking door middel van een omgevingsvergunning kan tevens beoordeeld worden in hoeverre nog sprake is van een agrarische activiteit. Wanneer geen sprake meer is van een agrarische activiteit, komt vestiging op het bedrijventerrein in aanmerking. Hier is sprake van maatwerk.

6.6.10 Boomteelt, houtteelt en opgaande meerjarige beplanting

Boomteelt, houtteelt en andere opgaande meerjarige beplanting is een vorm van agrarische productie die, met name in een open landschap, nogal wat ruimtelijke gevolgen heeft. Gezien het karakter van het landschap in het buitengebied van de gemeente Westerveld, voert de gemeente een terughoudend beleid ten aanzien van boomteelt, houtteelt en andere opgaande beplanting in het buitengebied in verband met de impact op het landschap en de natuurwaarden.

In het gehele buitengebied zijn deze vormen van agrarische productie gekoppeld aan een omgevingsvergunning. Hiervoor gelden criteria ten aanzien van de landschappelijke inpassing. Belangrijke landschappelijke waardevolle elementen zoals essen, beekdalen of open gebieden komen niet in aanmerking voor opgaande meerjarige teelten.

6.6.11 Bollenteelt

De bollenteelt kent verschillende vormen:

- projectmatige locaties, waar hoogwaardige bedrijven worden geconcentreerd en waar de omgevingsfactoren relatief goed kunnen worden beheerst. Deze gebieden zijn te vergelijken met de geconcentreerde glastuinbouwgebieden. Een dergelijke projectlocatie komt binnen de gemeente Westerveld niet voor;
- de teelt van bollen in de vorm van een wisselteelt. In Westerveld gaat het met name om deze vorm van bollenteelt.

Voor de bollenteelt zijn spoelplaatsen noodzakelijk. Uitgangspunt met betrekking tot deze spoelplaatsen is deze te concentreren op het bouwblok, evenals de andere noodzakelijk bebouwing. Onder voorwaarden is het mogelijk om met een omgevingsvergunning hier gemotiveerd van af te wijken.

6.6.12 Kassen en ondersteunend glas

Het komt steeds vaker voor dat agrarische bedrijven, in het kader van de verbreding van de agrarische bedrijfsvoering, bedrijfsmatige activiteiten met glas uitvoeren.

Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is dat kassen en ondersteunend glas geen onevenredige aantasting van het landschap als gevolg mogen hebben. De bestaande locaties zullen worden inbestemd.

Als ondersteuning van de agrarische bedrijfsvoering mag via afwijking maximaal 500 m² aan kassen worden gerealiseerd op het bouwblok van een bestaand bedrijf, waarbij de noodzaak van het ondersteunend glas moet worden aangetoond. Voor tuinbouwbedrijven en kwekerijen zijn bij via afwijking grotere oppervlaktes toegestaan. Nieuwvestiging van kassencomplexen is niet toegestaan.

6.6.13 Functieverbreding

Door de veranderingen in de landbouw zijn er veel agrarische bedrijven die naast de standaard agrarische werkzaamheden nieuwe activiteiten ontwikkelen. De gemeente wil deze ontwikkeling beleidsmatig ondersteunen door de agrarische ondernemers zoveel mogelijk te ondersteunen bij het rendabel houden van het bedrijf.

Het bestemmingsplan biedt, aansluitend op het streven naar plattelandsvernieuwing, ruimte voor verbreding van de agrarische bedrijven met nevenactiviteiten. De activiteiten zijn genoemd in bijlage 1 bij de regels. Onder andere wordt ruimte geboden aan:

- een combinatie met recreatie (kleinschalig kamperen) of logiesverstrekking bij agrarische bedrijven;
- productiegebonden detailhandel;
- agrarische kinderopvang;
- welzijnszorg (zorgboerderij);
- aan-huis-verbonden beroepen;
- overige niet-agrarische bedrijvigheid in de VNG-categorie 1 en 2.

De aan-huis-verbonden beroepen zullen als niet-agrarische nevenactiviteit bij agrarische bedrijven bij recht worden toegestaan. Overkoepelende randvoorwaarde voor activiteiten binnen het agrarisch gebied is het behoud van de kenmerkende landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

De nevenactiviteit dient ruimtelijk ondergeschikt te blijven. Financieel hoeft de nevenactiviteit niet ondergeschikt te zijn ten opzichte van de agrarische functie. Er mag nieuwbouw plaatsvinden ten behoeve van de nevenactiviteiten, maar de totale oppervlakte van de nevenactiviteit mag niet meer zijn dan 350 m^2 en de totale oppervlakte van de bebouwing voor het agrarisch bedrijf en de nevenactivieit mag niet meer zijn dan 10.000 m^2.

Voor het toestaan van bovengenoemde nevenactiviteiten (met uitzondering van de aan-huis-verbonden beroepen) geldt een nader afwegingsmoment in de vorm van een omgevingsvergunningsprocedure, gekoppeld aan ruimtelijke randvoorwaarden. Zo mag bijvoorbeeld geen sprake zijn van buitenopslag, aantasting van het straatbeeld, et cetera. Ook de aantrekkende werking van verkeer zal nader onderzocht moeten worden.

6.7 Natuur

De waardevolle beschermde natuurterreinen en grote aaneengesloten natuurgebieden (zoals deze zijn beschreven in paragraaf 5.3), die zijn aangewezen via de Natuurbeschermingswet en zijn opgenomen in Europees, nationaal en provinciaal beleid, zijn in het bestemmingsplan opgenomen binnen de gebiedsfunctie 'Natuur'.

Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen bos en natuur. Die gebieden die in de Kadernota en op de Natuurdoeltypenkaart 2007 zijn aangegeven als bosgebied, zijn in het bestemmingsplan opgenomen als 'Bos'.

De terreinen groter dan 2 hectare, uitgezonderd lijnvormige elementen, die binnen een andere gebiedsbestemming liggen, zijn beschermd in het bestemmingsplan door een specifieke bestemming voor 'Bos' of 'Natuur'.

Naast de grotere natuurterreinen komt in het buitengebied van de gemeente Westerveld ook veel natuur voor met een oppervlakte kleiner dan 2 hectare. Vaak gaat het om landschappelijke en cultuurhistorische waardevolle landschapselementen. De bescherming van deze elementen is beschreven in paragraaf 6.4.

6.7.1 Bos

Productiebos wordt gezien als een agrarische activiteit, terwijl permanent bos meer als natuur wordt gezien. Beide 'bossoorten' hebben invloed op het landschap.

Voor permanent bos is, conform het provinciaal beleid, gestreefd naar bosclustering. Alleen permanent bos met een duidelijke maatschappelijke meerwaarde is mogelijk. Binnen bos wordt een onderscheid gemaakt tussen bos waar recreatief medegebruik is toegestaan en bos met meer een natuurfunctie.

In gebieden met openheid als landschappelijke kernkwaliteit is bosaanleg niet mogelijk. Daarnaast geldt voor het landbouwontwikkelingsgebied dat de landbouwkundige functie niet wezenlijk belemmerd wordt. Deze voorwaarde is gekoppeld aan een wijzigingsbevoegdheid.

In het Bestemmingsplan Buitengebied is voor de aanleg van maximaal 1,0 hectare bos een omgevingsvergunningsstelsel opgenomen. Voor de aanplant van meer dan 1,0 hectare bos is een wijzigingsbevoegdheid noodzakelijk. Aan deze wijzigingsbevoegdheid zijn ten aanzien van de locatie voor bosaanplant voorwaarden gekoppeld. Aan minimaal één van de volgende voorwaarden moet worden voldaan:

- de bosaanplant grenst aan een waardevolle bosgemeenschap (dit is een bosgemeenschap die representatief is voor een natuurlijke bosgemeenschap);
- de bosuitbreiding grenst aan bestaand natuurgebied dat groter is dan 50 hectare, voor zover zij de ontwikkeling van natuurwaarden versterkt;
- de bosuitbreiding grenst aan een bestaand of toekomstig recreatieterrein, dat groter is dan 10 hectare;
- de bosuitbreiding is gelegen in een milieubeschermingsgebied, voor zover zij tevens de ontwikkeling van landschaps-, cultuurhistorische en natuurwaarden versterkt;
- de bosuitbreiding grenst aan of ligt bij/in een woonkern, voor zover het bos een recreatieve functie kan krijgen en de bestaande cultuurhistorische, landschappelijke en natuurwaarden niet aangetast worden.

In de waardevolle open gebieden mag geen bosaanplant plaatsvinden, tenzij het een landschappelijke versterking betreft.

6.8 Water

Water is één van de ordenende principes in het landelijk gebied. Daarom zijn de bestaande hoofdwatergangen positief bestemd op basis van de waterafvoerende functie van het watersysteem. In het POP II worden op het gebied van water hydrologische beïnvloedingsgebieden aangegeven. Deze gebieden zijn door het waterschap nader uitgewerkt en opgenomen in de Keur. Om dubbele regelgeving te voorkomen, zijn de beïnvloedingsgebieden niet opgenomen op de plankaart en in de regels. Omdat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen wel worden afgestemd op deze beïnvloedingsgebieden, is in de toelichting een kaart (figuur 8) opgenomen waarop de ligging van de hydrologische beïnvloedingsgebieden is weergegeven.

Voor het realiseren van natuurvriendelijke oevers is een strook van 10 meter breed aan weerszijden van de waterlopen die hiervoor zijn aangewezen, opgenomen in het bestemmingsplan. Binnen deze zone zal via wijziging omzetting naar 'Water' mogelijk zijn. Binnen de gemeente Westerveld gaat het om de volgende waterlopen:

1. Dwingelerstroom, Oude Vaart;
2. Vledder Aa;
3. Wapserveensche Aa, Kwasloot.

6.9 Recreatie en toerisme

6.9.1 Recreatieterreinen

Er zijn verschillende soorten recreatieterreinen. De gemeente Westerveld maakt een onderscheid tussen kampeerterreinen en bungalow-/huisjesterreinen. Daarnaast worden de kampeerterreinen onderscheiden in de reguliere kampeerterreinen en de bijzondere kampeerterreinen, zoals het kleinschalig kamperen. In de loop der jaren zijn er ook enkele mengvormen binnen de gemeente ontstaan. Deze zijn specifiek bestemd.

De gemeente wil het onderscheid tussen de terreinen behouden. Hierdoor blijft er diversiteit bestaan binnen de gemeente. In paragraaf 6.9.6 wordt specifiek ingegaan op de uitgangspunten voor kleinschalig kamperen.

Reguliere kampeerterreinen

Voor de nieuwvestiging van reguliere kampeerterreinen in het landbouwontwikkelingsgebied en het verwevingsgebied, is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Dit sluit aan bij het beleid van de provincie.

Bij nieuwvestiging van reguliere kampeerterreinen zal niet alleen worden gekeken naar de economische effecten van de nieuwe locatie en de directe omgeving, maar de nieuwe ontwikkeling zal worden geplaatst in de beoogde ontwikkelingsrichting van het gehele ontwikkelingsgebied.

Bestaande reguliere kampeerterreinen

De externe werking van uitbreiding van recreatieterreinen is in het kader van de Planmer / Passende beoordeling, onderzocht. Om de gevolgen te beperken zijn recreatieve ontwikkelingen beperkt mogelijk zoals hieronder weergegeven. Recreatieve ontwikkelingen in gebieden in het ontwikkelingsgebied 'Natuur en recreatie' zijn uitsluitend langs de randen van het gebied mogelijk tot maximaal 10 hectare. Het is niet zo dat elke eventuele uitbreiding tot 10 hectare zal zijn. De exacte grootte wordt per geval bekeken waarbij 10 hectare dus het maximum is. Er zal dus maatwerk per situatie worden geleverd. Dit wordt mede bepaald door de Natuurbeschermingswet en bij de afweging worden de spelregels van de EHS betrokken (zie paragraaf 5.3.1). Ook bij uitbreiding van reguliere kampeerterreinen die niet in de EHS liggen, maar waar wel natuurwaarden gecompenseerd moet worden, zullen de spelregels van de EHS gehanteerd worden.

De ontwikkelingen mogen niet ten koste gaan van de ontwikkelingsmogelijkheden van eventuele reeds in de omgeving aanwezige functies, zoals bijvoorbeeld de aanwezige natuur en agrarische bedrijven. Uitbreiding is mogelijk door middel van een wijziging. Er mag dus niet uitgebreid worden in natuurgebieden (Natura-2000 gebieden).

Bungalow-/huisjesterreinen

Hoewel het accent ligt op versterking en uitbreiding van bestaande bedrijven, wordt nieuwvestiging van bungalow-/huisjesterreinen niet uitgesloten.

Nieuwe bungalow-/huisjesterreinen kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan een integrale gebiedsgerichte ontwikkeling ten behoeve van een vitaal platteland. Omdat de randvoorwaarden van tevoren niet concreet kunnen worden gemaakt, wordt deze ontwikkeling niet in het bestemmingsplan mogelijk gemaakt, maar zal in voorkomend geval de Kadernota het eerste afwegingskader zijn. Er zal dan sprake zijn van planherziening.

Bestaande bungalow-/huisjesterreinen

De bestaande bungalow-/huisjesterreinen zijn opgenomen in dit Bestemmingsplan Buitengebied; daarbij komen de huidige bestemmingsplannen voor deze terreinen te vervallen.

Voor de terreinen is een specifieke bestemming opgenomen. In de regels zijn randvoorwaarden opgenomen ten aanzien van de maatvoering van de bebouwing en, indien sprake is van nieuwvestiging, ook ten aanzien van de landschappelijk inpassing van het terrein. De bouwhoogte van de recreatiewoningen op park

De Schure is beperkt tot 3,5 m in verband met de homogeniteit van het park. Er is een onderscheid gemaakt tussen bedrijfsmatig geëxploiteerde en particuliere huisjesterreinen. Op de eerstgenoemde terreinen is ruimte voor voorzieningen. Particuliere terreinen kunnen ook bedrijfsmatig geëxploiteerd worden, maar bedrijfsmatig geëxploiteerde terreinen particulier beheren is niet mogelijk.

Door de terreinen als één geheel op te nemen in het bestemmingsplan, is er de nodige flexibiliteit om binnen de terreingrenzen in te spelen op de eisen en wensen van de recreant. In de regels zijn de voorwaarden opgenomen, terwijl op de kaart alleen gewerkt wordt met een vlak waarbinnen die voorwaarden gelden. Eventuele bestaande bouwmogelijkheden, die nog niet zijn benut, zijn specifiek op de kaart weergegeven door middel van een bouwvlak.Gezien de negatieve effecten op het milieu, zoals in de Planmer is gebleken, mag het aantal recreatiewoningen op particuliere terreinen niet uitbreiden.

6.9.2 Oppervlakte recreatiewoningen

De gemeente sluit voor wat betreft dit onderwerp aan bij het provinciaal beleid, waarbij de norm van 80 m² als oppervlakte voor bestaande en nieuwe recreatiewoningen vanuit kwaliteitsoverwegingen verruimd is naar 100 m².

Voor de bestaande recreatiewoningen is deze verruiming van oppervlakte bij recht toegestaan, mits voldoende ruimte op het perceel aanwezig is én de eventuele uitbreiding qua verschijningsvorm is afgestemd op de bestaande recreatiewoning.

Voor recreatieterreinen die gelegen zijn op bedrijfsmatig geëxploiteerde terreinen is de mogelijkheid opgenomen om de recreatiewoningen uit te breiden naar 125 m^2 als deze geschikt worden gemaakt voor ouderen die slecht ter been zijn en/of gehandicapten. Hiervoor is een omgevingsvergunning nodig.

6.9.3 Permanente bewoning van recreatiewoningen

Omzetting van recreatiewoningen in een woonbestemming betekent in feite dat ter plaatse een woongebied ontstaat en daarmee een uitbreiding van het woningbestand in het buitengebied. Permanente bewoning leidt onder andere tot een verlies aan capaciteit in de verblijfsrecreatie (met extra behoefte elders), een verminderde economische omzet(groei) en werkgelegenheid en is strijdig met het verstedelijkingsbeleid. Verscheidene locaties zijn ook qua voorzieningenniveau en infrastructuur niet geschikt voor permanente bewoning. Permanente bewoning van recreatiewoningen wordt door de gemeente Westerveld in het buitengebied niet toegestaan.

6.9.4 Bed & Breakfast

Van de mogelijkheid om als nevenfunctie van het wonen kortstondig logies en ontbijt aan te bieden, wordt in Westerveld veel gebruik gemaakt. In het bestemmingsplan is vastgelegd dat dit binnen de woonruimte kan worden toegestaan, voor een oppervlakte die ondergeschikt is aan de woonruimte die voor het eigen huishouden wordt gebruikt. Bij de afweging of de omgevingsvergunning voor bed & breakfast kan worden verleend, wordt rekening gehouden met eventuele gevolgen voor bestaande functies in de omgeving.

6.9.5 Groepsaccommodatie

Door de veranderingen in vrijetijdsbesteding de afgelopen jaren is er steeds meer vraag naar groepsaccommodaties. Deze sector bestaat, in tegenstelling tot de vaak hobbymatig opgezette Bed & Breakfast, uit professionele logiesverstrekkers.

Deze vorm van verblijfsrecreatie heeft hoofdzakelijk plaats in het hoofdgebouw, of een daarmee functioneel samenhangend bijgebouw. Er is in ieder geval sprake van één geheel met de overige gebouwen en er is een centrale voorziening in tegenstelling tot een recreatieappartement waar dit niet het geval is. Tevens geldt dat de groepsaccommodatie niet mag worden afgesplitst als zelfstandig bedrijf. Het hele jaar door kan de accommodatie verhuurd worden, maar permanente bewoning is niet toegestaan.

Groepsaccomodaties die zelfstandig functioneren, zijn bestemd. Groepsaccomodaties die als nevenfunctie aanwezig zijn binnen andere bestemmingen, zijn aangeduid.

6.9.6 Kleinschalig kamperen

Het bestemmingsplan biedt ruimte voor verbreding van de agrarische bedrijven met niet-agrarische nevenactiviteiten, waaronder kleinschalig kamperen (kamperen-bij-de-boer). De gemeente Westerveld kiest ervoor om via een afwijking kleinschalig kamperen tot maximaal 25 standplaatsen toe te staan bij agrarische bedrijven met minimaal 20 NGE's. Het terrein moet in principe binnen het bouwblok worden gerealiseerd, maar in ieder geval binnen de agrarische bedrijfskavel. Er kunnen bijbehorende gebouwen gerealiseerd worden met een maximale oppervlakte van 50 m^2.

Binnen twee jaar na de beëindiging van het agrarisch bedrijf moet het kleinschalig kamperen worden beëindigd. Er zijn randvoorwaarden opgenomen ten aanzien van de landschappelijke inpassing.

6.10 Bedrijvigheid

Het landelijk gebied van de gemeente Westerveld wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van agrarische bedrijven. Een belangrijke ontwikkeling van de laatste jaren is de verbreding van de landbouw, waarbij naast de agrarische activiteit op het boerenbedrijf nog een nevenactiviteit plaatsvindt. Naast deze bedrijvigheid komt er incidenteel ook niet-agrarische bedrijvigheid voor. Het betreft dan onder meer paardenhouderijen, loonbedrijven en hoveniers. Deze niet-agrarische bedrijvigheid is met een eigen bestemming opgenomen in het Bestemmingsplan Buitengebied.

Bij bedrijvigheid in het buitengebied is onderscheid gemaakt in:

- niet-agrarische nevenactiviteiten (zie hiervoor paragraaf 6.6.13);
- zelfstandige activiteiten;
- detailhandel en horeca.

6.10.1 Zelfstandige activiteiten

Naast de niet-agrarische nevenactiviteiten biedt het plan ruimte voor zelfstandige activiteiten die passen in het landelijk gebied. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om:

- agrarisch dienstverlenende bedrijven, zoals loonbedrijven;
- agrarisch aanverwante bedrijven, zoals bijvoorbeeld paardenhouderijen;
- maneges;
- niet-agrarische activiteiten.

Ook hier geldt de overkoepelende randvoorwaarde; in het agrarische gebied staat het behoud van de kenmerkende landschappelijke en cultuurhistorische waarden voorop. De bestaande bedrijvigheid is overeenkomstig bestemd. Uitbreiding is mogelijk mits dit niet ten koste gaat van de hoofdfuncties van het buitengebied.

Om verdere verstening door niet-agrarische bedrijvigheid te voorkomen zijn de uitbreidingsmogelijkheden van bestaande bedrijven gelimiteerd en worden nieuwe zelfstandige activiteiten alleen toegestaan in vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen/boerderijen. Door mee te werken aan bedrijfsvestiging in voormalige agrarische bedrijfsbebouwing kan kapitaalsvernietiging worden voorkomen en de leefbaarheid en werkgelegenheidsfunctie van het platteland worden vergroot.

Voor het toestaan van zelfstandige activiteiten geldt een nader afwegingsmoment in de vorm van een omgevingsvergunnings- of wijzigingsprocedure, gekoppeld aan ruimtelijke randvoorwaarden. Zo mag er bijvoorbeeld geen sprake zijn van verkeersoverlast, buitenopslag, aantasting van het straatbeeld, et cetera.

6.10.2 Detailhandel en horeca

In het bestemmingsplan wordt geen ruimte geboden voor nieuw te vestigen detailhandel buiten de detailhandel die voortkomt uit de aan-huis-verbonden beroepen en kleinschalige bedrijvigheid. De bestaande detailhandel wordt als zodanig bestemd en krijgt slechts beperkte ontwikkelingsmogelijkheden. Eén specifieke vorm van detailhandel, de 'productiegebonden detailhandel', is wél toegestaan. Het gaat hierbij om detailhandel in streekgebonden producten. Hiervoor gelden wel voorwaarden: het moet gaan om de verkoop van goederen die ter plaatse worden vervaardigd, geteeld, gerepareerd en/of toegepast in het productieproces, waarbij de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie.

Voor horecavoorzieningen geldt dat de bestaande gelegenheden een positieve bestemming krijgen. De Bospub is specifiek bestemd. Gezien de ligging tegen het Dwingelderveld en nabijgelegen woningen, is het niet wenselijk dat het pannenkoekenrestaurant geopend is na 21.00u.

Voor nieuwe lichte horecavormen geldt dat uitsluitend in ondergeschikte vorm ruimte wordt geboden bij recreatieve voorzieningen én binnen vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing. De zwaardere horeca, zoals bars en dancings, zijn niet gewenst in het buitengebied.

In sommige gevallen kan een nieuwe horecavorm in het buitengebied een meerwaarde aan een gebied geven. Bij wijziging zijn daarom nieuwe horecavormen mogelijk als er sprake is van een versterking van de recreatieve structuur. Dit is bijvoorbeeld het geval in het 'ontwikkelingsgebied natuur en recreatie' en het 'verwevingsgebied landbouw, natuur en recreatie' uit de Kadernota. In de wijzigingsbevoegdheid is dit als randvoorwaarde opgenomen.

6.11 Wonen in het landelijk gebied

De bestaande woonfunctie in het buitengebied levert een positieve bijdrage aan de leefbaarheid en vitaliteit van het platteland, maar levert echter ook beperkingen op ten aanzien van de basisfuncties. Daarom wordt in dit bestemmingsplan slechts beperkte ontwikkelingsruimte geboden aan de woonfunctie en aansluiting gezocht bij de bestaande situatie. Handhaving van de woonfunctie is wenselijk: de bestaande woningen krijgen een positieve bestemming. Bij vervanging wordt gestreefd naar herbouw die qua maat en schaal past bij de aanwezige bebouwing. De welstandsnota zal daarbij een essentiële rol spelen. Binnen de mogelijkheden van het bestemmingsplan is ook gestreefd naar behoud van monumentale en karakteristieke boerderijen en overige panden. In het bijzonder kunnen de karakteristieke bijgebouwen worden genoemd. Voor deze gebouwen is geen subsidieregeling aanwezig. Om deze gebouwen toch te behouden wil de gemeente Westerveld in deze bijgebouwen via een afwijking op de gebruiksregels verblijfsrecreatie toestaan. Of een bijgebouw hiervoor in aanmerking komt, kan worden getoetst aan de hand van de randvoorwaarden die zijn opgenomen in paragraaf 6.5.1.

De gezamenlijke oppervlakte van hoofdgebouwen en bijgebouwen (inclusief aan- en uitbouwen), mag niet meer dan 250 m² bedragen. Voor bijgebouwen geldt een maximale gezamenlijke oppervlakte van 150 m², mits ondergeschikt aan het hoofdgebouw. Er is geen mogelijkheid opgenomen ter vergroting van deze oppervlakte. In de regels is wel een aanvullende afwijking opgenomen voor het compenseren van het afbreken van beeldverstorende bebouwing bij woningen.

Bijgebouwen moeten 1 m lager zijn dan de bouwhoogte van het hoofdgebouw om zo de ondergeschiktheid te behouden. Er zijn echter cultuurhistorische waardevolle hoofdgebouwen die zodanig laag zijn dat bijgebouwen niet gerealiseerd kunnen worden, omdat deze bijgebouwen dan te laag worden. Met een omgevingsvergunning kan afgeweken worden van het verschil van 1 m zodat er wel bijgebouwen gerealiseerd kunnen worden, omdat het wenselijk is dat deze cultuurhistorische hoofdgebouwen behouden blijven.

6.11.1 Wonen in voormalige boerderijen

Ontwikkelingen als schaalvergroting en extensivering leiden tot het vrijkomen van agrarische bedrijven en woningen. Deze tendens zal zich ook voor de gemeente Westerveld op de langere termijn voortzetten. Alhoewel een percentage moeilijk is aan te geven, betekent dit dat er, gezien over een langere periode, sprake zal zijn van een groot aantal vrijkomende gebouwen. In het Bestemmingsplan Buitengebied is daarom een onderscheid gemaakt tussen 'Wonen' en 'Wonen - Voormalige boerderijen'. Bij het 'Wonen - Voormalige boerderijen' is voor het behoud van de hoofdvorm en de maatvoering een aparte regeling noodzakelijk. Het in stand houden van een voormalige boerderij, waarbij veelal sprake is van een karakteristiek pand, vergt veel inspanning en kapitaal. In dit bestemmingsplan is daarom voor deze specifieke woonbestemming een verruiming van het gebruik voor kleinschalige activiteiten opgenomen.

Een toename van kleinschalige activiteiten kan leiden tot een toename van mobiliteit, milieuhinder en bijvoorbeeld hinder voor omringende agrarische bedrijven. Er zijn echter ook positieve aspecten aan hergebruik verbonden. Kleinschalige bedrijvigheid of het bewoond blijven van de woning kan ten goede komen aan de leefbaarheid van een gebied. Het is mogelijk om een agrarisch bedrijf om te zetten naar:

- een woonfunctie voor ten hoogste twee woningen (zie 6.11.4);
- een aan-huis-verbonden beroep en kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten;
- lichte bedrijvigheid (categorie 1 en 2 VNG-Bedrijvenlijst);
- verblijfsrecreatieve appartementen, uitsluitend in het hoofdgebouw.

Bij vrijkomende agrarische bebouwing is er vaak sprake van een grotere oppervlakte aan hoofdgebouw en bijgebouwen dan bij recht in het buitengebied is toegestaan. Het is in de meeste gevallen landschappelijk goed inpasbaar om bij vrijkomende agrarische bebouwing een groter oppervlak aan bijgebouwen toe te staan. Bij vrijkomende agrarische bebouwing is een oppervlakte van 150 m² aan bijgebouwen toegestaan. Alles boven de 150 m² valt onder het overgangsrecht.

Binnen de bestemming is het mogelijk om bij vervanging van beeldverstorende bijgebouwen gebruik te maken van een saneringsregeling, waarbij de bijgebouwen op het perceel eenmalig mogen worden vernieuwd. Daarbij mag 50% van het oppervlak tussen de 150 en 500 m² worden teruggebouwd, bovenop de bij recht toegestane oppervlakte van 150 m². Indien meer dan 500 m² aan bijgebouwen aanwezig is, mag tot een maximum van 20% van het oppervlak boven de 500 m² worden teruggebouwd. De toepassing van deze regeling heeft tot gevolg dat er een afname van de bestaande hoeveelheid aan bebouwing plaatsvindt. Tevens geldt dat er een verbetering van het aanzicht en of landschappelijke inpassing plaatsvindt. Karakteristieke bijgebouwen komen niet in aanmerking voor de saneringsregeling. Tevens geldt dat voor bijgebouwen met een oppervlakte van meer dan 750 m² de 'Ruimte voor ruimte'-regeling toegepast kan worden. Er kan slechts gebruik gemaakt worden van één van de genoemde regelingen. De voorkeur gaat uit naar sanering boven de 'Ruimte voor ruimte'-regeling, omdat de gemeente terughoudend is met het toestaan van nieuwe woningen in het buitengebied.

Deze regeling is niet van toepassing op de hoofdgebouwen uit oogpunt van het behouden van de omgevingskwaliteit. Vaak gaat het om oorspronkelijke Saksische boerderijen die een groter oppervlak hebben dan in het buitengebied is toegestaan. Het is niet gewenst deze bebouwing te vervangen. Het uitsluitend toestaan van de saneringsregeling voor de bijgebouwen zorgt al voor een verbetering van de verhouding hoofdgebouw/bijgebouw en een verbetering van de omgevingskwaliteit.

Naast de standaardregeling en saneringsmethode wordt er binnen de bestemming 'Wonen - Voormalige boerderijen' een grotere oppervlakte aan bijgebouwen toegestaan voor de hobbyboer.

Voor de hobbyboer geldt, via afwijking en gekoppeld aan bepaalde voorwaarden, een totale oppervlakte aan bijgebouwen van 500 m². Om als hobbyboer aangemerkt te worden, moet de agrarische activiteit een omvang hebben van ten minste 10 Nge.

Voorbeeld saneringsmethode: op een terrein waar functieverandering heeft plaatsgevonden van agrarisch bedrijf naar wonen, staat een hoofdgebouw met een oppervlakte van 300 m² en een aantal bijgebouwen met een gezamenlijke oppervlakte van 800 m². In het algemeen geldt voor bijgebouwen bij een woonfunctie in het buitengebied een maximale oppervlakte van 150 m². Er is dus sprake van 650 m² teveel aan bijgebouw. Bij vervangende nieuwbouw zal 50% van het teveel tussen de 150 m² en 500 m² aan bijgebouw teruggebouwd mogen worden op het terrein, bovenop de oppervlakte die bij recht is toegestaan. Van de oppervlakte boven de 500 m² mag 20% worden teruggebouwd. In totaal zal er dan 150 m² + (50%x350) + (20%x300) = 385 m² aan bijgebouw mogen worden teruggebouwd.

6.11.2 Nieuwe woningen

Het beleid van de gemeente is gericht op het weren van nieuwe burgerwoningen in het buitengebied, zie hiervoor het Woonplan. Grondslag hiervoor is het niet willen toestaan van functies die niet gebonden zijn aan het buitengebied en de belemmering die deze overige functies vormen voor de basisfuncties. Nieuwe burgerwoningen in het buitengebied, zonder functionele binding met het gebied, worden door de gemeente niet toegestaan. Hierop zijn een aantal uitzonderingen denkbaar:

- nieuwe compensatiewoningen voortkomend uit de toepassing van de 'Ruimte voor ruimte'-regeling;
- woningen die gebouwd worden op een landgoed en woningen die worden gerealiseerd in een hoeveplan (beide alleen mogelijk met planherziening).

6.11.3 Karakteristieke panden

Een aantal panden in het plangebied is als karakteristiek aan te merken. Voor deze karakteristieke panden (waaronder veel voormalige boerderijen) is een afzonderlijke regeling in het bestemmingsplan opgenomen. Karakteristieke panden zijn aangeduid met de aanduiding 'karakteristiek'. Monumenten zijn niet onder deze aanduiding gebracht; deze worden op grond van de Monumentenwet beschermd en hebben een dubbelbestemming gekregen. Uitgangspunt is dat de ruimtelijke waarden van de karakteristieke panden zoveel mogelijk in stand worden gehouden.

De regeling is gericht op het behoud van de hoofdvorm en de maatvoering. Deze panden zijn daarmee tevens bestemd voor het behoud en het herstel van de karakteristieke hoofdvormen.

Bij volledige herbouw van een karakteristiek pand, zal qua inhoud en oppervlakte geen vergroting plaatsvinden. Tevens zal bij de maatvoering aansluiting gezocht moeten worden bij datgene wat reeds op het perceel aanwezig is c.q. was. De aanduiding 'karakteristiek' betekent dus niet dat het pand precies in de huidige staat moet worden bewaard, wél dat bij de beoordeling van bouwplannen erop zal worden gelet dat de kenmerken die de ruimtelijke waarde bepalen, zoveel mogelijk intact blijven.

Ter bescherming van de karakteristieke bijgebouwen is een toetsingscriterium opgenomen in paragraaf 6.5.1.

6.11.4 Splitsing vrijkomende agrarische bebouwing

Om (monumentale of karakteristieke) boerderijen in stand te houden, is het mogelijk de panden onder bepaalde voorwaarden te splitsen. Splitsing van dergelijke boerderijen naar twee woningen is alleen mogelijk bij boerderijen groter dan 200 m². Bij een boerderij groter dan 300 m² worden maximaal drie woningen toegestaan. Bij splitsing worden de woningen gerealiseerd binnen het bestaande hoofdgebouw.

In het algemeen geldt voor bijgebouwen bij voormalige agrarische bedrijfsbebouwing een toegestane oppervlakte van maximaal 150 m² per woning. Om te voorkomen dat bij splitsing voor iedere woning een oppervlakte van 150 m² aan bijgebouwen wordt geplaatst en de oppervlakte aan bijgebouwen groter wordt dan de oppervlakte van het hoofdgebouw, geldt bij splitsing een oppervlakte van 100 m² bijgebouw per woning. Tevens geldt dat ook hier een saneringsmethode (paragraaf 6.11.1.) kan worden toegepast omdat er sprake is van een specifieke woonbestemming in voormalige boerderijen. Algemeen aandachtspunt bij splitsing is de afstemming met en de toetsing aan de milieuwet- en regelgeving (geurhinder). De ontwikkelingsmogelijkheden voor de basisfuncties dienen in stand te blijven.

6.11.5 Hoeveplan/buurtschap

Naast de genoemde mogelijkheden is in dit bestemmingsplan via een wijzigingsbevoegdheid binnen de agrarische bestemming de mogelijkheid opgenomen tot het realiseren van een woonhoeve/buurtschap. Een woonhoeve/buurtschap wordt, om verstening van het buitengebied te voorkomen, gerealiseerd op de locatie van een vrijkomend agrarisch bedrijf in de plaats van de bestaande gebouwen en bevat meerdere wooneenheden. Binnen de planperiode van het Bestemmingsplan Buitengebied wil de gemeente ten minste één woonhoeve/buurtschap realiseren.

Bij de invulling van de woonhoeve/buurtschap kan gedacht worden aan bestemmingen voor specifieke doelgroepen. Huisvestingsmogelijkheden voor gehandicapten, of een combinatie daarvan met 'reguliere' woningen, of een combinatie van 'wonen en werken', zodat ruimte kan worden geboden aan kleinschalige bedrijven. Bij het realiseren van een woonhoeve/buurtschap zal sprake zijn van maatwerk en landschappelijke inpassing. Een andere belangrijke voorwaarde voor het realiseren van een woonhoeve/buurtschap, is de ligging nabij een kern.

6.11.6 Bedrijfswoningen

Wonen bij agrarische bedrijven

Uit een oogpunt van een goede agrarische bedrijfsvoering is het gewenst om bij agrarische bedrijven te kunnen wonen. De aanwezigheid van een eerste bedrijfswoning is dus logisch. Wanneer een agrarisch bedrijf zich zo ontwikkelt dat sprake is van een duurzaam meermansbedrijf (gelet op aard, omvang en continuïteit van het bedrijf) kan het voorkomen dat een tweede bedrijfswoning gewenst is. De gemeente Westerveld wil echter verstening van het buitengebied tegengaan. Een tweede bedrijfswoning heeft in de meeste gevallen een grote ruimtelijke impact. In het algemeen geldt dan ook dat tweede bedrijfswoningen niet gewenst zijn. Alleen bij uitzonderlijke gevallen kan worden gewerkt met een partiële herziening van het bestemmingsplan.

Wonen bij niet-agrarische bedrijven

Ook bij niet-agrarische bedrijven is een bedrijfswoning voor beheer en toezicht (soms) wenselijk. Het realiseren van meerdere woningen is hier echter niet gewenst en ook niet noodzakelijk.

Op enkele grotere recreatieterreinen is al sprake van meerdere bedrijfswoningen; daar geldt de bestaande situatie als uitgangspunt. Via een wijziging is het voor deze grote terreinen mogelijk maximaal twee bedrijfswoningen te realiseren. Er is dan sprake van maatwerk.

6.12 Overige functies

6.12.1 Zandwinning

Voor de zandwinlocatie in het plangebied is een speciale regeling opgenomen die aansluit bij de verleende vergunning. Het bestaande zandwingebied is als zodanig bestemd. De regeling voor de winning is afgestemd op de bestaande (planologische) situatie.

6.12.2 Waterwinning

Rondom de waterwingebieden ligt een beschermingszone. Het totale grondwaterbeschermingsgebied wordt primair beschermd op grond van de Provinciale milieu verordening (Pmv). Voor het eigenlijke waterwingebied geldt de meest stringente bescherming; voor het daaromheen liggende grondwaterbeschermingsgebied betreft het een beperking op activiteiten en bedrijven die een risico kunnen vormen voor de grondwaterkwaliteit. Op de verbodsbepalingen kan ontheffing verleend worden voor activiteiten die door het stellen van regels een acceptabel en beheersbaar risico vormen. Zo is vestiging van lichte vormen van bedrijvigheid, zoals kantoren, binnen het grondwaterbeschermingsgebied wel mogelijk. Ingevolge de Provinciale milieu verordening is een lijst van verboden (bedrijfs)activiteiten opgesteld. De grondwaterbeschermingsgebieden zijn onder een gelijknamige aanvullende bestemming ondergebracht. De gronden naast de basisbestemmingen zijn tevens bestemd voor drinkwaterwinning, drinkwaterproductie, drinkwaterdistributie en bescherming van de grondwaterkwaliteit.

6.12.3 Zendmasten en installaties

Voor het plaatsen van hoge zendmasten geldt dat de nadelige invloed voor het landschap zoveel mogelijk beperkt moet worden. Om die reden geldt de volgende locatievoorkeursvolgorde:

- op of nabij hoge gebouwen of bouwwerken;
- op bedrijventerreinen;
- langs grote infrastructuurlijnen.

Voor de plaatsing van zendmasten tot ten hoogste 45 meter is in het plan een algemene bevoegdheid voor het verlenen van een omgevingsvergunning opgenomen.

6.12.4 Windmolens

Ten aanzien van windmolens wordt aangesloten bij het provinciaal beleid (zie paragraaf 4.3.1).

6.12.5 Militaire terreinen

Binnen het plangebied zijn meerdere oefenterreinen gesitueerd en drie bebouwde objecten (Johannes Postkazerne, Brigadegebouw KL en Brigadegebouw KMar aan de Helomaweg).

Voor alle militaire terreinen in Nederland is een planologische kernbeslissing opgesteld, het 2e Structuurschema Militaire Terreinen (SMT). Hierin zijn de hoofdlijnen van het rijksbeleid voor militaire terreinen en complexen opgenomen.

In het SMT zijn de plannen van het ministerie van Defensie vastgelegd met betrekking tot de locaties en het gebruik van oefenterreinen, kazernes en andere complexen, militaire vliegvelden en havens. In algemene zin is het ruimtelijk beleid volgens het structuurschema gericht op een doeltreffende uitvoering van de krijgsmachttaken die uit het defensiebeleid voortvloeien.

De Johannes Postkazerne heeft in het bestemmingsplan een specifieke bestemming gekregen met bijbehorende veiligheidszones. Van het militair natuurgebied Havelte-Oost met een oppervlakte van ongeveer 1300 hectare, is in het SMT 260 hectare aangewezen als 'overig oefenterrein'. Dit betekent dat het begrensde gebied alleen gebruikt wordt voor lichte oefeningen (oriëntatie, lopen en bivak; geen gebouwen). Het overgrote deel van het militair natuurgebied verliest de militaire functie. De verwachting is dat dit gebied binnenkort zal worden overgedragen aan een natuurbeherende instelling of particulier.

Aan de westzijde van de van Helomaweg ligt het dubbel Eenheids Oefenterrein Havelte-West. Het oefenterrein ligt voor een deel in de gemeente Steenwijkerland. Het betreft een intensief gebruikt militair terrein, waar geoefend wordt door gemechaniseerde eenheden van de Koninklijke Landmacht. Bij de militaire oefeninegn ligt de nadruk tegenwoordig op het beoefenen van crisisbeheersing en verdeshandhaving, waaronder het beoefenen van het optreden in bebouwd gebied.

In de gemeente liggen ook laagvlieggebieden voor jachtvliegtuigen en helicopters. In deze gebieden zijn geen bouwmogelijkheden voor masten, windmolens en andere hoge objecten. De laagvlieggebieden zijn op de kaart opgenomen.

HOOFDSTUK 7 JURIDISCHE TOELICHTING

7.1 Het juridisch systeem

Het beleid en de planuitgangspunten, zoals verwoord in vorige hoofdstukken, hebben in de regels van dit bestemmingsplan hun juridische vertaling gekregen in de vorm van bestemmingen. Het juridisch systeem en de gelegde bestemmingen en aanduidingen worden in dit hoofdstuk beschreven en toegelicht.

7.1.1 Wet ruimtelijke ordening

Het bestemmingsplan regelt de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden van de gronden. De wijze waarop deze regeling juridisch kan worden vormgegeven, wordt in grote lijnen bepaald door de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het bijbehorende Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Inherent hieraan is de toepassing van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) 2008 en de verplichting om het plan digitaal op te stellen. Onderliggend exemplaar is een 'uitdraai' van het digitale plan. Het digitale plan is tevens het juridisch bindende plan.

7.1.2 SVBP 2008

De SVBP maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op eenzelfde manier worden verbeeld. Deze standaard, welke slechts een systematische standaardisering betreft en geen inhoudelijke standaard is, is verplicht in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Zo voorziet het SVBP in een standaardopbouw van een bestemmingsplan door onder andere:

- standaardbenamingen van een bestemming en de daarin voorkomende bepalingen (bouwregels, omgevingsvergunningen voor bepaalde werkzaamheden, en dergelijke);
- de alfabetische volgorde van de begripsbepalingen en bestemmingen;
- een vaste volgorde van een indeling van een bestemming;
- een aantal standaardbegripsbepalingen;
- een standaardwijze van meten;
- vaste kleuren en kleurcodes van een bestemming op de plankaart;
- standaardbenamingen van aanduidingen op de plankaart en in de regels.

7.1.3 Algemene begrippen

10%-regeling

Bij hoge uitzondering kan door middel van een afwijking met een omgevingsvergunning worden toegestaan dat van de bij recht in de regels gegeven maten, afmetingen en percentages, tot ten hoogste 10% afgeweken wordt.

Het gaat dan om incidentele gevallen, waarbij het om bouwtechnische redenen en/of redenen van doelmatigheid noodzakelijk wordt geacht en aantoonbaar is, dat in geringe mate van de gegeven maten moet worden afgeweken.

Het begrip 'bestaand'

In de regels wordt veelvuldig verwezen naar de bestaande situatie. Voor bouwwerken en gebruik is dat de situatie op het moment van inwerkingtreding van dit plan. Onder bestaande oppervlakte of gebruik wordt tevens de ten tijde van het in werking treden van het plan reeds vergunde, maar nog niet gerealiseerde oppervlakte of gebruik begrepen.

De bestaande situatie herleidt de gemeente in de eerste plaats uit de opgestelde gebruikskaart aan de hand van de WOZ-gegevens. De gebruikskaart is met de betrokkenen besproken tijdens inloopbijeenkomsten en daar waar dat nodig was, aangepast.

Bovendien beschikt de gemeente over recente luchtfoto's vanwaar op schaal de bouwwerken, de percelen en de landschapselementen kunnen worden herleid. Daarnaast hanteert de gemeente het bouw-/omgevingsvergunningenarchief, waarin alle perceelsgewijze bouw-/omgevingsvergunningen zijn opgeslagen. Vanuit die gegevens kunnen bijvoorbeeld de afmetingen van bouwwerken worden bepaald. Ook de WOZ legt jaarlijks de perceelsgegevens vast. Tot slot is er nog het archief van de milieugegevens. Deze optelsom aan gegevens biedt een volledige en rechtszekere garantie om op een juiste wijze invulling te geven aan het begrip 'bestaand'.

Woonhuizen/Recreatiewoningen/Bedrijfswoningen en aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen

Het onderscheid tussen de woonhuizen, als zijnde de hoofdgebouwen binnen de woonbestemmingen, recreatiewoningen en de bedrijfswoningen enerzijds en de daarbijbehorende aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen anderzijds, is uitsluitend gebaseerd op ruimtelijke aspecten, zoals de afmetingen, de situering en de bouwkundige ondergeschiktheid. De diverse begripsbepalingen zijn vanuit de ruimtelijke interpretatie opgezet en dienen ook als zodanig te worden gelezen. Bij het bepalen van het onderscheid wordt expliciet niet gekeken naar de functie van de ruimtes.

Aan-huis-verbonden beroepen en kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten

Bij alle woonfuncties (wonen en wonen bij bedrijvigheid) is de mogelijkheid opgenomen om aan huis een beroep of bedrijf uit te oefenen. De begripsbepalingen bepalen de reikwijdte van de functies. Voorts zijn in de specifieke gebruiksbepalingen de objectieve begrenzingen van de functies bepaald, om in ieder geval te waarborgen dat de functies altijd ondergeschikt blijven aan het wonen. Ten behoeve van deze functies mag geen extra bebouwing worden opgericht. De functies moeten binnen de bestaande bouwmogelijkheden van de diverse bestemmingen worden uitgeoefend.

Inpassingsplannen

Bij veel bestemmingen is bepaald dat een bouwplan vergezeld moet gaan van een landschapsinpassingsplan. Een landschapsinpassingsplan richt zich met name op de landschappelijke inpassing van de gebouwen.

Het Beeldkwaliteitsplan strekt zich wat verder uit en ziet niet alleen op de inpassing in het landschap, maar ook op de ruimtelijke kwaliteit van het bebouwingsbeeld. De nieuwe bebouwing moet zich qua situering en vormgeving inpassen in het bestaande bebouwingsbeeld.

Beeldkwaliteitsplan

Als onderdeel van dit bestemmingsplan is een Beeldkwaliteitsplan opgesteld. Bij nieuwe ontwikkelingen wordt getoetst aan het Beeldkwaliteitsplan. Het Beeldkwaliteitsplan brengt waardevolle kenmerken en kwaliteiten van een gebied in beeld, met het doel om de identiteit van een gebied te versterken. Het kan gaan om het behouden en versterken van een bestaande identiteit of het realiseren van nieuwe. Per landschapstype worden randvoorwaarden beschreven waarbinnen de landschappelijke inpassing vorm gegeven kan worden.

7.2 Toelichting op de regels

Bestemmingsomschrijving

Hierin staat beschreven voor welke functie(s) de gronden mogen worden ingericht, gebruikt en hoe de onderlinge rangorde van functies is.

Bouwregels

Hierin is aangegeven welke gebouwen en andere bouwwerken in principe zijn toegestaan en welke maatvoering daarbij moet worden aangehouden.

Afwijking van de bouwregels met omgevingsvergunning

In de toekomst kunnen zich omstandigheden voordoen (thans nog niet voorzien), waaruit blijkt dat de bouwregels niet voldoende blijken te zijn. Of zijn er bouwvragen waar de gemeente op dit moment nog niet van kan voorzien of die vraag aanvaardbaar is of niet. Het bevoegd gezag, vaak Burgemeester en Wethouders kunnen in deze gevallen een omgevingsvergunning verlenen waarin afweken wordt van de bouwregels. Van geval tot geval zal een afweging worden gemaakt.

Specifieke gebruiksregels

In principe moeten gronden en gebouwen worden gebruikt overeenkomstig de bestemming. Waar nodig zijn de gebruiksvormen genoemd die in ieder geval als strijdig met de bestemming moeten worden aangemerkt.

Afwijking van de gebruiksregels met omgevingsvergunning

Van een aantal gebruiksvormen kan nu nog niet worden gezegd of ze aanvaardbaar zijn of niet. Voor dergelijke gebruiksvormen is een afwijking opgenomen. Er zijn ook gebruiksvormen die beleidsmatig wel mogelijk zijn, maar die vanwege een zorgvuldige afweging onder een afwijking zijn gebracht. De omgevingsvergunning wordt afgegeven na een zorgvuldige afweging van waarden en functies in de bestemmingen.

Omgevingsvergunningen voor bepaalde werkzaamheden

Voor een aantal werken en werkzaamheden geldt een omgevingsvergunningsplicht. Het gaat daarbij om werken en werkzaamheden die ingrijpen in de aard van de gegeven bestemming, maar die zich wel verhouden tot de bestemmingsomschrijving en de functionele benadering van de basisfuncties en de overige functies. Dat betekent dat deze pas mogen worden uitgevoerd nadat een vergunning van het bevoegd gezag, vaak Burgemeester en Wethouders, is verkregen. Hierbij vindt een afweging van belangen naar evenredigheid plaats. Als het gaat om activiteiten die behoren tot het normale onderhoud en/of beheer of het normaal agrarisch gebruik, is geen omgevingsvergunning vereist. Bij de toelaatbaarheid van activiteiten zal met name een groot gewicht worden toegekend aan de afweging in relatie tot de landschappelijke waarden. Een algemene toestemming (waarbij meerdere werkzaamheden onder worden gebracht in één vergunning) kan worden verleend als de plannen passen binnen de randvoorwaarden van het bestemmingsplan. Alle werken en werkzaamheden kunnen dan in een keer worden toegestaan en voor afzonderlijke gevallen is geen vergunning meer nodig.

Wijzigingsbevoegdheden

Het plan bevat voor een aantal gevallen mogelijkheden om bestemmingen te wijzigen binnen de regels aangegeven grenzen. Voor zover het een wijziging binnen de bestemming zelf betreft, bijvoorbeeld het verwijderen van een aanduiding, staat deze in het betreffende artikel genoemd. Voor zover het een wijziging naar een andere bestemming betreft, kan deze in het betreffende artikel zijn opgenomen of in een algemeen artikel.

Nadere eisen

Hierin wordt aangegeven dat Burgemeester en Wethouders, na afweging van een aantal criteria, nadere eisen kunnen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing.

De eisen kunnen echter alleen gesteld worden wanneer er ten aanzien van de plaats en de afmetingen van de bebouwing reeds een hoofdeis is opgenomen binnen de bestemming.

Overgangsbepaling

Het overgangsrecht is gericht op bouwwerken die ooit met een bouw- of omgevingsvergunning of een melding zijn gebouwd, of een gebruik dat ooit is toegestaan, maar dat nu, vanwege een bestemmings- of beleidswijziging, onder het overgangsrecht zijn gebracht. Ook tientallen jaren aanwezige bouwwerken, die niet met een vergunning zijn gebouwd, of langdurig aanwezig gebruik worden met het overgangsrecht beschermd. Het overgangsrecht is erop gericht dat deze bouwwerken uiteindelijk zullen verdwijnen of het gebruik ervan wordt beëindigd, zodat de situatie in overeenstemming geraakt met de gegeven bestemming.

In beginsel mogen de bouwwerken slechts in ondergeschikte mate gedeeltelijk worden vernieuwd en veranderd. Het is niet mogelijk om hiermee geheel of in stappen tot een nieuw bouwwerk te komen.

7.3 Gebiedsbestemmingen

De gebiedsbestemmingen zijn in hoofdzaak onbebouwde bestemmingen met een hoofdfunctie in het buitengebied: 'Agrarisch - 1' en 'Agrarisch - 2', 'Bos', 'Natuur' en 'Water'. De gebiedsbestemmingen zijn vrij globaal van karakter, wat de flexibiliteit van het plan ten goede komt.

Agrarisch - 1 en Agrarisch - 2

De gronden binnen de bestemming 'Agrarisch - 1 en 'Agrarisch - 2 hebben als hoofdfunctie de uitoefening van de agrarische functie. Het belangrijkste onderscheid tussen de beide gebiedsbestemmingen wordt bepaald door het landschap. De beschrijving van de landschappen is in paragraaf 3.1 gegeven. Het 'Agrarisch - 1'-gebied kan in het algemeen omschreven worden als grootschalig open en komt grotendeels overeen met de POP-zonering 1 en 2, terwijl 'Agrarisch - 2' meer besloten is en overeenkomt met de POP-zones 3 en 4.

In de beide gebieden worden mogelijkheden geboden voor de voortzetting van de landbouwfunctie op bedrijfseconomische grondslag. In 'Agrarisch -1' is de bescherming van het landschap in beginsel ondergeschikt aan het agrarisch gebruik, met uitzondering van een aantal waardevolle landschapselementen. In de beide gebieden worden de waardevolle landschappelijke waarden, zoals de houtwallen en essen beschermd door middel van een specifieke bestemming. Voor een aantal werkzaamheden is een omgevingsvergunningsstelsel opgenomen om structurele veranderingen van het landschap te voorkomen dan wel structurele ingrepen in het landschap af te kunnen wegen. Structuurbepalende landschappelijke elementen die niet zijn aangeduid, kunnen, wanneer daar een landbouwkundige noodzaak voor is, worden verwijderd, maar criterium daarbij is wel dat de structuur van het landschap niet wordt aangetast. Dit kan betekenen dat het element elders gecompenseerd moet worden.

Agrarische bedrijfskavel grondgebonden agrarisch bedrijf

Binnen de bestemming is een regeling opgenomen voor de agrarische bedrijven. De agrarische bedrijfskavels zijn toegekend op basis van de bestaande situatie die is geïnventariseerd en die vanaf de recente luchtfoto's zijn bekeken. Voor alle agrarische bedrijven geldt een oppervlakte van 1,5 hectare bij recht. Het bouwblok mag volledig worden benut voor bebouwing en alle bijbehorende activiteiten die gerelateerd zijn aan het agrarisch bedrijf, zoals de stalling van voertuigen en kuil- en mestopslag. De bedrijfsgebouwen respectievelijk de totale oppervlakte van de bedrijfsgebouwen mag echter niet groter zijn dan 500 m^2 respectievelijk 10.000 m^2 behalve als de bestaande oppervlakte groter is. En de gevellengte mag niet meer zijn dan 100 m De bouwblokken van sierteelt- en/of boomkwekerijen zijn op maat vastgelegd, omdat er grote verschillen in omvang bestaan tussen de aanwezige bedrijven.

Wanneer er behoefte is aan een groter bouwblok, dan bieden de regels daarin mogelijkheden. Vergroting van het bouwblok is mogelijk naar 2,0 hectare door middel van een afwijking. Via een wijziging is het mogelijk de bouwblokken uit te breiden naar een oppervlakte boven de 2,0 hectare, tot een maximum van 3,0 hectare. Nieuwvestiging is toegestaan binnen de bestemming 'Agrarisch - 1', waarbij de waardevolle gebieden zijn uitgesloten van nieuwvestiging.

Wanneer buiten de agrarische bedrijfskavel, bijvoorbeeld aan de overzijde van de weg, bebouwing is gesitueerd die feitelijk tot de agrarische bedrijfskavel behoort (bijvoorbeeld een schuur of kuilopslag), is dit door middel van een koppelteken op de plankaart weergegeven. Het betreft hier dus de bebouwing behorende bij één bedrijfskavel.

Agrarische bedrijfskavel niet-grondgebonden agrarische bedrijf

De agrarische bedrijfskavels voor niet-grondgebonden agrarische bedrijven zijn op de kaart specifiek aangeduid. Nieuwvestiging is niet mogelijk, evenals de omzetting van grondgebonden naar een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf. Uitbreiding van bestaande bedrijven is alleen mogelijk tot een bouwblok met een maximum van 2,0 hectare.

Agrarische bedrijfskavel gemengd bedrijf

De gemengde bedrijven zijn specifiek op de kaart aangeduid. Voor het grondgebonden deel geldt dezelfde maatvoering voor het bouwblok als bij 'agrarische bedrijfskavel grondgebonden agrarisch bedrijf'. Voor het intensieve deel geldt de regeling zoals voor 'agrarische bedrijfskavel niet-grondgebonden agrarisch bedrijf'. Nieuwvestiging is niet mogelijk en uitbreiding is toegestaan binnen de randvoorwaarden die zijn opgenomen in de regels.

Bedrijfswoning/tweede bedrijfswoning

Per bedrijf is een bedrijfswoning toegestaan met een oppervlakte van maximaal 150 m^2. Daar waar in de bestaande situatie reeds twee of meer bedrijfswoningen aanwezig zijn, is op de plankaart een aanduiding opgenomen.

Afwijkingen met omgevingsvergunning

In de regels zijn zowel afwijkingen op de bouwregels als de gebruiksregels opgenomen. De meeste afwijkingen wijzen voor zich of zijn anders beleidsmatig reeds onderbouwd in de Planuitgangspunten.

Bij afwijking is het bijvoorbeeld mogelijk om het agrarisch bedrijf te vergroten tot een oppervlakte van 2,0 hectare. Of bebouwing op te richten met een oppervlakte groter dan 500 m^2.

In de bijlage bij de regels zijn allerhande vormen van bedrijvigheid genoemd, die als ondergeschikte tweede tak bij een agrarisch bedrijf uitgeoefend kunnen worden. In veel gevallen zijn beperkende bepalingen opgenomen om zodoende de ondergeschiktheid ten opzichte van de agrarische activiteiten te benadrukken.

Wijzigingen

Indien de noodzakelijkheid van bedrijfsuitbreiding kan worden aangetoond, is vergroting van het denkbeeldige bouwblok boven de 2,0 hectare bij wijziging mogelijk. Voorwaarde hierbij is onder meer dat met de vormgeving van het aaneengesloten bouwblok zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de landschappelijke karakteristiek en/of de landschappelijke structuur. Dit zal worden getoetst aan de hand van het Beeldkwaliteitsplan. Het bouwblok van een grondgebonden agrarisch bedrijf mag worden gewijzigd naar maximaal 3,0 hectare. Ook is binnen "Agrarisch - 1" een wijziging opgenomen om op de kaart een agrarische bedrijfskavel op te nemen voor de vestiging van een nieuw grondgebonden agrarisch bedrijf. Daarnaast is een wijziging opgenomen voor het vergroten van een intensieve neventak bij een agrarisch grondgebonden bedrijf.

De voor Agrarisch-2 aangewezen gronden zijn nevengeschikt bestemd voor doeleinden van natuurontwikkeling en agrarisch natuurbeheer. De bestemming is hiermee afgestemd op de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur met betrekking tot het realiseren van nieuwe natuur op landbouwgronden. Het gaat hierbij vooral om het bij recht mogen verschralen en extensief beheren van beekdalgronden en agrarische gronden die rond de grote natuurgebieden liggen, ongeacht de eigendomssituatie. De landschappelijke hoofdkenmerken worden er niet mee niet aangetast en de waterhuishouding blijft afgestemd op de agrarische gebiedsbestemming.

Wijziging van de bestemming ten behoeve van de natuurfunctie is nog wel nodig, zodra de gronden door middel van (grootschalige) bodemingrepen blijvend worden ingericht ten behoeve van een natuurvegetatie (anders dan schraal en soortenrijk grasland), waarmee de landschappelijke hoofdkenmerken worden gewijzigd of de hydrologische situatie in het omliggende agrarische gebied voor het normaal agrarisch grondgebruik wordt aangetast. Voor deze situaties is in de planregels een wijzigingsbevoegdheid opgenomen, waarbij deze belangen moeten worden onderzocht en afgewogen. Deels zijn in gebiedsplannen al gronden aangewezen. Na verwerving van de gronden voor natuurontwikkeling zal ook de wijziging toegepast kunnen worden.

Ten behoeve van een functieverandering op een agrarische bedrijfskavel zijn de volgende wijzigingen opgenomen. De agrarische bedrijfskavel kan worden gewijzigd ten behoeve van een woonfunctie en niet-agrarische bedrijvigheid. De criteria in de wijzigingsbevoegdheden zijn afgestemd op het specifieke beleid dat voor deze functieveranderingen is geschreven en waaraan in de Planuitgangspunten de nodige aandacht is besteed. Ook zijn er voorwaarden opgenomen ten behoeve van de 'Ruimte voor ruimte'-regeling. Tevens zijn wijzigingsbevoegdheden opgenomen om woonpercelen te vergroten en qua situering te wijzigen. Het is inmiddels een gegeven dat er ook landbouwgrond wordt opgekocht door particulieren om zodoende het woonperceel te verruimen. Op het moment dat die gronden als tuin bij het woonhuis worden ingericht, dient de agrarische bestemming omgezet te worden in 'Wonen'. Vanwege de landschappelijke impact is hier wel een grens aan gesteld. Voorts is het in gevallen wenselijk dat bij herbouw van woonhuizen een betere situering van het woonhuis wordt gezocht, bijvoorbeeld in relatie tot nabijgelegen bedrijvigheid of andere woonpercelen, of anderszins vanwege de stedenbouwkundige structuur van de omgeving. In dat geval kan het bestemmingsvlak qua situering na wijziging worden aangepast.

Bijzondere agrarische functies

- *Agrarisch - Opslag*;
- *Agrarisch - Paardenhouderij*

  Deze bestemming ziet op een regeling voor de gebruiksgerichte paardenhouderijen. Hier geeft met name de begripsbepaling invulling aan de functie van de bestemming. Binnen deze paardenhouderijen zijn expliciet manegeactiviteiten uitgesloten. Het bestemmingsvlak is afgestemd op de bestaande situatie met enige uitbreidingsruimte. De gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak met een maximum van 2500 m^2 behalve als de bestaande oppervlakte al groter is. Onder voorwaarden mag de oppervlakte van bedrijfsgebouwen 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak bedragen. Hiervoor is een omgevingsvergunning nodig.

  Er is geen sprake van een publieksgerichte functie, om welke reden er ook geen mogelijkheid bestaat om ondergeschikte horeca in te passen.

  Nevenactiviteiten zijn onder voorwaarden mogelijk. Hiervoor is wel een omgevingsvergunning nodig.

Natuur

De bestemming 'Natuur' betreft de bestaande grote natuurgebieden. Hieronder vallen de Natura 2000-gebieden, die met een extra aanduiding op de kaart zijn aangegeven, maar ook de overige natuurgebieden met een oppervlakte groter dan 2,0 hectare. Het behoud, herstel en ontwikkeling van de waarden van deze gebieden staat voorop. Om onevenredige aantasting van de aanwezige waarden te voorkomen, is een omgevingsvergunningenstelsel voor bepaalde werkzaamheden opgenomen en zijn enkele expliciete verboden opgenomen.

Binnen de natuurgebieden komen enkele schaapskooien voor. Deze zijn specifiek bestemd als 'Natuur - Schaapskooi'. De bestemming richt zich onder andere op bebouwing voor het beheer en onderhoud van omliggende gebieden en eventuele informatievoorzieningen en dagrecreatief medegebruik. Voor de schaapskooi nabij Uffelte is, aansluitend bij de plannen, een wijzigingsbevoegdheid opgenomen.

Bos

Aan de aaneengesloten bosgebieden is de bestemming 'Bos' gegeven. Sommige bosgebieden zijn onderdeel van de Natura 2000-gebieden. Binnen de bestemming wordt het beeld bepaald door de aanwezigheid van opgaande beplanting. Binnen de bestemming is geen bebouwing toegestaan. Er is een onderscheid opgenomen tussen 'Bos - 1' en 'Bos - 2', waarbij binnen 'Bos - 2' het recreatief medegebruik is toegestaan. Aangezien in beginsel in "Bos - 1" geen recreatief medegebruik is toegestaan, is het kamperen van de scouting aan de rand van het nationaal park Dwingelderveld aangeduid. Voor de bescherming van de bosgebieden is een omgevingsvergunningstelsel voor bepaalde werkzaamheden opgenomen.

In 'Bos - 2' is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om onder voorwaarden de bestemming te wijzigen in "Recreatie - 1" of "Recreatie - 2" ten behoeve van het uitbreiden van bestaande kampeerterreinen. Als het recreatieterrein gelegen is binnen 500 m van een groot natuurgebied dan mag de totale terreinoppervlakte maximaal 10 hectare worden. Tevens moet er een goede landschappelijke inpassing plaatsvinden.

Water

Deze bestemming is gelegd op de bestaande hoofdwatergangen. De bijbehorende kaden, dijken en oeverstroken zijn ook als zodanig bestemd. Op deze gronden mogen geen bouwwerken en overkappingen worden gebouwd.

7.4 Overige bestemmingen

Naast de gebiedsbestemmingen zijn er in het buitengebied van de gemeente Westerveld ook nog andere bestemmingen. Deze bestemmingen worden in deze paragraaf beschreven. Per bestemming wordt eerst een algemene beschrijving gegeven, waarna ingegaan wordt op de specifieke bestemming(en). Enkele bestemmingen zijn echter zo specifiek dat de regels voor zich spreken en een nadere toelichting op die bestemming niet nodig is.

Bedrijf

Onder deze bestemming vallen de niet-agrarische bedrijven. Het gaat om bestaande legale bedrijven. In beginsel zijn de bedrijven bestemd overeenkomstig de aard van het aanwezige bedrijf. De bestemming biedt de bedrijven enige uitbreidingsmogelijkheden.

Binnen de bestemming zijn de bedrijfssoorten toegestaan die zijn genoemd in bijlage 2 van de regels onder de categorieën 1 en 2 van de VNG-Bedrijvenlijst. Dat zijn lichte vormen van bedrijvigheid die algemeen passend en aanvaardbaar worden geacht voor de vestiging in het buitengebied.

Bij afwijking zijn ook bedrijven toegestaan die naar aard en invloed op de omgeving vergelijkbaar zijn met de in bijlage 2 genoemde bedrijven, mits het niet gaat om geluidzoneringsplichtige bedrijven, risicovolle inrichtingen en/of vuurwerkbedrijven. Dit kan gelden voor nieuwe bedrijvigheid, die niet als zodanig in de lijst is genoemd, of zwaardere bedrijvigheid, die qua omvang zodanig gering is, dat sprake is van vergelijkbaarheid met een lichtere vorm van bedrijvigheid.

De bestaande zwaardere bedrijven die niet passen in de in bijlage 2 genoemde bedrijven worden met een aanduiding op de kaart aangegeven. Wanneer er een (gedeeltelijke) bedrijfsverplaatsing of beëindiging van een dergelijk bedrijf aan de orde is, dan kan de bestemming zodanig worden veranderd dat zich op de betreffende locatie alleen nog eenzelfde soort bedrijf of een bedrijf uit categorie 1 en 2 kan vestigen, of woningbouw.

Per bedrijf wordt rekening gehouden met een bijbehorende bedrijfswoning. Indien geen bedrijfswoning of twee bedrijfswoningen zijn toegestaan, staat dit aangeduid op de plankaart.

De gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak met een maximum van 500 m^2 per bedrijfsgebouw en de oppervlakte van alle gebouwen is niet meer dan 2500 m^2. Onder voorwaarden mag de oppervlakte van bedrijfsgebouwen 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak bedragen. Hiervoor is een omgevingsvergunning nodig. Als bedrijven niet mogen uitbreiden dan is dit aangeduid. Hiermee zijn de uitbreidingsmogelijkheden van bedrijven gelimiteerd zodat de verstening van het buitengebied door niet-agrarische bedrijvigheid beperkt blijft.

Zorg, kinderopvang met meer dan 6 kinderen inclusief de eigen kinderen en bed & breakfast is onder voorwaarden mogelijk. Hiervoor is een omgevingsvergunning nodig. Kinderopvang met maximaal 6 kinderen inclusief de eigen kinderen is bij recht toegestaan.

Door de aard en ruimtelijke invloed van enkele bedrijven is de bestemming 'Bedrijf' voor deze situaties verbijzonderd (zie hieronder voor de betreffende bestemmingen). De huidige situatie is voor die locaties als uitgangspunt gebruikt. In de regels wordt aangegeven welke voorwaarden gelden voor de betreffende bestemming.

- *Bedrijf - Agrarisch loonbedrijf*

  Deze bestemming komt enkele malen voor in het buitengebied. Het betreft hier loonbedrijven, al dan niet gecombineerd met agrarische activiteiten. De bedrijven hebben bebouwingsmogelijkheden ten behoeve van de bedrijfsfunctie. De gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak met een maximum van 3000 m^2 tenzij de bestaande oppervlakte groter is. Een bebouwingspercentage van 50% van het bestemmingsvlak biedt over het algemeen voldoende ruimte voor een goede landschappelijke inpassing en het bedrijfsverkeer. Met een beperking van de oppervlakte wordt voorkomen dat de bedrijven te grootschalig worden, want dan horen ze vanuit een goede ruimtelijke ordening thuis op een bedrijventerrein. Er is een mogelijkheid opgenomen om onder voorwaarden het bebouwingspercentage te vergroten naar 75%. Hiervoor is een omgevingsvergunning vereist;

  Bij het bedrijf is een bedrijfswoning toegestaan, inclusief bijbehorende aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen. Voor de maatvoering van de verschillende gebouwen is in de regels een bouwschema opgenomen.
- *Bedrijf - Nutsvoorziening*
- *Bedrijf - Rioolwaterzuivering*
- *Bedrijf - Zandwinning en -opslag*

  De bestaande zandwinningen zijn als zodanig bestemd. De regeling voor de winning is afgestemd op de bestaande (planologische) situatie. Binnen de bestemming zijn gebouwen voor onderhoud en beheer toegestaan. Er kan een omgevingsvergunning worden verleend voor de opslag van baggerspecie. Extensief recreatief gebruik is toegestaan.

Cultuur en ontspanning

De bestemming 'Cultuur en ontspanning' is op die locaties gelegd waar sprake is van een informatiecentrum, kalkovens, een museum, een openluchttheater, een planetarium. Deze locaties zijn specifiek bestemd, omdat de ruimtelijke invloed en aard van de bestemming zeer verschillend zijn. Er is dan ook geen sprake van uitwisselbaarheid. Daar waar dat is aangegeven, is ook een bedrijfswoning toegestaan. Binnen de bestemming is bebouwing toegestaan dat voldoet aan de in het bouwschema opgenomen eisen. In de regels zijn de voorwaarden gegeven die van toepassing zijn voor de verschillende bestemmingen.

- *Cultuur en ontspanning - Informatiecentrum*
- *Cultuur en ontspanning - Kalkovens*
- *Cultuur en ontspanning - Museum*
- *Cultuur en ontspanning - Openluchttheater*

Detailhandel

De in het plangebied aanwezige detailhandel valt binnen deze bestemming. In een bijlage bij de regels zijn de adressen opgenomen waar deze bestemming van toepassing is. Bedrijfswoningen zijn binnen de bestemming 'Detailhandel' toegestaan. De bestemming biedt geen ruimte voor uitbreiding van het aantal detailhandelsbedrijven. Een specifieke bestemming is opgenomen voor:

- Detailhandel - Tuincentrum

  De bestemming heeft betrekking op bedrijfsgebouwen en kassen ten behoeve van een tuincentrum, al dan niet in combinatie met hoveniersbedrijven. Detailhandel ten behoeve van de inrichting van tuinen en bouwwerken is hierbij toegestaan.

  Met een omgevingsvergunning s een uitbreiding van de bebouwing ten behoeve van het tuincentrum mogelijk, indien de vergroting noodzakelijk is voor een goede uitoefening van het bedrijf. De uitbreiding mag niet nadelige consequenties hebben voor omringende agrarische bedrijven.

Horeca

De in het buitengebied aanwezige hotels, restaurants, cafés en pensions vallen onder de bestemming 'Horeca'. In de doeleindenomschrijving zijn deze vormen van horeca expliciet genoemd. Andere vormen van horeca zijn daarmee niet toegestaan, omdat de gronden niet in strijd met de gegeven bestemming mogen worden gebruikt. Wel is er een uitwisselbaarheid van de genoemde vormen mogelijk. Uitgezonderd:

- Horeca - 2

  De Bospub is apart bestemd. In het strijdig gebruik is opgenomen dat het pannenkoekenrestaurant niet tussen 21.00u en 9.00u geopend mag zijn in verband met de ligging aan de rand van het Dwingelderveld en nabijgelegen woningen;
- Horeca - Landgoed

  Voor de instandhouding van het pand en de specifieke voorwaarden die gelden voor de combinatie van horeca in een gebouw met allure, geldt de bestemming 'Horeca - Landgoed'.

Maatschappelijk

De bestemming 'Maatschappelijk' heeft betrekking op de maatschappelijke voorzieningen in het buitengebied. Doordat er sprake is van verschil in ruimtelijke kenmerken en effecten, is de bestemming specifiek toegespitst op de betreffende situaties. De verschillende functies zijn niet uitwisselbaar.De oppervlakte van de bebouwing is gelimiteerd. Uitgangspunt voor de bestemmingen is de huidige situatie.

- Maatschappelijk - Asielzoekerscentrum
- Maatschappelijk - Begraafplaats

  In tegenstelling tot de andere maatschappelijke bestemmingen, wordt er slechts ruimte geboden aan een klein gebouw ten behoeve van het beheer en onderhoud.
- Maatschappelijk - Conferentiecentrum
- Maatschappelijk - Dierenpension
- Maatschappelijk - Kerk
- Maatschappelijk - Levensbeschouwing
- Maatschappelijk - Militair 1

  De kazerne heeft een specifieke bestemming. Voor de gebouwen op het terrein is een passende regeling opgenomen.
- Maatschappelijk - Militair 2

  Voor het militair oefenterrein geldt de bestemming 'Maatschappelijk - Militair 2'. Op dit terrein zijn gebouwen toegestaan ten behoeve van het oefenterrein.
- Maatschappelijk - Zorgboerderij

  Er bestaan verschillende vormen van zorgboerderijen. Daar waar de zorg de hoofdfunctie heeft, is de bestemming 'Maatschappelijk - Zorgboerderij' van toepassing. In de regels zijn de voorwaarden opgenomen die van toepassing zijn op deze bestemming. Ten aanzien van het verlenen van medewerking aan zorgfuncties heeft de gemeente afzonderlijk beleid vastgesteld (Nota toetsingskader zorg- en opvangvoorzieningen gemeente Westerveld). De betreffende beleidsnota wordt toegepast bij het afwegen van aanvragen en is voornamelijk gericht op de kwaliteit van deze maatschappelijke dienstverlening. In dit bestemmingsplan is geen wijzigingsbevoegdheid opgenomen om een functie te wijzigen naar "Maatschappelijk - Zorgboerderij". Als een aanvraag wordt goedgekeurd dan dient hier een aparte planologische procedure voor gevoerd worden.

Radiosterrenwacht

Voor de radiosterrenwacht is een specifieke bestemming opgenomen. In de regels is een regeling opgenomen ten aanzien van de bebouwing. Binnen het bestemmingsvlak is beperkte uitbreiding van de bebouwing mogelijk.

Recreatie

De bestemming 'Recreatie' is van toepassing op de recreatieterreinen. Daarbij worden de volgende bestemmingen onderscheiden:

- Recreatie - 1

Kampeerterreinen uitsluitend bedoeld voor het plaatsen van tenten, toercaravans en trekkershutten alsmede de gemengde kampeerterreinen (waar zowel tenten en toercaravans als stacaravans zijn toegestaan), vallen onder de bestemming 'Recreatie - 1'. Binnen deze bestemming zijn gebouwen ten dienste van het kampeerterrein, zoals toiletgebouwen, onderhouds- en beheersgebouwtjes, dienstverlening, sportvoorzieningen, recreatieve voorzieningen, een kantine/restaurant en één bedrijfswoning, toegestaan. De oppervlakte van een stacaravan zal maximaal 50 m² zijn en van het bijgebouw maximaal 6 m². De (sta)caravans mogen niet permanent bewoond worden. Zowel in de gebruiksbepaling als in de maatvoering (kleiner dan reguliere woningen) krijgt dit beleid gestalte. Om de continuïteit van de toeristische sector te kunnen waarborgen, is omzetting van standplaatsen in recreatiewoningen mogelijk. Hiertoe is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen: de bestemming 'Recreatie - 1' kan worden gewijzigd in de bestemming 'Recreatie - 3' onder voorwaarde dat ten hoogste 1/3 van het kampeerterrein wordt bebouwd.

- Recreatie - 2

  Kampeerterreinen waar in afwijking van 'Recreatie - 1' geen stacaravans en chalets zijn toegestaan. Ook de natuurkampeerterreinen vallen onder deze bestemming. Er is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de bestemming te wijzigen in 'Recreatie -1'.

- Recreatie - 3

  Recreatieterreinen die bedoeld zijn voor recreatiewoningen (bungalowterreinen), vallen onder de bestemming 'Recreatie - 3'. Kampeermiddelen waaronder stacaravans, zijn wel mogelijk. Op deze terreinen, welke veelal bedrijfsmatig worden geëxploiteerd, zijn dienstverlenende gebouwen (bijvoorbeeld een kantine of een beheersgebouwtje) toegestaan.

  Het aantal recreatiewoningen is in de regels en op de plankaart vastgelegd. Dit zijn al aanwezige recreatiewoningen en in beperkte mate recreatiewoningen die planologisch mogelijk waren op basis van huidige bestemmingsplannen maar die nog niet gerealiseerd zijn.

  De oppervlakte van een recreatiewoning bedraagt ten hoogste 100 m². Als de recreatiewoning geschikt wordt gemaakt voor ouderen die slecht ter been zijn en/of gehandicapten dan mag de recreatiewoning 125 m^2 zijn. Hiervoor is een omgevingsvergunning nodig.

  Er is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om het aantal recreatiewoningen uit te breiden.

- Recreatie - 4

  'Recreatie - 4' betreft de huisjesterreinen in particuliere handen. Hier zijn geen beheersgebouwen of kantines toegestaan. De oppervlakte van een recreatiewoning bedraagt ten hoogste 100 m². Er is geen wijzigingsbevoegdheid opgenomen om het aantal recreatiewoningen te vergroten waarbij onder meer als voorwaarde is gesteld dat er geen afbreuk mag zijn van natuurlijke waarden.

- Recreatie - 5

  Groepsaccommodaties en kampeerboerderijen zijn onder de bestemming 'Recreatie - 5' gebracht. De groepsaccommodaties betreffen veelal verbouwde boerderijpanden, ingericht voor groepen, families, e.d. en inspelend op het recreatief aantrekkelijke karakter van het omringende gebied. Vaak betreft het ook kwalitatief goed ingerichte accommodaties. Bij een groepsaccommodatie is een bedrijfswoning toegestaan.
- Recreatie - Recreatiewoningen

  Deze bestemming heeft betrekking op de solitaire recreatiewoningen in het buitengebied. De inhoud van een recreatiewoning zal ten hoogste 100 m² bedragen. De recreatiewoningen mogen niet worden gebruikt voor permanente bewoning.

Sport

De bestemming 'Sport' ligt op de sportlocaties in het plangebied. Door de verschillende ruimtelijke invloeden en aard van de activiteiten, zijn de functies specifiek bestemd. De omvang van de bebouwing is vastgelegd op de verbeelding of in de regels en er is geen omzetting naar andere sportfuncties mogelijk. Gezien de omvang van de terreinen en de ligging in vaak landschappelijke fraaie omgevingen, is een omgevingsvergunningenstelsel voor bepaalde werkzaamheden opgenomen om te voorkomen dat er structurele veranderingen in het landschap kunnen worden aangebracht.

- *Sport - Golfbaan*
- *Sport - Hondensportterrein*
- *Sport - IJsbaan*

  In het plangebied komen enkele ijsbanen voor. Dit zijn agrarische gronden die in de wintermaanden gebruikt kunnen worden als ijsbaan. Op het terrein is een gebouw ten behoeve van de ijsbaan toegestaan.
- Sport - Manege

  Voor de maneges in het buitengebied geldt een niet-agrarische bestemming door het recreatieve en publieksgerichte karakter van de functie. Bij een manege is een bedrijfswoning toegestaan met aan-, uit- en bijgebouwen. Een ondergeschikte vorm van horeca is toegestaan, omdat het bij maneges gebruikelijk is dat er kantines aanwezig zijn. De oppervlakte van de horecavoorziening is vastgelegd op 100 m² om zodoende te waarborgen dat het om een ondergeschikte vorm van horeca gaat, die ten dienste staat van de hoofdfunctie manege.
- Sport - Sporthal
- Sport - Sportvelden
- Sport - Verenigingsgebouw
- Sport - Zwembad

Verkeer

Onder de bestemming 'Verkeer' zijn de bestaande openbare wegen in het buitengebied gebracht. Het zijn wegen waar de ontsluitende functie van het gebied voorop staat.

Bruggen, dammen of duikers, sloten, bermen en beplanting, parkeervoorzieningen, verkooppunten van motorbrandstof (specifiek aangeduid op de plankaart) en parkeerterreinen vallen ook onder deze bestemming. Bij de verkooppunten van motorbrandstof is bebouwing en de bijbehorende detailhandel toegestaan.

Voorts wordt bij de geluidszoneringsplichtige wegen uitgegaan van het bestaande profiel van de weg die de bestaande inrichting van de weg vastlegd, zodat er niet zonder bestemmingswijzigingen een verandering in het profiel kan worden aangebracht. Dit is noodzakelijk om te voorkomen dat door een verandering aan de weg de geluidsbelasting op gevels van geluidsgevoelige functies kan veranderen. Bij wijziging zal daarom eerst geluidsonderzoek moeten worden gedaan om aan te tonen dat de geluidssituatie niet verslechterd.

Naast de wegen in het plangebied is de bestemming 'Verkeer' specifiek toegespitst op de fietspaden.

- Verkeer - Fietspaden

Water - Waterwinning

Het pompstation en het bijbehorende waterwinningsgebied zijn als zodanig bestemd. De functie waterwinning is de hoofdfunctie. De waterwinningsgebieden zijn apart bestemd en het onttrekkingsgebied rond de waterwinning (het grondwaterwinningsgebied) is als dubbelbestemming geregeld. Gebruiksvormen die de functie van het waterwingebied kunnen aantasten, zijn uitgesloten. Op dit punt werkt het bestemmingsplan aanvullend op de Provinciale milieuverordening.

Wonen

De bestemming 'Wonen' heeft betrekking op de bestaande woonhuizen met hun aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen. Bijbehorende tuinen, erven en terreinen zijn ook onder deze bestemming gebracht.

Binnen de bebouwingsbepalingen voor deze bestemming is onderscheid gemaakt tussen hoofdgebouwen enerzijds en aan- en uitbouwen en bijgebouwen anderzijds. Het hoofdgebouw is het belangrijkste bouwwerk op het perceel, niet alleen qua bestemming maar ook qua bouwmassa. Daarnaast worden bijgebouwen gezien als gebouwen die zowel functioneel als ruimtelijk ondergeschikt zijn aan en ten dienste staan van het hoofdgebouw, zoals een garage, berging, en dergelijke. Een bijgebouw kan in die zin zowel vrijstaand als aangebouwd worden gerealiseerd. Tenslotte zijn aan- en uitbouwen gebouwen die ruimtelijk ondergeschikt zijn, maar functioneel deel uitmaken van het hoofdgebouw, zoals een uitbreiding van de woonkamer of een serre. De ondergeschiktheid manifesteert zich uitsluitend in ruimtelijke zin, bijvoorbeeld door een lagere nokhoogte, een terugrooiing, en dergelijke. De bereikbaarheid of de scheiding van andere ruimtes is voor deze ruimtelijke benadering niet van belang.

Om bovenstaande redenen moeten bijgebouwen in principe 1 m lager zijn dan de bouwhoogte van het hoofdgebouw. Hier kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning bij cultuurhistorische hoofdgebouwen die zodanig laag zijn dat bijgebouwen niet gerealiseerd kunnen worden, omdat deze bijgebouwen dan te laag zouden worden.

De woonfunctie mag bij recht gecombineerd worden met een aan-huis-verbonden beroep[27], kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten en kinderopvang tot maximaal 6 kinderen inclusief de eigen kinderen. Hiervoor zijn enkele criteria opgenomen in de regels. Daarnaast is onder voorwaarden zorg, kinderopvang met meer dan 6 kinderen inclusief de eigen kinderen en bed & breakfast mogelijk. Hiervoor is een omgevingsvergunning nodig.

Er is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de aanduiding "paardenhouderij" aan te brengen om hobbymatig vee te houden. Er mag dan maximaal 500 m2 aan bijgebouwen worden gerealiseerd.

De bestemming 'Wonen' is opgesplitst in een aantal bestemmingen. In de regels zijn de voorwaarden per bestemming opgenomen.

- *Wonen*

  Per bestemmingsvlak mag één vrijstaand woonhuis worden gebouwd. Er wordt in principe uitgegaan van woningen met een maximale oppervlakte van 250 m², inclusief aan- en uitbouwen en bijgebouwen. Voor bijgebouwen geldt een maximale oppervlakte van 150 m², mits ondergeschikt aan het hoofdgebouw. Als de bestaande omvang al groter is dan de genoemde 250 m², wordt uitgegaan van de bestaande situatie.
- *Wonen - Landgoed*

  Voor het landgoed is een specifieke bestemming opgenomen 'Wonen - Landgoed'. Binnen de bestemming is er bijzondere aandacht voor de cultuurhistorische waarden en mogelijkheden van het landgoed.
- Wonen - Voormalige boerderijpanden

  Voormalige agrarische bedrijven met een woonbestemming zijn onder de bestemming 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' gebracht. In veel gevallen is de oppervlakte van deze woonhuizen groter dan binnen de bestemming 'Wonen'. Bij recht is binnen de bestemming een bedrijf toegestaan dat is genoemd in bijlage 2 bij de regels.

  Er is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om het splitsen van voormalige boerderijen mogelijk te maken tot maximaal drie woningen. Daarnaast is met behulp van de 'Ruimte voor ruimte'-regeling de bouw van een tweede woning binnen het bouwvlak mogelijk.

[27] Een (vrij) beroep dat in of bij een woonhuis met behoud van de woonfunctie kan worden uitgeoefend en dat gericht is op het verlenen van diensten.

De regeling kan uitsluitend worden toegepast ter compensatie van de afbraak van bestaande binnen het bestemmingsvlak aanwezige of bij het bestemmingsvlak behorende bijgebouwen. Het te slopen oppervlakte moet minimaal 750 m² bedragen. Cultuurhistorisch waardevolle bijgebouwen mogen echter niet worden gesloopt.

Om te voorzien in de mogelijkheid dat een voormalig agrarisch bedrijf met een woonbestemming opnieuw gebruikt gaat worden als agrarisch bedrijf, kan de bestemming gewijzigd worden in de van toepassing zijnde gebiedsbestemming. Voor het toekennen van het agrarisch bouwperceel gelden dezelfde criteria als bij nieuwe agrarische bouwpercelen binnen deze agrarische bestemming.

- Wonen - Woonleefgemeenschap: het aantal woningen mag maximaal 3 zijn.

7.5 Dubbelbestemmingen

Leiding - Gas

Deze dubbelbestemming heeft betrekking op hoofdgastransportleidingen. De regeling voorziet in de aanwezigheid van deze functie en in de bescherming ervan door middel van een veiligheidszone op de kaart. Binnen de op de kaart aangegeven strook mogen geen gebouwen en bouwwerken worden gebouwd, anders dan ten behoeve van de leidingen. Voor werkzaamheden die schadelijk kunnen zijn voor de leidingen, is een omgevingsvergunningenstelsel opgenomen. Nieuwe buisleidingen, langer dan 5 km, worden buiten het plan geregeld.

Leiding - Water

Voor de hoofdwaterleidingen geldt de bestemming 'Leiding - Water'. Evenals voor gasleidingen geldt dat binnen de op de kaart aangegeven strook geen gebouwen en bouwwerken mogen worden gebouwd, anders dan ten behoeve van de waterleidingen.

Waarde - Archeologie

De beschermde rijksmonumenten zijn bestemd als "Waarde - archeologie 1". De terreinen met aanwezige zeer hoge waarden met uitzondering van de beschermde rijksmonumenten, hoge waarden en waarden zijn bestemd als " Waarde - archeologie 2". Bouwwerken die groter zijn dan 15 m^2 en waarbij de gronden dieper dan 0,3 m -Mv worden geroerd, mogen niet worden gerealiseerd zonder omgevingsvergunning. In het kader hiervan moet archeologisch onderzoek plaatsvinden. Bepaalde werkzaamheden mogen ook niet plaatsvinden zonder omgevingsvergunning. De gebieden met hoge en middelhoge verwachtingswaarden zijn bestemd als "Waarde - archeologie 3". Hiervoor geldt dat bouwwerken die groter zijn dan 1000 m^2 en waarbij de gronden dieper dan 0,3 m -Mv worden geroerd, niet gerealiseerd mogen worden zonder omgevingsvergunning. Ook hier moet archeologisch onderzoek plaatsvinden. En bepaalde werkzaamheden mogen ook niet plaatsvinden zonder omgevingsvergunning.

Waarde - Beschermd dorpsgezicht

Voor de Beschermde dorpsgezichten Westeinde, Eursinge en Havelte - Van Helomaweg (De Wal) geldt de dubbelbestemming 'Waarde - Beschermd dorpsgezicht'. Binnen deze bestemming worden de waarden binnen het aangegeven gebied specifiek beschermd. Naast de toetsing aan de basisbestemmingen en de toegevoegde bestemmingen wordt bij ontwikkelingen getoetst aan de aanwezige waarden.

Waarde - Cultuurhistorie

De waardevolle essencomplexen zijn in het bestemmingsplan opgenomen binnen deze bestemming. De bescherming en het behoud van de essen staat centraal. Bebouwing is toegestaan indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de cultuurhistorische en archeologische waarden van de gronden.

Waarde - Landschap

De dubbelbestemming 'Waarde - Landschap' richt zich op het behoud en de bescherming van de waardevolle landschappen. Net als voor de essen geldt dat bij nieuwe ontwikkelingen geen onevenredig afbreuk mag worden gedaan aan de cultuurhistorische en archeologische waarden van de gronden. Er worden twee bestemmingen gehanteerd:

- *Waarde - Landschap 1*
  De unieke onvervangbare landschapselementen hebben de bestemming 'Waarde - Landschap 1'. Binnen de bestemming is een verwijzing opgenomen naar de beschrijving van de elementen in bijlage 1.
- *Waarde - Landschap 2*
  De beekdalen worden beschermd door de bestemming 'Waarde - Landschap 2' met uitzondering van de beekdalen die in het ontwikkelingsgebied landbouw en recreatie liggen en volgens het POP II in zone 1 of 2.

Waarde - Rijksmonumenten

De rijksmonumenten hebben de bestemming "Waarde - Rijksmonumenten" gekregen. Voor het bouwen van bouwwerken en het aanleggevn van werken en werkzaamheden is een vergunning van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed noodzakelijk.

7.6 Algemene aanduidingsregels

Milieuzone waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied

Het grondwaterbeschermingsgebied rondom het waterwingebied valt onder een aanvullende bestemming. De gronden zijn naast de basisbestemmingen tevens bestemd voor drinkwaterwinning, drinkwaterproductie, drinkwaterdistributie en bescherming van de grondwaterkwaliteit.

Veiligheidszone - lpg

Op de plankaart zijn veiligheidszones opgenomen ten behoeve van LPG-stations. De zones zijn gebaseerd op het LPG-vulpunt, de afleverzuil en het reservoir. Risicogevoelige functies worden in beginsel geweerd.

Veiligheidszone - munitieopslag A en B

Op de plankaart zijn de munitieopslagen met hun veiligheidszones opgenomen. Er mogen hier geen gebouwen worden gerealiseerd waar binnen personen verblijven.

Vrijwaringszone - laagvlieggebied

Binnen de vrijwaringszone van een laagvlieggebied voor helicopters is het bestemmingsplan terughoudend in het voorzien van bouwmogelijkheden voor masten, windmolens en andere hoge objecten. Binnen het laagvlieggebied voor helicopters wordt bebouwing uitgesloten dat hoger is dan 30 m.

Vrijwaringszone - laagvliegroute

Ook binnen de vrijwaringszone laagvliegroute voor jachtvliegtuigen geldt dat het bestemmingsplan terughoudend is in het voorzien van bouwmogelijkheden voor masten, windmolens en andere hoge objecten. Binnen de laagvliegroute voor jachtvliegtuigen wordt bebouwing uitgesloten dat hoger is dan 150 m.

Vrijwaringszone - molenbiotoop

De molenbeschermingszone is opgenomen rond molens die als zodanig in bedrijf zijn (ook ten behoeve van een recreatieve functie).

Het betreft een zone die ervoor zorgt dat een optimale windvang voor de molen aanwezig blijft. Dit houdt in dat er eisen worden gesteld aan de hoogte van bouwwerken en beplanting.

Vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2

De in het plangebied gesitueerde radiotelescoop heeft twee invloedszones. Met name hoge bebouwing en gemotoriseerd verkeer kunnen van invloed zijn op het functioneren van de observatieposten. Via de aanvullende bestemmingsregeling wordt daar rekening mee gehouden.

Vrijwaringszone - straalpad

De aanduiding heeft betrekking op straalpaden ten behoeve van telecommunicatie. Er worden in deze zone eisen gesteld aan de hoogte van bouwwerken en beplanting.

Vrijwaringszone - vaarweg

Langs de belangrijke vaarverbindingen is aan weerszijden een vrijwaringszone opgenomen. Binnen de aanduiding gelden beperkingen ten aanzien van het oprichten van bebouwing.

Vrijwaringszone - weg

Langs belangrijke wegen liggen aan weerszijden vrijwaringszones waarbinnen beperkingen gelden ten aanzien van het oprichten van bebouwing.

HOOFDSTUK 8 UITVOERBAARHEID

8.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Vanuit het oogpunt van maatschappelijke uitvoerbaarheid heeft de gemeente een aantal belangenorganisaties betrokken bij de totstandkoming van het Bestemmingsplan Buitengebied. Over het voorontwerpbestemmingsplan is gelegenheid gegeven tot Inspraak van 4 februari 2010 tot en met 18 maart 2010 in het kader van de gemeentelijke Inspraakverordening. In het kader van het vooroverleg heeft de gemeente het plan met verschillende overleginstanties besproken. Met de provincie Drenthe is meerdere keren overleg gevoerd om dit bestemmingsplan zo goed mogelijk af te stemmen op het provinciaal beleid en provinciale omgevingsvisie. De Inspraak- en Overlegreacties zijn in het ontwerpbestemmingsplan verwerkt. Er is een reactienota opgesteld waarin alle reacties zijn beantwoord en door de gemeente een standpunt is ingenomen. De beantwoording van de overlegreacties is opgenomen in de bijlagen bij deze toelichting. De beantwoording van de inspraakreacties is opgenomen in een aparte Reactienota inspraak. De wijzigingen die hieruit voortvloeien, zijn in dit ontwerpbestemmingsplan verwerkt. Tevens zijn er wijzigingen naar aanleiding van de Planmer en Passende beoordeling doorgevoerd (zie paragraaf 5.2).

Op dit ontwerpbestemmingsplan wordt gelegenheid geboden tot het inbrengen van zienswijzen bij de gemeenteraad. Na het ontwerpbestemmingsplan wordt het plan gereed gemaakt voor vaststelling. Uiteindelijk is tegen het bestemmingsplan beroep mogelijk bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

8.2 Economische uitvoerbaarheid

Het weergeven van de economische uitvoerbaarheid door middel van een cijfermatige opzet, is in het kader van een Bestemmingsplan Buitengebied moeilijk te geven. Immers, een Bestemmingsplan Buitengebied is geen uitvoeringsinstrument, maar een beoordelingskader voor de inrichting en het beheer van het landelijk gebied.

Met betrekking tot de economische uitvoerbaarheid kan dan ook worden opgemerkt dat het hier een bestaande situatie betreft die in een nieuwe planologische regeling is vervat. Van gemeentewege zijn geen nieuwe ontwikkelingen in het plan opgenomen die in een financieel kader geplaatst moeten worden.

8.3 Grondexploitatie

Wanneer een bestemmingsplan een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bouwplan mogelijk maakt en het kostenverhaal niet anderszins is verzekerd, dient op basis van artikel 6.12. van de Wro (tegelijkertijd met de vaststelling van een bestemmingsplan) een exploitatieplan te worden vastgesteld.

Onder een aangewezen bouwplan wordt krachtens artikel 6.2.1. van het Bro onder andere de bouw van één of meer woningen of andere hoofdgebouwen, de uitbreiding van een gebouw met ten minste 1.000 m² brutovloeroppervlakte, of de bouw van ten minste 1.000 m² brutovloeroppervlakte aan kassen verstaan. Het exploitatieplan is in deze situatie de basis voor het doorberekenen van de verhaalbare kosten die de gemeente maakt om de aangewezen bouwplannen mogelijk te maken. Op basis van artikel 6.2.4 van het Bro worden daartoe onder andere gerekend de kosten van de aanleg van voorzieningen, de kosten ven het opstellen van gemeentelijke plannen en andere door het gemeentelijk apparaat te verrichten werkzaamheden ten behoeve van de bouwplannen. Daarnaast kan een exploitatieplan vereist zijn indien aanvullende eisen en regels gesteld moeten worden.

Het onderhavige bestemmingsplan heeft een conserverend karakter, waarbij de bestaande situatie als uitgangspunt geldt en met inachtneming van de actuele bouw- en gebruiksregels en verplichte sectorale toetsen wordt vastgelegd. In het bestemmingsplangebied worden slechts beperkte bouwmogelijkheden geboden, welke kunnen worden aangemerkt als aangewezen bouwplan zoals bedoeld in artikel 6.2.1 Bro. Het betreft in alle gevallen particulier initiatief, waaraan in de meeste gevallen geen kosten voor de gemeente zijn verbonden, afgezien van kosten van het ambtelijk apparaat voor de begeleiding en toetsing van aanvragen. Deze kosten worden door middel van leges gedekt.

Voor de hierboven genoemde bouwmogelijkheden geldt dat dit gedeeltelijk bouwmogelijkheden betreft die reeds mogelijk waren op basis van het vigerende bestemmingsplan. Artikel 9.1.20 van de Invoeringswet Wro bepaalt dat voor deze bouwplannen de grondexploitatieregeling buiten toepassing blijft. Hiervoor kan dus geen exploitatieplan worden vastgesteld.

Ten aanzien van de door dit bestemmingsplan nieuw mogelijk gemaakte bouwplannen is in de Wro en het Bro vanaf 1 november 2010 een regeling opgenomen, waardoor bij relatief beperkte bouwmogelijkheden kan worden afgeweken van de plicht om een exploitatieplan vast te stellen. In uitzonderingsgevallen is het mogelijk om als gemeenteraad af te zien van het vaststellen van een exploitatieplan, indien de te verhalen kosten niet in verhouding staan tot de kosten verbonden aan het maken van een exploitatieplan.

Het gaat dan om situaties waarbij de verhaalbare kosten lager zijn dan € 10.000, er geen fysieke werken als kostenpost worden opgevoerd maar alleen apparaatkosten of de verhaalbare kosten alleen betrekking hebben op aansluiting op de openbare ruimte of aansluiting op nutsvoorzieningen (artikel 6.2.1a Bro). Gezien het feit dat alle in onderhavig bestemmingsplan opgenomen bouwplannen onder deze regeling vallen, zal de gemeenteraad bij vaststelling van het bestemmingsplan besluiten om geen exploitatieplan vast te stellen.

Wanneer door middel van wijzigingsbevoegdheden bouwmogelijkheden worden geboden, schuift het beoordelingsmoment ten aanzien van de vaststelling van een exploitatieplan door naar de toepassing van de betreffende wijzigingsbevoegdheid. Mochten zich dan kosten voordoen, die voor kostenverhaal in aanmerking komen, zal getracht worden een overeenkomst zoals bedoeld in artikel 6.24 Wro te sluiten met de initiatiefnemer. In deze overeenkomst kunnen, indien nodig, ook aanvullende eisen gesteld worden. Wanneer het sluiten van een dergelijke overeenkomst voorafgaand aan de vaststelling van het wijzigingsplan niet mogelijk blijkt te zijn, kan hiervoor alsnog een exploitatieplan worden vastgesteld.

===

BIJLAGE 1

Overzicht aangewezen landschapselementen in aantallen percelen en eigendom

nr	omschrijving	aantal percelen		eigenaar		te beschermen structuur	
		kern	randzone	kern	randzone	kern	randzone
4	Joodse begraafplaats Dwingeloo	1	4	?	particulier		hakhoutbosje
5	Vledderlanden	11		deels particulier, deels gemeente (paar houtwallen)?		houtwallen	
11	Scheidgruppe		40?		SDL/ particulier	grensriviertje	landschap en ecologie
12	Kalterbroeken	44	26	2 SBB, 2 gemeente	16 NM	oude zandwegen, houtwallen en sloten	
13	Uffelter Vaartje	30? Vaartje ligt soms op perceelsgrens, soms midden over perceel		particulier, NM, defensie		vaart uitdiepen en verwijderen opslag. Afwatering westelijk deel ongewenst	
14	Veendijk	30		part, meest woonkavels		waardevolle erven met behuizing, kavelscheidingen en houtopstanden	
15	Busselte	30		part, zowel woon- als agrarisch		houtwallen met hoge ecologische waarde	
17	Wapserveen	>100		meest particulier (bebouwde kom?)		zie Veendijk	
18	Helveen	4	4	1 SBB, rest part.	particulier	gebruik als hakhoutbos	gebiedsvreemd water buitensluiten
19	Landschappelijke eenheid Lheebroek	30		6 SBB, rest particulier (NB 1=camping Meisterhof)		overgang van veld naar hakhout, eszoom en es	
20	Sliekerveen	2	6	SBB	particulier	heiderestant en brongebied	buffer waterhuishouding
23	Witteveen	10		7 SBB, 3 particulier		open veld	buffer gewenst
25	Diepenveen	3	1	1 part, 1 Nm, 1 SBB	particulier	veenplas, reconstructie cultuurlandschap gewenst	
26	Oldendiever	10 percelen in clusters		7 part, 3 SBB		bosjes en veenplas	
27	Westerbeeksloot	? Lijnvormig element		gemeente Westerveld ?		diepe sloot als karakteristiek element kolonielandschap	
28	Reeweg bij Vledder	? Lintvormig element		gemeente Westerveld ?		meer dan 200 jaar oude zandweg; niet verharden !	

nr	omschrijving	aantal percelen		eigenaar		te beschermen structuur	
		kern	randzone	kern	randzone	kern	randzone
29	Jodenweg	? Lintvormig element		gemeente Westerveld ?		aangelegd door joodse dwamngarbeiders in WOII. Als zandweg handhaven	
30	Tilgrup	?	>30 ?		part/SBB/NM	culthistorisch waardevol; vorm handhaven	
31	Martenswal	? Lijnvormig element op perceelsgrens			NM/SBB	grenswal markenscheiding; wal en opgaande begroeiing herstellen	
33	Jonckindt Coninckiaan	5; plus weg		particulier ??		kavelpatronen en bebouwing	
34	Schoollaan	10; plus weg				kolonielandschap; weg niet verharden	
35	Grenspoel en weer	onderdeel van grotere percelen; deels in FL		SBB		herstel van de weer (oude verdedigingswal)	
36	Kolonievaart	?	20 (Drentse kant)		SBB, part	zie Tilgrup	
39	Ettelte	17		17 part, 2 SBB		oud kleinschalig cultuurlandschap met hoge ecologische waarde	

Nummer	4
Naam	Joodse begraafplaats Dwingeloo
Ligging	221.4 – 537.5
Oppervlakte en vorm	vlakvormig
Eigenaar	
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	esdorpenlandschap / grens es en beboste veldgronden
Bijzondere waarden	De Joodse begraafplaats is wat betreft ligging en vormgeving karakteristiek. Ze werden in de 19e eeuw op eigen grond aangelegd ver buiten de dorpen, 'aan de rand van de beschaving'. Deze begraafplaats is aangelegd op de rand van veldgronden en de Dwingelder es. Ter bescherming van de es tegen stuifzand werd hier op de rand in het verleden eikenhakhout geplant. Naast bescherming leverde dit bos ook geriefhout en schors Nu is het complexje opgenomen in de grote boswachterij. De hier naast nog aanwezige restjes in cultuurgebrachte veldgronden getuigen van de strijd van kleine boeren om een bestaan op te bouwen door zelf met de schop kleine velden te ontginnen. Eikenhakhout op stuifzand is door zijn geschiedenis (al op de kaart van 1900 aanwezig!) en schrale bodem een zeldzaam biotoop.
Huidig gebruik	Bos en 'parkje'
Bedreiging	De begraafplaats wordt goed onderhouden. Het omringende hakhoutbosje dreigt te verrommelen door stort van tuinafval en verwaarlozing
Advies voor beheer en gebruik	Het eikenhakhout als zodanig beheren (geregeld afzetten). De begraafplaats en stenen onderhouden.

Nummer	5
Naam	Vledderlanden
Ligging	210.5 – 540.5
Oppervlakte en vorm	lijnvormig element
Eigenaar	
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	Esdorpenlandschap / beekdalen
Bijzondere waarden	Ligging en vorm van de houtwallen herinneren aan het vroeger besloten complex van gras- en hooilanden op de overgang van het eigenlijke beekdal van de Vledder Aa naar de hogere (veld)gronden (zie kaart 1811, structuur al aanwezig, fietspad is voormalig zandpad). Naast de landschappelijke waarde kennen deze wallen een ecologische waarde als broed- en schuilgebied voor vogels en wild en voor de ondergroei van kruiden en struiken als meidoorn en bosanemoon op de wat rijkere bodem. De roekenkolonie in een van de wallen is ecologisch zeer waardevol, want zeldzaam in het buitengebied daar roeken door de jacht in het verleden de dorpen in zijn getrokken.
Huidig gebruik	Moderne gras- en maaiweiden afgewisseld door oude wallen met opstanden die niet worden beheerd.
Bedreigingen	Vermesting door omringend landgebruik. Teloorgang van het karakter door uitgroei van kroonbomen en hol worden onderbegroeiing
Advies voor beheer en gebruik	Het beheer van de oude bomen afstemmen op de aanwezigheid van roeken, d.w.z. de bomen met rust laten en hoog en breed laten uitgroeien. Waar mogelijk openheid in de wal schappen zodat bomen, struiken en ondergroei zich kunnen verjongen

Nummer	11
Naam	Scheidgruppe
Ligging	216.5 / 217.5 – 532.5 / 537
Oppervlakte en vorm	lijnvormig element
Eigenaar	binnen 'Rheebrugge': Het Drentse landschap
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	Esdorpenlandschap / beekdalen
Bijzondere waarden	De Scheidgruppe is een origineel bovenstroompje van de Dwingelder stroom of Oude vaart (via de Leisloot). Zoals de naam aangeeft vormde het stroompje de grens tussen de marken Uffelte en Ansen/ Dwingeloo en de latere gemeente Havelte en D. Deels is de Scheidgruppe niet vergraven (door het landgoed Rheebrugge) deels is zij in beperkte mate gekanaliseerd. De landschappelijke waarde is hoog , juist ook buiten het landgoed daar zij nog steeds bepalend is voor de kavelvorm die aan beide zijden verschilt. Ecologisch gezien kan de grup door voeding met lokaal (kwel)water een waardevolle gebiedseigen flora en fauna ontwikkelen.
Huidig gebruik	Van belang voor waterhuishouding in deze brede strook laaggelegen en eeuwenoud weide- en hooilandgebied
Bedreiging	Eutrofiëring door omringende landerijen. Verdere vergravingen en opschaling buiten het landgoed Rheebrugge
Advies voor beheer en gebruik	Aanwijzing van de gehele stroom – van 't Loo in het noorden tot de leisloot in het zuiden al landschappelijk en ecologisch waardevol gebied met hoge potenties. Waar mogelijk met een brede oever- wal zone.

Nummer	12
Naam	Kalterbroeken
Ligging	216 / 217 – 541 / 542
Oppervlakte en vorm	
Eigenaar	
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	Esdorpenlandschap. Overgang veldgronden, beekdalen en esgehuchten
Bijzondere waarden	Het deel ten zuiden van de weg naar Wapse wordt gekenmerkt door de typerende structuur van enerzijds kleine particuliere veldontginningen op de rand van het beekdal en anderzijds de grootschaliger ontginning van de hogere gronden richting Zoerte. Het gebied ten noorden van deze weg wordt ter wille van de rijkdom aan amfibieën tot natuurgebied omgevormd.
Huidig gebruik	Herinrichting t.b.v. nieuwbouw enerzijds en natuurgebied anderzijds
Bedreigingen	uitloopgebied voor mens en hond vanuit nieuwbouw, mogelijke ontwatering van het gebied t.b.v. die nieuwbouw
Advies voor beheer en gebruik	aan beide zijden van de weg het behouden van structuurbepalende elementen als oude (zand)wegen, houtwallen en sloten. Voldoende maatregelen treffen om een veilige uitwisseling voor amfibieën aan beide zijden van de weg en in de woonwijk te garanderen

Nummer	13
Naam	Uffelter vaartje
Ligging	213/216 – 535.5 (Van het Uffelterveen tot aan de Drentse Hoofdvaart)
Oppervlakte en vorm:	lijnvormig element, karakter van een greppel en slootje, kleine stukjes gedempt voor erven (oostelijke kant)
Eigenaar	westelijk deel: natuurorganisatie (NM?) oostelijk deel: enkele particulieren en waterschap?
Planologische status	als oude vaart waarschijnlijk geen status als geheel
Landschapstype volgens kadernota	deels veldgronden (natuur en veldontginning) deels beekdal
Bijzondere waarden	de vaart is op de franse kaart van 1811 aanwezig en sindsdien op alle kaarten als vaart(je) of tracé terug te vinden (kaarten van 1850, 1868, 1900, 1963, 1992, 2004). Historisch onderzoek kan opleveren wanneer de vaart exact is gegraven. Hij was met enkele kleine zijvaarten bedoeld om het Uffelterveen te ontwateren en werd gebruikt voor de afvoer van turf. In 1868 wordt hij als Uffelter boerenvaart gekarteerd. De vaart is tevens bepalend voor de kavelstructuur t.z.v. Ootmaan, liggend op de grens van beekdal (oude Vaart) en veldontginning met op die laatste karakteristieke en ecologisch waardevolle houtwallen.
Huidig gebruik	De vaart is als zodanig niet meer in gebruik en is in het natuurterrein verworden tot een ondiepe greppel vol struiken. Op de camping is het eveneens een sterk bestruikte sloot die echter wel water voert. Ten oosten van de camping is de vaart deels aanwezig in de vorm van boerenslootjes.
Bedreiging	het vaartje als eenheid dreigt te verdwijnen
Advies voor beheer en gebruik	De vaart als structuurelement behouden en versterken door uitdieping en verwijderen opslag. In het belang van de natuur en vanuit waterstaatkundig oogpunt is de functie van afwatering in het westelijk deel ongewenst.

Nummer	14
Naam	Veendijk
Ligging	210 / 211 – 528.5 / 530.1
Oppervlakte en vorm	lintvorm langs de weg met vlakvormige erven en kavels
Eigenaar	
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	Wegdorpenlandschap
Bijzondere waarden	Veendijk heeft binnen de gemeente een bijzonder status als gaaf lintdorp, ontstaan vanuit Havelte als veenontginning. Sedert de kartering van dorp en landschap in 1819 is de structuur in hoofdzaak onveranderd gebleven al is het aantal erven toegenomen en is door de ruilverkaveling het fijne strookvormige patroon verdwenen. De kavelvorm en richting zoals nu aanwezig is authentiek. Een aantal erven heeft nog de originele breedte van de laagveenontginning.
Huidig gebruik	moderne gras- en hooiweiden
Bedreiging	Door schaalvergroting verdwijnt de oorspronkelijke structuur, erven en behuizingen verliezen hun karakter door de toepassing van moderne tuintrends en het (ver)bouwen zonder oog voor cultuurhistorische waarden
Advies voor beheer en gebruik	Op basis van een nadere inventarisatie van waardevolle erven met hun behuizing, indeling en houtopstanden en kavels met kenmerkende kavelscheidingen als sloten (en een enkele houtsingel) een aantal erven een beschermde status verlenen

Nummer	15
Naam	Busselte
Ligging	209 / 210.7 – 530.9 – 531.5
Oppervlakte en vorm	strook van 200 meter aan beide zijden van de Busselterweg
Eigenaar	
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	Overgang van beekdal in wegdorpenlandschap (Veendijk) en veldontginningen en bebossing in het Esdorpenlandschap (Bisschopsberg)
Bijzondere waarden	Juist deze overgang maakt het gebied bijzonder daar de oude ontginning op deze gradiënt door de nog aanwezige kavelvormen en perceelscheidingen (op basis van oudere ontginningen vastgelegd vanaf 1850) is te beleven. Zij geeft aan het landschap een bijzonder karakter met authentieke zichtlijnen naar de open Paardenweiden en Lege Veld, behorend bij het veenlandschap van Veendijk. De ecologische waarde wordt gevormd door de leeftijd en ongestoorde ontwikkeling van de houtwallen (schrale ondergroei) en de aantrekkelijkheid van dit halfopen landschap als migratie- en vestigingsgebied waarbij de veenweiden als foerageergebied en de bossen als schuilplaats fungeren.
Huidig gebruik	groen- en bouwland, uitgerasterde houtwallen
Bedreiging	uitgroei van de oude wallen waardoor het intieme karakter verloren gaat en het doorsnijden van de zichtlijnen de beplantingen haaks op de kavelstructuur
Advies voor beheer en gebruik	beheer gericht op instandhouding van dit halfopen landschap met daarbinnen een beheer van de houtwallen gericht op de rijkdom in structuur

Nummer	17
Naam	Wapserveen
Ligging	208.5 / 214.4 – 536 / 5385
Oppervlakte en vorm	lintvormige bebouwing met vlakvormige erven en kavels
Eigenaar	
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	Wegdorpenlandschap
Bijzondere waarden	Wapserveen is een bijzonder gaaf lintdorp, ontstaan op een langgerekte zandrug in het veengebied van de Wapserveense Aa. in de 13e of 14e eeuw. Een aantal erven en kavels heeft nog dezelfde omvang als gekarteerd in 1819. Bijzonder zijn ook de tientallen geriefbosjes op of grenzend aan het erf en de aanplant op de perceelsscheidingen. Nader onderzoek zal aantonen welke erven, kavels en scheidingen het meest waardevol zijn wat betreft ouderdom en samenstelling van de erfbeplanting, boomgaarden en hagen. Dit onderzoek dient tevens vast te leggen waar het kenmerkende reliëf tussen veen en zandrug nog aanwezig is (aardkundige waarden). In vergelijking met Veendijk (van latere datum en sterker aangetast) is de waarde van Wapserveen zeker cultuurhistorisch groter.
Huidig gebruik	erven van boeren en burgers
Bedreiging	zie onder 14 Veendijk, met toevoeging van de verrommeling van de bosjes op de grens van het hogere cultuurland (met lintbebouwing) en de laagveenpercelen.
Advies voor beheer en gebruik	zie onder 14 Veendijk.

Nummer	18
Naam	Helveen
Ligging	223.1 / 223.4 – 538.4 / 538.6
Oppervlakte en vorm	rechthoekig perceel
Eigenaar	
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	Esdorpenlandschap, buitengebied
Bijzondere waarden	Het Helveen bij Lhee bestaat uit een uniek hakhoutbosje van zwarte els met de daarbij behorende kenmerkende en zeldzame ondergroei van zeggesoorten en gele lis. Het bos is plasdras, behorende bij de ligging en geschiedenis. In feite ligt het bosje aan een van de kleine bovenstroompjes van de Dwingelder stroom, van die relatie is door verkaveling niets meer terug te vinden. In 1811 bestond dit gebiedje uit kleine hooilandjes en stukjes natte heide. Rond 1900 lagen er wat veenputten en zijn er singels aangeplant. De kleinschalige structuur van rond 1900 is nog geheel aanwezig en bepalend voor de overgang van de bebouwde kom van Lhee naar het grote open beekdal. Vanwege de aanwezige veenputten en het onvruchtbare karakter is het bosjes als hakhout geëxploiteerd geweest hetgeen sterk bijdraagt aan het huidige karakter (bos met broeken)
Huidig gebruik	bos en weiland, bos is natuurgebied
Bedreiging	verdroging en eutrofiëring van de randen, te zware ontwikkeling van elzen waardoor windworp een probleem kan worden
Advies voor beheer en gebruik	het bos als hakhoutbos exploiteren, kleinschalig, de belendende sloor extensief onderhouden, waterpeil zorgvuldig in de gaten houden, gebiedsvreemd water buitensluiten

Nummer	19
Naam	Landschappelijke eenheid Lheebroek
Ligging	224.5 / 225.5 – 539.3 / 540.5
Oppervlakte en vorm	
Eigenaar	voornamelijk particulier bezit grenzend aan de boswachterij Dwingeloo van SBB
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	Esdorpenlandschap
Bijzondere waarden	Het gehucht Lheebroek vormt met de aanpalende Lheebroeker esch en de daaraan grenzende bosopstanden en heideveldjes met jeneverbes een gave eenheid die kenmerkend is voor de relatie dorp – es - eszoombegroeiing- stuifzand/veldgrond. Bovendien ligt in het gebied het Bollenveen, karakteristiek voor veenputtenexploitatie liggend op de randen van het plateau en het beekdal. Reeds in de 14^{e} eeuw wordt het gehucht vermeld en we mogen er gelet op het kaartbeeld van 1811 vanuit gaan dat dorp en es zich uit het toenmalige moeras- en loobos heeft ontwikkeld, geleidelijk aan tot de huidige structuur en combinatie van grondgebruik. De overgang van veld, via jeneverbes naar eikenhakhout en eszoombegroeiing is door zijn schrale karakter ecologisch waardevol
Huidig gebruik	deels camping, deels esgronden, heide en bos
Bedreiging	aantasting van de eenheid door dat het geheel in handen is van verschillende eigenaren met elk hun belang. Zo zou SBB hier natuurontwikkeling kunnen bevorderen terwijl cultuurhistorisch beheer gewenst is. Omgekeerd kan de camping nadelige gevolgen hebben voor de rust in het gebied.
Advies voor beheer en gebruik	Met name richten op de instandhouding van de overgang van veld met jeneverbes naar hakhout, eszoom en es. Kleinschalig op diversiteit gericht beheer noodzakelijk om uniformering (verbossing) te voorkomen.

Nummer	20
Naam	Sliekerveen
Ligging	224.9 / 225.2 – 542 / 542.3
Oppervlakte en vorm	rechthoekig perceel
Eigenaar	
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	Esdorpenlandschap, beekdal / veldontginningen
Bijzondere waarden	Het kleine Sliekerveen tussen Eemster en Beilervaart (Brunstingerveld) is in het gebied van de Dwingelder stroom (madelanden) het enige restant van de heidevelden die hier de bronnen (stroeten) van de stroom vormden. Deze getuigenis is van cultuurhistorisch belang. De ecologische waarde is des te groter daar dit terrein, veenachtig met een fraaie begroeiing van gagel, al in het begin van de 2oe eeuw zeldzaam is geworden. Deze stroeten waren namelijk in trek om tot groenland te ontginnen vanwege de relatief voedselrijke bodem (ter plekke vanaf circa 1850).
Huidig gebruik	natuurterrein
Bedreiging	Vermesting door gebruik omringende landerijen, verdroging i.v.m. waterpeilbeheersing t.b.v. de landbouw
Advies voor beheer en gebruik	door vergroting van dit reservaat de buffer tussen heide en bouw- en weiland versterken, grondwaterpeil in de gaten houden, verschraling door maaibeheer

Nummer	23
Naam	Witteveen
Ligging	215 / 216.2 – 539.6 / 540
Oppervlakte en vorm	langgerekte rechthoekige kavel
Eigenaar	SBB
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	Esdorpenlandschap / veldontginningen
Bijzondere waarden	Heide restant met veenput, in originele vorm en grootte van kavels zoals vastgelegd in de markescheiding eind 19^{e} eeuw van het Oldendiever veld. Inzijggebied waarvan het water via de Kwasloot (oud bovenloopje van…) naar de Wapserveensche Aa wordt geleid. Singel (ruilverkaveling) langs de Kwasloot accentueert de overgang van de voormalige veldgronden naar de maden van de Wapserlanden. Gebied is belangrijke stapsteen in het realiseren van verbindingszones in de EHS
Huidig gebruik	natuurterrein
Bedreiging	verdroging en vermesting door ontbreken buffer.
Advies voor beheer en gebruik	gebied van een buffer voorzien, beheren als veldgrond en verdere verbossing tegen gaan.

Nummer	25
Naam	Diepenveen
Ligging	213.9 / 214 – 542.4 / 5425
Oppervlakte en vorm	cirkelvormig veen met wat houtopstand
Eigenaar	
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	esdorpenlandschap
Bijzondere waarden	Op de kaart van 1850 aangegeven als veenplas temidden van de veldgronden, in 1900 gekarteerd als plas met kleine particuliere veldontginningen en houtwalletjes. Enig restant in de wijde omgeving dat getuigt van de naamgeving aan het belendende gehucht: Veenhuizen.
Huidig gebruik	
Bedreiging	eutrofiëring en verdroging van de randen waardoor bosopslag zal toenemen en er een ongewenste verlanding versneld plaats zal vinden.
Advies voor beheer en gebruik	Reconstructie van aanpalend cultuurland op basis van kaart 1900. Nader onderzoek naar aardkundige waarde en ecologische waarde (waterkwaliteit).

Nummer	26
Naam	Oldendiever, m.n. bosjes in het gehucht en De Holten en veenplas Leendert
Ligging	217.5 / 218.3 – 540 / 540.5
Oppervlakte en vorm	
Eigenaar	
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	
Bijzondere waarden	Zowel bosjes (al gekarteerd in 1850) als de veenplas verwijzen naar de ontginning van het Oldendiever veld. Zie voor de veenplas onder nr. 23 De buurtschap wordt vermeld in de 13e eeuw. De geriefhoutbosjes getuigen van de vroeger veel uitgebreidere begroeiing rond de es (eszoom) waarnaar de veldnaam De Holten verwijst. De bosjes zijn landschappelijk en ecologisch waardevol. Dat laatste omdat zij gedurende meer dan 150 jaar vrij extensief zijn geëxploiteerd waardoor de kenmerkende loobosvegetatie zich kon handhaven.
Huidig gebruik	bos en veen temidden van groenland
Bedreiging	aantasting van de bosjes en met name de bosranden door stort van (tuin) afval, indringen meststoffen, aanplocgen van randzone
Advies voor beheer en Gebruik	zorgvuldig beheer gericht op instandhouding van looboskarakter met geriefhout. Nader onderzoek moet uitwijzen hoe de versterking het beste kan plaats vinden.

Nummer	27
Naam	Westerbeeksloot
Ligging	206.8 / 208.8 – 540 / 542.9
Oppervlakte en vorm	lijnvormig element
Eigenaar	
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	Ontginningskolonielandschap
Bijzondere waarden	De Westerbeeksloot loopt deels door het gelijknamige landgoed en werd begin 17e eeuw gegraven voor de ontwatering van het veen en afvoer van turf. In de 19e eeuw is zij gekoppeld aan de Kolonievaart (vanaf Wilhelminaoord tot aan de Schipsloot) bij de vestiging van de koloniën van de Mij. Van Weldadigheid. De aansluiting op de zuidelijk gelegen Wapserveense Aa is na 1900 verdwenen bij het in cultuur brengen van de landerijen Bijzonder is de zeer diepe ligging van het deel in het landgoed waar een zandkop wordt doorsneden. De sloot vormt vandaag de dag een karakteristiek element van het kolonielandschap en herinnert aan het vroeger belang van waterwegen, ook al zijn die in onze ogen van bescheiden omvang. Ecologisch gezien zijn zowel de sloot als de oevers waardevol door hun soortenrijke flora.
Huidig gebruik	
Bedreiging	met name in het oostelijk deel is de sloot onderhevig aan verval van het diepe talud. Verderop zijn de oevers zo zwaar bebost dat windworp dreigt.
Advies voor beheer en gebruik	vorm en grootte behouden, verdere ontwatering van het landgoed tegen gaan

Nummer	28
Naam	Reeweg bij Vledder
Ligging	207.2 / 209.9 - 541.7 / 542.1
Oppervlakte en vorm	lintvormig element
Eigenaar	
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	grens tussen esdorpenlandschap en kolonielandschap
Bijzondere waarden	Wat vandaag de dag de naam Reeweg draagt was al in 1811 een verbindingsweg van Veldeer over Noordwolde naar de rest van oostelijk Friesland. Dat de weg veel ouder is blijkt uit het aanwezige stuifzand ten westen van het dorp. Langs veel van oorsprong vroeg middeleeuwse wegen ontwikkelde zich stuifzand op de hogere gronden. Over een 'reeweg' trok de begrafenisstoet vanuit het achterland naar de kerk en begraafplaats in Vledder. De weg zal deze naam gekregen hebben bij de ontginning en occupatie van de veldgronden tussen Vledder en de Friese grens. Het zeldzame feit dat deze weg nog grotendeels intact is en nog altijd een zandweg, maakt hem cultuurhistorisch interessant.
Huidig gebruik	zandweg tot in Wilhelminaoord
Bedreiging	eventueel verharding of aanleg van overgedimensioneerd fietspad
Advies voor beheer en Gebruik	onverhard laten

Nummer	29
Naam	Jodenweg
Ligging	208.9 / 209.4 – 543 / 543.6
Oppervlakte en vorm	lintvormig element
Eigenaar	
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	esdorpenlandschap / veldontginningsgronden
Bijzondere waarden	Ligging en naamgeving verwijzen naar de inzet van Joodse dwangarbeiders vanuit Vledderveen in de eerste helft van de Tweede Wereldoorlog. De zandweg moest het oude voetpad tussen Veldeerveen en Vledder vervangen. Voor 1940 in het kader van de werkverschaffing en van 1941 onder dwang werden in deze omgeving ontginningswerkzaamheden uitgevoerd. Vanuit landschappelijk oogpunt is de weg waardevol vanwege de verwijzing naar deze veldontginningen. De naamgeving, spontaan in het dorp ontstaan en later nogal omstreden gehandhaafd, maakt van de weg een lieu de mémoire.
Huidig gebruik	
Bedreiging	verbreding en asfaltering fietspad
Advies voor beheer en gebruik	als zandweg handhaven

Nummer	30
Naam	Tilgrup
Ligging	218.7 / 547 – 216.8 – 245.8
Oppervlakte en vorm	lijnvormig element
Eigenaar	
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	ontginningskolonielandschap
Bijzondere waarden	kenmerkende forse sloot die diende ter ontwatering van het gebied Oude Willen ten tijde van de ontginning van dit lage venige veld 2e helft 19e eeuw) Deels was de tilgrup tevens scheiding tussen de provincies Drenthe en Friesland. De grup is nog steeds bepalend voor kavelpatroon en grondgebruik die aan beide zijden verschilt. Hij mondt uit in een van de bovenstromen van de Vledder Aa die flauw kronkelend door het bos stroomt / stroomde
Huidig gebruik	
Bedreiging	natuurontwikkeling in bos en Oude Willem waardoor Landschappelijk karakter verdwijnt
Advies voor beheer en gebruik	vorm handhaven

Nummer	31
Naam	Martenswal
Ligging	215.5 / 546 – 215.3 / 546.8
Oppervlakte en vorm	lijnvormig
Eigenaar	
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	gedeeltelijk bos (op rand met) veldontgining
Bijzondere waarden	Al in 1900 een grenswal van het Dieverderzand tot bijna in Wateren. Waarschijnlijk aangelegd t.b.v. de markenscheiding in de 2e helft van de 19e eeuw als eigendomsmarkering (samen met een evenwijdig lopende inmiddels in zandpad omgezette wal (Middenlaan) ten zuiden van de Martenswal. Opvallend is/was de doorkruising van de bovenloop van de Vledder A die later is vergraven i.s.m. de Tilgrup. De ecologische waarde kan alleen worden vastgesteld door veldbezoek. Landschappelijk vormt de wal nog altijd een grens tussen de groenlanden aan de ene en de restanten woeste grond aan de andere kant.
Huidig gebruik	zandpad, perceelscheiding
Bedreiging	verdwijnen van het karakteristieke wallichaam met bijbehorende greppel
Advies voor beheer en gebruik	tracé van de wal een beschermde status geven, waar mogelijk wal en opgaande begroeiing herstellen of versterken

Nummer	33
Naam	Jonckindt Coninckiaan
Ligging	210.9 / 544.8 – 211.8 / 546
Oppervlakte en vorm	lijnvormig element met vlakvormige erven
Eigenaar	Maatschappij van Weldadigheid
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	ontginningskolonielandschap
Bijzondere waarden	De rechte laan met zijn laanbomen, maar nog meer de eraan gelegen voormalige koloniehuisjes en hun erven getuigen van de ontginningsgeschiedenis van de kolonie Boschoord. Deze landbouwkolonie is nooit goed van de grond gekomen en de landerijen werden al snel bebost. Het bos wordt nu geëxploiteerd door de Mij. van W.
Huidig gebruik	particuliere bewoning, bos
Bedreiging	opgaan van het koloniekarakter van de huizen en erven In het bos, erven die worden ingeplant, huisjes die worden verbouwd en uitgebreid
Advies voor beheer en gebruik	kavelpatronen zichtbaar handhaven, huizen beschermde status verlenen

Nummer	34
Naam	Schoollaan
Ligging	210.1 / 545 – 210.8 / 544.8
Oppervlakte en vorm	lijnvormig met aangrenzende rechthoekige percelen
Eigenaar	Maatschappij van Weldadigheid
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	ontginningskolonielandschap
Bijzondere waarden	De laan, school en onderwijzerswoning vormen samen met de percelen groenland een mooi beeld van het kolonielandschap. Zie voorts onder 33 Jonckindt Coninckiaan.
Huidig gebruik	atelier, woning, zandweg
Bedreiging	mogelijke verharding van de weg, verdwijnen van perceelsgrenzen
Advies voor beheer en gebruik	eventuele aanleg van bescheiden schelpenpad voor fietsers, aansluitend op J. C-laan

Nummer	35
Naam	Grenspoel en weer
Ligging	216/549. Binnen het NP Drents – Friese wold
Oppervlakte en vorm	De grenspoel is een onregelmatige rond veen, het restant van de weer is een lijnvormig element, doet zich voor als heuvel
Eigenaar	Staatsbosbeheer
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	Esdorpenlandschap, heidevelden
Bijzondere waarden	De poel (ooit verturft anders zou hij zonder meer 'veen' heten) ligt samen met de wal (in dit geval een 'weer' vanwege zijn verdedigingsfunctie) op de grens met de provincie Friesland, aan de rand van het Aekingerzand. Op de kaart van 1900 staat de poel niet aangegeven, maar het zandpad volgt terplekke de noordrand van de laagte. Op de kaart van 1811 wordt de laagte duidelijk onderscheiden van het omringende stuifzand en is de weer met de naam 'landweer' ingetekend vanaf de poel westwaarts tot aan de huidige 'Twee provinciën'. De weer is hier terug te vinden in hakhoutbos. De historische waarde is dus hoog. Van de poel is bekend dat ook de ecologische waarde groot is vanwege de veenvorming en de zuiverheid van het water.
Huidig gebruik	natuurgebied
Bedreiging	de poel wordt niet bedreigd, de weer is grotendeels verdwenen en de restanten dreigen onopvallend op te gaan in het natuurgebied
Advies voor beheer en gebruik	herstel van de weer

Nummer	36
Naam	Kolonievaart
Ligging	218.8 / 547 – 221 / 548.9
Oppervlakte en vorm	lijnvormig element
Eigenaar	
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	veenontginningslandschap
Bijzondere waarden	Zie nr. 30 Tilgrup. De kolonievaart ligt in het verlengde van de Tilgrup en vormt de grens met Friesland. Samen met de direct aangrenzende zandweg ligt de vaart op de grens van twee totaal verschillende landschappen en is daardoor landschappelijk karakteristiek. Enerzijds voornamelijk bos en aan de Friese kant kleinschalig cultuurlandschap.
Huidig gebruik	
Bedreiging	door ontwikkeling t.b.v. natuur in De Oude Willem zou in het zuidelijk deel dit grenskarakter kunnen vervagen.
Advies voor beheer en gebruik	lijnvormig karakter handhaven en eventueel accentueren

Nummer	39
Naam	Ettelte
Ligging	214 - 531
Oppervlakte en vorm	vlakvormige elementen
Eigenaar	
Planologische status	
Landschapstype volgens kadernota	esdorpenlandschap, beekdal
Bijzondere waarden	Op de kaart van 1811 bestaat het huidige Ettelte uit een strook kleinschalig gevarieerd cultuurlandschap op de rand van de Oude (Smildiger) vaart. Bosjes, weiden, wallen en een enkele akker wisselen elkaar af. Ten zuiden van de huidige Osseweidenweg liggen wat veenputten. Op de kaart van 1900 vinden we voornamelijk eikenhakhout terug. Nog steeds zijn er geen huizen ingetekend. Anno 2000 wordt het gebied nog steeds gekarakteriseerd door de aanwezigheid van loofbosjes en een akker, met dezelfde kavelrichting als op de kaart van 1811, nog steeds doorsneden door de Oude Vaart. De ecologische waarde van deze bosjes wordt gelet op hun leeftijd van sommige kavels hoog ingeschat. Een terrein bezoek is nodig om dit te verifiëren.
Huidig gebruik	
Bedreiging	Door schaalvergroting is al veel van het intieme karakter verdwenen. De langs de wegen en in sommige percelen aanwezige oude wallen dreigen sluipenderwijs af te kalven. De nabij gelegen boerderij kan negatieve invloed hebben op de kwaliteit van het bos.
Advies voor beheer en gebruik	nauwkeurige omschrijving in bestemmingsplan

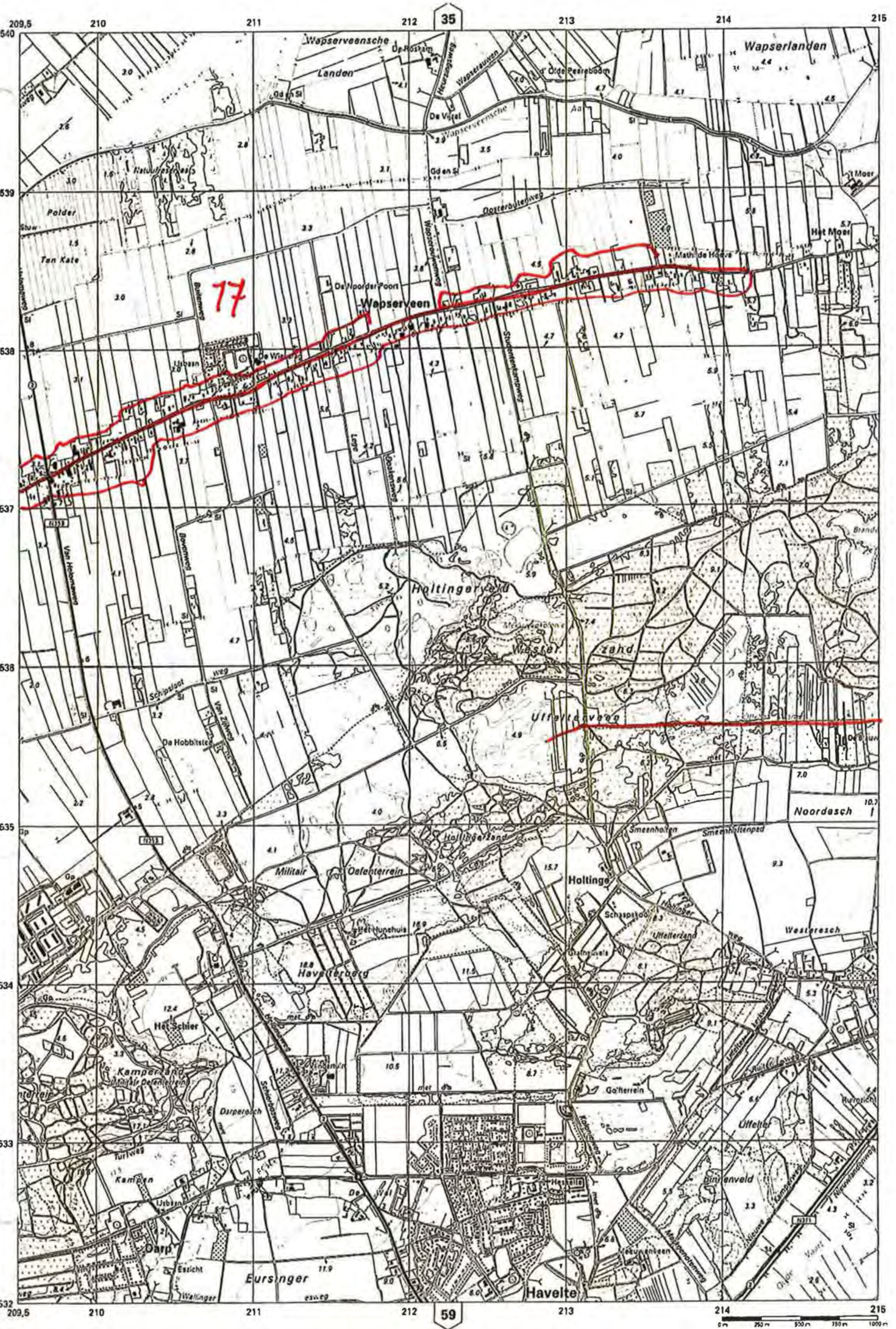
35
59
17
Wapserveensche
Landen
Wapserlanden
Polder
Ten Kate
Wapserveen
De Noorder Poort
Math. de Hoeve
Het Moer
Oosterbuitenweg
Studentenkampweg
Holtingerveld
Wester
zand
Uffelterveen
Schipsloot
weg
De Hobbitstee
Noordesch
Smeenhollen
Holtinge
Holtingerzand
Militair
Oefenterrein
Het Hunehuis
Havelterberg
Het Schier
Kamperzand
Darperesch
Uffelterzand
Westeresch
Uffelter
Binnenveld
Golfterrein
Kampen
Darp
Eursinger
Havelte
Van Helomaweg
Uffelterweg
Eszicht
Wolfinger
esweg
209,5
210
211
212
213
214
215
540
539
538
537
536
535
534
533
532

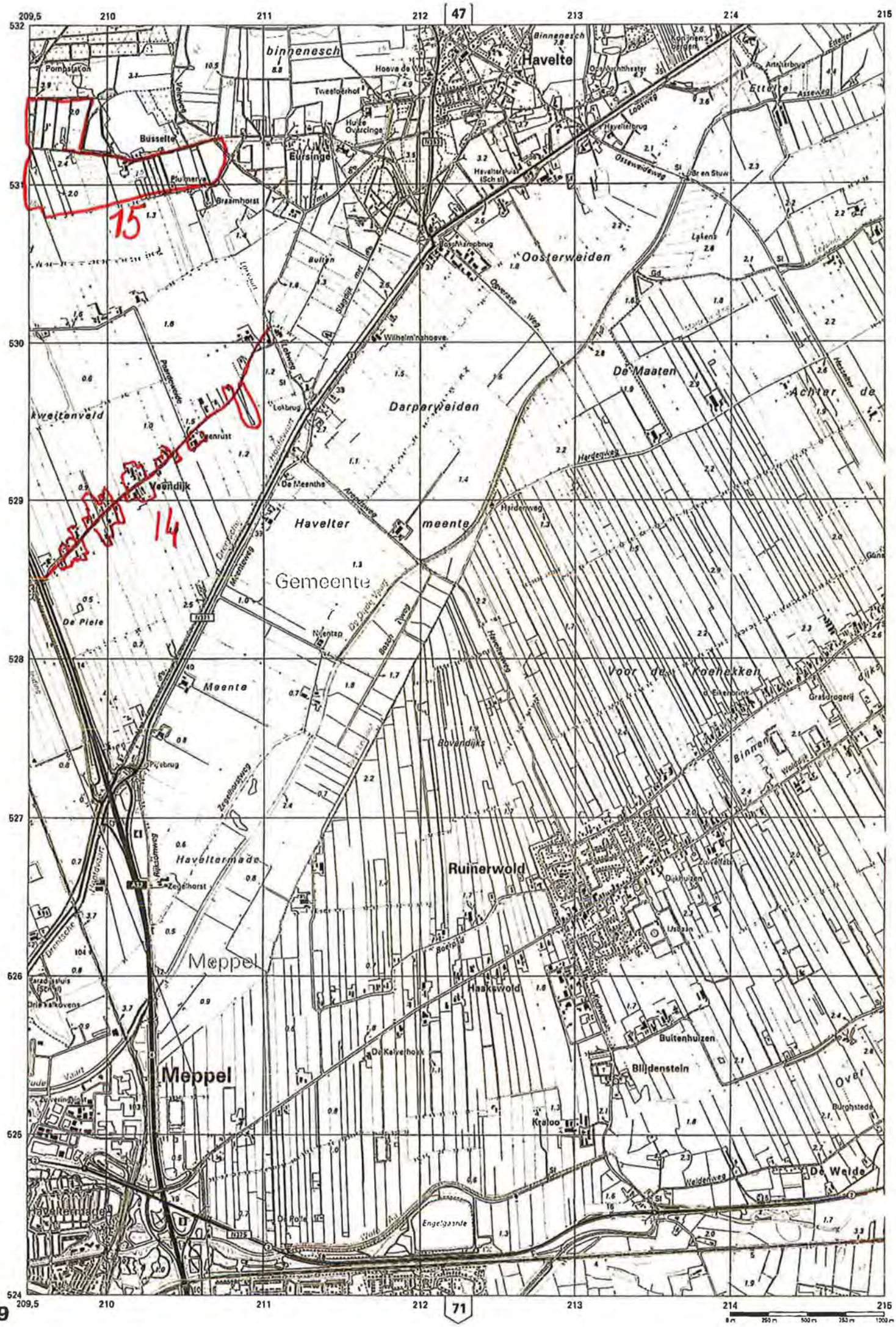
209,5
210
211
212
47
213
214
215
532
531
530
529
528
527
526
525
524
Havelte
binnenesch
Busselte
Eursinge
Oosterweiden
De Maaten
Darperweiden
kweltenveld
Veendijk
Havelter
meente
Gemeente
De Piele
Meente
Havelermade
Ruinerwold
Meppel
Haakswold
Buitenhuizen
Blijdenstein
Kraloo
De Welde
Voor de Koehekken
Achter de
71
59

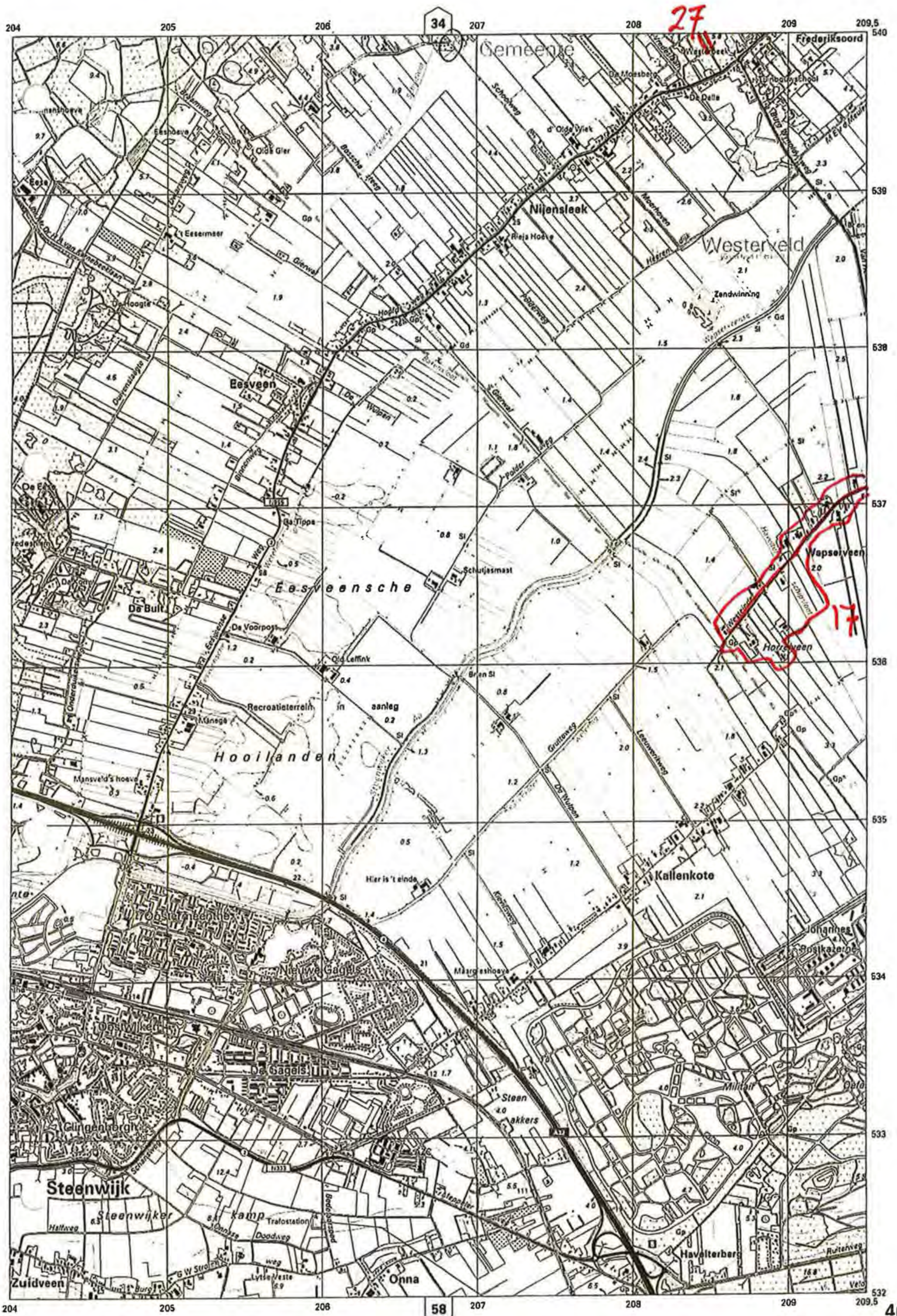
27
17
34
58
Frederiksoord
Gemeente
Westerveld
Nijensleek
Eesveen
Zendwinning
Wapserveen
Horstveen
De Tippe
Eesveensche
De Bult
De Voorpost
Old Leffink
Schutjesmast
Recreatieterrein in aanleg
Hooilanden
Mansveld's hoeve
Hier is 't einde
Kallenkote
Johannes Postkazerne
Nieuwe Gagels
De Gagels
Clingenborgh
Steenwijk
Steenwijkerkamp
Trafostation
Zuidveen
Onna
Havelterberg
Steenakkers
Militair
Maargrieshoeve
De Moesberg
De Dalle
d' Olde Wiek
Olde Gler
Eesserveen
Eesse
De Hoogte
De Wulpen
Polderweg
Gruttoweg
Sl
Gp
Gd
204
205
206
207
208
209
209,5
540
539
538
537
536
535
534
533
532

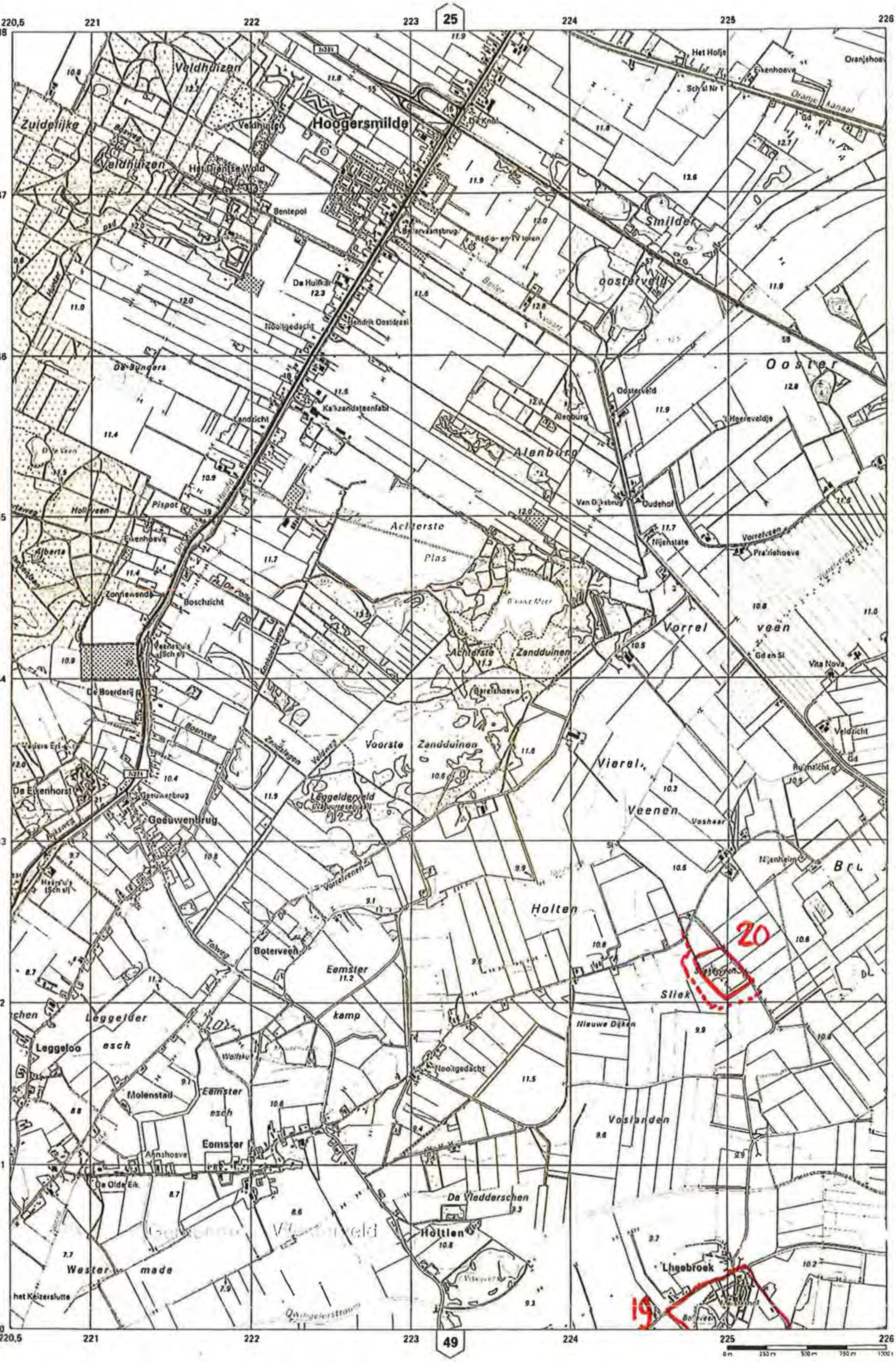
220,5
221
222
223
25
224
225
226
548
547
546
545
544
543
542
541
540
49
Veldhuizen
Zuidelijke
Veldhuizen
Het Drentse Wold
Hoogersmilde
Bentepol
De Huilkar
Nooitgedacht
Hendrik Oostdrasi
De Bungers
Landzicht
Kalkzandsteenfabr
Pispot
Hollveen
Eikenhoeve
Zonnewende
Boschzicht
De Boerderij
De Eikenhorst
Geeuwenbrug
Het Holtje
Eikenhoeve
Oranjehoeve
Oranje kanaal
Smilder
oosterveld
Ooster
Oosterveld
Heereveldje
Alenburg
Van Dijksbrug
Oudehof
Nijenstate
Vorrelveen
Prairiehoeve
Achterste
Plas
Vorrel
veen
Achterste
Zandduinen
Vita Nova
Veldzicht
Voorste
Zandduinen
Leggelderveld
Vierel
Veenen
Voshaar
Nijenheim
Holten
Boterveen
Eemster
kamp
20
Sliek
Nieuwe Dijken
Leggeloo
esch
Leggelder
Molenstad
Eemster
esch
Eemster
Nooitgedacht
Voslanden
De Olde Eik
De Vledderschen
Holtien
Wester
made
het Keizerslutte
Lhee
broek
19

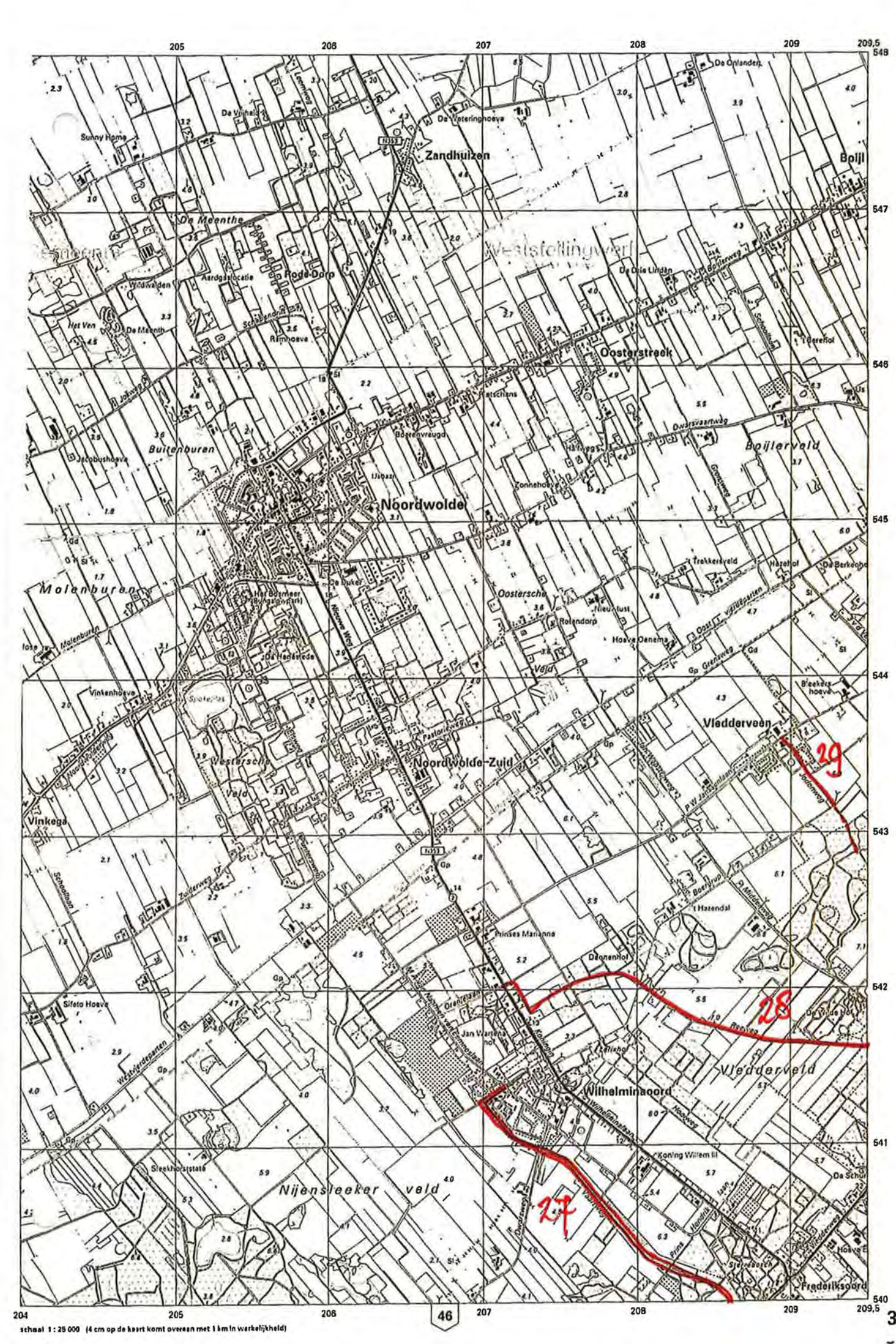

schaal 1 : 25 000 (4 cm op de kaart komt overeen met 1 km in werkelijkheid)

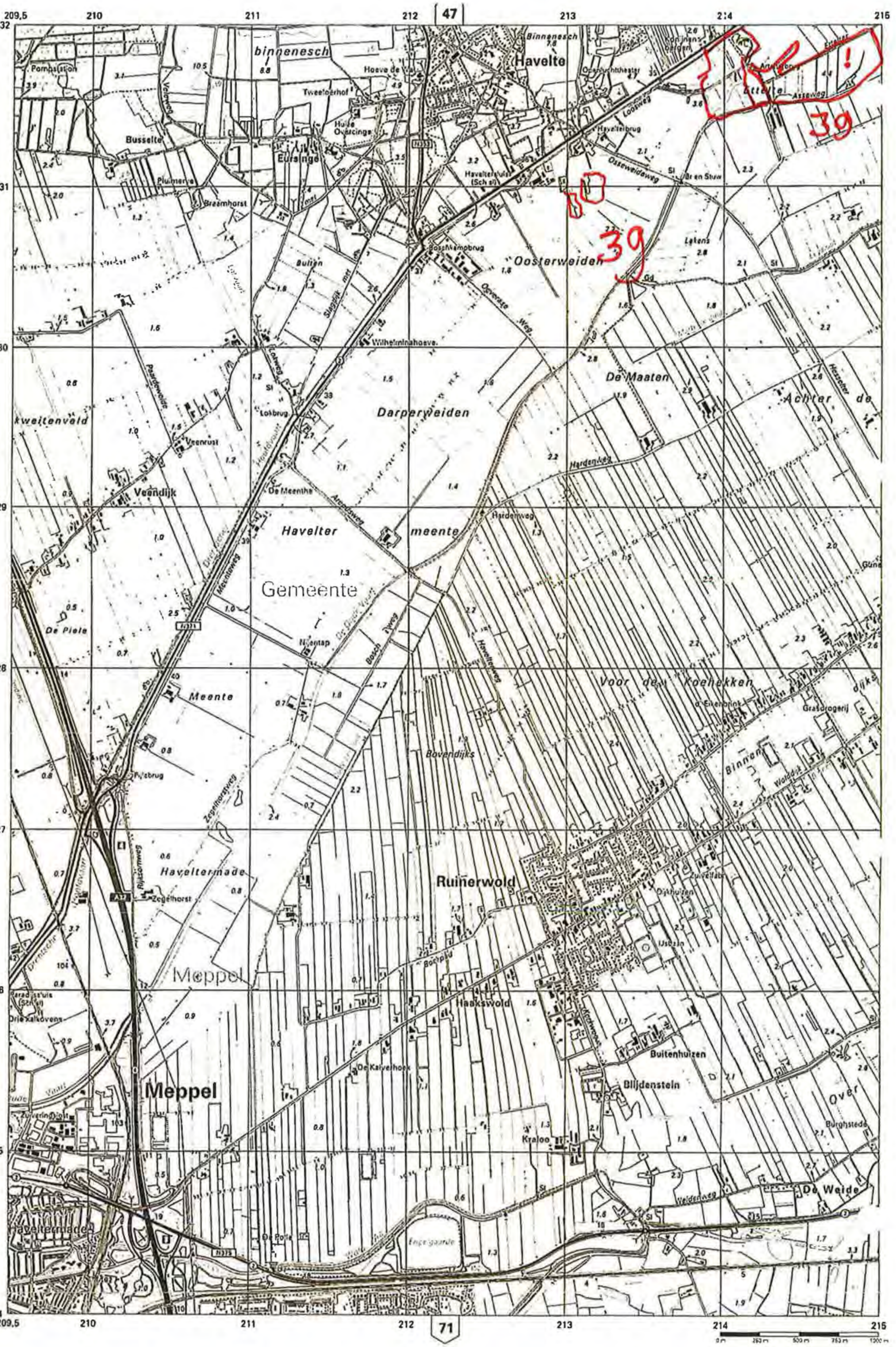
47
binnenesch
Binnenesch
Havelte
Busselte
Eursinge
Breemhorst
Oosterweiden
Osseweideweg
Havelterbrug
Lokbrug
Wilhelminahoeve
De Maaten
Achter de
Darperweiden
kweitenveld
Veenrust
Veendijk
De Meenthe
Havelter
meente
Gemeente
Hardenweg
De Piele
Nijentap
Voor de Koehekken
Meente
Bovendijks
Haveltermade
Zegelhorst
Ruinerwold
Meppel
Haakswold
De Kalverhoek
Buitenhuizen
Blijdenstein
Kraloo
Over
Burghstede
De Weide
Weidenweg
Havelterade
Engelgaarde
Dijkhuizen
IJsbaan
Binnen
Grasdrogerij
Eikenbrink
Drie Kalkovens
39
71
209,5
210
211
212
213
214
215
532
531
530
529
528
527
526
525
524

schaal 1 : 25.000 (4 cm op de kaart komt overeen met 1 km in werkelijkheid)

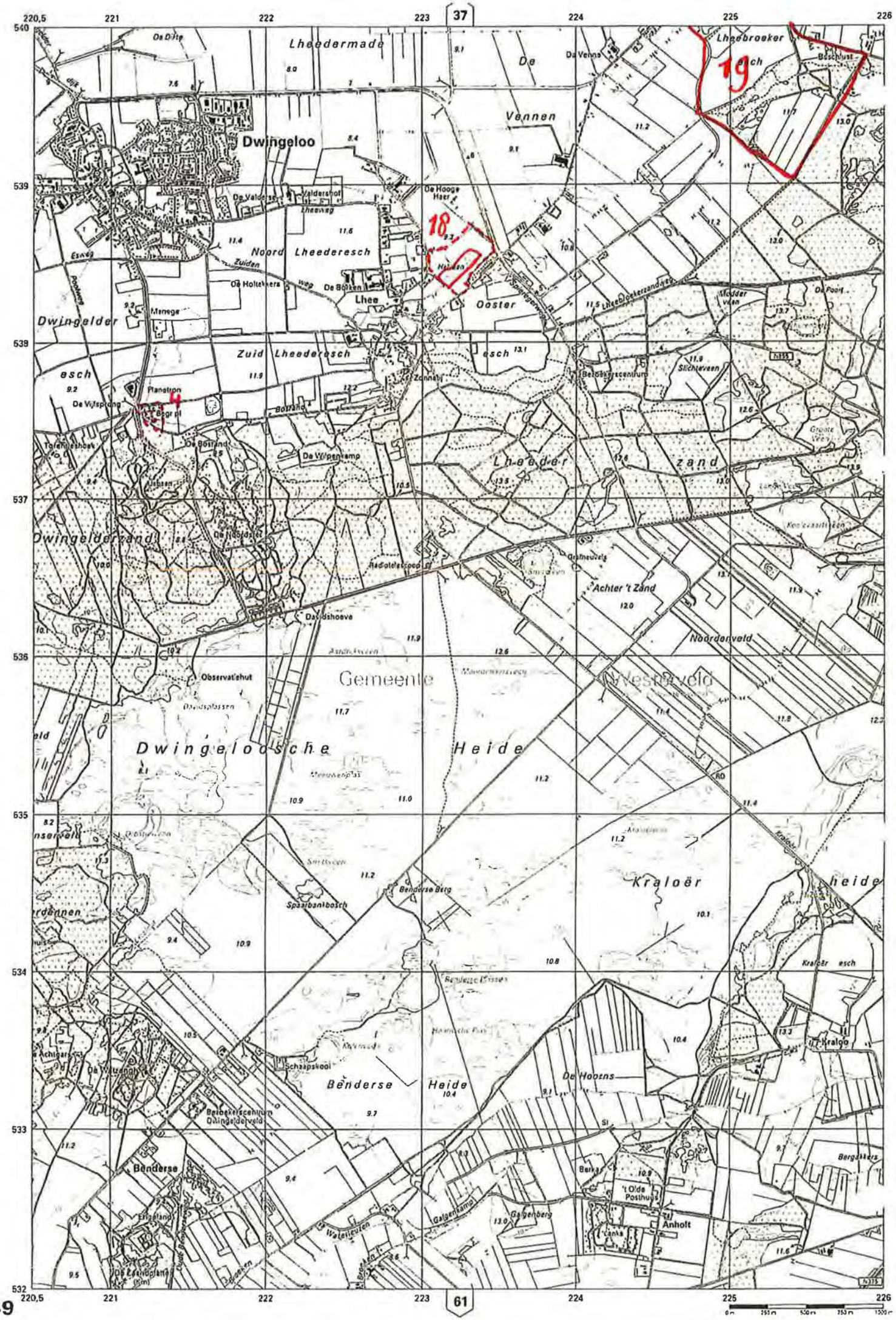
220,5
221
222
223
37
224
225
226
540
539
538
537
536
535
534
533
532
61
Dwingeloo
Lheedermade
De Vennen
Lheebroeker esch
19
18
4
Noord Lheederesch
Zuid Lheederesch
Dwingelder esch
Lheeder zand
Dwingelderzand
Ooster Lhee
Achter 't Zand
Noordenveld
Gemeente Ruinen
Dwingeloosche Heide
Kraloër heide
Kraloër esch
Benderse Heide
Benderse
Anholt
De Hoogs
Spaarbankbosch
Benderse Berg
Galgenkamp
Galgenberg
Schaapskooi
Observatiehut
Radiotelescoop
Manege
Planetron
Zonnelyn
Bosrand
Beloskerscentrum
Slichteveen
Grote Veen
Modder veen
Boschhuis
Anholterweg
Valdershof
De Hooge Hoek
De Holtekers
De Bokken
De Vijfsprong
De Bosrand
De Wijenkamp
De Noordster
Daddshoeve
Oosterweg
Zuiderweg
Esweg
Lheeweg
Spierlagenweg
Lheebroekerzandweg
Kraloërweg
Bergakkers
Eikenlanden
Waterleiding
Bergakkers
't Olde Posthuus
Berkenlaan
Den Essenbosplantsoen
49

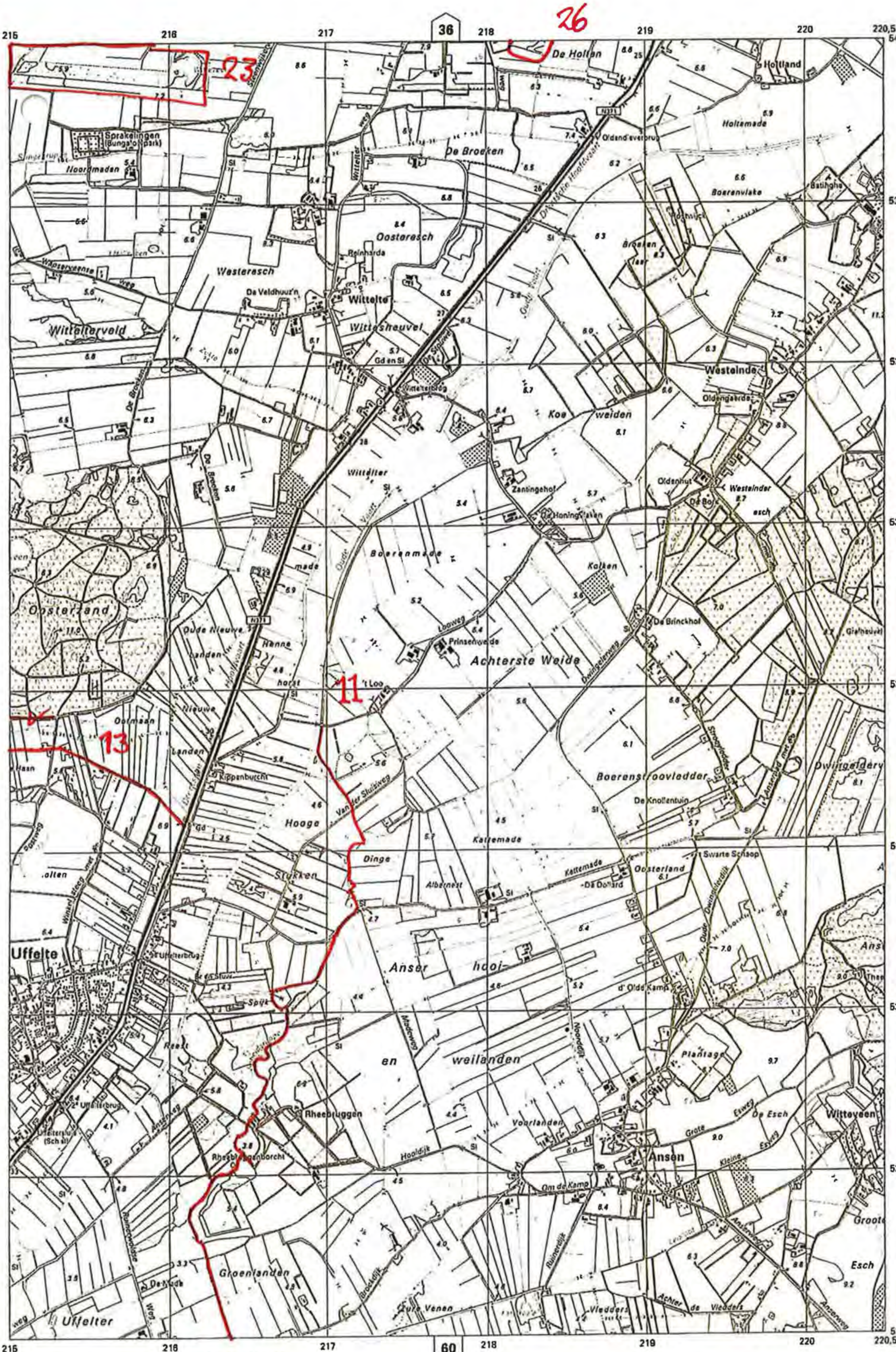
26
23
11
13
De Hollan
Holtland
Sprakelingen
Noordmaden
De Broeken
Oldendieverbrug
Holtemade
Boerenvlake
Batinghe
Oosteresch
Reinharda
Westeresch
De Veldhuuz'n
Wittelte
Witteheuvel
Wittelterveld
Wittelterbrug
Westeinde
Oldengaarde
Koe
weiden
Wittelter
Zantingehof
Honingvlaken
Oldenhut
Westeinder
esch
Boerenmade
Kalken
De Brinckhof
Oosterzand
Oude Nieuwe
landen
Henne
horst
Prinsenweide
Achterste Weide
't Loo
Dwingelerweg
Oolmaan
Nieuwe
Landen
Boerenstroovledder
De Knollentuin
Dwingelderveld
Hooge
Dinge
Stukken
Kattemade
't Swarte Schaap
Oosterland
De Dollard
Albernest
Uffelte
't Uffelterbrug
Anser
hooi-
en
weilanden
d' Olde Kamp
Plantage
Rheebruggen
Rheebruggenborcht
Voorlanden
Hooldijk
De Esch
Witteveen
Ansen
Om de Kamp
Grote Esweg
Kleine Esweg
Groenlanden
De Wade
Uffelter
Vledders
Achter de Vledders
Esch
215
216
217
36
218
219
220
220,5
540
539
538
537
536
535
534
533
532
60

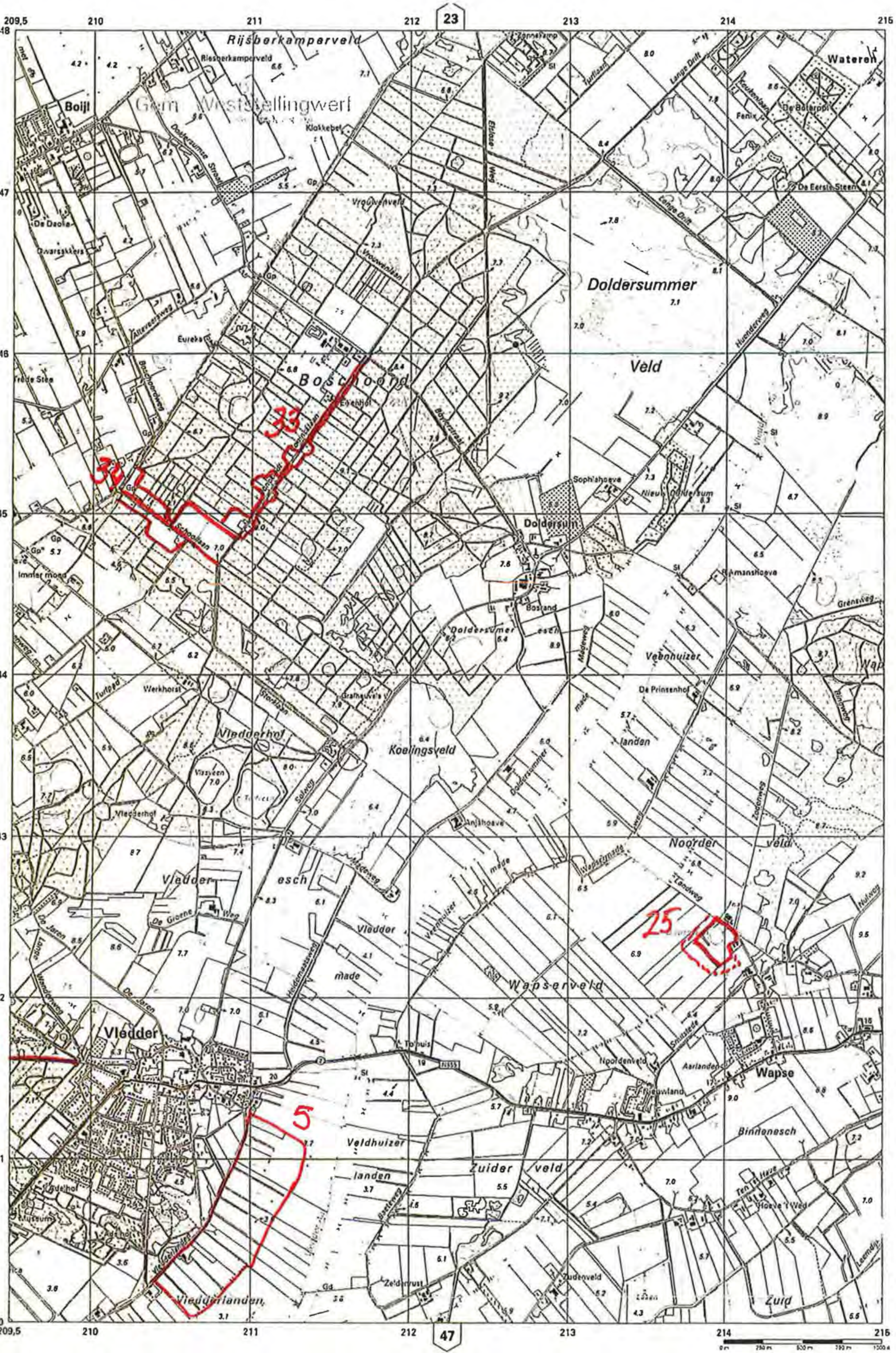
23
47
209,5
210
211
212
213
214
215
548
547
546
545
544
543
542
541
540
Rijsberkamperveld
Boijl
Gem. Weststellingwerf
Klokkebel
Vrouwenveld
Vrouwelaan
De Daole
Dwarsakkers
Alteveersweg
Eureka
Bosch oord
Esehof
Doldersummer
Veld
Elsloose Weg
Lange Drift
Wateren
De Bosrpol
Fenix
De Eerste Steen
Huenderweg
Sophiahoeve
Nieuw Dolder sum
Doldersum
Bosrand
Doldersumer esch
Veenhuizer
De Prinsenhof
landen
Amanshoeve
Grensweg
Immer moan
Werkhorst
Turfpad
Vledderhof
Vlasveen
Koelingsveld
Anjahoeve
Noorder veld
Wapserveld
Vledder esch
De Groene Weg
Vledder made
Heidemaatsweg
Vledder
Topweg
Veldhuizer landen
Zuider veld
Wapse
Binnenesch
Aarlanden
Ten Have
Hoeve 't Wed
Vledderlanden
Zuid
Zuiderrust
33
34
28
5
25

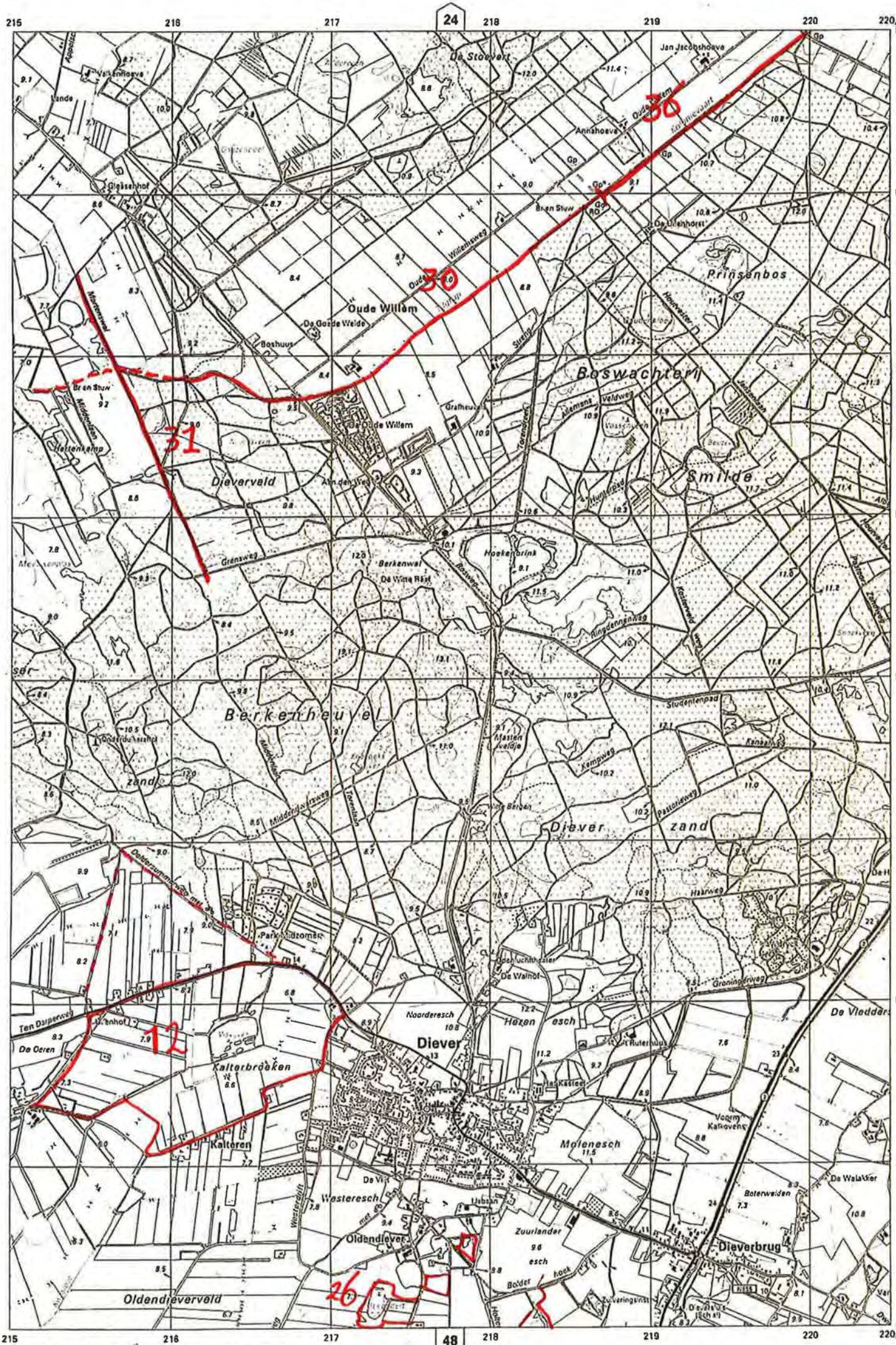

schaal 1 : 25.000 (4 cm op de kaart komt overeen met 1 km in werkelijkheid)

BIJLAGE 2

Natura 2000-gebied Dwingelderveld

Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld

Natura 2000-gebied Holtingerveld (voorheen Halelte-Oost)

ONTWERPBESLUIT HAVELTE-OOST

Gelet op artikel 3, eerste lid en artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206);

Gelet op de Beschikking van de Commissie 2004/813/EG van 7 december 2004 tot vaststelling, op grond van Richtlijn 92/43/EEG, van de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio (Pb EG L 387);

Gelet op artikel 10a van de Natuurbeschermingswet 1998;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, vierde lid, van de Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206) wordt aangewezen: het op de bij dit besluit behorende kaart aangegeven gebied, bekend onder de naam: Havelte-Oost.
2. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitattypen opgenomen in bijlage I van Richtlijn 92/43/EEG (prioritaire habitattypen aangeduid met een sterretje):
   - H2310 Psammofiele heide met Calluna en Genista
   - H2320 Psammofiele heide met Calluna en Empetrum nigrum
   - H2330 Open grasland met Corynephorus- en Agrostis-soorten op landduinen
   - H3160 Dystrofe natuurlijke poelen en meren
   - H4010 Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix
   - H4030 Droge Europese heide
   - H6230 *Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
   - H7110 *Actief hoogveen
   - H7150 Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion
   - H9190 Oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met Quercus robur
3. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende soorten opgenomen in bijlage II van Richtlijn 92/43/EEG (prioritaire soorten aangeduid met een sterretje):
   - H1166 Kamsalamander

Artikel 2

1. De aanwijzing, bedoeld in artikel 1, gaat tevens vergezeld van een nota van toelichting, welke deel uitmaakt van dit besluit.
2. De in artikel 1 bedoelde speciale beschermingszone vormt het Natura2000-gebied Havelte-Oost, waarvan de instandhoudingsdoelstelling in de zin van artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is opgenomen in de nota van toelichting behorende bij dit besluit.

3. De instandhoudingsdoelstelling, bedoeld in het tweede lid, heeft mede betrekking op de instandhouding van de volgende soort, anders dan vereist ingevolge de richtlijn, bedoeld in artikel 1: Tapuit

Artikel 3

1. Dit besluit zal, met uitzondering van de kaart en de nota van toelichting, met een toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.
2. Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking in de Staatscourant.

Dit ontwerpbesluit, de kaart en de nota van toelichting worden gedurende zes weken ter inzage gelegd in het kantoor van de Directie Regionale Zaken, vestiging Noord, van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit: Cascadeplein 6, 9726 AD Groningen. Ter inzage legging vindt tevens plaats in de gemeentehuizen en openbare bibliotheken van de betreffende gemeente(n), in het kantoor van het waterschap waaronder het gebied valt, en in de provinciehuizen van de betreffende provincie(s). Het ontwerpbesluit kan ook worden ingezien op internet op het adres: http://www.minlnv.nl/natuurwetgeving.
Het definitieve besluit zal, met uitzondering van de kaart en de nota van toelichting, met een toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Een ieder kan een zienswijze binnen zes weken na de ter inzage legging van dit ontwerpbesluit schriftelijk of mondeling naar voren brengen. Schriftelijke zienswijzen kunt u indienen bij het Inspraakpunt, zoals aangegeven in de bekendmaking. Een mondelinge zienswijze kunt u naar voren brengen op de wijze zoals deze in de bekendmaking is aangegeven. U wordt verzocht een kaart bij te voegen indien de zienswijze betrekking heeft op bepaalde percelen. Beroep tegen het definitieve besluit kan alleen worden ingesteld door een belanghebbende die een zienswijze naar voren heeft gebracht.

Nota van toelichting van het Natura2000-gebied Havelte-Oost bij de aanwijzing als speciale beschermingszone in het kader van de Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna en hierna te noemen de Habitatrichtlijn

1. INLEIDING

Door middel van dit besluit wordt het gebied Havelte-Oost aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn. Het aangewezen gebied vormt het Natura2000-gebied Havelte-Oost, waarvan de instandhoudingsdoelstellingen in dit besluit zijn opgenomen.

In hoofdstuk 2 van deze nota van toelichting wordt de aanwijzing onder de Habitatrichtlijn kort toegelicht. Deze toelichting omvat verder in hoofdstuk 3 de gebiedsbeschrijving, bijzonderheden met betrekking tot de begrenzing en een toelichting op de kaart. Tenslotte zijn in hoofdstuk 4 de instandhoudingsdoelstellingen vermeld.

2. AANWIJZING HABITATRICHTLIJN

Door middel van dit besluit wordt het gebied Havelte-Oost aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn (verder aangeduid als "Habitatrichtlijngebied"). Het gebied is in mei 2003 aangemeld volgens de procedure zoals opgenomen in artikel 4 van deze richtlijn waarna het gebied in december 2004 door de Europese Commissie onder de naam "Havelte-oost" en onder nummer NL9801071 is geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio. Het gebied is aangewezen voor twee prioritaire habitattypen in de zin van artikel 1 van de Habitatrichtlijn.

Dit Habitatrichtlijngebied wordt voortaan aangeduid als Natura2000-gebied Havelte-Oost (landelijk gebiedsnummer 29). Natura 2000 is het samenhangende Europees ecologisch netwerk bestaande uit de gebieden aangewezen onder de Habitatrichtlijn. Dit netwerk moet de betrokken natuurlijke habitattypen en habitats van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Natura 2000 bestrijkt ook de onder de Vogelrichtlijn aangewezen gebieden. De instandhoudingsdoelstellingen (hoofdstuk 4) en eventuele wijziging van de begrenzing zijn in algemene zin nader toegelicht in het Natura 2000 Doelendocument. Dit document geeft het beleidskader van de geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen weer en van de daarbij gehanteerde systematiek. Beschrijvingen van habitattypen en soorten waarvoor doelen zijn vastgesteld, zijn opgenomen in het Natura 2000 Profielendocument. Hierin wordt ook ingegaan op de interpretatie van habitattypen en de relatieve bijdrage van afzonderlijke gebieden aan het Natura2000-netwerk.

Het Natura2000-gebied Havelte-Oost ligt in de provincie Drenthe en behoort tot het grondgebied van de gemeente Westerveld.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEGRENZING

3.1 Gebiedsbeschrijving

Havelte-Oost is een heidegebied op de stuwwal Havelterberg. De Havelterberg bestaat voor een groot deel uit kalkrijke rode keileem, die verantwoordelijk is voor de floristische en vegetatiekundige verscheidenheid van het gebied. Deze keileem vormt een slecht doorlatende laag waardoor zelfs boven op de berg natte condities bestaan, waarin dopheidevegetaties voorkomen.
Natte en droge heiden en heischrale graslanden in afwisseling met vennen en stuifzanden vormen de belangrijke bestanddelen van deze (half)natuurlijke variatie. In de vennen zijn verschillende stadia van verlanding aanwezig. Ook verschillen de vennen in voedselrijkdom. Rond de essen komen plaatselijk soortenrijke eikenberkenbossen voor. In de stuifzandgebieden die vrijwel volledig zijn bebost zijn plaatselijk nog kleinschalige stuifzanden aanwezig met karakteristieke soortenarme buntgrasvegetaties.

3.2 Landschappelijke context en kenmerken begrenzing

Havelte-Oost behoort tot het Natura2000-landschap 'Hogere zandgronden'.

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied Havelte-Oost is bepaald aan de hand van de ligging van de natuurlijke habitats en de leefgebieden van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Daarnaast omvat het begrensde gebied ook natuurwaarden die integraal onderdeel uitmaken van de ecosystemen waartoe de betreffende habitattypen en leefgebieden van soorten behoren alsmede voor zover van toepassing nieuwe natuur indien dit noodzakelijk wordt geacht om bedreigde en schaarse habitattypen en leefgebieden van soorten te herstellen.

Bij de keuze en de afbakening van de gebieden is geen rekening gehouden met andere vereisten dan die verband houden met de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.[1]

3.3 Begrenzing en oppervlakte

De begrenzing van het Natura2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Globaal gaat het om het aaneengesloten gebied van heide, grasland en bos gelegen ten noorden van Havelte, tussen de Van Heloma weg en de Drentsche Hoofdvaart.

Het Natura2000-gebied beslaat een oppervlakte van 1782 ha. Dit cijfer betreft de bruto-oppervlakte, omdat bij de berekening geen rekening is gehouden met niet op de kaart, tekstueel uitgesloten delen (zie paragraaf 3.4).

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) is op de kaart op enkele technische punten verbeterd:

- Verharde wegen en bebouwing, die reeds tekstueel waren geëxclaveerd, zijn aan de rand van het gebied zoveel mogelijk ook op de kaart buiten de begrenzing gebracht.
- De begrenzing is waar mogelijk gelegd langs topografisch herkenbare lijnen, zoals wegen, wateren, perceelscheidingen en bosranden.

[1] Hof van Justitie EG ,7 november 2000, First Corporate Shipping, zaak C-371/98, punten 15 en 25

Overige wijzigingen van meer dan 1 ha worden in de volgende alinea's toegelicht.

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) is op een aantal plekken verkleind:

- In het zuidwesten van het gebied is de Vlindertuin (ca. 11 ha) uit de begrenzing gehaald, omdat het hier landbouwgrond zonder Habitatrichtlijnwaarden betreft.
- Aan de noordzijde (het Moer, Wittelterveld) zijn diverse percelen landbouwgrond uit de begrenzing gehaald, wegens afwezigheid van waarden (42 ha). De betreffende percelen zijn ook van weinig betekenis voor de instandhouding van het gebied.
- Het deel van het golfterrein tussen Havelte en Uffelte, waar geen Kamsalamander (H1166) voor komt is uit de begrenzing gehaald (ca. 15,5 ha).

Verder is het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) op een aantal plekken uitgebreid:

- Aan de oostzijde zijn de Ootmanlanden toegevoegd, zoals deze begrensd zijn in het gebiedsplan, vanuit de doelstelling uitbreiding van de Kamsalamander (H1166) (ca. 91 ha).
- Aan de noordkant van het gebied zijn enkele percelen (eigendom Natuurmonumenten) toegevoegd om een logischere begrenzing te bewerkstelligen (totaal ca. 7,5 ha).

3.4 Toelichting bij de kaart en uitgesloten delen

De begrenzing van het Natura2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Voor zover van toepassing is daarbij onderscheid gemaakt tussen Habitatrichtlijngebied, Vogelrichtlijngebied en (voormalige) natuurmonumenten. Daar waar de kaart en de nota van toelichting, bijvoorbeeld om kaarttechnische redenen, niet overeenstemmen, is de tekst in deze paragraaf doorslaggevend. In voorkomende gevallen zijn op de kaart ook aangrenzende Natura2000-gebieden aangegeven. Aan de indicatief aangeduide begrenzing van deze gebieden kunnen geen rechten worden ontleend (voor de begrenzing van deze gebieden wordt verwezen naar de kaarten van de betreffende aangewezen of aangemelde gebieden).

Voor de begrenzing van Natura2000-gebieden geldt de volgende algemene exclaveringsformule: Bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en hoofdspoorwegen maken geen deel uit van het aangewezen gebied, tenzij daarvan in paragraaf 3.3 wordt afgeweken. Voor de gebruikte begrippen gelden de volgende definities (voor zover van toepassing in het onderhavige gebied):

- Bebouwing betreft één of meer gebouwen of bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Gebouw: elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.
  Bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.
- Erven zijn de onmiddellijk aan een woning of ander gebouw gelegen, daarbij behorende en daarmede in gebruik zijnde terreinen.

- Tuinen zijn in de onmiddellijke nabijheid van een woning of ander gebouw gelegen intensief onderhouden terreinen beplant met siergewassen en gazons of in gebruik als moestuin die zich duidelijk onderscheiden van de omgeving. Tuinen zijn meestal besloten en omheind middels een afrastering, schutting, muur of haag, of (deels) omgeven door een sloot.
- Verhardingen kunnen bijvoorbeeld zijn: wegen, pleinen, parkeervoorzieningen, erfverhardingen en steenglooiingen. Wegen betreffen alle voor het gemotoriseerd verkeer in gebruik zijnde kunstmatig verharde wegen met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten.
- Hoofdspoorwegen betreffen spoorlijnen die zijn opgenomen in het Besluit aanwijzing hoofdspoorwegen (Stb. 2004, nr. 722).

Met betrekking tot het grensverloop langs verharde wegen, hoofdspoorwegen, watergangen, waterkerende dijken en de duinvoet geldt het volgende voor zover van toepassing in het onderhavige gebied:
- Waar de buitengrens van een gebied wordt gevormd door een verharde weg wordt de grens gelegd op de voet van het talud of langs de wegberm aan de zijde van het gebied.
- Langs hoofdspoorwegen geldt artikel 20 van de Spoorwegwet.
- Waar de buitengrens van een gebied wordt gevormd door een watergang die op de kaart slechts door een enkelvoudige lijn wordt aangegeven, wordt de grens gelegd op de watergrens die, gezien vanuit het gebied, aan de overzijde is gelegen omdat dergelijke wateren een ecologisch/ waterhuishoudkundige eenheid vormen met de aanwezige natte habitats/ leefgebieden.
- De zeewaartse grens van duingebieden loopt langs de duinvoet van het buitenduin. Bij duinaangroei verplaatst de grens zich zeewaarts, bij duinafslag landinwaarts met de duinvoet mee.
- Waar de buitengrens van het watergebied samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de buitenteen van de dijk. Waar de buitengrens van een landgebied samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de teen van de dijk aan de gebiedszijde.

4. INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN

4.1 Inleiding

Het ecologisch netwerk Natura 2000 moet de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip "instandhouding" wordt een geheel van maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding. Ingevolge artikel 4, vierde lid, Habitatrichtlijn worden bij aanwijzing als Habitatrichtlijngebied "tevens de prioriteiten vast[gesteld] gelet op het belang van de gebieden voor het in een gunstige staat van instandhouding behouden of herstellen van een type natuurlijke habitat [...] of van een soort [...] alsmede voor de coherentie van Natura 2000 en gelet op de voor dat gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging".
Deze bepaling is in artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 nader uitgewerkt. Op grond van dit artikel bestaat de verplichting om in een aanwijzing

doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten dan wel doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om die reden zijn voor elk Natura2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitattype en per (vogel)soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau.

4.2 Algemene doelen

- Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
- Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura2000-netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitattypen en soorten.
- Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.
- Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

4.3 Habitatrichtlijn: habitattypen (bijlage I)

H2310	Psammofiele heide met Calluna en Genista
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Van het habitattype stuifzandheiden met struikhei is veel vergrast, echter de kwaliteit is relatief gemakkelijk te verbeteren. In het noorden van het land levert dit gebied de grootste bijdrage voor dit habitattype.

H2320	Psammofiele heide met Calluna en Empetrum nigrum
Doel	Behoud oppervlakte en kwaliteit.
Toelichting	Door maatregelen voor habitattype H2310 stuifzandheiden met struikhei kan het habitattype binnenlandse kraaiheibegroeiingen mogelijk iets in oppervlakte toenemen, al wordt dit tot op heden niet beoogd.

H2330	Open grasland met Corynephorus- en Agrostis-soorten op landduinen
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype zandverstuivingen is binnen het Natura2000-gebied sterk afgenomen, het betreft alleen nog enkele open plekken binnen het habitattype H2310 stuifzandheiden met struikhei, herstel is echter goed mogelijk (in ieder geval op het Holtingerzand). De afwisseling van (kleine) zandverstuivingen en habitattype H2310 stuifzandheiden met struikhei is voor een groot aantal dieren belangrijk. Beide habitattypen komen lokaal in mozaïekvorm voor.

H3160	Dystrofe natuurlijke poelen en meren
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Er ligt een reeks van vennen met het habitattype zure vennen aan noordoostkant (Uffelterveen) samen met het habitattype H4010 vochtige heiden, dat gevoed wordt vanuit de voedselarme dekzanden. De kwaliteit van sommige vennen is goed, met name als het gaat om karakteristieke insecten, maar van een groot deel is de kwaliteit van de vegetatie matig door verdroging. Mede wegens de landelijke matig ongunstige staat van instandhouding wordt verbetering van de kwaliteit nagestreefd.
H4010	Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige heiden, hogere zandgronden (subtype A).
Toelichting	Nu is op geschikte plaatsen veel vergraste heide aanwezig, deze is relatief gemakkelijk om te vormen tot heide van goede kwaliteit. Op de Bisschopsberg is een bijzondere (orchideeënrijke) vorm van het habitattype vochtige heiden, hogere zandgronden (subtype A) aanwezig, dat landelijk gezien in een matig ongunstige staat van instandhouding verkeert. Verdere uitbreiding is mogelijk aan de noordkant van het gebied, waar water toestroomt vanuit het hoger gelegen dekzandgebied.
H4030	Droge Europese heide
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype droge heiden is momenteel deels vergrast, deze is relatief gemakkelijk om te vormen tot droge heiden van goede kwaliteit.
H6230	*Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype heischrale graslanden verkeert landelijk gezien in een zeer ongunstige staat van instandhouding. Het belangrijkste terrein is de Kleine startbaan, met één van de zeer weinige overgebleven binnenlandse groeiplaatsen van rozenkransje. Vanwege deze bijzonder kwaliteit levert het gebied een zeer grote bijdrage aan het landelijke doel. Er zijn goede potenties voor uitbreiding oppervlakte en verbetering van de kwaliteit. Uitbreiding is ecologisch het meest kansrijk op de Bisschopsberg en op de Grote startbaan.
H7110	*Actief hoogveen
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit actieve hoogvenen, heideveentjes (subtype B).
Toelichting	Er liggen enkele hoogveenvennen van het habitattype actieve hoogvenen, heideveentjes (subtype B) aan noordoostkant (Uffelterveen), de kwaliteit kan worden verbeterd.

H7150	Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion
Doel	Behoud oppervlakte en kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype pioniervegetaties met snavelbiezen komt voor op plagplekken en in natuurlijke laagtes. De plagplekken zullen voor een groot deel weer omvormen tot het habitattype H4010 vochtige heide, hogere zandgronden (subtype A). Voor behoud van de soortensamenstelling is het van belang her en der in het terrein pionierplekken te behouden.

H9190	Oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met Quercus robur
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype oude eikenbossen is over een geringe oppervlakte aanwezig op het terrein in de vorm van een strubbenbos (in het zuidoosten van het gebied. Kwaliteitsverbetering is mogelijk en gewenst om het landelijke doel voor kwaliteitsverbetering te behalen.

4.4 Habitatrichtlijn: soorten (bijlage II)

H1166	Kamsalamander
Doel	Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.
Toelichting	De kamsalamander komt voor in het zuidoostelijke deel van het gebied, met onder meer een grote populatie in het Finse meertje. Ze vormt een metapopulatie in het omliggende buitengebied rondom Uffelte en Havelte, waar de soort verspreid voorkomt. De relatie met de omgeving is een punt van aandacht. In het gebied met een grotendeels kleinschalige landschap is geschikt landhabitat voldoende aanwezig. Bij de uitbreiding van het leefgebied verdienen vooral voortplantingswateren de aandacht.

4.5 Complementaire doelen

De instandhoudingdoelstelling van het Habitatrichtlijngebied heeft mede betrekking op een of meer complementaire doelen die voor bepaalde habitattypen en (vogel)soorten zijn gesteld. De rechtsgrondslag voor complementaire doelen is artikel 10a, derde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998. Het betreft ten eerste vogelsoorten die in het gebied voorkomen, maar het betreffende gebied is niet als Vogelrichtlijngebied aangewezen. Dit betreft uitsluitend vogelsoorten die in zeer ongunstige staat van instandhouding verkeren. Ten tweede gaat het om habitattypen en soorten (van bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn) die nog niet in het gebied voorkomen en die op landelijke schaal in een zeer ongunstige staat van instandhouding verkeren, maar waarvoor in het onderhavige gebied goede kansen aanwezig zijn voor ontwikkeling of vestiging.
De reden dat voor complementaire doelen is gekozen, is dat daarmee binnen het netwerk van Natura 2000 een bijdrage wordt geleverd aan de realisering van de landelijke doelen voor de betreffende habitattypen en soort(en). Voor een nadere uitleg wordt verwezen naar het Natura 2000 Doelendocument (paragraaf 3.3).
In dit geval geldt het volgende complementaire doel:

A277	Tapuit
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 10 paren.
Toelichting	De tapuit is van oudsher broedvogel in het gebied. In het eerste deel van de 90-er jaren werden jaarlijks meer dan 20 paren geteld (maximaal 26 in 1997). In de periode 1999-2003 zijn jaarlijks 4-13 paren waargenomen. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is behoud van de populatie op dit relatief hoge niveau gewenst. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Drenthe ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

ONTWERPBESLUIT DWINGELDERVELD

Gelet op artikel 3, eerste lid en artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206);

Gelet op de Beschikking van de Commissie 2004/813/EG van 7 december 2004 tot vaststelling, op grond van Richtlijn 92/43/EEG, van de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio (PbEG L 387);

Gelet op artikel 4, eerste en tweede lid, van Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (PbEG L 103);

Gelet op de artikelen 10a en 15 van de Natuurbeschermingswet 1998;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, vierde lid, van de Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206) wordt aangewezen: het op de bij dit besluit behorende kaart aangegeven gebied, bekend onder de naam: Dwingelderveld.
2. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitattypen opgenomen in bijlage I van Richtlijn 92/43/EEG (prioritaire habitattypen aangeduid met een sterretje):
   - H2310 Psammofiele heide met Calluna en Genista
   - H2320 Psammofiele heide met Calluna en Empetrum nigrum
   - H2330 Open grasland met Corynephorus- en Agrostis-soorten op landduinen
   - H3130 Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot het Littorelletalia uniflorae en/of Isoëto-Nanojuncetea
   - H3160 Dystrofe natuurlijke poelen en meren
   - H4010 Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix
   - H4030 Droge Europese heide
   - H5130 Juniperus communis-formaties in heide of kalkgrasland
   - H6230 *Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
   - H7110 *Actief hoogveen
   - H7120 Aangetast hoogveen waar natuurlijke regeneratie nog mogelijk is
   - H7150 Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion
   - H9120 Atlantische zuurminnende beukenbossen met Ilex en soms ook Taxus in de ondergroei (Quercion robori-petraeae of Ilici-Fagenion)
   - H9190 Oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met Quercus robur
3. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende soorten opgenomen in bijlage II van Richtlijn 92/43/EEG (prioritaire soorten aangeduid met een sterretje):
   - H1166 Kamsalamander

Artikel 2

1. Als onderdeel van de speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, eerste en tweede lid, van de Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (PbEG L 103) Dwingelderveld van 11 oktober 1996 (DN. 965400, Stcrt. 1996, nr. 202) worden aangewezen: de in paragraaf 3.3 van de nota van toelichting bedoelde gebiedsdelen.
2. De nota van toelichting, voor zover van toepassing op de aanwijzing zoals bedoeld in het eerste lid, wordt ingetrokken.
3. De in het eerste lid genoemde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende vogelsoorten, welke worden beschermd op grond van artikel 4, eerste lid, van Richtlijn 79/409/EEG: Boomleeuwerik, Kleine zwaan en Zwarte specht.
4. De in het eerste lid genoemde speciale beschermingszone is verder aangewezen voor de volgende trekkende vogelsoorten, welke worden beschermd op grond van artikel 4, tweede lid van Richtlijn 79/409/EEG: Dodaars, Geoorde fuut, Paapje, Roodborsttapuit, Slobeend, Tapuit, Toendrarietgans en Wintertaling
5. De kaart behorende bij het in het eerste lid bedoelde besluit wordt ingetrokken.

Artikel 3

1. De aanwijzing bedoeld in artikel 1 en de wijziging van het in artikel 2 bedoelde besluit, gaan vergezeld van een nota van toelichting en een kaart, welke deel uitmaken van dit besluit.
2. De in de artikelen 1 en 2 bedoelde speciale beschermingszones vormen samen het Natura2000-gebied Dwingelderveld, waarvan de instandhoudingsdoelstelling in de zin van artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is opgenomen in de nota van toelichting behorende bij dit besluit.
3. De instandhoudingsdoelstelling, bedoeld in het tweede lid, heeft mede betrekking op de instandhouding van de volgende soort anders dan vereist ingevolge de in artikel 1 genoemde richtlijn:
   H7110 *Actief hoogveen
   Dit betreft een habitattype in bijlage I van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206) . Het sterretje verwijst naar een prioritaire soort.

Artikel 4

1. Dit besluit zal, met uitzondering van de kaart en de nota van toelichting, met een toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.
2. Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking in de Staatscourant.

Dit ontwerpbesluit, de kaart en de nota van toelichting worden gedurende zes weken ter inzage gelegd in het kantoor van de Directie Regionale Zaken, vestiging Noord, van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit: Cascadeplein 6, 9726 AD GRONINGEN. Terinzagelegging vindt tevens plaats in de gemeentehuizen en openbare bibliotheken van de betreffende gemeente(n), in het kantoor van het waterschap waaronder het gebied valt, en in de provinciehuizen van de betreffende provincie(s). Het ontwerpbesluit kan ook worden ingezien op internet op het adres: http://www.minlnv.nl/natuurwetgeving.

Het definitieve besluit zal, met uitzondering van de kaart en de nota van toelichting, met een toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Een ieder kan een zienswijze binnen zes weken na de ter inzage legging van dit ontwerpbesluit schriftelijk of mondeling naar voren brengen. Schriftelijke zienswijzen kunt u indienen bij het Inspraakpunt, zoals aangegeven in de bekendmaking. Een mondelinge zienswijze kunt u naar voren brengen op de wijze zoals deze in de bekendmaking is aangegeven. U wordt verzocht een kaart bij te voegen indien de zienswijze betrekking heeft op bepaalde percelen. Beroep tegen het definitieve besluit kan alleen worden ingesteld door een belanghebbende die een zienswijze naar voren heeft gebracht.

Nota van toelichting van het Natura2000-gebied Dwingelderveld waarin opgenomen:
nota van toelichting bij de aanwijzing van Dwingelderveld als speciale beschermingszone in het kader van de Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna en hierna te noemen de Habitatrichtlijn,
alsmede nota van toelichting bij de wijziging van besluit DN. 965400 van de aanwijzing van Dwingelderveld als speciale beschermingszone in het kader van de Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand en hierna te noemen de Vogelrichtlijn.

1. INLEIDING

Door middel van dit besluit wordt het gebied Dwingelderveld aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn. Tevens wordt de aanwijzing van Dwingelderveld als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn gewijzigd. Deze wijziging heeft in elk geval betrekking op de vogelsoorten waarvoor dit gebied is aangewezen hetgeen gebaseerd is op toepassing van de criteria, die zijn gebruikt bij de aanwijzing van de Vogelrichtlijngebieden in 2000[1]. Beide aanwijzingen tezamen vormen het Natura2000-gebied Dwingelderveld, waarvan de instandhoudingsdoelstellingen in dit besluit zijn opgenomen.

In hoofdstuk 2 van deze nota van toelichting worden de aanwijzingen onder Habitat- en Vogelrichtlijn kort toegelicht. Deze toelichting omvat verder in hoofdstuk 3 de gebiedsbeschrijving, bijzonderheden met betrekking tot de begrenzing en een toelichting op de kaart. Tenslotte zijn in hoofdstuk 4 de instandhoudingsdoelstellingen vermeld.

2. AANWIJZINGEN HABITAT- EN VOGELRICHTLIJN

Door middel van dit besluit wordt het gebied Dwingelderveld aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn (verder aangeduid als "Habitatrichtlijngebied"). Het gebied is in mei 2003 aangemeld volgens de procedure zoals opgenomen in artikel 4 van deze richtlijn waarna het gebied in december 2004 door de Europese Commissie onder de naam "Dwingelderveld" en onder nummer NL3000070 is geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio. Het gebied is aangewezen voor twee prioritaire habitattypen in de zin van artikel 1 van de Habitatrichtlijn. Tevens is voor één prioritair habitattype een complementair doel geformuleerd.

Het gebied is op 11 oktober 1996 (besluit DN. 965400) onder de naam "Dwingelderveld" aangewezen als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn (verder aangeduid als "Vogelrichtlijngebied"). Bij de Europese Commissie is dit gebied bekend onder nummer NL3000070. Het besluit DN. 965400 is door middel van dit besluit gewijzigd.

[1] Nota van Antwoord Vogelrichtlijn, bijlage 1, Selectiecriteria en methode van begrenzing

Het Natura2000-gebied Dwingelderveld (landelijk gebiedsnummer 30) omvat het Vogelrichtlijngebied Dwingelderveld en het gelijknamige Habitatrichtlijngebied. Natura 2000 is het samenhangende Europees ecologisch netwerk bestaande uit de gebieden aangewezen onder de Habitatrichtlijn. Dit netwerk moet de betrokken natuurlijke habitattypen en habitats van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Natura 2000 bestrijkt ook de onder Vogelrichtlijn aangewezen gebieden. De instandhoudingsdoelstellingen (hoofdstuk 4) en eventuele wijziging van de begrenzing zijn in algemene zin nader toegelicht in het Natura 2000 Doelendocument. Dit document geeft het beleidskader van de geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen weer en van de daarbij gehanteerde systematiek. Beschrijvingen van habitattypen en soorten waarvoor doelen zijn vastgesteld, zijn opgenomen in het Natura 2000 Profielendocument. Hierin wordt ook ingegaan op de interpretatie van habitattypen en de relatieve bijdrage van afzonderlijke gebieden aan het Natura2000-netwerk.

Het Natura2000-gebied Dwingelderveld ligt in de provincie Drenthe en behoort tot het grondgebied van de gemeenten De Wolden, Hoogeveen, Midden-Drenthe en Westerveld.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEGRENZING

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het Dwingelderveld is een uitgestrekt heideterrein in het oude Drentse esdorpenlandschap. Het gebied herbergt uitgestrekte vochtige heidegebieden, hoogveenvennen, zure en zwakgebufferde vennen, oude eikenbossen, een klein hoogveen, droge heide, stuifzanden en jeneverbesstruwelen. In het gebied liggen prehistorische grafheuvels.
De Boswachterij Dwingeloo bestaat uit bossen die begin 20e eeuw zijn aangeplant op stuifzand en heide. In de bossen liggen diverse vennetjes en heidevelden. Het Lheebroekerzand is een zeer afwisselend stuifzandgebied met bos, heide en jeneverbesstruweel. De Anserdennen is een heuvelachtig deel waar gemengd bos, heide en vennen op voormalig stuifzand voorkomen.

3.2 Landschappelijke context en kenmerken begrenzing

Dwingelderveld behoort tot het Natura2000-landschap 'Hogere zandgronden'.

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied Dwingelderveld is bepaald aan de hand van de ligging van de natuurlijke habitats en de leefgebieden van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Daarnaast omvat het begrensde gebied ook natuurwaarden die integraal onderdeel uitmaken van de ecosystemen waartoe de betreffende habitattypen en leefgebieden van soorten behoren alsmede nieuwe natuur indien dit noodzakelijk wordt geacht om bedreigde en schaarse habitattypen en leefgebieden van soorten te herstellen.
Bij de keuze en de afbakening van de gebieden is geen rekening gehouden met andere vereisten dan die verband houdend met de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.[2]

[2] Hof van Justitie EG ,7 november 2000, First Corporate Shipping, zaak C-371/98, punten 15 en 25

Dwingelderveld is aangewezen als Vogelrichtlijngebied vanwege de aanwezigheid van bos en heide die als geheel het leefgebied vormen van een aantal in artikel 4 van de Richtlijn bedoelde vogelsoorten. Het vormt het leefgebied van soorten van Bijlage I (art. 4.1) en het fungeert tevens als broedgebied van andere trekvogelsoorten (art. 4.2). De begrenzing van het gebied is zo gekozen dat een in landschappelijk en vogelkundig opzicht samenhangend geheel is ontstaan dat voorziet in de beschermingsbehoefte met betrekking tot het voortbestaan en/ of voortplanten van bedoelde vogelsoorten.

3.3 Begrenzing en oppervlakte

De begrenzing van het Natura2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Globaal gaat het om het grote aaneengesloten gebied van bos en heide ten zuidoosten van Dwingeloo.
Het Habitatrichtlijngebied en het Vogelrichtlijngebied vallen beide geheel samen met de begrenzing van het Natura2000-gebied.

Het Natura2000-gebied beslaat een oppervlakte van 3823 ha. Dit cijfer betreft de bruto-oppervlakte, omdat bij de berekening geen rekening is gehouden met niet op de kaart, tekstueel uitgesloten delen (zie paragraaf 3.4).

De begrenzingen van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) en het Vogelrichtlijngebied Dwingelderveld zijn op de kaart op enkele technische punten verbeterd:

- Verharde wegen en bebouwing, die reeds tekstueel waren geëxclaveerd, zijn aan de rand van het gebied zoveel mogelijk ook op de kaart buiten de begrenzing gebracht.
- De begrenzing is waar mogelijk gelegd langs topografisch herkenbare lijnen, zoals wegen, wateren, perceelscheidingen en bosranden.

Overige wijzigingen van meer dan 1 ha worden in de volgende alinea toegelicht.

De begrenzingen van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) en het Vogelrichtlijngebied (bijlage A) zijn op vier plaatsen uitgebreid :
Het Kloosterveld (36 ha) en het Anserveld (25 ha) zijn toegevoegd aan de begrenzing, omdat dit onder meer van betekenis als leef- en voortplantingsgebied van de Kamsalamander (H1166). Bovendien is het leefgebied voor Paapje en Roodborsttapuit. Verder is in het noordoosten (1,3 ha) en in het zuidwesten (2,6 ha) de grens op de bosrand gelegd.

3.4 Toelichting bij de kaart en uitgesloten delen

De begrenzing van het Natura2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Voor zover van toepassing is daarbij onderscheid gemaakt tussen Habitatrichtlijngebied, Vogelrichtlijngebied en (voormalige) natuurmonumenten. Daar waar de kaart en de nota van toelichting, bijvoorbeeld om kaarttechnische redenen, niet overeenstemmen, is de tekst in deze paragraaf doorslaggevend. In voorkomende gevallen zijn op de kaart ook aangrenzende Natura2000-gebieden aangegeven. Aan de indicatief aangeduide begrenzing van deze gebieden kunnen geen rechten worden ontleend (voor de begrenzing van deze gebieden wordt verwezen naar de kaarten van de betreffende aangewezen of aangemelde gebieden).

Voor de begrenzing van Natura2000-gebieden geldt de volgende algemene exclaveringsformule: Bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en hoofdspoorwegen maken geen deel uit van het aangewezen gebied, tenzij daarvan in paragraaf 3.3 wordt afgeweken. Voor de gebruikte begrippen gelden de volgende definities (voor zover van toepassing in het onderhavige gebied):

- Bebouwing betreft één of meer gebouwen of bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Gebouw: elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.
  Bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.
- Erven zijn de onmiddellijk aan een woning of ander gebouw gelegen, daarbij behorende en daarmede in gebruik zijnde terreinen.
- Tuinen zijn in de onmiddellijke nabijheid van een woning of ander gebouw gelegen intensief onderhouden terreinen beplant met siergewassen en gazons of in gebruik als moestuin die zich duidelijk onderscheiden van de omgeving. Tuinen zijn meestal besloten en omheind middels een afrastering, schutting, muur of haag, of (deels) omgeven door een sloot.
- Verhardingen kunnen bijvoorbeeld zijn: wegen, pleinen, parkeervoorzieningen, erfverhardingen en steenglooiingen. Wegen betreffen alle voor het gemotoriseerd verkeer in gebruik zijnde kunstmatig verharde wegen met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten.
- Hoofdspoorwegen betreffen spoorlijnen die zijn opgenomen in het Besluit aanwijzing hoofdspoorwegen (Stb. 2004, nr. 722).

Met betrekking tot het grensverloop langs verharde wegen, hoofdspoorwegen, watergangen, waterkerende dijken en de duinvoet geldt het volgende voor zover van toepassing in het onderhavige gebied:

- Waar de buitengrens van een gebied wordt gevormd door een verharde weg wordt de grens gelegd op de voet van het talud of langs de wegberm aan de zijde van het gebied.
- Langs hoofdspoorwegen geldt artikel 20 van de Spoorwegwet.
- Waar de buitengrens van een gebied wordt gevormd door een watergang die op de kaart slechts door een enkelvoudige lijn wordt aangegeven, wordt de grens gelegd op de watergrens die, gezien vanuit het gebied, aan de overzijde is gelegen omdat dergelijke wateren een ecologisch/ waterhuishoudkundige eenheid vormen met de aanwezige natte habitats/ leefgebieden.
- De zeewaartse grens van duingebieden loopt langs de duinvoet van het buitenduin. Bij duinaangroei verplaatst de grens zich zeewaarts, bij duinafslag landinwaarts met de duinvoet mee.
- Waar de buitengrens van het watergebied samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de buitenteen van de dijk. Waar de buitengrens van een landgebied samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de teen van de dijk aan de gebiedszijde.

4. INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN

4.1 Inleiding

Het ecologisch netwerk Natura 2000 moet de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip "instandhouding" wordt een geheel van maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding. Ingevolge artikel 4, vierde lid, Habitatrichtlijn worden bij aanwijzing als Habitatrichtlijngebied "tevens de prioriteiten vast[gesteld] gelet op het belang van de gebieden voor het in een gunstige staat van instandhouding behouden of herstellen van een type natuurlijke habitat [...] of van een soort [...] alsmede voor de coherentie van Natura 2000 en gelet op de voor dat gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging".
Deze bepaling is in artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 nader uitgewerkt. Op grond van dit artikel bestaat de verplichting om in een aanwijzing doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten dan wel doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om die reden zijn voor elk Natura2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitattype en per (vogel)soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau.

4.2 Algemene doelen

- Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
- Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura2000-netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitattypen en soorten.
- Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.
- Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

4.3 Habitatrichtlijn: habitattypen (bijlage I)

H2310	Psammofiele heide met Calluna en Genista
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype stuifzandheiden met struikhei komt voor op het Lheebroekerzand, waar de kwaliteit verbeterd kan worden.

H2320	Psammofiele heide met Calluna en Empetrum nigrum
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype binnenlandse kraaiheibegroeiingen komt voor in het gedeelte met vochtige heiden en in open plekken in dennenbossen. Het gebied levert één van de grootste bijdragen voor dit habitattype. Een deel van dit habitattype is echter dermate verouderd dat er verlies van soorten, met name mossen en korstmossen, optreedt.
H2330	Open grasland met Corynephorus- en Agrostis-soorten op landduinen
Doel	Behoud oppervlakte en kwaliteit.
Toelichting	De afwisseling van (kleine) stuifzanden en stuifzandheiden met struikhei (habitattype H2310) is voor een groot aantal dieren belangrijk. Om deze reden zijn beide doelen gecombineerd.
H3130	Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot het Littorelletalia uniflorae en/of Isoëto-Nanojuncetea
Doel	Behoud oppervlakte en kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitattype H3160 zure vennen is toegestaan.
Toelichting	Het habitattype zwak gebufferde vennen komt met wisselende kwaliteit lokaal voor. In een deel van de vennen zal op de lange termijn door natuurlijke processen een ontwikkeling naar habitattype H3160 zure vennen plaatsvinden.
H3160	Dystrofe natuurlijke poelen en meren
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype zure vennen komt deels in goed ontwikkelde vorm voor, o.a. met draadzegge en drijvende egelskop. Het Dwingelderveld levert één van de grootste bijdragen voor het habitattype zure vennen. Verdrogingsbestrijding heeft in een deel van de vennen tot een aanzienlijke kwaliteitsverbetering geleid. In andere vennen is echter nog steeds sprake van verdroging. Wegens de landelijke matig ongunstige staat van instandhouding wordt uitbreiding en verbetering nagestreefd.
H4010	Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige heiden, hogere zandgronden (subtype A).
Toelichting	Het Dwingelderveld levert de grootste bijdrage voor het habitattype vochtige heiden, hogere zandgronden (subtype A), gezien de grote oppervlakte die aanwezig is. De vergraste delen, die deels leefgebied vormen voor reptielen, dienen beter ontwikkeld te worden.
H4030	Droge Europese heide
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype droge heiden komt voor op iets hogere delen in het terrein. Omdat een deel van dit habitattype is vergrast wordt verbetering van de kwaliteit nagestreefd.

H5130	Juniperus communis-formaties in heide of kalkgrasland
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype jeneverbesstruwelen komt onder meer voor op het Lheebroekerzand, en bij het Smitsveen. Landelijk gezien levert het Dwingelderveld één van de grootste bijdragen voor dit type en geldt er een verbeteropgave voor de kwaliteit. Door verjonging van jeneverbes kan verbetering van kwaliteit gerealiseerd worden.
H6230	*Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
Doel	Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype heischrale graslanden, kan toenemen in het natuurontwikkelingsgebied in het centrale deel van het terrein. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding wordt uitbreiding oppervlakte nagestreefd.
H7110	*Actief hoogveen
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit actieve hoogvenen, heideveentjes (subtype B).
Toelichting	Het habitattype actieve hoogvenen is aanwezig in de vorm van heideveentjes (subtype B), het andere subtype hoogveenlandschap (subtype A) is niet meer aanwezig, maar herstel is mogelijk als gevolg van kwaliteitsverbetering van habitattype H7120 herstellende hoogvenen. Enkele van de heideveentjes (subtype B) betreffen de beste voorbeelden van dit subtype in ons land. Een deel van de veentjes is echter nog aangetast. Een aantal veentjes breiden zich uit na kap van de bossen in de directe omgeving.
H7120	Aangetast hoogveen waar natuurlijke regeneratie nog mogelijk is
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitattype H7110 actieve hoogvenen hoogveenlandschap (subtype A), opgenomen als complementair doel, is toegestaan.
Toelichting	Het Holtveen is een relatief klein aangetast hoogveen (habitattype H7120 herstellende hoogvenen). Kwaliteitsverbetering wordt beoogd waarbij op termijn overgang naar habitattype H7110 actieve hoogvenen hoogveenlandschap (subtype A), opgenomen als complementair doel, zal plaatsvinden.
H7150	Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype pioniervegetaties met snavelbiezen komt veel voor op plagplekken, die voor een groot deel zullen omvormen tot het habitattype H4010 vochtige heiden, hogere zandgronden (subtype A). Daarnaast komt het type ook op enkele plaatsen in natuurlijke vorm voor. Voor behoud van de soortensamenstelling is het van belang her en der in het terrein pionierplekken te behouden. Verbetering en uitbreiding van het habitattype is verder mogelijk door herstel van slenken.

H9120	Atlantische zuurminnende beukenbossen met Ilex en soms ook Taxus in de ondergroei (Quercion robori-petraeae of Ilici-Fagenion)
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	In de droge bossen komen jonge vormen van het habitattype beuken-eikenbossen met hulst, voor. Deze aangeplante bossen hebben een eenvormige structuur. Hulst zal bij voortgaande successie toenemen, op termijn kan uitbreiding ook een doel worden.

H9190	Oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met Quercus robur
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype oude eikenbossen komt op kleine schaal in goede kwaliteit voor in het gebied en is van bijzonder belang voor paddestoelen. Het grootste deel van de eikenbossen is echter jong bos, waar kwaliteitsverbetering mogelijk is. Wegens het bijzonder belang voor paddestoelen wordt uitbreiding oppervlakte nagestreefd.

4.4. Habitatrichtlijn: habitatsoorten (bijlage II)

H1166	Kamsalamander
Doel	Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.
Toelichting	De kamsalamander komt voor in het zuidwestelijke deel van het gebied en in de graslandenclave in het midden van het gebied. Ten behoeve van andere Natura2000-doelen wordt deze graslandenclave midden in het gebied omgezet in natte heide, slenken op veengrond en vennen. Leefgebied dat zo voor de kamsalamander verloren gaat, kan aan de westkant van het gebied nieuw worden ontwikkeld.

4.5 Vogelrichtlijn: broedvogels

A004	Dodaars
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 50 paren.
Toelichting	Van oudsher is de dodaars een geregelde broedvogel. Door de vernattingsmaatregelen is het aantal paren gestaag toegenomen tot een maximum van 62 paren in 2002. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A008	Geoorde fuut
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 40 paren.
Toelichting	Sedert het begin van de vorige eeuw wordt melding gemaakt van incidentele broedgevallen. Pas vanaf eind 70-er jaren is de geoorde fuut een regelmatige broedvogel in sterk toenemend aantal. Maximaal werden 49 paren geteld in 2001 (bijna 10% van de Nederlandse populatie). Tegenwoordig levert het Dwingelderveld na het Bargerveen de grootste bijdrage. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A236	Zwarte specht
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 15 paren.
Toelichting	De zwarte specht heeft zich in het begin van de 20ste eeuw als broedvogel gevestigd. Na een geleidelijke toename tot in de 90-er jaren (maximaal 30 paren in 1992) vond een afname in de omvang van de populatie plaats tot het huidige niveau van circa 15 paren. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud op een niveau van 15 paren voldoende. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Zuidwest-Drenthe ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.
A246	Boomleeuwerik
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 40 paren.
Toelichting	Van oudsher is de boomleeuwerik broedvogel op de Drentse heidevelden. Door bebossing vanaf het begin van de vorige eeuw is het bestand aanvankelijk vermoedelijk sterk teruggelopen tot een dieptepunt in de 80-er jaren (minder dan 5 paren). Vervolgens is het aantal paren weer sterk opgelopen tot een maximum van 43 paren in 1998. In de periode 1999-2003 werden tussen de 31-41 paren geteld. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Zuidwest-Drenthe ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.
A275	Paapje
Doel	Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 20 paren.
Toelichting	Het Dwingelerveld is één van de belangrijke broedgebieden voor het paapje in Drenthe. De populatie is na een aanvankelijke toename in de 80-er jaren tot een maximum van 35 paren in 1989 weer langzaam achteruit gegaan. In de periode 1998-2003 werden jaarlijks 6-14 paren geteld. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is uitbreiding van de populatie gewenst. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Drenthe ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.
A276	Roodborsttapuit
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 80 paren.
Toelichting	De roodborsttapuit is van oudsher broedvogel van het agrarisch gebied en de heidevelden. Het aantal paren is sedert de 60-er jaren sterk toegenomen. Strenge winters zorgden echter wel voor een tijdelijke terugval in het aantal paren. In de periode 1999-2003 werden jaarlijks 69-97 paren geteld. Het maximum werd vastgesteld in 2003 met 97 paren. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Zuidwest-Drenthe ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

A277	Tapuit
Doel	Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 20 paren.
Toelichting	Van oudsher is de tapuit broedvogel op de drogere en zandige heidevelden en in extensief agrarisch gebied. Uit het agrarisch gebied is de soort volledig verdwenen waardoor de tapuit nu alleen nog te vinden is op de heide. Door bebossing van de heidevelden en stuifzanden nam het aantal paren begin vorige eeuw vermoedelijk af. Door het verwijderen van bos op voormalige heide en stuifzand in de periode na 1980 nam de populatieomvang weer geleidelijk toe van circa 15 paren tot maximaal 34 paren in 1989 en 33 paren in 1993. Vooral na 1998 is het aantal paren weer sterk gedaald. In 2003 resteerden nog slechts 3 paren. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is uitbreiding van de populatie gewenst. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Drenthe ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

4.6 Vogelrichtlijn: niet-broedvogels

A037	Kleine zwaan
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 50 vogels (seizoensmaximum).
Toelichting	Het gebied heeft voor de kleine zwaan o.a. een functie als slaapplaats. Trendgegevens zijn niet beschikbaar. Handhaving van de huidige situatie is voldoende want de landelijk matig ongunstige staat van instandhouding heeft natuurlijke oorzaken en er is geen landelijke herstelopgave van toepassing.
A039	Toendrarietgans
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 5.900 vogels (seizoensmaximum).
Toelichting	Aantallen toendrarietganzen zijn van nationale betekenis. Het gebied heeft voor de soort o.a. een functie als slaapplaats. Trendgegevens zijn niet beschikbaar. Handhaving van de huidige situatie is voldoende want de landelijke staat van instandhouding is gunstig.
A052	Wintertaling
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 130 vogels (seizoensgemiddelde).
Toelichting	Het gebied heeft voor de wintertaling o.a. een functie als foerageergebied. Aantallen zijn sterk fluctuerend. Handhaving van de huidige situatie is voldoende want er is geen landelijke herstelopgave van toepassing.

A056	Slobeend
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 7 vogels (seizoensgemiddelde).
Toelichting	Het gebied heeft voor de slobeend o.a. een functie als foerageergebied. De data zijn nog niet geschikt voor een trendanalyse. Handhaving van de huidige situatie is voldoende want de landelijke staat van instandhouding is gunstig.

4.7 Complementaire doelen

De instandhoudingdoelstelling van het Natura2000-gebied heeft mede betrekking op een of meer complementaire doelen die zijn gesteld voor habitattypen en soorten die zijn opgenomen in resp. bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. De rechtsgrondslag voor complementaire doelen is artikel 10a, derde lid, Natuurbeschermingswet 1998.
De reden dat voor complementaire doelen is gekozen, is dat daarmee binnen het netwerk van Natura 2000 een bijdrage wordt geleverd aan de realisering van het landelijk doel voor de betreffende habitattypen en soorten. Complementaire doelen zijn geformuleerd (a) voor habitattypen en soorten met een zeer ongunstige staat van instandhouding en (b) voor habitattypen en soorten met een matig ongunstige staat van instandhouding en tevens een lage landelijke dekking en/ of onvoldoende geografische spreiding. Voor een nadere uitleg wordt verwezen naar het Natura 2000 Doelendocument (paragraaf 3.3). In dit geval geldt het volgende complementaire doel:

H7110	*Actief hoogveen
Doel	Ontwikkeling habitattype actieve hoogvenen, hoogveenlandschap (subtype A).
Toelichting	Het habitattype actieve hoogvenen, hoogveenlandschap (subtype A) kan weer hersteld worden door middel van kwaliteitsverbetering van habitattype H7120 herstellende hoogvenen.

ONTWERPBESLUIT DRENTS-FRIESE WOLD & LEGGELDERVELD

Gelet op artikel 3, eerste lid en artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206);

Gelet op de Beschikking van de Commissie 2004/813/EG van 7 december 2004 tot vaststelling, op grond van Richtlijn 92/43/EEG, van de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio (PbEG L 387);

Gelet op artikel 4, eerste en tweede lid, van Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (PbEG L 103);

Gelet op de artikelen 10a en 15 van de Natuurbeschermingswet 1998;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, vierde lid, van de Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206) wordt aangewezen: het op de bij dit besluit behorende kaart aangegeven gebied, bekend onder de naam: Drents-Friese Wold & Leggelderveld.
2. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitattypen opgenomen in bijlage I van Richtlijn 92/43/EEG (prioritaire habitattypen aangeduid met een sterretje):

H2310	Psammofiele heide met Calluna en Genista
H2320	Psammofiele heide met Calluna en Empetrum nigrum
H2330	Open grasland met Corynephorus- en Agrostis-soorten op landduinen
H3110	Mineraalarme oligotrofe wateren van de Atlantische zandvlakten (Littorelletalia uniflorae)
H3130	Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot het Littorelletalia uniflorae en/of Isoëto-Nanojuncetea
H3160	Dystrofe natuurlijke poelen en meren
H3260	Submontane en laaglandrivieren met vegetaties behorend tot het Ranunculion fluitantis en het Callitrichio-Batrachion
H4010	Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix
H5130	Juniperus communis-formaties in heide of kalkgrasland
H6230	*Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
H7110	*Actief hoogveen
H7150	Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion
H9190	Oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met Quercus robur

3. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende soorten opgenomen in bijlage II van Richtlijn 92/43/EEG (prioritaire soorten aangeduid met een sterretje):
   H1166 Kamsalamander
   H1831 Drijvende waterweegbree

Artikel 2
1. Als onderdeel van de speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, eerste en tweede lid, van de Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (PbEG L 103) Drents-Friese Woud van 24 maart 2000 (N/2000/291, Stcrt. 2000, nr. 65) worden toegevoegd: de gebiedsdelen bedoeld in paragraaf 3.3 van de nota van toelichting behorende bij dit besluit.
2. Paragrafen 3.1 en 3.3 van de nota van toelichting behorende bij het in het eerste lid bedoelde besluit worden vervangen door de paragrafen 3.1, 3.3 en 3.4 van de nota van toelichting bij dit besluit.
3. Paragraaf 4.4. en de hoofdstukken 5, 6, 7 van de nota van toelichting behorende bij het in het eerste lid bedoelde besluit vervallen.
4. De kaart behorende bij het in het eerste lid bedoelde besluit wordt ingetrokken.

Artikel 3
1. De aanwijzing bedoeld in artikel 1 en de wijziging van het in artikel 2 bedoelde besluit, gaan vergezeld van een nota van toelichting en een kaart, welke deel uitmaken van dit besluit.
2. De in de artikelen 1 en 2 bedoelde speciale beschermingszones vormen samen het Natura2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld, waarvan de instandhoudingsdoelstelling in de zin van artikel 10a, tweede lid van de Natuurbeschermingswet 1998, is opgenomen in de nota van toelichting behorende bij dit besluit.

Artikel 4
1. Dit besluit zal, met uitzondering van de kaart en de nota van toelichting, met een toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.
2. Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking in de Staatscourant.

Dit ontwerpbesluit, de kaart en de nota van toelichting worden gedurende zes weken ter inzage gelegd in het kantoor van de Directie Regionale Zaken, vestiging Noord, van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit: Cascadeplein 6, 9726 AD Groningen. Ter inzage legging vindt tevens plaats in de gemeentehuizen en openbare bibliotheken van de betreffende gemeente(n), in het kantoor van het waterschap waaronder het gebied valt, en in de provinciehuizen van de betreffende provincie(s). Het ontwerpbesluit kan ook worden ingezien op internet op het adres: http://www.minlnv.nl/natuurwetgeving.
Het definitieve besluit zal, met uitzondering van de kaart en de nota van toelichting, met een toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Een ieder kan een zienswijze binnen zes weken na de ter inzage legging van dit ontwerpbesluit schriftelijk of mondeling naar voren brengen. Schriftelijke zienswijzen kunt u indienen bij het Inspraakpunt, zoals aangegeven in de bekendmaking. Een mondelinge zienswijze kunt u naar voren brengen op de wijze zoals deze in de bekendmaking is aangegeven. U wordt verzocht een kaart bij te voegen indien de zienswijze betrekking heeft op bepaalde percelen. Beroep tegen het definitieve besluit kan alleen worden ingesteld door een belanghebbende die een zienswijze naar voren heeft gebracht.

Nota van toelichting van het Natura2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld waarin opgenomen:
nota van toelichting bij de aanwijzing van Drents-Friese Wold & Leggelderveld als speciale beschermingszone in het kader van de Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna en hierna te noemen de Habitatrichtlijn, alsmede nota van toelichting bij de wijziging van besluit N/2000/291 van de aanwijzing van Drents-Friese Woud als speciale beschermingszone in het kader van de Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand en hierna te noemen de Vogelrichtlijn.

1. INLEIDING

Door middel van dit besluit wordt het gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn. Tevens wordt de aanwijzing van Drents-Friese Woud als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn gewijzigd. Beide aanwijzingen tezamen vormen het Natura2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld, waarvan de instandhoudingsdoelstellingen in dit besluit zijn opgenomen.

In hoofdstuk 2 van deze nota van toelichting worden de aanwijzingen onder Habitat- en Vogelrichtlijn kort toegelicht. Deze toelichting omvat verder in hoofdstuk 3 de gebiedsbeschrijving, bijzonderheden met betrekking tot de begrenzing en een toelichting op de kaart. Tenslotte zijn in hoofdstuk 4 de instandhoudingsdoelstellingen vermeld.

2. AANWIJZINGEN HABITAT- EN VOGELRICHTLIJN

Door middel van dit besluit wordt het gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn (verder aangeduid als "Habitatrichtlijngebied"). Het gebied is in mei 2003 aangemeld volgens de procedure zoals opgenomen in artikel 4 van deze richtlijn waarna het gebied in december 2004 door de Europese Commissie onder de naam "Drents-Friese Wold en Leggelerveld" en onder nummer NL9803011 is geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio. Het gebied is aangewezen voor twee prioritaire habitattypen in de zin van artikel 1 van de Habitatrichtlijn.

Het gebied is op 24 maart 2000 (besluit N/2000/291) onder de naam "Drents-Friese Woud" aangewezen als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn (verder aangeduid als "Vogelrichtlijngebied"). Bij de Europese Commissie is dit gebied bekend onder nummer NL9802201. Het besluit N/2000/291 is door middel van dit besluit gewijzigd. Uit vorige besluiten overgenomen tekstdelen of vogelwaarden zijn in deze nota van toelichting cursief gezet[1].

[1] De afkorting sbz ("speciale beschermingszone") en de aanduiding "beschermingszone" zijn hierin vervangen door de term "Vogelrichtlijngebied"

Het Natura2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld (landelijk gebiedsnummer 27) omvat het Vogelrichtlijngebied Drents-Friese Woud en het Habitatrichtlijngebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld. Natura 2000 is het samenhangende Europees ecologisch netwerk bestaande uit de gebieden aangewezen onder de Habitatrichtlijn. Dit netwerk moet de betrokken natuurlijke habitattypen en habitats van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Natura 2000 bestrijkt ook de onder Vogelrichtlijn aangewezen gebieden. De instandhoudingsdoelstellingen (hoofdstuk 4) en eventuele wijziging van de begrenzing zijn in algemene zin nader toegelicht in het Natura 2000 Doelendocument. Dit document geeft het beleidskader van de geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen weer en van de daarbij gehanteerde systematiek. Beschrijvingen van habitattypen en soorten waarvoor doelen zijn vastgesteld, zijn opgenomen in het Natura 2000 Profielendocument. Hierin wordt ook ingegaan op de interpretatie van habitattypen en de relatieve bijdrage van afzonderlijke gebieden aan het Natura2000-netwerk.

Het Natura2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld ligt in de provincies Fryslân en Drenthe en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Midden-Drenthe, Ooststellingwerf, Westerveld en Weststellingwerf.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEGRENZING

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het Drents-Friese Wold vormt een zeer afwisselend landschap. Het gebied kent veel naaldbossen, maar daarnaast zijn stuifzanden, heidevelden, jeneverbesstruweel, schrale graslanden, zwak gebufferde vennen, loofbossen en beken aanwezig. Het stuifzand komt vooral voor op het Aekingerzand. In Berkenheuvel komen uitgestrekte kraaiheidebegroeiingen voor. Het Doldersummerveld en het Wapserzand zijn twee grote heideterreinen met vochtige en natte heide met vennetjes. Natte slenken en droge zandruggen wisselen elkaar af.
In het gebied van de Vledder Aa is herstel van oorspronkelijke beekdalnatuur tot stand gebracht. Ook bij de Schoapedobbe heeft natuurherstel plaats gevonden. Het is een heuvelachtig heidegebied met zandverstuivingen en vennen ("dobben").
Het Leggelderveld bestaat uit natte heiden, pioniervegetaties met snavelbiezen en heischraal grasland.

3.2 Landschappelijke context en kenmerken begrenzing

Drents-Friese Wold & Leggelderveld behoort tot het Natura2000-landschap 'Hogere zandgronden'.

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld is bepaald aan de hand van de ligging van de natuurlijke habitats en de leefgebieden van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Daarnaast omvat het begrensde gebied ook natuurwaarden die integraal onderdeel uitmaken van de ecosystemen waartoe de betreffende habitattypen en leefgebieden van soorten behoren alsmede nieuwe natuur indien dit noodzakelijk wordt geacht om bedreigde en schaarse habitattypen en leefgebieden van soorten te herstellen.

Bij de keuze en de afbakening van de gebieden is geen rekening gehouden met andere vereisten dan die verband houdend met de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.[2]

De grenzen van een Vogelrichtlijngebied worden bepaald door het gebruik dat de aanwezige bijlage I-soorten, en/of trekkende watervogels, en/of overige trekkende vogels ervan maken, waarbij wordt uitgegaan van landschapsecologische eenheden en de biotoopeisen van de betrokken vogelsoorten.

Het Drents-Friese Woud is aangewezen als Vogelrichtlijngebied vanwege de aanwezigheid van bossen, heide, stuifzanden en schrale graslanden die als geheel het leefgebied vormen van een aantal in artikel 4 van de Richtlijn bedoelde vogelsoorten. Het vormt als zodanig het leefgebied van een aantal soorten van Bijlage I (art. 4.1) en fungeert tevens als broedgebied in de trekzone van andere trekvogelsoorten (art. 4.2). De begrenzing van het Vogelrichtlijngebied is zo gekozen dat een in landschapsecologisch opzicht samenhangend geheel is ontstaan dat voorziet in de beschermingsbehoefte met betrekking tot het voortbestaan en voortplanten van bedoelde vogelsoorten.

3.3 Begrenzing en oppervlakte

De begrenzing van het Natura2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Globaal gaat het om het grote aaneengesloten gebied dat is gelegen in de driehoek tussen Appelscha in het noorden en Diever en Vledder in het zuiden.

Het Natura2000-gebied beslaat een oppervlakte van 7359 ha. Hiervan is 6758 ha zowel Vogelrichtlijn- als Habitatrichtlijngebied. Het resterende deel (602 ha) is alleen Habitatrichtlijngebied. Deze cijfers betreffen bruto-oppervlakten, omdat bij de berekening geen rekening is gehouden met niet op de kaart, tekstueel uitgesloten delen (zie paragraaf 3.4).

De begrenzingen van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) en het Vogelrichtlijngebied zijn op de kaart op enkele technische punten verbeterd:

- Verharde wegen en bebouwing, die reeds tekstueel waren geëxclaveerd, zijn aan de rand van het gebied zoveel mogelijk ook op de kaart buiten de begrenzing gebracht.
- De begrenzing is waar mogelijk gelegd langs topografisch herkenbare lijnen, zoals wegen, wateren, perceelscheidingen en bosranden.
- Onlogische verschillen (< 25 ha) tussen Vogel- en Habitatrichtlijngebied zijn opgeheven door de meest ruime grens aan te houden.

Overige wijzigingen van meer dan 1 ha worden in de volgende alinea's toegelicht.

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied is in het deelgebied Schaepedobbe gewijzigd:
Enkele percelen cultuurgronden en bos (totaal 9,7 ha) zijn uit de begrenzing verwijderd omdat ze van weinig betekenis zijn voor de instandhouding van het gebied. Aan de westzijde zijn enkele percelen die direct grenzen aan het heide- en vennengebied toegevoegd (13 ha, eigendom It Fryske Gea).

[2] Hof van Justitie EG ,7 november 2000, First Corporate Shipping, zaak C-371/98, punten 15 en 25

Het Vogelrichtlijngebied is op de volgende plaats uitgebreid (bijlage A):

- Het deel van de Oude Willem dat al begrensd was onder de Habitatrichtlijn is toegevoegd aan het Vogelrichtlijngebied (ca. 90 ha) als leefgebied voor roodborsttapuit en paapje, soorten waarvoor het gebied onder de Vogelrichtlijn is aangewezen.

Op een aantal plaatsen zijn het Vogelrichtlijngebied (bijlage A) én het Habitatrichtlijngebied uitgebreid:

- Uitbreiding Oude Willem met enkele percelen nieuwe natuur (7,8 ha), die in combinatie met het reeds begrensde deel van de landbouwenclave belangrijk zijn voor het waterhuishoudkundig herstel ten behoeve van alle "natte" habitattypen in het gebied.
- Aan de zuidrand bij Diever is de begrenzing op de bosrand gelegd, conform de begrenzing van het Nationaal Park. De bossen en bosrand vormen een integraal onderdeel van het gebied (ca. 110 ha).
- Het Doldersumseveld (ca. 56 ha) is toegevoegd aan de begrenzing (eigendom Het Drents Landschap) wegens voorkomen Pioniervegetaties met snavelbiezen (H7150) in een natuurlijke vorm en beoogde uitbreiding Vochtige heiden (hogere zandgronden) subtype A (H4010_A) en Heischraal grasland (*H6230). Tevens wordt agrarisch akkerkruidenbeheer gevoerd ten gunste van diverse vogelsoorten.
- Het noordelijk deel van het dal van de Vledder Aa (77 ha, grotendeels verworven als natuurgebied) is toegevoegd, waardoor betere bescherming mogelijk is van het Koelingsveld (met Zwakgebufferde vennen, H3130). Bovendien liggen hier ontwikkelingskansen voor de Beken en rivieren met waterplanten (waterranonkels) subtype A (H3260_A) en Heischrale graslanden (*H6230). Deze uitbreiding is ook van belang voor vogelsoorten als Paapje en Grauwe klauwier.

3.4 Toelichting bij de kaart en uitgesloten delen

De begrenzing van het Natura2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Voor zover van toepassing is daarbij onderscheid gemaakt tussen Habitatrichtlijngebied, Vogelrichtlijngebied en (voormalige) natuurmonumenten. Daar waar de kaart en de nota van toelichting, bijvoorbeeld om kaarttechnische redenen, niet overeenstemmen, is de tekst in deze paragraaf doorslaggevend. In voorkomende gevallen zijn op de kaart ook aangrenzende Natura2000-gebieden aangegeven. Aan de indicatief aangeduide begrenzing van deze gebieden kunnen geen rechten worden ontleend (voor de begrenzing van deze gebieden wordt verwezen naar de kaarten van de betreffende aangewezen of aangemelde gebieden).

Voor de begrenzing van Natura2000-gebieden geldt de volgende algemene exclaveringsformule: Bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en hoofdspoorwegen maken geen deel uit van het aangewezen gebied, tenzij daarvan in paragraaf 3.3 wordt afgeweken. Voor de gebruikte begrippen gelden de volgende definities (voor zover van toepassing in het onderhavige gebied):

- Bebouwing betreft één of meer gebouwen of bouwwerken, geen gebouwen zijnde.
  Gebouw: elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.
  Bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.
- Erven zijn de onmiddellijk aan een woning of ander gebouw gelegen, daarbij behorende en daarmede in gebruik zijnde terreinen.

- Tuinen zijn in de onmiddellijke nabijheid van een woning of ander gebouw gelegen intensief onderhouden terreinen beplant met siergewassen en gazons of in gebruik als moestuin die zich duidelijk onderscheiden van de omgeving. Tuinen zijn meestal besloten en omheind middels een afrastering, schutting, muur of haag, of (deels) omgeven door een sloot.
- Verhardingen kunnen bijvoorbeeld zijn: wegen, pleinen, parkeervoorzieningen, erfverhardingen en steenglooiingen. Wegen betreffen alle voor het gemotoriseerd verkeer in gebruik zijnde kunstmatig verharde wegen met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten.
- Hoofdspoorwegen betreffen spoorlijnen die zijn opgenomen in het Besluit aanwijzing hoofdspoorwegen (Stb. 2004, nr. 722).

Met betrekking tot het grensverloop langs verharde wegen, hoofdspoorwegen, watergangen, waterkerende dijken en de duinvoet geldt het volgende voor zover van toepassing in het onderhavige gebied:

- Waar de buitengrens van een gebied wordt gevormd door een verharde weg wordt de grens gelegd op de voet van het talud of langs de wegberm aan de zijde van het gebied.
- Langs hoofdspoorwegen geldt artikel 20 van de Spoorwegwet.
- Waar de buitengrens van een gebied wordt gevormd door een watergang die op de kaart slechts door een enkelvoudige lijn wordt aangegeven, wordt de grens gelegd op de watergrens die, gezien vanuit het gebied, aan de overzijde is gelegen omdat dergelijke wateren een ecologisch/ waterhuishoudkundige eenheid vormen met de aanwezige natte habitats/ leefgebieden.
- De zeewaartse grens van duingebieden loopt langs de duinvoet van het buitenduin. Bij duinaangroei verplaatst de grens zich zeewaarts, bij duinafslag landinwaarts met de duinvoet mee.
- Waar de buitengrens van het watergebied samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de buitenteen van de dijk. Waar de buitengrens van een landgebied samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de teen van de dijk aan de gebiedszijde.

4. INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN

4.1 Inleiding

Het ecologisch netwerk Natura 2000 moet de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip "instandhouding" wordt een geheel van maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding. Ingevolge artikel 4, vierde lid, Habitatrichtlijn worden bij aanwijzing als Habitatrichtlijngebied "tevens de prioriteiten vast[gesteld] gelet op het belang van de gebieden voor het in een gunstige staat van instandhouding behouden of herstellen van een type natuurlijke habitat [...] of van een soort [...] alsmede voor de coherentie van Natura 2000 en gelet op de voor dat gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging".
Deze bepaling is in artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 nader uitgewerkt. Op grond van dit artikel bestaat de verplichting om in een aanwijzing doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten

dan wel doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om die reden zijn voor elk Natura2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitattype en per (vogel)soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau.

4.2 Algemene doelen

- Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
- Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura2000-netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitattypen en soorten.
- Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.
- Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

4.3 Habitatrichtlijn: habitattypen (bijlage I)

H2310	Psammofiele heide met Calluna en Genista
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype stuifzandheiden met struikhei is in delen van het gebied in goede structuur aanwezig. In de overige delen is het aandeel van grassen te hoog en ontbreken karakteristieke soorten, zoals korstmossen. Het gebied levert onder meer voor A277 tapuit de grootste bijdrage in ons land, buiten de duinen. Voor kleinere heideterreinen (min of meer tot 50 ha) geldt dat deze dienen te worden verbonden met andere heidegebieden of andere relatief open natuurterreinen, om de duurzaamheid van populaties en uitwisseling van soorten te verbeteren.

H2320	Psammofiele heide met Calluna en Empetrum nigrum
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype binnenlandse kraaiheibegroeiingen komt onder meer voor in open delen van de grove-dennenbossen van Berkenheuvel. Het gebied is verreweg het belangrijkste gebied voor dit habitattype. Omdat de landelijke staat van instandhouding matig ongunstig is als gevolg van vermindering van de kwaliteit door veroudering van de vegetatie (afname korstmosrijke stadia), wordt verbetering van de kwaliteit nagestreefd. Overgangen naar bos dienen behouden te blijven voor de fauna.

H2330	Open grasland met Corynephorus- en Agrostis-soorten op landduinen
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het Aekingerzand betreft het belangrijkste stuifzandgebied van Noord-Nederland. In het recente verleden zijn hier grote delen van het bos gekapt om de oppervlakte van het habitattype zandverstuivingen te vergroten en de kwaliteit te verbeteren. De kwaliteit van het type is echter nog matig, want soortenrijke begroeiingen ontbreken nog. Voldoende winddynamiek is een belangrijk randvoorwaarde voor de realisering van gevarieerde zandverstuivingen met overgangen naar droge heiden en bossen. Samen met de Veluwe en de Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen is het gebied van groot belang voor het realiseren van het landelijk doel.
H3110	Mineraalarme oligotrofe wateren van de Atlantische zandvlakten (Littorelletalia uniflorae)
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype zeer zwak gebufferde vennen kwam in goede vorm voor in de Ganzenpoel. Het ven is nu verzuurd, maar herstel is mogelijk en ook heel belangrijk voor behoud van de landelijke spreiding van het type.
H3130	Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot het Littorelletalia uniflorae en/of Isoëto-Nanojuncetea
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype zwak gebufferde vennen komt o.a. voor in Schaopedobbe en Koelingsveld. In het Aekingerbroek is het type hersteld. Verdere kwaliteitsverbetering is nodig voor een goede landelijke spreiding.
H3160	Dystrofe natuurlijke poelen en meren
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype zure vennen komt op diverse plekken in het gebied voor, waarbij op veel plaatsen nog kwaliteitsverbetering mogelijk is. Het habitattype komt in het gebied voor in een vorm met drijvende egelskop.
H3260	Submontane en laaglandrivieren met vegetaties behorend tot het Ranunculion fluitantis en het Callitrichio-Batrachion
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit beken en rivieren met waterplanten, waterranonkels (subtype A).
Toelichting	Het habitattype beken en rivieren met waterplanten, waterranonkels (subtype A) komt voor in sloten rondom de Vledder Aa, zodat ontwikkeling in de middenloop hier als mogelijkheid wordt geacht. Een goed voorbeeld van het habitattype komt in de omgeving voor (Kwasloot). Herstel van het habitattype wordt nagestreefd wegens de landelijke matig ongunstige staat van instandhouding.
H4010	Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige heiden, hogere zandgronden (subtype A).

Toelichting	Het habitattype vochtige heiden, hogere zandgronden (subtype A) komt met een aanzienlijke oppervlakte voor waarvan een aanzienlijk deel goed is ontwikkeld, vaak met de kenmerkende veenmossoorten, bijvoorbeeld in Wapserveld, Doldersummer veld, Leggelderveld. Uitbreiding van het habitattype is mogelijk in het Doldersummer Veld, het Wapserveld en op de Oude Willem. Het laatste gebied was voorheen een hoogveengebied (slenken), ontwikkeling van vochtige heiden met slenksystemen is hier mogelijk bij herstel van het oorspronkelijke reliëf en de hydrologie.
H5130	Juniperus communis-formaties in heide of kalkgrasland
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype jeneverbesstruwelen komt meestal verspreid voor als kleine struwelen. Door verjonging van jeneverbes kan verbetering van kwaliteit gerealiseerd worden. Door veroudering van de struwelen is de landelijke staat van instandhouding matig ongunstig.
H6230	*Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitattype heischrale graslanden komt voor in meerdere deelgebieden, maar is slechts in sommige gebieden goed ontwikkeld. (o.a. Aeckingerbroek, Leggelderveld). Uitbreiding en verbetering van het type is gewenst om heischrale graslanden duurzaam in het gebied te behouden en is tevens gewenst gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding. De aanwezigheid van leemlagen in vochtige heide biedt goede perspectieven voor uitbreiding.
H7110	*Actief hoogveen
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit actieve hoogvenen, heideveentjes (subtype B).
Toelichting	Actieve hoogvenen, heideveentjes (subtype B) komen voor in de boswachterij Smilde, Boschoord en in de natte heide van het Wapserveld, Doldersummer veld en Leggelderveld. Sommige van deze veentjes behoren tot de best ontwikkelde voorbeelden van het habitattype actieve hoogvenen, heideveentjes (subtype B). Het type kan eenvoudig verder ontwikkeld worden door de kwaliteit te verbeteren van andere vennen o.a. door verdroging op te lossen. Verbetering van de kwaliteit wordt nagestreefd wegens de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding.
H7150	Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion
Doel	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting In een slenk van het Doldersumse Veld komt het habitattype pioniervegetaties met snavelbiezen in een natuurlijke vorm voor. Verder komt het habitattype voor op plagplekken, en zal daar voor een groot deel weer omvormen tot het habitattype vochtige heiden, hogere zandgronden (subtype A). Voor behoud van de soortensamenstelling is het van belang her en der in het terrein pionierplekken te behouden. Ten behoeve van uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit wordt herstel van de natuurlijke vorm in slenken nagestreefd.

H9190 Oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met Quercus robur
Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting Het habitattype oude eikenbossen is in goede kwaliteit maar over een geringe oppervlakte aanwezig. Uitbreiding en verbetering is op langere termijn mogelijk. De ontwikkeling van het bos verloopt evenwel traag.

4.4 Habitatrichtlijn: soorten (bijlage II)

H1166 Kamsalamander
Doel Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.
Toelichting Het gebied en de omgeving levert één van de grootste bijdragen voor de kamsalamander. De soort komt binnen het gebied voor op Berkenheuvel, Dieverzand, Doldersumse Veld en Boschoord. Het betreft één van de belangrijkste meta-populaties in ons land. Met de herinrichting van de Vledder Aa en voormalige landbouwgronden bij Diever wordt de leefomgeving van de kamsalamander sterk verbeterd. De duurzaamheid van de populaties kan vergroot worden door geïsoleerd liggende subpopulaties weer met elkaar in verbinding te brengen.

H1831 Drijvende waterweegbree
Doel Behoud verspreiding, omvang en kwaliteit biotoop voor behoud populatie.
Toelichting De drijvende waterweegbree is in ieder geval bekend van de herstelde Vledder Aa. Voor de landelijke verspreiding van de soort is behoud van deze populatie van groot belang.

4.5 Vogelrichtlijn: broedvogels

A004 Dodaars
Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 40 paren.
Toelichting Van oudsher is de dodaars een broedvogel van (heide)vennen en andere kleinschalige wateren met een weelderige oevervegetatie. Na strenge winters vallen de aantallen terug om na enkele jaren weer te herstellen. In de periode 1970-99 fluctueerde het aantal rond de 15 paren. Maximaal werden 27 paren geteld in 1995 en minimaal slecht 2 in 1997 na 2 strenge winters. In recente jaren liggen de aantallen beduidend hoger met een maximum van 51 paren in 2002. Gezien de landelijke gunstige staat van instandhouding is behoud op een niveau van een sleutelpopulatie van 40 paren voldoende.

A072	Wespendief
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 8 paren.
Toelichting	Vermoedelijk is de wespendief pas vanaf begin 70-er jaren een regelmatige broedvogel, samenhangend met door een toenemende ouderdom geschikt worden van de in het begin van de eeuw aangeplante bossen. Jaarlijks komen circa 8 paren (minimaal 7 en maximaal 11) tot broeden en de stand lijkt stabiel. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Fries-Drentse grensstreek ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

A233	Draaihals
Doel	Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 5 paren.
Toelichting	Dit gebied bevat één van de weinig regelmatig bezette broedplaatsen van de draaihals in Nederland. In de periode na 1980 werden maximaal 7 paren vastgesteld (1997). In de meeste jaren ging het echter om 1-3 paren. Open dennenbos in de overgang naar droge heide met staande dode berken vormen de basis voor het leefgebied. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is uitbreiding van de populatie gewenst. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Drenthe ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

A236	Zwarte specht
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 30 paren.
Toelichting	Begin 20ste eeuw heeft de zwarte specht zich als broedvogel gevestigd. Na een geleidelijke toename tot eind 80-er jaren (maximaal 59 paren in 1989) vond een afname in de omvang van de populatie plaats tot een niveau van circa 30 paren. In Drenthe is het Drents-Friese Wold het belangrijkste broedgebied voor de zwarte specht, al komt zij tegenwoordig in alle grotere Drentse bossen voor. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Drenthe ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

A246	Boomleeuwerik
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 100 paren.
Toelichting	Van oudsher is de boomleeuwerik broedvogel op de Drentse heidevelden. Door bebossing vanaf het begin van de vorige eeuw is het bestand aanvankelijk vermoedelijk sterk teruggelopen tot een dieptepunt in de 60-er jaren (ten minste 5 paren). Met de nodige horten en stoten is het aantal broedparen daarna weer sterk opgelopen met een aantal van 115 paren in 2002. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A275	Paapje
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 20 paren.
Toelichting	Dit gebied bevat één van de weinige Nederlandse broedgebieden van het paapje waar de aantallen niet sterk teruglopen. In de periode 1980-98 werd een geleidelijke toename vastgesteld van circa 5 naar maximaal 28 paren (1996) en in de periode 1999-2003 broedden jaarlijks 10-21 paren. Hoewel de landelijke staat van instandhouding zeer ongunstig is, wordt geen verdere uitbreiding van de populatie nagestreefd gezien de recente toename in het gebied. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Fries-Drentse grensstreek ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

A276	Roodborsttapuit
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 100 paren.
Toelichting	Van oudsher is de roodborsttapuit broedvogel in het agrarisch gebied en op de heidevelden. Het aantal paren is sedert de 60-er jaren sterk toegenomen. In de periode 1999-2003 bedroeg de populatie gemiddeld 120 paren. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A277	Tapuit
Doel	Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 40 paren.
Toelichting	Van oudsher is de tapuit een broedvogel van de drogere en zandige heidevelden en extensief agrarisch gebied. Uit het agrarisch gebied is de soort volledig verdwenen waardoor de tapuit nu alleen nog voorkomt op de heide. Door bebossing van de heidevelden en stuifzanden nam het aantal paren begin vorige eeuw vermoedelijk af. Door het verwijderen van bos op voormalige heide en stuifzand in de periode na 1980 nam de populatieomvang weer geleidelijk toe van circa 10 paren tot maximaal 86 paren in 1994. Vervolgens trad weer een sterke afname op tot het huidige niveau van circa 30 paren. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is uitbreiding van de populatie gewenst. Buiten de duinen levert het Drents-Friese Wold als broedgebied momenteel verreweg de grootste bijdrage in Nederland en het is dan ook van zeer groot belang voor het behoud van een sleutelpopulatie in Friesland-Drenthe. Het gebied levert zelf onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in deze regio ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

A338	Grauwe klauwier
Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 10 paren.
Toelichting	Het gebied levert als broedplaats één van de grootste bijdragen in Nederland en de enige van enige omvang met een gunstige populatieontwikkeling in de laatste 15 jaar. Ongetwijfeld waren de aantallen in het eerste deel van de vorige eeuw aanzienlijk hoger dan tegenwoordig. Na een dieptepunt in de 70-er en 80-er jaren, toen de soort vermoedelijk niet jaarlijks broedde, namen de aantallen geleidelijk toe tot een niveau van 5-7 paren en recent tot 14 paren in 2003. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is behoud van de populatie op dit recente, hoge niveau gewenst. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Drenthe ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

027. Dre[illegible]-Friese Wold, uitbreiding Oude Willem, r[illegible]d Doldersum en bij Diever

Bijlage A

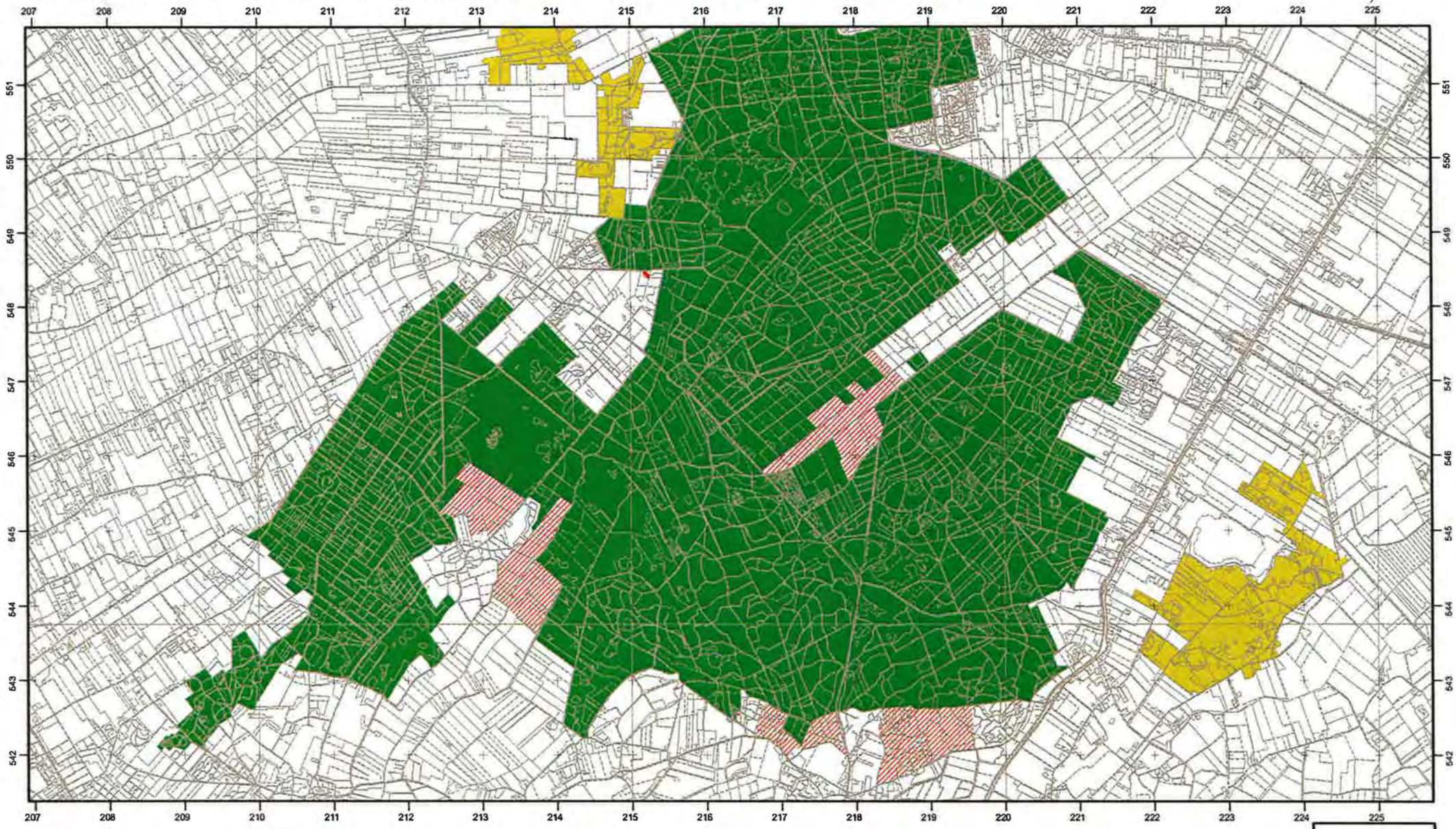

landbouw, natuur en voedselkwaliteit

Ministerie van LNV, Directie Natuur en Directie Regionale Zaken

Productie: Directie Kennis

Legenda

VR	VR+BN	VR eraf
HR	HR+BN	VR erbij
VR+HR	VR+HR+BN	ander natura2000-gebied

VR = Vogelrichtlijngebied
HR = Habitatrichtlijngebied
BN = beschermd natuurmonument

0 2000 Meters

Datum kaart: 23-10-2006

Topografische ondergrond: Topografische Dienst Kadaster, Emmen, 2006

030. Dwingelderveld, o.a. uitbreiding met Kloosterveld en Anserveld bij Ruinen

Bijlage A

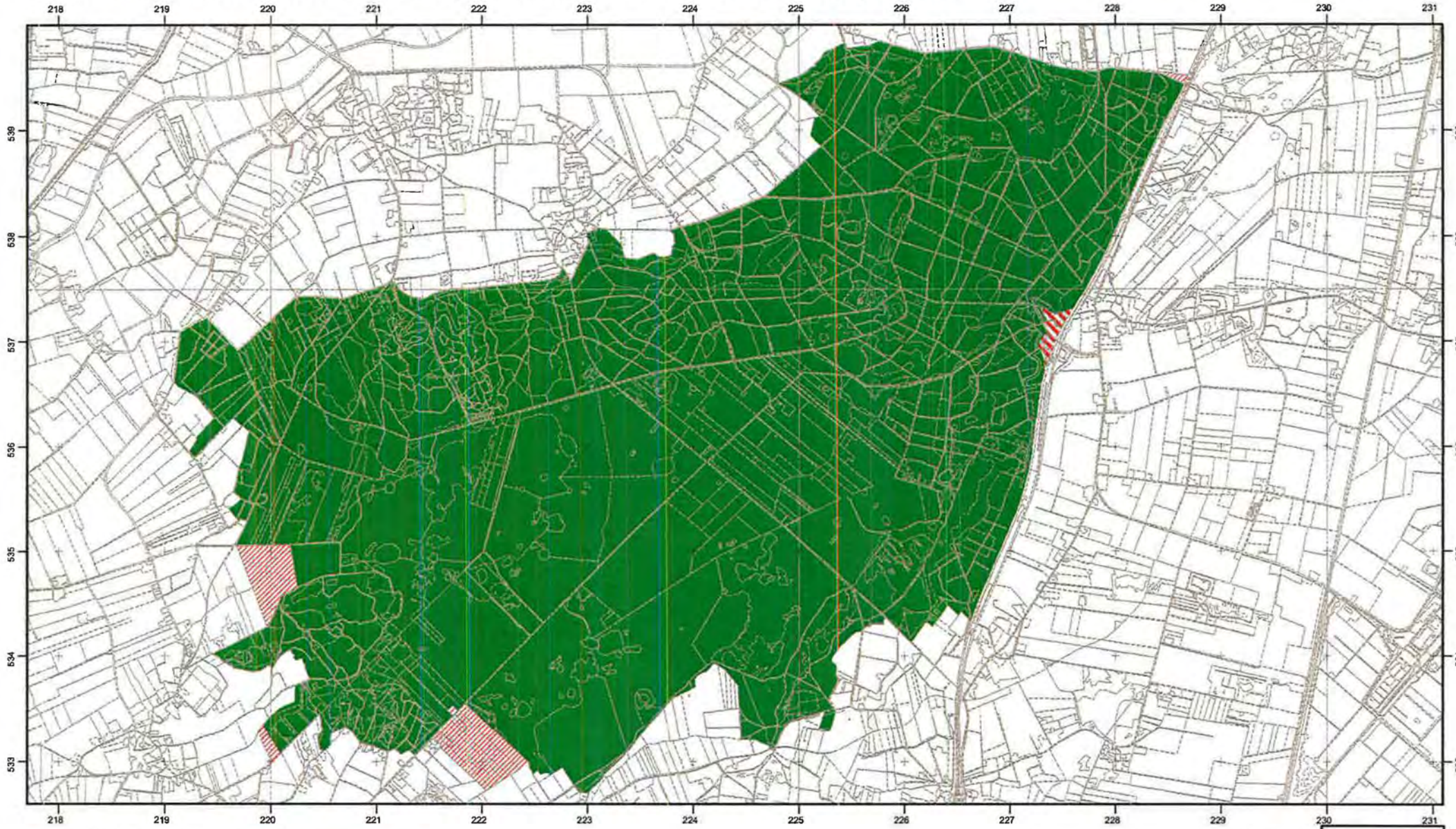

landbouw, natuur en voedselkwaliteit

Ministerie van LNV, Directie Natuur en Directie Regionale Zaken

Productie: Directie Kennis

Legenda

- VR
- HR
- VR+HR
- VR+BN
- HR+BN
- VR+HR+BN
- VR eraf
- VR erbij
- ander natura2000-gebied

VR = Vogelrichtlijngebied
HR = Habitatrichtlijngebied
BN = beschermd natuurmonument

0 2000 Meters

Datum kaart: 23-10-2006

Topografische ondergrond: Topografische Dienst Kadaster, Emmen, 2006

BIJLAGE 3

BESCHERMDE STADS- EN DORPSGEZICHTEN

INGEVOLGE ARTIKEL 20 VAN DE MONUMENTENWET

WESTEINDE
gemeente Dwingelo

Toelichting bij het besluit tot aanwijzing van Westeinde als beschermd dorpsgezicht.

Het beschermde dorpsgezicht omvat het op bijgevoegde kaart (Rijksdienst voor de Monumentenzorg, kaartnummer 262) door een stippellijn omgrensde gebied.

ublikatie van de **Rijksdienst voor ie Monumentenzorg.**

Juli 1987.

Inleiding

De hoevenreeks die zich vanuit de kern Dwingeloo in zuidwestelijke richting uitstrekt, staat vanouds bekend als (het) 'Westeinde'.

De lintvormige nederzetting dateert in eerste aanleg waarschijnlijk uit de 14de of 15de eeuw. Westeinde is gelegen op de zuidwestelijke lob van het centrale Drentse zandgebied, onderdeel van het Drents plateau. Het ontstaan van de gecombineerde nederzetting Dwingeloo-Westeinde valt geheel binnen het historisch-cultuurlandschappelijke kader van het Drentse 'esdorpenlandschap'.

De waarde van de karakteristieke lineaire nederzetting wordt in belangrijke mate bepaald door de overwegend oudere agrarische bebouwing. Halverwege de hoevenreeks domineert de havezate Oldengaerde het bebouwingsbeeld. Het beschermingsbelang van Westeinde is gebaseerd op de relatief gave, oorspronkelijke agrarische structuur van de esrandnederzetting, in samenhang met de landschappelijke ligging.

Ontstaan en ontwikkeling

De hoofdstructuur van de bewoning in Drente gaat terug tot vóór het begin van onze jaartelling. Archeologisch onderzoek heeft dit duidelijk gemaakt. Ook voor de 'oerbuurschap' Lhee-Dwingeloo is deze ontwikkeling in het landschap vastgelegd. In dit opzicht kenmerkende archeologische elementen en structuren blijken aanwezig dan wel traceerbaar in beide dorpsgebieden.

De basisstructuur van het historische cultuurlandschap in Drente wordt vastgelegd in de Karolingische Tijd, omstreeks de 8ste–9de eeuw na Christus; aanzetten kunnen uit vroeger eeuwen dateren. Uit de oerbuurschappen kristalliseren zich permanente bewoningskernen. Zo ontstaat ook de zelfstandige nederzetting Lhee.

Binnen de grenzen van het centrale zandgebied in Drente komen de nederzettingen vervolgens tot ontwikkeling als bouwstenen van het esdorpenlandschap. De start van deze ontwikkeling ligt in de 9de eeuw. De opbouw van het 'traditionele' esdorpenlandschap sedertdien, is gebaseerd op het centrale principe van de 'escultuur' in het toenmalige landbouwsysteem. Vanaf de 9de eeuw is er sprake van permanente bewoningskernen, de es- of brinkdorpen én aangrenzende, eveneens permanente bouwlandcomplexen of essen. Het esdorp Lhee dateert uit de beginfase van deze ontwikkeling. De buurschap Dwingeloo is naar alle waarschijnlijkheid van iets jongere datum en ontstaan uit een vroege afsplitsing van het moederdorp Lhee. Hoe dit ook zij, Dwingeloo groeit in een vroeg stadium (9de-10de eeuw) uit tot het hoofddorp van het gelijknamige kerspel. De kerkstichting in Dwingeloo vanuit de regionale hoofdplaats en tevens oerparochie Diever heeft hierbij ongetwijfeld een rol van betekenis gespeeld. Omstreeks het jaar 1000 liggen binnen het kerspel Dwingeloo de zelfstandige esdorpen Lhee en Dwingeloo, elk met hun eigen dorpsterritoir of marke.

Het resterende deel van het dorpstoebehoren is opgebouwd uit de velden, het groenland langs beek of 'diep' en bos. De velden bestaan uit heide-, veen- en zandgronden. De belangrijkste functie is die van weidegrond. In het begin van de 19de eeuw bestaat het dorpsgebied van Dwingeloo-Westeinde voor ongeveer de helft uit veldgronden. De 'groenlanden', te weten weide- en hooilanden, worden in de 16de en 17de eeuw gaandeweg opgedeeld door de aanleg van houtwallen en sloten. De produktie van (eike)hout is binnen de escultuur onontbeerlijk. Het totale bosareaal in de marke Dwingeloo-Westeinde is in de vroeg 19de-eeuwse situatie relatief omvangrijk. Het eerste, complete beeld van de nederzettingsstructuur in het kerspel Dwingeloo verschaft de 'Franse topografische kaart' uit 1810/12 (fotobijlage, afb. 1).

Over het algemeen liggen de esdorpen in de overgangszone van lagere en hogere gronden, op hellend terrein. Natuurlijke vestigingscondities zijn hier het meest optimaal. Kenmerkend is de nabijheid van een beek in de lage randzone, de stroomdalgronden. Een nog hechtere relatie is er ten aanzien van bewoningskern en bouwland. Dorp en es liggen in eerste aanleg altijd zeer dicht bij elkaar. Het bouwland is aangemaakt op de hogere delen van het dorpsgebied, op basis van het zwakke natuurlijke reliëf. Door het systeem van de plaggenbemesting, het zogenaamde heidepotstalsysteem, is vooral sedert de 18de en 19de eeuw een ophoging van de akkerlandcomplexen ontstaan.

Dwingeloo is op enige honderden meters zuidelijk van de 'Oude Vaart' of 'Dwingeler Stroom' gesitueerd. Direct zuidelijk van de bewoningskern ligt het oudste bouwland, dat zich vervolgens als het Dwingeler escomplex in zuidelijke richting heeft uitgebreid. Tot op heden wordt deze es door de enigszins bolle vorm in visuele zin geaccentueerd. In algemene zin zijn de bewoningskernen opgebouwd uit de hoeven of boerenerven, het wegenstelsel en langs de randen van de kern één of meer brinken. De hoeven bestaan, naast de agrarische bebouwing, uit de huiserven en eventueel aanwezige, al dan niet aangrenzende huiskampen. De huiskampen dienen voor uiteenlopend agrarisch gebruik. Het gaat hierbij om akker, weide- en inscharingskampen. Ze kunnen veelal worden onderscheiden van de met houtgewas omzoomde akkerlandperceeltjes langs de rand(en) van de bewoningskern, de zogeheten goorns. De goorns leveren tuinbouwprodukten en gewassen voor huishoudelijk gebruik.

De brinken zijn bij uitstek de gemeenschappelijke ruimten met een centrale functie voor de hele buurschap. Ze hebben een belangrijke functie, zowel in agrarisch als in sociaal opzicht. Uiterlijk ontwikkelen de dorpsbrinken zich, met name sedert de 17de eeuw, tot grascomplexen met een gereglementeerde aanplant van eiken.

Uitbreiding van de dorpen komt tot stand door splitsing van de oorspronkelijke erven en nieuwe vestigingen langs brinken, uitvalswegen en esranden. Voorts kunnen geïsoleerde veldontginningen worden onderscheiden. De nieuwe vestigingen komen voort uit de behoefte aan nieuw bouw- en/of groenland, of de gewenste nabijheid ervan. In veel Drentse plaatsen komen uitbreidingen, op- en afsplitsingen van de oudere buurschappen tot stand. In het kerspel Dwingeloo ontstaan op deze wijze de kleinere buurschappen Lhee-Noord, Lheebroek en Dwingeloo-Westeinde. Alleen bij Lheebroek is er sprake van een duidelijke afsplitsing in landschappelijke zin. De 'streek' Westeinde is een lineaire nederzetting langs een der uitgaande veedriften van Dwingeloo, de 'Weste(i)ndiger Brink'. De nieuwe vestigingen kenmerken zich door een regelmatige opbouw in de plattegrondvormen (fotobijlage, afb. 1). In de vroeg 19de-eeuwse situatie overheersen in Lhee-Zuid nog de oude, onregelmatig gevormde boerenerven. De bewoningskern van Dwingeloo oogt 'nieuw' door de regelmatige opbouw van de naast elkaar geplaatste bebouwing rondom de brink. De relatie met de enkele oorspronkelijke erven is nagenoeg uitgewist. Van een 'kern' is uiteraard geen sprake in de jongere lineaire esrandnederzettingen Lhee-Noord en Dwingeloo-Westeinde.

Over het ontstaansmoment van Westeinde is niets met zekerheid bekend. Het ontbreekt geheel aan middeleeuwse bronvermeldingen. Dat wijst, in bestuurlijke zin althans, op een historisch onverbrekelijke eenheid tussen Dwingeloo en Westeinde. In 1958 wordt de Brink (in Dwingeloo) door de gemeente aangekocht van de 'marke Dwingeloo-Westeinde'. Toch is Westeinde vanouds zelfstandig in het agrarisch functioneren. Zo is er sprake van een

eigen es(gedeelte) en van brinkachtige ruimten.

Het ontstaan van Westeinde zal terug gaan op een esrandontginning direct grenzend aan het toenmalige Dwingeler escomplex of een geïsoleerde veldontginning zuidelijk ervan. In het bovenstaande is gewezen op de in algemene zin bestaande relatie tussen bewoningskern en akkerland. Het oudste bouwland grenst altijd direct aan de oorspronkelijke bewoningskern. In dit verband is het opmerkelijk dat het bouwland dat zich direct noordoostelijk aan de vóórzijde van het huis Oldengaerde uitstrekt, omstreeks 1640 bekend staat als de 'Westeindiger es'. De havezate ligt op enige afstand, circa twee kilometer, van de kern Dwingeloo. De geschiedenis van Oldengaerde gaat, voor zover nu bekend, met zekerheid terug tot de eerste helft van de 15de eeuw. Mogelijk ligt hier, in de nabijheid van Oldengaerde, de oorspronkelijke nederzetting van één of een kluster van hoeve(n). Oldengaerde vormde een van de achttien Drentse havezaten, de ridderlijke goederen of kastelen waar publieke rechten aan verbonden waren.

Hoe het ook zij, de bebouwingsreeks is langs het volgroeide escomplex van Dwingeloo-Westeinde uitgebreid. Vroeger of later wordt de hoevenreeks aangeduid als (het) Westeinde. Aan het begin van de 19de eeuw liggen de hoeven in Westeinde in een wegdorpachtige bebouwingsreeks tussen de havezate Oldengaerde en de westelijke dorpsuitbreiding van Dwingeloo. De hoeven liggen voor een belangrijk deel in kleine klusters bijeen, zoals afleesbaar is uit het afgebeelde fragment van de 'Franse kaart' (fotobijlage, afb. 2). Ter hoogte van de in de 18de en 19de eeuw afgebroken havezaten Entinge en Batinge is sprake van een duidelijke onderbreking in de hoevenreeks. De drie havezaten liggen evenals Westeinde in dezelfde smalle overgangszone tussen de stroomdalgronden van Dwingeler Stroom en 'het Diepie' en de hogere gronden van het centrale dorpsgebied. In 1846 wordt Westeinde ter hoogte van Oldengaerde omschreven als een aantal hoeven waarvan ... 'de meeste huizen op ongelijken afstand meerendeels in eene regte lijn gebouwd zijn. Sommige woningen echter liggen grillig hier en daar verspreid tusschen zwaar houtgewas verscholen'...

De Westendiger Brink, later ook wel bekend als de 'Boer'ndrift' of de 'Koediek', is vanouds de brede veedrift westelijk van de hoevenreeks. Deze langgerekte brinkruimte is tevens hoofdweg en hoofdverbinding tussen de drie havezaten en de bewoningskern van Dwingeloo. In 1846 wordt de Westendiger brink, met verscheidene verbredingen of 'brinkjes', aangeduid als zijnde de ... 'zoogenoemde Schapenweg, oorspronkelijk heideveld, zoo als gij hier en daar zelfs in 't wagenspoor nog zien kunt.'

De havezate Oldengaerde dateert in eerste aanleg uit de 15de eeuw. Het gaat dan vermoedelijk om een rechthoekig huis, aan drie kanten omringd door een gracht. In de 17de eeuw wordt het huis verbouwd en vergroot. In 1717 wordt het huis van een nieuwe ingangspartij voorzien. De huidige vormgeving is het resultaat van jongere verbouwingen in de 19de eeuw. Het bebouwingscomplex bestond destijds naast het hoofdgebouw uit een tweetal bouwhuizen, links en rechts van het front geplaatst. Alleen de linker boerderij, omstreeks 1860 verbouwd en uitgebreid met een schuur, bleef behouden. Rond 1800 zijn de plattegrondvormen van Oldengaerde het meest geprononceerd en uitgebreid. De 'Franse kaart' geeft deze detaillering overigens slechts in beperkte mate weer. Er zijn tuinen (in Franse symmetrische stijl), wandelbossen, grachten en singels aangelegd. Een zichtlaan in het front van de voorgevel is aan de overzijde, oostelijk van de hoofdweg gesitueerd in de zogenaamde 'Buitenhof'.

Sedert de aanvang van de 19de eeuw heeft de nederzettingsstructuur van Westeinde enige wijzigingen ondergaan. Deze betreffen met name uitbreiding en verdichting van het bebouwingspatroon, veranderingen in de groenstructuur en een wijziging in het wegenpatroon. Een uitbreiding van de nederzetting vindt plaats zuidelijk van Oldengaerde, oostelijk van de hoofdweg. Deze hoevenreeks dateert in eerste aanleg uit de eerste helft van de 19de eeuw. Gelijktijdig wordt hier een nieuw bouwlandcomplex uit het veld ontgonnen, dat op de oudste topografische kaarten wordt aangeduid als de 'westeinder esch'. Zoals in het bovenstaande is aangegeven ligt het oudste bouwland van Westeinde ter hoogte van Oldengaerde. Aan het zuidelijke einde van de 'nieuwe' hoevenreeks, bij het kruispunt met de weg richting Wittelte/Stroovledder, worden twee villa's gebouwd, 'de Bork' (circa 1910) en 'de Olden Hut' (circa 1915).

De hoofdverbinding tussen Dwingeloo en Oldengaerde langs de huidige hoofdweg dateert net als de zuidelijke uitbreiding van de nederzetting uit de eerste helft van de 19de eeuw. Een en ander gaat ten koste van de oude hoofdverbinding, de Westendiger Brink. De verlegging van deze hoofdroute is mogelijk beïnvloed door de afbraak van de havezaten Entinge en Batinge, respectievelijk in 1750 en 1832. De nieuwe, huidige hoofdweg loopt oostelijk langs dit gedeelte van de hoevenreeks. Was deze hoofdweg vanouds niet meer dan een voetpad langs de rand van het escomplex, omstreeks 1900 wordt de zandweg 'laan' (naar Oldengaerde) genoemd en is aan weerszijden reeds met hoog opgaande eikenrijen beplant. Kort daarna worden – aan de voordien onbebouwde eszijde – ook hier twee kapitale villa's gebouwd, 'Nieuw Batinge' (circa 1920) en 'Nyen Gaerde' (circa 1925). De snelle bouwvolgorde van deze en bovengenoemde villa's is mede bepaald door krachtige interfamiliaire relaties (familie Westra van Holthe). Beide huizen als ook de twee eerder genoemde villa's worden overigens gekenmerkt door zeer uiteenlopende bouwstijlen. Naast de uitbreiding is er een aanzienlijke verdichting in het bebouwingsbeeld opgetreden. Dit geldt met name de uitbreiding van de boerderijcomplexen, in casu de agrarische bijgebouwen. Door de subrecente saneringsprocessen in de landbouw heeft het merendeel van de boerderijen thans een woonbestemming.

De Westendiger Brink is in 1978 in het kader van de ruilverkaveling 'Dwingeloo-Smalbroek' landschappelijk geheel genivelleerd, letterlijk geëgaliseerd en opgegaan in strakke weilandcomplexen. De restanten, dan wel uiteinden ervan zijn traceerbaar in het huidige cultuurlandschap, nabij Oldengaerde (keien- of flintbestrating) en ter hoogte van het terrein Batinge. Tussen Oldengaerde en Batinge is tevens de uitgestrekte boszone westelijk van de Brink verdwenen. De hoogopgaande bosopstanden nabij Oldengaerde ('Wandelbos', 'Buitenhof', het terrein van het omgrachte landhuis) dateren in aanleg reeds van voor 1800.

Huidig ruimtelijk karakter en te beschermen waarden

De historisch bepaalde hoofdstructuur van het dorpsgezicht Westeinde wordt gevormd door de min of meer lineaire bebouwingsreeks in samenhang met de landschappelijke 'esrandsituatie' aan weerszijden van de hoofdstraat. Het landgoedcomplex Oldengaerde domineert de beeldbepalende agrarische bebouwing op een centraal punt, halverwege de hoevenreeks.

Noordelijk van Oldengaerde heeft de bebouwing, al dan niet in klustervorm gegroepeerd, een verspreid karakter. De onderlinge afstand, hoofdrichting en situering ten opzichte van de hoofdweg is verschillend. Zuidelijk van Oldengaerde kontrasteert de regelmatigheid van de 19de-eeuwse wegdorpachtige uitbreiding.

De merendeels hoog opgaande beplantingen creëren een ruime

schakering in meer en minder open en half open ruimten in de langgerekte nederzettingsstructuur. De beplantingen benadrukken de percelering. Maat en schaal van de verschillende ruimten zijn gevarieerd, vooral door accentverschillen in de beplantingen, afwisselend hoog en laag, dicht en transparant. In de gehele oostelijke randzone van de hoevenreeks komen verspreid duidelijk visuele relaties voor met het open escomplex. In de westelijke randzone, noordelijk van Oldengaerde geldt hetzelfde ten aanzien van het meer besloten weidegebied, de voormalige stroomdalgronden. Zuidelijk van Oldengaerde is de westelijke sector visueel geheel afgesloten door het voormalige wandelbos van de havezate. Eerst ter hoogte van 'de Olden Hut' wordt deze beslotenheid doorbroken.

Het complex Oldengaerde domineert het relatief gave, 'traditionele' karakter van de nederzetting. De centrale, half open ruimte in het front van de havezate, ter plaatse van de knik in de hoofdweg, gaat vooral in noordelijke richting vloeiend over in de verschillende ruimten langs de hoofdas. De in omvang zeer beperkte bebouwing is hier het meest gevarieerd. De zuidelijke uitloper van de Westendiger Brink verschaft de centrale ruimte een extra cultuurhistorische dimensie. De hoogopgaande grachtbeplanting, boszone en de zichtlaan in de voormalige 'Buitenhof' accentueren de landgoedstructuur. De meer geprononceerde vroeg 19de-eeuwse plattegrondvormen zijn landschappelijk gedeeltelijk genivelleerd. Restanten van tuinaanleg, waterpartijen en singels zijn ook buiten het door de gracht omgeven complex traceerbaar, bijvoorbeeld in het 'Wandelbos' zuidelijk van Oldengaerde.

De bouwkunstige component van Westeinde is samengesteld uit een tiental oudere boerderijcomplexen, een daglonerswoning, het landhuis Oldengaerde en de vier villa's, 'de Bork', 'de Olden Hut', 'Nieuw Batinge' en 'Nyen Gaerde'.

Oldengaerde bestaat uit het hoofdgebouw en een boerderij. Aan beide panden zijn eind zeventiger jaren restauratiewerkzaamheden uitgevoerd. Naast het landhuis behoren een aantal boerderijen, waaronder woonboerderijen, tot de beschermde monumenten. In algemene zin heeft de woonfunctie niet tot ernstige ruimtelijke verstoringen geleid.

De boerderijen dateren in hun huidige vormgeving vrijwel alle uit de 19de eeuw. Sommige gaan in hun grondvormen terug tot in de 18de eeuw. Op een enkele uitzondering na zijn ze van het dwarsdeeltype, ook wel aangeduid als het 'Nieuw Drentse type'. De hoofdingang van het bedrijfsgedeelte, de baander, is in de zijgevel geplaatst. Ook dubbele baanderdeuren komen voor. In bouwkundige zin gaat het om een gevarieerd totaalbeeld. De al dan niet afgewolfde schild- en zadeldaken zijn met riet en/of pannen gedekt.

De voor-, zij- en achtergevels zijn door uiteenlopende vensteruitvoeringen, deurpartijen en gevelwandtraceringen zeer verschillend. De oudere agrarische bijbebouwing bestaat uit met riet en pannen afgedekte schuren en eenvoudige stookhutten of bakhuisjes (19de eeuw).

In algemene zin harmonieert de meer en minder recente bijbebouwing goed met het traditionele bebouwingsbeeld.

Begrenzing aangewezen gebied

Het besluit tot aanwijzing van Westeinde als beschermd dorpsgezicht omvat de lineaire esrandnederzetting met de hoofdweg als centrale as. De zuidwestelijke afgrenzing ligt ter hoogte van 'de Bork' en 'de Olden Hut'. Tussen Oldengaerde en beide villa's is de relatief jonge, 19de-eeuwse hoevenreeks gesitueerd. De noordwestelijke grens is nabij 'Nieuw Batinge' en 'Nyen Gaerde' gelegen. Het kenmerkende open esgedeelte, in samenhang met de boerderijcomplexen en de visuele, historische en structurele betrokkenheid op Oldengaerde is hier opmerkelijk. De noordwestelijk en zuidoostelijke begrenzing langs de – voormalige – es- en stroomdalgronden volgt de achtergrenzen van de percelen die te zamen de aaneengesloten hoevenreeks vormen.

De begrenzing van het beschermde dorpsgezicht is weergegeven op bijgaande kaart (Rijksdienst voor de Monumentenzorg, nummer 262). Geconstateerd moet worden dat het dorpsgezicht feitelijk niet valt te isoleren uit de historisch-landschappelijke kontekst van het aangrenzende esdorpenlandschap. De ruimtelijke karakteristiek van dit omringende landschap, vooral gelegen in aspecten van openheid en reliëf, moet mede van belang worden geacht voor de herkenbaarheid van de historisch-ruimtelijke waarde van het beschermde dorpsgezicht.

Rechtsgevolg aanwijzing

Ter effectuering van de bescherming van het aangewezen dorpsgezicht moet ingevolge artikel 37, lid 8 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening een bestemmingsplan worden ontwikkeld of herzien. De toelichting op de aanwijzing als beschermd dorpsgezicht kan daarbij voor het beschermingsbelang als uitgangspunt dienen.

Het doel van de aanwijzing als beschermd dorpsgezicht van Westeinde is de karakteristieke, met de historische ontwikkeling samenhangende structuur en ruimtelijke kwaliteit van de hoevenreeks te onderkennen als een zwaarwegend belang bij de verdere ontwikkeling ter plaatse. Een en ander hoeft veranderingen niet uit te sluiten, maar kan als basis dienen voor een ruimtelijke ontwikkeling die inspeelt op de aanwezige kwaliteiten, daarvan gebruik maakt en daarop voortbouwt.

Geraadpleegde literatuur:

Cancrinus, S.
Grepen uit de landbouwgeschiedenis, Eltonr. 29. Groningen/Batavia, 1949.

Drentse Landschap, onder redaktie van I. Abrahamse, S. Bottema, N. H. Buruma, H. W. de Vroome, H. T. Waterbolk. Assen/Zutphen, 1984.

Geschiedenis van Drente, onder redaktie van J. Heringa, D. P. Blok, M. G. Buist, H. T. Waterbolk. Assen/Meppel, 1985.

Heringa, J.
'Lijnen en stippellijnen in de geschiedenis van de buurschap'. Nieuwe Drentse Volksalmanak, 102 (1985) 69-93.

Rijksarchief Drente, Assen. 'Haveza-[illegible]hoek', in voorbereiding (met dank aan de auteurs).

Schaik, C. van.
'Dwingeloo en onderhoorige gehuchten'. Drentsche Volksalmanak, 10 (1846) 169-231.

Smit, Reinder en Hoekstra, Meine.
Dwingeler prenten. z. pl. 1977.

Smit, R.
Fragmenten uit de geschiedenis van Dwingeloo. Assen, 1982.

Colofon:

Uitgave van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg, Zeist.

Historisch-geografisch en stedebouwkundig onderzoek: Drs. H. [illegible]hel, Haarlem.

Foto's:
Algemeen Rijksarchief, 's-Gravenhage (afb. 1, 2);
Dienst van het Kadaster en de Openbare Registers, Apeldoorn (afb. 3);
Rijksdienst voor de Monumentenzorg, Zeist (afb. 4, 5);
Topografische Dienst, Emmen (omslag).

Kaart:
Studio Ineke van der Burg, Bilthoven.

Verkoopprijs f 10,–
Deze publikatie is schriftelijk of telefonisch te bestellen bij het Distrubutiecentrum DOP
Postbus 20014
2500 EA 's-Gravenhage.
Telefoon 070-78 98 80.
[illegible]der vermelding van bestelnummer [illegible]ISBN 90 346 1157 4.

Druk:
Staatsdrukkerij, 's-Gravenhage.

STADS- EN DORPSGEZICHTEN EX ARTIKEL 20 VAN DE MONUMENTENWET

GEMEENTE HAVELTE.

De te beschermen dorpsgezichten omvatten de op de bijgevoegde kaarten (Rijksdienst voor de Monumentenzorg, tekeningen nrs. 044, 043 en 215) door stippellijnen omgrensde gebieden.

Toelichting.

In het zuidwestelijk deel van Drenthe ligt op een zandrug tussen de Steenwijker Aa en de vroegere Havelter Aa het dorpsgebied van de gemeente Havelte. Zowel landschappelijk als uit een oogpunt van dorpsschoon behoort het tot de mooiste gebieden van de provincie.
Van grote betekenis is dat in grote delen van de gemeente het karakter van het oude Drentse esdorp bijzonder goed bewaard is gebleven. De oudste bebouwing treft men daarbij aan langs de rand van de es, op de plaats waar de esgronden grenzen aan de lager gelegen groenlanden in het beekdal.
De oude kern van het dorp Havelte alsmede het westelijk daarvan gelegen buurschap Eursinge leveren fraaie voorbeelden op van deze oorspronkelijke structuur. Naast de oude agrarische bebouwing, die men in bovengenoemd verband zo gaaf aantreft, zijn ook het huis Overcinge en de kerk twee waardevolle objecten, die beide in niet geringe mate bijdragen tot het gehalte van het dorpsgebied.
Bijzondere maatregelen zijn noodzakelijk voor die dorpsdelen, waar het historisch karakter in vrijwel oorspronkelijke staat bewaard is gebleven. Op grond hiervan wordt voor vier gedeelten een bescherming als bedoeld in artikel 20 van de Monumentenwet voorgesteld. Ten overvloede zij opgemerkt, dat deze bescherming geen algehele bevriezing van de huidige toestand zal inhouden. Wijzigingen in het dorpsbeeld en het daarbij behorend landschap zullen evenwel met de grootst mogelijke zorg afgewogen dienen te worden, opdat de fraaie samenhang van bebouwing, beplanting en landerijen niet op een onherstelbare wijze wordt geschaad.

HAVELTE DORP, tek. nr. 044.

In het dorp Havelte betreft het voorstel de groep boerderijen bij de splitsing Dorpstraat-Raadhuislaan en de westelijk daarvan gelegen terreinen met de verspreid daarop voorkomende bebouwing.
De boerderijen nabij de genoemde splitsing zijn rond een met bomen begroeide ruimte gegroepeerd. Tezamen vormen zij de eigenlijke dorpskern van het oude Havelte. Het is voordl dit gedeelte dat in nog overwegende mate zijn oorspronkelijke karakter heeft behouden. Niet alleen zijn de telkens weer anders gesitueerde, merendeels in het monumentenregister opgenomen, boerderijen met de daar tussendoor slingerende paden nog aanwezig, ook de relatie met de noordelijk gelegen binnenes en met de zuidelijke aangrenzende groenlanden is vrijwel ongeschonden bewaard gebleven.
Noordwestelijk van deze groep treft men op de splitsing Dorpstraat-Boskampsbrugweg de brink aan, waaromheen vanouds een aantal boerderijen was gelegen. Hoewel hier een aantal vernieuwingen in de bebouwing heeft plaatsgevonden, is de aanwezigheid er van aan de rand van de binnenes voor het dorpsaspect onmisbaar.
Het overige gebied, dat min of meer wordt ingesloten door de Dorpstraat, Drentse Hoofdvaart en Boskampsbrugweg, wordt gekenmerkt door een fraai landschap met houtwallen en een aantal oude boerderijen. De wegen die het gebied doorkruisen bieden hierop een magnifiek uitzicht.
Het grasland, dat aan de noordwestzijde van de Boskampsbrug wordt ingesloten door de Dorpstraat en de Kosterijstraat, vormt een groene enclave tussen het oude en nieuwe dorpsgedeelte. De aanwezigheid er van is van grote betekenis voor de afbakening van de invloedssfeer van oud en nieuw en brengt een harmonische verbinding tussen deze beide tot stand.

Accoord voor afdoening:	Bespreking gewenst:

Tenslotte wordt nog opgemerkt dat de bebouwing langs de Drentse Hoofdvaart, die in de 19de eeuw in een voor die tijd geëigende bouwtrant ontstond, op geen enkele wijze het historisch dorpsaspect verstoort. Zij vormt een homogene groep, die zich uitstekend voegt in het geheel. Het is o.m. van belang dat de openheid vanaf de vaart gehandhaafd blijft.
Op de bijgevoegde kaart is het bovenomschreven gebied door middel van een stippellijn aangegeven.

EURSINGE, tek. nr. 044.

De buurschap Eursinge behoort zowel oudheidkundig als uit een oogpunt van dorpsschoon tot een der meest waardevolle nederzettingen van de provincie. Langs de zuidelijke rand van de fraaie Eursinger binnenes bevindt zich ter weerszijden van de (vrij rechte) Eursingelaan een reeks oude boerderijen, die in volmaakte harmonie met het landschap bijeen liggen. Opvallend is het besloten karakter van de buurschap, veroorzaakt door de talrijke eikebomen, die de samenhang tot stand brengen in de groepering van de uiteengelegen opstallen. De woonhuizen en schuren, die practisch zonder uitzondering alle de hoofdkenmerken van de oude Drentse boerderijbouw bezitten, zijn min of meer ondergeschikt aan deze grootse beplanting. Een deel van het aspect wordt voorts bepaald door het feit, dat de boerderijen ten opzichte van elkaar ruim zijn gesitueerd. Deze situatie is niet oorspronkelijk, zij is in hoofdzaak ontstaan door afbraak van verschillende opstallen gedurende de laatste 150 jaar. Omstreeks 1820 bedroeg het aantal bebouwde erven zeker het dubbele van dat wat men thans aantreft.
Dankzij het niet meer bebouwen van de door afbraak ontstane open ruimten is de samenhang tussen de nu nog aanwezige opstallen op geen enkele wijze verstoord. Bijzonder gaaf is ook de relatie tussen het boerderijenconglomeraat in het oostelijk daarvan gelegen landgoed Overcinge. Dit grenst enerzijds aan de es en de omschreven buurschap en anderzijds aan een uitgebreid bosgebied; het huis komt voor op de monumentenlijst en

behoort tot een der belangrijkste gebouwen van de streek. Gelegen op een gedeeltelijk omgracht terrein en oorspronkelijk daterend uit de 17de eeuw, verkreeg het in 1850 zijn huidige uiterlijk. Speelden de vroegere bewoners in de historie van de provincie en in het bijzonder in die van Havelte een voorname rol, ook het huidige gebruik als volkshogeschool verleent aan huis en omgeving grote bekendheid. Aan de noordzijde van het landgoed liggen twee boerderijen van oudheidkundige waarde, waarvan die aan de Overcingelaan no. 1 opvalt door de enorme haaks aangebouwde bijschuur. Tezamen vormen zij met het structureel daarbij behorend land de noordoostelijke begrenzing van het ter bescherming voorgestelde gebied.

KERKSITUATIE, tek. nr. 043.

Buiten de bebouwde kernen ligt tussen het dorp Havelte en het noordoostelijk daarvan gelegen dorp Uffelte de oude monumentale kerk. Zij wordt slechts omgeven door een tweetal boerderijen, waarvan één als kosterswoning dienst doet; deze situatie heeft eeuwen lang onveranderd voortbestaan.
De kerk werd in het begin van de 14de eeuw gebouwd, waarbij gebruik werd gemaakt van muurresten van een Romaanse kapel, die voordien op dezelfde plaats stond. De sporen van deze vroegere kapel zijn in de zijmuren duidelijk zichtbaar. De toren kwam in 1410 gereed en door verhoging van de muren kreeg het schip in de 15de eeuw zijn huidige vorm.
Het kerkelijk erf, waarop oude grafstenen worden aangetroffen, is aan drie zijden door hoge eiken omringd. Alleen aan de oostkant ontbreekt deze beplanting, hier grenst het erf van de kostersboerderij direct aan het kerkhof.
Aan de noord- en westzijde grenzen een tweetal straten, nl. de Eursingerkerkweg en de Kerklaan, aan het kerkterrein. Beide straten kruisen elkaar westelijk van de kerk. De eerste heet voorbij

de kruising in oostelijke richting Uffelterkerkweg, de andere, die in noordelijke richting niet is verhard, heet voorbij het kruispunt Koningskampweg. Men mag in een geval als dit aannemen, dat de wegen zijn ontstaan door verbreding van de vroegere kerkepaden, die over de es vanaf de bewoonde conglomeraten naar de kerk leidden. Alleen aan de zuidzijde is een groot gedeelte van het pand, dat de verbinding vormde met de oude dorpskern Havelte, in de oude vorm nog aanwezig. Vanaf alle wegen uit de omgeving heeft men een bijzonder fraai gezicht op de dominerende kerk, waarvan de torenspits boven de rijke houtopstanden uitsteekt. Voor het behoud van dit bijzondere dorpsgezicht zal de uit deze aanwijzi voortvloeiende stedebouwkundige regeling zich niet alleen moeten beperken tot de kerksituatie en directe omgeving, maar zij zal ook voor de wijdere omtrek moeten gelden. Het voorstel heeft alleen betrekking op de kerk met directe omgeving.

V. HELOMAWEG, tek. nr. 215.

Tot de vele typen esdorpen, die Drenthe kent, behoort dat van het krans-esdorp. Hierbij wordt de bebouwing in een deels gesloten, deels open krans rond de es aangetroffen. Een van de fraaiste voorbeelden hiervan vormt de bebouwing rond de reeds eerder genoemde Eursingerbinnenes, waar de buurschap Eursinge de zuidelijke begrenzing van vormt. Noordoostelijk wordt de es door het dorp Darp ingesloten en aan de noord- en westzijde door een aantal kleine verspreid liggende boerderijengroepjes. Als ongeschonden voorbeeld van deze kleine groepjes kan gelden de bebouwing op de hoek van de Darperkerkweg en van Helomaweg. Slechts drie boerderijen, alle afzonderlijk als monument op de lijst geplaatst, zijn hier met bijgebouwen in hoog geboomte gelegen. Geen enkel onderdeel verstoort het evenwicht tussen de bebouwing onderling, de beplanting en de relatie met de es. De groepering, omgeven door talrijke houtwallen en met als bijzonder element in het noordelijk gelegen weiland een z.g. drink- of brandkoele, bezit als geheel een hoge

kwaliteit.
Het verdient alleszins waardering, dat het gemeentebestuur van Havelte heeft verzocht, naast de reeds omschreven beschermingsvoorstellen, ook dit kleine groepje als dorpsgezicht aan te wijzen. De oostelijk van de van Helomaweg gelegen groenlanden zijn vanwege het fraaie gezicht, dat men vanaf de Nieuwe Ruiterweg op de boerderijen heeft, begrijpelijkerwijs binnen dit voorstel getrokken.
De omgrenzing, zoals de gemeente heeft voorgesteld, is dezerzijds aangehouden.

Voorburg okt. '66 M.Heyligenberg

Accoord voor afdoening:	Bespreking gewenst:

[illegible]

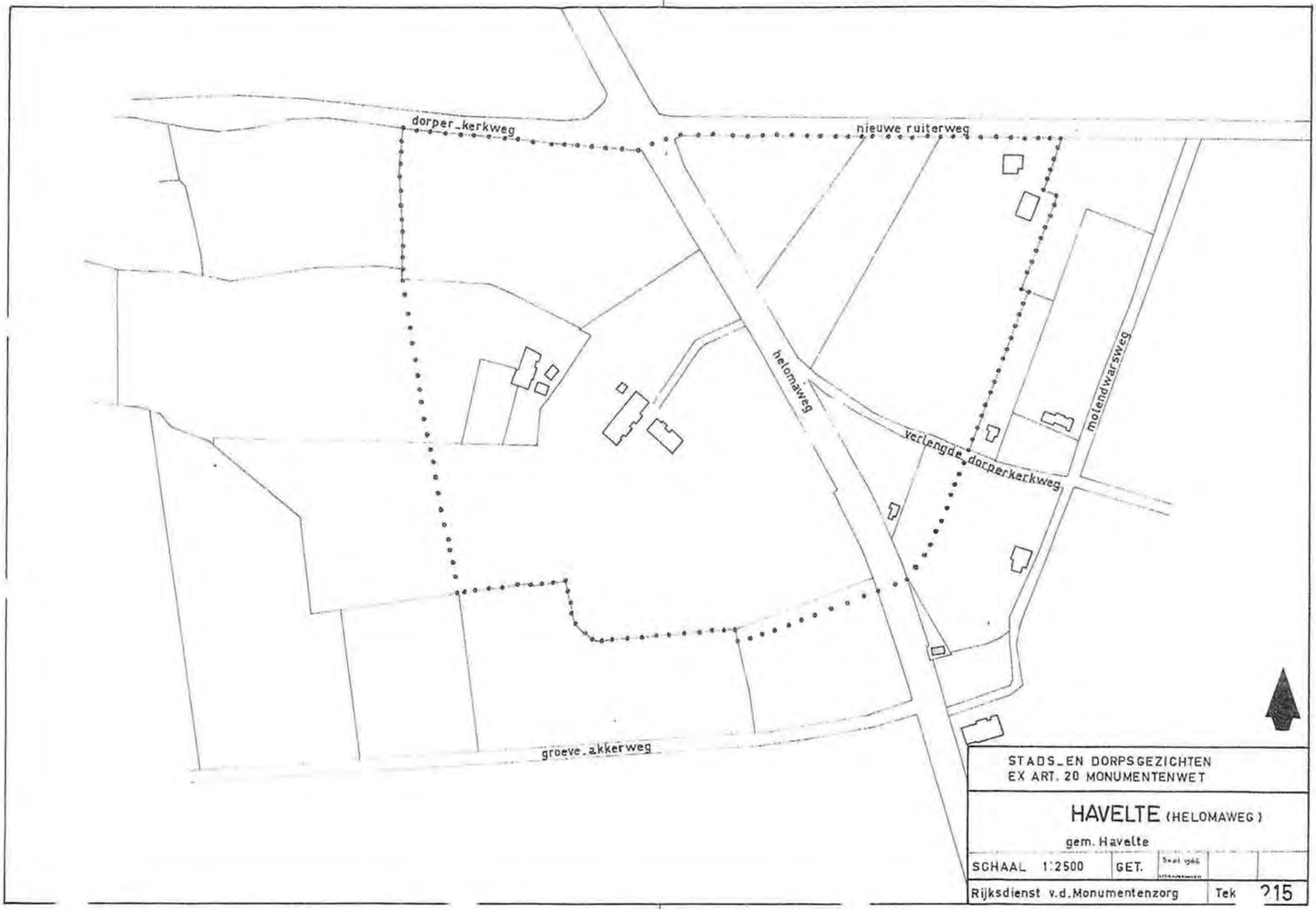

STADS_EN DORPSGEZICHTEN
EX ART. 20 MONUMENTENWET

HAVELTE (HELOMAWEG)

gem. Havelte

SCHAAL 1:2500	GET.			
Rijksdienst v.d. Monumentenzorg		Tek	215	

Het gebied "Eursinge"

De buurschap Eursinge behoort zowel oudheidkundig als uit een oogpunt van dorpsschoon tot een der meest waardevolle nederzettingen van de provincie. Langs de zuidelijke rand van de fraaie Eursinger binnenesch bevindt zich ter weerszijden van de (vrij rechte) Eursingerlaan een reeks oude boerderijen, die in volmaakte harmonie met het landschap bijeen liggen. Opvallend is het besloten karakter van de buurschap, veroorzaakt door de talrijke eikebomen, die de samenhang tot stand brengen in de groepering van de ulteengelegen opstallen. De woonhuizen en schuren, die praktisch zonder uitzondering alle de hoofdkenmerken van de oude Drentse boerderijenbouw bezitten, zijn min of meer ondergeschikt aan deze grootse beplanting. Een deel van het aspect wordt voorts bepaald door het feit, dat de boerderijen ten opzichte van elkaar ruim zijn gesitueerd. Deze situatie is niet oorspronkelijk, zij is in hoofdzaak ontstaan door afbraak van verschillende opstallen gedurende de laatste 150 jaar. Omstreeks 1820 bedroeg het aantal bebouwde erven zeker het dubbel van dat wat men thans aantreft.
Dankzij het niet meer bebouwen van de door afbraak ontstane open ruimten is de samenhang tussen de nu nog aanwezige opstallen op geen enkele wijze verstoord.
Bijzonder gaaf is ook de relatie tussen het boerderijenconglomeraat en het oostelijk daarvan gelegen landgoed Overcinge. Dit grenst enerzijds aan de es en de omschreven buurschap en anderzijds aan een uitgebreid bosgebied; het huis komt voor op de monumentenlijst en behoort tot een der belangrijkste gebouwen van de streek. Gelegen op een gedeeltelijk omgracht terrein en oorspronkelijk daterend uit de 17e eeuw, verkreeg het in 1850 zijn huidige uiterlijk.
Speelden de vroegere bewoners in de historie van de provincie en in het bijzonder in die van Havelte een voorname rol, ook het huidige gebruik als volkshogeschool verleent aan het huis en omgeving grote bekendheid. Aan de noordzijde van het landgoed liggen twee boerderijen van oudheidkundige waarde, waarvan die aan de Overcingelaan no. 1 opvalt door de enorme haaks aangebouwde bijschuur. Tezamen vormen zij met het structureel daarbij behorend land de noordoostelijke begrenzing van het ter bescherming voorgestelde gebied.

Het gebied "de Wal"

Tot de vele typen esdorpen, die Drenthe kent, behoort dat van "de Wal" tot het kransesdorp. Hierbij wordt de bebouwing in een deels gesloten, deels open krans rond de es aangetroffen. Een van de fraaiste voorbeelden hiervan vormt de bebouwing rond de reeds eerder genoemde Eursinger binnenesch, waar de buurschap Eursinge de zuidelijke begrenzing van vormt. Noordoostelijk wordt de es door het dorp Darp ingeslo-

ten en aan de noord- en westzijde door een aantal kleine verspreid liggende boerderijengroepjes. Als ongeschonden voorbeeld van deze kleine groepjes kan gelden de bebouwing op de hoek van de Darperkerkweg en van de Van Helomaweg. Slechts drie boerderijen, alle afzonderlijk in het register van beschermde monumenten opgenomen, zijn hier met bijgebouwen in hoog geboomte bijeen gelegen. Geen enkel onderdeel verstoort het evenwicht tussen de bebouwing onderling, de beplanting en de relatie met de es. De groepering, omgeven door talrijke houtwallen en met als bijzonder element in het noordelijk gelegen weiland een zogenaamde drink- of brandkoele, bezit als geheel een hoge kwaliteit.
Het verdient alleszins waardering, dat het gemeentebestuur van Havelte heeft verzocht, naast de reeds omschreven beschermingsvoorstellen, ook dit kleine groepje als dorpsgezicht aan te wijzen. De oostelijk van de Van Helomaweg gelegen groenlanden zijn vanwege het fraaie gezicht, dat men vanaf de Nieuwe Ruiterweg op de boerderijen heeft, begrijpelijkerwijs binnen dit voorstel getrokken.
De omgrenzing, zoals de gemeente heeft voorgesteld, is dezerzijds aangehouden.

Een nadere uitsplitsing van vorenvermelde karakteristieken volgt in de navolgende paragrafen.

2.4. Historische en ruimtelijke ontwikkeling

De buurschappen Eursinge en de Wal kunnen worden gekarakteriseerd als esdorpen. Karakteristiek voor een esdorp is de onbebouwde es met een onregelmatige bewoningsorde, geheel of gedeeltelijk langs de es. Tevens komt er meestal aan de rand van de es beplanting voor en een opdeling van de es door middel van "wildgraven" (dichte houtwallen waardoor het wild niet kan doordringen tot de veldvruchten).
Buiten de es werden veelal heideplaggen gestoken waardoor na verloop van tijd op vele plaatsen zandverstuivingen ontstonden. Achter deze zandverstuivingen lagen de heidevelden die dienden voor de schaapskudden.
Het karakter van het gebied Eursinge-de Wal wordt momenteel nog bepaald door het gebruik van de es, deels als bouwland, deels als weiland en het plaatselijk nog aanwezig zijn van de wildgraven. De terreinen die vroeger voor het plaggesteken in gebruik waren zijn nu gedeeltelijk bebost, dan wel ontgonnen en in gebruik als wei- en bouwland. Tot de 19e eeuw is het oude cultuurpatroon van de esdorpen en het omliggende landschap nauwelijks gewijzigd. Eerst in de 19e en 20e eeuw ontstaan door verschillende oorzaken, onder andere kunstmest, prikkeldraad en verdeling van de markegronden, wijzigingen in deze bestaande patronen. Vele houtwallen worden geslecht, heidevelden worden op grote schaal ontgonnen en de oorspronkelijke ruimtelijke structuur werd op vele plaatsen gewijzigd. Deze ontwikkelingen hebben zich ook binnen het onderhavige plangebied voorgedaan, doch een belangrijk aantal elementen is goed bewaard gebleven.

Het ontstaan van de ruimtelijke structuur houdt nauw verband met de historische ontwikkeling. Zo wordt de ruimtelijke structuur in belangrijke mate bepaald door de lig-

ging van de es, de bebouwing, het wegenpatroon en de percelering. Met name de percelering van het gebied is dan karakteristiek wanneer zij teruggrijpt op een percelering tengevolge van de verdeling van de es (marke). Vrij veel van deze karakteristieke lijnen zijn nog terug te vinden. Ditzelfde geldt voor de restanten van de "wildgraven".
Daarnaast zijn nog een aantal scherpe hoogteverschillen aan te geven die in het verleden ook perceelscheidingen zijn geweest. In tegenstelling tot de es zelf, die onbebouwd is, heeft het gebied ten zuiden en ten oosten hiervan een besloten karakter, hetgeen wordt veroorzaakt door de talrijke eikebomen, die de samenhang tot stand brengen in de groepering van de uiteengelegen opstallen.
Bij vergelijking van de topografische kaarten uit 1853 en heden (zie afbeelding 2) blijkt dat de hoeveelheid akkerland is teruggelopen en de bebossing is toegenomen. Dit is waarschijnlijk het gevolg van de ingrijpende wijzigingen in de landbouw.

2.5. Huidige ruimtelijke structuur

De ruimtelijke structuur van het plangebied wordt voornamelijk bepaald door de huidige richting van wegen in combinatie met de bebouwing en percelering. De nu aanwezige ruime situering van de boerderijen is waarschijnlijk niet oorspronkelijk, hoewel exacte gegevens over de bebouwing omstreeks 1830 ontbreken. De relatie tussen de buurschap Eursinge en het landgoed "Overcinge" is nog bijzonder gaaf.
Het landgoed grenst zowel aan de es (Eursinger binnenesch) als aan een uitgebreid bosgebied (vroeger behorend tot het landgoed maar in 1954 aangekocht door de gemeente). Langs de Van Helomaweg liggen, zeer open in het landschap, nog een aantal boerderijen. De es zelf is onbebouwd en de verschillende onverharde wegen, zijn in het kader van de ruilverkaveling verlegd en de noordzuid-oostwest lopende wegen zijn omstreeks 1958 verhard. Met name ten aanzien van het noordelijke plangedeelte (gebied "de Wal") treedt de Van Helomaweg op als een barrière. De noordzijde van het plan wordt heel duidelijk gevormd door de Darperkerkweg en de Nieuwe Ruiterweg.
Het meest belangrijke doel van een beschermend bestemmingsplan is de bestendiging van de nog aanwezige ruimtelijke structuur. Deze structuur kan worden onderscheiden in een aantal ruimtelijke elementen, zoals:

- *het karakter van de bebouwing, bepaald door type, structuur, gevelindeling en materiaalgebruik;*
- *de visuele en functionele relatie met de directe omgeving van de nederzetting of de afronding naar buiten toe;*
- *het beloop van straten, paden, waterlopen alsmede de verkaveling en het natuurlijke bodemreliëf;*
- *de aard en indeling van enerzijds de openbare open ruimte en anderzijds de privé open ruimte;*
- *de beplanting, alsmede de aard en indeling van het aangrenzende landschap.*

In de hiernavolgende paragrafen zal aan de bovengenoemde aspecten aandacht worden besteed.

2.5.1. Bebouwing

Aspecten die bij de waardering van de bebouwing van belang zijn hebben betrekking op verschijningsvorm, bouwkundige kwaliteit en functie.
Met betrekking tot de verschijningsvorm van de bebouwing is met name de zogenaamde "historische kwaliteit" van belang. Deze historische kwaliteit geeft de relatie met de oorspronkelijke structuur en het karakter van het gebied weer.
Bij de waardering, die is weergegeven op afbeelding 5 is onderscheid gemaakt in de volgende categorieën:

- *structureel en architectonisch bepalend;*
- *structureel bepalend, architectonisch niet bepalend;*
- *structureel verstorend.*

Tot de eerste categorie behoren die panden welke zich qua bouwmassa (kapvorm, goothoogte, verhoudingen) goed voegen in de oorspronkelijke structuur van Eursinge-de Wal en tevens hun historische architectuur hebben behouden. Het betreft enerzijds de monumenten die in het monumentenregister zijn ingeschreven en anderzijds die panden, welke als "monumentwaardig" omschreven kunnen worden.
De panden die als architectonisch niet bepalend zijn aangemerkt zijn veelal in latere jaren gebouwd, sommige vrij recent. De aanwezigheid van deze panden in de historische structuur wordt niet als storend ervaren. Evenmin maakt de verschijningsvorm inbreuk op de karakteristiek van het gebied.
Tot de laatste categorie worden die panden gerekend die zowel ten aanzien van de structuur verstorend zijn, als ook ten aanzien van de architectuur.

In het gebied komen een aantal monumenten voor in de zin van de Monumentenwet. Een concentratie hiervan bevindt zich nabij het huis Overcinge, nabij de Eursingerlaan en binnen het gebiedje "de Wal". Daarnaast komen vrij veel panden voor die als structureel en architectonisch bepalend zijn gekwalificeerd alsmede een aantal panden dat als structureel bepalend en architectonisch niet bepalend is aangemerkt. Een tweetal (bedrijfs)bebouwingen is verstorend. Eén van de belangrijkste monumenten is het huis "Overcinge". Deze "heerlijkheid" was geen havezathe doch leenroerig aan de heerlijkheid Putten bij Elburg. Op het terrein is verder aanwezig de monumentale boerderij "Tweeloërhof".
De overige monumenten zijn voormalige boerderijen van het Saksische type. De boerderij die is gelegen op de hoek van de Overcingelaan en de Van Helomaweg kent wat Gelderse invloeden, terwijl de boerderij waarin momenteel een groothandel in droogbloemen is gevestigd wordt gekenmerkt door de specifieke hoekvorm.

Ten aanzien van de bouwkundige kwaliteit kan gesteld worden dat een groot deel van de bebouwing in goede staat verkeert. Het aantal matige en slechte panden is, mede ten gevolge van het rehabilitatieplan Eursinge, verminderd. Op dit moment verkeert nog

slechts een 3 à 4-tal boerderijen in slechte bouwkundige staat.
Door gerichte voorlichting zal worden getracht om hierin voor de toekomst verbetering aan te brengen. Ten aanzien van de functies kan worden verwezen naar paragraaf 2.6.

2.5.2. Open ruimten

De open ruimten binnen het plangebied bestaan praktisch alle uit graslanden en tuinen. Deze open ruimten zijn in het algemeen begrensd door groeperingen bebouwing, boscomplexjes, boomgroepen en houtwallen. Met name de afwisseling tussen de dichte houtwallen en boscomplexjes met de graslanden bepaalt de visuele waarde van het gebied. Deze openheid dient te worden gehandhaafd. Aanvulling van bestaande beplanting is op enkele plaatsen nodig.

2.5.3. Bestrating

Het gebied wordt gekenmerkt door een relatief groot aantal wegen en paden. De belangrijkste weg (in verkeerstechnisch opzicht) is de Van Helomaweg. Ten noorden van het plangebied bevindt zich de Darperkerkweg/Nieuwe Ruiterweg.
De bestrating heeft in de loop der tijd verschillende wijzigingen ondergaan. Op één plaats, de Overcinger esweg, is de oorspronkelijke keienverharding nog aanwezig. Verder komt bij een aantal boerderijen op de erven nog keienbestrating voor. Een aantal wegen is bestraat met gebakken klinkers, zoals bijvoorbeeld de Linthorst Homanlaan, de Overcingelaan, een gedeelte van de Eursingerlaan en een aantal over de es lopende wegen is uitgevoerd in betonklinkers. De Eursingerlaan is helaas voor een groot gedeelte geasfalteerd. De wegen in het zuidelijke plangebied zijn voornamelijk onverhard. Het betreft hier de zandpaden met opgaande beplantingen. Deze paden hebben geen belangrijke interlokale verkeersfunctie. Met name de onverharde wegen, de keienwegen en de beklinkerde wegen zijn bepalend voor het dorpsgezicht. De toestand en de kwaliteit zijn redelijk goed. Handhaving van deze toestand is bijzonder gewenst.

2.5.4. De landschappelijke situatie

Een belangrijk aspect van de landschappelijke situatie wordt bepaald door de beplanting - met name de boombeplanting. Die is van groot belang voor het karakter van de beide dorpsgezichten. Deze boombeplanting komt voor als boscomplexen, boswallen, bomen in een rij, hagen en solitaire bomen.
Wanneer de eerste topografische kaart voor wat betreft de beplanting wordt vergeleken met de recente luchtfoto's dan valt op dat nog vrij veel beplanting aanwezig is. In totaliteit bepalen de beplantingen mede de landschappelijke waarden van het beschermde dorpsgezicht en vormen ze de zichtbare elementen uit de ontwikkelingsgeschiedenis van de nederzetting.

Het gebied Eursinge is rijk aan houtwallen, singels en bosjes. Het tussen de beplanting liggende cultuurland bestaat voornamelijk uit grasland en in geringe mate uit akkerland. Kenmerkend zijn het reliëf en de kleinschaligheid. De houtwallen op de wat hogere delen, verkeren in een slechte staat. In de rest van het gebied zijn er houtwallen van een wat droger type die gekenmerkt worden door onder andere zomereik, berk, lijsterbes, vuilboom, zoete kers en ook wel grove den.
In de vochtige delen komen elzensingels voor.

Het gebied de Wal ligt tussen de heide-ontginningen en de Eursinger binnenesch. In het westelijke deel is veel reliëf aanwezig. Binnen dit gebied bevindt zich ook een dobbe die van belang is als voortplantingsplaats voor amfibieën. Verder zijn er een aantal houtwallen aanwezig.
De grond is in gebruik als gras- en akkerland, het laatste voornamelijk met maïs. De waarden in dit gebied liggen met name in de houtwallen en het reliëf en de daarmee gepaard gaande overgangen.

Op afbeelding 6 "Landschapsbeeld" is aangegeven welke zichtbare landschapselementen van belang zijn om te handhaven. Behoud en beheer van deze elementen zijn belangrijk voor de historische contour van het dorpsgezicht.

2.6. Functies

Op afbeelding 7 zijn de huidige functies van de opstallen in beeld gebracht. Een belangrijk deel van de bebouwing heeft een woonfunctie. De agrarische functie is in de loop der jaren teruggelopen. Thans vindt nog op 4 plaatsen de uitoefening van het agrarisch bedrijf plaats, hoewel de intensiteit van dit gebruik wel sterk wisselt.
Binnen het gebied bevindt zich de Volkshogeschool "Overcinge". De bebouwing van dit complex bevindt zich zowel ten noorden als ten zuiden van de weg van Havelte naar Steenwijk. De bebouwing ten noorden van de weg is voornamelijk in gebruik als onderwijs en bewoningsruimte. Ten zuiden van de weg is de verblijfsruimte van de cursisten gevestigd. Aan bedrijvigheid komen de volgende functies voor:

- *een transportbedrijf annex handelsbedrijf in tuin- en bestratingsartikelen;*
- *een agrarisch hulpbedrijf (loonbedrijf);*
- *een groothandel in droogbloemen;*
- *een veehandel.*

Op afbeelding 7 is deze verscheidenheid aan bedrijfsactiviteiten niet helemaal terug te vinden. Wel zijn het transportbedrijf en het agrarisch hulpbedrijf (loonbedrijf) aangegeven. De overige functies zijn ondergebracht onder de aanduiding "wonen" omdat deze bedrijfsactiviteiten, met name qua verschijningsvorm, ondergeschikt zijn aan de woonfunctie. Het betreft de groothandel in droogbloemen gelegen aan de Overcingelaan 1 en de handel in vee gelegen aan de Van Helomaweg 9.

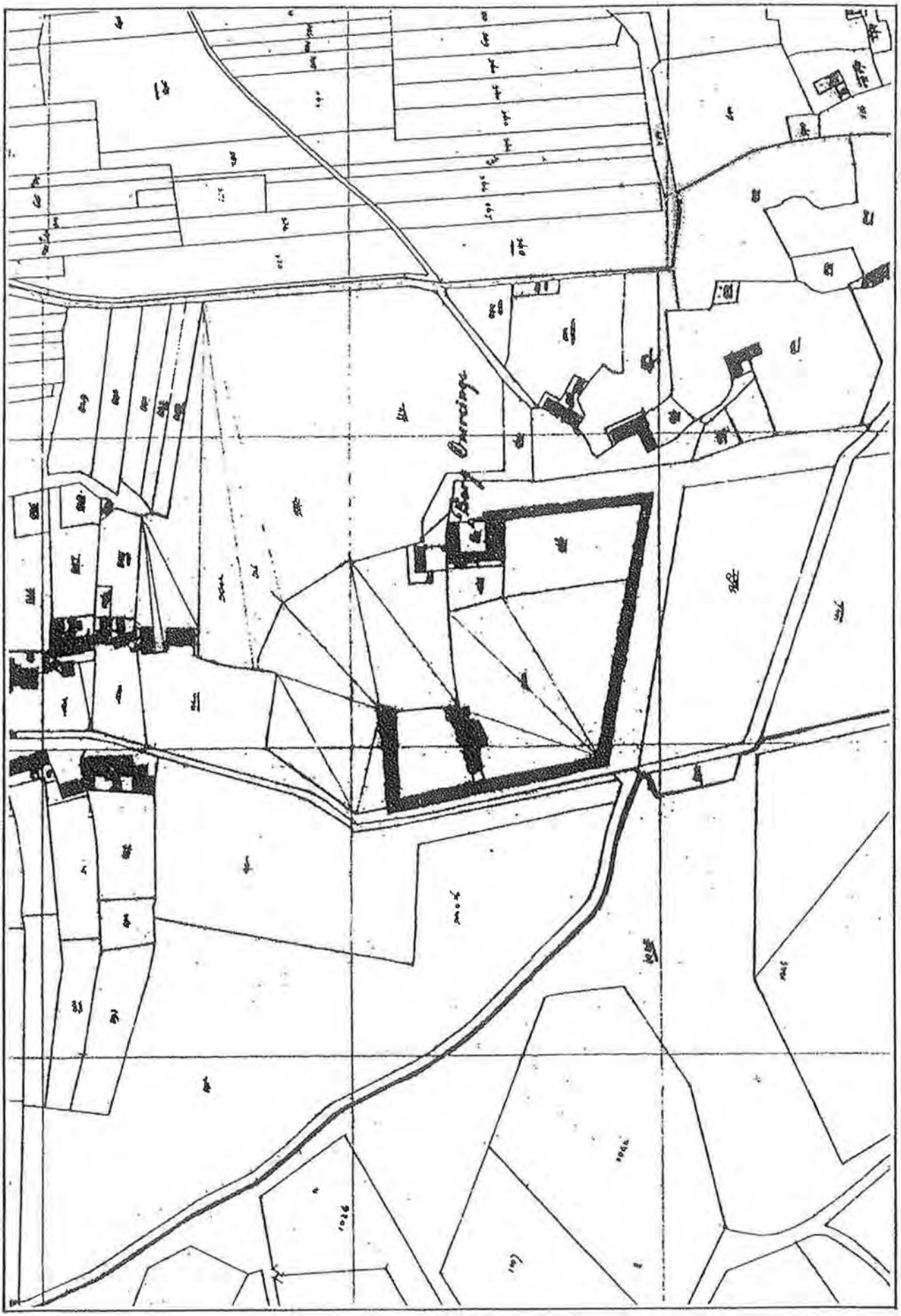

afbeelding 3

KADASTRAAL MINUUTPLAN EURSINGE (ged.)

afbeelding 4

KADASTRAAL MINUUTPLAN de WAL (ged.)

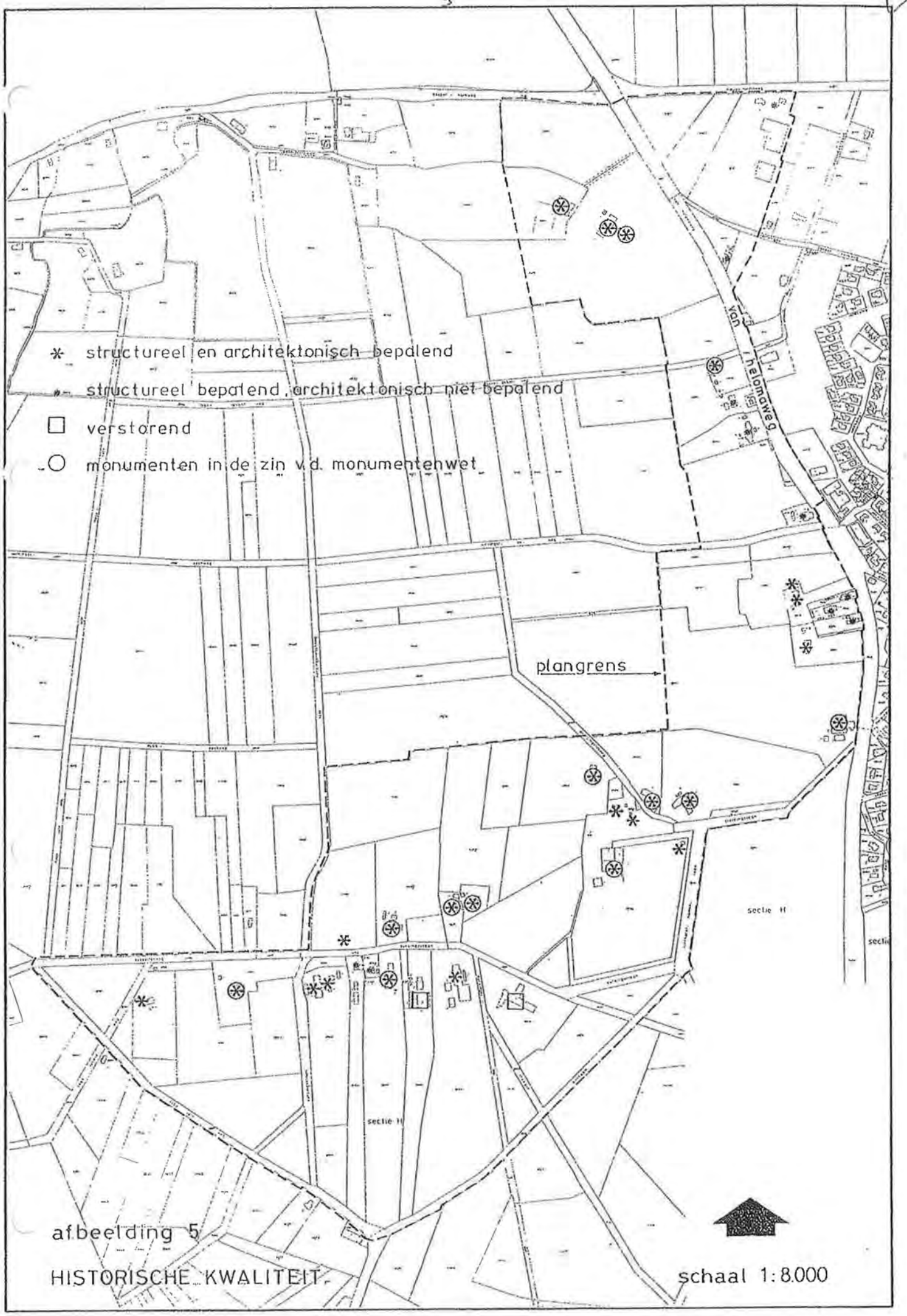

afbeelding 5

HISTORISCHE KWALITEIT

schaal 1:8.000

afbeelding 6

LANDSCHAPSBEELD

schaal 1:8.000

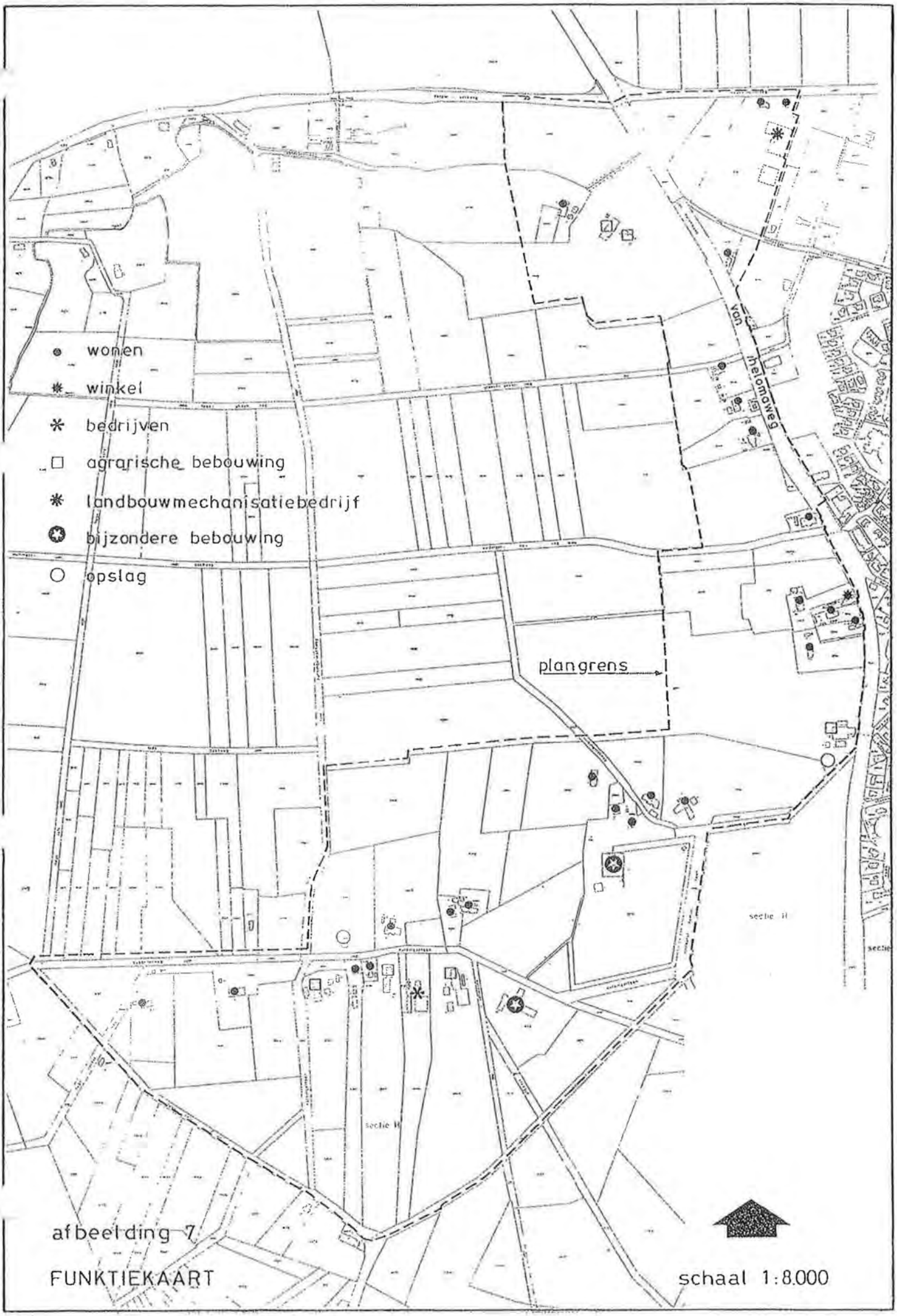

afbeelding 7

FUNKTIEKAART

schaal 1:8.000

afbeelding 8

MILIEUHYGIENE

schaal 1:8.000

BIJLAGE 4

Altenburg & Wymenga

ECOLOGISCH ONDERZOEK

A&W-rapport 1356

TOETSING KADERNOTA GEMEENTE WESTERVELD AAN POP II

in opdracht van

buro vijn

adviseurs voor ruimtelijke ordening en stedebouw

Altenburg & Wymenga ECOLOGISCH ONDERZOEK

A&W-rapport 1356

TOETSING KADERNOTA GEMEENTE WESTERVELD AAN POP II

M. Sikkema
J. Graf
L. Heikoop
E. van der Heijden

Altenburg & Wymenga ECOLOGISCH ONDERZOEK bv
Feanwâlden
2010

Projectnummer	Projectleider	Status
1509wes	E v/d Heijden	Definitief
Autorisatie	**Paraaf**	**Datum**
Goedgekeurd	R. Strijkstra	13 januari 2010

SIKKEMA, M., J. GRAF, L. HEIKOOP & E. VAN DER HEIJDEN. 2010.
Toetsing Kadernota gemeente Westerveld aan POP II. A&W-rapport 1356.Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwälden.

OPDRACHTGEVER
Buro Vijn
Postbus 81, 9062 ZJ Oenkerk
Telefoon. (058) 256 25 25

FOTO VOORPLAAT
Westerveld, foto A&W

UITVOERDER
Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv
Postbus 32, 9269 ZR Feanwälden
Telefoon (0511) 47 47 64, Fax (0511) 47 27 40
e-mail: info@altwym.nl
web: www.altwym.nl

© **ALTENBURG & WYMENGA ECOLOGISCH ONDERZOEK BV**
Overname van gegevens uit dit rapport is toegestaan met bronvermelding.

INHOUD

1. INLEIDING **1**
1.1. Inleiding & Vraagstelling 1
1.2. Uitgangspunten bij het onderzoek 1
1.3. Aanpak 3

2. RESULTATEN **5**
2.1. Confrontatie Kadernota aan POP II 5
2.2. Natuurparels en Ecologische Hoofdstructuur in het agrarische gebied 14

3. CONCLUSIES **19**

LITERATUUR **21**

BIJLAGEN
Bijlage 1. Kaart Kadernota
Bijlage 2. Kaart POP II
Bijlage 3. Confrontatiekaart
Bijlage 4. Voorgestelde begrenzing functiezones
Bijlage 5. Detailkaarten 1 t/m 9 van voorgestelde begrenzing
Bijlage 6. Ecologische Hoofdstructuur en Natuurparelkaart

1. INLEIDING

1.1. INLEIDING & VRAAGSTELLING

De gemeente Westerveld is op dit moment bezig een nieuw bestemmingsplan buitengebied op te stellen. Onderdeel van dit bestemmingsplan vormt een kaart van het buitengebied van de gemeente Westerveld met een indeling in zones met verschillende functies. Om tot een indeling in verschillende zones te komen maakt de gemeente gebruik van een aantal bronnen, zoals de Kadernota buitengebied Westerveld en het Provinciaal Omgevingsplan (POP II) van de Provincie Drenthe.

Zowel de Kadernota als het POP II maken bij de indeling van het buitengebied in verschillende functiezones gebruik van een vergelijkbare functieomschrijving. Echter, de begrenzingen van de verschillende zones volgens beide documenten komen niet altijd overeen. Zo hanteert het POP II in sommige gebieden de functie *verwevingsgebied landbouw met natuur*, terwijl de Kadernota op het betreffende gebied de functie *ontwikkeling landbouw en recreatie* heeft gelegd. Deze discrepanties maken het lastig om in het op te stellen Bestemmingsplan Buitengebied te komen tot een juiste begrenzing van de verschillende functiezones. De gemeente Westerveld heeft aan A&W gevraagd om met een 'ecologisch oog' deze discrepanties te bestuderen en tot een voorstel voor een juiste functiebegrenzing te komen. Specifiek gaat het hierbij om de volgende onderzoeksvragen:

- Is er aanleiding om bij de begrenzing van de functiezones in het nieuwe Bestemmingsplan Buitengebied *niet* uit te gaan van de begrenzing van de *ontwikkelingsgebieden landbouw* zoals vastgelegd in de Kadernota, maar van de functiezonering van het POP II? Hiertoe zal moeten worden nagegaan of in de *ontwikkelingsgebieden landbouw* natuurwaarden liggen die een andere zonering (*natuur* of *verwevingsgebied landbouw met natuur*) rechtvaardigen.
- Liggen er in het agrarische gebied terreinen die in het Bestemmingsplan Buitengebied de functie *natuur* of *verwevingsgebied met natuur* moeten krijgen? Het gaat hier dan voornamelijk om kleine terreinen, die gelegen zijn buiten de Ecologische Hoofdstructuur en die men kan beschouwen als 'natuurparel'.

1.2. UITGANGSPUNTEN BIJ HET ONDERZOEK

De functiezone's die in de Kadernota en in het POP II zijn beschreven, gelden als uitgangspunt om te komen tot een beantwoording van bovenstaande vragen. Hieronder wordt in het kort een toelichting gegeven op zowel de Kadernota als het POP II.

1.2.1. Kadernota

In de Kadernota is het grondgebied van de gemeente Westerveld onderverdeeld in vier functies (zie de kaart in bijlage 1):

1. Ontwikkelingsgebied landbouw en recreatie (landbouw)
2. Ontwikkeling natuur en recreatie (natuur)
3. Ontwikkeling landbouw, natuur en recreatie (verweving)
4. Bebouwing

Aan elk van deze functiezones is een beleidskader gekoppeld dat sturing geeft aan ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied. De toedeling van een gebied aan een functiezone is mede gebaseerd op de aanwezige natuurwaarden. De functiezone *bebouwing* wordt in dit rapport niet meegenomen, omdat deze geen betrekking heeft op het Bestemmingsplan Buitengebied.

1.2.2. POP II

Vergelijkbaar met de Kadernota is in het POP II het grondgebied van de provincie Drenthe ingedeeld in verschillende functies. Er worden zes functiezones onderscheiden (zie de kaart in bijlage 2):

I. Grondgebonden *landbouw* met mogelijkheden voor recreatie
II. Grondgebonden *landbouw* met mogelijkheden voor recreatie binnen de landschappelijke en cultuurhistorische hoofdstructuur
III. *Verwevingsgebied* landbouw en landschap
IV. *Verwevingsgebied* landbouw en natuur
V. *Natuur*
VI. Bos met recreatie, houtproductie en *natuur*

Hierbij kunnen de eerste en de tweede functie vergeleken worden met de eerste functie uit de Kadernota. De derde en de vierde functie kunnen vergeleken worden met de derde functie uit de Kadernota. En de vijfde en zesde functie kunnen vergeleken worden met de tweede functie uit de Kadernota. In onderstaande tabel is de koppeling tussen de functionering van beide plannen gevisualiseerd.

POP II / Kadernota	I landbouw	II landbouw	III verweving	IV verweving	V natuur	VI natuur
1 landbouw						
2 natuur						
3 verweving						

1.3. AANPAK

Om te komen tot een uitwerking van bovenstaande vragen is gekozen voor het volgende stappenplan:

1. *Opstellen confrontatiekaart*
   Op de eerste plaats is een zogenaamde 'confrontatiekaart' opgesteld. Er is uitgegaan van de kaarten in de huidige Kadernota (zie bijlage 1) en het POP II (zie bijlage 2). In deze confrontatiekaart is, conform de opdracht, alleen aangegeven waar een overlap is tussen de *ontwikkelingsgebieden landbouw* van de Kadernota en de POP II zones III tot en met VI (*natuur- en verwevingsgebieden landbouw/recreatie met natuur*). De confrontatiekaart is weergegeven in bijlage 3.

2. *Voorstellen tot functiewijziging en/of herbegrenzing*
   In de confrontatiekaart van bijlage 3 zijn de gebieden aangegeven waar er een discrepantie ontstaat tussen de Kadernota en het POP II. Aan elk van deze conflicterende gebieden is een nummer toegekend. Vervolgens is per 'conflictgebied' nagegaan of hier ecologische waarden aanwezig zijn die een wijziging van functiezone in afwijking van de Kadernota rechtvaardigen. Dit proces is beschreven in paragraaf 2.1. In bijlage 4 en 5 zijn overzicht- en detailkaarten opgenomen met de voorgestelde functiezonering voor het Bestemmingsplan Buitengebied uitgaande van de begrenzing van de Kadernota en het POP II.

   Om inzicht te krijgen in de ecologische waarden van de conflictgebieden is gebruik gemaakt van verschillende bronnen, waaronder verspreidingsgegevens van zeldzame en bijzondere fauna (vlinders, amfibieën, reptielen, zoogdieren; zie literatuurlijst voor referenties), provinciale gegevens met betrekking tot verspreiding van botanische waarden, de verspreiding van bijzondere landschapselementen, expert judgement en veldbezoeken.

3. *Ecologische Hoofdstructuur en natuurparels*
   Het buitengebied van de gemeente Westerveld met de functie *ontwikkeling landbouw* is 'bezaaid' met kleine natuurreservaten. Deze hebben soms een beschermde status in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur. De ligging van deze EHS- gebieden binnen de gemeente Westerveld is aangegeven in de kaarten van bijlage 6. In het Bestemmingsplan Buitengebied moeten deze gebieden in ieder geval de functie *natuur* krijgen.

   Daarnaast liggen in het landbouwgebied nog kleine terreinen en landschappen die geen beschermde status hebben, maar die wel ecologisch waardevol zijn. Het gaat hier dan om de zogenaamde 'natuurparels'. Dit zijn bijvoorbeeld houtwallen, beekdalen, heideterreintjes, ecologisch waardevolle wateren of botanisch belangrijke percelen in het agrarisch landschap. Het gaat in de gemeente Westerveld om 14 gebieden met een omvang groter dan 2 ha en 4 gebieden kleiner dan 2 ha. Al deze gebieden hebben een zodanige hoge natuurwaarde, dat ze in het Bestemmingsplan Buitengebied de bijzondere status *natuur* krijgen. De natuurparels zijn in paragraaf 2.3 beschreven en in bijlage 6 op kaart gezet.

2. RESULTATEN

2.1. CONFRONTATIE KADERNOTA AAN POP II

2.1.1. Inleiding

Volgens de aanpak beschreven in paragraaf 1.3 is in eerste instantie nagegaan welke gebieden die in de Kadernota als *landbouw* zijn aangegeven in het POP II de functie *natuur* en/of *natuur verweven met landbouw/recreatie* hebben gekregen. Deze zogenaamde 'conflicterende gebieden' zijn in de kaarten in bijlage 3 aangegeven. Vervolgens is nagegaan welke potentiële natuurwaarden in deze gebieden aanwezig zijn, gebaseerd op gebiedsbezoeken, verspreidingsgegevens van fauna en flora en algemene ecologische inzichten van A&W.

De potentiële natuurwaarden van elk conflicterend gebied zijn beschreven in tabellen in de volgende paragraaf 2.1.2. In deze tabellen wordt op basis van de geconstateerde natuurwaarden vervolgens een voorstel gedaan om het gebied te zoneren conform de Kadernota (functie landbouw) of het POP II (*natuur* en/of *natuur verweven met landbouw/recreatie*). In bijlage 4 en 5 zijn overzicht- en detailkaarten opgenomen met de voorgestelde functiezonering van de conflictgebieden ten behoeve van het Bestemmingsplan Buitengebied.

2.1.2. Beschrijving conflicterende gebieden

Gebiedsnummer	1
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	V
Landschapsbeschrijving	Aan de noordkant van de Ten Darperweg bevindt zich een kleinschalig agrarisch gebied. Het betreft hier hoofdzakelijk graslanden met singels en poelen. Aan de zuidkant van de Ten Darperweg bevindt zich een grootschaliger agrarisch gebruik. Het betreft hier 3 percelen die intensief agrarisch worden gebruikt.
Natuurwaarden	Aan de noordkant van de Ten Darperweg bevinden zich meer natuurwaarden dankzij de poelen en houtwallen. Hierdoor is dit gebied geschikt voor bijzondere amfibieën. Verschillende libellensoorten zouden ook in het gebied kunnen voorkomen door de combinatie van poelen en houtwallen. Ook voor enkele zoogdieren zoals Ree, Das en vleermuizen is dit een waardevol gebied. De zuidkant van de Ten Darperweg heeft door het grootschalige karakter en het intensieve agrarische gebruik minder natuurwaarden.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	Functie 3. Verweving Het voorstel is dit gebied te begrenzen als functie 3 *verweving*, voornamelijk omdat het nabij belangrijke natuurwaarden ligt en het onderdeel is van een door de provincie aangewezen ecologische verbindingszone.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 8 in bijlage 5

Gebiedsnummer	2
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	IV
Landschapsbeschrijving	Deze locatie grenst aan het beekdal van de Vledder Aa. Het gehele gebied wordt intensief agrarisch gebruikt. Er ligt wel een bosperceel.
Natuurwaarden	Gezien het agrarische karakter zijn er geen bijzondere natuurwaarden op deze locatie te verwachten.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	Functie 1. Landbouw Het gebied wordt voornamelijk intensief agrarisch gebruikt. Voorstel is om de begrenzing te hanteren zoals in de Kadernota is aangegeven.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 8 in bijlage 5

Gebiedsnummer	3
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	III.
Landschapsbeschrijving	Het betreft hier een smal strookje land ten noorden van Diever. Het gebied bestaat uit grasland met wegen en bomen er omheen. Aan de zuidzijde loopt een singel.
Natuurwaarden	De natuurwaarden van dit gebied zijn beperkt vanwege de ligging tegen de bebouwde kom van Diever. Het gebied is geschikt voor algemeen voorkomende planten- en diersoorten.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	Functie 3. Verweving Voor zowel natuur als intensieve landbouw is dit gebied marginaal, echter gezien de ligging tegen Diever is dit kleinschalig gebied recreatief interessant. Ook is het onderdeel van een provinciale verbindingszone. Het voorstel is daarom om het gebied te begrenzen als functie 3 *(verweving)*.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 8 in bijlage 5

Gebiedsnummer	4
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	III.
Landschapsbeschrijving	Intensief agrarisch gebied met singels en hier en daar kleine bosjes.
Natuurwaarden	Het gebied is geschikt voor zoogdiersoorten zoals Das, Ree, Steenmarter en verschillende soorten vleermuizen. Door de combinatie van bosjes en open landschap is het deels ook geschikt voor broedvogels zoals Geelgors, Gekraagde roodstaart en Boompieper.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	Functie 1. Landbouw en 3. Verweving Het voorstel is om dit gebied grotendeels te begrenzen als functie 1, *landbouw* en een deel, met bovengenoemde natuurwaarden, te begrenzen als functiezone 3 *verweving*.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 5 in bijlage 5

Gebiedsnummer	5
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	III.
Landschapsbeschrijving	Dit betreft een omvangrijk gebied. Het landschap is zeer gevarieerd, en bestaat voor het grootste deel uit gras- en bouwland, maar er liggen ook kleine bosperceeltjes. De graslanden en bouwlandpercelen zijn in regulier agrarisch gebruik. Door het gebied loopt de Wapserveensche Aa, een zijtak van de Vledder Aa.
Natuurwaarden	Het gebied is geschikt voor algemeen voorkomende planten en dieren in agrarische landschappen. Vooral in het centrale deel, daar waar iets meer bosjes en singels liggen, zijn er ecologisch interessante deelgebieden. Dieren als Das en Ree voelen zich hier thuis, terwijl in de toekomst de Boommarter hier misschien gebruik van kan maken. Verspreid door het gebied liggen percelen met bosjes, houtwallen en poelen; hier komen bijzondere natuurwaarden voor; het gebied is ondermeer geschikt voor foeragerende Wespendieven uit het Drents Friese Wold. Aantasting van dit landschap kan via externe werking een negatieve invloed hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000 gebied Drents Friese Wold. In het POP II is aangegeven dat door dit gebied een ecologische verbindingszone (EVZ) ligt. De verspreid liggende landschapselementen en gebiedjes met veel ecologische potentie bieden hiervoor aanknopingpunten (stapstenen). Er is voor gekozen om een aantal gebieden in deze strook aan te wijzen als 'natuurparel' en de stroken ertussen te begrenzen als functie 3 *verweving*. Overigens ligt het voorgestelde verwevingsgebied (de EVZ) buiten het conflictgebied, maar heeft het wel een bijna identieke vorm. Dit doet vermoeden dat de begrenzing van het POP II niet op de juiste plaats is gelokaliseerd.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	Functie 1. Landbouw en 3. Verweving Het voorstel is om het gebied (ook buiten de conflictzone) op meerdere plekken op te delen in verschillende functiezones. Het grootste deel van dit gebied kan begrensd worden als functie 1 *landbouw*. Een aantal delen van het gebied hebben dusdanig veel ecologische potenties dat ze als 'natuurparel' en functie 3 *verweving* aangewezen kunnen worden. Dit geldt ook voor die delen die horen tot de ecologische verbindingszone.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 8 in bijlage 5

Gebiedsnummer	6
Cat. Kadernota	1.
Cat. POP II	III.
Landschapsbeschrijving	Dit betreft een klein langwerpig cultuurlandschap langs de Heerendijk.
Natuurwaarden	De natuurwaarden in het gebied zijn beperkt tot de wegbeplanting en de bermen.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	Functie 1. Landbouw en 3. Verweving Het voorstel is om het gebied ten zuiden van de Heerendijk te begrenzen als functie 3 *verweving* en het gebied ten noorden van de Heerenweg als functie 1 *landbouw*.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 4 in bijlage 5

Gebiedsnummer	7
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	III.
Landschapsbeschrijving	Het betreft een intensief agrarisch gebruikt gebied.
Natuurwaarden	Gezien het grondgebruik zijn de natuurwaarden in dit gebied gering. Hier komen alleen algemeen voorkomende soorten voor van agrarisch gebruikt grasland.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	Functie 1. Landbouw Het voorstel is om deze beide gebieden conform de Kadernota te begrenzen als functie 1, *landbouw*.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 4 in bijlage 5

Gebiedsnummer	8
Cat. Kadernota	1.
Cat. POP II	III.
Landschapsbeschrijving	Dit betreft een gebied met geringe omvang, het bestaat uit agrarische akkers.
Natuurwaarden	Gezien het huidige intensieve agrarische gebruik zijn hier weinig natuurwaarden te verwachten.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	Functie 1. Landbouw Het voorstel is om dit gebied gelijk als de Kadernota te begrenzen als functie 1, *landbouw*.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 7 in bijlage 5

Gebiedsnummer	9
Cat. Kadernota	1.
Cat. POP II	III.
Landschapsbeschrijving	Dit betreft een langwerpig gebied van geringe omvang. Het gebied bestaat uit akkers en graslanden in agrarisch beheer. Het gebied doorsnijdt een tweetal kleine bosjes en een boomsingel.
Natuurwaarden	Gezien het huidige intensieve agrarische gebruik zijn hier nauwelijks natuurwaarden te verwachten. De bosjes en de boomsingel bezitten naar verwachting weinig specifieke natuurwaarden, bovendien vallen zij slechts deels binnen dit conflicterend gebied.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	Functie 1. Landbouw Het voorstel is om dit gebied gelijk als de Kadernota te begrenzen als functie 1, *landbouw*.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 7 in bijlage 5

Gebiedsnummer	10
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	III
Landschapsbeschrijving	Het gebied heeft een geringe omvang. Het gebied bestaat hoofdzakelijk uit agrarisch grasland, maar er liggen ook boomkwekerijen.
Natuurwaarden	De natuurwaarden in dit gebied beperken zich tot algemeen voorkomende flora en fauna van boomsingels en graslanden.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	Functie 3. Verweving Voor zowel natuur als intensieve landbouw is dit gebied marginaal, echter gezien de ligging tegen Diever is dit kleinschalig gebied recreatief interessant. Ook ligt het gebied in de door de Provincie aangewezen Ecologische Verbindingszone. Het voorstel is daarom om het gebied te begrenzen als functie 3 *verweving*.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 8 in bijlage 5

Gebiedsnummer	11
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	III.
Landschapsbeschrijving	Het betreft hier een gebied met beperkte omvang rondom het gehucht Lheebroek. Ten zuiden van de weg Lheebroek / De Mussels ligt een omvangrijke recreatieve voorziening, ten noorden ervan liggen woonerven en agrarisch gebruikte percelen.
Natuurwaarden	Behalve interessante diersoorten die op woonerven voorkomen (bijv. Bonte vliegenvanger, Spotvogel, Egel en Steenmarter) zijn er binnen dit gebied waarschijnlijk weinig bijzondere natuurwaarden.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	Functie 1. Landbouw Het voorstel is om dit gebied conform de Kadernota te begrenzen als functie 1. *landbouw*.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 1 in bijlage 5

Gebiedsnummer	12
Cat. Kadernota	1.
Cat. POP II	III.
Landschapsbeschrijving	Het gebied bestaat uit intensief agrarisch beheerde akkerbouwpercelen langs een weg, bos en kleinschalig landschap. Het betreft een zeer smalle strook.
Natuurwaarden	De natuurwaarden van dit gebied liggen voornamelijk in het bosgebied en het kleinschalige landschap.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	Functie 1. Landbouw en 2. Natuur en 3. Verweving Het voorstel is om bij de begrenzing van dit gebied de weg Schietveld te volgen. Hierbij wordt het deel oostelijk van de Schietveld begrensd als functie 3 *verweving* en de hier liggende bosstrook als 2 *natuur*. Westelijk van de Schietveld ligt een gebied met functie 1 *landbouw*.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 1 in bijlage 5

Gebiedsnummer	13, 15 en 16
Cat. Kadernota	1.
Cat. POP II	VI.
Landschapsbeschrijving	Deze drie gebieden liggen aan de rand van het Dwingelderveld, ze bestaan uit graslanden met singels.
Foto	
Natuurwaarden	Door de ligging aan de rand van de bossen van het Dwingelderveld bezit een deel van de conflictgebieden ecologische waarden. Veel plant- en diersoorten zijn namelijk afhankelijk van overgangen (gradiënten). Hierbij valt te denken aan de Levendbarende hagedis, die veel voorkomt in vochtige gebieden met bosranden en struweel.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	**Functie 3. Verweving en Functie 2 Landbouw** Het voorstel is om gebied 16 en een deel van gebied 15 als verwevingsgebied te begrenzen. Gebied 13 heeft een zodanige agrarisch karakter dat deze de functie landbouw kan krijgen.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 9 in bijlage 5

Gebiedsnummer	14
Cat. Kadernota	1.
Cat. POP II	III.
Landschapsbeschrijving	Dit gebied bestaat uit een gevarieerd landschap met grasland, bouwland, singels en bosjes.
Natuurwaarden	De natuurwaarden in dit gebied zijn vooral aanwezig in het bos, bosstroken en singels. Hierbij valt vooral te denken aan Geelgorzen en Kerkuilen, maar ook aan Levendbarende hagedis, Kamsalamander en mogelijk Poelkikker. Door de landschappelijke variatie is dit gebied ook zeer geschikt voor diverse vleermuissoorten.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	**Functie 3. Verweving** Het voorstel is om dit gebied als verwevingsgebied te begrenzen, dit vanwege de aanwezigheid van veel landschapselementen, bossen en het kleinschalige landschap.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 9 in bijlage 5

Gebiedsnummer	17
Cat. Kadernota	1.
Cat. POP II	IV.
Landschapsbeschrijving	Dit betreft intensief beheerd grasland en akkerland, erven van boerderijen en een deel van een kwekerij.
Natuurwaarden	Het is te verwachten dat er in dit gebied weinig bijzondere natuurwaarden zijn.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	**Functie 1. Landbouw** Het voorstel is om dit gebied te begrenzen als functie 1. *landbouw.*
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 9 in bijlage 5

Gebiedsnummer	18
Cat. Kadernota	1.
Cat. POP II	III.
Landschapsbeschrijving	Dit gebied omvat een aantal graslanden en akkers. Het perceel ten westen van de Beilerstroom heeft een iets extensiever beheer en is iets natter. Hier lopen ook twee singels door het gebied. Ten oosten van de Beilerstroom worden de percelen intensiever beheerd.
Natuurwaarden	In het extensievere grasland aan de oostkant van de Beilerstroom kunnen interessante plantensoorten voorkomen. Het is mogelijk dat vogelsoorten als de Kwartelkoning of de Roodborsttapuit in dit type grasland voorkomt.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	**Functie 1. Landbouw en 3. Verweving** We stellen voor om dit gebied ten westen van de Beilerstroom te begrenzen als functie 3, *verweving* en het deel ten oosten van de Beilerstroom als functie 1. *landbouw.*
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 9 in bijlage 5

Gebiedsnummer	19
Cat. Kadernota	1.
Cat. POP II	III.
Landschapsbeschrijving	Dit gebied omvat grotendeels intensief beheerde agrarische percelen.
Natuurwaarden	Het bosje is mogelijk interessant voor soorten zoals Bosanemoon, Salomonszegel, Heelkruid of Heksenkruid. Verder is het mogelijk dat er diersoorten als Ree in voorkomen
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	**Functie 1. Landbouw** We stellen voor om dit gebied conform de Kadernota te begrenzen als functie 1. *landbouw.*
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 9 in bijlage 5

Gebiedsnummer	20
Cat. Kadernota	1.
Cat. POP II	VI.
Landschapsbeschrijving	Dit gebied bestaat uit delen van enkele grasland- en akkerpercelen. Deze worden intensief beheerd.
Natuurwaarden	De natuurwaarden in dit gebied zijn gering. Mogelijk wordt het gebied gebruikt als foerageergebied van enkele soorten uit het nabijgelegen bosgebied.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	**Functie 1. Landbouw en 2. Natuur** Het voorstel is om de grens van de zone *natuur* over de weg Boergrup te leggen, en de rest van dit gebied gelijk als de Kadernota te begrenzen als functie 1, *landbouw*.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 6 in bijlage 5

Gebiedsnummer	21
Cat. Kadernota	1.
Cat. POP II	VI.
Landschapsbeschrijving	Dit kleine gebied is in gebruik voor akkerbouw.
Natuurwaarden	Het gebied heeft weinig natuurwaarden. Het is mogelijk dat vogels zoals Buizerd en Geelgors uit het nabijgelegen bosgebied op de akker foerageren.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	**Functie 1. Landbouw** Het voorstel is om dit gebied gelijk als de Kadernota te begrenzen als functie 1, *landbouw*.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 6 in bijlage 5

Gebiedsnummer	22
Cat. Kadernota	1.
Cat. POP II	V.
Landschapsbeschrijving	Het gebied bestaat uit akkers en graslanden met singels, sloten en poelen.
Natuurwaarden	Door het gebied stroomt een (restant van) een beek, dit deel van de beek is genormaliseerd. Het landschap ten noordoosten van het gebied is kleinschaliger met meer bos, de beek is daar ook nog niet rechtgetrokken. Het stuk ten noordoosten heeft waarschijnlijk meer ecologische waarden dan dit gebied (mogelijk Weidebeekjuffers). Maar toch kunnen ook in dit gebied vooral in de sloten bijzondere soorten verwacht worden, zoals Kleine modderkruiper en mogelijk Grote modderkruiper.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	**Functie 1. Landbouw en Functie 3. Verweving** Het voorstel is om dit gebied grotendeels te begrenzen als functie 3 *verweving*. Het zuidelijke en meest westelijke deel kan als functie 1 *landbouw* begrensd blijven.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 3 in bijlage 5

Gebiedsnummer	23, 24, 25 en 27
Cat. Kadernota	1.
Cat. POP II	VI. en III.
Landschapsbeschrijving	Deze gebieden kunnen als één gebied worden beschouwd. Ze bestaan deels uit agrarisch gebruikte gras- en akkerbouwpercelen. Verspreid door de gebieden liggen enkele singels en een stuk bos met een beperkte omvang.
Natuurwaarden	De gebieden liggen aan de rand van de Havelterberg, een belangrijk natuurgebied. De deelgebieden liggen als een randzone tussen de Havelterberg en het open agrarisch landschap en is als overgangslandschap interessant voor diverse diersoorten zoals Das, Ree en diverse soorten vleermuizen. Het gebied is ook geschikt voor broedvogels zoals Kerkuil, Geelgors en Gekraagde roodstaart.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	**Functie 3. Verweving** Het voorstel is om een groot deel van het gebied te begrenzen als verwevingsgebied.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 2 in bijlage 5

Gebiedsnummer	26
Cat. Kadernota	1.
Cat. POP II	IV.
Landschapsbeschrijving	Het betreft een open agrarisch landschap. Het is een gebied met beperkte omvang waarin drie akkerpercelen liggen.
Natuurwaarden	Langs het gebied loopt een watergang die mogelijk geschikt is voor het Bermpje. De akkers zelf zijn mogelijk geschikt voor akkervogels. Beide natuurwaarden komen niet in het geding bij een aanwijzing van functie landbouw.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	**Functie 1. Landbouw** Het voorstel is om dit gebied gelijk als de Kadernota te begrenzen als functie 1, *landbouw.*
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 3 in bijlage 5.

Gebiedsnummer	28
Cat. Kadernota	1.
Cat. POP II	III.
Landschapsbeschrijving	Dit gebied bestaat uit intensief agrarisch beheerde akkerbouwpercelen langs de Oude vaart.
Natuurwaarden	De natuurwaarden van dit gebied zijn beperkt. Er liggen kansen voor akkervogels, maar die zijn bij het huidige intensieve agrarische gebruik niet te verwachten.
Conclusie t.a.v. bestemmingsplan	**Functie 1. Landbouw** Het voorstel is om dit gebied gelijk als de Kadernota te begrenzen als functie 1, landbouw.
Aangepaste begrenzing	Kaartnummer 2 in bijlage 5

2.2. NATUURPARELS EN ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR IN HET AGRARISCHE GEBIED

'Natuurparels'

Als 'natuurparel' worden terreinen bedoeld die in het agrarisch landschap liggen (functiezone 1 volgens de Kadernota en merendeels functie I/II volgens het POP II), die geen beschermde status hebben als Ecologische Hoofdstructuur, maar die wel (potentiële) natuurwaarden herbergen. De natuurparels zijn geselecteerd op basis van verspreidingskaarten van flora en fauna, luchtfoto's, veldbezoeken en A&W kennis van natuurwaarden in de gemeente Westerveld. Het gaat hier om specifieke landschappelijke elementen, zoals houtwal complexen, beekdalen, heideterreintjes, ecologisch waardevolle wateren of botanisch belangrijke percelen in het agrarisch landschap. Een belangrijk selectiecriterium bij het onderscheiden van de natuurparels was dat het gebied enige substantiële omvang heeft (liefst meer dan 2 ha) en als afzonderlijk element binnen het agrarisch gebied belangrijke natuurwaarden herbergt. Zo zijn vooral de geïsoleerde heideterreintjes van belang. Deze zijn vaak te vinden in of nabij bosgebieden en kunnen belangrijke refugia vormen voor karakteristieke heidesoorten, zoals Levendbarende hagedis, Hazelworm en diverse soorten vlinders zoals het Heideblauwtje en de Eikenpage. Hierdoor zijn deze 'natuurparels' ecologisch waardevolle elementen, die zich hiermee onderscheiden van de agrarische omgeving. Ze verdienen daarom een status van bescherming door middel van een natuurbestemming. De geselecteerde natuurparels zijn weergegeven in de kaarten van bijlage 6 en worden hieronder verder beschreven.

Gebied	**A**
Cat. Kadernota	I
Cat. POP II	I
Landschapsbeschrijving	Het betreft hier een ven of pingoruïne omzoomd door bos en ruigte.
Natuurwaarden	Dit kan gebied is interessant voor libellen en amfibieën.

Gebied	**B**
Cat. Kadernota	I
Cat. POP II	I
Landschapsbeschrijving	Een bosgebied met ruigte, struweel en een verlande poel.
Natuurwaarden	Dit gebied bestaat niet alleen uit opgaand bos, maar bevat tevens struweel en ruigte. Hierdoor is dit gebied geschikt voor verschillende specifieke vogelsoorten zoals Kneu, Bosrietzanger en Grasmus. Daarnaast is het interessant voor libellen, vlinders en amfibieën.

Gebied	**C**
Cat. Kadernota	I
Cat. POP II	II
Landschapsbeschrijving	Dit betreft een voormalige zandwinplas.
Natuurwaarden	In de winter fungeert de zandwinplas als rustgebied voor ganzen en smienten, 's zomers kunnen ganzen en eendensoorten in de oevers broeden. De oevers zijn tevens geschikt voor enkele broedvogelsoorten zoals Dodaars en Rietzanger. Bovendien zijn eventueel aanwezige zanddepots geschikt voor Oeverzwaluwen om in te broeden. In de oeverzone kunnen planten als Naaldwaterbies en Vlottende bies voorkomen. Het water is geschikt voor zeldzame soorten kranswieren en fonteinkruiden. Indien dergelijke watervegetaties aanwezig zijn, kan het gebied ook voor libellen geschikt zijn.

Gebied	D
Cat. Kadernota	2
Cat. POP II	I
Landschapsbeschrijving	Dit betreft een wat omvangrijker bosgebied. Een deel van het gebied bevat restanten van heidevegetaties. Het bos is ouder, structuurrijker en beter ontwikkelt dan de meeste kleine bosgebiedjes in het agrarisch gebied.
Natuurwaarden	Omdat het bos beter ontwikkeld is dan de meeste kleine bosgebieden bezit het natuurwaarden, hierbij valt te denken aan karakteristieke bossoorten zoals Glanskop, Houtsnip, Das en Rosse vleermuis. In de directe omgeving van het bos komen enkele bijzondere plantensoorten voor, waaronder Klein vogelpootje, Gewone salomonszegel, Zandblauwtje en IJle zegge.

Gebied	E
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	I
Landschapsbeschrijving	Dit betreft een voormalige? zandwinplas.
Natuurwaarden	Dit gebied is evenals gebied C een zandwinplas. In de omgeving van deze zandwinplas groeien zeer bijzondere plantensoorten zoals Draadzegge, Noordse zegge, Blaaszegge, Wateraardbei en Krabbescheer. Verder heeft deze zandwinplas vergelijkbare natuurwaarden als beschreven bij gebied C (hoewel een en ander afhangt van hydrologische en landschapsecologische omstandigheden ter plaatse, hetgeen te ver gaat voor deze studie om te beschrijven).

Gebied	F
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	III
Landschapsbeschrijving	Dit betreft een extensief beheerd, kleinschalig landschap. Het bestaat uit ruige graslanden met poelen en bosjes.
Natuurwaarden	Door de extensief beheerde graslanden is het gebied geschikt voor de Moeraszegge, Holpijp, Roodborsttapuit, Boompieper en Geelgors. Het gebied is interessant voor de Kamsalamander.

Gebied	G (Diepenveen)
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	II
Landschapsbeschrijving	Dit betreft een poel of mogelijk pingoruïne omringd door Zwarte elzen.
Natuurwaarden	Het water heeft een rijke watervegetatie, in de omgeving van het gebeid groeit Blauwe knoop en Wateraardbei. Hoewel het water geïsoleerd ligt van andere watergangen, is het interessant voor verschillende soorten eenden. Het gebied fungeert 's winters als rustgebied voor watervogels.

Gebied	H
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	II
Landschapsbeschrijving	Dit betreft een bosperceel dat een stuk heideterrein omsluit. Gezien de leeftijd van de heidestruiken is er lange tijd geen beheer gepleegd. De natuurwaarden zijn goed ontwikkeld.
Natuurwaarden	Interessant voor bos- en heidesoorten, waaronder reptielen en vlinders. In het gebied is tijdens het veldbezoek een dassenburcht gevonden, ook zijn Zwarte specht en Matkopmees gezien. In de omgeving van het gebied groeit Zandblauwtje, Gewone salomonszegel en klein tasjeskruid. De natuurwaarden in dit gebied zijn hoog.

Gebied	I
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	II
Landschapsbeschrijving	Dit betreft een heideterrein en een aansluitend bosgebied van beperkte omvang.
Natuurwaarden	In het heideterrein staan relatief veel grote bomen, hierdoor is het geschikt voor Boompieper, Geelgors en mogelijk ook Boomleeuwerik en Roodborsttapuit. Daarnaast is het denkbaar dat Hazelworm in dit gebied voorkomt.

Gebied	J
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	II
Landschapsbeschrijving	Dit betreft een met bomen, struiken en ruigte begroeide strook die tussen twee EHS gebieden in ligt.
Natuurwaarden	Het gebied is interessant voor broedvogels van struweel en jong bos. Vanwege de ligging tussen de twee EHS gebieden in, de vegetatie (o.a. Zandblauwtje en Grasklokje) en de daarbij horende potentiële natuurwaarden is het advies dit gebied aan te wijzen als natuur.

Gebied	K (Leendert)
Cat. Kadernota	I
Cat. POP II	II
Landschapsbeschrijving	Dit is een afwisselend gebied met bos, struweel, ruigte en graslandvegetaties. Ook ligt er een poel.
Natuurwaarden	Dit gebied is geschikt voor enkele kritische plantensoorten zoals Grote ratelaar, Grasklokje en Gewone salomonszegel. Daarnaast is het geschikt voor vogelsoorten van bos en struweel.

Gebied	L
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	II
Landschapsbeschrijving	Het gebied bestaat uit een poel met daar omheen ruigte, struweel en bos.
Natuurwaarden	Dit gebied is interessant voor een veelheid aan soorten. Vooral libellen, juffers, amfibieën en broedvogels van oevers en struweel.

Gebied	M
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	II
Landschapsbeschrijving	Dit gebied betreft een poel met oeverzone in het midden van een intensief agrarisch beheerd perceel.
Natuurwaarden	Dit gebied is interessant voor broedvogels van oeverzones, zoals verschillende eendensoorten. Daarnaast kunnen vogels die foerageren op nabijgelegen landbouwpercelen hier veilig broeden, zoals Graspiepers. De oeverzone is bovendien interessant voor Wateraardbei.

Gebied	N
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	II
Landschapsbeschrijving	Dit betreft een poel omgeven door bosschages en kleinschalig cultuurlandschap.
Natuurwaarden	Deze poel is interessant voor IJsvogels, daarnaast ook voor algemene broedvogels van oevers en bosschages. In de omgeving groeit bovendien Rapunzelklokje, Slanke waterweegbree en Holpijp.

Gebied	O
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	I
Landschapsbeschrijving	Dit gebied bestaat uit een visvijver met daar omheen bosjes en graslanden. De visvijver heeft een goed ontwikkelde oeverzone. Zuidelijk van de Dwingelerstroom ligt nog een deel met ruigte en bos.
Natuurwaarden	Dit gebied is geschikt voor algemeen voorkomende soorten van bos en vijvers. Door de ligging in het beekdal is hier tevens kwel aanwezig, dit komt tot uiting in de vegetatie waarin Dotterbloem en Holpijp voorkomt. Daarnaast kan dit gebied als stapsteen fungeren voor Ringslangen.

Gebied	P
Cat. Kadernota	1
Cat. POP II	I
Landschapsbeschrijving	Dit gebied beslaat enkele ruige en extensief beheerde percelen, deels omzoomd door bomen.
Natuurwaarden	De extensief beheerde graslanden zijn interessant voor planten, zo is de Veenbies in de directe omgeving aanwezig. Dit gebied is geschikt voor enkele vogelsoorten zoals Graspieper, Roodborsttapuit en Grauwe klauwier.

Ecologische hoofdstructuur en verbindingszones

Op de kaarten in bijlage 6 zijn de gebieden binnen de gemeente Westerveld aangegeven die een beschermde status hebben en die onder de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) vallen. Ook de (robuuste) verbindingszones tussen de EHS-gebieden zijn aangegeven. Voorstel is om in het bestemmingsplan buitengebied de EHS-gebieden tot *natuur* te bestemmen en de verbindingszones tot *landbouw verweven met natuur.*

Natuur zonder status

Verder liggen er verspreid over de gemeente Westerveld veel kleine geïsoleerde bosgebiedjes. Het gaat om recentelijk aangeplante percelen van geringe ouderdom en ontwikkeling. Deze

terreinen zijn gering van omvang (kleiner dan 2 ha) en daarom niet opgenomen als natuurparel. Los van elkaar beschouwd hebben deze terreinen namelijk een geringe ecologische betekenis. Echter, door hun onderlinge samenhang (op geringe afstand van elkaar gelegen en veelal verbonden met singels en houtwallen), zijn ze als eenheid in het landschap voor veel diersoorten van groot belang. Zo werden tijdens het veldwerk in een dergelijk stukje bos Zwarte spechten waargenomen. Op de geringe oppervlakte van het bos zou deze soort niet kunnen leven. Maar door de verbindingen in het landschap en het relatief grote aantal bosgebiedjes hebben deze met elkaar toch een functie voor de (dispersie van) Zwarte spechten. Dit geldt niet alleen voor Zwarte spechten maar ook voor andere typische bossoorten zoals Glanskop. Het belang van deze verspreid liggende boselementen ligt niet in de laatste plaats op het gebied van zoogdieren. Vooral voor soorten als Dassen, Reeën, Eekhoorns, Bunzingen en in de toekomst wellicht Boommarters. Ook voor vleermuizen zoals Gewone en Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Watervleermuis, Baardvleermuis en mogelijk Franjestaart vervullen dergelijke gebieden een functie als foerageergebied. Wanneer er tevens poelen in de omgeving van het bos aanwezig zijn biedt dit kansen voor amfibieën als de Kamsalamander en de Boomkikker. Beide zijn landelijk erg zeldzaam maar zijn in de gemeente Westerveld relatief talrijk. Ook kunnen het stapstenen voor Ringslangen. Deze komen vooral voor in de grote natuurgebieden (Drents Friese Wold en Havelterberg). Voor (genetische) uitwisseling tussen deze populaties zijn degelijke bosgebieden, poelen en beken die verspreid door de gemeente voorkomen van groot belang. Aanbevolen wordt om in het bestemmingsplan buitengebied voorwaarden op te nemen om dit soort elementen te behouden.

3. CONCLUSIES

- De in de Kadernota van de gemeente Westerveld gehanteerde begrenzing van de verschillende functiezones, komt niet altijd overeen met die van het POP II. Het gaat hier dan vooral om gebieden die in de Kadernota de status 'ontwikkeling landbouw' hebben, maar die in het POP II van de provincie Drenthe zijn verweven met de functie natuur. In onderhavige studie wordt in het kader van het nieuwe bestemmingsplan buitengebied een voorstel gedaan voor een functiezonering.
- In het agrarisch gebied van de gemeente Westerveld liggen percelen met hoge natuurwaarden en/of ecologische potenties, die geen onderdeel zijn van de EHS en die ook geen natuurreservaat zijn. Het gaat merendeels om terreinen met een substantiele omvang van meer dan 2 ha. Deze terreinen zijn in onderhavige studie aangeduid als natuurparels. Voorstel is om deze natuurparels in het bestemmingsplan buitengebied te bestemmen als *natuur*.

LITERATUUR

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen (eds.) 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

Bruyne, R. de 2004. Nauwe korfslak Vertigo angustior Jeffreys 1830, gebaseerd op gegevens tot het jaar 2002. EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis

EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2007. Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen. EIS-Nederland, Leiden / De Vlinderstichting, Wageningen / Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Assen.

Kadernota buitengebied Westerveld. Bügel Hajema. Havelte/Assen. 14 februari 2006.

Kalkman, V.J. 2004. Zeggekorfslak Vertigo moulinsiana (Dupuy, 1849). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.

Limpens, H.J.G.A., K. Mostert & W. Bongers (eds.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

Nöllert, A. & C. Nöllert 2001, Amfibieëngids van Europa, Tirion uitgevers bv, Baarn

Nota van uitgangspunten bestemmingsplan buitengebied. Buro Vijn, Code 06-84-02 / 13-05-08

Provinciaal Omgevingsplan II, Provincie Drenthe. 7 juli 2007.

RAVON 2007.Waarnemingenoverzicht 2006. RAVON 27: 46-64.

Schaminée, J.H.J. A.H.F. Stortelder & E.J. Weeda 1995. De vegetatie van Nederland, deel 2. Plantengemeenschappen van wateren, moerassen en natte heiden. Opulus Press, Uppsala, Leiden.

Schaminée, J.H.J. A.H.F. Stortelder & E.J. Weeda 1996. De vegetatie van Nederland, deel 3. Plantengemeenschappen van graslanden, zomen en droge heiden. Opulus Press, Uppsala, Leiden.

Timmermans, G., R. Lipmann, M. Melchers & H. Holsteijn 2004. De Gewone rivierkreeft Astacus astacus (Linnaeus, 1758). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis .

Voslamber, B., E. van Winden, & K. Koffijberg 2004. Atlas van ganzen, zwanen en Smienten in Nederland. SOVON-onderzoeksrapport 2004/08. SOVON Vogelonderzoek, Beek-Ubbergen.

Geraadpleegde websites:
www.telmee.nl
www.waarneming.nl
www.ravon.nl

BIJLAGEN

1. Kaart Kadernota
2. Kaart POP II
3. Confrontatiekaart
4. Voorgestelde begrenzing functiezones
5. Detailkaarten 1 t/m 9 van voorgestelde begrenzing
6. Ecologische Hoofdstructuur en Natuurparelkaart

BIJLAGE 1. KAART KADERNOTA

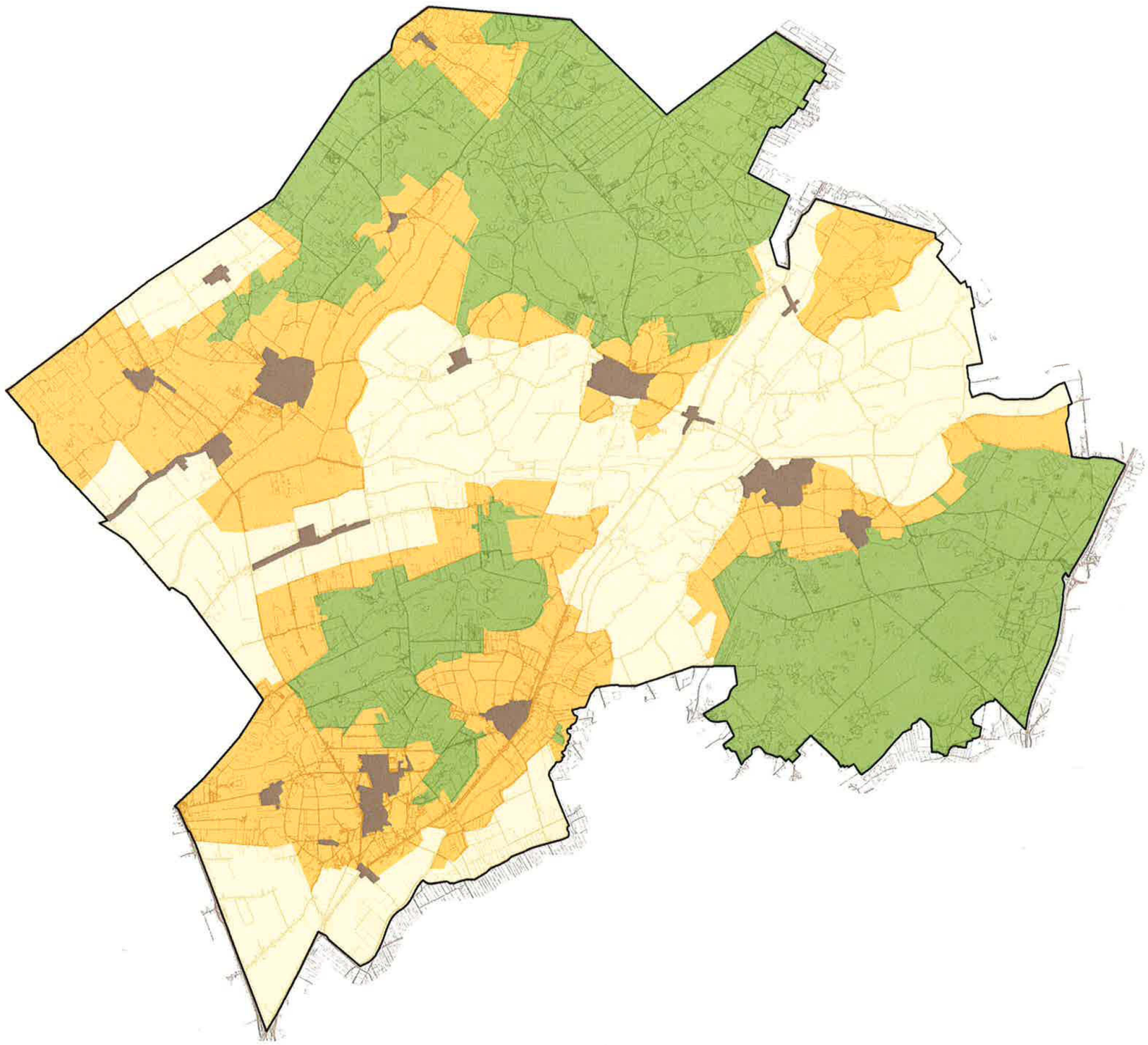

Functiezones Kadernota

- Ontwikkeling landbouw en recreatie
- Ontwikkeling natuur en recreatie
- Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
- Bebouwing

A&W

N

0 2 4km

A&W-rapport 1356
teknr. 1509_001b/05012010/jg
topografie: TD Kadaster

BIJLAGE 2. KAART POP II

Functietoekenning landelijk gebied, Provinciaal omgevingsplan II

- Zone I
- Zone II
- Zone III
- Zone IV
- Zone V
- Zone VI
- Hoofdkern
- Kleine kern
- Militair terrein
- Golfterrein

A&W

N

0 2 4km

A&W-rapport 1356
teknr. 1509_002b/05012010/jg
topografie: TD Kadaster

BIJLAGE 3. CONFRONTATIEKAART

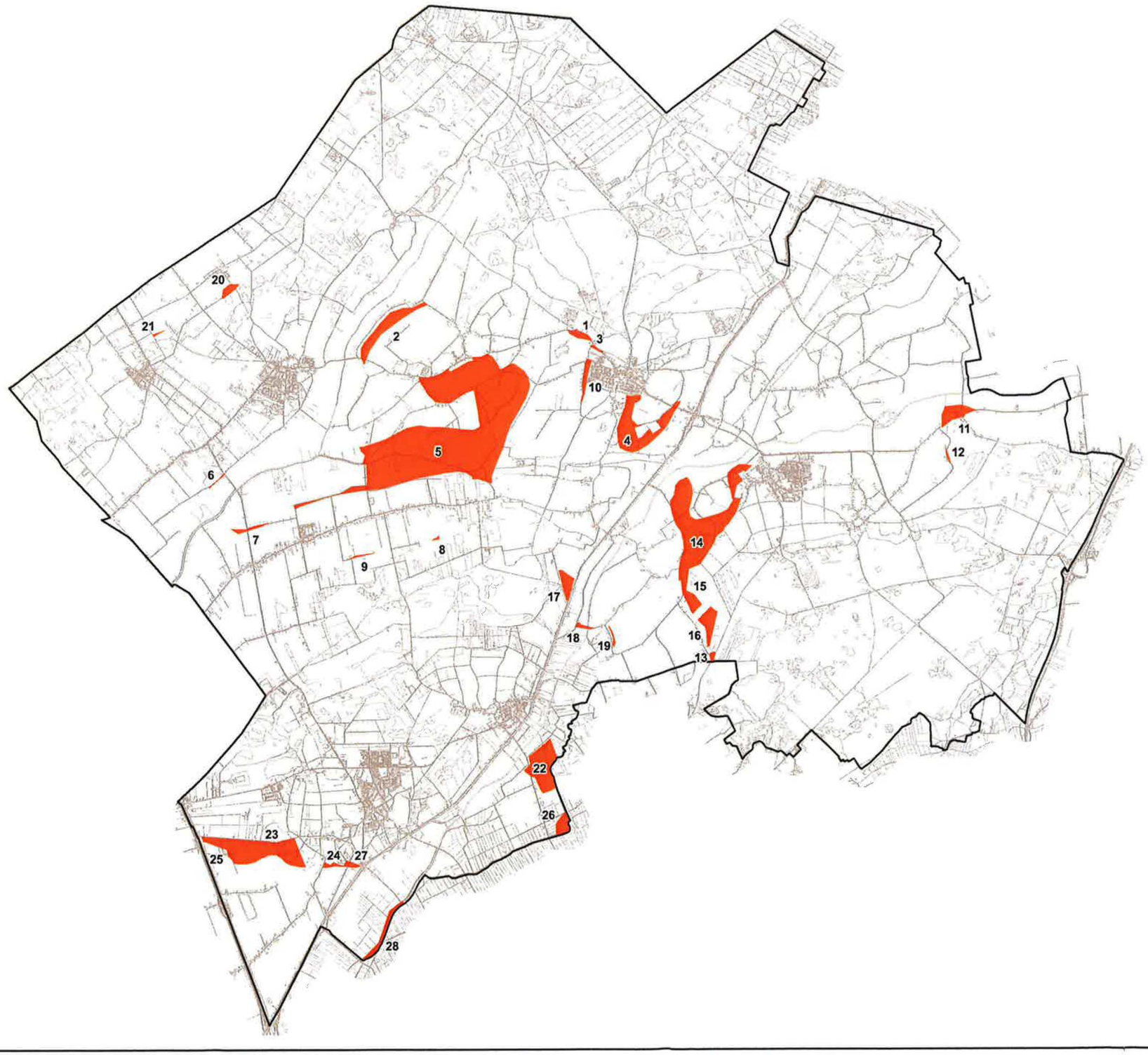

Confrontatiekaart
Kadernota
aan POP II

conflicterende gebieden

A&W

N

0 2 4km

A&W-rapport 1356
teknr. 1509_003b/05012010/jg
topografie: TD Kadaster

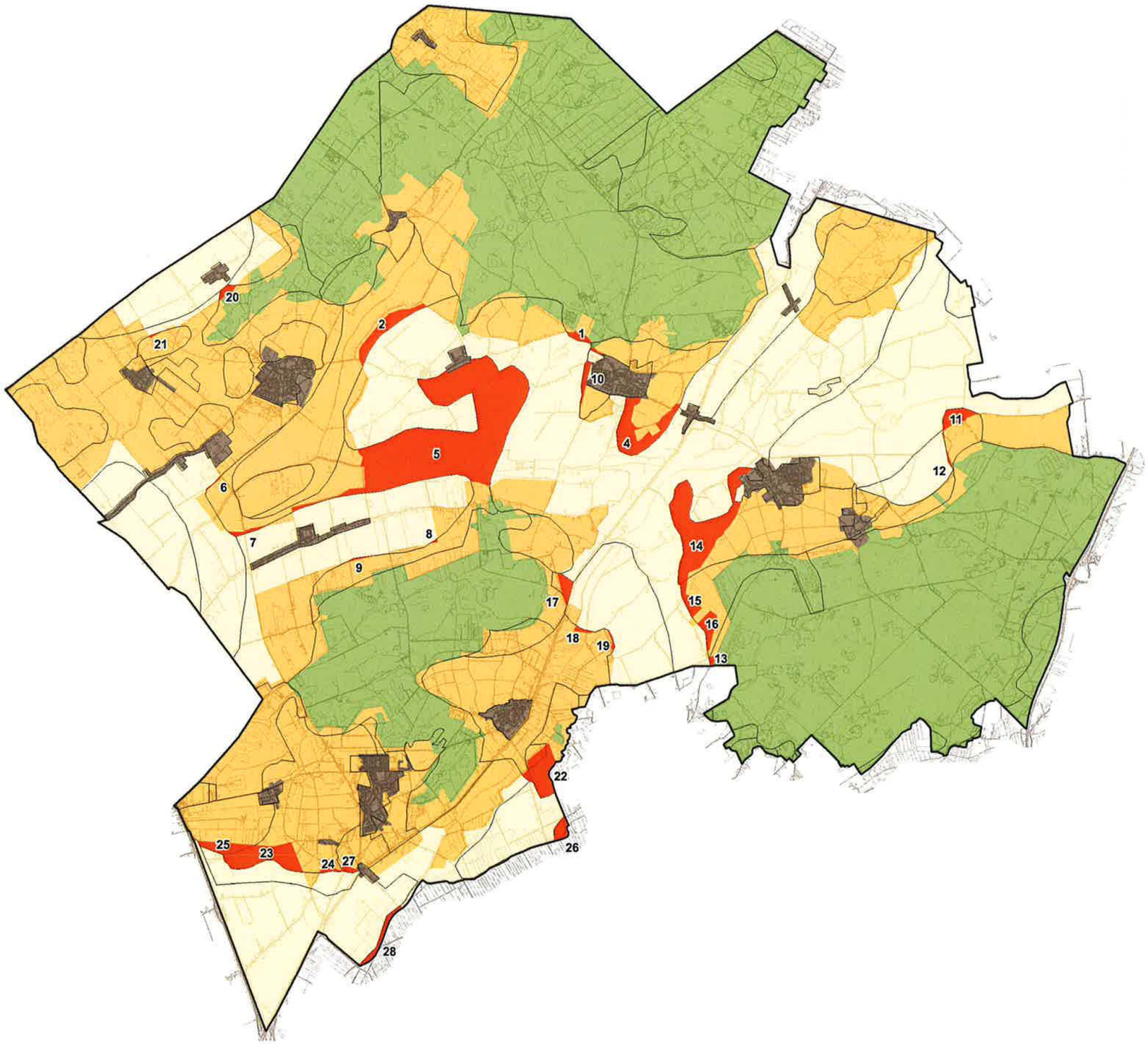

Confrontatiekaart
Kadernota
aan POP II

- conflicterende gebieden
- POP II zones
- Ontwikkeling landbouw en recreatie
- Ontwikkeling natuur en recreatie
- Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
- Bebouwing

A&W

N

0 2 4km

A&W-rapport 1356
teknr. 1509_004b/05012010/jg
topografie: TD Kadaster

BIJLAGE 4. VOORGESTELDE BEGRENZING FUNCTIEZONES

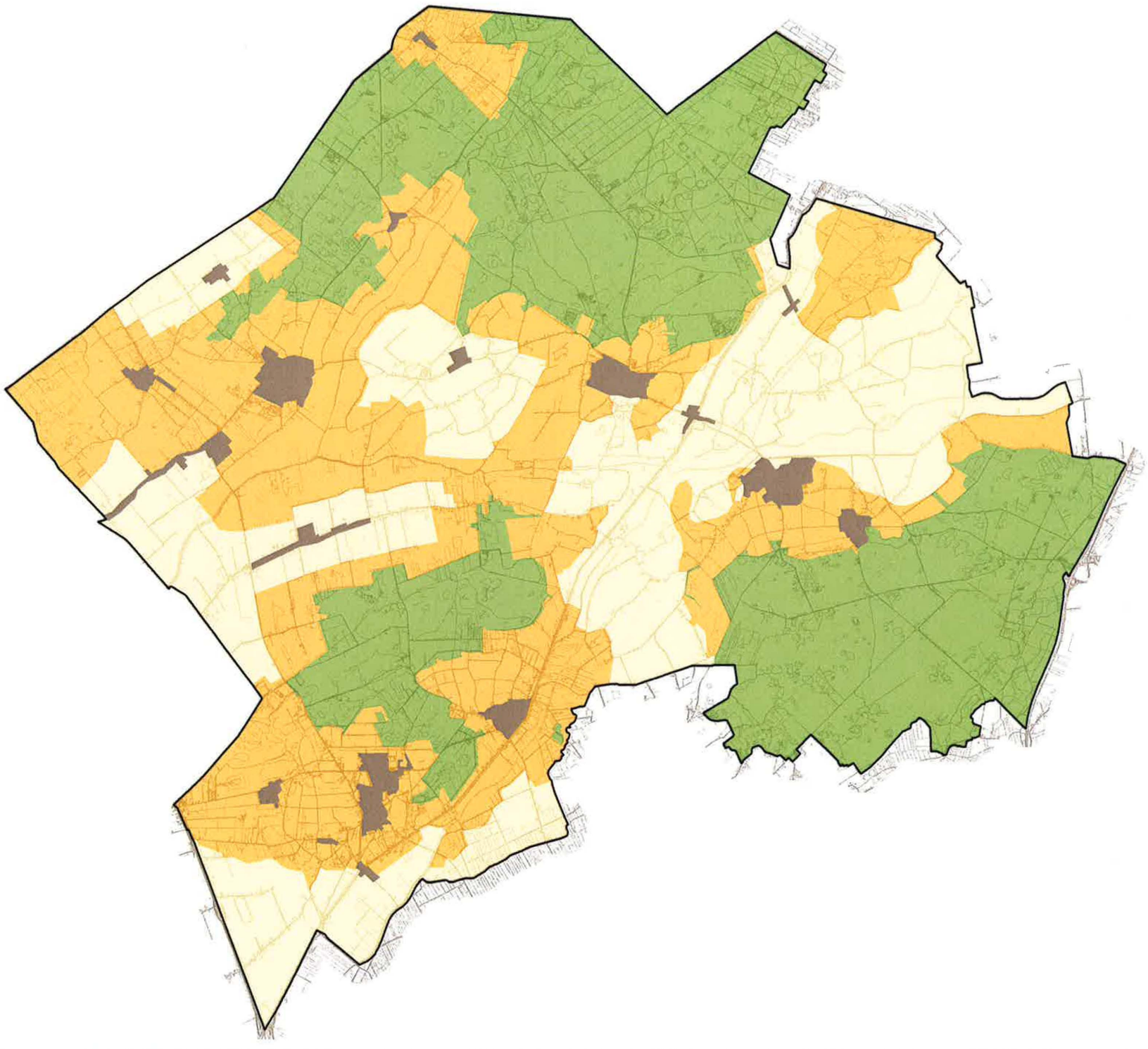

Aangepaste functiezones, gemeentelijke Kadernota

- Ontwikkeling landbouw en recreatie
- Ontwikkeling natuur en recreatie
- Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
- Bebouwing

A&W

N

0 2 4km

A&W-rapport 1356
teknr. 1509_020a/06012010/jg
topografie: TD Kadaster

BIJLAGE 5. DETAILKAARTEN 1 T/M 9 VAN VOORGESTELDE BEGRENZING

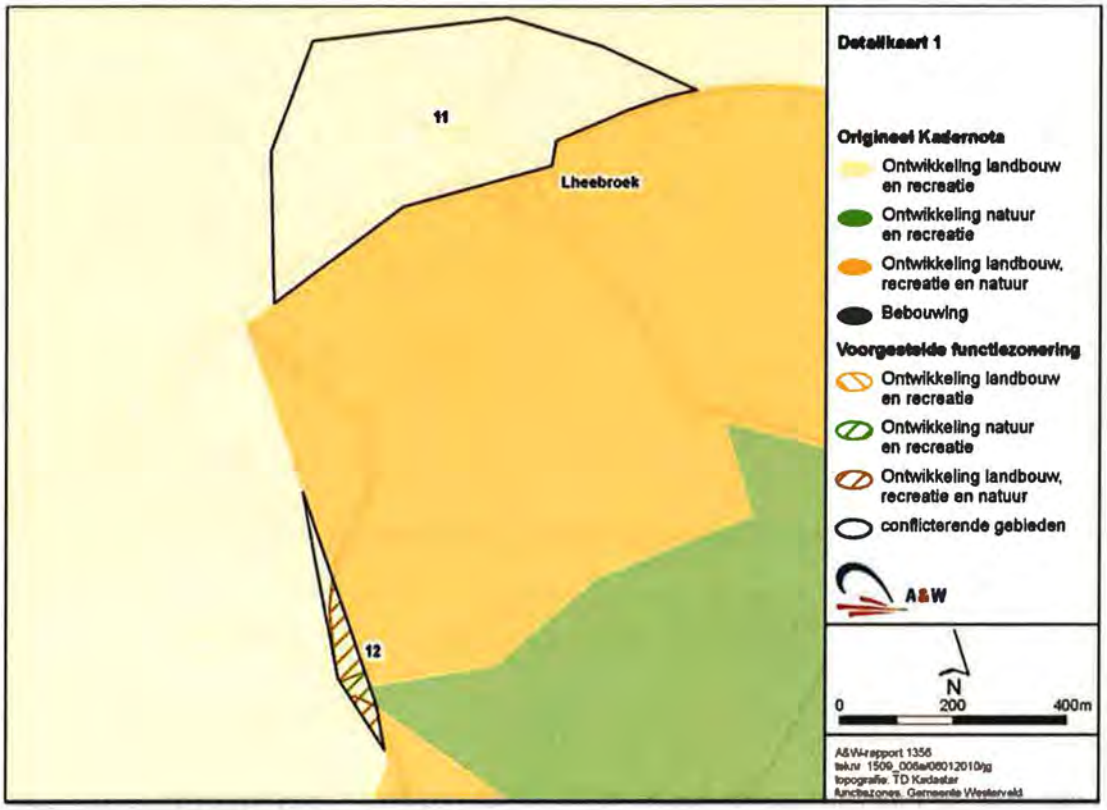

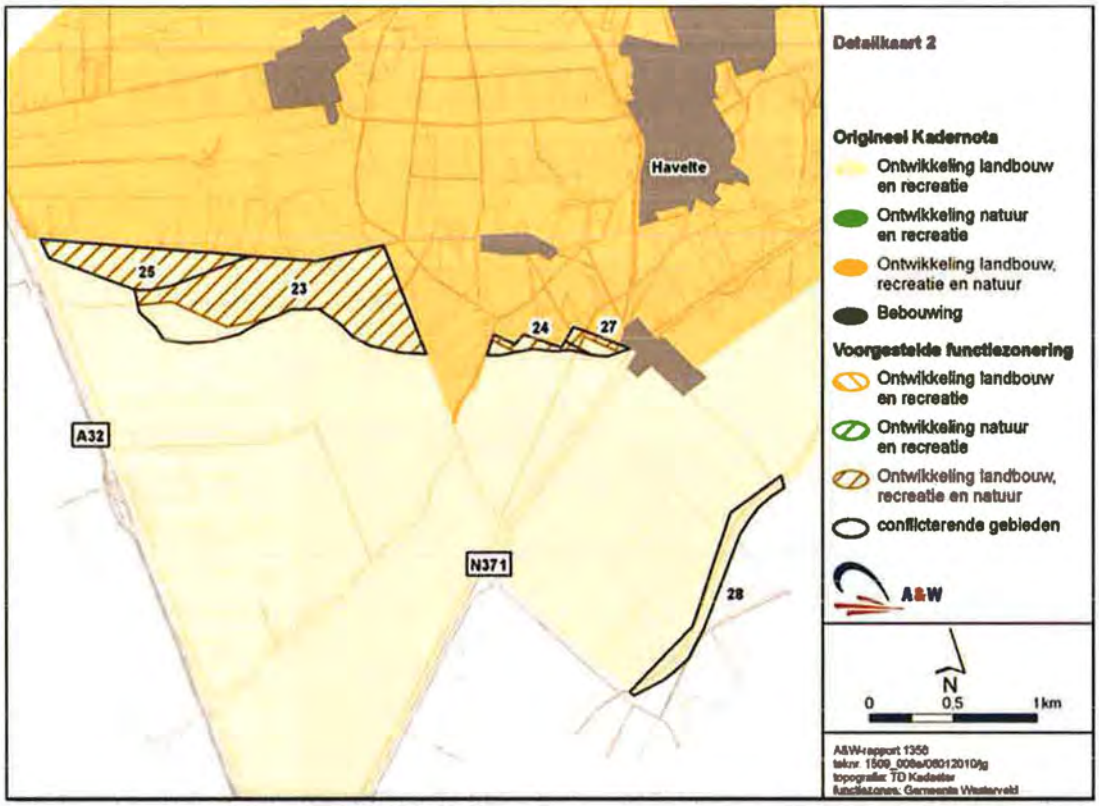
Havelte
25
23
24
27
A32
N371
28
Detailkaart 2
Origineel Kadernota
Ontwikkeling landbouw en recreatie
Ontwikkeling natuur en recreatie
Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
Bebouwing
Voorgestelde functiezonering
Ontwikkeling landbouw en recreatie
Ontwikkeling natuur en recreatie
Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
conflicterende gebieden
A&W
N
0
0,5
1 km
A&W-rapport 1356
teknr. 1509_008a/08012010/jg
topografie: TD Kadaster
functiezones: Gemeente Westerveld

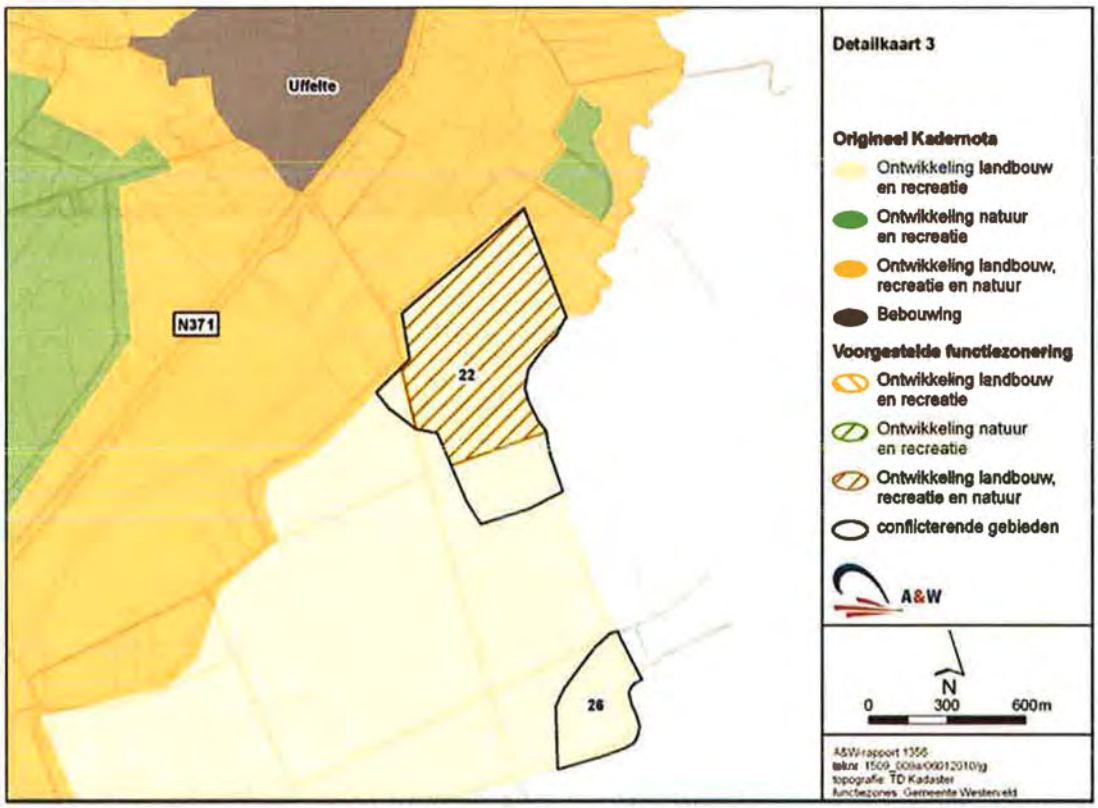
Uffelte
N371
22
26
Detailkaart 3
Origineel Kadernota
Ontwikkeling landbouw en recreatie
Ontwikkeling natuur en recreatie
Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
Bebouwing
Voorgestelde functiezonering
Ontwikkeling landbouw en recreatie
Ontwikkeling natuur en recreatie
Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
conflicterende gebieden
A&W
N
0
300
600m
A&W-rapport 1356
teknr. 1509_008a/08012010/jg
topografie: TD Kadaster
functiezones: Gemeente Westerveld

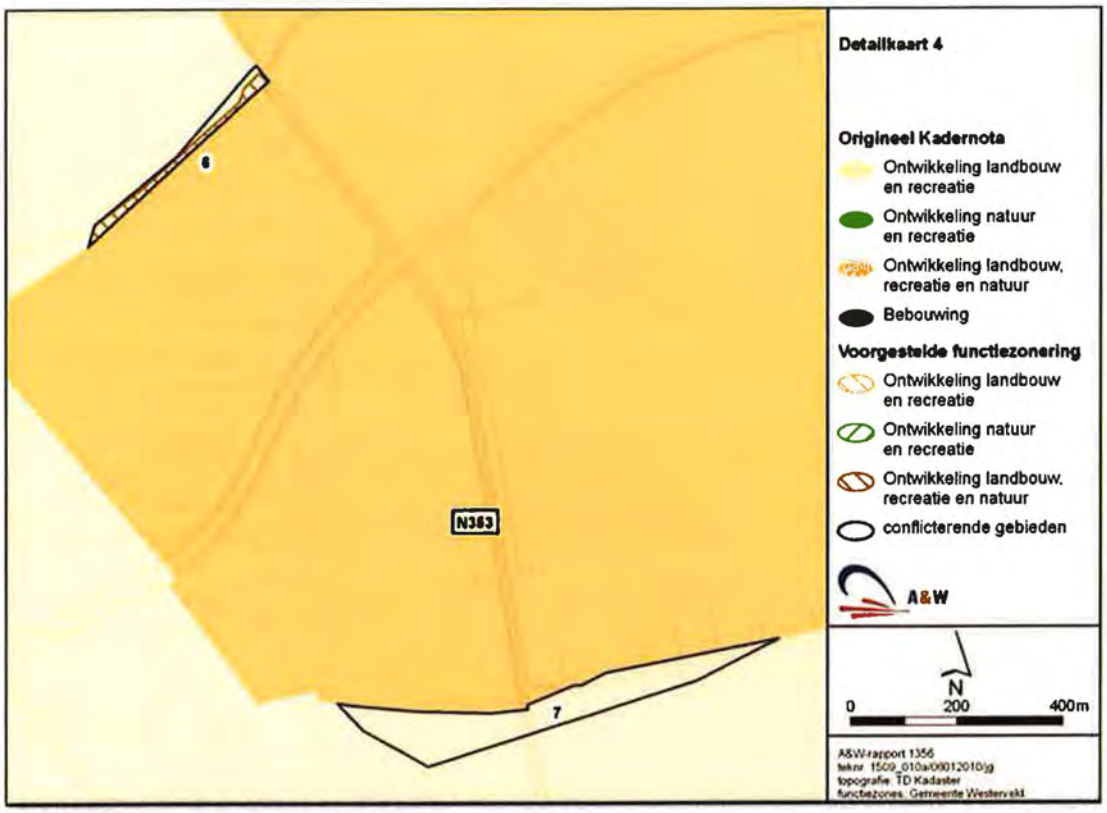
6
N363
7
Detailkaart 4
Origineel Kadernota
Ontwikkeling landbouw en recreatie
Ontwikkeling natuur en recreatie
Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
Bebouwing
Voorgestelde functiezonering
Ontwikkeling landbouw en recreatie
Ontwikkeling natuur en recreatie
Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
conflicterende gebieden
A&W
N
0
200
400m
A&W-rapport 1356
tekn: 1509_010a/0001201(0)g
topografie: TD Kadaster
functiezones: Gemeente Westerveld

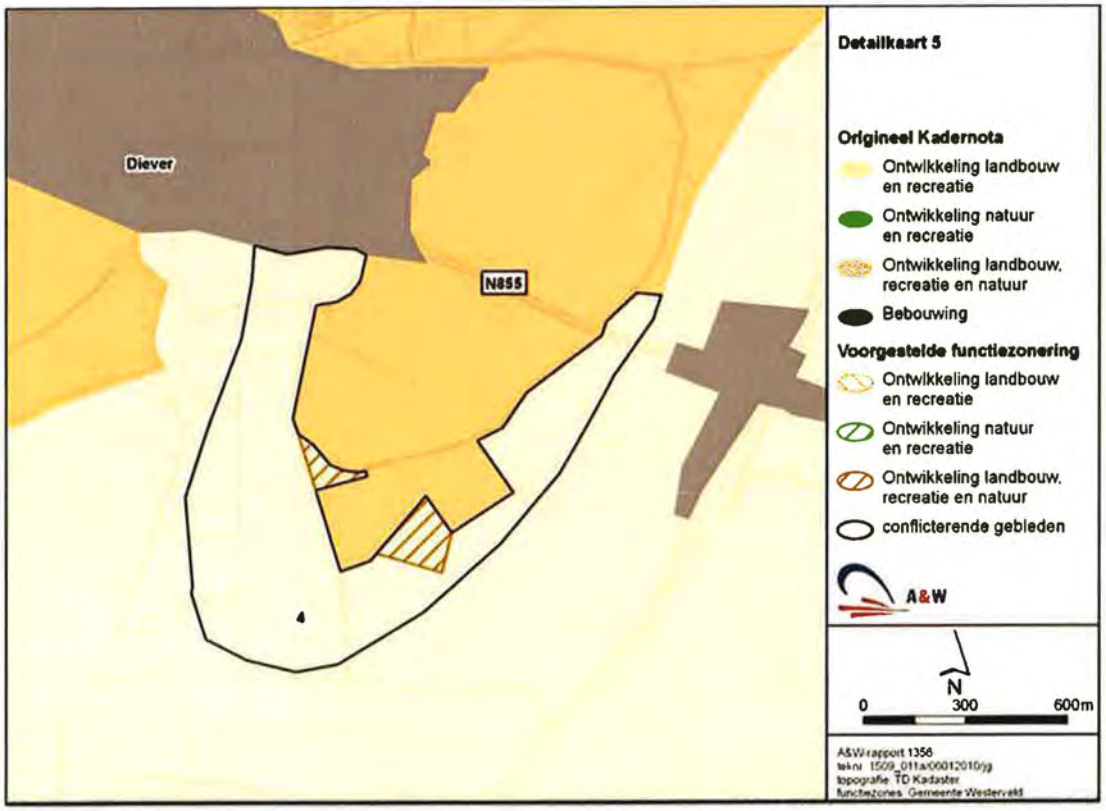
Diever
N855
4
Detailkaart 5
Origineel Kadernota
Ontwikkeling landbouw en recreatie
Ontwikkeling natuur en recreatie
Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
Bebouwing
Voorgestelde functiezonering
Ontwikkeling landbouw en recreatie
Ontwikkeling natuur en recreatie
Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
conflicterende gebieden
A&W
N
0
300
600m
A&W-rapport 1356
tekn: 1509_011a/0001201(0)g
topografie: TD Kadaster
functiezones: Gemeente Westerveld

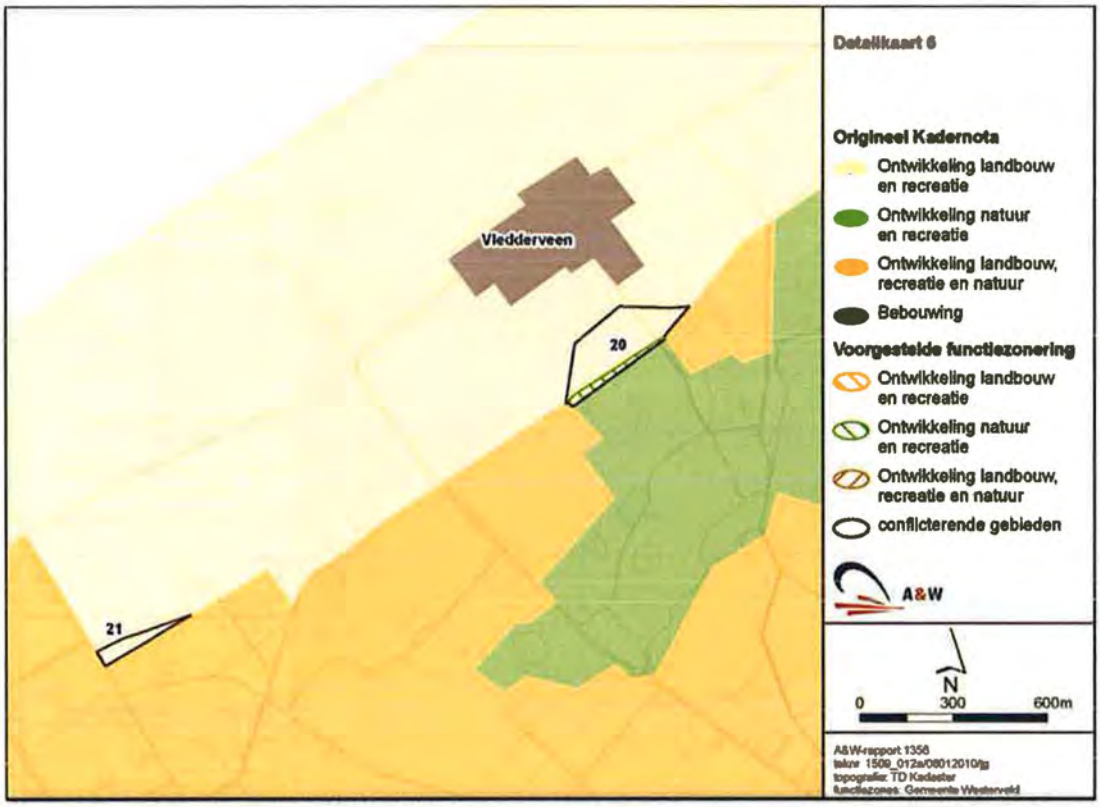
Vledderveen
20
21
Detailkaart 6
Origineel Kadernota
Ontwikkeling landbouw en recreatie
Ontwikkeling natuur en recreatie
Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
Bebouwing
Voorgestelde functiezonering
Ontwikkeling landbouw en recreatie
Ontwikkeling natuur en recreatie
Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
conflicterende gebieden
A&W
N
0
300
600m
A&W-rapport 1356
topografie: TD Kadaster
functiezones: Gemeente Westerveld

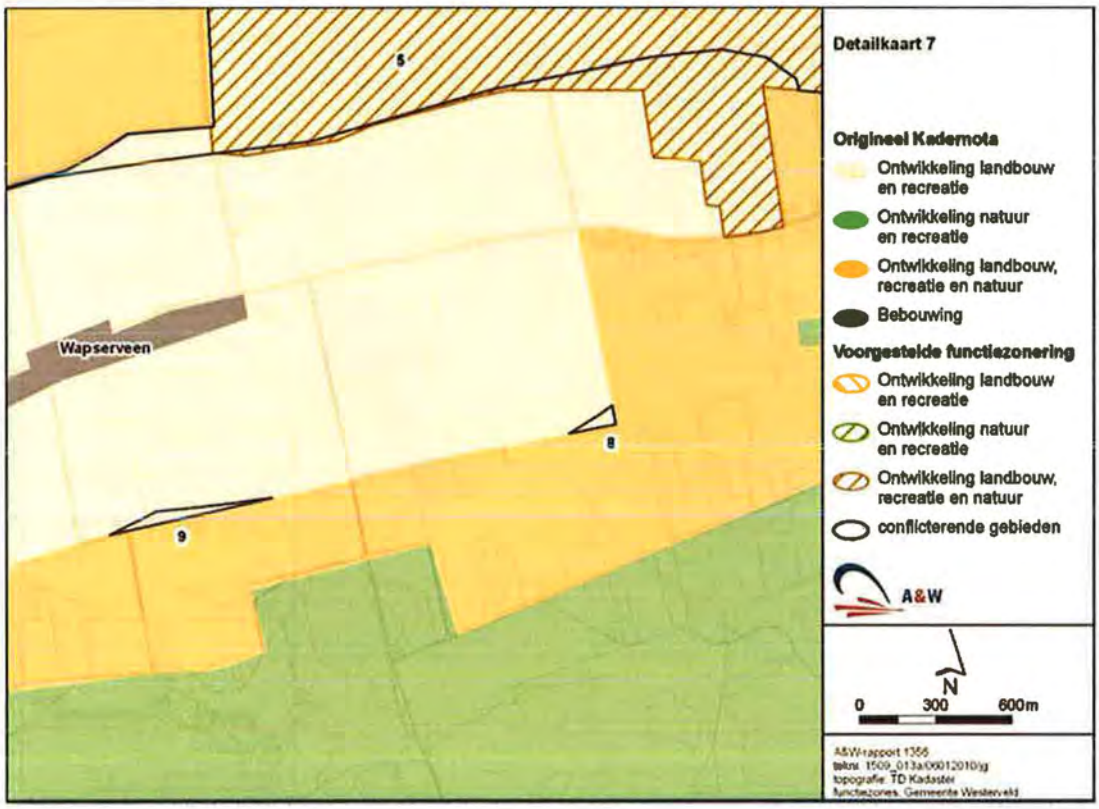
5
Wapserveen
8
9
Detailkaart 7
Origineel Kadernota
Ontwikkeling landbouw en recreatie
Ontwikkeling natuur en recreatie
Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
Bebouwing
Voorgestelde functiezonering
Ontwikkeling landbouw en recreatie
Ontwikkeling natuur en recreatie
Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
conflicterende gebieden
A&W
N
0
300
600m
A&W-rapport 1356
topografie: TD Kadaster
functiezones: Gemeente Westerveld

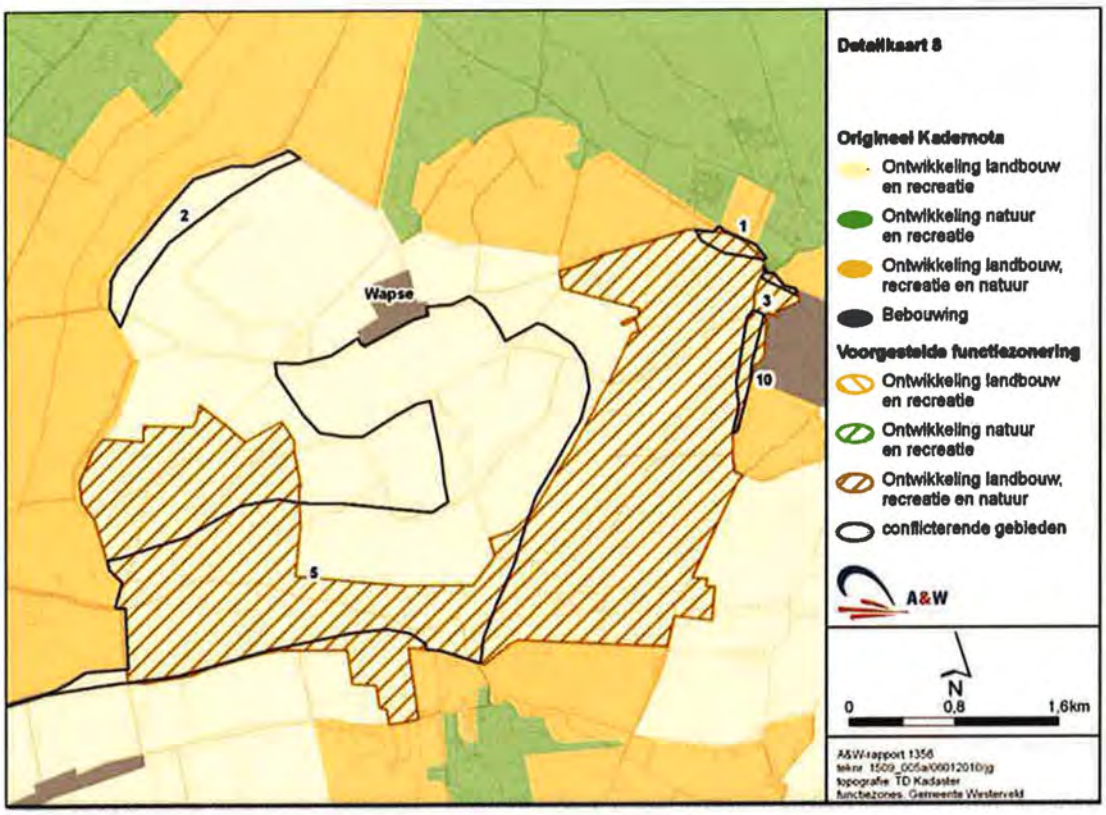
Detailkaart 8
Origineel Kadernota
Ontwikkeling landbouw en recreatie
Ontwikkeling natuur en recreatie
Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
Bebouwing
Voorgestelde functiezonering
Ontwikkeling landbouw en recreatie
Ontwikkeling natuur en recreatie
Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
conflicterende gebieden
A&W
N
0
0,8
1,6km
A&W-rapport 1356
Wapse
1
2
3
5
10

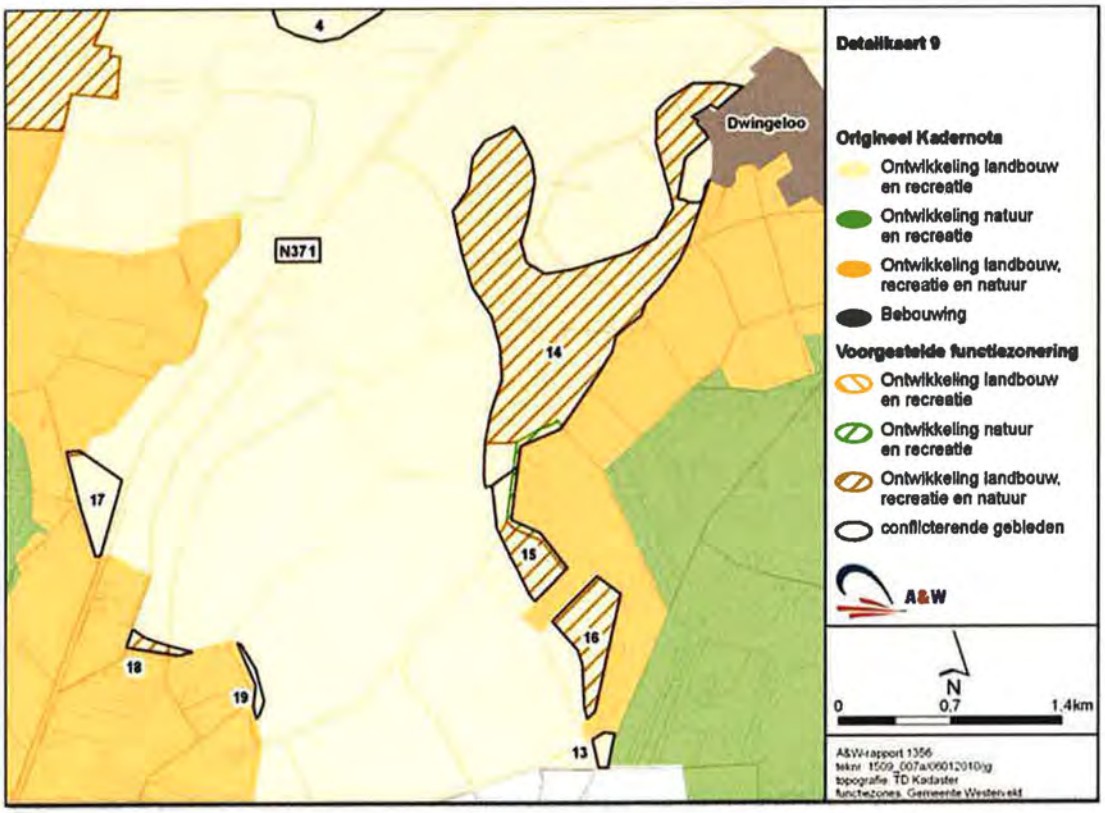
Detailkaart 9
Origineel Kadernota
Ontwikkeling landbouw en recreatie
Ontwikkeling natuur en recreatie
Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
Bebouwing
Voorgestelde functiezonering
Ontwikkeling landbouw en recreatie
Ontwikkeling natuur en recreatie
Ontwikkeling landbouw, recreatie en natuur
conflicterende gebieden
A&W
N
0
0,7
1,4km
A&W-rapport 1356
Dwingeloo
N371
4
13
14
15
16
17
18
19

BIJLAGE 6. ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR EN NATUURPARELKAART

Ecologische hoofdstructuur, ecologische verbindingszone en voorgestelde natuurparels binnen gemeente Westerveld

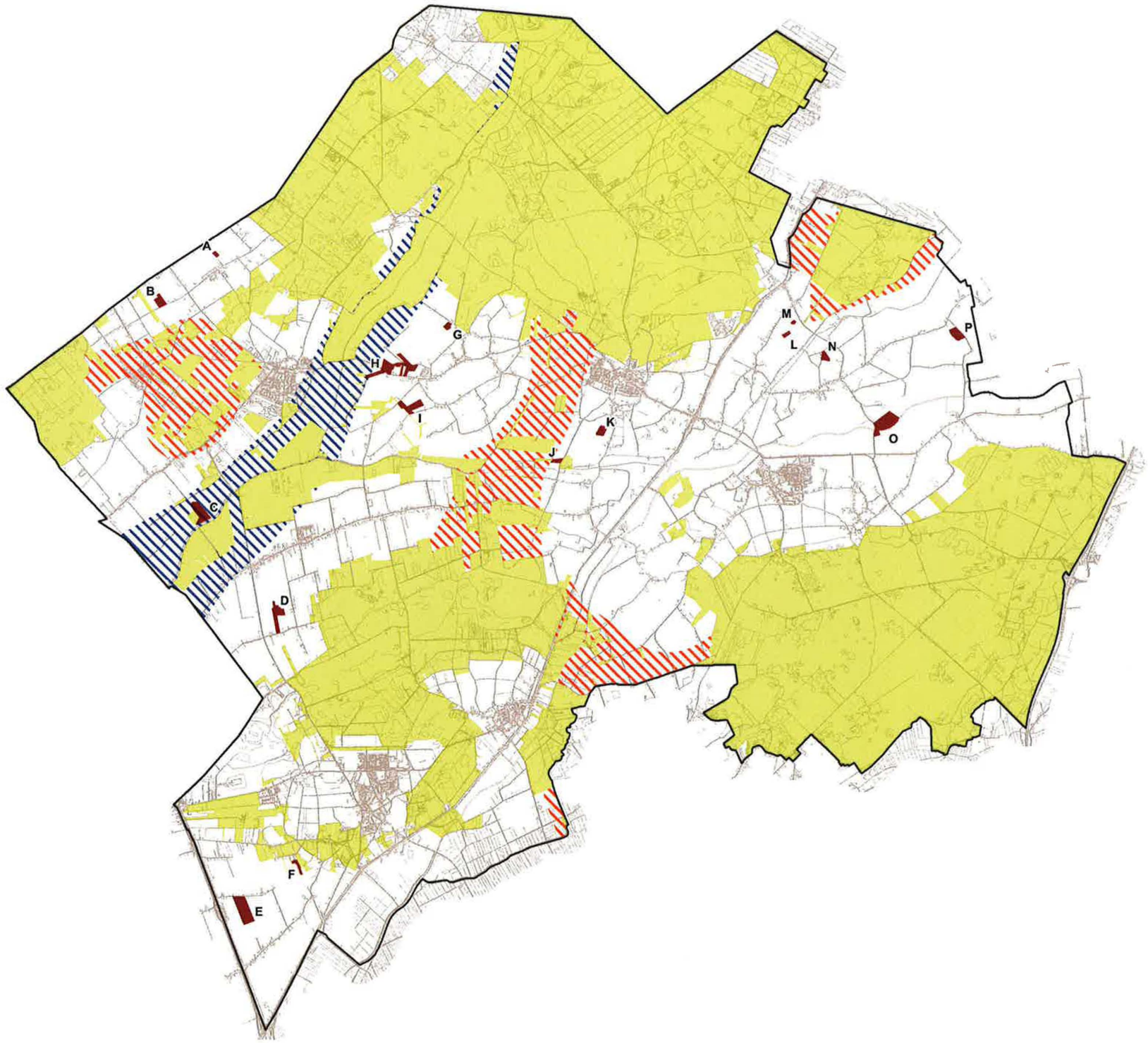

- voorgestelde natuurparels
- ecologische hoofdstructuur
- ecologische verbindingszone
- robuuste verbindingszone

A&W

N

0 2 4km

A&W-rapport 1356
teknr. 1509_021a/11122009/jg
topografie: TD Kadaster
ehs & evz: Provincie Drenthe (2007)

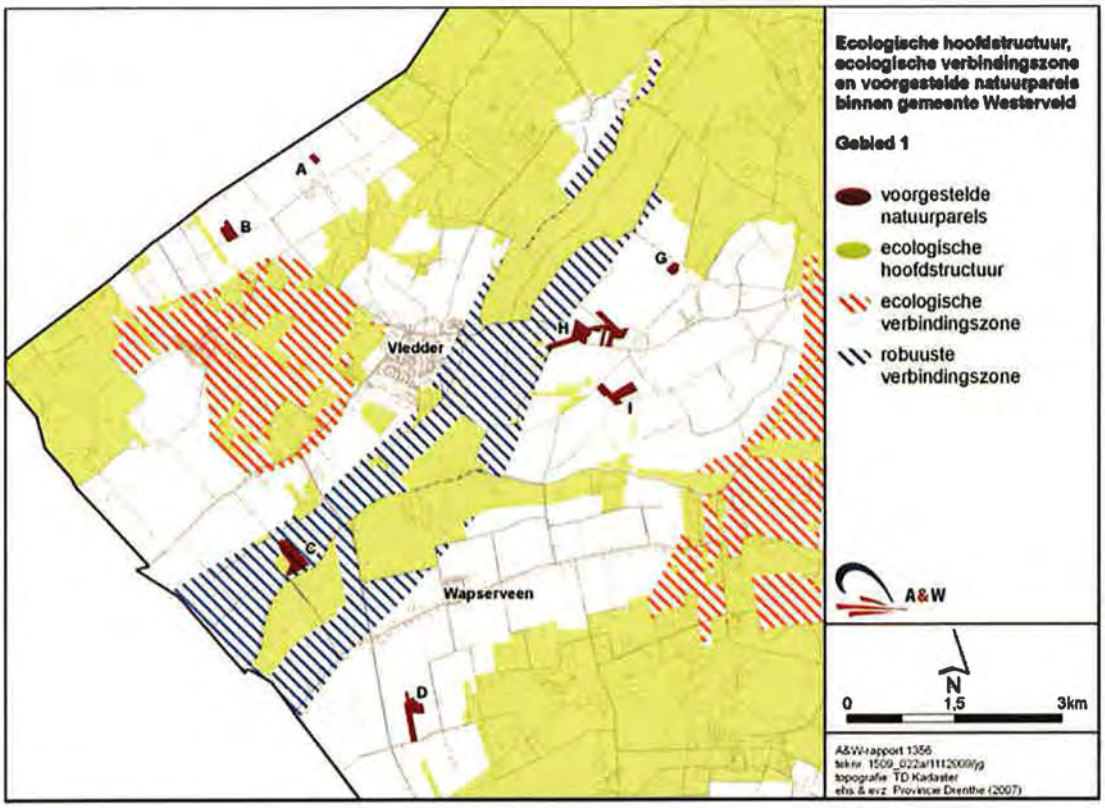
Ecologische hoofdstructuur, ecologische verbindingszone en voorgestelde natuurparels binnen gemeente Westerveld
Gebied 1
voorgestelde natuurparels
ecologische hoofdstructuur
ecologische verbindingszone
robuuste verbindingszone
A
B
C
D
G
H
I
Vledder
Wapserveen
A&W
N
0
1,5
3km
A&W-rapport 1356
tek-nr 1509_022a/11120091jg
topografie TD Kadaster
ehs & evz Provincie Drenthe (2007)

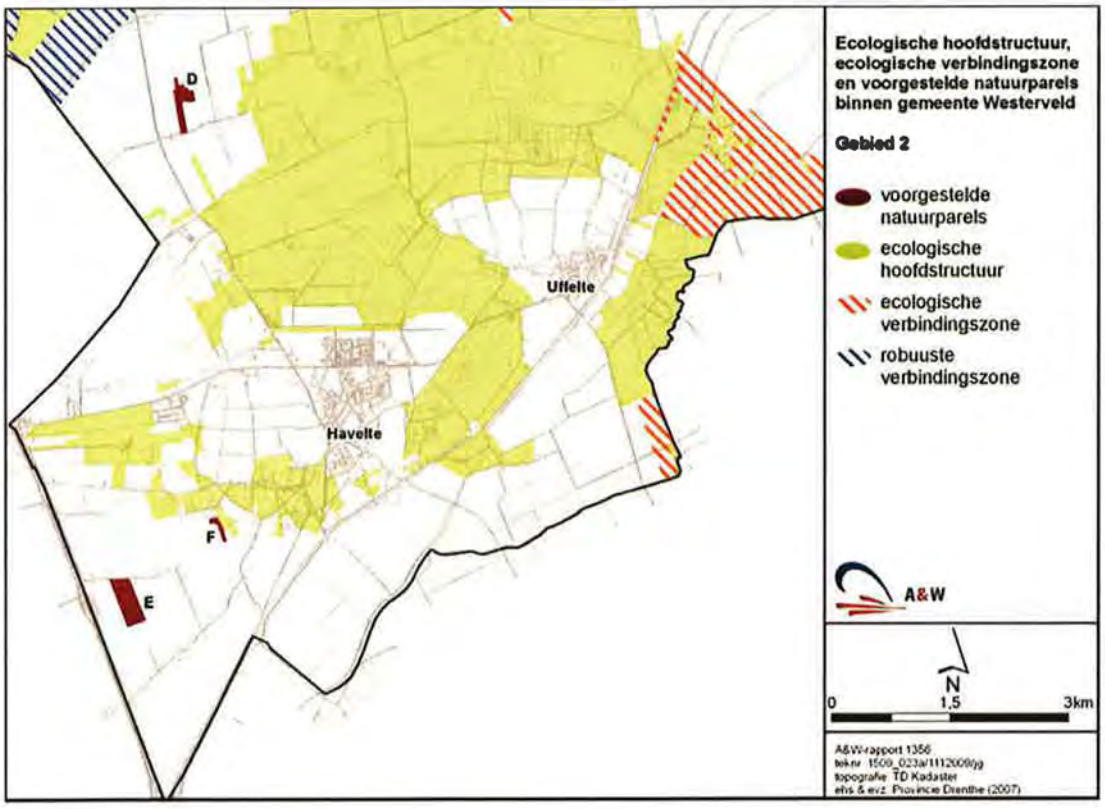
Ecologische hoofdstructuur, ecologische verbindingszone en voorgestelde natuurparels binnen gemeente Westerveld
Gebied 2
voorgestelde natuurparels
ecologische hoofdstructuur
ecologische verbindingszone
robuuste verbindingszone
D
E
F
Uffelte
Havelte
A&W
N
0
1,5
3km
A&W-rapport 1356
tek-nr 1509_023a/11120091jg
topografie TD Kadaster
ehs & evz Provincie Drenthe (2007)

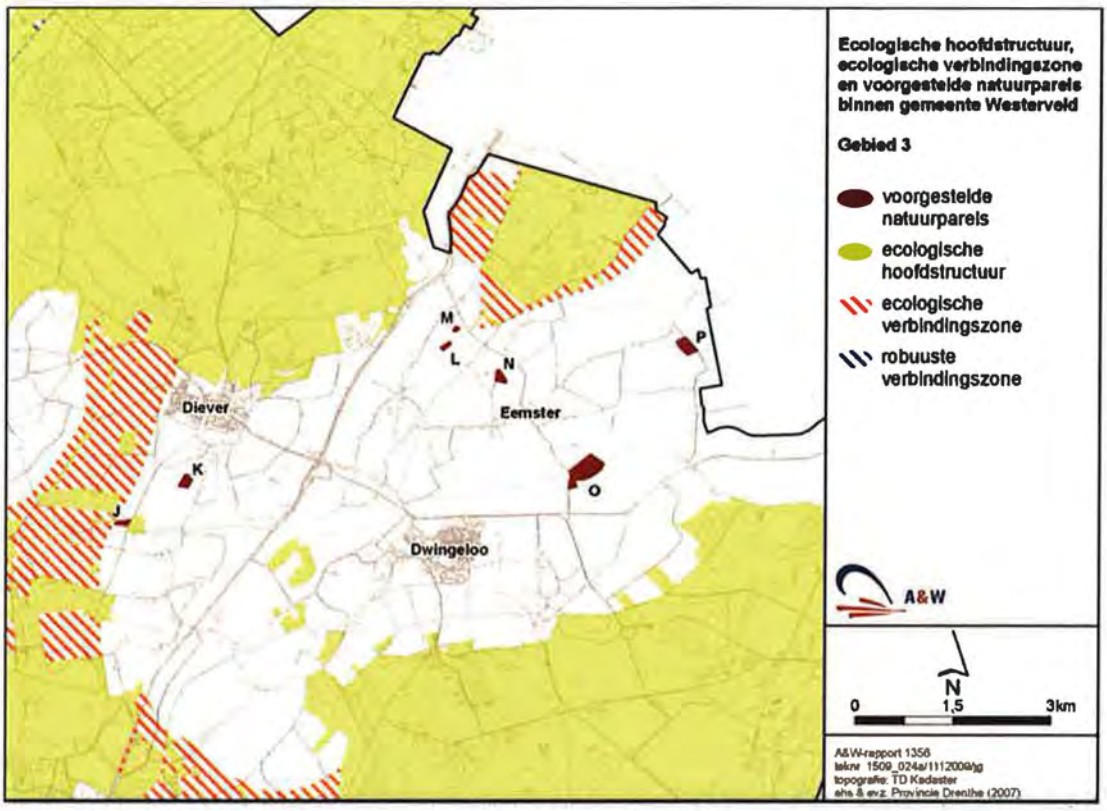
Ecologische hoofdstructuur, ecologische verbindingszone en voorgestelde natuurpareis binnen gemeente Westerveld
Gebied 3
voorgestelde natuurpareis
ecologische hoofdstructuur
ecologische verbindingszone
robuuste verbindingszone
Diever
Eemster
Dwingeloo
J
K
L
M
N
O
P
A&W
N
0
1,5
3km
A&W-rapport 1356
tekn: 1509_024a/1112009/jg
topografie: TD Kadaster
ehs & evz: Provincie Drenthe (2007)

BIJLAGE 5

BRANDWEER
Drenthe

ONTVANGEN 16 FEB. 2011

Gemeente Westerveld
t.a.v. het college van Burgemeester en Wethouders
Postbus 50
7970 AB HAVELTE

Postbus 402
9400 AK Assen

Bezoekadres
Jan Fabriciusstraat 60, Assen
T. (0592) 32 46 60

Bankrelatie
BNG nr. 28.50.64.118

pagina
1/3

ons kenmerk	**uw kenmerk**	**Datum**
U085	-	14 februari 2011
Inlichtingen bij	**Doorkiesnummer**	**e-mail**
Esther van der Duin	06 25 27 48 02	esther.vanderduin@hvd-drenthe.nl

Onderwerp
Advies bestemmingsplan Buitengebied Westerveld

Geacht college,

In het laatste kwartaal van 2010 is op informele wijze een adviesaanvraag ontvangen met het verzoek om te adviseren op het bestemmingsplan Buitengebied Westerveld.

Het ontwerp bestemmingsplan dateert van begin 2010. Ik betreur het dat de adviesaanvraag in zo'n laat stadium is ingediend. Door de brandweer vroegtijdig te betrekken is het mogelijk om in een vroeg stadium te overleggen over de mogelijkheden tot optimalisatie van de veiligheid. De ervaring leert dat vroegtijdige samenwerking leidt tot betere eindresultaten.
Ik verzoek u dringend de brandweer zo vroeg mogelijk in het proces te betrekken. Daarnaast adviseer ik u de adviesaanvragen formeel in te dienen, gezien het wettelijk verplichte karakter van dergelijke aanvragen.

Situatie
Het bestemmingsplan 'Buitengebied Westerveld' betreft grote delen van de gemeente Westerveld. Voor de dorpskernen en enkele natuurgebieden zijn aparte bestemmingsplannen opgesteld. De rest van de gemeente valt onder dit bestemmingsplan 'Buitengebied Westerveld'. Het plangebied kenmerkt zich door een groot oppervlak, veel natuur, agrarische activiteiten en een lage bevolkingsdichtheid.

Binnen het plangebied liggen diverse risicobronnen of invloedsgebieden van risicobronnen. In het brandweeradvies worden alleen de risicobronnen beschouwd die vallen onder het externe veiligheidsbeleid. Binnen het plangebied betreft het de volgende (invloedsgebieden van) risicobronnen:
- 5 LPG-tankstations
- Transportaders: A28, A32 en N371
- 4 buisleidingen voor het hogedruk transport van aardgas

Wetgeving
Bij het transport van gevaarlijke stoffen is de circulaire 'Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen' op dit moment vigerend. Daarnaast is geanticipeerd op het toekomstige 'Besluit transportroutes gevaarlijke stoffen', waarvan de concepttekst reeds bekend is.
Verder is getoetst aan het Besluit externe veiligheid buisleidingen en de bijbehorende regeling met betrekking tot de in het plangebied aanwezige hogedruk aardgastransportleidingen.
Tenslotte is voor de LPG-tankstations gekeken naar het Besluit externe veiligheid inrichtingen en de bijbehorende regeling.

Rol van het brandweeradvies
Het brandweeradvies maakt onderdeel uit van de verantwoordingsplicht van het groepsrisico en helpt het bevoegd gezag bij het maken van een verantwoorde afweging ten aanzien van het groepsrisico.
Het groepsrisico gaat over de cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting of transportas waar zich een ongewoon voorval met gevaarlijke stoffen voordoet.
Met het groepsrisico wordt een maat gegeven voor de maatschappelijke ontwrichting bij een ramp. Het groepsrisico heeft een directe relatie met de aanwezigheid van risicobronnen (risicovolle inrichtingen, transport gevaarlijke stoffen via weg, waterwegen, spoorwegen en buisleidingen).
Het brandweeradvies beoordeelt binnen het invloedsgebied van een risicobron of transportas welke mogelijkheden er zijn tot voorbereiding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval en over de zelfredzaamheid van aanwezige burgers.

Geadviseerde maatregelen vanwege externe veiligheid
Ter verbetering van de mogelijkheden voor de zelfredzaamheid van burgers en ter verbetering van de voorbereiding op de incidentbestrijding adviseer ik u een aantal maatregelen. Een korte weergave van voorgestelde maatregelen vindt u in onderstaande tabel. Voor een uitgebreid overzicht verwijs ik naar advies zelf.

Type maatregel	Inhoud maatregel
Planologisch	Voeg aan de wijzigingsbevoegdheid voor bestemmingen 'Agrarisch - 1' en 'Agrarisch – 2' een adviesplicht voor de regionale brandweer toe, wanneer het agrarische bedrijfspercelen betreft die zich binnen 200 meter van een risicobron bevinden.
	Beperk de personendichtheid op het terrein voor recreatieve doeleinden direct naast het vulpunt van LPG-tankstation Koops en Zn. in Havelte om het groepsrisico op het bestaande niveau te houden.
Milieuvergunning technisch	Er zijn geen te adviseren maatregelen.
Overig (bijv. bouwkundig)	Er zijn geen te adviseren maatregelen.
Voorbereiding op hulpverlening en rampenbestrijding.	Voorzie LPG tankstations met onvoldoende bluswatercapaciteit in de omgeving van een extra bluswatervoorziening.

Informatieverstrekking aan burger en ondernemer	Voer een actief beleid ten aanzien van risicocommunicatie om de burger en ondernemer bewust te maken van risico's in de leefomgeving en tegelijkertijd handelingsperspectief te bieden in het geval van een calamiteit.

Conclusie
In de huidige maatschappij zijn risico's ten aanzien van opslag en transport van gevaarlijke stoffen onvermijdelijk. Het is daarom van belang dat u, als bestuur, op de hoogte bent van de aanwezige risico's. Alleen dan kan bewust afgewogen worden welke risico's acceptabel geacht worden.
Zelfs wanneer de veiligheid zo veel mogelijk geoptimaliseerd is, kan er een zwaar ongeval of een ramp plaatsvinden. Het is daarom van belang dat alle betrokken partijen zich bewust zijn van dit restrisico en de mogelijke effecten daarvan.

Tot slot
Ik verwacht u met dit advies van dienst te zijn geweest. Voor meer informatie kunt u zich wenden tot de adviseur risicobeheersing mevr. Esther van der Duin, Hulpverleningsdienst Drenthe, sector Brandweer Drenthe.

Conform artikel 3.43 van de Algemene wet bestuursrecht ontvang ik graag van uw zijde een afschrift van het genomen besluit.

Hoogachtend,

Fred Heerink,
Regionaal Commandant Brandweer Drenthe

Bijlage: 1 advies

Hulpverleningsdienst
Drenthe

Brandweeradvies externe veiligheid inzake bestemmingsplan Buitengebied Westerveld (gemeente Westerveld)

Auteur: E. (Esther) van der Duin - Klap
Datum: 10 februari 2011
Versie: concept

Inhoudsopgave

1. Aanleiding en voortraject 3
1.1 Aanleiding 3
1.2 Voortraject 3
2. Doelstelling en opbouw van het advies 3
2.1 Doelstelling 3
2.2 Opbouw 3
2.3 Begrippen 4
3. Situatiebeschrijving 5
3.1 Algemeen 5
3.2 Risicobronnen 5
3.2.1 LPG tankstations 5
3.2.2 Buisleidingen 5
3.2.3 Transport gevaarlijke stoffen over de weg en het spoor 6
3.2.4 Overige risicobronnen 6
4. Risico's en maatregelen LPG-tankstations 8
4.1 Algemeen 8
4.2 Maatgevend scenario 8
4.3 Zelfredzaamheid 8
4.4 Bestrijdbaarheid 8
4.5 Te adviseren maatregelen 9
5. Risico's en maatregelen transport van gevaarlijke stoffen over de weg 11
5.1 Algemeen 11
5.2 Maatgevend scenario 11
5.3 Zelfredzaamheid 11
5.4 Bestrijdbaarheid 11
5.5 Te adviseren maatregelen 12
6. Risico's en maatregelen bij buisleidingen 13
6.1 Algemeen 13
6.2 Maatgevend scenario 13
6.3 Zelfredzaamheid 13
6.4 Bestrijdbaarheid 13
6.5 Te adviseren maatregelen 14
7. Samenvatting geadviseerde maatregelen 15
8. Tot slot 17
9. Referenties en juridisch kader 18
Bijlage 1: Beschrijving scenario's 19

1. Aanleiding en voortraject

1.1 Aanleiding

Door de gemeente Westerveld is in het kader van de actualisatie van bestemmingsplannen een bestemmingsplan opgesteld voor het buitengebied van Westerveld. Dit bestemmingsplan beheist het grootste gedeelte van de gemeente Westerveld. De dorpskernen en enkele specifieke (natuur-)gebieden vallen niet onder dit bestemmingsplan

De regionale brandweer (Hulpverleningsdienst Drenthe) brengt, als aangewezen adviseur, advies uit over de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de ramp of zwaar ongeval en de zelfredzaamheid van burgers.

1.2 Voortraject

Er is geen formele adviesaanvraag ingediend bij de Hulpverleningsdienst Drenthe. Eind september 2010 is op informele wijze om advies gevraagd bij de brandweer ZuidWest Drenthe, die de vraag vervolgens heeft doorgespeeld naar de Hulpverleningsdienst Drenthe.
Eind oktober 2010 is er een kort overleg geweest met dhr. J. Kamping over de inhoud van het bestemmingsplan. Vanwege de omvang van het bestemmingsplan heeft het geruime tijd geduurd voor het brandweeradvies is afgerond.

2. Doelstelling en opbouw van het advies

2.1 Doelstelling

De doelstelling van het advies is om het bevoegd gezag te ondersteunen bij het maken van een verantwoorde afweging ten aanzien van het groepsrisico. De verantwoording van het groepsrisico is vastgelegd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen, de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen en het Besluit externe veiligheid buisleidingen. De adviestaak van de regionale brandweer is in dezelfde regelgeving vastgelegd.

Het groepsrisico geeft de kans weer dat een groep mensen komt te overlijden als gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico geeft een maat voor de maatschappelijke ontwrichting bij een ramp en heeft een directe relatie met de aanwezigheid van risicobronnen (risicovolle inrichtingen, transport gevaarlijke stoffen via weg, waterwegen, spoorwegen en buisleidingen).
Het aanwezige risico wordt enerzijds bepaald door de kans dat een incident zich voordoet en anderzijds door de effecten die optreden als gevolg van een incident.

2.2 Opbouw

Het advies bestaat uit drie componenten. De componenten worden beschreven per type risicobron:

1. Het verschaffen van inzicht in de incidenten die zich voor kunnen doen en de effecten van die incidenten.
2. Het verschaffen van inzicht in de mogelijkheden voor het verbeteren van de zelfredzaamheid van aanwezige personen en mogelijkheden voor het verbeteren van de hulpverlening en incidentbestrijding.
3. Geadviseerde maatregelen die gericht zijn op het verlagen van het aanwezige risico (risicoreducerende maatregelen). De geadviseerde maatregelen zijn gericht op het verkleinen van de kans dat een incident zich voordoet

(bronmaatregelen), dan wel het beperken van de gevolgen van een incident (effectmaatregelen).
In hoofdstuk 7 van dit advies worden alle geadviseerde maatregelen samengevat.

Het gegeven advies dient door het bevoegd gezag te worden betrokken in de afweging of het aanwezige risico te verantwoorden is.

2.3 Begrippen

Voor een goed begrip van dit advies is het noodzakelijk enkele terugkerende begrippen te verduidelijken.

Plaatsgebonden risico
Risico op een plaats buiten een transportroute of inrichting, uitgedrukt in een waarde voor de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval, op die transportroute of in die inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.

Groepsrisico
Cumulatieve kansen per jaar dat tien of meer personen in het invloedsgebied van een transportroute of inrichting overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval, op die transportroute of inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is. Indien het transportroutes betreft wordt het groepsrisico berekend over een kilometer van de transportroute

Invloedsgebied
Vastgesteld gebied waarin personen worden meegeteld voor de verantwoording van het groepsrisico. Het invloedsgebied loopt in principe tot de 1% letaliteitsgrens. Uitzondering daarop vormen scenario's met LPG. Daar loopt het invloedsgebied tot de 99% letaliteitsgrens, vanwege de korte afstand tussen de 99% en 1% letaliteitsgrens en het geringe aantal slachtoffers wat op die afstand valt. [4]

100% letaliteitszone
Dat deel van het invloedsgebied waarin alle aanwezige personen zullen komen te overlijden. Daarbij maakt het niet uit of men zich binnen- of buitenshuis bevindt.

1% letaliteitsgrens
Dat deel van het invloedsgebied waarin de letaliteit afneemt van 100% (de rand van de 100% letaliteitszone) tot 1% (meestal ook de rand van het invloedsgebied). In dit gebied wordt aangenomen dat personen binnenshuis voldoende bescherming hebben van het gebouw waarin zij zich bevinden. De slachtoffers vallen daarom met name buitenshuis.

QRA
Ook bekend als kwantitatieve risicoanalyse. Methode om risico's in de omgeving van risicobronnen te berekenen en te visualiseren.

3. Situatiebeschrijving

3.1 Algemeen

Het plangebied [5] betreft het buitengebied van de gemeente Westerveld en kenmerkt zich door veel natuur, agrarische activiteiten en een lage bevolkingsdichtheid.

3.2 Risicobronnen

In het plangebied is een aantal typen risicobronnen relevant:

- LPG tankstations
- Buisleidingen
- Transport over de weg / het spoor
- Overige risicobronnen

3.2.1 LPG tankstations

Er zijn 5 LPG tankstations die invloed hebben op het plangebied:

- Fa. Koops en Zn. te Havelte
- Tankstation Blok te Dieverbrug
- Autobedrijf Chatelein te Dwingeloo
- Tankstation Paardewelde te Darp
- Tankstation Bovenboer te Nijeveen *(het tankstation ligt buiten de gemeente Westerveld. Het invloedsgebied ligt echter wel in het plangebied)*

In de toelichting van het bestemmingsplan [5] wordt nog een 6e LPG tankstation genoemd: Garage Menger te Frederiksoord. Volgens de plankaart ligt dit garagebedrijf (incl. invloedsgebied) echter niet in het plangebied. Dit tankstation wordt daarom niet verder beschouwd.

3.2.2 Buisleidingen

Er liggen vier buisleidingen (hogedruk aardgastransportleidingen) in het plangebied.

Nr	Naam	Eigenaar	Diameter	Werkdruk
1	07-NSL-1-6-S-502	Vermilion Oil & Gas	6 inch	89 bar
2	N-521-45-KR	Gasunie	4 inch	40 bar
3	N-500-15-KR	Gasunie	6 inch	40 bar
4	000771-4	N.A.M.	8 inch	85 bar

Tabel: algemene gegevens m.b.t. de buisleidingen

Er zijn door de gemeente tot op heden geen QRA's gemaakt t.b.v. het groepsrisico voor de aanwezige buisleidingen in het plangebied. Er wordt voor het bepalen van het invloedsgebied daarom uitgegaan van algemene afstanden zoals die door de Gasunie gehanteerd worden. Deze afstanden zijn afhankelijk van de diameter en werkdruk van een buisleiding.

Voor de buisleidingen in het plangebied levert dit de volgende afstanden:

Nr	Naam	Invloedsgebied (1% letaliteitszone)	100% letaliteitszone
1	07-NSL-1-6-S-502	100 meter	70 meter
2	N-521-45-KR	45 meter	30 meter
3	N-500-15-KR	75 meter	50 meter
4	000771-4	130 meter	70 meter

Tabel:veiligheidsafstanden

De locatie van de buisleidingen is hieronder weergegeven op een kaart. De nummers corresponderen met de nummers (Nr) zoals gebruikt in bovenstaande tabellen.

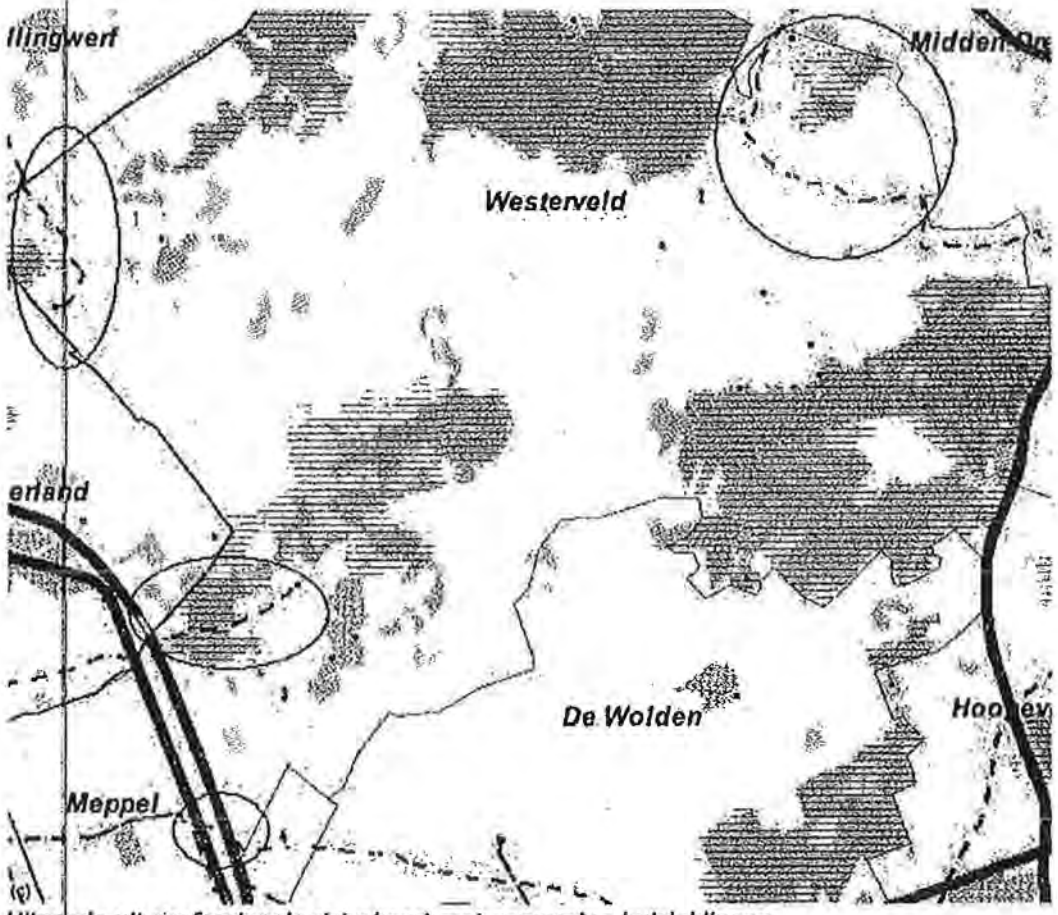

Uitsnede uit professionele risicokaart met aanwezige buisleidingen

3.2.3 Transport gevaarlijke stoffen over de weg en het spoor

Er lopen drie transportassen door de gemeente Westerveld waarover transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. Het aantal transporten dat plaatsvindt maakt deze transportassen relevant in het kader van externe veiligheid.
Het betreft de volgende wegen:

- N371 (provinciale weg)
- A28 (rijksweg)
- A32 (rijksweg)

Over het spoor blijkt geen transport van gevaarlijke stoffen plaats te vinden. Het spoor wordt daarom niet verder meegenomen in dit advies.

3.2.4 Overige risicobronnen

Er zijn diverse andere invloedsgebieden van risicobronnen aanwezig binnen het plangebied. Het betreft hier echter geen risicobronnen die onder de regelgeving voor externe veiligheid vallen en waarvoor verantwoording van het groepsrisico aan de orde is. Deze risicobronnen worden hieronder volledigheidshalve genoemd, maar worden niet verder uitgewerkt in dit advies.

- Gasbehandelingsinstallatie Nijensleek 1, Nijensleek
- Bosbad Vledder, vledder (opslag natrium hypochloriet)
- Zwembad De Kerkvlekken, Havelte (opslag chloorbleekloog en zoutzuur)
- Camping Groot Bartje, Zorgvlied (opslag natriumhypochloriet en zwavelzuur)
- Camping d'Olde Lantschap, Wateren (opslag chloorbleekloog, propaan)
- Camping Hoeve aan de weg, Oude Willem (opslag propaan)
- Bosbad De Paasbergen, Dwingeloo (opslag natriumhypochloriet en zwavelzuur)
- Hotel De Börken, Dwingeloo (opslag natriumhypochloriet en zwavelzuur)
- Vakantiepark De Wiltzangh, Ruinen (opslag chloorbleekloog en zwavelzuur)

Tenslotte geldt ook de Johannes Postkazerne in Havelte/Darp als risicobron. Het ministerie van Defensie berekent de afstanden die aangehouden moeten worden in het bestemmingsplan. Derhalve wordt er in dit advies niet verder op deze inrichting ingegaan

4. Risico's en maatregelen LPG-tankstations

4.1 Algemeen

Voor de meeste LPG tankstations geldt dat het tankstation zelf niet in het plangebied gelegen is, maar onder een ander bestemmingsplan valt. Omdat het invloedsgebied van de LPG-tankstations echter wel binnen het plangebied valt, dienen de LPG-tankstations wel beschouwd te worden in dit advies. Daarbij wordt echter alleen gekeken naar dat deel van het invloedsgebied dat eveneens deel uitmaakt van het plangebied.

4.2 Maatgevend scenario

Bij incidenten met LPG-tankstations wordt het scenario van een BLEVE als maatgevend beschouwd. Een BLEVE is een zeer krachtige explosie die gepaard gaat met een enorme vuurbal als gevolg van het bezwijken van een tank. Een uitgebreide beschrijving van het maatgevende scenario is opgenomen in bijlage 1 van dit advies

Bij een BLEVE wordt de schade aan gebouwen en het slachtofferbeeld bepaald door enerzijds drukbelasting, anderzijds door hittestraling. Met name de hittestraling is bepalend voor het schade- en slachtofferbeeld
Het invloedsgebied van een LPG-tankstation is door de wetgever bepaald op 150 meter. Hoewel slechts binnen deze 150 meter het groepsrisico verantwoord dient te worden, zullen de effecten van een BLEVE aanzienlijk verder reiken. Echter, buiten de 150 meter zullen er naar verwachting geen dodelijke slachtoffers meer vallen.

4.3 Zelfredzaamheid

In deze paragraaf wordt beschreven in welke mate aanwezige personen in staat zijn om zichzelf in veiligheid te brengen en in hoeverre hun zelfredzaamheid wordt bevorderd door reeds getroffen maatregelen.

Van personen die zich in het invloedsgebied bevinden moet worden aangenomen dat zijn allen komen te overlijden indien zich het maatgevend scenario zich voordoet bij het LPG-tankstation. Daarbij maakt het niet uit of men zich binnen of buitenshuis bevindt.

Voor het LPG-tankstation Koops en Zn. in Havelte geldt dat het vulpunt en het LPG-reservoir in het plangebied gelegen zijn. Direct naast het vulpunt en het reservoir is een recreatieve bestemming gelegen. Het aantal mensen dat zich hier bevindt is niet bekend. Wanneer er sprake is van een dreigend incident dienen aanwezige personen te vluchten. Schuilen is op deze korte afstand geen effectieve strategie. Mocht zich een ernstig incident voordoen met LPG, waarbij er geen tijd is om te vluchten dan zullen de hier aanwezige personen allen komen te overlijden.

Voor de overige LPG-tankstations geldt dat er binnen het deel van het invloedsgebied dat in het plangebied valt geen objecten of recreatieterreinen aanwezig zijn en is er derhalve ook geen groepsrisico aanwezig.

4.4 Bestrijdbaarheid

De gemeente Westerveld beschikt over vier brandweerposten, waarvandaan de brandweer kan uitrukken naar incidenten. Het betreft de posten in Havelte, Diever, Vledder en Dwingeloo.

Materieel
De brandweerposten zijn voldoende toegerust om een eerste inzet te plegen. Er is onder meer materieel aanwezig op elke tankautospuit (standaard uitrukvoertuig) om een tankwagen te koelen.

Opkomsttijden
Doordat de LPG-tankstations in de nabijheid van de woonkernen zijn gelegen, kan de brandweer ruim binnen de normtijd van 15 minuten arriveren. Alleen voor de LPG-tankstations aan de A32 kunnen de opkomsttijden iets hoger zijn; de exacte opkomsttijden zijn niet bekend. Het is echter aannemelijk dat de brandweer ook hier binnen de normtijd arriveert.

Bluswater
Voor het koelen van een tankwagen (bij een dreigende BLEVE) zijn grote hoeveelheden water nodig. Voor het koelen is een hoeveelheid bluswater van 70 m^3 per uur benodigd. Indien men via een straatwaterkanon wil blussen (voordeel: geen brandweermensen dichtbij de tankwagen nodig) is zelfs een hoeveelheid van 120 m^3 per uur nodig.
Hieronder is per tankstation aangegeven hoeveel water er via een ondergrondse brandkraan geleverd kan worden en of er binnen redelijke afstand open water voorhanden is.

Tankstation	Via ondergrondse brandkraan(m^3/u)	Open water in nabijheid?
Fa. Koops en Zn.	80	Nee
Tankstation Blok	64	Ja, naast het bedrijf
Autobedrijf Chateleln	50	Ja, op 1100 m
Tankstation Paardeweide	Onbekend	Nee
Tankstation Bovenboer	Onbekend	Nee

Uit bovenstaande tabel blijkt dat alleen bij de LPG-tankstations van Fa. Koops en Zn. en Tankstation Blok voldoende water aanwezig is om effectief te kunnen koelen. Bij de Fa.Koops en Zn. is echter te weinig capaciteit om dit via een straatwaterkanon te doen. Bij de overige LPG-tankstations zal de brandweer geen effectieve eerste inzet kunnen plegen, omdat de bluswatercapaciteit onvoldoende is om een tankwagen goed te kunnen koelen.

4.5 Te adviseren maatregelen
Uitgaande van de huidige situatie zoals beschreven in 4.3 en 4.4 zijn de volgende maatregelen te adviseren:

Planologische maatregelen:
- Beperk het aantal aanwezige personen op het terrein voor recreatieve doeleinden direct naast het vulpunt en LPG reservoir van Fa. Koops en Zn. in Havelte om het groepsrisico op het huidige niveau te houden.

Milieuvergunningstechnische maatregelen:
Er zijn geen te adviseren maatregelen.

Overige maatregelen (bijv. bouwkundig):
Er zijn geen te adviseren maatregelen.

Maatregelen ter voorbereiding op hulpverlening en rampenbestrijding:

- Voorzie LPG tankstations met onvoldoende bluswatercapaciteit in de omgeving van een geboorde put of andere vorm van waterwinning om zo voldoende bluswatercapaciteit te creëren. Door de waterwinning op strategische plekken aan te leggen, kan deze ook voor andere objecten een waardevolle aanvulling zijn voor het repressief optreden van de brandweer. Voor nadere informatie omtrent bluswatervoorzieningen kan contact opgenomen worden met Brandweer ZuidWest Drenthe.

Maatregelen ter informatieverstrekking aan burger en ondernemer:

- De gemeente Westerveld doet op dit moment niet actief aan risicocommunicatie. Toch zijn er risicobronnen in de omgeving aanwezig die in het geval van een ernstige calamiteit een grote impact op de omgeving kunnen hebben. Omdat het risico's betreft waar de meeste burgers en ondernemers niet van op de hoogte zijn (denk bijvoorbeeld aan de hogedruk aardgastransportleidingen), is men ook niet bekend met de mogelijkheden voor zelfredzaamheid. Het is daarom aan te raden om beleid op te stellen ten aanzien van actieve risicocommunicatie voor burgers en ondernemers. Brandweer ZuidWest Drenthe kan daarbij ondersteunen.

5. Risico's en maatregelen transport van gevaarlijke stoffen over de weg

5.1 Algemeen

In de gemeente Westerveld vindt transport van gevaarlijke stoffen plaats over de rijkswegen A28 en A32 en over de provinciale weg N371. Het betreft voornamelijk transport van brandbare vloeistoffen en brandbare gassen.

5.2 Maatgevend scenario

Voor het transport van gevaarlijke stoffen over de weg is een ongeval met LPG het maatgevende scenario. Dit lijkt in overeenstemming met het maatgevende scenario voor LPG-tankstations, waar eveneens de LPG-tankwagen als risicobron wordt beschouwd. Echter: bij transport over de weg wordt uitgegaan van een "koude" BLEVE, terwijl bij LPG-tankstations wordt uitgegaan van een "warme" BLEVE.
Dit verschil levert voor LPG transport over de weg een invloedsgebied op van 85 meter i.p.v. 150 meter zoals bij LPG-tankstations. In bijlage 1 van dit advies wordt scenario verder uitgewerkt.

5.3 Zelfredzaamheid

Van personen die zich in het invloedsgebied bevinden moet worden aangenomen dat zijn allen komen te overlijden indien het maatgevend scenario zich voordoet Daarbij maakt het niet uit of men zich binnen of buitenshuis bevindt.

De mate van bebouwing is langs de A28 en A32 zeer gering. Langs de N371 staat echter een behoorlijk aantal woningen, meestal in lintbebouwing. Mocht zich een ernstig incident met LPG voordoen, dan is het aannemelijk dat er slachtoffers vallen. Hoeveel en in welke mate zal geheel afhankelijk zijn van de incidentlocatie.

5.4 Bestrijdbaarheid

De gemeente Westerveld beschikt over vier brandweerposten, waarvandaan de brandweer kan uitrukken naar incidenten. Het betreft de posten in Havelte, Diever, Vledder en Dwingeloo.

<u>Materieel</u>
De brandweerposten zijn voldoende toegerust om een eerste inzet te plegen. Er is onder meer materieel aanwezig op elke tankautospuit om een tankwagen te koelen.

<u>Opkomsttijden</u>
De bereikbaarheid en de opkomsttijd zijn in grote mate afhankelijk van de locatie waar het incident zich voordoet. Uit onderzoek van Brandweer ZuidWest Drenthe is gebleken dat in de dagsituatie (op werkdagen is de kans op een incident het grootst, omdat incidenten meestal veroorzaakt worden door grondwerkzaamheden) de brandweer in Westerveld in 93% van de gevallen binnen de normtijd van 15 minuten aanwezig is.

<u>Bluswater</u>
Voor het koelen van een tankwagen (bij een dreigende BLEVE) zijn grote hoeveelheden water nodig. Voor het koelen is een hoeveelheid bluswater van 70 m^3 per uur benodigd. Indien men via een straatwaterkanon wil blussen (voordeel: geen brandweermensen dichtbij de tankwagen nodig) is zelfs een hoeveelheid van 120 m^3 per uur nodig.
Of dergelijke hoeveelheden bluswater aanwezig zijn, is geheel afhankelijk van de locatie van het incident. In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat voldoende bluswater op de A28 en A32 vaak problematisch is. De N371 ligt langs de Drentse

Hoofdvaart. Er zal daardoor voldoende bluswater voorhanden zijn om effectief op te treden.

5.5 Te adviseren maatregelen

Planologische maatregelen:

- Personen die zich in de directe nabijheid van een transportas (buisleiding of weg) bevinden zijn zeer kwetsbaar wanneer zich een incident voordoet. Om die reden is het belangrijk een goede afweging te maken wanneer er in het invloedgebied van een buisleiding gebouwd wordt of een recreatieterrein wordt ingericht. Met name wanneer deze activiteit de aanwezigheid van grote hoeveelheden mensen of van groepen kwetsbare personen (kinderen, gehandicapten, ed.) mogelijk maakt, is het niet wenselijk dat het bestemmingsplan dit zonder meer toestaat.

  Voor de bestemmingen Agrarisch -1 en Agrarisch – 2 geldt dat een wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan het mogelijk maakt dat agrarische bedrijfskavels van functie veranderen van agrarische bedrijfskavel naar niet-agrarische bedrijvigheid of van agrarische bedrijfskavel naar recreatie-1 of recreatie-2. Deze nieuwe functies maken de aanwezigheid van grote groepen of kwetsbare groepen mensen mogelijk.
  Het is daarom aan te raden in de wijziging op te nemen dat *"er geen onevenredige afbreuk gedaan mag worden aan de externe veiligheid. Voor het beoordelen van de externe veiligheid wordt de regionale brandweer om advies gevraagd wanneer de functiewijziging betrekking heeft op een agrarische bedrijfskavel of een deel daarvan dat zich binnen 200 meter van een risicobron bevindt."*

Milieuvergunningstechnische maatregelen:
Er zijn geen te adviseren maatregelen.

Overige maatregelen (bijv. bouwkundig):
Er zijn geen te adviseren maatregelen.

Maatregelen ter voorbereiding op hulpverlening en rampenbestrijding:
Er zijn geen te adviseren maatregelen.

Maatregelen ter informatieverstrekking aan burger en ondernemer:

- De gemeente Westerveld doet op dit moment niet actief aan risicocommunicatie. Toch zijn er risicobronnen in de omgeving aanwezig die in het geval van een ernstige calamiteit een grote impact op de omgeving kunnen hebben. Omdat het risico's betreft waar de meeste burgers en ondernemers niet van op de hoogte zijn, is men ook niet bekend met de mogelijkheden voor zelfredzaamheid. Het is daarom aan te raden om beleid op te stellen ten aanzien van actieve risicocommunicatie voor burgers en ondernemers. Brandweer ZuidWest Drenthe kan daarbij ondersteunen

6. Risico's en maatregelen bij buisleidingen

6.1 Algemeen

In de gemeente Westerveld zijn weinig buisleidingen aanwezig. Slecht op drie plaatsen is een buisleiding aanwezig die over relatief korte afstand door het plangebied loopt. Op de plankaart ontbreken de verbeelding van twee buisleidingen (07-NSL-1-6-S-502 en 000771-4).

6.2 Maatgevend scenario

Het maatgevende scenario bij buisleidingen voor het transport van aardgas onder hoge druk is een leidingbreuk. De kans op een breuk is slechts gering, maar de optredende effecten kunnen groot zijn. Breuken worden vrijwel altijd veroorzaakt door grondwerkzaamheden. In bijlage 1 van dit advies is een uitgebreide beschrijving van het maatgevende scenario opgenomen.

6.3 Zelfredzaamheid

Voor incidenten met buisleidingen zijn twee veiligheidszones van belang:

- Invloedsgebied, ook wel: 1% letaliteitsgrens
- 100% letaliteitszone

Van personen die zich in de 100% letaliteitszone bevinden wordt aangenomen dat zij komen te overlijden, ongeacht of zij binnen of buitenshuis zijn.
Voor personen die zich in het gebied tussen de 100% letaliteitszone en de 1% letaliteitsgrens bevinden geldt dat zij naar verwachting voldoende beschermd worden wanneer zij zich in een gebouw bevinden. Slachtoffers zullen in dit gebied voornamelijk buiten vallen.

In het plangebied is langs delen van de aanwezige buisleiding in meer of mindere mate bebouwing aanwezig. Er is nergens in het plangebied sprake van dichte bebouwing in de directe nabijheid van een buisleiding binnen het plangebied.

6.4 Bestrijdbaarheid

De gemeente Westerveld beschikt over vier brandweerposten, waarvandaan de brandweer kan uitrukken naar incidenten. Het betreft de posten in Havelte, Diever, Vledder en Dwingeloo.

Materieel

De brandweerposten zijn voldoende toegerust om een eerste inzet te plegen. Deze inzet zal zich bij ernstige incidenten beperken tot het bestrijden van secundaire branden en waar mogelijk redden van aanwezige personen.

Opkomsttijden

De bereikbaarheid en de opkomsttijd zijn in grote mate afhankelijk van de locatie waar het incident zich voordoet. Uit onderzoek van Brandweer ZuidWest Drenthe is gebleken dat in de dagsituatie (op werkdagen is de kans op een incident het grootst, omdat incidenten meestal veroorzaakt worden door grondwerkzaamheden) de brandweer in Westerveld in 93% van de gevallen binnen de normtijd van 15 minuten aanwezig is.

Bluswater

Aanwezigheid van voldoende bluswater is eveneens sterk afhankelijk van de incidentlocatie. In zijn algemeenheid kan gezegd worden dat er in bebouwde

omgeving voorzien in is bluswatercapaciteit, hoewel deze niet voldoende zal zijn voor een inzet waarbij meerdere objecten geblust moeten worden.

6.5 Te adviseren maatregelen

Planologische maatregelen:

- Personen die zich in de directe nabijheid van een transportas (buisleiding of weg) bevinden zijn zeer kwetsbaar wanneer zich een incident voordoet. Om die reden is het belangrijk een goede afweging te maken wanneer er in het invloedgebied van een buisleiding gebouwd wordt of een recreatieterrein wordt ingericht. Met name wanneer deze activiteit de aanwezigheid van grote hoeveelheden mensen of van groepen kwetsbare personen (kinderen, gehandicapten, ed.) mogelijk maakt, is het niet wenselijk dat het bestemmingsplan dit zonder meer toestaat.

  Voor de bestemmingen Agrarisch -1 en Agrarisch – 2 geldt dat een wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan het mogelijk maakt dat agrarische bedrijfskavels van functie veranderen van agrarische bedrijfskavel naar niet-agrarische bedrijvigheid of van agrarische bedrijfskavel naar recreatie-1 of recreatie-2. Deze nieuwe functies maken de aanwezigheid van grote groepen of kwetsbare groepen mensen mogelijk.
  Het is daarom aan te raden in de wijziging op te nemen dat *"er geen onevenredige afbreuk gedaan mag worden aan de externe veiligheid. Voor het beoordelen van de externe veiligheid wordt de regionale brandweer om advies gevraagd, indien de functiewijziging betrekking heeft op een agrarische bedrijfskavel of een deel daarvan dat zich binnen 200 meter van een risicobron bevindt."*

Milieuvergunningstechnische maatregelen:
Er zijn geen te adviseren maatregelen.

Overige maatregelen (bijv. bouwkundig):
Er zijn geen te adviseren maatregelen.

Maatregelen ter voorbereiding op hulpverlening en rampenbestrijding:
Er zijn geen te adviseren maatregelen.

Maatregelen ter informatieverstrekking aan burger en ondernemer:

- De gemeente Westerveld doet op dit moment niet actief aan risicocommunicatie. Toch zijn er risicobronnen in de omgeving aanwezig die in het geval van een ernstige calamiteit een grote impact op de omgeving kunnen hebben. Omdat het risico's betreft waar de meeste burgers en ondernemers niet van op de hoogte zijn, is men ook niet bekend met de mogelijkheden voor zelfredzaamheid. Het is daarom aan te raden om beleid op te stellen ten aanzien van actieve risicocommunicatie voor burgers en ondernemers. Brandweer ZuidWest Drenthe kan daarbij ondersteunen

7. Samenvatting geadviseerde maatregelen

In bovenstaande hoofdstukken is per risicobron aangegeven welke maatregelen getroffen kunnen worden om de veiligheid verder te optimaliseren.

In het onderstaande overzicht worden alle maatregelen die geadviseerd zijn benoemd:

Planologische maatregelen:

- Beperk het aantal aanwezige personen op het terrein voor recreatieve doeleinden direct naast het vulpunt en LPG reservoir van Fa. Koops en Zn. in Havelte om het groepsrisico op het huidige niveau te houden.

- Personen die zich in de directe nabijheid van een transportas (buisleiding of weg) bevinden zijn zeer kwetsbaar wanneer zich een incident voordoet. Om die reden is het belangrijk een goede afweging te maken wanneer er in het invloedgebied van een buisleiding gebouwd wordt of een recreatieterrein wordt ingericht. Met name wanneer deze activiteit de aanwezigheid van grote hoeveelheden mensen of van groepen kwetsbare personen (kinderen, gehandicapten, ed.) mogelijk maakt, is het niet wenselijk dat het bestemmingsplan dit zonder meer toestaat.

  Voor de bestemmingen Agrarisch -1 en Agrarisch – 2 geldt dat een wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan het mogelijk maakt dat agrarische bedrijfskavels van functie veranderen van agrarische bedrijfskavel naar niet-agrarische bedrijvigheid of van agrarische bedrijfskavel naar recreatie-1 of recreatie-2. Deze nieuwe functies maken de aanwezigheid van grote groepen of kwetsbare groepen mensen mogelijk.
  Het is daarom aan te raden in de wijziging op te nemen dat *"er geen onevenredige afbreuk gedaan mag worden aan de externe veiligheid. Voor het beoordelen van de externe veiligheid wordt de regionale brandweer om advies gevraagd, indien de functiewijziging betrekking heeft op een agrarische bedrijfskavel of een deel daarvan dat zich binnen 200 meter van een risicobron bevindt."*

Milieuvergunningstechnische maatregelen:
Er zijn geen te adviseren maatregelen.

Overige maatregelen (bijv. bouwkundig):
Er zijn geen te adviseren maatregelen.

Maatregelen ter voorbereiding op hulpverlening en rampenbestrijding:

- Voorzie LPG tankstations met onvoldoende bluswatercapaciteit in de omgeving van een geboorde put of andere vorm van waterwinning om zo voldoende bluswatercapaciteit te creëren. Door de waterwinning op strategische plekken aan te leggen, kan deze ook voor andere objecten een waardevolle aanvulling zijn voor het repressief optreden van de brandweer. Voor nadere informatie omtrent bluswatervoorzieningen kan contact opgenomen worden met Brandweer ZuidWest Drenthe.

Maatregelen ter informatieverstrekking aan burger en ondernemer:

- De gemeente Westerveld doet op dit moment niet actief aan risicocommunicatie. Toch zijn er risicobronnen in de omgeving aanwezig die in het geval van een ernstige calamiteit een grote impact op de omgeving kunnen hebben. Omdat het risico's betreft waar de meeste burgers en ondernemers niet van op de hoogte

zijn (denk bijvoorbeeld aan de hogedruk aardgastransportleidingen), is men ook niet bekend met de mogelijkheden voor zelfredzaamheid. Het is daarom aan te raden om beleid op te stellen ten aanzien van actieve risicocommunicatie voor burgers en ondernemers. Brandweer ZuidWest Drenthe kan daarbij ondersteunen.

8. Tot slot

In de huidige maatschappij zijn risico's ten aanzien van het transport van gevaarlijke stoffen onvermijdelijk. Het is daarom van belang dat bestuurders op de hoogte zijn van de aanwezige risico's in hun gemeente en bewust afwegen welke risico's wel en welke niet acceptabel zijn.
Zelf wanneer de veiligheid zo veel mogelijk geoptimaliseerd is, kan er een zwaar ongeval of een ramp plaatsvinden. Het is daarom belangrijk alle betrokken partijen zich bewust zijn van dit restrisico en de mogelijke effecten van een ernstige calamiteit.

9. Referenties en juridisch kader

Vakliteratuur

[1] Gasunie, Risicoanalyse aardgastransportleidingen, 2008

[2] NVBR/IPO/VNG, Handreiking Verantwoorde brandweeradvisering externe veiligheid, 2010

[3] Ministerie van BZK, Ministerie van VWS, Guidelines for quantitative risk assessment (PGS 3), 1999/2005

[4] Ir. Robert Geerts (AVIV), Het invloedsgebied verstandig vastleggen; verlies niet uit het oog waarvoor het is bedoeld, datum onbekend

[5] Gemeente Westerveld, Bestemmingsplan Buitengebied (06-84-02), 01-02-2010

Relevante wet- en regelgeving

- Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen
- Besluit externe veiligheid inrichtingen
- Besluit externe veiligheid buisleidingen

BIJLAGE 6

REACTIENOTA OVERLEG BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED

Reactienota Overleg
Bestemmingsplan Buitengebied

Code 068402 / 16-02-11

INHOUDSOPGAVE blz

1. INLEIDING 1

2. TOTSTANDKOMING VAN HET VOORONTWERPPLAN 2

3. OVERLEG EN INSPRAAK 3

4. BEANTWOORDING OVERLEGREACTIES 4

1. INLEIDING

Het plangebied van het bestemmingsplan Buitengebied beslaat vrijwel het gehele buitengebied van de gemeente Westerveld. Het Belvedèregebied Frederiksoord - Wilhelminaoord en het Dwingelderveld, waarvoor een apart bestemmingsplan wordt gemaakt, vallen buiten het plangebied. Dit geldt ook voor het beschermde dorpsgezicht Havelte - oud. De kernen, waaronder het lintdorp Nijensleek, worden eveneens buiten beschouwing gelaten. Daarnaast zijner meerdere planherzieningen in procedure voor specifieke gebieden, die vanwege het detailniveau buiten dit plan zijn gebracht en deel van de specifieke planherziening zullen blijven.

Met dit bestemmingsplan wordt een groot aantal bestemmingsplannen vervangen zoals de bestemmingsplannen buitengebied van de voormalige gemeenten Diever, Havelte, Dwingeloo en Vledder en delen van het buitengebied horende bij de gemeente Ruinen en Smilde, het bestemmingsplan voor de recreatieterreinen in Diever en verschillende partiële herzieningen.
Met de actualisatie is aangesloten bij de huidige wettelijke standaardiserings- en digitaliseringsvereisten.

2. TOTSTANDKOMING VAN HET VOORONTWERPPLAN

Aan het bestemmingsplan ligt een Kadernota en een Nota van uitgangspunten ten grondslag, die met inbreng van diverse belangengroeperingen tot stand is gekomen. Het daarop gebaseerde bestemmingsplan is daarnaast gebaseerd op de geldende bestemmingsplannen. De verleende vrijstellingen (ontheffingen) en wijzigingen in de loop der jaren zijn in het plan verwerkt. Vervolgens is begonnen met het opstellen van het bestemmingsplan. Dit voorontwerp is tot stand gekomen rekening houdend met rijks- en provinciaal beleid, de eerdere uitspraken in het kader van het voormalige bestemmingsplan voor het buitengebied en gemeentelijke beleidsnotities, die in de loop der jaren zijn opgesteld en die zich inhoudelijk uitstrekken over het plangebied. Uiteindelijk heeft dit begin 2010 geleid tot een voorontwerpbestemmingsplan.

3. OVERLEG

Het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied heeft vanaf 4 februari 2010 tot en met 18 maart 2010 ter inzage gelegen. Gedurende deze periode kon een ieder een inspraakreactie schriftelijk naar voren brengen. Daarnaast is er een informatieavond gehouden. Op deze avond is een toelichting gegeven op het bestemmingsplan en diverse projecten die daarmee samenhangen. Tevens zijn er drie inloopbijeenkomsten georganiseerd. Op deze avonden is de gelegenheid geboden tot het stellen van vragen en het indienen van reacties.
In het kader van het wettelijk verplichte Overleg ex artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening, is het voorontwerpbestemmingsplan toegezonden aan een aantal instanties en organisaties.

Er zijn meerdere reacties ontvangen, deze reacties zijn bekeken, waarbij is nagegaan óf en hóe het plan bijgesteld moet worden. In deze reactienota zijn de reacties samengevat en beantwoord. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen de overlegreacties en de inspraakreacties. De inspraakreacties zijn in een aparte nota ondergebracht.

4. BEANTWOORDING OVERLEGREACTIES

Het voorontwerpbestemmingsplan is gestuurd naar diverse instanties. Daarnaast is met een aantal instanties nader overleg geweest. Van de mogelijkheid tot het schriftelijk kenbaar maken van reacties betreffende het voorontwerpplan is gebruik gemaakt door:

1. VROM-Inspectie;
2. Provincie Drenthe;
3. Waterschap Reest & Wieden;
4. RECRON;
5. LTO-Noord;
6. Natuur en milieu federatie Drenthe;
7. Gemeente Weststellingwerf.

De volledige teksten van de overlegreacties zijn in te zien op het gemeentekantoor.

Bij de beantwoording van de reacties zal allereerst iedere reactie kort worden weergegeven. Vervolgens volgt de gemeentelijke beantwoording op de reactie en tenslotte wordt in een apart voorstel aangegeven in hoeverre de reactie aanleiding geeft tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

1. VROM-Inspectie

1.1 Basiskwaliteit hoofdinfrastructuur
Er lopen drie aardgastransportleidingen door het plangebied. Op de verbeelding ontbreekt echter de buisleiding in de westelijke hoek van het plangebied. De VROM-inspectie verzoekt deze alsnog op de verbeelding aan te geven.
In de toelichting van het bestemmingsplan wordt voor de leidingen zowel de 10^{-6}-contour als het invloedsgebied voor het groepsrisico weergegeven. Hiermee wordt geanticipeerd op het beleid en de regelgeving voor buisleidingen. Onderdeel daarvan is het vragen van advies aan de regionale brandweer, dit ontbreekt nog. Verzocht wordt dit alsnog te doen en de berekening en verantwoording van het groepsrisico in het bestemmingsplan vast te leggen

Reactie:
De ontbrekende buisleiding zal alsnog op de verbeelding worden aangebracht. Het bestemmingsplan is voor advies voorgelegd aan de brandweer. Het advies en de bevindingen van de brandweer zullen in het ontwerpbestemmingsplan worden verwerkt.

Conclusie
De buisleiding op de verbeelding aanbrengen. Het advies en de bevindingen van de brandweer in het plan verwerken.

1.2 Bundeling
In het voorontwerpbestemmingsplan zijn bij recht agrarische bouwpercelen toegestaan tot 1,5 ha. Via een binnenplanse ontheffing kan dit verruimd worden tot 2 ha en via een wijzigingsbevoegdheid zelfs tot 3 ha. De vergroting van bouwpercelen tot een oppervlakte van 3 ha kan leiden tot de bouw van zeer grote stallen. Dit is niet overal gewenst. Bij de bouw van dergelijke stallen is extra aandacht nodig voor de consequenties van ruimte, inpassing in het landschap en duurzaamheid. De rijksoverheid wil in overleg met provincie en gemeente komen tot nadere randvoorwaarden voor de realisatie van hiervan.

Tot de randvoorwaarden er zijn is de inspectie van mening dat de gemeente geen agrarische bouwpercelen moet toestaan van 3 ha. In overleg met de provincie moet bepaald worden welke locaties wel en niet geschikt zijn. Voor de gebieden die wel geschikt zijn moeten toetsingscriteria worden opgenomen:

- aandacht voor voldoende ruimte;
- een goede infrastructurele ontsluiting;
- mogelijkheden voor innovatie, ketenintegratie en vergaande samenwerking tussen bedrijven;
- aandacht voor de mogelijkheid van meerlagige stallen;
- aandacht voor landschappelijke inpassing;
- aandacht voor architectonische vormgeving.

Reactie:
De gemeente deelt de zorg van de Inspectie. De gemeente is evenwel van mening dat de omvang van de bebouwing niet zonder meer afhankelijk is van de omvang van de bedrijfskavel. Ook op een bedrijfskavel van 1 ha kunnen zeer grote stallen worden gebouwd. In de regels is daarom opgenomen dat bij recht agrarische bedrijfsgebouwen niet groter mogen worden dan 500 m². Na ontheffing kunnen grotere bedrijfsgebouwen worden toegestaan, waarbij onder meer de landschappelijke inpassingen en het omgevingsbeeld onderdeel van het toetsingskader zijn. Bij recht en bij ontheffing zullen nadere regels worden gesteld om te voorkomen dat er onwenselijke grote gebouwen en bedrijven ontstaan. Zo zal er per bedrijfskavel niet meer dan 10.000 m² aan bedrijfsgebouwen opgericht mogen worden. De langste zijde van een gebouw zal niet meer dan 100 m mogen bedragen. En ook bij de niet-agrarische bedrijven zullen beperkingen in percentages en oppervlaktes worden opgenomen. Daarmee is gewaarborgd dat geen ongewenst grote stallen kunnen worden gebouwd.

Conclusie
De regeling bij recht en de toetsingscriteria bij de ontheffing voor grotere agrarische bedrijfsgebouwen en bedrijven aanscherpen zoals hiervoor in de reactie is omschreven.

1.3 Milieukwaliteit en externe veiligheid
In en nabij het plangebied liggen zes LGP-tankstations. De 10^{-6}-contour wordt bij deze stations bepaald door de maximale doorzet vastgelegd in de milieuvergunning. Uit het voorontwerpbestemmingsplan blijkt echter niet wat de maximaal vergunde doorzet bedraagt. De VROM-inspectie verzoekt deze alsnog in de toelichting op te nemen. Aanvullend daarop wordt verzocht om een toelichting op de contouren voor de verschillende situaties.
Voor deze tankstations zal evenals voor de buisleidingen een berekening en verantwoording van het groepsrisico en advies van de regionale brandweer moeten opgenomen.
Voor de tankstations Paardewei te Darp en Koops en Zn te Havelte ontbreekt de aanduiding 'verkooppunt motorbrandstoffen met lpg' op de verbeelding. Op de verbeelding ontbreekt tevens de contour van tankstation Bovenboer te Nijeveen, deze valt deels over het plangebied. In de toelichting wordt aangegeven dat garage Menger te Frederiksoord in het plangebied ligt of invloed heeft op het plangebied. Maar deze blijkt buiten het plangebied te liggen.

Reactie:
De maximale doorzet van de tankstations zal in toelichting worden opgenomen. Ook zal aandacht worden gegeven aan de beschrijving van de contouren van de verschillende tankstations. Bijzondere aandacht zal daarbij zijn voor het lpg vulpunt van garage Koops in verband met de ligging aan de overzijde van de weg.

Het bestemmingsplan is voor advies voorgelegd aan de brandweer. Het advies en de bevindingen van de brandweer zullen in het ontwerpbestemmingsplan worden verwerkt. De twee ontbrekende aanduidingen voor de verkooppunten zullen op de verbeelding worden aangebracht. Ook de contour Bovenboer zal worden aangebracht. Tot slot zal de toelichting worden aangepast voor wat betreft Garage Menger.

Conclusie
De toelichting en de verbeelding voor wat betreft de LPG-tankstations aanpassen aan de reactie. Het advies en de bevindingen van de brandweer in het plan verwerken. Het lpg vulpunt garage Koops specifiek aangeven.

1.4 EHS, VHR- en NB-gebieden
De begrenzingen op de verbeelding en de omschrijving van de bestemmingen 'Bos -1', 'Bos – 2' en 'Natuur', naast een groot aantal andere bestemmingen (zoals militaire, recreatieve en agrarische), komen niet overeen met het beschermingsregime dat geldt vanuit de Nota Ruimte en de (ontwerp) aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000-gebieden Havelte-Oost, Dwingelderveld en het Drents-Friese Wold. Ook de begrenzing van de EHS en de Natura 2000-gebieden en hun beschermingsregime staat niet op de verbeelding en het beschermingsregime is niet opgenomen in de bestemmingen. De inspectie verzoekt de bestemmingen zowel op de verbeelding als in de beschrijvingen in overeenstemming te brengen met het beleid dat voor de EHS door de provincie is vastgelegd en met de status die de genoemde Natura 2000-gebieden hebben.

Reactie:
De begrenzingen van de Natura 2000 gebieden zijn niet op de verbeelding aangebracht, omdat die begrenzingen binnen het bestemmingsplan geen juridische betekenis hebben. Daar komt bij dat de begrenzingen van de gebieden ook nog niet definitief zijn vastgesteld.
De EHS is vertaald op de verbeelding. Alle bestaande en inmiddels gerealiseerde natuur is als natuur of bos bestemd. All nieuwe, nog te realiseren natuur is door middel van een wijzigingsbevoegdheid in het plan opgenomen, zodanig dat na verwerving de natuurbestemming kan worden toegekend. De begrenzing en de realisatie van de EHS vloeit voorts voort uit een gebiedsplan, op basis waarvan eigenaren een beroep kunnen doen op subsidie ten behoeve van natuurontwikkeling en natuurbeheer. Het bestemmingsplan legt vervolgens een natuurbestemming. De natuurbestemming die in het plan is opgenomen, biedt voldoende garantie voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurgebieden.
Datzelfde geldt voor de Natura 2000 gebieden. De bescherming van deze gebieden vindt plaats op basis van de Natuurbeschermingswet. In het bestemmingsplan zal een (algemene) vangnet- c.q. coördinatiebepaling opgenomen worden, waarin wordt vastgelegd dat ten aanzien van het gebruik maken van ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, voorafgaand moet worden aangetoond dat de voorgenomen specifieke ontwikkeling niet strijdig zal zijn met de Natuurbeschermingswet. Vergunningen worden in het plan niet getoetst aan het beschermingsregime van de gebieden. Dat gebeurt via de Natuurbeschermingswetvergunning.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

1.5 Nationaal cultureel erfgoed

Beschermde dorpsgezichten
De bescherming van de vier beschermde dorpsgezichten Eursinge, Eursinge- Van Helomaweg, Westeinde en een klein deel van Havelte, is onvoldoende. De begrenzing van de beschermde dorpsgezichten op de verbeelding komt niet overal overeen met het vastgestelde aanwijzingsbesluit. De teksten in de toelichting dienen te worden aangevuld met het benoemen met de juiste namen van alle beschermde dorpsgezichten die in het plan voorkomen. Dit geldt ook voor de tekst van artikel 65 van de regels. Ook bijlage 3, die de toelichtingen zou moeten bevatten bij de vier genoemde aanwijzingsbesluiten, moet aangevuld worden.
In artikel 65, lid 1, ontbreekt een concrete benoeming van de karakteristieke waarden die in de beschermde dorpsgezichten voorkomen, een verwijzing naar bijlage 3 volstaat niet.
De verbeelding biedt onvoldoende inzicht in en bescherming voor structuurbepalende en karakteristieken. De vertaling van het aanwijzingsbesluit door meer gedetailleerde bestemmingen ontbreekt.
Binnen de begrenzing van het beschermd dorpsgezicht Eursinge en Havelte is op enkele locaties op korte termijn sprake van een functiewijziging. Hier kan een wijzigingsbevoegdheid voor worden opgenomen.

Reactie:
De teksten in de toelichting, in bijlage 3 en in de regels zullen worden aangepast aan de nu geldende bestemmingen. Daar komt bij dat de gemeente heeft besloten om het beschermd dorpsgezicht van Havelte buiten het plan te laten. Waar gewenst zal de verbeelding gedetailleerder worden opgesteld, door bijvoorbeeld structurele groenstroken apart te bestemmen.
De functiewijzigingen die vrij concreet zijn zullen binnenplans bij wijzigingsbevoegdheid worden geregeld. Nieuwe wijzigingen zullen buitenplans worden geregeld.

Conclusie
Het plan specifieker aanpassen aan de aanwijzingsbesluiten voor de beschermde dorpsgezichten. Voor functiewijzigingen waarvoor een positief principebesluit is afgegeven, maar nog een nadere uitwerking en afweging nodig is, wordt een globale bestemming nader uit te werken of een wijzigingsbevoegdheid opgenomen.

Archeologie
De inspectie is zeer te spreken over het opstellen van een eigen gemeentelijke beleidsadvies- en verwachtingenkaart voor het archeologisch erfgoed. Geconstateerd wordt dat de AMK-terreinen, inclusief de wettelijk beschermde archeologische monumenten nog niet op de verbeelding als terrein met dubbelbestemming is opgenomen. Ook de archeologische waarden hebben nog geen bescherming. Geadviseerd wordt om contract op te nemen met het Drents Plateau.

Reactie:
De gemeente heeft in het Voorontwerp haar voorkeur uitgesproken om de archeologische waarden te beschermen door middel van de toetsingscriteria bij diverse regels. Via het begrip 'archeologische waarden' zou dan de gemeentelijke beleidsadvies- en verwachtingenkaart het toetsingskader zijn voor de bescherming van de archeologische waarden.
Uit de overlegreacties blijkt dat deze voorkeur niet wordt gedeeld. De overlegpartners zijn van mening dat een en ander op de verbeelding en in de regels moet worden verwerkt. Om die reden zal die vertaalslag alsnog plaatsvinden. De gemeente zal daarbij wel de beleidsadvieskaart als basis gebruiken om vanuit het bestemmingsplan te beoordelen in hoeverre archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

Deze eerste voortoets zal door de gemeente zelf worden uitgevoerd. Vervolgens zal via de Erfgoedverordening de kaart voortdurend worden geactualiseerd aan de hand van nieuwe gegevens die uit onderzoeken en dergelijke bekend worden. Daarmee behoudt de gemeente een actueel kader voor de beoordeling waar wel en waar niet archeologisch onderzoek uitgevoerd moet worden.

Conclusie
De archeologische beleids- en verwachtingenkaart op de verbeelding en in de regels middels dubbelbestemmingen opnemen.

Redactioneel
Op de verbeelding ontbreekt de aanduiding karakteristiek, terwijl deze wel in de regels en in de legenda voorkomt.
In artikel 65.4.3 van de regels verzoek ik u de naam van de rijksdienst te wijzigen in Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Reactie:
De aanduiding staat wel op de verbeelding. Op de betreffende percelen is de aanduiding herkenbaar als [ka]. In de regels zal de naam van de Rijksdienst worden aangepast.

Conclusie
De naam van de Rijksdienst in de regels aanpassen. Voor het overige geeft de overlegreactie geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

1.6 Militaire terreinen
Aanpassingen verbeelding
In het voorontwerpbestemmingsplan is de nodige aandacht besteed aan de militaire belangen in het plangebied. Het gebied van de nevenbestemming 'defensiedoeleinden' binnen de bestemming 'Bos - 1' en 'Natuur', staat niet juist op de verbeelding. Een deel van het oefenterrein Havelte-Oost zal worden afgestoten. Voor het aan te houden deel is in de nota van uitgangspunten aangegeven dat het militaire oefenterrein als zodanig zal worden bestemd. Op de bijgevoegde kaart is de begrenzing aangegeven.
Op de verbeelding is het voorgenomen uitbreidingsgebied van de Johannes Postkazerne niet aangeduid met de bestemming 'Maatschappelijk - Militair 2'. Het gaat om enkele percelen aan de noordkant van de toegangsweg van de kazerne. Een deel van het gebied is in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied al wel bestemd voor militaire doeleinden. Recentelijk heeft het Ministerie van Defensie aansluitend op die strook nog een perceel verworven. Het voornemen is deze terreindelen bij de kazerne te betrekken. De begrenzing van de bestemming 'Maatschappelijk - Militair 2' dient in verband hiermee te worden aangepast.
Op de verbeelding is het tracé van de militaire laagvliegroute niet aangegeven. Deze dient alsnog te worden aangeduid.

Reactie:
Het deel van het Holtingerveld dat door Defensie behouden blijft, staat onterecht niet op de verbeelding aangeduid. Het uitbreidingsvlak van de Johannes Postkazerne is ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan eveneens niet volledig opgenomen. Tenslotte is abusievelijk in plaats van de laagvliegroute het laagvliegebied op de verbeelding opgenomen. De voornoemde aspecten zullen in het ontwerpbestemmingsplan alsnog op correcte wijze opgenomen worden.

Conclusie
De verbeelding aanpassen.

Aanpassingen toelichting
In paragraaf 3.1.1 van de toelichting wordt ingegaan op de veiligheidszones van het op het oefenterrein Havelte-West gelegen munitiecomplex. De tekst van de toelichting is niet afgestemd op de nieuwe veiligheidszones die correct op het kaartje zijn weergegeven en de verbeelding. De tekst dient daarom te worden aangepast. Daarbij dient tevens te worden vermeld dat de binnen de zones geldende beperkingen voor het ruimtegebruik niet van toepassing zijn op gebruik (en bouwen) door het Ministerie van Defensie.

Bij de in paragraaf 4.3 opgenomen samenvatting van het POP II wordt niet ingegaan op het beleid van de provincie Drenthe betreffende het militaire ruimtegebruik. Dit is wel nodig, omdat de provincie Drenthe in het POP II expliciet heeft uitgesproken in de stemmen met het voortgezette militaire gebruik en de voorgenomen begrenzing van het oefenterrein Havelte-Oost.

In paragraaf 6.12.4 wordt nader ingegaan op de in het plangebied gelegen militaire objecten. Er wordt niet ingegaan op het aan de westzijde van de van Helomaweg gelegen dubbel Eenheids Oefenterrein Havelte-West. Dit terrein ligt deels in de gemeente Westerveld. Het betreft een intensief gebruikt militair terrein waar geoefend wordt door gemechaniseerde eenheden van de Koninklijke Landmacht.

Reactie:
Toelichting zal op de genoemde aspecten worden aangepast.

Conclusie
De toelichting aanpassen.

Aanpassingen regels
In artikel 12 van de regels is opgenomen dat de gronden onder de bestemming 'Bos - 1' en voorzien van de aanduiding 'militair oefenterrein', mede zijn bestemd voor defensiedoeleinden. Binnen de bestemming 'Bos – 1' is aangegeven dat het gebruik als tijdelijk kampeerterrein als strijdig gebruik wordt aangemerkt. Het militair oefenterrein is echter met name bedoeld voor gebruik als bivakterrein. In verband daarmee dient aan de betreffende regel te worden toegevoegd dat de bedoelde restrictie niet van toepassing is op het militaire gebruik.

Reactie:
De redactie van de regel zal worden aangepast, zodanig dat het militair gebruik niet strijdig is met de bestemming.

Conclusie
De regels aanpassen.

Volgens de verbeelding is het binnen de gemeente Westerveld gelegen deel van het oefenterrein Havelte-West vrijwel geheel gelegen binnen het grondwaterbeschermingsgebied Havelterberg. Op grond van de in artikel 72 (aanduiding 'Milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied') opgenomen bepalingen wordt de voorgenomen ontwikkeling van het militaire oefenterrein tot terrein ten behoeve van het beoefenen van vredes- en crisishandhaving ernstig belemmerd. Artikel 72 is strijdig met de mogelijkheden die zijn opgenomen in artikel 33 ten aanzien van het bouwen van gebouwen, bouwwerken en overkappingen. Voor een dergelijke belemmering bestaat geen grond in de provinciale verordening.

De verzocht wordt daarom artikel 72, lid 1.1.n te schrappen en de tekst van artikel 72, lid 1.1.c zodanig te wijzigen dat de aangegeven ontwikkeling in het militaire oefenterrein en tevens de aanleg van parkeerplaatsen mogelijk blijven.

Reactie:
De regeling grondwaterbeschermingsgebied is afgestemd op provinciaal beleid en kan beperkend werken voor nieuw en/of gewijzigd gebruik. Terecht wordt opgemerkt dat het in deze context echter voortzetting van bestaand gebruik betreft. Het vigerende bestemmingsplan bevat zeer ruime bepalingen voor intensief militair gebruik. De milieubelasting van het militaire gebruik zal ten opzichte van de huidige situatie en het gebruik in het verleden zeker niet toenemen en mogelijk afnemen omdat het grootschalig oefenen in de loop der tijd verminderd is en er lichter materiaal ingezet wordt.
Defensie bezit daarnaast een ontheffing van de Grondwaterbeschermingsverordening voor het militaire gebruik. De beperkende bepalingen worden voor wat betreft het militaire terrein verwijderd uit de regels.

Conclusie
De regels aanpassen.

In artikel 32, lid 1.a, is aangegeven dat de gronden aangeduid met de bestemming 'Maatschappelijk – Militair 1' bestemd zijn voor gebouwen, waaronder overkappingen ten behoeve van een militair kazernecomplex. De bestemming heeft echter niet alleen betrekking op de Johannes Postkazerne, maar tevens op de buiten het kazerneterrein aan de van Helomaweg gelegen brigadegebouwen van de Koninklijke Landmacht en de Koninklijke Landmacht en de Koninklijke Marechaussee.

Reactie:
De regels zullen worden aangepast zodanig dat ook de brigadegebouwen deel van de bestemming zijn.

Conclusie
De regels aanpassen.

In artikel 33, lid 2.1.c is aangegeven dat de in het oefenterrein te realiseren gebouwen voorzien dienen te zijn van een dakhelling van ten hoogste 60 graden. In de praktijk zullen veel van de oefenobjecten voorzien dienen te worden van een plat dak. Verzocht wordt de bepaling te schrappen, dan wel een vrijstellingsmogelijkheid op te nemen.

Reactie:
Er is in de regels uitsluitend aangegeven dat een dakhelling ten hoogste 60° mag bedragen. Er is geen minimale dakhelling voorgeschreven. Dat betekent dat een gebouw of overkapping ook plat mag worden afgedekt. Daarmee is er geen noodzaak de regeling te schrappen dan wel aan te passen.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

In artikel 33, lid 2.2.a is aangegeven dat de hoogte van de in het oefenterrein te realiseren afrasteringen ten hoogste 1 meter zal bedragen. Hierdoor wordt de bouw van de door Defensie gebruikte standaardafrasteringen (hoogte 2,25 m) belemmerd. Verzocht wordt de bepaling te schrappen, dan wel een vrijstellingsmogelijkheid op te nemen.

Reactie:
De regels zullen worden aangepast, zodanig dat bij recht een bouwhoogte mogelijk wordt gemaakt waarbinnen de standaardafrasteringen kunnen worden geplaatst.

Conclusie
De bouwhoogte in artikel 33, lid 33.2.2. onder a, aanpassen tot 2,50 m.

In artikel 33, lid 1.b en artikel 72, lid 3 zijn regels opgenomen betreffende de binnen de veiligheidszones (A en B) van de munitieopslag geldende restricties voor het ruimtegebruik. De betreffende restricties zijn niet van toepassing op het gebruik (en het bouwen) door het Ministerie van Defensie. Een bepaling met die strekking dient te worden toegevoegd.

Reactie:
Dit is akkoord. Een dergelijke regel zal worden toegevoegd.

Conclusie
De regels aanpassen.

1.7 Overige kwaliteitsopmerkingen
In het voorontwerpbestemmingsplan is voor de locatie bospub De Boerdennen de bestemming 'Sport - Midgetgolfbaan' opgenomen. Dit is in overeenstemming met de vigerende regeling, waarbij horeca-activiteiten expliciet zijn uitgesloten.
Momenteel loopt een procedure voor het legaliseren van de horeca-activiteiten die plaatsvinden. Door in het voorontwerpbestemmingsplan vast te houden aan de vigerende regeling wordt echter gesuggereerd dat op deze locatie geen horeca-activiteiten zijn toegestaan. Voorgesteld wordt om voor de betreffende locatie in het ontwerpbestemmingsplan de bestemming op te nemen die aansluit bij de intenties die de gemeente heeft bij de bospub, of de locatie uit het bestemmingsplan halen en op het moment dat er een projectbesluit is genomen, deze alsnog in het bestemmingsplan Buitengebied op te nemen.

Reactie:
De bestemming zal worden aangepast aan het feitelijke gebruik en de bestaande rechten, waarbij de bestemming tegelijkertijd een aantal restricties zal bevatten, zodanig dat het gebruik geen onevenredige afbreuk doet aan de bestaande functies in de omgeving. Zie voor een verdere reactie hetgeen is geschreven bij de inspraakreactie nummer 77.

Conclusie
Het perceel voorzien van een passende op maat gesneden bestemming.

2. Provincie Drenthe
De provincie spreekt haar positieve waardering uit voor de koppeling van het bestemmingsplan met een beeldkwaliteitplan en een archeologische advieskaart. Vervolgens worden per onderwerp enige opmerkingen gemaakt.

Water; waterkwaliteit en –kwantiteit
De provincie mist het verslag met het waterschap. Begrepen is dat dit overleg er wel is geweest en dat een positief advies is afgegeven. Er wordt vanuit gegaan dat in het Ontwerp hier verslag van zal worden gedaan. Ook mist de provincie een beschouwing op de beekdalen en de vertaling in de regels. Weliswaar worden de waterhuishoudkundige waarden genoemd in artikel 68, maar deze zijn niet uitgewerkt in termen van behoud van ruimte voor water in wateroverlastsituaties.

Tot slot is de provincie van mening dat de grondwaterbescherming als bestemming en niet als aanduiding in het plan moet worden opgenomen. De beschermingsdoelstelling krijgt zo een duidelijker rol in het plan. Verzocht wordt daarvoor ook een aanlegvergunningenstelsel voor op te nemen.

Reactie
Het overleg en het advies van het waterschap zal in het Ontwerp worden opgenomen. Tevens zal in de toelichting een beschouwing worden opgenomen over de waterhuishoudkundige waarden van de beekdalen in relatie tot de wateropvang.
Binnen de standaarden die in Nederland voor digitale plannen zijn vastgelegd, zijn de grondwaterbeschermingsgebieden niet langer onder het regime van de dubbelbestemmingen gebracht, maar onder de zogenaamde algemene aanduidingregels. Binnen alle basisbestemmingen, gelegen binnen de grenzen van het grondwaterbeschermingsgebied, is de bescherming van het grondwater als medebestemming opgenomen. In die zin is er wel degelijk sprake van een bestemming. Voorts is een aanvullende regeling opgenomen in de aanduidingregels. In de basisbestemmingen zijn al aanlegvergunningenstelsels opgenomen.
In de gemeente Westerveld liggen twee gebieden ter bescherming van het grondwater. Het gebied bij Havelte is eigendom van Vitens en het gebied bij Leggeloo is eigendom van de Waterleidingmaatschappij Drenthe. Het beschermingsgebied is opgebouwd uit twee zone's: het waterwingebied en daaromheen het grondwaterbeschermingsgebied.
Het waterwingebied is het gebied waar daadwerkelijk het grondwater wordt gewonnen en waar de winputten zijn gelegen. Het gebied is voorbehouden voor activiteiten van het waterleidingbedrijf en andere activiteiten zijn in principe verboden.
Rondom het waterwingebied ligt het grondwaterbeschermingsgebied. Binnen dit gebied gelden beperkingen voor het oprichten van bepaalde bedrijven en het uitvoeren van bepaalde activiteiten. Hiermee wordt beoogd om activiteiten of bedrijven die een mogelijke bedreiging kunnen vormen voor de kwaliteit van het grondwater, uit het gebied te weren.
De bescherming van de gebieden is neergelegd in de Provinciale omgevingsverordening (POV) en in het POPII.
In de POV is aangegeven welke inrichtingen en activiteiten in de gebieden niet zijn toegestaan. Er is onder andere een lijst met verboden inrichtingen bij de POV opgenomen.
In POPII is het grondwaterbeschermingsbeleid opgenomen. Hierin is aangegeven welke ontwikkelingen ongewenst zijn binnen deze gebieden. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan nieuwe grootschalige recreatieve ontwikkelingen, nieuwe delfstoffenwinningen of ondergrondse opslag van afvalstoffen. Dit beschermingsbeleid dient z'n ruimtelijke doorwerking te krijgen via het bestemmingsplan. Een mogelijkheid hiervoor is bijvoorbeeld het introduceren van een aanlegvergunning voor bepaalde activiteiten in het gebied. Daarnaast dient het waterwingebied als zodanig te worden bestemd.

Conclusie
Het provinciale beleid voor het waterwingebied en het grondwaterbeschermingsgebied in het bestemmingsplan verwerken.

Zonering landelijk gebied
De provincie geeft aan dat er op een goede manier tot een afgewogen bestemmingskeuze is gekomen. De provincie constateert echter dat op enkele plaatsen de doorvertaling van de keuze niet goed in het plan is vertaald. De provincie gaat er vanuit dat deze kennelijke omissie in het Ontwerp zal zijn aangepast.

Reactie
Op een enkele plaats is hier bewust voor gekozen, omdat er door middel van de dubbelbestemmingen een voldoende bescherming van de waarden is geregeld. De gemeente blijft als uitgangspunt de Kadernota volgen. Daar waar dubbelbestemmingen voldoende waarborgen bieden, wordt aan de indeling van de Kadernota vastgehouden. Op een enkele plaats, waar dat verder geen gevolgen voor de landbouw heeft, zal alsnog een planaanpassing worden doorgevoerd.

Conclusie
Daar waar nodig de bestemmingsgrenzen aanpassen.

Wonen en zorg; nieuwe woningen in het buitengebied
De provincie constateert dat er binnen het plan mogelijkheden worden geboden voor de bouw van nieuwe woningen. Ten aanzien van de ruimte voor ruimte regeling stelt de provincie voor om aansluiting te zoeken bij het geactualiseerde beleid van de provincie. Dat betekent dat voor twee woonhuizen maximaal 2.000 m² moet worden gesloopt en dat het moet gaan om een stoppend agrarisch bedrijf.
Voorts wijst de provincie op de mogelijkheid van nieuwe woningbouw in een hoeveplan en op een landgoed. Volgens de provincie moet de landgoedregeling afgestemd worden op het dienaangaande provinciale beleid.

Reactie
De ruimte voor ruimte regeling zal qua oppervlakteregeling en de beperking tot maximaal twee woonhuizen worden afgestemd op het provinciaal beleid. Bij afbraak van minimaal 750 m² mag één woonhuis worden gebouwd, waarbij voorwaarden gelden met betrekking tot vormgeving en landschappelijke inpassing op basis van het Beeldkwaliteitsplan. Bij afbraak van 2.000 m² of meer mogen twee woonhuizen worden terug gebouwd. De gemeente kan zich niet vinden in de beperking dat de regeling alleen geldt voor stoppende bedrijven. Er wordt geen ruimtelijk onderscheid gezien tussen een bedrijf dat binnen deze planperiode stopt of een bedrijf dat een jaar geleden is gestopt. In beide gevallen kan bij het bedrijf landschapsontsierende bedrijfsbebouwing aanwezig zijn. Het instrument van de ruime voor ruimte is bedoeld om dit soort bebouwing gesaneerd te krijgen teneinde de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving te verbeteren. Voor de gemeente maakt het geen verschil op welk moment die bebouwing vrij is gekomen. Belangrijk is dat er een instrument bestaat, die voor iedereen op gelijke wijze voor vergelijkbare bebouwing kan worden benut, zodanig dat een belangrijke verbetering van de landschappelijke en ruimtelijke kwaliteit kan worden bewerkstelligd.
De bestemming voor landgoederen betreft bestaande landgoederen. Het beleid is gericht op de realisatie van nieuwe landgoederen. Nieuwe landgoederen en ook het hoeveplan kunnen niet met dit plan worden gerealiseerd. De gemeente heeft er voor gekozen om voor deze initiatieven per geval een planherziening op te stellen. Vanuit deze twee aspecten biedt het plan derhalve niet de mogelijkheid voor nieuwe woningbouw.

Conclusie
De ruimte voor ruimte regeling aanpassen aan de provinciale regeling met uitzondering van de beperking tot stoppende bedrijven.

Landbouw; intensieve veehouderij
De provincie constateert dat het bestemmingsplan aansluit bij het provinciaal beleid.

Reactie
De gemeente neemt deze constatering voor kennisgeving aan.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Archeologie
De provincie stelt dat de archeologische beleidsadvieskaart niet is verankerd in het bestemmingsplan. Daarmee zijn de belangen niet gewaarborgd. De provincie verzoekt om de kaart alsnog in de regels te verankeren.

Reactie
Verwezen wordt naar de reacties bij de Inspectie VROM. De kaart is wel verankerd in de regels door middel van het begrip 'archeologische waarden'. Doordat dat begrip bij veel ontheffingen, aanlegvergunningen en wijzigingen is opgenomen, vindt via dat begrip telkens een toets aan de beleidsadvieskaart plaats. Nadeel hiervan is wel dat de zaken die bij recht zijn toegestaan, niet via dit begrip zijn gerelateerd aan een toets aan de archeologische waarden. Vandaar dat alsnog gekozen is voor het opnemen op de verbeelding met dubbelbestemmingen in de regels.

Conclusie
De archeologie op de verbeelding en in de regels verwerken.

Natuur
De provincie geeft aan dat de realisatie van de ecologische hoofdstructuur een kernthema is. De natuurgebieden moeten als zodanig worden bestemd en de aangewezen, maar nog niet verworven gronden voor natuur moeten worden voorzien van een wijzigingsbevoegdheid. Datzelfde geldt voor de ecologische verbindingszones en de stergebieden.

Reactie
In het plan zijn in overleg met de natuurorganisaties en uitgaande van kaarten van de provincie alle bestaande natuurgebieden als zodanig bestemd. De aangewezen gebieden voor natuurontwikkeling zijn voorzien van een locatiegebonden wijzigingsbevoegdheid. Daarnaast kent het plan nog een algemene wijzigingsbevoegdheid op grond waarvan de niet begrensde ecologische verbindingszones en de stergebieden na realisatie kunnen worden omgezet in een natuurbestemming. Volgens de gemeente voldoet het plan volledig aan de uitgangspunten die de provincie in haar reactie heeft beschreven.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Landschap
De provincie constateert dat de doelstelling van het provinciaal beleid is om de landschapstypen en de onderlinge samenhang te beschermen. In het plan is die doelstelling ook geformuleerd. Daarbij zijn de beekdalen en de essen beschermd tegen ontwikkelingen die het landschap aan kunnen tasten. Deze bescherming is conform provinciaal beleid.

Reactie
De gemeente neemt deze constatering voor kennisgeving aan. Opgemerkt moet worden dat de gemeente de begrenzing van de beschermingsgebieden voor de beekdalen aan past. Ook hier geldt als basis de Kadernota. Het is niet de intentie om de beschermende regeling over de ontwikkelingsgebieden voor landbouw en recreatie te leggen.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan. Ambtshalve zal de begrenzing van de beschermingsgebieden voor de beekdalen worden aangepast, zodat deze niet voor ontwikkelingsgebieden voor landbouw en recreatie van toepassing is.

Recreatie
Het plan maakt met wijziging nieuwe recreatiebedrijven mogelijk. De voorwaarden bij de wijziging komen niet overeen met de voorwaarden zoals opgenomen in het POP. Ook is de wijziging niet in overeenstemming met de Omgevingsvisie Drenthe. De provincie verzoekt een en ander in overeenstemming te brengen met het provinciale beleid.

Reactie
De gemeente zal de regeling afstemmen op het provinciaal beleid. Daarbij moet wel opgemerkt dat het bestemmingsplan nieuwe recreatiebedrijven niet mogelijk maakt in de EHS en dat bedrijfsmatige exploitatie verplicht is gesteld. Nieuwe recreatiebedrijven die grenzen aan Natura-2000 gebieden mogen ten hoogste 10 hectare groot worden. Dit vloeit voort uit de plan-m.e.r. Daarnaast maakt deze wijziging ook deel uit van de Planmer en de Passende beoordeling, zodat ook vanuit die onderzoeken mogelijk nog aanpassingen volgen.

Conclusie
De wijzigingsbevoegdheid aanpassen aan provinciaal beleid.

Regels
De provincie constateert dat vanwege de omvang van het plan zij heeft gemeend hierover enkele opmerkingen te moeten maken. Deze worden ambtelijk toegestuurd.

Reactie
De gemeente neemt dit voor kennisgeving aan.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Advies
De Omgevingsvisie Drenthe wordt op 2 juni 2010 vastgesteld. Het bestemmingsplan zal niet voor de inwerkingtreding van de Omgevingsvisie worden vastgesteld. De provincie adviseert derhalve het nieuwe beleid mee te nemen in het bestemmingsplan.

Reactie
De gemeente zal het beleid van de Omgevingsvisie in het plan verwerken. Hierover heeft nog nader overleg met de provincie plaatsgevonden. Dit overleg is gevolgd door een brief van de provincie waarbij een relatie is gelegd met de Omgevingsvisie. Een en ander heeft geen gevolgen voor de hier besproken en eerder kenbaar gemaakte overlegreactie van de provincie.

Conclusie
Het plan aanpassen aan het beleid van de Omgevingsvisie.

Inzet instrumenten

De provincie geeft hier aan dat het plan aangepast moet worden aan de nader genoemde aspecten in haar overlegreactie alvorens het verder in procedure wordt gebracht.

Reactie
De gemeente zal de aanpassingen zoals hiervoor onder de voorstellen is verwoord in het plan verwerken.

3. Waterschap Reest & Wieden
In paragraaf 5.2 van de toelichting wordt het beleid van de zones van hydrologische beïnvloeding genoemd. Verzocht wordt de kaart van figuur 8 te vervangen door de gebieden zoals deze door het Waterschap gehanteerd worden in het waterbeheerplan 2010-2015.
Voor het overige is het Waterschap Reest & Wieden positief over de inhoud en het proces rond de totstandkoming van het bestemmingsplan buitengebied. Er wordt een positief wateradvies afgegeven.

Reactie:
De toelichting zal hierop worden aangepast.

Conclusie
De toelichting aanpassen.

4. RECRON
De gemeente Westerveld heeft een vrijetijdslandschap waarin recreatie en toerisme, natuurbeleving, sport en cultuur en landbouw een samenhangend geheel vormen. De toeristisch-recreatieve sector in de gemeente heeft een groot economisch belang. Toch is in het bestemmingsplan de recreatie ondergeschikt aan de natuur en landbouw. De RECRON vindt dit een gemiste kans.
Het uitgangspunt waarbij in eerste instantie gekeken wordt naar bestaande recreatiebedrijven sluit aan bij de insteek van de RECRON. Echter ook de bedrijven in de natuur- en landbouwgebieden moeten zich kunnen uitbreiden. De opmerking in paragraaf 6.9.1 van de toelichting is echter onjuist en niet conform de intenties zoals deze zijn uitgesproken in de nota van uitgangspunten.

Reactie:
De gemeente is van mening dat er geen sprake is van ondergeschiktheid tussen functies onderling. In het plan is dat ook nergens als zodanig genoemd. Het onderscheid tussen basisfuncties en toegevoegde functies is niet gebaseerd op een mate van ondergeschiktheid, maar gaat uit van de verplaatsbaarheid en de grondgebondenheid van de functies. De basisfuncties zijn zogenaamd grondgebonden. Deze functies zijn gebonden aan de kwaliteit van de gronden en kunnen niet zonder meer en zonder grote gevolgen naar een andere plek worden verplaatst. Dat geldt niet voor de toegevoegde functies. Die zijn niet aan de grond gebonden. Een woonfunctie kan ook in een dorp worden uitgeoefend. Een recreatiebedrijf is weliswaar vaak kwalitatief gerelateerd aan een specifieke plaats, maar is niet gebonden aan die plek. Het bedrijf kan ook op een andere plek worden ingericht. Vandaar dat de functies in het plan op een andere wijze zijn bestemd en ingericht.
Het bestemmingsplan is in overeenstemming met de Nota van Uitgangspunten. Hierin is gesteld dat recreatiebedrijven in bos- en natuurgebieden in beginsel uitgebreid kunnen worden, maar dat dit pas na een planherziening mag. In het bestemmingsplan zelf zullen geen mogelijkheden voor uitbreiding worden opgenomen.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Hoofdstuk 6.9. Recreatie en Toerisme
De brede bestemming 'Recreatie' is positief ontvangen. Aanvullend zou, om het onderscheid tussen echte recreatiebedrijven en huisjesterreinen duidelijker te maken, voor de bungalowbedrijven die niet bedrijfsmatig worden geëxploiteerd geen vergroting van de recreatiewoning naar 100 m^2 moeten worden opgenomen.

Reactie:
De gemeente ziet geen aanleiding om dit onderscheid aan te brengen. Ook de eigenaren van huisjes op de huisjesterreinen moeten gebruik kunnen maken van de mogelijkheid om de huisjes te vergroten tot 100 m². Er is geen aanleiding om vanuit het beleid of de fysieke inrichting van de terreinen verschil in oppervlaktes te hanteren.
Wel zal er voor recreatiewoningen, die gelegen zijn op bedrijfsmatig geëxploiteerde terreinen, een ontheffingsmogelijkheid in het plan worden opgenomen op basis waarvan de maximale oppervlakte van een recreatiewoning vergroot kan worden tot ten hoogste 125 m² ten behoeve van het geschikt maken van de recreatiewoning voor gebruik door gehandicapten of ouderen die slecht ter been zijn.
Op verzoek van de Vereniging van Eigenaren is voor het park De Schure te Vledder nog wel een afwijkende hoogteregeling opgenomen. Dit is verzocht om de homogeniteit van het park zoveel mogelijk te behouden.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan. Ambtshalve zal de ontheffing voor vergroting tot 125 m² in het plan worden opgenomen en zal het plan ambtshalve op voormeld onderdeelworden aangepast.

Artikel 6.9.3.
De RECRON is net als de gemeente van mening dat permanente bewoning van recreatiewoningen niet toegestaan moet worden. Mocht er toch sprake zijn van omzetting van een huisjesterrein naar woonbestemming, dan zou de toename van de waarde van de recreatiewoningen op het moment dat zij permanent bewoond worden in een compensatiefonds gestopt moeten worden. Dit fonds zou dan gebruikt kunnen worden door de echte recreatieondernemers als zij moeten compenseren bij uitbreiding in of in de nabijheid van de EHS.

Reactie:
De omzetting van recreatieterreinen naar wonen is binnen dit bestemmingsplan niet aan de orde. De reactie van de RECRON treft dan ook niet het bestemmingsplan.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Artikel 6.9.4.
Bij recht wordt in het buitengebied de mogelijkheid geboden om Bed & Breakfast accommodaties aan te bieden. Verzocht wordt om dit te zoneren en te quoteren. Ten eerste is er al een overaanbod van dit product, waardoor de gemiddelde omzet daalt en er niet meer geïnvesteerd gaat worden in kwaliteit, duurzaamheid en innovatie. Ten tweede hoeft deze hobbymatige activiteit niet te voldoen aan wet- en regelgeving waar andere recreatieondernemers wel toe worden verplicht. De horeca- en recreatieondernemers die nadrukkelijk voor de economische spin-off zorgen in de gemeente worden hierdoor benadeeld.

Reactie:
Het is niet aan de gemeente om te bepalen wanneer er sprake is van een overaanbod. Binnen de marktwerking reguleert dit zichzelf. De gemeente ziet vanuit dit perspectief geen ruimtelijke noodzaak tot zonering of quotering. De ruimtelijke invloed van dit beperkte recreatief gebruik binnen woonhuizen is zodanig gering, dat er geen noodzaak wordt gezien voor verdere beperkingen. Daarnaast is er sprake van een zeer specifiek recreatief gebruik, die een eigen doelgroep heeft. De gemeente ziet niet in dat dit ten koste gaat van andere horeca- en recreatieondernemers. De gemeente ziet Bed & Breakfast als een uitbreiding van de variatie in het aanbod en niet als een aanvulling op het bestaand recreatieve aanbod.
Desalniettemin heeft de gemeente wel besloten om Bed & Breakfast pas na ontheffing toe te staan. Dit is niet ingegeven door hetgeen hiervoor is gezegd, maar door de relatie met milieuzonering en de ontwikkelingsmogelijkheden voor bedrijven.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan. Ambtshalve wordt de regeling bij recht vervangen door een regeling bij ontheffing.

Artikel 6.9.6.
Kleinschalig kamperen is toegestaan bij volwaardige agrarische bedrijven. Ook hier zou een zonering en quotering van dit product moeten plaatsvinden. Reden hiervoor is dat vraag en aanbod van toeristisch kamperen uit balans is: er is teveel hetzelfde. Dit heeft tot gevolg dat de omzetten en winsten dalen en ondernemers kunnen niet meer investeren in kwaliteit, duurzaamheid, personeel en innovatie.

Reactie:
Ook ten aanzien hiervan is de gemeente van mening dat de markt zelf bepaalt wanneer er teveel van hetzelfde is. Er is een duidelijke vraag naar kamperen bij de boer en in die variatie in aanbod wil de gemeente voorzien. Ook hier ziet de gemeente geen noodzaak om naast de marktwerking en de specifieke ruimtelijke criteria die aan de ontheffing zijn gebonden, nadere zonering of quotering in te voeren. Een grotere variatie in aanbod moet juist bestaande ondernemers stimuleren om te investeren in de kwaliteit van de eigen onderneming.
In het voorontwerpbestemmingsplan was vestiging van een klein kampeerterrein op essen en in beekdalen nog uitgesloten. Dit zal in het ontwerp worden aangepast. De gemeente wil ook hier de mogelijkheid bieden voor het kleinschalig kamperen.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan. Ambtshalve wordt de beperking voor vestiging van klein kamperen op essen en in beekdalen uit het plan verwijderd.

Begrip 34. Chalet
Het begrip chalet heeft geen meerwaarde voor de begrippenlijst aangezien een chalet een commerciële benaming is voor een stacaravan. Daarnaast is een chalet/caravan niet voor recreatieve bewoning, maar voor recreatief gebruik.

Reactie:
Een chalet is niet in alle gevallen een commerciële benaming voor een stacaravan. Een chalet kan ook, bij grotere oppervlaktes, een andere vorm van recreatiewoning zijn. In die zin is er aanleiding om de chalets specifiek te omschrijven. De recreatieve bewoning zal worden vervangen door recreatief gebruik.

Conclusie
Het begrip aanpassen. Voor het overige geeft de overlegreactie geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Begrip 48. Groepsaccommodatie
De RECRON is van mening dat een groepsaccommodatie per definitie een jaarrondbedrijf is.

Reactie:
Het begrip zal hierop worden aangepast.

Conclusie
Het begrip aanpassen.

Onjuiste bestemming recreatiebedrijven
De meeste recreatiebedrijven hebben een onjuiste bestemming toegewezen gekregen. De gemeente heeft dit bevestigd. De RECRON gaat er dan ook van uit dat dit zal worden aangepast en verwacht dat bij (achteraf) geconstateerde fouten de aanpassingen op kosten van de gemeente worden verricht. De ondernemers mogen hiervan niet de dupe worden: 'bestaande rechten blijven gehandhaafd'.

Reactie:
Er is helaas bij het opstellen van het Voorontwerp een fout gemaakt met betrekking tot de recreatieterreinen. De bestemmingen zullen daarom in het Ontwerp worden aangepast. Daarbij is het uitgangspunt dat bestaande rechten zoveel mogelijk worden gehandhaafd. Het nieuwe recreatieve beleid van de gemeente biedt de meeste ondernemers meer mogelijkheden. Niet is uitgesloten evenwel dat nieuw beleid soms ook een beperking met zich meebrengt. Dat behoort tot een algemeen aanvaardbaar bedrijfsrisico, zolang die beperkingen redelijk zijn. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat uit de Planmer of de Passende Beoordeling beperkingen gaan voortvloeien..

Conclusie
De recreatieterreinen zullen op de verbeelding alsnog van de juiste bestemming worden voorzien.

Artikel 38.2 Bouwregels
Middels bouwvlakken wordt aangegeven waar bebouwing mag plaatsvinden. De sector is continu in beweging. Nieuwe ontwikkelingen als privésanitair en dergelijke laten zich niet in bouwvlakken plaatsen. Dit geldt ook voor een tweede dienstwoning. De oppervlakte van 200 m^2 die wordt gehanteerd is te klein. Concentratie van centrale voorzieningen vragen om een veelvoud aan vierkante meters. Hier geldt maatwerk.

Reactie:
De gemeente zal de regeling in het ontwerpbestemmingsplan verruimen. Voor terreinen met een oppervlakte kleiner dan 5 ha zal een gezamenlijke oppervlakte van 2500 m^2 voor voorzieningengebouwen worden toegestaan. Voor terreinen groter dan 5 ha wordt dat 3000 m^2. Voor individuele gebouwen zal een maximum oppervlakte worden opgenomen om te voorkomen dat grote gebouwen worden gebouwd. Voor sanitaire gebouwen zal geen maximum gezamenlijke oppervlakte worden opgenomen. Individuele gebouwen mogen een oppervlakte van 50 m^2 hebben. Het aantal wordt niet vastgelegd. Voor onderhoud en beheer zal een maximale gezamenlijke oppervlakte van 200 m^2 gelden.

Conclusie
De bouwregels aanpassen aan hetgeen in de reactie is opgenomen.

Artikel 38.2.2. Bedrijfswoning (geldt ook voor gelijke artikelen 39 e.v.)
De maximale oppervlakte van een bedrijfswoning is 150 m^2. Deze oppervlakte moet groter zijn als sprake is van één bouwlaag vanwege de natuurlijke en landschappelijke ligging van een bedrijf.

Reactie:
De gemeente ziet geen aanleiding om de oppervlakte voor bedrijfswoningen te vergroten. De maat van 150 m² biedt ruimte voor een zeer aanzienlijke woning. Niet wordt ingezien om welke reden een bedrijfswoning groter zou moeten zijn dan een regulier woonhuis. Daarnaast bieden de regels ook nog ruimte voor maximaal 100 m² aan aan- en uitbouwen, zodat bij een toegespitst bouwplan er woonruimte van 250 m² kan worden gerealiseerd. Het bestemmingsplan biedt derhalve meer dan voldoende ruimte.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Artikel 38.2.3.
Een chalet en een caravan zouden als één begrip genoemd moeten worden. De bouwhoogte van een stacaravan zou één bouwlaag moeten zijn in plaats van 3,5 m hoogte. De onderlinge afstand tussen stacaravans zou minimaal zes meter zijn. Dit dient drie meter te zijn in overeenstemming met de maatvoering die geldt vanuit de brandveiligheidsvoorschriften van de Nibra.

Reactie:
Een chalet komt als kampeermiddel en als recreatiewoning voor. Om die reden neemt de chalet een specifieke plek in de regels in en kan deze niet zonder meer gekoppeld worden met een stacaravan. De bouwhoogte is afgestemd op het recent vastgestelde recreatiebeleid. Er is geen aanleiding om hier van af te wijken. De onderlinge afstand is een aspect wat nog deel uitmaakt van het advies van de brandweer. De door de brandweer voorgeschreven afstand zal in het bestemmingsplan worden opgenomen.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Artikel 38.2.6.a.
Per recreatiebedrijf is het aantal trekkershutten maximaal 5. Bij kampeermiddelen wordt het maximale aantal overgelaten aan de ondernemer, terwijl dit bij trekkershutten niet het geval is. De vraag naar verhuuraccommodaties is groeiende, zo ook de vraag naar trekkershutten. Dit aantal zou vrijgelaten moeten worden. Wat is het ruimtelijke argument om het aantal trekkershutten te bepalen?

Reactie:
De terreinen zijn ingericht ten behoeve van een specifiek recreatief gebruik, zoals een kampeerterrein of een huisjesterrein. De bestemming is daarop toegespitst en dat moet ook de functionele inrichting van het terrein blijven. Om enige ruimte te bieden voor ondergeschikte toegevoegde vormen van recreatie, is in het gemeentelijk beleid bepaald dat per terrein onder andere vijf trekkershutten mogen worden geplaatst. Het aantal is niet zozeer door ruimtelijke argumenten ingegeven, niet anders dan dat het om een ondergeschikte toevoeging aan de hoofdfunctie binnen de bestemming moet gaan.

Binnen de bestemming 'Recreatie – 1' zal het maximale aantal niet meer worden beperkt. Binnen de bestemming 'Recreatie – 2' zal het maximale aantal trekkershutten van vijf gehandhaafd blijven. In de overige recreatiebestemmingen zijn trekkershutten niet toegestaan.

Conclusie
De regeling voor trekkershutten in de recreatiebestemmingen aanpassen.

Artikel 38.3.4. (geldt ook voor gelijke artikelen 39 e.v.)
De tweede bedrijfswoning dient direct in de buurt van de eerste bedrijfswoning gesitueerd te worden. Dit kan per bedrijf verschillend zijn. Beheertechnische en organisatorische aspecten spelen bij de locatiekeuze van een tweede bedrijfswoning een grote rol.

Reactie:
Het criterium laat voldoende ruimte om rekening te houden met de situatie van het bedrijf. Stedenbouwkundig is het evenwel van belang dat woonhuizen aan de wegzijde worden gebouwd. Dat is een belangrijk kenmerk van het bebouwingsbeeld in de gemeente. Het criterium moet voorkomen dat bedrijfswoningen achter op terreinen worden gebouwd. In die zin acht de gemeente het criterium niet onevenredig en laat het voldoende ruimte voor een goede toepassing.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Artikel 38.4.b.
In het bestemmingsplan is aangegeven dat horecadoeleinden ten dienste staan van een kampeerterrein. De RECRON is van mening dat alle recreatiebedrijven met centrale voorzieningen ook anderen dan hun eigen gasten mogen ontvangen. Het zou gezien kunnen worden als een vorm van verbrede recreatie/toerisme om te kunnen blijven ondernemen.

Reactie:
Bij nadere beschouwing zijn we tot de conclusie gekomen dat het uit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening niet bezwaarlijk is om recreatievoorzieningen gelijktijdig open te stellen voor andere dan de eigen gasten. Dit doet niets af aan de voorwaarde dat dit medegebruik ondergeschikt moet zijn aan de ondersteunende functie van het recreatiebedrijf. Er mogen geen zelfstandige horecabedrijven ontstaan.

Conclusie
De beperking uit de regels verwijderen.

Artikel 38.5.a.1. en 38.7.3. (geldt ook voor gelijke artikelen 39 e.v.)
De recreatie en de landbouw hoeven elkaars ontwikkelingen niet te frustreren. Gelijkwaardigheid van de beide sectoren is een uitstekende basis om beide sectoren naast elkaar te laten ondernemen.

Reactie:
Verwezen wordt naar de eerste reactie onder de RECRON. Hierin is al aangegeven dat er geen sprake is van een rangorde. Het bestemmingsplan gaat er vanuit dat de beide sectoren naast elkaar kunnen ondernemen, waarbij de plaatsgebondenheid wel een rol in de onderlinge afweging speelt. Daarnaast gaat het bestemmingsplan uit van de gebruikelijke zonering van functies ten opzichte van elkaar, zoals dat voortvloeit uit een goede ruimtelijke ordening.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Artikel 41. Recreatie 4
Deze vorm van bestaande recreatiewoningen zou op 80 m^2 gehandhaafd kunnen blijven. Deze recreatiewoningen doen namelijk niet of nauwelijks mee om de strijd van de recreant, maar staan ten dienste van de eigenaar. Bedrijfsmatig geëxploiteerde recreatiewoningen moeten meer kwaliteit en dus ruimte bieden om de recreant tevreden te stellen. Op deze manier wordt nadrukkelijk een onderscheid gemaakt tussen de 'echte' recreatiebungalow en de recreatiehuisjes.

Reactie:
Verwezen wordt naar een eerdere reactie hierover. De gemeente ziet geen reden voor deze beperking en is van mening dat particuliere recreatiewoningen in beginsel moeten kunnen worden vergroot naar de algemeen toegestane oppervlakte van 100 m².

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Artikel 42.3.a.1.
De RECRON is van mening dat dit een zeer vreemd artikel is dat bijna niet uitlegbaar is en dus ook verwijderd dient te worden.

Reactie:
Deze regel staat in iedere bestemming waarbinnen wonen is toegestaan. Het zegt niet minder dan dat het beroep of het bedrijf aan huis uitsluitend door de bewoner van het woonhuis mag worden uitgeoefend, eventueel met een extra arbeidskracht. Dit is een gebruikelijke beperking van het werken aan huis.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Artikel 42.3.d.
RECRON vraagt zich af of de toevoeging van kampeerterrein van toegevoegde waarde is voor groepsaccommodaties. Daarnaast is de keuze van 10 eenheden vreemd in vergelijking met de 25 eenheden bij agrarische bedrijven.

Reactie:
Hier is sprake van een specifieke bestemming voor één enkele situatie binnen de algemene bestemming voor groepsaccommodaties op het perceel Oosteinde 22 te Wapserveen. Die specifieke situatie is specifiek geregeld op basis van bestaande rechten verkregen uit een verleende vrijstelling. Er is geen aanleiding om daar in zijn algemeenheid aanpassingen in te doen.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Tot slot
De RECRON wil graag samen met de gemeente nadenken over hoe innovatie- c.q. experimenteerruimte in de sector kan worden gestimuleerd. Vaak is een bestemmingsplan hiervoor knellend. Voorgesteld wordt om bijvoorbeeld een x-percentage van de recreatieterreinen aan te wijzen als ruimte voor innovatie en experimenten.

Reactie:
Er is een apart overleg met de RECRON geweest, waarin zij hebben kunnen aangeven in hoeverre er nog wensen waren met betrekking tot het bestemmingsplan. Ook is de RECRON betrokken geweest bij het zeer recent vastgestelde nieuwe recreatiebeleid van de gemeente. Al met al laat het beleid en de regeling voldoende ruimte voor innovatie en experimenten. Zodra die daar niet binnen vallen, is het alleszins redelijk om daaromtrent een afzonderlijke planologische procedure te voeren. De gemeente ziet geen aanleiding om hierover in het kader van deze bestemmingsplanprocedure opnieuw met de RECRON een gesprek aan te gaan.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

5. LTO-Noord
Allereerst wil LTO-Noord haar waardering geven voor de constructieve wijze waarop de discussie over de ruimtelijke inrichting van de gemeente Westerveld is georganiseerd. In het verlengde van dit wil LTO-Noord graag een constructieve bijdrage leveren aan het bestemmingsplan.

Agrarische belangen in kaart
Op de bestemmingsplankaart zijn twee soorten agrarisch gebied onderscheiden. Het onderscheid is gelegen in het gewicht dat aan agrarische belangen wordt gehecht. Een beperkt aantal kleine gebieden valt echter onterecht in 'Agrarisch - 2', die in POP II wel als zone 1 te boek staan. Het gaat om gebieden tussen Wittelte en Havelte Oost, tussen de Beilerstroom en het Dwingelderveld, ten oosten van Lheebroek. Verzocht wordt hier de gebiedsbestemming 'Agrarisch - 1' toe te passen.

Reactie:
De gemeente zal deze gebieden nalopen en waar nodig aanpassen. De ontwikkelingsgebieden in de kadernota zullen hierbij worden betrokken. Opgemerkt moet worden dat er voor de landbouw geen grote verschillen bestaan tussen Agrarisch – 1 en Agrarisch – 2. De regeling voor de agrarische bedrijfskavels is hetzelfde. Het gebruik van de landbouwgronden is ook vrijwel identiek. De verschillen bestaan met name in een aantal mogelijkheden die bij ontheffing of wijziging mogelijk zijn en waaraan vanuit beleid of landschap beperkingen zijn gesteld ten aanzien van specifieke landschappelijke kenmerken of in de landschappelijk kwetsbaardere gebieden.
Daarnaast verschilt de landschappelijke afweging binnen de gebieden. Die afweging, die zich voegt naar de aard van het landschap, is in hoofdzaak verankerd in de ontwikkelingsgebieden in de Kadernota en het Beeldkwaliteitsplan. Dit zal steeds binnen beide agrarische bestemmingen toetsingskader zijn bij ingrepen in het landschap.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Grote doorwerking waarden Landschap
Op de verbeelding zijn verschillende aanduidingen te vinden die als dubbelbestemming hun stempel drukken op de mogelijkheden voor de agrarische sector. De aanduiding en het onderscheid tussen de 'plusjes' is moeilijk. Verzocht wordt om een duidelijker kaartbeeld.
In artikel 66 lid 3 wordt in relatie tot 'waarde cultuurhistorie' gesteld dat het aanbrengen en/of veroorzaken van veranderingen in de hoogte van de es wordt gezien als strijdig gebruik. Dit vormt een belemmering voor de agrarische sector.

Verzocht wordt aan dit artikel een bepaling te hechten waarin zoals in artikel 6.4.2. een aantal zaken wordt uitgesloten om te voorkomen dat bepaalde reguliere agrarische teelten worden geblokkeerd.

Reactie:
De verbeelding is opgesteld conform de landelijke standaarden die daarvoor gelden. Die standaarden zijn bedacht vanuit het digitaal raadpleegbare plan. Het is niet bedoeld om ook analoog goed en duidelijk te zijn. Digitaal is het duidelijk welke bestemmingen waar gelden. Analoog kan dit niet worden aangepast.
De dubbelbestemming is juist ook bedoeld om een beperking op te leggen. Die beperking is naar de mening van de gemeente niet zodanig dat bepaalde teelten niet kunnen worden uitgeoefend, maar het gebruik brengt een extra inspanning met zich mee, namelijk het zorg dragen voor de instandhouding van de hoogte van de es. De beperking is juist bedoeld om de es te beschermen. De gemeente acht dit vanuit het beschermingsniveau niet onredelijk.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Bij de dubbelbestemming 'Waarde - Landschap 2' is er sprake van een focus op de beekdalen. De gronden zijn mede bestemd voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijk en waterhuishoudkundig waardevolle beekdalen. Wat dit in de praktijk betekent is onduidelijk. Het zou goed zijn om ruimte voor nieuwe ontwikkelingen af te laten hangen van de andere (basis)gebiedsbestemmingen in het beekdal.

In de gebieden waar 'Waarde - Landschap 2' geldt staan diverse agrarische bedrijven en ook bouwwerken buiten bouwvlakken. Artikel 68.2.1. bevat een criterium die grote gevolgen kan hebben voor de bestaande agrarische bedrijven. Verzocht wordt om een nuancering waarbij toepassing van dit artikel wordt afgestemd op de basisbestemming die ter plaatse geldt. Bestaande agrarische bedrijven mogen niet in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden geblokkeerd.

De begrenzing van het gebied 'Waarde - Landschap 2' is op een aantal plekken te ruim ingetekend, waardoor een groot gebied dat geen deel uitmaakt van het beekdal wordt beperkt door de dubbelbestemming. Verzocht wordt de begrenzing nogmaals te bekijken en bij te stellen.

Reactie:
De begrenzing van de dubbelbestemming is overgenomen uit provinciaal beleid. Gebleken is dat bijvoorbeeld ook ondergrondse beken zijn aangegeven. Uit de dubbelbestemming vloeien wel beperkingen voort, maar die zijn zeer beperkt. Er wordt vanuit landschappelijk oogpunt aandacht gevraagd voor de situering van bebouwing op percelen, zodanig dat het karakter van het beekdalenlandschap niet onevenredig wordt geschaad. Daarnaast moet bij de bouw van bouwwerken rekening worden gehouden met de waterhuishoudkundige belangen. Tot slot mogen geen veranderingen in de laagtes van de beekdalen worden aangebracht. De gemeente is van mening dat deze beperkingen zeer beperkt zijn en de agrarische belangen binnen de gebieden niet schaden. Desalniettemin is de gemeente van mening dat deze beperkingen niet in de ontwikkelingsgebieden voor landbouw en recreatie zouden moeten gelden. Vandaar dat de begrenzing van de gebieden zodanig wordt aangepast, dat deze niet langer samenvalt met de ontwikkelingsgebieden voor landbouw en recreatie.

Conclusie

De begrenzing van de beschermingsgebieden voor de beekdalen aanpassen.

Het bouwblok weinig flexibel
De gekozen systematiek met een bouwblok binnen een bedrijfskavel wordt door LTO-Noord als positief ervaren. Het wordt echter als een omissie beschouwd dat het bouwblok niet kan groeien tot een oppervlak die hoger ligt dan 2,0 ha. Er zou alsnog een wijzigingsbevoegdheid op genomen moeten worden waarbij het bouwbolk (onder voorwaarden) ten minste tot de maximale omvang van de bedrijfskavel uitgebreid kan worden.

Reactie:
Het is de bedoeling geweest om bij wijziging het bedrijfskavel nog te kunnen vergroten tot maximaal 3 ha. Dit is niet helemaal juist in het plan vertaald. Dit zal worden aangepast, zodat na wijziging bouwpercelen nog kunnen groeien tot 3 ha. Voor grotere bouwpercelen zal een aparte planologische procedure worden gevolgd.

Conclusie
De wijzigingsbevoegdheid aanpassen zodanig dat bouwpercelen tot 3 ha kunnen worden vergroot.

Bouwmogelijkheden onterecht beperkt
In artikel 3.2.1.h. (ook artikel 4.2.1.h.) en aansluitend artikel 3.4.e.(ook art. 4.4.d.) wordt gesteld dat het oprichten van gebouwen en overkappingen van meer dan 500 m^2 alleen mag met een ontheffing. LTO-Noord is van mening dat hierdoor een grote groep agrarische bouwplannen opeens een extra procedure moet doorlopen om te komen tot een bedrijfsontwikkeling. Dit staat haaks op het overheidsstreven om te komen tot administratieve en procedurele lastenverlichting voor de burger.
Ook de link die in deze artikelen wordt gelegd met een beeldkwaliteitsplan is sterk sturend. Impliciet houdt dit in dat elke ontwikkeling met meer dan 500 m^2 onderhevig wordt aan de doctrine van dit beeldkwaliteitsplan. Deze grens is te laag en zou verhoogd moeten worden omdat ontwikkelingen procedureel worden belast, terwijl de ruimtelijke en landschappelijke impact beperkt zal zijn.

Reactie:
Het overheidsstreven mag dan enerzijds gericht zijn op lastenverlichting, tegelijkertijd is er ook een groeiende zorg om het behoud van waardevolle landschappen en is er de inzet om te voorkomen dat zeer grote stallen worden gebouwd in gebieden waar dat niet passend wordt geacht. Verwezen kan worden naar de reactie van de Inspectie VROM.
Daarnaast heeft de gemeente er zelf binnen het bestemmingsplan voor gekozen om stevig in te zetten op het behoud van de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied van de gemeente. Belangrijk onderdeel daarvan is de inpassing van grootschalige bebouwing.
De procedurele belasting valt mee. Agrariërs weten nu van tevoren dat er een ontheffing noodzakelijk is, zodat ze daar ook rekening mee kunnen houden. Bovendien is de procedure volledig een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders, zodat de procedure vrij vlot kan worden afgerond als onderdeel van de omgevingsvergunning.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Gebruiksmogelijkheden onduidelijk

Voor de opslag van mest, drijfmest en overige agrarische producten zoals ruwvoer zijn diverse uitgangspunten geformuleerd. Zo is de opslag van mest, hooibalen en of andere agrarische producten buiten het bouwblok als strijdig gebruik gekenschetst (art 3.5.c. en art. 4.5.c). een ontheffing op het gebruik is mogelijk voor de opslag van mest op basis van artikel 3.6.c (en art. 4.6.c.). Verzocht wordt voor de structurele opslag van overige agrarische producten buiten het bouwblok ook een ontheffingsmogelijkheid op te nemen.

Reactie:
De gemeente wil geen structurele opslag van hooibalen of andere agrarische producten buiten het bouwblok. Dit is één van de redenen waarom er ruime bedrijfskavels zijn toegekend, omdat alle bedrijfsactiviteiten, waaronder de opslag, binnen de bedrijfskavels plaats moet vinden. Met de gekozen regeling wil de gemeente juist voorkomen dat her en der in het buitengebied opslagplekken ontstaan, die afbreuk doen aan de landschappelijke waarden. De plastic balen zijn daarvan een voorbeeld. De gemeente wil met de regeling bewerkstelligen dat die opslag bij de bedrijven zelf binnen de gegeven bedrijfskavel plaats vindt, zodat de opslag uit het onbebouwd gebied verdwijnt. Uitgangspunt is dat alle bedrijfsonderdelen, waaronder de opslag van mest, voer, en dergelijke, binnen het agrarisch bouwblok plaatsvindt. Of, indien er binnen het bouwblok onvoldoende ruimte aanwezig is, moet de activiteit in ieder geval binnen de agrarische bedrijfskavel plaatsvinden.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Bij een vergelijking tussen de bouwmogelijkheden en de gebruiksmogelijkheden ontstaat een vreemd beeld. Er is (art. 3.2.2.a. en art. 4.2.2.a.) ruimte gelaten voor silo's, platen en bassins binnen de agrarische bedrijfskavel. Vervolgens wordt in artikel 3.4.h. een ontheffingsmogelijkheid beschreven voor mestsilo's, -bassins of platen buiten het bouwblok. Is deze ontheffing nodig voor bouwwerken of platen/verhardingen die buiten het bouwblok maar binnen de bedrijfskavel worden gerealiseerd?
Het zou wenselijk zijn één lijn te trekken waarbij de bedrijfskavel ruimte laat voor bouwwerken en platen en dat daarbuiten voor zowel mestopslag als opslag van agrarische producten een ontheffing voor gebruik en het oprichten van bouwwerken geldt.
Verder moet er afstemming plaatsvinden tussen de ruimte voor gebruik en ruimte voor bouwen in de twee agrarische bestemmingen. Dit betekent onder meer dat in de bestemming 'Agrarisch 2' een bouwontheffing buiten de bedrijfskavel moet worden toegevoegd.

Reactie:
De gestelde vraag kan bevestigend worden beantwoord. Alle bouwwerken en alle opslag is primair gerelateerd aan de oppervlakte van het bouwblok binnen de bedrijfskavel. Bij ontheffing kan daarvan worden afgeweken, maar dan moet de activiteit wel plaatsvinden binnen de agrarische bedrijfskavel. Die bedrijfskavels zijn zodanig ruim gelegd, dat de gemeente geen aanleiding ziet om buiten de bedrijfskavels bij recht ruimte te bieden voor de opslag van producten. Alleen in uitzonderingsgevallen kan hiervan worden afgeweken. Mestopslag buiten de bedrijfskavels is alleen toegestaan ten behoeve van tijdelijke overslag bij verwerking op een perceel dan wel direct aansluitend op het bouwblok tot een oppervlakte van 750 m².
In Agrarisch – 2 zijn enkele beperkingen opgenomen in de ontheffings- en wijzigingsmogelijkheden ten opzichte van Agrarisch – 1. Dit vloeit voort uit het feit dat Agrarisch – 2 ziet op de verwevingsgebieden, die in landschappelijke zin kwetsbaarder zijn en waar landbouw en landschap nevengeschikt zijn.

Om die reden zijn sommige mogelijkheden uit Agrarisch – 1 niet automatisch ook mogelijk in Agrarisch – 2. Dit is ingegeven door de kwetsbaarheid van het gebied en de relatie met de landschappelijke waarden.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Mestbassins te krap bemeten
Mestbassins buiten het bouwblok mogen een maximale oppervlakte hebben van 300 m^2. Dit is een beperking van mogelijkheden. Verzocht wordt een regeling op te nemen waarmee eenzelfde inhoud kan worden bereikt als met een silo.

Reactie:
De regeling zal worden aangepast, zodanig dat ook de bassins een oppervlakte van 750 m^2 mogen hebben. Aanvullend zal wel worden gesteld dat deze opslag uitsluitend is toegestaan direct aansluitend op de agrarische bedrijfskavel.

Conclusie
De regeling aanpassen en de oppervlakte verruimen naar 750 m^2 en de situeringseis opnemen.

Neventakken
In het bestemmingsplan wordt gesproken over een ondergeschikte neventak. Vanuit POP II is deze toevoeging weggelaten in relatie tot de discussie over bedrijven met een tak pluimvee of varkens. Om in specifieke gevallen discussies te vermijden wordt verzocht ook in het bestemmingsplan de term 'ondergeschikt' te laten vervallen.

Reactie:
De gemeente wil de term 'ondergeschikt' niet laten vallen. Dit is planologisch noodzakelijk om te waarborgen dat de tweede tak, niet de hoofdfunctie wordt, waardoor mogelijk strijd met de bestemming kan ontstaan. Alleen als de tweede tak ondergeschikt blijft aan de hoofdfunctie, waarop de bestemming is gebaseerd, kan strijd met de bestemming worden voorkomen. Het is derhalve essentieel dat de term blijft gehandhaafd.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Boom- en fruitteelt
In de artikelen 3.6.f. en 4.6.f. wordt een ontheffingsmogelijkheid omschreven voor de teelt van opgaande meerjarige teeltvormen. Hierdoor worden veel gebieden uitgesloten, waardoor de fysieke mogelijkheden binnen de gemeente beperkt zijn. Verzocht wordt de expliciet genoemde uitsluitingscriteria in genoemde artikelen weg te laten, waarbij een nadere afweging mogelijk blijft.

Reactie:
Het is op voorhand duidelijk dat de genoemde teelt niet wenselijk is in bepaalde gebieden. De teelt zou teveel afbreuk doen aan de waarden van de gebieden. Het gaat dan bijvoorbeeld om beschermde dorpsgezichten, essen, gebieden met landschappelijk waardevolle elementen, de beekdalen, en dergelijke. Voor de rechtszekerheid en de duidelijkheid is het goed om die gebieden ook meteen in de ontheffingsregel uit te sluiten. Ook hier geldt dat de ruimtelijke kwaliteit voorop staat.

Daar waar iets niet kan, heeft het ook geen zin een nadere afweging te moeten maken. Dat komt de duidelijkheid niet ten goede. Los daarvan laat de regeling nog voldoende ruimte om de teeltvormen in Westerveld uit te oefenen.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Wijzigingsbevoegdheden
In de artikelen 3.9.g. en 4.9.d. wordt beschreven hoe een wijzigingsbevoegdheid kan worden toegepast naar de bestemming 'Bos - 1' of 'Natuur'. In relatie tot de duiding van de WRO-zone wijzigingsgebied 2 op de kaart wordt opgemerkt dat door de arcering van onderhavige gebieden onduidelijk is welke basisbestemming onder deze arcering van toepassing is. Een scheiding van thema's die je op één kaartbeeld wilt duiden is zeker in dit geval nodig om dit probleem op te lossen. Daarnaast wordt opgemerkt dat in artikel 3.9.g.3. (4.9.d.3.) moet gelden dat er sprake is van aanwijzing (formeel 'begrenzing in het provinciaal gebiedsplan natuur en landschapsdoelen') en (in plaats van of) verwerving ten behoeve van de realisatie van natuur.

Reactie:
Verwezen wordt naar de eerdere reactie met betrekking tot de verbeelding van de landschappelijke waarden. Er is gewerkt volgens standaarden en vanuit de digitale raadpleegbaarheid. Aanpassing daarvan is niet mogelijk.
Het criterium met betrekking tot de aanwijzing en verwerving is niet geheel juist. Deze zal worden aangepast. In beginsel zijn de gebieden al aangewezen, om welke reden er sprake is van een locatiegebonden wijzigingsbevoegdheid. De wijziging zal worden toegepast als de gronden voor natuurontwikkeling zijn verworven en voor een permanente natuurfunctie zijn ingericht.

Conclusie
De wijzigingsbevoegdheden met betrekking tot locatiegebonden natuurontwikkeling aanpassen. De overlegreactie geeft voorts geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Bouwhoogte beperkt
De bouwhoogte voor gebouwen is maximaal 12,0 m. Nieuwe stallen voor de melkveehouderij vragen tegenwoordig situaties waarbij 14,0 m noodzakelijk is. Verzocht wordt (via ontheffing) mogelijk te maken.

Reactie:
De maat van 14 m is tegenwoordig niet ongebruikelijk voor stallen in de veehouderij. De bouwhoogte zal met ontheffing binnen het plan mogelijk worden gemaakt. Vanwege de bouwregel voor de goothoogte is gegarandeerd dat er sprake blijft van één bouwlaag met kap.

Conclusie
Een ontheffing opnemen om de bouwhoogte te vergroten tot maximaal 14 m en in de bouwregels toevoegen dat er slechts één bouwlaag mag worden gerealiseerd.

Archeologie
Door het archeologiebeleid buiten het bestemmingsplan te houden ontstaat een onoverzichtelijke situatie. Hoe zit het met de rechtspositie van agrarische ondernemers nu het beleid voor archeologie in een los document wordt geregeld? Daar waar sprake is van een bestemmingsplan kan eventueel sprake zijn van planschade. De huidige aanpak lijkt erop als gekozen wordt voor een figuur die dat uitsluit.

De inhoud van de rest van de reactie is in het kader van de archeologische beleids- en advieskaart behandeld.

Reactie
De gemeente heeft een keus gemaakt om de archeologie buiten het bestemmingsplan te laten, omdat zij een gedegen en gedetailleerde eigen archeologische beleids- en verwachtingenkaart heeft opgesteld, waarmee zij adequaat een actueel beeld kan houden van de archeologische situatie in de gemeente. Middels het begrip 'archeologische waarden' was de link met het bestemmingsplan gelegd. Op die manier maakte het beleid wel deel uit van het bestemmingsplan en was er ook geen sprake van een keus om planschade uit te sluiten.
Nu van meerdere instanties de reactie is gekomen om de kaart toch op de verbeelding en in de regels van het bestemmingsplan te verwerken, zal dat alsnog in het Ontwerp worden gedaan.

Conclusie
Archeologie in dubbelbestemmingen en op de verbeelding opnemen.

Beeldkwaliteitplan
De inhoud van deze reactie is behandeld in het kader van het beeldkwaliteitplan.

6. Natuur en milieufederatie Drenthe

Beeldkwaliteitplan
De federatie geeft aan verheugd te zijn over het Beeldkwaliteitplan en de aandacht die daaruit spreekt voor het landschap. Dit plan heeft voldoende kwaliteit om randvoorwaardenscheppend te zijn. Daarom is het jammer dat in de toelichting op het bestemmingsplan staat dat er ruimte blijft voor zelfstandige ontwerpstijlen en dat er met creatieve deskundigheid met het Beeldkwaliteitplan om mag worden gegaan. Gevraagd wordt die zin uit de toelichting te schrappen.

Reactie
Het Beeldkwaliteitplan vormt een zelfstandig toetsingskader. Uitspraken over de toepassing daarvan horen in dat plan thuis. Om die reden wordt de genoemde zin uit de toelichting op het bestemmingsplan verwijderd.

Conclusie
De toelichting aanpassen.

Bouwblokken
De federatie maakt bezwaar tegen de wijzigingsbevoegdheid om agrarische bouwpercelen te kunnen vergroten tot 3 ha. Dergelijke oppervlaktes, die volgebouwd kunnen worden, kunnen alleen met planherziening worden toegestaan om de uitzondering te benadrukken en om maatwerk te kunnen leveren.
Ook 2 ha is al een enorme oppervlakte. Het instrument van de ontheffing is daarvoor te licht. Dit zou met wijziging moeten. Alleen dan kan weloverwogen met het landschap worden omgegaan.

Reactie
De gemeente is van mening dat het instrument niet de zorgvuldige toepassing of de uitzonderlijkheid bepaalt. Ook in geval van ontheffing en wijziging is er sprake van een uitzonderingssituatie, die aan de hand van de genoemde voorwaarden en de koppeling met het Beeldkwaliteitplan zeer zorgvuldig zal en moet worden toegepast.

Met de omgevingsvergunning is er zonder meer sprake van een integrale toetsing, die waarborgt dat er zorgvuldig met vergrotingen van bouwpercelen omgegaan zal worden. De gemeente deelt dan ook niet de mening van de federatie dat een zwaardere procedure een betere toepassing garandeert.
Voorts wordt verwezen naar de reactie bij de Inspectie VROM met betrekking tot de zeer grote stallen. De nieuwe regeling die de gemeente in het ontwerpbestemmingsplan op zal nemen, voorkomt grote stallen en bedrijven. De ruime bedrijfskavel biedt in dat kader ruimte voor goede landschappelijke inpassing en maatwerk per bedrijf.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Intensieve neventak
De omvang van de stallen ten behoeve van intensieve neventakken zijn zodanig groot, dat hier volwaardige intensieve bedrijven in uitgeoefend kunnen worden. Daardoor maakt de gemeente nieuwvestiging van intensieve bedrijven mogelijk, wat in strijd is met het provinciaal beleid.
Daarnaast mogen volwaardige bedrijven op basis van de Omgevingsvisie geen grotere bedrijfskavel krijgen dan 1,5 ha. Vergroting tot die oppervlakte mag alleen als er milieuwinst wordt geboekt of dat de vergroting plaatsvindt vanuit dierenwelzijneisen. Gebouwen mogen maximaal in één bouwlaag worden gebouwd. Vergroting van een bestaande intensieve tak mag ook alleen maar op basis van milieuwinst of dierenwelzijn. Bestaande bedrijven die grote zijn dan 1,5 ha mogen ook alleen uitbreiden vanuit de aangescherpte normen. Voorgesteld wordt de regeling aan te passen aan de Omgevingsvisie.

Reactie
De provincie heeft in haar overlegreactie gesteld dat de regeling aansluit bij het provinciaal beleid. Voor de gemeente is er dan ook geen aanleiding om de regeling verder aan te scherpen. Het bestemmingsplan biedt geen mogelijkheid om met een intensieve tak te starten.
De oppervlakte voor bestaande neventakken is een maximale maat. Omdat in de regels altijd sprake moet zijn van ondergeschiktheid aan de grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, moet per geval worden bekeken in welke omvang een intensieve tak kan worden vergroot. Er kan, vanwege de noodzakelijke ondergeschiktheid, nooit in planologische zin sprake zijn van een volwaardig nieuw intensief bedrijf.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Serrestallen
De federatie vraagt zich af waarom geen strengere eisen worden gesteld aan de serrestallen. Deze bouwvormen wijken zodanig af dat er per definitie sprake is van een storend element. Het Beeldkwaliteitplan besteedt er ook maar een paar woorden aan. Als voorbeeld wordt een beleidsplan van de gemeente Emmen genoemd.

Reactie
De afwijkende bouwvorm van serrestallen wordt gerefereerd aan een bebouwingsbeeld in de landbouw, zoals dat zich tot dusver heeft gevormd. De gemeente wil open staan voor nieuwe bouwvormen, die mogelijk voortvloeien uit aangescherpte regelgeving op het gebied van milieu of dierenwelzijn. Op meerdere plekken hebben de stallen bewezen dat met de nodige zorg een goede inpassing mogelijk is.

In gevoelige (natuur)gebieden kan het juist een goede ontwikkeling zijn om serrestallen toe te staan, omdat deze (semi-permanente) gebouwen later zonder veel kosten en gevolgen kunnen worden verwijderd. Bovendien zijn deze gebouwen van lichte constructie relatief laag en transparant en daarmee eenvoudig landschappelijk in te passen.
De gemeente is van mening dat het instrument van de ontheffing een goede inpassing garandeert.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Schuilstallen
Schuilstallen hebben bewezen bij te dragen aan een rommelig beeld van het landschap. De federatie stelt voor om in Agrarisch 2 en binnen de EHS schuilstallen niet mogelijk te maken.

Reactie
De gemeente is zich bewust van het beeld dat schuilstallen op kunnen roepen. Om die reden is er ook sprake van een ontheffing, zodat meegekeken kan worden naar de plek en de vormgeving. Daarnaast is het wel zo dat met name in de kwetsbare gebieden de volwaardige landbouw onder druk staat. Het verdwijnen van landbouw uit die gebieden kan ook een grote verandering van het landschap met zich meebrengen. Juist het hobbymatig houden van dieren en het onderhouden van het landschap door particulieren is om die reden waardevol. Ten behoeve van die ontwikkeling kan er in gevallen sprake zijn van de behoefte aan schuilstallen. De gemeente wil wel als extra voorwaarde in de ontheffing opnemen dat een schuilstal weer moet worden verwijderd als deze haar functie verloren heeft. Dat garandeert een actief gebruik en onderhoud.

Conclusie
Aan de ontheffing voor schuilstallen een extra voorwaarde opnemen dat de schuilstallen verwijderd moeten worden na beëindiging van het gebruik.

Paarden
De federatie verbaast zich erover dat er geen beeldkwaliteitseisen zijn gesteld voor nieuwbouw bij maneges en paardenhouderijen, terwijl daarover wel wat wordt gezegd in het Beeldkwaliteitplan. Aangescherpte eisen zouden ook gesteld kunnen worden bij paardrijdbakken, bijvoorbeeld met betrekking tot kleur- en materiaalgebruik om storende linten en hekwerken tegen te gaan. Daarnaast stelt de federatie ook aanvullende eisen met betrekking tot de lichthinder voor.

Reactie
Voor maneges en paardenhouderijen gelden dezelfde eisen als voor alle andere bestemmingen. Het Beeldkwaliteitplan, zowel als de welstandseisen, zijn hier van toepassing. Er is in het plan geen uitzondering gemaakt.
Bij paardrijdbakken zal het Beeldkwaliteitplan nog aan de voorwaarden worden toegevoegd. Dat wil niet altijd zeggen dat aan kleur- en materiaalgebruik regels gesteld kunnen worden. Er is niet altijd sprake van vergunningplichtige bouwwerken. Bovendien is daarop de Welstandsnota van toepassing.
De gemeente heeft als uitgangspunt zoveel mogelijk te streven naar bescherming van stilte en duisternis. In het bestemmingsplan zal een specifieke regeling worden opgenomen om lichthinder vanuit bedrijfsbebouwing te voorkomen.

Conclusie

Aan de regeling voor paardrijdbakken het Beeldkwaliteitplan als voorwaarde toevoegen. De regels met betrekking tot de lichthinder aanscherpen. Voor het overige geeft de overlegreactie geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Landschapselementen
De federatie betreurt het dat niet alle landschapselementen specifiek zijn bestemd. Door deze deel uit te laten maken van de agrarische bestemming, kunnen de houtwallen worden verwijderd. De federatie stelt dat houtwallen locatiegebonden zijn en geeft daarvoor enkele redenen. In de toelichting staat dat structuurbepalende elementen niet mogen worden verwijderd, omdat daarmee de structuur van het landschap wordt aangetast. De federatie concludeert daaruit dat houtwallen niet mogen worden verwijderd. De federatie geeft aan dat dit ook voor alle andere elementen geldt, zoals beken, poelen, vennen, sloten, en dergelijke.

Reactie
Er is een inventarisatie gemaakt van de unieke landschapselementen binnen de gemeente. Dit zijn onvervangbare elementen, die om natuurlijke en/of landschappelijke redenen dusdanig waardevol zijn, dat verwijdering daarvan niet is toegestaan. Die elementen zijn beschermd en specifiek bestemd.
Daarnaast zijn er heel veel structuurbepalende elementen, zoals de houtwallen. De gemeente erkent de waarde van de houtwallen voor het landschap. Reden waarom een houtwal niet zonder vergunning verwijderd mag worden. Die vergunning moet eerst worden getoetst aan onder meer het Beeldkwaliteitplan. De gemeente beschouwd deze elementen als waardevol, maar niet als onvervangbaar. Door de verwijdering verandert het landschap ter plaatse wel, maar met een herplant elders kan de structuur van het omringende landschap in stand blijven. Dat is telkens een afweging naar evenredigheid. Het belang van de landbouw wordt afgezet tegen het belang van het landschap. Het aanlegvergunningenstelsel biedt voldoende waarborg voor een zorgvuldige toepassing hiervan. In die zin deelt de gemeente de vrees van de federatie niet. Houtwallen en de andere genoemde elementen zijn wel degelijk beschermd, maar het volledig vastleggen van alle elementen op de verbeelding gaat de gemeente daarbij te ver en wordt vanuit het beschermingsregiem ook niet noodzakelijk geacht. Overigens beschikt de gemeente over een landschapsbeleidsplan welke binnenkort wordt vernieuwd. Dit beleidsplan beoogt de kwaliteit van het landschap te versterken door gerichte uitvoeringsprojecten te ontwikkelen en tot realisatie te brengen. Van het Landschapsontwikkelingsplan gaat indirect ook een beschermende werking uit.

Conclusie
De toelichting zal op de voorgaande reactie worden aangepast..

Essen
Alleen de essen die genoemd zijn in de Omgevingsvisie zijn beschermd. De federatie vindt dat alle essen beschermd moeten worden.

Reactie
Hier geldt hetzelfde als hiervoor bij de landschapselementen is gesteld. De zeer waardevolle, door de provincie aangegeven essen, zijn van een specifieke beschermingsregeling voorzien. Het aanlegvergunningenstelsel kent voorts een vergunningsvereiste voor het ophogen en afgraven van gronden waarbij de cultuurhistorische en archeologische waarden toetsingskader zijn. Naar de mening van de gemeente garandeert dit voldoende bescherming voor de minder waardevol geachte essen.

Conclusie

De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Ruimte voor ruimte
De federatie concludeert dat de regeling afwijkt van het provinciaal beleid. Voorts is niet geregeld dat de nieuwe woonhuizen niet in de EHS gebouwd mogen worden.

Reactie
Het beleid van de provincie is zeer recent op dit punt gewijzigd. De gemeente zal dit beleid in het plan verwoorden met uitzondering van het aspect dat de provincie de regeling uitsluitend koppelt aan gedurende de planperiode stoppende bedrijven. De gemeente is van mening dat het vanuit de landschappelijke waarden en het komen tot verwijderen van overbodige en landschappelijk ontsierende bebouwing wenselijk is om de regeling ook mogelijk te maken bij eerder gestopte bedrijven, waar nog veel voormalige bedrijfsbebouwing aanwezig is en ook als de agrarische bedrijfsvoering naar elders is verplaatst.

Conclusie
De ruimte voor ruimte regeling aanpassen aan provinciaal beleid, met uitzondering van de beperking tot stoppende bedrijven.

Natuur
De federatie is van mening dat de natuur van ondergeschikt belang is gemaakt in het plan. Alle bestaande en nieuwe verworven natuur moet de bestemming natuur krijgen. Voorts is de federatie het niet eens met het onderscheid tussen natuur en bos. Het wijkt veelal af van de daadwerkelijke inrichting van de gebieden en bovendien gaat dit voorbij aan de natuurdoelen die zijn gesteld. Voorgesteld wordt bos teven als natuur te bestemmen. De federatie legt daarbij nog een relatie met Natura 2000.

Reactie
De gemeente is van mening dat de natuur niet van ondergeschikt belang is in het plan. Natuur is als een basisfunctie in het plan aangemerkt. Alle bestaande natuur is en zal worden bestemd en wordt als zodanig planologisch beschermd. Daarover heeft overleg plaatsgevonden met de natuurbeherende instanties om dit goed op de verbeelding te krijgen.
De gemeente is van mening dat er geen reden is om in de natuur volledig vergunningvrij de beherende organisaties hun gang te laten gaan. Dat gebeurt in de agrarische gebieden ook niet. Er is een landschappelijke en ruimtelijke aanleiding om bos te onderscheiden van heidevelden of weidegebieden. Wel is al het bos dat primair een natuurdoel heeft ook als natuurbos bestemd en onderscheiden van het bos dat primair een meervoudig doel heeft. Tot slot moet worden gesteld dat in Natura 2000 gebieden terreinbeheerders niet vergunningvrij het beheer en inrichting van de gebieden kunnen regelen. Op basis van de Natuurbeschermingswet geldt er een vergunningplicht voor werken en werkzaamheden, welke vergunningplicht overigens nader uitgewerkt kan worden in de beheersplannen.

Conclusie
De verbeelding aanpassen. De overlegreactie geeft voor het overige geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

EHS
De federatie concludeert dat de toelichting op de EHS in het bestemmingsplan niet correct en niet volledig is. Voorgesteld wordt de tekst aan te passen en in overeenstemming te brengen met de Spelregels EHS.

Daarnaast maakt de federatie bezwaar tegen een tekstgedeelte uit de toelichting waarin wordt gesteld dat ook kleinschalige recreatie in de EHS mogelijk moet zijn. De federatie is tegen recreatie in de EHS. Bovendien gelden er natuurdoelstellingen, waardoor het bestemmingsplan strijdig is met het provinciale beleid.

Reactie
De tekst in de toelichting zal afgestemd worden op de Spelregels EHS. Daarbij zal ook ingegaan worden op de relatie met de mogelijkheden die in het plan worden geboden. Voorts is er geen aanleiding om de andere tekst aan te passen. De kleinschalige recreatie is genoemd als een functie die in bestaande, vrijgekomen bebouwing zou kunnen worden ondergebracht. Dat doet op geen enkele wijze afbreuk aan de natuurdoelstellingen, die gelden voor de onbebouwde gronden. De gemeente ziet geen reden om een dergelijke verregaande beperking op te leggen voor het gebruik van de bestaande gebouwen.

Conclusie
De toelichting in paragraaf 5.3. aanpassen aan de Spelregels EHS. Voor het overige geeft de overlegreactie geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Afwegingskader
De federatie geeft aan dat het plan niet duidelijk is voor wat betreft de plek van de natuurgebieden in het afwegingskader. Er wordt daaromtrent meer duidelijkheid gewenst.

Reactie
In de eerste plaats is er het algemene begrip van een goede ruimtelijke ordening, waarbij een scheiding van functies voorop staat. Die scheiding blijkt reeds uit de gegeven bestemmingen, maar volgt ook uit de mogelijkheid van nieuwe bestemmingen en het bieden van uitbreiding na ontheffing of wijziging.
In de tweede plaats is er een uitgebreid scala aan sectorale wetgeving, zoals de milieuwetgeving, de Natuurbeschermingswet, en dergelijke, die elk haar eigen toetsingskader hebben en waarbij het bestemmingsplan gepast terug treedt om dubbele regelgeving zoveel mogelijk te voorkomen.
In de derde plaats maken de natuurlijke waarden deel uit van vrijwel elke ontheffing, wijziging of aanlegvergunning. In de begrippen is aangegeven wat onder natuurlijke waarden wordt volstaan en waaraan de toets dus telkens moet voldoen. Van dat begrip maken ook de waarden van de bestaande natuurgebieden deel uit.
Al met al is er dus geen sprake van het achterblijven van de natuurbelangen binnen het afwegingskader van het bestemmingsplan.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Bos
Het verschil tussen Bos 1 en Bos 2 is niet duidelijk. Voorts is de federatie van mening dat de mogelijkheid om fietspaden met een aanlegvergunning mogelijk te maken een te licht instrument is. Dit zou minimaal met een wijzigingsbevoegdheid moeten gebeuren.

Reactie
Het onderscheid is, zoals hiervoor eerder al is gezegd, gelegen in de hoofdfunctie van het bos. Er is onderscheid gemaakt tussen de bossen die primair een natuurdoel hebben en bossen waarbij natuur een nevengeschikte functie is en waarbij derhalve sprake is van meervoudige functies.

Ook een natuurbos heeft meerdere functies, zoals educatie en dagrecreatie, maar dat mag nooit ten koste gaan van de natuurwaarden en moet ook altijd dienen in het belang van de natuurwaarden. Veel van de bossen met een primair natuurdoel, zijn tevens deel van Natura 2000 gebieden.
De gemeente onderscheidt twee padenstelsels. In de eerste plaats zijn dat de doorgaande fietspaden, die zijn voorzien van een specifieke bestemming. Daarmee vergelijkbare fietspaden kunnen niet met een aanlegvergunning worden toegestaan, omdat er een bestemmingswijziging plaats moet vinden. In de tweede plaats zijn dat kleine gebiedsgerichte paden, die deel uitmaken van een gebied. Deze paden zijn niet specifiek bestemd. Dergelijke, aan de gebiedsfunctie ondergeschikte paden kunnen met een aanlegvergunning worden aangelegd. De gemeente is van mening dat deze tweedeling niet tot een ander planologisch regiem hoeft te leiden en dat de gekozen instrumenten voldoende waarborgen bieden voor zorgvuldige toepassing er van. Bijvoorbeeld door geleiding van (toeristisch) verkeer langs minder kwetsbare delen.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Schaapskooi
Bij de schaapskooien worden paardrijdbakken, recreatieappartementen in karakteristieke bijgebouwen en bedrijfswoningen mogelijk gemaakt. De federatie acht dit ongewenst en verzoekt dit uit het plan te verwijderen.

Reactie
Bij een enkele schaapskooi komt een bedrijfswoning voor. In het bestemmingsplan is bepaald dat bij bedrijfswoningen nader aangegeven functies mogen worden uitgeoefend. Datzelfde geldt voor het beleid met betrekking tot het behoud van karakteristieke bijgebouwen. Niet wordt ingezien waarom bij een bedrijfswoning bij een schaapskooi minder mogelijkheden moeten worden geboden dan elders in het plangebied.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Uitkijktorens
De federatie stelt voor om uitkijktorens niet bij recht mogelijk te maken, vanwege de verstorende werking die daar vanuit gaat. De bestaande zouden kunnen worden aangeduid en nieuwe zouden met ontheffing kunnen worden toegestaan.

Reactie
De gemeente kan hiermee instemmen.

Conclusie
In de regels de bestaande uitkijktorens aanduiden en nieuwe met ontheffing mogelijk maken.

Ammoniak
In de toelichting staat het concept provinciaal ammoniakbeleid. Dit beleid is nog steeds in concept. De gemeente mag dan ook niet van dit beleid uitgaan.

Reactie
De gemeente gaat er vanuit dat dit beleid nog voor de vaststelling van het bestemmingsplan vastgesteld zal zijn.

Vanuit dat idee wil de gemeente het beleid eerst laten staan. Mocht bij vaststelling blijken dat het beleid nog steeds niet is vastgesteld, dan zal op het dan geldende beleid worden terug gevallen.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Recreatie
De uitbreidingsmogelijkheid van recreatiegebieden voor verblijfsrecreatie is mede gekoppeld aan de kadernota. Die kadernota is evenwel niet op de plankaart weergegeven, zodat het onduidelijk is waar precies wel en niet uitbreiding is toegestaan. Bovendien is geen limiet gesteld aan het oppervlak van de uitbreiding. Ook is de natuur en de EHS niet kenbaar deel van het afwegingskader. Verzocht wordt meer duidelijkheid te bieden.

Reactie
De intentie van het plan is er op gericht om recreatieterreinen uitbreidingsmogelijkheid te bieden. Die mogelijkheid moeten in beginsel alle terreinen hebben. De omgeving en de randvoorwaarden bepalen vervolgens waar dat wel en niet kan en op welke wijze. Uitbreiding is namelijk alleen mogelijk na toepassing van een wijzigingsbevoegdheid. De natuurlijke waarden zijn daarbij toetsingskader. Zoals hiervoor eerder al is gesteld houdt dat tevens een relatie met de natuurgebieden in en is er ook sprake van een relatie met de EHS. De wijzigingsbevoegdheid is een bevoegdheid die garandeert dat alleen daar uitbreiding wordt toegestaan, waar dat ook aantoonbaar mogelijk is. Om de uitbreiding toch enigszins te kunnen beheersen zal een regeling worden opgenomen dat recreatieterreinen is of grenzend aan grote natuurgebieden niet groter mogen worden dan 10 ha, tenzij de bestaande oppervlakte groter is, in welk geval de bestaande oppervlakte als maximum geldt.

Conclusie
De toetsingscriteria bij de wijziging voor uitbreiding van recreatieterreinen aanvullen met de hiervoor genoemde oppervlakteregeling.

Nieuwvestiging
De federatie kan niet instemmen met de mogelijkheid voor vestiging van nieuwe kampeerterreinen. Er is geen oppervlaktebeperking gesteld en weer is het belang van de natuurgebieden niet meegenomen. De federatie is van mening dat een dergelijke ontwikkeling een zodanige impact heeft, dat hiervoor het plan zou moeten worden herzien.

Reactie
Voor het instrument van de wijziging en de relatie met het belang van de natuurgebieden wordt verwezen naar de reactie hiervoor. Naar de mening van de gemeente biedt de wijzigingsprocedure evenveel waarborg als een planherziening dat er zorgvuldig met een eventuele nieuwvestiging om wordt gegaan.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Huisjesterreinen
De wijziging om kampeerterreinen om te zetten in huisjesterreinen ontbeert volgens de federatie een duidelijk afwegingskader wat betreft natuur en landschap.

Reactie

De gemeente deelt deze mening niet. In het afwegingskader is aangegeven dat moet worden voldaan aan het Beeldkwaliteitplan. Dit garandeert zonder meer een zorgvuldige landschappelijke inpassing. Tevens mag geen onevenredige afbreuk worden gedaan aan de natuurlijke waarden. Hiervoor is eerder al gesteld wat dit begrip inhoudt en waaraan dan getoetst wordt. Daar komt bij dat dit een interne wijziging is van een recreatieterrein. Er wordt een kampeerterrein gesaneerd ten gunste van de bouw van recreatiewoningen. Het terrein wordt niet uitgebreid. Naar de mening van de gemeente is reeds op voorhand duidelijk dat de impact hiervan op de natuurlijke waarden gering zal zijn.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Kleinschalig kamperen
De federatie vindt de grens van 20 nge onvoldoende. Daarmee maakt de gemeente kleinschalig kamperen bij burgers mogelijk. Het maximale bebouwingsoppervlak is volgende federatie overbodig en onduidelijk is waarom een dergelijk groot oppervlak nodig is voor 25 kampeerplaatsen. Honderd vierkante meter zou hier volstaan. Daarnaast zou kleinschalig kamperen uitgesloten moeten worden op de essen, in de beekdalen en binnen de cultuurhistorische gebieden en de landschap 1 en 2 gebieden.

Reactie
Vestiging van kleinschalig kamperen bij burgers is niet mogelijk. Er is alleen ontheffing mogelijk bij agrarische bedrijven binnen de agrarische bedrijfskavel. Er is een ondergrens aangegeven in relatie tot de omvang van de agrarische bedrijven. Dit is gedaan omdat niet ieder agrarisch bedrijf met een agrarische bedrijfskavel volwaardig hoeft te zijn. De gemeente is van mening dat bij een omvang van 20 nge sprake is van een reëel agrarisch bedrijf, die in beginsel in aanmerking zou moeten komen voor de mogelijkheid om kleinschalig kamperen als tak aan de bedrijfsvoering toe te voegen.
De 5% regeling is alleen van toepassing op bijbehorende gebouwen, bijvoorbeeld gebouwen ten behoeve van sanitair. Die 5% heeft geen relatie met de kampeermiddelen of de minimale omvang van het kampeerterrein. Om dit verder te objectiveren zal de 5% worden vervangen door een oppervlaktemaat van 100 m².
De gemeente ziet op voorhand geen reden om gebieden uit te sluiten van deze mogelijkheid. Vandaar dat de beperking om op essen en in beekdalen geen klein kamperen mogelijk te maken, uit het plan zal worden verwijderd. De aanleg van een kampeerterrein moet voldoen aan het Beeldkwaliteitplan, zodat er sprake zal zijn van een goede landschappelijke inpassing, die geen afbreuk doet aan de waarden van de gronden en de omgeving.

Conclusie
De 5% regeling vervangen door maximaal 100 m². De overlegreactie geeft voorts geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan. Ambtshalve zal wel de beperking van de essen en de beekdalen worden verwijderd en zal de voorwaarde dat het terrein binnen de bedrijfskavel moet worden gesitueerd worden opgenomen.

Belangenafweging
Het plan biedt geen duidelijkheid welk belang prevaleert in geval van strijdige belangen. Er is geen prioritering van functies in het plan opgenomen. Ook zijn geen duidelijke keuzes gemaakt welke functies wel en welke niet wenselijk zijn in het buitengebied. De federatie vraagt om meer duidelijkheid.

Reactie
De prioritering van functies is in eerste aanleg vastgelegd in de bestemmingsomschrijvingen van de diverse bestemmingen. In Agrarisch – 1 is bijvoorbeeld heel duidelijk aangegeven dat binnen deze ontwikkelingsgebieden voor landbouw en recreatie de landbouw de belangrijkste functie is en dat het landschap en de natuur binnen de bestemmingsgrenzen daaraan ondergeschikt is. In Agrarisch – 2 is sprake van een nevengeschiktheid. De aanlegvergunningen, de ontheffingen en de wijzigingen moeten steeds gerelateerd worden aan de rangorde van functies in de bestemmingsomschrijving. In die zin is de keuze binnen Agrarisch – 1 duidelijk. In Agrarisch – 2 zijn de functies nevengeschikt. Daar is dus geen sprake van een duidelijke rangorde. Dit vloeit ook logischerwijs voort uit de aard van het landschap. Daar zal telkens per geval moeten worden beoordeeld in hoeverre nevengeschikte belangen niet onevenredig worden geschaad. Zoals hiervoor eerder ook al is gezegd, beperkt de toetsing zich niet alleen tot de grenzen van de bestemming zelf, maar moet ook rekening worden gehouden met belendende bestemmingen zoals Natuur of Wonen.
Daarnaast zijn er de dubbelbestemmingen. Die bestemmingen zijn gebiedsoverschrijdend en brengen een verdere verfijning in gebieden aan ten aanzien van cultuurhistorie en landschap. Daar waar een dubbelbestemming geldt, is de functie die daarmee wordt beschermd de primaire functie. Alle andere functies mogen daaraan geen afbreuk doen.
De gemeente is dan ook van mening dat het bestemmingsplan, binnen de gebruikelijke reikwijdte van de ruimtelijke ordening, voldoende duidelijkheid en bescherming biedt en ook voldoende mogelijkheden biedt om tot gedegen en zorgvuldige afwegingen te komen, zodat telkens maatwerk kan worden geleverd.

Conclusie
De overlegreactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Plankaarten
De federatie verwijst naar de reacties van de terreinbeherende instantie voor aanpassingen van de plankaarten. Voorts wordt geconstateerd dat terreinen met particulier natuurbeheer niet als Natuur zijn bestemd terwijl dit wel een subsidievoorwaarde is. Ook zijn enkele natuurkampeerterreinen voorzien van een recreatieve bestemming, die teveel mogelijkheden biedt. Voor De Vier Eiken is een plan in procedure. Voorgesteld wordt de plankaart daarop aan te passen. Voor het recreatieterrein De Boterpol is een te groot bestemmingsvlak opgenomen. Voorts worden vragen gesteld bij de begrenzing van het militair oefenterrein, Tot slot is het onderscheid tussen Bos 1 en Bos 2 niet duidelijk, vanwege dezelfde kleuren en het soms ontbreken van het nummer.

Reactie
De plankaarten zullen hierop worden nagelopen en waar nodig worden aangepast. Gesteld moet worden dat bij particulier natuurbeheer de bestemming in beginsel niets met de subsidie te maken heeft. Bij particulier natuurbeheer kunnen betrokkenen een wijziging van de bestemming aanvragen. Die zal voorts worden beoordeeld. Onderzocht zal worden in hoeverre bestemmingsaanpassingen of aanpassingen van begrenzingen van bestemmingen gedaan moeten worden. De kleuren van de bestemmingen zijn gebaseerd op standaarden, die de gemeente niet mag wijzigen. Wel zal overal het van toepassing zijnde nummer worden toegevoegd.

Conclusie
Waar nodig de plankaarten aanpassen aan de opmerkingen van de federatie.

De opmerking omtrent de Notitie reikwijdte en detailniveau m.e.r. zal binnen dat kader worden meegenomen en valt buiten de reikwijdte van deze nota behorende bij het bestemmingsplan.

Ad. 7. Gemeente Weststellingwerf

De gemeente Weststellingwerf heeft laten weten het plan te hebben doorgenomen en geen opmerkingen ten aanzien van het plan te hebben.

===

REGELS

REGELS

HOOFDSTUK 1	**INLEIDENDE REGELS**	**155**
Artikel 1:	Begrippen	155
Artikel 2:	Wijze van meten	168
HOOFDSTUK 2	**BESTEMMINGSREGELS**	**169**
Artikel 3:	Agrarisch - 1	169
Artikel 4:	Agrarisch - 2	190
Artikel 5:	Agrarisch - Opslag	209
Artikel 6:	Agrarisch - Paardenhouderij	210
Artikel 7:	Bedrijf	217
Artikel 8:	Bedrijf - Agrarisch loonbedrijf	225
Artikel 9:	Bedrijf - Nutsvoorziening	232
Artikel 10:	Bedrijf - Rioolwaterzuivering	234
Artikel 11:	Bedrijf - Zandwinning en -opslag	235
Artikel 12:	Bos - 1	237
Artikel 13:	Bos - 2	241
Artikel 14:	Cultuur en ontspanning - Informatiecentrum	244
Artikel 15:	Cultuur en ontspanning - Kalkovens	246
Artikel 16:	Cultuur en ontspanning - Museum	248
Artikel 17:	Cultuur en ontspanning - Openluchttheater	254
Artikel 18:	Detailhandel	256
Artikel 19:	Detailhandel - Tuincentrum	262
Artikel 20:	Horeca - 1	268
Artikel 21:	Horeca - 2	275
Artikel 22:	Horeca - Landgoed	277
Artikel 23:	Maatschappelijk	280
Artikel 24:	Maatschappelijk - Asielzoekerscentrum	282
Artikel 25:	Maatschappelijk - Begraafplaats	283
Artikel 26:	Maatschappelijk - Conferentiecentrum	284
Artikel 27:	Maatschappelijk - Dierenpension	289
Artikel 28:	Maatschappelijk - Kerk	295
Artikel 29:	Maatschappelijk - Levensbeschouwing	297
Artikel 30:	Maatschappelijk - Militair 1	299
Artikel 31:	Maatschappelijk - Militair 2	300
Artikel 32:	Maatschappelijk - Zorgboerderij	302
Artikel 33:	Natuur	308
Artikel 34:	Natuur - Schaapskooi	311
Artikel 35:	Radiosterrenwacht	317
Artikel 36:	Recreatie - 1	323
Artikel 37:	Recreatie - 2	332
Artikel 38:	Recreatie - 3	338
Artikel 39:	Recreatie - 4	346
Artikel 40:	Recreatie - 5	349
Artikel 41:	Recreatie - Recreatiewoningen	355
Artikel 42:	Sport - Golfbaan	357
Artikel 43:	Sport - Hondensportterrein	359
Artikel 44:	Sport - IJsbaan	361
Artikel 45:	Sport - Manege	363

Artikel 46:	Sport - Sporthal	369
Artikel 47:	Sport - Sportvelden	371
Artikel 48:	Sport - Verenigingsgebouw	374
Artikel 49:	Sport - Zwembad	376
Artikel 50:	Verkeer	378
Artikel 51:	Verkeer - Fietspaden	381
Artikel 52:	Water	382
Artikel 53:	Water - Waterwinning	385
Artikel 54:	Wonen	390
Artikel 55:	Wonen - Landgoed	397
Artikel 56:	Wonen - Voormalige boerderijpanden	402
Artikel 57:	Wonen - Woonleefgemeenschap	413
HOOFDSTUK 3	**DUBBELBESTEMMINGSREGELS**	**415**
Artikel 58:	Leiding - Gas	415
Artikel 59:	Leiding - Water	417
Artikel 60:	Waarde - Archeologie 1	419
Artikel 61:	Waarde - Archeologie 2	420
Artikel 62:	Waarde - Archeologie 3	422
Artikel 63:	Waarde - Beschermd dorpsgezicht	425
Artikel 64:	Waarde - Cultuurhistorie	427
Artikel 65:	Waarde - Landschap 1	429
Artikel 66:	Waarde - Landschap 2	431
Artikel 67:	Waarde - Rijksmonumenten	432
HOOFDSTUK 4	**ALGEMENE REGELS**	**433**
Artikel 68:	Anti-dubbeltelregel	433
Artikel 69:	Algemene bouwregels	434
Artikel 70:	Algemene gebruiksregels	435
Artikel 71:	Algemene aanduidingregels	436
Artikel 72:	Algemene afwijkingsregels	442
Artikel 73:	Algemene wijzigingsregels	443
Artikel 74:	Overige regels	447
HOOFDSTUK 5	**OVERGANGS- EN SLOTREGELS**	**448**
Artikel 75:	Overgangsrecht	448
Artikel 76:	Slotregel	449

Bijlagen

Bijlage 1	Specifieke toetsingscriteria ondergeschikte tweede tak of deeltijdfunctie
Bijlage 2	Algemene bedrijvenlijst
Bijlage 3	Lijst van specifiek toegestane bedrijven binnen de bestemming 'Bedrijf' of 'Detailhandel'
Bijlage 4	Lijst met gezamenlijke oppervlaktes van gebouwen ten behoeve van intensieve takken in de verwevingsgebieden
Bijlage 5	Van toepassing zijnde regels na wijziging naar de bestemming 'Bedrijf - Prostitutiebedrijf'
Bijlage 6	Bedrijvenlijst kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten

HOOFDSTUK 1 INLEIDENDE REGELS

Artikel 1: Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1. het plan:
het bestemmingsplan "**Buitengebied**" van de gemeente Westerveld;

2. het bestemmingsplan:
de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.1701.0000BP000000000509-0004 met de bijbehorende regels en bijlagen;

3. aan-huis-verbonden beroep:
een beroep of het beroepsmatig verlenen van diensten op administratief, juridisch, medisch, therapeutisch, kunstzinnig, ontwerptechnisch of hiermee gelijk te stellen gebied, uitgezonderd prostitutie, dat in of bij een woonhuis wordt uitgeoefend door gebruiker, waarbij het woonhuis in overwegende mate de woonfunctie behoudt en dat een ruimtelijke uitwerking of uitstraling heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is;

4. aanbouw:
een gebouw dat als afzonderlijke ruimte is gebouwd aan een hoofdgebouw waarmee het in directe verbinding staat, welk gebouw door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw. Functionele ondergeschiktheid is niet vereist;

5. aanduiding:
een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels, regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

6. aanduidingsgrens:
de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

7. agrarisch bedrijf:
een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren;

8. agrarische bedrijfskavel:
een op de verbeelding weergegeven aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing ten behoeve van een agrarisch bedrijf is toegelaten;

9. agrarisch loonbedrijf:
een bedrijf waarbinnen uitsluitend of overwegend arbeid wordt verricht ter productie of levering van goederen of diensten ten behoeve van agrarische bedrijven, al dan niet in combinatie met grondverzetwerkzaamheden;

10. agrarische wasplaats:
een plaats waar agrarische vervoermiddelen worden gereinigd en ontsmet;

11. appartement:
het geheel van bijbehorende vertrekken als afzonderlijk gemeubileerde woongelegenheid, bedoeld voor verblijfsrecreatie, in een groter gebouw;

12. archeologisch monument:
terreinen welke van algemeen belang zijn wegens daar aanwezige zaken als hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap of hun cultuurhistorische waarde en die daarom op grond van de Monumentenwet worden beschermd;

13. archeologische waarden:
waarden die aan een gebied zijn toegekend vanwege de kennis en wetenschap van de in dat gebied voorkomende overblijfselen van menselijke aanwezigheid of activiteiten uit het verleden. Bij toetsing aan de archeologische waarden zal telkens de Archeologische beleidsadvieskaart Gemeente Westerveld RAAP-rapport 2021 toetsingskader zijn;

14. bassin:
een mest- of waterbak voor de opslag van mest of water ten behoeve van agrarische en glastuinbouwactiviteiten;

15. bebouwing:
één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

16. bed and breakfast:
het bieden van de, ten opzichte van het hoofdgebruik ondergeschikte, mogelijkheid tot recreatief nachtverblijf en ontbijt aan personen die hun hoofdverblijf elders hebben;

17. bedrijf:
het bedrijfsmatig vervaardigen en/of bewerken, opslaan, installeren en/of herstellen van goederen;

18. bedrijfsgebouw:
een gebouw, dat dient voor de uitoefening van een bedrijf;

19. bedrijfsmatige exploitatie:
het via een bedrijf, stichting of andere rechtspersoon voeren van een zodanig complexmatig beheer/exploitatie, dat in de logiesverblijven - permanent wisselende - recreatieve (nacht-) verblijfsmogelijkheden geboden worden;

20. bedrijfsvloeroppervlakte:
de totale vloeroppervlakte van de ruimte binnen een functie die wordt gebruikt voor een bedrijf, een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, inclusief opslag- en administratieruimten;

21. bedrijfswoning:
een woning in of bij een gebouw of op een terrein, kennelijk slechts bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk is;

- agrarische bedrijfswoning: een bedrijfswoning waarin tevens (naast de agrariër) de rustende boer en familieleden tot de tweede graad woonachtig mogen zijn;

22. beeldkwaliteitsplan gemeente Westerveld, vastgesteld 21-09-2010:
Plan dat eisen en aanbevelingen bevat:

a. met betrekking tot inpassing van ruimtelijke ontwikkelingen in relatie tot de karakteristieken en kwaliteiten van een gebied; en
b. met betrekking tot stedenbouwkundige en architectonische vorm, massa en (wegen-)structuur van voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen;

met het oogmerk de kwaliteit van ruimtelijke ontwikkelingen te waarborgen alsmede de wijze waarop deze in hun omgeving worden ingepast, en dat juridisch onderdeel uitmaakt van het ruimtelijk plan waarop het betrekking heeft;

23. bestaand:
ten aanzien van de bij of krachtens de Woningwet of Wet algemene bepalingen omgevingsrecht aanwezige bouwwerken en de werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden, en het overige gebruik:

- bestaand ten tijde van het inwerkingtreden van het bestemmingsplan;

24. bestemmingsgrens:
de grens van een bestemmingsvlak;

25. bestemmingsvlak:
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

26. bijgebouw:
een opzichzelfstaand, al dan niet vrijstaand gebouw, dat door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw;

27. boerderijpand:
het gebouw behorende tot het voormalige agrarische bedrijf, waarin oorspronkelijk het woongedeelte en de stal was ondergebracht en dat oorspronkelijk als het hoofdgebouw van het agrarisch bedrijf is gebouwd;

28. boomteelt:
de teelt van boomkwekerijgewassen;

29. boomkwekerijbedrijf:
een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering die specifiek is gericht op het telen van bomen, struiken en aanverwante gewassen;

30. bosbouw:
het geheel van bedrijfsmatig handelen en van activiteiten gericht op de instandhouding en ontwikkeling van bestaande respectievelijk nieuwe bossen ten behoeve van (de functies) natuur, houtproductie, landschap, milieu en recreatie;

31. bouwblok:
een aaneengesloten gebied binnen een agrarische bedrijfskavel waarbinnen bouwwerken ten behoeve van een agrarisch bedrijf geconcentreerd worden opgericht;

32. bouwen:
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

33. bouwgrens:
de grens van een bouwvlak;

34. bouwperceel:
een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

35. bouwperceelgrens:
een grens van een bouwperceel;

36. bouwvlak:
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegelaten;

37. bouwwerk:
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

38. chalet:
een bouwwerk, bestaande uit hout of kunststof en zonder vaste verankering in de grond, dat naar de aard en de inrichting is bedoeld voor recreatieve bewoning en/of verblijf, waarvan de gebruikers hun hoofdverblijf elders hebben;

39. cultuurgrond:
grasland, akkerbouw- en tuinbouwgronden, die hobbymatig in gebruik zijn en niet worden gebruikt ten behoeve van een agrarische bedrijfsvoering;

40. cultuurhistorische waarden:
de aan een bouwwerk of een gebied toegekende waarden, gekenmerkt door het beeld dat is ontstaan door het gebruik dat de mens in de loop van de geschiedenis van dat bouwwerk of dat gebied heeft gemaakt;

41. detailhandel:
het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die die goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

42. erotisch getinte vermaaksfunctie:
een vermaaksfunctie, welke is gericht op het doen plaats vinden van voorstellingen en/of vertoningen van porno-erotische aard, waaronder begrepen een seksbioscoop, een seksclub en een seksautomatenhal;

43. evenement:
elke voor publiek buiten de daartoe ingerichte inrichtingen toegankelijke festiviteit, grootschalige sportwedstrijd, auto- of motorcrosswedstrijd, optocht, georganiseerd vuurwerk en alle overige tot vermaak en recreatie bedoelde activiteiten, met uitzondering van markten als bedoeld in de Gemeentewet, kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen en betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;

44. (extensief) dagrecreatief medegebruik:
een (extensief) dagrecreatief medegebruik van gronden dat ondergeschikt is aan de functie van de bestemming waarbinnen dit recreatieve gebruik is toegestaan, zoals wandelen, fietsen, paardrijden, kanoën, de aanleg van een vissteiger of een picknickplaats of een naar de aard daarmee gelijk te stellen medegebruik;

45. fruitteelt:
de teelt of het kweken van fruit aan houtige gewassen;

46. gebouw:
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

47. gebruiksgerichte paardenhouderij:
een bedrijf dat in hoofdzaak is gericht op het africhten, het opleiden en het trainen, alsmede het opvangen en stallen van paarden en/of pony's in de vorm van een paardenpension, al dan niet in combinatie met elkaar;

48. geluidsbelasting:
de geluidsbelasting vanwege een weg, een industrieterrein en/of een spoorweg;

49. geluidsgevoelige objecten:
gebouwen welke dienen ter bewoning of andere geluidsgevoelige gebouwen, zoals bedoeld in de Wet geluidhinder en/of het Besluit Geluidhinder;

50. geluidsgevoelige functies:
in een gebouw of op een terrein aanwezige functies die maken dat een gebouw of een terrein als geluidsgevoelig object wordt aangemerkt;

51. geluidszoneringsplichtige inrichting:
een inrichting, bij welke ingevolge de Wet geluidhinder rondom het terrein van vestiging in een bestemmingsplan een geluidszone moet worden vastgesteld;

52. geomorfologische waarden:
de waarden van de gronden vanwege de ontstaansgeschiedenis van de vormen van het aardoppervlak, welke waarden worden bepaald door de herkenbaarheid van de vormen;

53. glastuinbouwbedrijf:
een in hoofdzaak niet-grondgebonden agrarisch bedrijf dat is gericht op het telen van gewassen, waarbij de productie in kassen plaatsvindt;

54. groepsaccommodatie:
een groepsverblijf met meer dan tien slaapplaatsen, niet zijnde mobiele kampeeronderkomens of stacaravans, in hoofdzaak bestemd voor en gebezigd door groepen als kort verblijf;

55. grondgebonden agrarische bedrijfsvoering:
een agrarische bedrijfsvoering die al dan niet met beweiding hoofdzakelijk niet in gebouwen plaatsvindt, waarbij het gebruik van agrarische gronden noodzakelijk is voor het functioneren van het bedrijf, zoals een melkrundveehouderijbedrijf, een akkerbouwbedrijf, een productiegerichte paardenhouderij, biologische bedrijven, waarbij dieren worden gehouden overeenkomstig de regels die krachtens artikel 2 van de bestaande Landbouwkwaliteitswet zijn gesteld ten aanzien van de biologische productiemethoden, en naar de aard daarmee gelijk te stellen agrarische bedrijven;

56. hogere grenswaarde:
een bij een bestemmingsplan in acht te nemen maximale waarde voor de geluidsbelasting van geluidsgevoelige objecten, die hoger is dan de voorkeurgrenswaarde en die in een concreet geval kan worden vastgesteld op grond van de Wet geluidhinder en/of het Besluit Geluidhinder;

57. hoofdgebouw:
een gebouw, dat gelet op de bestemming, als belangrijkste bouwwerk valt aan te merken;

58. horecabedrijf en/of -instelling:
een bedrijf, waar bedrijfsmatig dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verstrekt en/of waarin bedrijfsmatig logies wordt verstrekt, één en ander al dan niet in combinatie met een vermaaksfunctie, met uitzondering van een erotisch getinte vermaaksfunctie;

59. houtteelt:
de bedrijfsmatige uitoefening van uitsluitend de functie houtproductie op gronden die in principe hiervoor tijdelijk worden gebruikt en waarvoor daartoe ontheffing is verleend van de meldings- en herplantplicht ex artikel 2 en 3 van de Boswet, zoals die gold op het moment van onherroepelijk worden van dit bestemmingsplan;

60. huishouden:
een zelfstandig(e) dan wel samenwonend persoon of groep van personen die binnen een complex van ruimten gebruik maken van dezelfde voorzieningen zoals een keuken, sanitaire voorzieningen en de entree;

61. intensief kwekerijbedrijf:
een agrarisch bedrijf met een in hoofdzaak niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering in de vorm van het telen van gewassen, zoals een paddenstoelenkwekerij, een wormen- en/of madenkwekerij, een viskwekerij, een witlofkwekerij of een combinatie van deze bedrijfsvormen, alsmede naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijfsvormen met (nagenoeg) geen gebruik van daglicht;

62. intensief veehouderijbedrijf:
een agrarisch bedrijf met een in hoofdzaak niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering in de vorm van het houden van dieren, zoals een rundveemesterij (exclusief vetweiderij), een varkens-, vleeskalver-, pluimvee- of pelsdierhouderij, of een combinatie van deze bedrijfsvormen, alsmede naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijfsvormen met (nagenoeg) geen weidegang;

63. kampeermiddel:
een tent, een tentwagen, een kampeerauto, een caravan of een stacaravan, dan wel enig ander daarmee vergelijkbaar voertuig of onderkomen, dat geheel of ten dele is bestemd of opgericht dan wel wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf;

64. kampeerterrein:
een terrein ter beschikking gesteld voor het plaatsen dan wel geplaatst houden van kampeermiddelen;

65. kantine:
een ruimte waarin de bedrijfsuitoefening is gericht op het tegen vergoeding verstrekken van maaltijden, eenvoudige etenswaren en dranken;

66. kap:
een dak met een zekere helling;

67. karakteristiek bijgebouw:
een bijgebouw dat in samenhang met het hoofdgebouw een belangrijke, cultuurhistorisch ensemble vormt, zoals nader omschreven in paragraaf 6.5.1. van de toelichting;

68. kas:
een bouwwerk, niet zijnde een tunnelkas of een naar de aard daarmee vergelijkbaar bouwwerk, waarvan de wanden en het dak geheel of grotendeels bestaan uit glas of ander licht doorlatend materiaal, dienend tot het kweken van groente, vruchten, bloemen, bomen, struiken of planten;

69. kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten:
het bedrijfsmatig verlenen van diensten c.q. het uitoefenen van bedrijfsmatige activiteiten, geen detailhandel zijnde en prostitutie, zoals genoemd in bijlage 6 bij deze regels;

70. kleinschalige duurzame energiewinning:
energie die gewonnen wordt uit kleinschalige perceelsgebonden bronnen, niet zijnde windturbines, waarbij weinig tot geen schadelijke milieueffecten optreden bij winning en omzetting en die in onuitputtelijke hoeveelheden beschikbaar is, zoals zon, wind, water, biomassa, aard- en omgevingswarmte;

71. kunstveld:
locatie waar kunstobjecten worden geschapen en geëxposeerd;

72. kwekerijbedrijf:
een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering die specifiek is gericht op het telen van bomen, struiken, (tuin)planten en aanverwante gewassen, zoals een boomkwekerijbedrijf, een sierteeltbedrijf, een fruitteeltbedrijf en naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijven;

73. kwetsbaar object:
een object waarvoor ingevolge het Besluit externe veiligheid inrichtingen een grenswaarde voor het risico c.q. een risicoafstand tot een risicovolle inrichting is bepaald, die in acht genomen moet worden;

74. landgoed:
geheel of gedeeltelijk met bossen of andere houtopstanden bezette onroerende zaak - daaronder begrepen die waarop een buitenplaats of andere, bij het karakter van het landgoed passende opstallen voorkomen - voorzover het blijven voortbestaan van die onroerende zaak in zijn karakteristieke verschijningsvorm voor het behoud van het natuurschoon wenselijk is;

75. landschappelijke waarden:
de cultuurhistorische en de visuele waarden van het landschap. Bij de afweging van het begrip landschappelijke waarden zal het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld steeds onderdeel van het toetsingskader zijn;

76. maatschappelijke voorzieningen:
educatieve, medische en sociaal-medische voorzieningen, voorzieningen ten behoeve van opvang van mensen en dieren én voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening;

77. manege-activiteiten:
bedrijfsactiviteiten met een publieksgericht karakter, die zijn gericht op het bieden van gelegenheid tot het berijden en verzorgen van paarden en pony's (waaronder het lesgeven, de verhuur of het organiseren van wedstrijden en/of andere hippische evenementen);

78. mest- en/of organische (bij)productvergisting:
het onder gecontroleerde omstandigheden (volledig afgesloten van lucht) afbreken van organische verbindingen door bacteriën waarbij methaangas vrijkomt;

79. mestopslag:
een werk of een bouwwerk ten behoeve van de opslag van mest;

80. molenbeschermingszone:
aangewezen gebied waarbinnen het zicht op de molen en de vrije windtoetreding beschermd worden;

81. natuurlijke waarden:
de aan een gebied toegekende waarden in verband met de geologische, bodemkundige en biologische elementen voorkomende in dat gebied (bij de afweging van het begrip natuurlijke waarden zullen de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet steeds onderdeel van het toetsingskader zijn);

82. niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering:
een agrarische bedrijfsvoering die hoofdzakelijk in gebouwen plaatsvindt, en die als zodanig niet afhankelijk is van agrarische gronden als productiemiddel, zoals een intensief kwekerijbedrijf of een intensief veehouderijbedrijf;

83. normaal agrarisch gebruik:
het regulier gebruik, dat gelet op de bestemming regelmatig noodzakelijk is voor het agrarisch gebruik van de gronden;

84. normaal bosbeheer:
het onderhoud en beheer, dat gelet op de bestemming regelmatig noodzakelijk is voor een goede instandhouding van de cultuurhistorische, natuurlijke en landschappelijke waarden van de bosgebieden;

85. normaal natuurbeheer:
het onderhoud en beheer, dat gelet op de bestemming regelmatig noodzakelijk is voor een goede instandhouding van de natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de natuurgebieden;

86. normaal onderhoud:
het onderhoud, dat gelet op de bestemming regelmatig noodzakelijk is voor een goed beheer en gebruik van de gronden en gebouwen die tot de betreffende bestemming behoren;

87. ondergeschikte lichte horeca:
horeca die ondergeschikt en gerelateerd is aan de bestemming en tot doel heeft het verstrekken van kleine etenswaren en dranken, niet zijnde alcoholische dranken. Tot ondergeschikte horeca worden mede gerekend mobiele horecastands, drankautomaten, en dergelijke;

88. opgaande meerjarige teelt:
de meerjarige teelt van opgaande sierbeplanting als heesters en struiken, het kweken van fruit aan houtige gewassen en naar de aard daarmee gelijk te stellen vormen van opgaande teelt van meerjarige gewassen;

89. overkapping:
een bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat een overdekte ruimte vormt zonder wanden dan wel met ten hoogste één wand;

90. peil:
a. indien op het land wordt gebouwd:
    1. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst:
        - de bouwhoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
    2. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst:
        - de bouwhoogte van het terrein ter hoogte van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;

91. productiegebonden detailhandel:
detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, geteeld, gerepareerd en/of toegepast in het productieproces, waarbij de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie al dan niet in combinatie met de verkoop van streekeigen goederen;

92. productiegerichte paardenhouderij:
een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering die is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het houden van paarden, waarbij al dan niet in ondergeschikte mate het africhten en de handel van paarden plaatsvindt;

93. prostitutie:
het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen voor of met een ander tegen vergoeding;

94. prostitutiebedrijf:
een gebouw, voer- of vaartuig, dan wel enig gedeelte daarvan, geheel of gedeeltelijk bestemd, dan wel in gebruik voor het daar uitoefenen van prostitutie;

95. recreatieve bewoning:
de bewoning die plaatsvindt in het kader van de weekend- en/of verblijfsrecreatie;

96. recreatiewoning:
een gebouw dat naar de aard en de inrichting is bedoeld voor recreatieve bewoning en waarvan de gebruikers hun hoofdverblijf elders hebben.

97. relatie:
een figuur dat twee afzonderlijk weergegeven delen van een agrarische bedrijfskavel of een bestemmingsvlak met elkaar verbindt, zodanig dat voor toepassing van de regels sprake is van één agrarische bedrijfskavel of bestemmingsvlak;

98. risicogevoelig bouwwerk cq. object
een bouwwerk c.q. object, waaronder terreinen, die bestemd zijn voor het regelmatig verblijf van mensen, al dan niet gedurende een gedeelte van de dag;

99. risicovolle inrichting:
een inrichting, bij welke ingevolge het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen een grenswaarde, een richtwaarde voor het risico c.q. een risico-afstand moet worden aangehouden bij het in het bestemmingsplan toelaten van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten;

100. schuilstalling:
een vrij in het open veld staande stalling, die wordt gebruikt voor het bieden van schuilgelegenheid voor vee, waarbij in geringe mate opslag van agrarische producten plaatsvindt;

101. seksinrichting:
een voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, prostitutie wordt verricht. Onder een seksinrichting worden in elk geval verstaan: een erotische-massagesalon, een seksbioscoop, een sekstheater, een seksautomatenhal, of een parenclub, of een daarmee gelijk te stellen bedrijf, al dan niet in combinatie met elkaar;

102. sierteelt:
de teelt van opgaande sierbeplanting als heesters en struiken;

103. silo:
een bouwwerk, geen gebouw zijnde, ten behoeve van opslagdoeleinden;

104. tenthuisje:
een demontabele, lichte constructie met lichte materialen, waaronder tentdoek, voor vier tot zes personen met slaap-, kook- en zitgelegenheid, niet bedoeld voor de huisvesting van groepen;

105. trekkershut:
een houten blokhut voor vier tot zes personen met slaap-, kook- en zitgelegenheid ten behoeve van een kortstondig recreatief nachtverblijf voor passanten, niet bedoeld voor de huisvesting van groepen;

106. tunnelkas:
elke constructie van hout, metaal of ander materiaal, welke met plastic of in gebruik daarmee overeenstemmend materiaal is afgedekt en dient als teeltondersteuning voor bedekte teelten;

107. uitbouw:
een gebouw dat als vergroting van een bestaande ruimte is gebouwd aan een hoofdgebouw, welk gebouw door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw. Functionele ondergeschiktheid is niet vereist;

108. vollegronds tuinbouwbedrijf:
een grondgebonden agrarisch bedrijf dat overwegend of uitsluitend is gericht op het telen van tuinbouwgewassen in de volle grond;

109. voorgevel:
de naar de weg gekeerde gevel van een gebouw of, indien het een gebouw betreft met meer dan één naar de weg gekeerde gevel, de gevel die door de ligging, de situatie ter plaatse en/of de feitelijke indeling van het gebouw als voorgevel moet worden aangemerkt;

110. voorkeurgrenswaarde:
de bij een bestemmingsplan in acht te nemen maximale waarde voor de geluidsbelasting van geluidsgevoelige objecten, zoals deze rechtstreeks kan worden afgeleid uit de Wet geluidhinder en/of het Besluit Geluidhinder;

111. vuurwerkbedrijf:
een bedrijf dat in hoofdzaak is gericht op de vervaardiging of assemblage of de handel in vuurwerk, c.q. de opslag van vuurwerk en/of de daarvoor benodigde stoffen;

112. windmolen:
een bouwwerk ten behoeve van de opwekking van windenergie;

113. woning:
een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden;

114. woonhuis:
een gebouw, dat één woning omvat, dan wel twee of meer naast elkaar en/of geheel of gedeeltelijk boven elkaar gelegen woningen omvat en dat qua uiterlijke verschijningsvorm als een eenheid beschouwd kan worden;

115. zorgboerderij:
een zorgfunctie als hoofdtak waarbij de sociaal-medische opvang van personen, al dan niet in de vorm van het ter plaatse woonachtig zijn, gecombineerd wordt met agrarische activiteiten, in die zin dat de personen behulpzaam zijn bij de agrarische of natuurbeherende activiteiten.

Artikel 2: Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

1. de dakhelling
langst het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

2. de goothoogte van een bouwwerk
vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

3. de inhoud van een bouwwerk
tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

4. de bouwhoogte van een bouwwerk
vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

5. de oppervlakte van een bouwwerk
tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk. Bij de toepassing hiervan zal gebruik worden gemaakt van NEN 2580;

6. de afstand tot de (bouw)perceelgrens
tussen de grenzen van een agrarische bedrijfskavel en een bepaald punt van het op dat agrarische bedrijfskavel voorkomend (hoofd)gebouw, waar die afstand het kortst is;

7. de bouwhoogte van een molen
vanaf het peil tot aan de (wieken)as van de molen;

8. bedrijfsvloeroppervlak
de totale vloeroppervlakte van kantoren, winkels of bedrijven, met inbegrip van de daartoe behorende magazijnen, trappenhuizen, gangen en overige dienstruimten;

9. de onderlinge afstand
de kortste afstand van enig punt van een gebouw tot enig punt van een ander gebouw;

10. bouwen op de erf- of perceelgrens
bij bouwen op de erf- of perceelgrens wordt een bouwwerk gemeten aan de kant waar het aansluitend afgewerkt terrein het hoogste is.

HOOFDSTUK 2 BESTEMMINGSREGELS

Artikel 3: Agrarisch - 1

3.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch - 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. het agrarisch grondgebruik;
b. de uitoefening van het agrarisch bedrijf met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf";
c. de uitoefening van het agrarisch bedrijf met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf" in combinatie met een museum, ter plaatse van de aanduiding "museum";
d. de uitoefening van het agrarisch bedrijf met een niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel niet-grondgebonden bedrijf";
e. de uitoefening van een agrarisch bedrijf met een in hoofdzaak grondgebonden agrarische bedrijfsvoering in combinatie met een niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf met ondergeschikte intensieve tak";
f. de uitoefening van het agrarisch bedrijf met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel kwekerijbedrijf";
g. de uitoefening van het agrarisch bedrijf met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering in combinatie met een zorgfunctie, ter plaatse van de aanduiding "zorgboerderij";
h. het wonen ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering ter plaatse van een agrarische bedrijfskavel;
i. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;

waarbij, indien de gronden op de kaart zijn voorzien van de aanduiding "karakteristiek", de instandhouding van de bestaande karakteristieke hoofdvorm wordt nagestreefd;

en mede bestemd voor:

j. het tegengaan van te hoge bebouwing vanwege een straalpad, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - straalpad";
k. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvlieggebied";
l. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";
m. het beschermen van het doelmatig en veilig functioneren van de weg, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - weg";
n. het beschermen van het doelmatig en veilig functioneren van de vaarweg, ter

plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - vaarweg";
o. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";
p. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied";
q. de bescherming van de functie van de in het aanliggende gebied gesitueerde molen als werktuig en zijn waarde als landschapsbepalend element, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - molenbiotoop";

met daaraan ondergeschikt:
r. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke, natuurlijke, geomorfologische en cultuurhistorische waarden;
s. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van kleine natuur- en landschapselementen;
t. doeleinden van natuurontwikkeling en agrarisch natuurbeheer;
u. cultuurgrond;
v. nutsvoorzieningen;
w. kleinschalige duurzame energiewinning;
x. extensief dagrecreatief medegebruik van bestaande infrastructuur en voorzieningen;
y. wegen, paden en overige oppervlakteverhardingen;
z. beken, plassen, poelen, vennen, sloten en/of andere watergangen en/of -partijen al dan niet mede bestemd voor waterberging;
aa. terreinen voor evenementen;
bb. agrarische wasplaatsen, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - wasplaats";

met de daarbijbehorende:
cc. bedrijfsgebouwen en overkappingen;
dd. bedrijfswoningen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij bedrijfswoningen, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang;
ee. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

3.2. Bouwregels

3.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. er zullen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van de ter plaatse gevestigde agrarische bedrijvigheid worden gebouwd, waarbij deze bouwregels eveneens van toepassing zijn voor functies die na afwijken van de gebruiksregels aan de agrarische bedrijven zijn toegevoegd, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding uitgesloten - gebouwen";
b. er mogen geen kassen, torensilo's en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken worden gebouwd;
c. per gebied, ter plaatse van een agrarische bedrijfskavel, mogen binnen een aaneengesloten bouwblok van ten hoogste 1,5 hectare uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde agrarisch bedrijf worden gebouwd;
d. de gezamenlijke oppervlakte van bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van de niet-grondgebonden ondergeschikte tweede tak in de vorm van het houden van dieren of het telen van gewassen, zal per bedrijf ten hoogste 2000 m² bedragen, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf met ondergeschikte intensieve tak";
e. de gevellengte van een bedrijfsgebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;
f. het aantal bedrijfswoningen zal ten hoogste één per agrarische bedrijfskavel bedragen, tenzij de gronden ter plaatse zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van wonen - tweede bedrijfswoning" of "bedrijfswoning uitgesloten";
g. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
h. de bedrijfsgebouwen en overkappingen en de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 3,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd, tenzij de bestaande afstand minder bedraagt dan wel de gebouwen vóór de voorgevel van een bedrijfswoning zijn gebouwd, in welk geval de bestaande afstand dan wel de bestaande situering ten opzichte van de voorgevel van de bedrijfswoning geldt;
i. de maatvoering van een gebouw of een overkapping zal voorts voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw of overkapping	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
Bedrijfsgebouw, waaronder een overkapping	500 m²	10.000 m²*	4,50	20	60	12,00
Bedrijfswoning	150 m²*	-	3,50	25	60	9,00
Aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,50	-	60	-**
Tunnelkassen en blaastunnels	-	-	-	-	-	1,50

* tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de (gezamenlijke) oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen of een bedrijfswoning ten hoogste de bestaande (gezamenlijke) oppervlakte zal bedragen

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

3.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. silo's, platen en bassins zullen uitsluitend worden gebouwd binnen het bouwblok achter de naar de weg gekeerde gevel van het dichtst bij de weg staande gebouw dan wel het verlengde daarvan;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van de bedrijfswoning(en) en/of bedrijfsgebouwen binnen de bouwblokken ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
c. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal binnen het bouwblok ten hoogste 10,00 m bedragen;
d. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd;
e. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal buiten het bouwblok ten hoogste 2,00 m bedragen.

3.3. Specifieke nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de situering van bouwwerken en de vormgeving van een aaneengesloten bouwblok ten behoeve van een goede aansluiting bij de landschappelijke karakteristiek en/of de landschappelijke hoofdstructuur, de bebouwingsstructuur, de woonsituatie en de natuurwaarden, waarbij telkens het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld toetsingskader zal zijn.

3.4. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 3.2.1 onder b in die zin dat er kassen worden gebouwd, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de kassen per aaneengesloten bouwblok ten hoogste 500 m² zal bedragen, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel kwekerijbedrijf", in welk geval de gezamenlijke oppervlakte van de kassen per aaneengesloten bouwblok ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 10.000 m² zal bedragen;
   3. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 3.2.1 onder c in die zin dat het aaneengesloten bouwblok, uitsluitend ten behoeve van grondgebonden bedrijfsmatige activiteiten ter plaatse van de aanduiding van een agrarische bedrijfskavel met een minimale omvang van 2 hectare, wordt vergroot, mits:
   1. deze vergunning uitsluitend wordt verleend ter plaatse van de aanduidingen "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf" en "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf met ondergeschikte intensieve tak";
   2. de oppervlakte van het aaneengesloten bouwblok wordt vergroot tot ten hoogste 2 hectare ter plaatse van de aanduiding voor een agrarische bedrijfskavel;
   3. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 10.000 m² zal bedragen;
   4. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

5. er zicht is op een langdurige vergroting van de productieomvang als gevolg van schaalvergroting of extensivering/verbreding van de bedrijfsactiviteiten en de noodzakelijkheid van de bedrijfsuitbreiding is aangetoond;
6. er binnen het bestaande aaneengesloten bouwblok geen ruimte meer is voor de benodigde uitbreiding;
7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke waarden, de geomorfologische, cultuurhistorische en archeologische waarden, de woonsituatie, het bebouwingsbeeld en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
8. de waterbeheerder om advies is gevraagd in verband met de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren afvoernorm;

c. het bepaalde in lid 3.2.1 onder c in die zin dat gebouwen en overkappingen ter plaatse van een agrarische bedrijfskavel buiten het aaneengesloten bouwblok worden gebouwd, mits:
   1. deze gebouwen of overkappingen uitsluitend in de functie van schuilstallen voor het hobbymatig houden van vee worden gebouwd;
   2. deze vergunning niet wordt verleend indien de gronden binnen een afstand van 250 m van het bouwperceel van de houder van het vee zijn gelegen;
   3. er ten hoogste één gebouw of overkapping per houder van hobbymatig vee wordt gebouwd;
   4. de goothoogte van een gebouw of een overkapping ten hoogste 2,50 m zal bedragen;
   5. de bouwhoogte van een gebouw of een overkapping ten hoogste 3,50 m zal bedragen;
   6. de oppervlakte van een gebouw of een overkapping ten hoogste:
      - 25 m² zal bedragen indien de houder van het vee beschikt over een oppervlakte van 1 tot 2 hectare cultuurgrond;
      - 50 m² zal bedragen indien de houder van het vee beschikt over een oppervlakte van 2 hectare of meer cultuurgrond;
   7. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   8. als voorwaarde wordt gesteld dat bij beëindiging van het gebruik van een gebouw of een overkapping als schuilstal voor het houden van vee het gebouw wordt verwijderd en het agrarisch gebruik van de gronden wordt hersteld;
   9. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke waarden, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 3.2.1 onder d in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van een ondergeschikte intensieve tak, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf met ondergeschikte intensieve tak", wordt vergroot tot ten hoogste 3000 m², mits:

1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 10.000 m² zal bedragen;
2. de noodzaak tot vergroting voortvloeit uit het realiseren van een volwaardige neventak dan wel uit gewijzigde wet- en regelgeving;
3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

e. het bepaalde in lid 3.2.1 onder i in die zin dat een bedrijfsgebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 10.000 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

f. het bepaalde in lid 3.2.1 onder i in die zin dat de goothoogte van bedrijfsgebouwen en overkappingen wordt vergroot tot 5,50 m, mits:
   1. de vergroting noodzakelijk is voor een goede bedrijfsvoering;
   2. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

g. het bepaalde in lid 3.2.1 onder i in die zin dat bedrijfsgebouwen worden gebouwd in de vorm van serrestallen of naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijfsgebouwen, mits:
   1. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   2. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

h. het bepaalde in lid 3.2.2 onder a in die zin dat mestsilo's, -bassins of platen buiten het aaneengesloten bouwblok worden gebouwd, mits:
   1. de oppervlakte van een mestsilo ten hoogste 750 m² zal bedragen;
   2. de oppervlakte van een mestbassin of plaat, inclusief opstaande randen, ten hoogste 300 m² zal bedragen;
   3. de bouwhoogte van een mestsilo ten hoogste 4,00 m, exclusief afdekking, zal bedragen;
   4. de bouwhoogte van de opstaande randen van een mestbassin of plaat ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
   5. tevens de in lid 3.6 onder c genoemde vergunning is verleend;

6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

3.5. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van mestvergisting en naar de aard daarmee gelijk te stellen activiteiten anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
b. het gebruik van de gronden en bouwwerken voor niet-agrarische bedrijvigheid, tenzij de gronden daarvoor specifiek zijn aangeduid dan wel anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
c. het opslaan van mest, hooibalen en/of andere agrarische producten buiten het aaneengesloten bouwblok, met uitzondering van tijdelijke opslag van landbouwproducten (maximaal zes maanden per jaar), tenzij in de bestaande situatie opslag buiten een aaneengesloten bouwblok is gesitueerd, in welk geval de opslag van mest, hooibalen en/of andere agrarische producten op de bestaande locatie is toegestaan;
d. het opslaan van agrarische producten binnen de agrarische bedrijfskavel voor zover het gronden betreft die gelegen zijn voor (het verlengde van) de naar de weg gekeerde gevel(s) van het dichtst bij de weg gelegen gebouw, tenzij in de bestaande situatie opslag voor (het verlengde van) de naar de weg gekeerde gevel(s) van het dichtst bij de weg gelegen gebouw is gesitueerd, in welk geval de opslag op de bestaande locatie is toegestaan;
e. het opslaan van niet-agrarische producten, auto's, caravans en boten anders dan in gebouwen;
f. het gebruik van spoelplaatsen ten behoeve van de bollenteelt buiten de aaneengesloten bouwblokken;
g. het gebruik van gronden als agrarische wasplaats buiten de gronden die zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - wasplaats";
h. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen en/of de aanleg van wegen en paden anders dan ten behoeve van het agrarisch gebruik (buiten het bouwblok) of de bereikbaarheid van bebouwde percelen;
i. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van niet-grondgebonden agrarische bedrijfsactiviteiten, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel niet-grondgebonden bedrijf" of de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf met ondergeschikte intensieve tak";
j. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één bedrijfswoning ontstaat, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van wonen - twee woningen" in welk geval twee bedrijswoningen zijn toegestaan;
k. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;

l. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
m. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, aan- of uitbouw of aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
    1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
    2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
    3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
    4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
n. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
o. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
p. het gebruik van gronden ten behoeve van de sierteelt, fruitteelt, boomteelt, houtteelt of overige opgaande meerjarige teeltvormen anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
q. het diepploegen, mengwoelen of anderszins onomkeerbaar wijzigen van de bodemstructuur, ter plaatse van de aanduiding "Wro-zone - wijzigingsgebied 2";
r. het gebruik van gronden ten behoeve van de aanleg van een paardrijdbak met de daarbijbehorende bouwwerken, anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
s. het gebruik van de gronden ten behoeve van containerteelt anders dan bij een boomteeltbedrijf, voorzover:
    1. de gronden niet aansluitend zijn gelegen aan het aaneengesloten bouwblok van het betreffende boomteeltbedrijf met de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel kwekerijbedrijf";
    2. de oppervlakte van de gronden ten behoeve van de containerteelt per boomteeltbedrijf meer bedraagt dan 1.5 hectare;
t. het gebruik van een tweede bouwlaag of meer voor het houden van dieren ten behoeve van een niet-grondgebonden bedrijfsvoering.

3.6. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 3.5 onder a in die zin dat de uitoefening van een agrarisch bedrijf, al dan niet in samenhang met bouwactiviteiten, wordt gecombineerd met het vergisten van mest en het verhandelen van de daarbij vrijkomende energie, indien sprake is van één van de volgende wijzen van mestvergisting:
    - het bedrijf verwerkt in hoofdzaak eigen geproduceerde mest en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten toe; de co-vergiste mest wordt op de tot het bedrijf behorende gronden gebruikt en naar derden afgevoerd;

- het bedrijf verwerkt aangevoerde mest geproduceerd door derden en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten toe; de co-vergiste mest wordt op de tot het bedrijf behorende gronden gebruikt,

mits:

1. de gronden ter plaatse zijn voorzien van een aanduiding voor een agrarische bedrijfskavel;
2. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in dié zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
3. de gezamenlijke oppervlakte van de bouwwerken ten behoeve van de (bedrijfseigen) mest- en/of organische (bij)productvergisting ten hoogste 2500 m² zal bedragen en de bouwwerken worden gebouwd binnen het aaneengesloten bouwblok;
4. de capaciteit van de vergisting ten hoogste 100 ton per dag bedraagt;
5. de bouwhoogte van een mest- en/of organische (bij)productvergistingsinstallatie ten hoogste 10,00 m zal bedragen;
6. er sprake is van een agrarische bedrijfskavel, gelegen aan een weg, die berekend is op zwaar verkeer;
7. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
8. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke waarden, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 3.5 onder b en m in die zin dat de uitoefening van een agrarisch bedrijf, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, wordt gecombineerd met een ondergeschikte tweede tak of een deeltijdfunctie in de vorm van de in bijlage 1 opgenomen bedrijvigheid, mits:
   1. de gronden ter plaatse zijn voorzien van de aanduiding voor een agrarische bedrijfskavel;
   2. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die wordt gebruikt ten behoeve van de ondergeschikte tweede tak of de deeltijdfunctie ten hoogste 350 m² bedraagt, tenzij er sprake is van een paardenhouderij in welk geval de gezamenlijke oppervlakte ten hoogste 500 m² zal bedragen;
   4. er sprake is van een ligging aan een weg, die geschikt is voor een eventuele toename van (zwaar) verkeer;
   5. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, natuurlijke en landschappelijke waarden, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
c. het bepaalde in lid 3.5 onder c in die zin dat gronden en bouwwerken buiten

het aaneengesloten bouwblok al dan niet binnen de agrarische bedrijfskavel worden gebruikt voor het opslaan van mest, mits;
1. dit om bedrijfseconomische, ontsluitings- of milieuredenen, bijvoorbeeld vanwege de nabijheid van woningen, noodzakelijk is;
2. de opslag van mest binnen de agrarische bedrijfskavel dan wel direct aansluitend op de agrarische bedrijfskavel wordt gesitueerd;
3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de landschappelijk en natuurlijke waarden, de geomorfologische, de archeologische en cultuurhistorische waarden, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 3.5 onder f in die zin dat spoelplaatsen ten behoeve van de bollenteelt buiten een aaneengesloten bouwblok of de specifieke aangeduide wasplaatsen al dan niet binnen de agrarische bedrijfskavel worden aangelegd, mits:
   1. deze vergunning eveneens niet wordt verleend op gronden die zijn voorzien van de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie' of 'Waarde - Landschap 1';
   2. er sprake is van een goede en veilige verkeersontsluiting van het perceel;
   3. er sprake is van een goede inpassing in het landschap overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

e. het bepaalde in lid 3.5 onder j in die zin dat een bestaande bedrijfswoning, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, wordt gebruikt voor de huisvesting van meer dan één huishouden, mits:
   1. deze vergunning uitsluitend wordt verleend ten behoeve van de huisvesting van een tweede (huishouden van een) persoon;
   2. de bestaande bouwmassa niet wordt vergroot en er niet meer dan twee bedrijfswoningen worden gevestigd;
   3. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in dié zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

f. het bepaalde in lid 3.5 onder p in die zin dat de gronden ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering worden gebruikt voor sierteelt, fruitteelt, boomteelt, houtteelt of overige opgaande meerjarige teeltvormen, mits:
   1. deze vergunning uitsluitend wordt verleend indien de gronden aansluiten op bestaande opgaande landschapselementen;
   2. deze vergunning niet wordt verleend op gronden die ter plaatse zijn voorzien van de dubbelbestemmingen 'Waarde - Beschermd dorpsgezicht', 'Waarde - Cultuurhistorie', 'Waarde - Landschap 1' en 'Waarde - Landschap 2';

3. een minimale afstand van 10,00 m wordt aangehouden tot aangrenzende agrarische productiegronden en woonbestemmingsgrenzen in verband met schaduwwerking;
4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan landschappelijke, natuurlijke, geomorfologische en cultuurhistorische waarden, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;

g. het bepaalde in lid 3.5 onder r in die zin dat gronden worden gebruikt voor de aanleg van een paardrijdbak ten behoeve van het eigen hobbymatige gebruik met de daarbijbehorende bouwwerken, mits:
   1. de paardrijdbak zoveel mogelijk binnen een agrarische bedrijfskavel dan wel daaraan grenzend, dan wel direct grenzend aan een bestemmingsvlak met bebouwing wordt gesitueerd;
   2. er vanwege de paardrijdbak geen onevenredige hinder (geur, geluid, licht en stof) wordt veroorzaakt voor nabijgelegen woningen van derden;
   3. bij beëindiging van het gebruik van de paardrijdbak het agrarisch gebruik wordt hersteld;
   4. er geen onevenredige verstoring van het bodemarchief wordt veroorzaakt;
   5. er sprake is van een goede inpassing in het landschap overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld en rekening wordt gehouden met de dubbelbestemming "Waarde - Cultuurhistorie;
   6. de bouwhoogte van lichtmasten ten behoeve van verlichting bij een paardrijdbak en overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, respectievelijk ten hoogste 5,00 m en 3,00 m bedragen.

3.7. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

3.7.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het kappen en/of rooien en/of vellen van bomen en/of houtgewas, niet zijnde bomen en/of houtgewas onderdeel uitmakend van een grondgebonden agrarische teelt, en voorzover niet geregeld volgens de Boswet of krachtens een op grond van de Boswet vastgestelde verordening;
b. het aanplanten van bomen en/of houtgewas ten behoeve van bosaanplant tot een aaneengesloten oppervlakte van ten hoogste 1,00 hectare;
c. het afgraven en/of ophogen van gronden;
d. het dempen en/of graven van sloten, poelen (diameter > 10 m) en/of andere watergangen en/of -partijen;
e. het aanleggen van voorzieningen ten behoeve van het extensief dagrecreatief medegebruik en/of het educatief medegebruik;
f. het aanleggen en/of verharden van paden of parkeergelegenheden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen, met uitzondering van het aanleggen en/of verharden van wegen ter ontsluiting van percelen, kuilvoerplaten en sleufsilo's;
g. het aanleggen van ondergrondse, bovengrondse transport-, energie- en/of telecommunicatiekabels en/of -leidingen.

3.7.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 3.7.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud en/of het normale agrarische gebruik betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

3.7.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke waarden en de geomorfologische, cultuurhistorische en archeologische waarden, het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld. De in lid 3.7.1 onder a, voorzover het houtwallen betreft, en d, voorzover het betreft het dempen, genoemde vergunningen, kunnen voorts slechts worden verleend indien er zódanige compensatie plaatsvindt dat de landschappelijke structuur niet onevenredig wordt geschaad.

3.8. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

3.8.1. Vergunningplichte werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke gebouwen, voor zover voorzien van de aanduiding "karakteristiek";
b. het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

3.8.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 3.8.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht wor-den van het plan.

3.8.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

3.9. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

Vergroten intensieve neventak

a. de gezamenlijke oppervlakte van gebouwen en overkappingen voor een ondergeschikte intensieve tak, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf met ondergeschikte intensieve tak", al dan niet met inbegrip van het daarbinnen gelegen aaneengesloten bouwblok, wordt vergroot tot ten hoogste 4000 m², mits:
   1. de noodzaak tot vergroting voortvloeit uit het realiseren van een volwaardige neventak dan wel uit gewijzigde wet- en regelgeving;
   2. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 10.000 m² zal bedragen;
   3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

Vergroten agrarische bedrijfskavel grondgebonden agrarisch bedrijf

b. een agrarische bedrijfskavel voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf" of de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf met ondergeschikte intensieve tak", ten behoeve van de grondgebonden agrarische bedrijfsvoering met inbegrip van het daarbinnen gelegen aaneengesloten bouwblok wordt vergroot, mits:
   1. de oppervlakte van de agrarische bedrijfskavel met inbegrip van het daarbinnen gelegen aaneengesloten bouwblok wordt vergroot tot ten hoogste 3 hectare, dan wel indien de agrarische bedrijfskavel reeds een omvang heeft van 3 hectare, het bouwblok wordt vergroot tot ten hoogste 3 hectare;
   2. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 10.000 m² zal bedragen;
   3. er zicht is op een langdurige vergroting van de productieomvang als gevolg van schaalvergroting of extensivering/verbreding van de bedrijfsactiviteiten en de noodzakelijkheid van de bedrijfsuitbreiding is aangetoond;
   4. er binnen de bestaande agrarische bedrijfskavel geen ruimte meer is voor de benodigde uitbreiding;
   5. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bedrijfskavel en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke waarden, de archeologische waarden, de woonsituatie, het bebouwingsbeeld en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
   7. de waterbeheerder om advies is gevraagd in verband met de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren afvoernorm;

Vergroten agrarische bedrijfskavel kwekerijbedrijf

c. een agrarische bedrijfskavel voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel kwekerijbedrijf" met inbegrip van het daarbinnen gelegen aaneengesloten bouwblok wordt vergroot, mits:
   1. de oppervlakte van de agrarische bedrijfskavel met inbegrip van het daarbinnen gelegen aaneengesloten bouwblok wordt vergroot tot ten hoogste 1,50 hectare;
   2. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 10.000 m² zal bedragen;
   3. er zicht is op een langdurige vergroting van de productieomvang als gevolg van schaalvergroting of extensivering/verbreding van de bedrijfsactiviteiten en de noodzakelijkheid van de bedrijfsuitbreiding is aangetoond;
   4. er binnen de bestaande agrarische bedrijfskavel geen ruimte meer is voor de benodigde uitbreiding;
   5. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bedrijfskavel en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke waarden, de archeologische waarden, de woonsituatie, het bebouwingsbeeld en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
   7. de waterbeheerder om advies is gevraagd in verband met de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren afvoernorm;

Vergroten agrarische bedrijfskavel niet-grondgebonden bedrijf

d. een agrarische bedrijfskavel voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel niet-grondgebonden bedrijf" met inbegrip van het daarbinnen gelegen aaneengesloten bouwblok wordt vergroot, mits:
   1. de oppervlakte van de agrarische bedrijfskavel met inbegrip van het daarbinnen gelegen aaneengesloten bouwblok wordt vergroot tot ten hoogste 2 hectare;
   2. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 10.000 m² zal bedragen;
   3. er zicht is op een langdurige vergroting van de productieomvang als gevolg van schaalvergroting of extensivering/verbreding van de bedrijfsactiviteiten en/of de vergroting voortvloeit uit aanpassingen als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving en de noodzakelijkheid van de bedrijfsuitbreiding is aangetoond;
   4. er binnen de bestaande agrarische bedrijfskavel geen ruimte meer is voor de benodigde uitbreiding;
   5. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bedrijfskavel en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke waarden, de archeologische waarden, de woonsituatie, het bebouwingsbeeld en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
7. de waterbeheerder om advies is gevraagd in verband met de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren afvoernorm;

Nieuw agrarische bedrijfskavel grondgebonden agrarisch bedrijf

e. de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf" ter plaatse wordt aangebracht, mits:
   1. de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel niet-grondgebonden agrarisch bedrijf", "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel kwekerijbedrijf" of "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf met ondergeschikte intensieve tak" ter plaatse wordt verwijderd, indien de bedrijfsactiviteiten van het betreffende bedrijf op de bestaande agrarische bedrijfskavel zijn beëindigd, dan wel vestiging op een bestaande agrarische bedrijfskavel niet mogelijk is, in welk geval een nieuwe aanduiding wordt gelegd;
   2. deze wijziging niet wordt toegepast op gronden ter plaatse van de dubbelbestemmingen 'Waarde - Beschermd dorpsgezicht', 'Waarde - Cultuurhistorie' en 'Waarde - Landschap 1';
   3. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 10.000 m² zal bedragen;
   4. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bedrijfskavel en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   5. er een zodanige bedrijfsopzet is dat het bedrijf ook op langere termijn perspectief biedt als zelfstandig bedrijf;
   6. de omvang van de agrarische bedrijfskavel met inbegrip van het daarbinnen gelegen aaneengesloten bouwblok maximaal 3 hectare zal bedragen;
   7. de mest-, natuur- en milieuwetgeving het nieuwe bedrijf mogelijk maken;
   8. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke waarden, de geomorfologische, cultuurhistorische en archeologische waarden, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
   9. de waterbeheerder om advies is gevraagd in verband met de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren afvoernorm;

Nieuw agrarische bedrijfskavel kwekerijbedrijf

f. de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel kwekerijbedrijf" ter plaatse wordt aangebracht, mits:

1. de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf" of de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf met ondergeschikte intensieve tak" ter plaatse wordt verwijderd, indien de bedrijfsactiviteiten van het betreffende bedrijf op de bestaande agrarische bedrijfskavel zijn beëindigd;
2. deze wijziging niet wordt toegepast op gronden ter plaatse van de dubbelbestemmingen 'Waarde - Beschermd dorpsgezicht', 'Waarde - Cultuurhistorie', 'Waarde - Landschap 1' en 'Waarde - Landschap 2';
3. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 10.000 m² zal bedragen;
4. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bedrijfskavel en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
5. er een zodanige bedrijfsopzet is dat het bedrijf ook op langere termijn perspectief biedt als zelfstandig bedrijf;
6. de omvang van de agrarische bedrijfskavel met inbegrip van het daarbinnen gelegen aaneengesloten bouwblok maximaal 1,5 hectare zal bedragen;
7. de mest-, natuur- en milieuwetgeving het nieuwe bedrijf mogelijk maken;
8. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke waarden, de geomorfologische, cultuurhistorische en archeologische waarden, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
9. de waterbeheerder om advies is gevraagd in verband met de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren afvoernorm;

Algemene wijziging naar bos of natuur

g. de bestemming 'Agrarisch - 1' wordt gewijzigd in de bestemming 'Bos - 1', 'Bos - 2' en/of 'Natuur', mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 12, 13 of 33 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   3. de wijziging past binnen het beleid met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur dan wel betrekking heeft op particulier natuurbeheer;
   4. de wijzigingsbevoegdheid niet eerder wordt toegepast dan nadat de betreffende gronden in zijn geheel voor de daadwerkelijke natuurontwikkeling zijn verworven of aangewezen;
   5. rekening wordt gehouden met voorzienbare nieuwe infrastructuur, dorpsuitbreidingen en (uitbreiding van) bedrijventerreinen;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de geomorfologische, de archeologische en cultuurhistorische waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

Functiewijziging agrarische bedrijfskavel naar wonen

h. de bestemming 'Agrarisch - 1', uitsluitend voorzover ter plaatse voorzien van een agrarische bedrijfskavel, wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen' of 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' ten behoeve van een functieverandering van een agrarische bedrijfskavel, mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 of 56 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. de agrarische bedrijfskavel ter plaatse wordt verwijderd;
   3. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   4. de voormalige bedrijfsgebouwen, die landschapsontsierend zijn, worden gesaneerd ten behoeve van de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit;
   5. de woonfunctie ondergebracht wordt in de voormalige bedrijfswoning;
   6. het voormalige boerderijpand of andere beeldbepalende bouwvormen als landschappelijk waardevolle verschijningsvorm worden gehandhaafd;
   7. de omvang van het bestemmingsvlak ten behoeve van het wonen ten hoogste 2.000 m² zal bedragen;
   8. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

Wijziging Ruimte-voor-Ruimte-Regeling

i. de bestemming 'Agrarisch - 1', uitsluitend voorzover ter plaatse voorzien van een agrarische bedrijfskavel, wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen' of 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' ten behoeve van compensatie, mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 of 56 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. de agrarische bedrijfskavel ter plaatse wordt verwijderd;
   3. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   4. op de betreffende voormalige agrarische bedrijfskavel ten minste 750 m² aan voormalige agrarische bedrijfsgebouwen, niet zijnde cultuurhistorisch waardevolle en/of karakteristieke gebouwen, wordt gesloopt, ten behoeve van de bouw van maximaal één woonhuis;
   5. bij toepassing van de sloop alle bouwwerken, niet zijnde de cultuurhistorisch waardevolle en/of karakteristieke gebouwen, van het perceel worden verwijderd, zodanig dat volledige sloop plaatsvindt en het perceel op een kwalitatief goed wijze, passend in het landschap, wordt ingericht overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   6. het ter compensatie van de sloop nieuw te bouwen woonhuis direct achter of naast het voormalig boerderijpand wordt gebouwd;
   7. de geluidsbelasting van de geluidsgevoelige gebouwen niet hoger zal zijn dan de daarvoor geldende voorkeursgrenswaarde, of een verkregen hogere waarde;

8. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke waarden, de geomorfologische, cultuurhistorische en archeologische waarden, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

Vergroten bestemmingsvlakken wonen

j. de bestemming 'Agrarisch - 1' wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen' of 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' ten behoeve van het vergroten van bestemmingsvlakken, mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 of 56 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. de oppervlakte van het betreffende bestemmingsvlak voor het wonen na toepassing van de wijzigingsbevoegdheid ten hoogste 2.000 m² zal bedragen;
   3. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   4. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat het bestemmingsvlak en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   5. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke waarden, de archeologische waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

Verplaatsen bestemmingsvlakken wonen

k. de bestemming 'Agrarisch - 1' wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen' of 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' ten behoeve van het verplaatsen van bestemmingsvlakken, mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 of 56 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. het voormalige (deel van het) bestemmingsvlak ter plaatse wordt verwijderd en de betreffende gronden worden voorzien van de bestemming 'Agrarisch - 1';
   3. de huidige ligging van het bestemmingsvlak belemmeringen oplevert voor de omgeving dan wel voor de bewoners zelf en er met een gewijzigde situering een verbetering kan worden bewerkstelligd;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat het bestemmingsvlak en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

Functieverandering agrarische bedrijfskavel naar niet-agrarische bedrijvigheid

l. de bestemming 'Agrarisch - 1' uitsluitend voorzover ter plaatse voorzien van een agrarische bedrijfskavel, wordt gewijzigd in de bestemming 'Bedrijf', 'Bedrijf - Agrarisch loonbedrijf', 'Agrarisch - Paardenhouderij', 'Maatschappelijk - Zorgboerderij' of 'Sport - Manege' ten behoeve van een functieverandering van een agrarische bedrijfskavel, mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid respectievelijk de regels van de artikelen 7, 8, 6, 32 of 45 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. de agrarische bedrijfskavel ter plaatse wordt verwijderd;
   3. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   4. de functie ondergebracht wordt in de bestaande, voormalig agrarisch gebruikte gebouwen, die aanwezig zijn op het moment van toepassing van deze wijziging en die ten minste drie jaar ten behoeve van het agrarisch gebruik in gebruik zijn geweest;
   5. de wijzigingsbevoegdheid naar 'Sport - Manege' uitsluitend wordt toegepast, indien de vestiging plaatsvindt aansluitend aan de kleine kernen en het perceel op een goede wijze landschappelijk kan worden ingepast;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de externe veiligheid. Voor het beoordelen van de externe veiligheid wordt de regionale brandweer om advies gevraagd, in geval de functiewijziging betrekking heeft op een agrarische bedrijfskavel of een deel daarvan dat zich binnen 200 m van een risicobrond bevindt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

Nieuwe kampeerterreinen en uitbreiding van bestaande kampeerterreinen

m. de bestemming 'Agrarisch - 1' wordt gewijzigd in de bestemming 'Recreatie - 1' of 'Recreatie - 2' ten behoeve van de uitbreiding van een bestaand kampeerterrein dan wel de aanleg van een nieuw kampeerterrein, mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 36 of 37 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. bij uitbreiding van een bestaand kampeerterrein de totale terreinoppervlakte van het kampeerterrein ten hoogste 10 hectare zal bedragen, indien het kampeerterrein is gelegen binnen 500 m vanaf de grenzen van een groot natuurgebied;
   3. bij nieuwvestiging van een kampeerterrein de terreinoppervlakte van het kampeerterrein ten hoogste 10 hectare zal bedragen, indien het kampeerterrein wordt aangelegd binnen 500 m vanaf de grenzen van een groot natuurgebied;
   4. bij toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid ten behoeve van het compensatiebeginsel de spelregels EHS worden toegepast;

5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
6. rekening wordt gehouden met voorzienbare nieuwe infrastructuur, dorpsuitbreidingen en (uitbreiding van) bedrijventerreinen;
7. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de terreinen en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
8. de waterbeheerder om advies is gevraagd in verband met de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren afvoernorm;
9. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de externe veiligheid. Voor het beoordelen van de externe veiligheid wordt de regionale brandweer om advies gevraagd, in geval de functiewijziging betrekking heeft op een agrarische bedrijfskavel of een deel daarvan dat zich binnen 200 m van een risicobron bevindt;
10. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke waarden, de geomorfologische, de archeologische en cultuurhistorische waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 4: Agrarisch - 2

4.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch - 2' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. het agrarisch gebruik;
b. de uitoefening van het agrarisch bedrijf met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf";
c. de uitoefening van het agrarisch bedrijf met een niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel niet-grondgebonden bedrijf";
d. de uitoefening van een agrarisch bedrijf met een in hoofdzaak grondgebonden agrarische bedrijfsvoering in combinatie met een niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, ter plaatse van de aanduiding aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf met ondergeschikte intensieve tak";
e. de uitoefening van het agrarisch bedrijf met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel kwekerijbedrijf";
f. de uitoefening van het agrarisch bedrijf met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering in combinatie met een zorgfunctie, ter plaatse van de aanduiding "zorgboerderij";
g. het wonen ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering ter plaatse van een agrarische bedrijfskavel;
h. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke, natuurlijke, geomorfologische en cultuurhistorische waarden;
i. doeleinden van natuurontwikkeling en agrarisch natuurbeheer;
j. extensief dagrecreatief medegebruik van bestaande infrastructuur en voorzieningen;
k. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;
l. een vulpunt voor lpg, ter plaatse van de aanduiding "vulpunt lpg";

en mede bestemd voor:

m. het tegengaan van te hoge bebouwing vanwege een straalpad, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - straalpad";
n. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvlieggebied";
o. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";
p. het tegengaan van een te hoog veiligheidsrisico van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten vanwege een LPG-installatie, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "veiligheidszone - lpg";
q. het tegengaan van de bouw van risicogevoelige bouwwerken en objecten, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "veiligheidszone - munitieopslag A en B;

r. het beschermen van het doelmatig en veilig functioneren van de weg, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - weg";
s. het beschermen van het doelmatig en veilig functioneren van de vaarweg, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - vaarweg";
t. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";
u. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied";
v. de bescherming van de functie van de in het aanliggende gebied gesitueerde molen als werktuig en zijn waarde als landschapsbepalend element, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - molenbiotoop";

met daaraan ondergeschikt:

w. cultuurgrond;
x. nutsvoorzieningen;
y. kleinschalige duurzame energiewinning;
z. wegen, paden en overige oppervlakteverhardingen;
aa. beken, plassen, poelen, vennen, sloten en/of andere watergangen en/of -partijen al dan niet mede bestemd voor waterberging;
bb. terreinen voor evenementen;
cc. terreinen voor tijdelijk kamperen, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van recreatie - tijdelijk kampeerterrein";
dd. een parkeerterrein, ter plaatse van de aanduiding "parkeerterrein";
ee. defensiedoeleinden, ter plaatse van de aanduiding "militair oefenterrein", waarbij de gronden worden gebruikt voor lichte militaire oefeningen in samenhang met het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijke waarden;
ff. een kunstveld, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van cultuur en ontspanning - kunstveld";

met de daarbijbehorende:

gg. bedrijfsgebouwen, waaronder overkappingen;
hh. bedrijfswoningen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij bedrijfswoningen, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang;
ii. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

4.2. Bouwregels

4.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. er zullen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van de ter plaatse gevestigde agrarische bedrijvigheid worden gebouwd, waarbij deze bouwregels eveneens van toepassing zijn voor functies die na afwijken van de gebruiksregels aan de agrarische bedrijven zijn toegevoegd;
b. er mogen geen kassen, tunnelkassen, blaastunnels, torensilo's en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken worden gebouwd;
c. per gebied, ter plaatse van een agrarische bedrijfskavel, mogen binnen een aaneengesloten bouwblok van ten hoogste 1,5 hectare uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde agrarisch bedrijf worden gebouwd;
d. de gezamenlijke oppervlakte van bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van de niet-grondgebonden ondergeschikte tweede tak in de vorm van het houden van dieren of het telen van gewassen, zal per bedrijf ten hoogste de bestaande staloppervlakte, zoals weergegeven in bijlage 4, bedragen, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf met ondergeschikte intensieve tak";
e. de gevellengte van een bedrijfsgebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;
f. het aantal bedrijfswoningen zal ten hoogste één per agrarisch agrarische bedrijfskavel bedragen, tenzij de gronden ter plaatse zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van wonen - tweede bedrijfswoning" of "bedrijfswoning uitgesloten";
g. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
h. de bedrijfsgebouwen en overkappingen en de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 3,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd, tenzij de bestaande afstand minder bedraagt dan wel de gebouwen vóór de voorgevel van een bedrijfswoning zijn gebouwd, in welk geval de bestaande afstand dan wel de bestaande situering ten opzichte van de voorgevel van de bedrijfswoning geldt;
i. de maatvoering van een gebouw of een overkapping zal voorts voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw of overkapping	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
Bedrijfsgebouw, waaronder een overkapping	500 m²	10.000 m²*	4,50	20	60	12,00
Bedrijfswoning	150 m²*	-	3,50	25	60	9,00
Aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,50	-	60	-**

* tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de (gezamenlijke) oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen of een bedrijfswoning ten hoogste de bestaande (gezamenlijke) oppervlakte zal bedragen

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

4.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. silo's, platen en bassins zullen uitsluitend worden gebouwd binnen het bouwblok achter de naar de weg gekeerde gevel van het dichtst bij de weg staande gebouw dan wel het verlengde daarvan;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van de bedrijfswoning(en) en/of bedrijfsgebouw(en) binnen de bouwblokken ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
c. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal binnen het bouwblok ten hoogste 10,00 m bedragen;
d. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd;
e. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal buiten het bouwblok ten hoogste 2,00 m bedragen.

4.3. Specifieke nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de situering van bouwwerken en de vormgeving van een aaneengesloten bouwblok ten behoeve van een goede aansluiting bij het landschappelijk karakteristiek en/of de landschappelijke hoofdstructuur, de woonsituatie en de natuurwaarden, waarbij telkens het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld toetsingskader zal zijn.

4.4. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 4.2.1 onder c in die zin dat het aaneengesloten bouwblok, uitsluitend ten behoeve van grondgebonden bedrijfsmatige activiteiten, ter plaatse van de aanduiding van een agrarische bedrijfskavel met een minimale omvang van 2 hectare, wordt vergroot, mits:
   1. deze vergunning uitsluitend wordt verleend ter plaatse van de aanduidingen "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf" en "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf met ondergeschikte intensieve tak";
   2. de oppervlakte van het aaneengesloten bouwblok wordt vergroot tot ten hoogste 2 hectare ter plaatse van de aanduiding voor een agrarische bedrijfskavel;
   3. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 10.000 m² zal bedragen;
   4. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   5. er zicht is op een langdurige vergroting van de productieomvang als gevolg van schaalvergroting of extensivering/verbreding van de bedrijfsactiviteiten en de noodzakelijkheid van de bedrijfsuitbreiding is aangetoond;
   6. er binnen het bestaande aaneengesloten bouwblok geen ruimte meer is voor de benodigde uitbreiding;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke waarden, de geomorfologische, cultuurhistorische en archeologische waarden, de woonsituatie, het bebouwingsbeeld en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
   8. de waterbeheerder om advies is gevraagd in verband met de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren afvoernorm;

b. het bepaalde in lid 4.2.1 onder c in die zin dat gebouwen en overkappingen ter plaatse van een agrarische bedrijfskavel buiten het aaneengesloten bouwblok worden gebouwd, mits:
   1. deze gebouwen of overkappingen uitsluitend in de functie van schuilstallen voor het hobbymatig houden van vee worden gebouwd;
   2. deze vergunning niet wordt verleend indien de gronden binnen een afstand van 250 m van het bouwperceel van de houder van het vee zijn gelegen;
   3. er ten hoogste één gebouw of overkapping per hobbymatig houder van het vee wordt gebouwd;
   4. de goothoogte van een gebouw of een overkapping ten hoogste 2,50 m zal bedragen;
   5. de bouwhoogte van een gebouw of een overkapping ten hoogste 3,50 m zal bedragen;
   6. de oppervlakte van een gebouw of een overkapping ten hoogste:

- 25 m² zal bedragen indien de houder van het vee beschikt over een oppervlakte van 1 tot 2 hectare cultuurgrond;
- 50 m² zal bedragen indien de houder van het vee beschikt over een oppervlakte van 2 hectare of meer cultuurgrond;

7. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
8. als voorwaarde wordt gesteld dat bij beëindiging van het gebruik van een gebouw of een overkapping als schuilstal voor het houden van vee het gebouw wordt verwijderd en het agrarisch gebruik van de gronden wordt hersteld;
9. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke waarden, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 4.2.1 onder d in die zin dat de gezamenlijke staloppervlakte van gebouwen en overkappingen voor een ondergeschikte intensieve tak, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf met ondergeschikte intensieve tak", wordt vergroot, waarbij het bestaande aantal stuks dieren met ten hoogste 25% mag worden uitgebreid, mits:
   1. deze vergunning uitsluitend wordt verleend ten behoeve van de verbetering van het dierenwelzijn en/of het verbeteren van de milieusituatie;
   2. de uitbreiding van het aantal stuks dieren vanuit bedrijfseconomisch perspectief noodzakelijk is om de aanpassingen c.q. vergroting van de bebouwing ten behoeve van de verbetering van het dierenwelzijn en/of de milieusituatie te kunnen bekostigen;
   3. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 10.000 m² zal bedragen;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 4.2.1 onder i in die zin dat een bedrijfsgebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 10.000 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

e. het bepaalde in lid 4.2.1 onder i in die zin dat de goothoogte van bedrijfsgebouwen en overkappingen wordt vergroot tot 5,50 m, mits:
   1. de vergroting noodzakelijk is voor een goede bedrijfsvoering;
   2. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

f. het bepaalde in lid 4.2.1 onder i in die zin dat bedrijfsgebouwen worden gebouwd in de vorm van serrestallen of naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijfsgebouwen, mits:
   1. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   2. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

4.5. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van mestvergisting en naar de aard daarmee gelijk te stellen activiteiten anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
b. het gebruik van de gronden en bouwwerken voor niet-agrarische bedrijvigheid, tenzij de gronden daarvoor specifiek zijn aangeduid dan wel waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
c. het opslaan van mest, hooibalen en/of andere agrarische producten buiten het aaneengesloten bouwblok, met uitzondering van tijdelijke opslag van landbouwproducten (maximaal zes maanden per jaar), tenzij in de bestaande situatie opslag buiten een aaneengesloten bouwblok is gesitueerd, in welk geval de opslag van mest, hooibalen en/of andere agrarische producten op de bestaande locatie is toegestaan;
d. het opslaan van agrarische producten binnen de agrarische bedrijfskavel voor zover het gronden betreft die gelegen zijn voor (het verlengde van) de naar de weg gekeerde gevel(s) van het dichtst bij de weg gelegen bedrijfsgebouw, tenzij in de bestaande situatie opslag voor (het verlengde van) de naar de weg gekeerde gevel(s) van het dichtst bij de weg gelegen gebouw is gesitueerd, in welk geval de opslag op de bestaande locatie is toegestaan;
e. het opslaan van niet-agrarische producten, auto's, caravans en boten anders dan in gebouwen;
f. het gebruik van spoelplaatsen ten behoeve van de bollenteelt buiten de aaneengesloten bouwblokken;
g. het plaatsen van tunnelkassen, blaastunnels, en naar de aard daarmee gelijk te stellen objecten anders dan bedoeld in lid 4.2.1 onder b;

h. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen en/of de aanleg van wegen en paden anders dan ten behoeve van het agrarisch gebruik (buiten het bouwblok) of de bereikbaarheid van bebouwde percelen;
i. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van niet-grondgebonden agrarische bedrijfsactiviteiten, tenzij de gronden ter plaatse zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel niet-grondgebonden bedrijf" of de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf met ondergeschikte intensieve tak";
j. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één bedrijfswoning ontstaat, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van wonen - twee woningen" in welk geval twee bedrijswoningen zijn toegestaan;
k. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
l. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend dan wel tijdelijk kamperen indien de gronden ter plaatse zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van recreatie - tijdelijk kampeerterrein";
m. het gebruik van een tijdelijk kampeerterrein ten behoeve van het plaatsen van kampeermiddelen in de periode 1 november tot en met 14 maart;
n. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
    1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
    2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
    3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
    4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
o. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
p. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
q. het gebruik van gronden ten behoeve van de sierteelt, fruitteelt, boomteelt, houtteelt of overige opgaande meerjarige teeltvormen anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
r. het diepploegen, mengwoelen of anderszins onomkeerbaar wijzigen van de bodemstructuur, ter plaatse van de aanduiding "Wro-zone - wijzigingsgebied 2";
s. het gebruik van gronden ten behoeve van de aanleg van een paardrijdbak met de daarbijbehorende bouwwerken, anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
t. het gebruik van de gronden ten behoeve van containerteelt anders dan bij een boomteeltbedrijf, voorzover:

1. de gronden niet aansluitend zijn gelegen aan het aaneengesloten bouwblok van het betreffende boomteeltbedrijf met de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel kwekerijbedrijf";
2. de oppervlakte van de gronden ten behoeve van de containerteelt per boomkwekerijbedrijf meer bedraagt dan 1.5 hectare;

u. het gebruik van een tweede bouwlaag of meer voor het houden van dieren ten behoeve van een niet-grondgebonden bedrijfsvoering.

4.6. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 4.5. onder a in die zin dat de uitoefening van een agrarisch bedrijf, al dan niet in samenhang met bouwactiviteiten, wordt gecombineerd met het vergisten van mest en het verhandelen van de daarbij vrijkomende energie, indien sprake is van één van de volgende wijzen van mestvergisting:
   - het bedrijf verwerkt in hoofdzaak eigen geproduceerde mest en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten toe; de co-vergiste mest wordt op de tot het bedrijf behorende gronden gebruikt en naar derden afgevoerd;
   - het bedrijf verwerkt aangevoerde mest geproduceerd door derden en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten toe; de co-vergiste mest wordt op de tot het bedrijf behorende gronden gebruikt,

   mits:
   1. de gronden ter plaatse zijn voorzien van een aanduiding voor een agrarische bedrijfskavel;
   2. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in dié zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte van de bouwwerken ten behoeve van de (bedrijfseigen) mest- en/of organische (bij)-productvergisting ten hoogste 2500 m² zal bedragen en de bouwwerken worden gebouwd binnen het aaneengesloten bouwblok;
   4. de capaciteit van de vergisting ten hoogste 100 ton per dag bedraagt;
   5. de bouwhoogte van een mest- en/of organische (bij)productvergistingsinstallatie ten hoogste 10,00 m zal bedragen;
   6. er sprake is van een agrarische bedrijfskavel, gelegen aan een weg, die berekend is op zwaar verkeer;
   7. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   8. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke waarden, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 4.5 onder b en m in die zin dat de uitoefening van een agrarisch bedrijf, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, wordt gecombineerd met een ondergeschikte tweede tak of een deeltijdfunctie in de vorm van de in bijlage 1 opgenomen bedrijvigheid, mits:
   1. de gronden ter plaatse zijn voorzien van een aanduiding voor een agrarische bedrijfskavel;
   2. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die wordt gebruikt ten behoeve van de ondergeschikte tweede tak of de deeltijdfunctie ten hoogste 350 m² bedraagt, tenzij er sprake is van een paardenhouderij in welk geval de gezamenlijke oppervlakte ten hoogste 500 m² zal bedragen;
   4. er sprake is van een ligging aan een weg, die geschikt is voor een eventuele toename van (zwaar) verkeer;
   5. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 4.5 onder c in die zin dat gronden en bouwwerken buiten het aaneengesloten bouwblok al dan niet binnen de agrarische bedrijfskavel worden gebruikt voor het opslaan van mest, mits:
   1. dit om bedrijfseconomische, ontsluitings- of milieuredenen, bijvoorbeeld vanwege de nabijheid van woningen, noodzakelijk is;
   2. de opslag van mest binnen de agrarische bedrijfskavel dan wel direct aansluitend op de agrarische bedrijfskavel wordt gesitueerd;
   3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de landschappelijk en natuurlijke waarden, de geomorfologische, de archeologische en cultuurhistorische waarden, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 4.5 onder f in die zin dat spoelplaatsen ten behoeve van de bollenteelt buiten een aaneengesloten bouwblok al dan niet binnen de agrarische bedrijfskavel worden aangelegd, mits:
   1. deze vergunning eveneens niet wordt verleend op gronden die zijn voorzien van de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie' of 'Waarde - Landschap 1';
   2. er sprake is van een goede en veilige verkeersontsluiting van het perceel;
   3. er sprake is van een goede inpassing in het landschap overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

e. het bepaalde in lid 4.5 onder j in die zin dat een bestaande bedrijfswoning, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, wordt gebruikt voor de huisvesting van meer dan één huishouden, mits:
   1. deze vergunning uitsluitend wordt verleend ten behoeve van de huisvesting van een tweede (huishouden van een) persoon;
   2. de bestaande bouwmassa niet wordt vergroot en er niet meer dan twee bedrijfswoningen worden gevestigd;
   3. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in dié zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

f. het bepaalde in lid 4.5 onder q in die zin dat de gronden ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering worden gebruikt voor sierteelt, fruitteelt, boomteelt, houtteelt of overige opgaande meerjarige teeltvormen, mits:
   1. deze vergunning uitsluitend wordt verleend indien de gronden aansluiten op bestaande opgaande landschapselementen;
   2. deze vergunning niet wordt verleend op gronden die ter plaatse zijn voorzien van de dubbelbestemmingen 'Waarde - Beschermd dorpsgezicht', 'Waarde - Cultuurhistorie', 'Waarde - Landschap 1' en 'Waarde - Landschap 2';
   3. een minimale afstand van 10,00 m wordt aangehouden tot aangrenzende agrarische productiegronden en woonbestemmingsgrenzen in verband met schaduwwerking;
   4. er sprake is van een goede inpassing in het landschap overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   5. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan landschappelijke, natuurlijke, geomorfologische en cultuurhistorische waarden, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;

g. het bepaalde in lid 4.5 onder s in die zin dat gronden worden gebruikt voor de aanleg van een paardrijdbak ten behoeve van het eigen hobbymatige gebruik met de daarbijbehorende bouwwerken, mits:
   1. de paardrijdbak zoveel mogelijk binnen een agrarische bedrijfskavel dan wel daaraan grenzend, dan wel direct grenzend aan een bestemmingsvlak met bebouwing wordt gesitueerd;
   2. er vanwege de paardrijdbak geen onevenredige hinder (geur, geluid, licht en stof) wordt veroorzaakt voor nabijgelegen woningen van derden;
   3. bij beëindiging van het gebruik van de paardrijdbak het agrarisch gebruik wordt hersteld;
   4. er geen onevenredige verstoring van het bodemarchief wordt veroorzaakt;
   5. er sprake is van een goede inpassing in het landschap overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld en rekening wordt gehouden met de dubbelbestemming "Waarde - Cultuurhistorie;
   6. de bouwhoogte van lichtmasten ten behoeve van verlichting bij een paardrijdbak en overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, respectievelijk ten hoogste 5,00 m en 3,00 m bedragen.

4.7. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

4.7.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het kappen en/of rooien en/of vellen van bomen en/of houtgewas, niet zijnde bomen en/of houtgewas onderdeel uitmakend van een grondgebonden agrarische teelt, en voorzover niet geregeld volgens de Boswet of krachtens een op grond van de Boswet vastgestelde verordening;
b. het aanplanten van bomen en/of houtgewas ten behoeve van bosaanplant tot een aaneengesloten oppervlakte van ten hoogste 1,00 hectare;
c. het afgraven en/of ophogen van gronden;
d. het dempen en/of graven van sloten, poelen (diameter > 10 m) en/of andere watergangen en/of -partijen;
e. het aanleggen van voorzieningen ten behoeve van het extensief dagrecreatief medegebruik en/of het educatief medegebruik;
f. het aanleggen en/of verharden van paden of parkeergelegenheden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen, met uitzondering van het aanleggen en/of verharden van wegen ter ontsluiting van percelen, kuilvoerplaten en sleufsilo's;
g. het aanleggen van ondergrondse, bovengrondse transport-, energie- en/of telecommunicatiekabels en/of -leidingen.

4.7.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 4.7.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud en/of het normale agrarische gebruik betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

4.7.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke waarden en de geomorfologische, cultuurhistorische en archeologische waarden, het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld. De in lid 4.7.1 onder a, voorzover het houtwallen betreft, en d, voorzover het betreft het dempen, genoemde vergunningen, kunnen voorts slechts worden verleend indien er zódanige compensatie plaatsvindt dat de landschappelijke structuur niet onevenredig wordt geschaad.

4.8. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

4.8.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

- het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

4.8.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 4.8.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

4.8.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

4.9. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

Vergroten agrarische bedrijfskavel grondgebonden agrarisch bedrijf

a. een agrarische bedrijfskavel voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf" of de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf met ondergeschikte intensieve tak" ten behoeve van de grondgebonden agrarische bedrijfsvoering met inbegrip van het daarbinnen gelegen aaneengesloten bouwblok wordt vergroot, mits:
    1. de oppervlakte van de agrarische bedrijfskavel met inbegrip van het daarbinnen gelegen aaneengesloten bouwblok wordt vergroot tot ten hoogste 3,00 hectare;
    2. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 10.000 m² zal bedragen;
    3. er zicht is op een langdurige vergroting van de productieomvang als gevolg van schaalvergroting of extensivering/verbreding van de bedrijfsactiviteiten en de noodzakelijkheid van de bedrijfsuitbreiding is aangetoond;
    4. er binnen de bestaande agrarische bedrijfskavel geen ruimte meer is voor de benodigde uitbreiding;
    5. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bedrijfskavel en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
    6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke waarden, de archeologische waarden, de woonsituatie, het bebouwingsbeeld en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
    7. de waterbeheerder om advies is gevraagd in verband met de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren afvoernorm;

Vergroten agrarische bedrijfskavel kwekerijbedrijf

b. een agrarische bedrijfskavel voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel kwekerijbedrijf" met inbegrip van het daarbinnen gelegen aaneengesloten bouwblok wordt vergroot, mits:
   1. de oppervlakte van de agrarische bedrijfskavel met inbegrip van het daarbinnen gelegen aaneengesloten bouwblok wordt vergroot tot ten hoogste 1,50 hectare;
   2. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 10.000 m² zal bedragen;
   3. er zicht is op een langdurige vergroting van de productieomvang als gevolg van schaalvergroting of extensivering/verbreding van de bedrijfsactiviteiten en de noodzakelijkheid van de bedrijfsuitbreiding is aangetoond;
   4. er binnen het bestaande aaneengesloten bouwblok geen ruimte meer is voor de benodigde uitbreiding;
   5. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bedrijfskavel en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke waarden, de archeologische waarden, de woonsituatie, het bebouwingsbeeld en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
   7. de waterbeheerder om advies is gevraagd in verband met de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren afvoernorm;

Vergroten agrarische bedrijfskavel niet-grondgebonden bedrijf

c. een agrarische bedrijfskavel voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel niet-grondgebonden bedrijf", al dan niet met inbegrip van het daarbinnen gelegen aaneengesloten bouwblok, wordt vergroot ten behoeve van het realiseren van extra staloppervlakte, mits:
   1. de oppervlakte van de agrarische bedrijfskavel met inbegrip van het daarbinnen gelegen aaneengesloten bouwblok wordt vergroot tot ten hoogste 125% van de omvang van het aaneengesloten bouwblok bij een gelijk blijvend aantal dieren, waarbij de omvang van de agrarische bedrijfskavel en het aaneengesloten bouwblok ten hoogste 2 hectare mag bedragen;
   2. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 10.000 m² zal bedragen;
   3. de noodzaak tot vergroting voor de bedrijfsgebouwen voortvloeit uit gewijzigde wet- en regelgeving op het gebied van het dierenwelzijn;
   4. er binnen de bestaande agrarische bedrijfskavel geen ruimte meer is voor de benodigde uitbreiding;
   5. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bedrijfskavel en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke waarden, de archeologische waarden, de woonsituatie, het bebouwingsbeeld en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
7. de waterbeheerder om advies is gevraagd in verband met de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren afvoernorm;

Algemene wijziging naar bos en natuur

d. de bestemming 'Agrarisch - 2' wordt gewijzigd in de bestemming 'Bos - 1', 'Bos - 2' en/of 'Natuur', mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 12, 13 of 33 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   3. de wijziging past binnen het beleid met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur dan wel betrekking heeft op particulier natuurbeheer;
   4. de wijzigingsbevoegdheid niet eerder wordt toegepast dan nadat de betreffende gronden in zijn geheel voor de daadwerkelijke natuurontwikkeling zijn verworven of aangewezen;
   5. rekening wordt gehouden met voorzienbare nieuwe infrastructuur, dorpsuitbreidingen en (uitbreiding van) bedrijventerreinen;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de geomorfologische, de archeologische en cultuurhistorische waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

Functiewijziging agrarische bedrijfskavel naar wonen

e. de bestemming 'Agrarisch - 2', uitsluitend voorzover ter plaatse voorzien van een agrarische bedrijfskavel, wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen' of 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' ten behoeve van een functieverandering van een agrarische bedrijfskavel, mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 of 56 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. de agrarische bedrijfskavel ter plaatse wordt verwijderd;
   3. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   4. de voormalige bedrijfsgebouwen, die landschapsontsierend zijn, worden gesaneerd ten behoeve van de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit;
   5. de woonfunctie ondergebracht wordt in de voormalige bedrijfswoning;
   6. het voormalige boerderijpand of andere beeldbepalende bouwvormen als landschappelijk waardevolle verschijningsvorm worden gehandhaafd;
   7. de omvang van het bestemmingsvlak ten behoeve van het wonen ten hoogste 2.000 m² zal bedragen;
   8. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

Wijziging Ruimte-voor-Ruimte-Regeling

f. de bestemming 'Agrarisch - 2', uitsluitend voorzover ter plaatse voorzien van een agrarische bedrijfskavel, wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen' of 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' ten behoeve van compensatie, mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 of 56 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. de agrarische bedrijfskavel ter plaatse wordt verwijderd;
   3. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   4. op de betreffende voormalige agrarische bedrijfskavel ten minste 750 m² aan voormalige agrarische bedrijfsgebouwen, niet zijnde cultuurhistorisch waardevolle en/of karakteristieke gebouwen, wordt gesloopt, ten behoeve van de bouw van maximaal één woonhuis;
   5. bij toepassing van de sloop alle bouwwerken, niet zijnde de cultuurhistorisch waardevolle en/of karakteristieke gebouwen, van het perceel worden verwijderd, zodanig dat volledige sloop plaatsvindt en het perceel op een kwalitatief goed wijze, passend in het landschap, wordt ingericht overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   6. het ter compensatie van de sloop nieuw te bouwen woonhuis direct achter of naast het voormalig boerderijpand wordt gebouwd;
   7. de geluidsbelasting van de geluidsgevoelige gebouwen niet hoger zal zijn dan de daarvoor geldende voorkeursgrenswaarde, of een verkregen hogere waarde;
   8. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke waarden, de geomorfologische, cultuurhistorische en archeologische waarden, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

Vergroten bestemmingsvlakken wonen

g. de bestemming 'Agrarisch - 2' wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen' of 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' ten behoeve van het vergroten van bestemmingsvlakken, mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 of 56 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. de oppervlakte van het betreffende bestemmingsvlak voor het wonen na toepassing van de wijzigingsbevoegdheid ten hoogste 2.000 m² zal bedragen;
   3. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   4. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat het bestemmingsvlak en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

5. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de archeologische waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

Verplaatsen bestemmingsvlakken wonen

h. de bestemming 'Agrarisch - 2' wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen' of 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' ten behoeve van het verplaatsen van bestemmingsvlakken, mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 of 56 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. het voormalige bestemmingsvlak ter plaatse wordt verwijderd en de betreffende gronden worden voorzien van de bestemming 'Agrarisch - 2';
   3. de huidige ligging van het bestemmingsvlak belemmeringen oplevert voor de omgeving dan wel voor de bewoners zelf en er met een gewijzigde situering een verbetering kan worden bewerkstelligd;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat het bestemmingsvlak en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

Functieverandering agrarische bedrijfskavel naar niet-agrarische bedrijvigheid

i. de bestemming 'Agrarisch - 2' uitsluitend voorzover ter plaatse voorzien van een agrarische bedrijfskavel, wordt gewijzigd in de bestemming 'Bedrijf', 'Bedrijf - Agrarisch loonbedrijf', 'Agrarisch - Paardenhouderij', 'Maatschappelijk - Zorgboerderij' of 'Sport - Manege' ten behoeve van een functieverandering van een agrarische bedrijfskavel, mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid respectievelijk de regels van de artikelen 7, 8, 6, 32 of 45 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. de agrarische bedrijfskavel ter plaatse wordt verwijderd;
   3. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   4. de functie ondergebracht wordt in de bestaande, voormalig agrarisch gebruikte gebouwen, die aanwezig zijn op het moment van toepassing van deze wijziging en die ten minste drie jaar ten behoeve van het agrarisch gebruik in gebruik zijn geweest;
   5. de wijzigingsbevoegdheid naar 'Sport - Manege' uitsluitend wordt toegepast, indien de vestiging plaatsvindt aansluitend aan de kernen en het perceel op een goede wijze landschappelijk kan worden ingepast;

6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de externe veiligheid. Voor het beoordelen van de externe veiligheid wordt de regionale brandweer om advies gevraagd, in geval de functiewijziging betrekking heeft op een agrarische bedrijfskavel of een deel daarvan dat zich binnen 200 m van een risicobrond bevindt;
7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

Nieuwe kampeerterreinen en uitbreiding van bestaande kampeerterreinen

j. de bestemming 'Agrarisch - 2' wordt gewijzigd in de bestemming 'Recreatie - 1' of 'Recreatie - 2' ten behoeve van de uitbreiding van een bestaand kampeerterrein dan wel de aanleg van een nieuw kampeerterrein, mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 36 of 37 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. bij uitbreiding van een bestaand kampeerterrein de totale terreinoppervlakte van het kampeerterrein ten hoogste 10 hectare zal bedragen, indien het kampeerterrein is gelegen binnen 500 m vanaf de grenzen van een groot natuurgebied;
   3. bij nieuwvestiging van een kampeerterrein de terreinoppervlakte van het kampeerterrein ten hoogste 10 hectare zal bedragen, indien het kampeerterrein wordt aangelegd binnen 500 m vanaf de grenzen van een groot natuurgebied;
   4. bij toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid ten behoeve van het compensatiebeginsel de spelregels EHS worden toegepast;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. rekening wordt gehouden met voorzienbare nieuwe infrastructuur, dorpsuitbreidingen en (uitbreiding van) bedrijventerreinen;
   7. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de terreinen en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   8. de waterbeheerder om advies is gevraagd in verband met de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren afvoernorm;
   9. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de externe veiligheid. Voor het beoordelen van de externe veiligheid wordt de regionale brandweer om advies gevraagd, in geval de functiewijziging betrekking heeft op een agrarische bedrijfskavel of een deel daarvan dat zich binnen 200 m van een risicobrond bevindt;
   10. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke waarden, de geomorfologische, de archeologische en cultuurhistorische waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

Uitbreiding bestaand parkeerterrein

a. de aanduiding "parkeerterrein" wordt aangebracht, mits:
   1. deze wijzigingsbevoegdheid uitsluitend wordt toegepast ten behoeve van de uitbreiding van een bestaand parkeerterrein, ter plaatse van de aanduiding "wro-zone - wijzigingsgebied 5";
   2. er sprake is van een goede inpassing in het landschap overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de archeologische waarden, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 5: Agrarisch - Opslag

De voor 'Agrarisch - Opslag' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. de opslag van agrarische landbouwproducten;

met de daarbijbehorende:
b. verharding;
c. sloten en bermen;
d. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

5.1. Bouwregels

5.1.1. Gebouwen en overkappingen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen en overkappingen worden gebouwd.

5.1.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

- de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 2,00 m bedragen.

5.2. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het opslaan van mest.

Artikel 6: Agrarisch - Paardenhouderij

6.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch - Paardenhouderij' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van gebruiksgerichte paardenhouderijen, al dan niet in combinatie met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering;
b. bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van een gebruiksgerichte paardenhouderij in combinatie met een manege, al dan niet in combinatie met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, ter plaatse van de aanduiding "manege";
c. bedrijfswoningen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een bedrijfswoning, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang;
d. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;

waarbij, indien de gronden op de kaart zijn voorzien van de aanduiding "karakteristiek", de instandhouding van de bestaande karakteristieke hoofdvorm wordt nagestreefd;

en mede bestemd voor:

e. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvlieggebied";
f. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";
g. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";

met daaraan ondergeschikt:

h. kleinschalige duurzame energiewinning;
i. wegen en paden;
j. water;

met de daarbijbehorende:

k. tuinen, erven en terreinen;
l. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, waaronder paardrijdbakken, tredmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

6.2. Bouwregels

6.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 6.1 onder a t/m d genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van de ter plaatse gevestigde paardenhouderij worden gebouwd, waarbij deze bouwregels eveneens van toepassing zijn voor functies die na afwijken van de gebruiksregels aan de paardenhouderij zijn toegevoegd;
b. het aantal bedrijfswoningen zal ten hoogste één per bestemmingsvlak bedragen;
c. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak;
d. de gevellengte van een bedrijfsgebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;
e. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
f. de bedrijfsgebouwen en overkappingen en de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 3,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
g. de maatvoering van een gebouw of een overkapping zal voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw of overkapping	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
Bedrijfsgebouw, waaronder een overkapping	500 m²	2500 m²*	4,50	20	60	12,00
bedrijfswoning	150 m²*	-	3,50	25	60	9,00
aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,50	-	60	-**

* tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de (gezamenlijke) oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen of een bedrijfswoning ten hoogste de bestaande (gezamenlijke) oppervlakte zal bedragen

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

6.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van de bedrijfswoning(en) of bedrijfsgebouw(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
c. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

6.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 6.2.1 onder c in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. het bepaalde in lid 6.2.1 onder g in die zin dat een bedrijfsgebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

6.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;

2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;

b. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
c. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
d. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één woning ontstaat;
e. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
f. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van manegeactiviteiten met de daarbijbehorende horecadoeleinden, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding "manege";
g. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
h. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel, anders dan productiegebonden detailhandel.

6.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 6.4 onder b en g in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning al dan niet in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 6.4 onder c in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;

4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 6.4 onder e in die zin dat de gronden en bouwwerken, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 6.4 onder g in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

6.6. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

6.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke gebouwen, voor zover voorzien van de aanduiding "karakteristiek";
b. het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

6.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 6.6.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht wor-den van het plan.

6.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

6.7. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

a. de bestemming 'Agrarisch - Paardenhouderij' wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen' al dan niet in combinatie met een gedeeltelijke wijziging in de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2', mits:
    1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 en/of artikel 3 of 4 van overeenkomstige toepassing zijn;
    2. het bestemmingsvlak 'Wonen' wordt afgestemd op de feitelijke situatie en eventueel buiten het bestemmingsvlak 'Wonen' liggende gronden worden voorzien van de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2';
    3. de bedrijfsactiviteiten van de paardenhouderij ter plaatse zijn beëindigd;
    4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
    5. de woonfunctie ondergebracht wordt in de voormalige bedrijfswoning;
    6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. de bestemming 'Agrarisch - Paardenhouderij' wordt gewijzigd in de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2', mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van de artikel 3 of 4 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf" ter plaatse wordt aangebracht;
   3. vestiging op een bestaand agrarisch bouwblok niet mogelijk is;
   4. deze wijziging niet wordt toegepast op gronden ter plaatse van de dubbelbestemmingen 'Waarde - Beschermd dorpsgezicht', 'Waarde - Cultuurhistorie', 'Waarde - Landschap 1' en 'Waarde - Landschap 2';
   5. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bedrijfskavel en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   6. er een zodanige bedrijfsopzet is dat het bedrijf ook op langere termijn perspectief biedt als zelfstandig bedrijf, een en ander aangetoond met een bedrijfsplan;
   7. de omvang van de agrarische bedrijfskavel maximaal 3,00 hectare zal bedragen;
   8. de mest-, natuur- en milieuwetgeving het nieuwe bedrijf mogelijk maken;
   9. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden, de cultuurhistorische en archeologische waarden, de woonsituatie, de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
   10. de waterbeheerder om advies is gevraagd in verband met de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren afvoernorm.

Artikel 7: Bedrijf

7.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bedrijf' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van bedrijven, welke zijn genoemd in bijlage 2 onder de categorieën 1 en 2, alsmede bedrijven, welke per adres zijn genoemd in bijlage 3, niet zijnde geluidzoneringsplichtige inrichtingen, risicovolle inrichtingen en/of vuurwerkbedrijven;

bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van bedrijven, welke zijn genoemd in bijlage 2 onder de categorieën 1 en 2, alsmede bedrijven, welke per adres zijn genoemd in bijlage 3, niet zijnde geluidzoneringsplichtige inrichtingen, risicovolle inrichtingen en/of vuurwerkbedrijven in combinatie met detailhandel, ter plaatse van de aanduiding "detailhandel";

c. bedrijfswoningen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij bedrijfswoningen, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang;
d. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;
e. een opslag voor lpg, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf - opslag lpg";

waarbij, indien de gronden op de kaart zijn voorzien van de aanduiding "karakteristiek", de instandhouding van de bestaande karakteristieke hoofdvorm wordt nagestreefd;

en mede bestemd voor:

f. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvlieggebied";
g. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";
h. het tegengaan van een te hoog veiligheidsrisico van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten vanwege een LPG-installatie, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "veiligheidszone - lpg";
i. het beschermen van het doelmatig en veilig functioneren van de vaarweg, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - vaarweg";
j. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";
k. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied";
l. de bescherming van de functie van de in het aanliggende gebied gesitueerde molen als werktuig en zijn waarde als landschapsbepalend element, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - molenbiotoop";

met daaraan ondergeschikt:

m. kleinschalige duurzame energiewinning;
n. wegen en paden;
o. water;
p. met de daarbijbehorende:
q. tuinen, erven en terreinen;
r. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

7.2. Bouwregels

7.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 7.1 onder a t/m d genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde bedrijf worden gebouwd, waarbij deze bouwregels eveneens van toepassing zijn voor functies die na afwijken van de gebruiksregels aan de bedrijven zijn toegevoegd, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding uitgesloten - gebouwen";
b. het aantal bedrijfswoningen zal ten hoogste één per bestemmingsvlak bedragen, tenzij de gronden ter plaatse zijn voorzien van de aanduiding "bedrijfswoning uitgesloten";
c. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak, tenzij ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding uitgesloten - uitbreiding", in welk geval de gezamenlijke oppervlakte ten hoogste de bestaande gezamenlijke oppervlakte zal bedragen;
d. de gevellengte van een bedrijfsgebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;
e. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
f. de bedrijfsgebouwen en overkappingen en de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 3,00 m achter de naar de weg(en) gekeerde gevel(s) van de bedrijfswoning of het bedrijfsgebouw dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
g. de maatvoering van een gebouw of een overkapping zal voorts voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw of overkapping	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
bedrijfsgebouw, waaronder een overkapping	500 m²	2500 m²*	4,50	20	60	12,00
bedrijfswoning	150 m²*	-	3,50	25	60	9,00
aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,50	-	60	-**

* tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de (gezamenlijke) oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen of een bedrijfswoning ten hoogste de bestaande (gezamenlijke) oppervlakte zal bedragen

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

7.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van de bedrijfswoning of de bedrijfsgebouw(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

7.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 7.2.1 onder c in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. het bepaalde in lid 7.2.1 onder g in die zin dat een bedrijfsgebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

7.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor bedrijvigheid anders dan genoemd in lid 7.1.;
b. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
   3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
c. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
d. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
e. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één woning ontstaat;
f. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
g. het opslaan van producten, materialen, en naar de aard daarmee gelijk te stellen zaken en/of het stallen van auto's, caravans en boten anders dan in gebouwen;
h. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
i. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel, anders dan productiegebonden detailhandel dan wel detailhandel, ter plaatse van de aanduiding "detailhandel";
j. het gebruik van gronden ten behoeve van de aanleg van een paardrijdbak met de daarbijbehorende bouwwerken, anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend.

7.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 7.4 onder a in die zin dat de gronden en bouwwerken, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor bedrijven, welke naar de aard en de invloed op de omgeving vergelijkbaar zijn met de in lid 7.1 onder a genoemde bedrijven, mits:
   1. het niet betreft detailhandelsbedrijven, geluidzoneringsplichtige inrichtingen, risicovolle inrichtingen en/of vuurwerkbedrijven;
   2. zwaar verkeer of veel verkeer aantrekkende bedrijvigheid uitsluitend aan wegen, die daarop zijn berekend, gevestigd wordt;
   3. de aanwezige woonfunctie bij het bedrijf wordt gehandhaafd, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding "bedrijfswoning uitgesloten";
   4. de bedrijfsvestiging plaatsvindt binnen de bestaande oppervlakte aan gebouwen, waaronder overkappingen, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding uitgesloten - gebouwen";
   5. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 7.4 onder c en h in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 7.4 onder d in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;

5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 7.4 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

e. het bepaalde in lid 7.4 onder h in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

f. het bepaalde in lid 7.4 onder j in die zin dat gronden, voorzover gelegen binnen het bestemmingsvlak met bebouwing, worden gebruikt voor de aanleg van een paardrijdbak ten behoeve van het eigen hobbymatige gebruik met de daarbijbehorende bouwwerken, mits:
   1. er vanwege de paardrijdbak geen onevenredige hinder (geur, geluid, licht en stof) wordt veroorzaakt voor nabijgelegen woningen van derden;
   2. er geen onevenredige verstoring van het bodemarchief wordt veroorzaakt;
   3. er sprake is van een goede inpassing in het landschap overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   4. de bouwhoogte van lichtmasten ten behoeve van verlichting bij een paardrijdbak en overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, respectievelijk ten hoogste 5,00 m en 3,00 m bedragen.

7.6. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

7.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke gebouwen, voor zover voorzien van de aanduiding "karakteristiek".
b. het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

7.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 7.6.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

7.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

7.7. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

- de bestemming 'Bedrijf', behoudens de gronden ter plaatse van de aanduiding "bedrijfswoning uitgesloten", met uitzondering van de gronden die tevens zijn voorzien van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - uitbreiding uitgesloten", wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen' al dan niet in combinatie met een gedeeltelijke wijziging in de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2', mits:

1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 en/of artikel 3 of 4 van overeenkomstige toepassing zijn;
2. het bestemmingsvlak 'Wonen' wordt afgestemd op de feitelijke situatie en eventueel buiten het bestemmingsvlak 'Wonen' liggende gronden worden voorzien van de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2';
3. de bedrijfsactiviteiten ter plaatse zijn beëindigd;
4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzen de (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
5. de woonfunctie ondergebracht wordt in de voormalige bedrijfswoning;
6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

Artikel 8: Bedrijf - Agrarisch loonbedrijf

8.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bedrijf - Agrarisch loonbedrijf' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van een agrarisch loonbedrijf, al dan niet in combinatie met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering;
b. bedrijfswoningen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een bedrijfswoning, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of konderopvang;
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;

en mede bestemd voor:

d. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvlieggebied";
e. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";
f. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied";
g. de bescherming van de functie van de in het aanliggende gebied gesitueerde molen als werktuig en zijn waarde als landschapsbepalend element, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - molenbiotoop";

met daaraan ondergeschikt:

h. kleinschalige duurzame energiewinning;
i. wegen en paden;
j. water;

met de daarbijbehorende:

k. tuinen, erven en terreinen;
l. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

8.2. Bouwregels

8.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 8.1 onder a t/m c genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde agrarisch loonbedrijf worden gebouwd, waarbij deze bouwregels eveneens van toepassing zijn voor functies die na afwijken van de gebruiksregels aan het bedrijf zijn toegevoegd;
b. het aantal bedrijfswoningen zal ten hoogste één per bestemmingsvlak bedragen, tenzij de gronden ter plaatse zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van wonen - tweede bedrijfswoning" of "specifieke vorm van wonen - derde bedrijfswoning";
c. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak;
d. de gevellengte van een bedrijfsgebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;
e. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
f. de bedrijfsgebouwen en overkappingen en de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 3,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
g. de maatvoering van een gebouw of een overkapping zal voorts voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw of overkapping	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
Bedrijfsgebouw, waaronder een overkapping	500 m²	3000 m²*	4,50	20	60	12,00
bedrijfswoning	150 m²*	-	3,50	25	60	9,00
aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,50	-	60	-**

* tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de (gezamenlijke) oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen of een bedrijfswoning ten hoogste de bestaande (gezamenlijke) oppervlakte zal bedragen

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

8.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van de bedrijfswoning(en) of bedrijfsgebouw(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
c. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

8.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 8.2.1 onder c in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 3.000 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. het bepaalde in lid 8.2.1 onder g in die zin dat een bedrijfsgebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 3.000 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

8.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
   3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;

b. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
c. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
d. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één woning ontstaat;
e. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
f. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
g. het gebruik van gronden ten behoeve van de aanleg van een paardrijdbak met de daarbijbehorende bouwwerken, anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
h. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel, anders dan productiegebonden detailhandel.

8.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 8.4 onder b en f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 8.4 onder c in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;

6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 8.4 onder e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 8.4 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

e. het bepaalde in lid 8.4 onder g in die zin dat gronden, voorzover gelegen binnen het bestemmingsvlak, worden gebruikt voor de aanleg van een paardrijdbak ten behoeve van het eigen hobbymatige gebruik met de daarbijbehorende bouwwerken, mits:
   1. er vanwege de paardrijdbak geen onevenredige hinder (geur, geluid, licht

en stof) wordt veroorzaakt voor nabijgelegen woningen van derden;
2. er geen onevenredige verstoring van het bodemarchief wordt veroorzaakt;
3. er sprake is van een goede inpassing in het landschap overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
4. de bouwhoogte van lichtmasten ten behoeve van verlichting bij een paardrijdbak en overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, respectievelijk ten hoogste 5,00 m en 3,00 m bedragen.

8.6. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

8.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

- het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

8.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 8.6.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht wor-den van het plan.

8.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

8.7. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

- de bestemming 'Bedrijf - Agrarisch loonbedrijf' wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen' al dan niet in combinatie met een gedeeltelijke wijziging in de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2', mits:
  1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 en/of artikel 3 of 4 van overeenkomstige toepassing zijn;
  2. het bestemmingsvlak 'Wonen' wordt afgestemd op de feitelijke situatie en eventueel buiten het bestemmingsvlak 'Wonen' liggende gronden worden voorzien van de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2';
  3. de agrarische loonbedrijfsactiviteiten ter plaatse zijn beëindigd;
  4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;

5. de woonfunctie ondergebracht wordt in de voormalige bedrijfswoning;
6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 9: Bedrijf - Nutsvoorziening

9.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bedrijf - Nutsvoorziening' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. terreinen ten behoeve van de energievoorziening, waterregulering, en naar de aard daarmee gelijk te stellen nutsvoorzieningen, niet zijnde geluidszoneringsplichtige inrichtingen, risicovolle inrichtingen en/of vuurwerkbedrijven;

en mede bestemd voor:

b. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
c. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";
d. het beschermen van het doelmatig en veilig functioneren van de vaarweg, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - vaarweg';
e. de bescherming van de functie van de in het aanliggende gebied gesitueerde molen als werktuig en zijn waarde als landschapsbepalend element, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - molenbiotoop';
f. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied";

met daaraan ondergeschikt:

g. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

h. gebouwen en overkappingen;
i. wegen en paden;
j. beplanting en bebossing;
k. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
l. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, waaronder sluizen.

9.2. Bouwregels

9.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak;
b. de bouwhoogte van de gebouwen of de overkappingen zal ten hoogste 4,00 m bedragen.

9.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:

a. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

Artikel 10: Bedrijf - Rioolwaterzuivering

10.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bedrijf - Rioolwaterzuivering' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. terreinen ten behoeve van een rioolwaterzuiveringsinstallatie, niet zijnde een geluidzoneringsplichtige, risicovolle inrichtingen en/of vuurwerkbedrijven;

met daaraan ondergeschikt:

b. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

c. gebouwen en overkappingen;
d. wegen en paden;
e. beplanting en bebossing;
f. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
g. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

10.2. Bouwregels

10.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal ten hoogste 300 m² bedragen;
b. de bouwhoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 6,00 m bedragen.

10.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
b. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

10.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- het bepaalde in lid 10.2.1 onder b in die zin dat de bouwhoogte van een gebouw of een overkapping wordt vergroot tot ten hoogste 12,00 m, mits:
  1. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 11: Bedrijf - Zandwinning en -opslag

11.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bedrijf - Zandwinning en -opslag' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. de winning en de opslag van zand, met uitzondering van geluidzoneringsplichtige inrichtingen, risicovolle inrichtingen en/of vuurwerkbedrijven;
b. water;

en mede bestemd voor:

c. het tegengaan van te hoge bebouwing vanwege een straalpad, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - straalpad';
d. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvlieggebied";
e. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";

met daaraan ondergeschikt:

f. kleinschalige duurzame energiewinning;
g. voorzieningen ten behoeve van dagrecreatief medegebruik;

met de daarbijbehorende:

h. taluds;
i. wegen en paden;
j. parkeervoorzieningen;
k. sloten, plassen, en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen en -partijen;
l. beplanting en bebossing;
m. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

11.2. Bouwregels

11.2.1. Gebouwen en overkappingen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen en overkappingen worden gebouwd.

11.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:

a. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 15,00 m bedragen;

b. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

11.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het gebruik van de gronden ten behoeve van de opslag van baggerspecie en puin.

Artikel 12: Bos - 1

12.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bos - 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bosbeheer en houtproductie;
b. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de cultuurhistorische, natuurlijke en de landschappelijke waarden van de bosgebieden;
c. beken, plassen, poelen, vennen, sloten en/of andere watergangen en/of -partijen al dan niet mede bestemd voor waterberging;
d. defensiedoeleinden, ter plaatse van de aanduiding "militair oefenterrein", waarbij de gronden worden gebruikt voor lichte militaire oefeningen in samenhang met het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijke waarden;
e. een werkschuur ten behoeve van het bosbeheer, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van bos - werkschuur";
f. gebouwen ten behoeve van een scoutingterrein, ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - gebouwen";
g. de winning van organisch materiaal ten behoeve van biobrandstof en/of compostering;

en mede bestemd voor:

h. het tegengaan van te hoge bebouwing vanwege een straalpad, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - straalpad";
i. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
j. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";
k. het tegengaan van een te hoog veiligheidsrisico van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten vanwege een LPG-installatie, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "veiligheidszone - lpg";
l. het beschermen van het doelmatig en veilig functioneren van de weg, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - weg';
m. het beschermen van het doelmatig en veilig functioneren van de vaarweg, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - vaarweg';
n. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";
o. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied';

met daaraan ondergeschikt:

p. het extensief dagrecreatief medegebruik en educatief medegebruik van bestaande infrastructuur en voorzieningen;
q. wegen en paden;
r. parkeervoorzieningen;
s. nutsvoorzieningen;
t. kleinschalige duurzame energiewinning;
u. terreinen voor tijdelijk kamperen en de scouting, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van recreatie - tijdelijk kampeerterrein";
v. een parkeerterrein, ter plaatse van de aanduiding "parkeerterrein";

met de daarbijbehorende:

w. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

12.2. Bouwregels

12.2.1. Gebouwen en overkappingen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen en overkappingen worden gebouwd, met uitzondering van een werkschuur ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van bos - werkschuur" en gebouwen ten behoeve van een scoutingterrein, ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - gebouwen".

12.2.2. Werkschuur

Voor het bouwen van een werkschuur gelden de volgende regels:

a. een werkschuur zal uitsluitend worden gebouwd, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van bos - werkschuur";
b. de oppervlakte van een werkschuur zal ten hoogste 150 m² bedragen;
c. de goothoogte van een werkschuur zal ten hoogste 3,00 m bedragen;
d. de dakhelling van een werkschuur zal ten hoogste 60° bedragen;
e. de bouwhoogte van een werkschuur zal ten hoogste 6,00 m bedragen.

12.2.3. Gebouwen ten behoeve van een scoutingterrein

Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van een scoutingterrein gelden de volgende regels:

a. de gebouwen zullen uitsluitend worden gebouwd, ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - gebouwen";
b. er zullen ten hoogste twee gebouwen worden gebouwd;
c. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen zal ten hoogste 150 m² bedragen;
d. de goothoogte van een gebouw zal ten hoogste 3,00 m bedragen;
e. de dakhelling van een gebouw zal ten hoogste 60° bedragen;
f. de bouwhoogte van een gebouw zal ten hoogste 6,00 m bedragen.

12.2.4. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van overige bouwwerken ten behoeve van natuurobservatie of de jacht zal ten hoogste 15,00 m bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 2,00 m bedragen.

12.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het opslaan van mest en/of andere landbouwproducten;
b. het scheuren, het omzetten en/of anderszins ingrijpend wijzigen van gronden ten behoeve van een permanent ander gebruik;
c. het dempen van beken, plassen, poelen, vennen, sloten en/of andere watergangen en/of -partijen;
d. het gebruik van een als zodanig aangeduid tijdelijk kampeerterrein ten behoeve van het plaatsen van kampeermiddelen in de periode 1 november tot en met 14 maart;
e. het geheel of gedeeltelijk verharden van zandwegen en/of zandpaden.

12.4. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

12.4.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het af- en/of vergraven, egaliseren en/of ophogen van gronden;
b. het verwijderen van bomen en/of houtgewas;
c. het graven, baggeren en/of verbreden van beken, plassen, poelen, vennen, sloten en/of andere watergangen en/of -partijen;
d. het wijzigen en/of aanbrengen van kunstwerken, zoals stuwen, dammen en/of duikers;
e. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen al dan niet ten behoeve van parkeervoorzieningen;
f. het verwijderen en/of verleggen van bestaande zand-, fiets- en voetpaden ten behoeve van de verbetering van de natuurwaarden vanuit beheerinrichting;
g. het aanleggen van voorzieningen ten behoeve van het extensief dagrecreatief medegebruik en/of het educatief medegebruik;
h. het aanleggen van ondergrondse of bovengrondse transport-, energie- en/of communicatiele idingen.

12.4.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 12.4.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud, het normale bos- en/of natuurbeheer en/of de kap ten gevolge van de houtproductie betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. worden uitgevoerd ten behoeve van het gebruik als militair oefenterrein, ter plaatse van de aanduiding "militair oefenterrein".

12.4.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de cultuurhistorische, natuurlijke waarden, het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld.

Artikel 13: Bos - 2

13.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bos - 2' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bosbeheer en houtproductie;
b. het dagrecreatief en educatief medegebruik;
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de cultuurhistorische, natuurlijke en de landschappelijke waarden van de bosgebieden;
d. beken, plassen, poelen, vennen, sloten en/of andere watergangen en/of -partijen al dan niet mede bestemd voor waterberging;
e. de winning van organisch materiaal ten behoeve van biobrandstof en/of compostering;

en mede bestemd voor:

f. het tegengaan van te hoge bebouwing vanwege een straalpad, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - straalpad';
g. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
h. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";
i. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied';

met daaraan ondergeschikt:

j. wegen en paden;
k. parkeervoorzieningen;
l. nutsvoorzieningen;
m. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

n. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

13.2. Bouwregels

13.2.1. Gebouwen en overkappingen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen en overkappingen worden gebouwd.

13.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van overige bouwwerken ten behoeve van natuurobservatie of de jacht zal ten hoogste 15,00 m bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 2,00 m bedragen.

13.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het opslaan van mest en/of andere landbouwproducten;
b. het scheuren, het omzetten en/of anderszins ingrijpend wijzigen van gronden ten behoeve van een permanent ander gebruik;
c. het dempen van beken, plassen, poelen, vennen, sloten en/of andere watergangen en/of -partijen;
d. het geheel of gedeeltelijk verharden van zandwegen en/of zandpaden.

13.4. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

13.4.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het af- en/of vergraven, egaliseren en/of ophogen van gronden;
b. het verwijderen van bomen en/of houtgewas;
c. het graven, baggeren en/of verbreden van beken, plassen, poelen, vennen, sloten en/of andere watergangen en/of -partijen;
d. het wijzigen en/of aanbrengen van kunstwerken, zoals stuwen, dammen en/of duikers;
e. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen al dan niet ten behoeve van parkeervoorzieningen;
f. het verwijderen en/of verleggen van bestaande zand-, fiets- en voetpaden ten behoeve van de verbetering van de natuurwaarden vanuit beheerinrichting;
g. het aanleggen van voorzieningen ten behoeve van het dagrecreatief medegebruik en/of het educatief medegebruik;
h. het aanleggen van ondergrondse of bovengrondse transport-, energie- en/of communicatieleidingen.

13.4.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 13.4.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud, het normale bos- en/of natuurbeheer en/of de kap ten gevolge van de houtproductie betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

13.4.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de cultuurhistorische, natuurlijke waarden en het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld.

13.5. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen het plan wijzigen in die zin dat:

a. de bestemming 'Bos - 2' wordt gewijzigd in de bestemming 'Recreatie - 1' of 'Recreatie - 2' ten behoeve van de uitbreiding van een bestaand kampeerterrein, mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 36 of 37 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. bij uitbreiding van een bestaand kampeerterrein de totale terreinoppervlakte van het kampeerterrein ten hoogste 10 hectare zal bedragen, indien het kampeerterrein is gelegen binnen 500 vanaf de grenzen van een groot natuurgebied;
   3. er sprake is van een goede inpassing in het landschap overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   4. de waterbeheerder om advies is gevraagd in verband met de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren afvoernorm;
   5. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke waarden, de geomorfologische, de archeologische en cultuurhistorische waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 14: Cultuur en ontspanning - Informatiecentrum

14.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Cultuur en ontspanning - Informatiecentrum' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van een informatiecentrum al dan niet in combinatie met onderhoud en beheer van de bos- en natuurgebieden, dagrecreatieve voorzieningen, fietsenverhuur en ondergeschikte lichte horeca;

en mede bestemd voor:

b. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
c. het beschermen van het doelmatig en veilig functioneren van de vaarweg, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - vaarweg";
d. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";

met daaraan ondergeschikt:

e. kleinschalige duurzame energiewinning;
f. wegen en paden;

met de daarbijbehorende:

g. terreinen;
h. parkeerterreinen;
i. beplanting en bebossing;
j. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
k. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

14.2. Bouwregels

14.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 14.1 onder a genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde informatiecentrum al dan niet in combinatie met onderhoud en beheer van de bos- en natuurgebieden, dagrecreatieve voorzieningen, fietsenverhuur en ondergeschikte lichte horeca worden gebouwd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak, met een gezamenlijke oppervlakte van ten hoogste 2500 m²;
c. de oppervlakte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 500 m² bedragen;

d. de gevellengte van een gebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;
e. de goothoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 3,50 m bedragen;
f. de dakhelling van een gebouw of een overkapping zal ten minste 25° en ten hoogste 60° bedragen;
g. de bouwhoogte van een gebouw zal ten hoogste 9,00 m bedragen.

14.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:

a. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

14.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 14.2.1 onder b in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het BeeldkwaliteitsplanGemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. het bepaalde in lid 14.2.1 onder c in die zin dat een gebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

14.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gebouwen voor bewoning;
b. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van horeca anders dan ondergeschikte lichte horeca;
c. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel anders dan productiegebonden detailhandel.

Artikel 15: Cultuur en ontspanning - Kalkovens

15.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Cultuur en ontspanning - Kalkovens' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van een museaal terrein met kalkovens;

met de daarbijbehorende:

b. paden;
c. parkeervoorzieningen;
d. beplanting en bebossing;
e. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
f. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

15.2. Bouwregels

15.2.1. Gebouwen en overkappingen

Op of in deze gronden zullen geen gebouwen en overkappingen anders dan kalkovens worden gebouwd.

15.2.2. Kalkovens

Voor het bouwen van kalkovens geldt de volgende regel:

- de bouwhoogte van een kalkoven zal ten hoogste 12,00 m bedragen.

15.2.3. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:

- de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 2,00 m bedragen.

15.3. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

15.3.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het graven en dempen van sloten;
b. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen;
c. het ontgronden, egaliseren en/of afgraven van gronden;
d. het aanplanten, kappen en/of rooien van bomen en/of houtgewas.

15.3.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 15.3.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

15.3.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan natuurlijke en landschappelijke waarden en de landschappelijke inpassing van het terrein.

Artikel 16: Cultuur en ontspanning - Museum

16.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Cultuur en ontspanning - Museum' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van een museum al dan niet in combinatie met ondergeschikte lichte horeca;
b. bedrijfswoningen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij bedrijfswoningen, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang;
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;

met daaraan ondergeschikt:

d. kleinschalige duurzame energiewinning;
e. wegen en paden;
f. water;

met de daarbijbehorende:

g. tuinen, erven en terreinen;
h. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

16.2. Bouwregels

16.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 16.1 onder a t/m c genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde museum worden gebouwd;
b. het aantal bedrijfswoningen zal ten hoogste één per bestemmingsvlak bedragen;
c. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak;
d. de gevellengte van een gebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;
e. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
f. de gebouwen en overkappingen en de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 3,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
g. de maatvoering van een gebouw of een overkapping zal voorts voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw of overkapping	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
gebouw, waaronder een overkapping	500 m²	2500 m²*	4,50	20	60	12,00
bedrijfswoning	150 m²*	-	3,50	25	60	9,00
aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	75 m²	3,50	-	60	-**

* tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de (gezamenlijke) oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen of een bedrijfswoning ten hoogste de bestaande (gezamenlijke) oppervlakte zal bedragen

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

16.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van de bedrijfswoning(en) of gebouw(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
c. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

16.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 16.2.1 onder c in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;

2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. het bepaalde in lid 16.2.1 onder g in die zin dat een bedrijfsgebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

16.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
   3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
b. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één woning ontstaat;
c. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
d. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
e. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
f. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden;
g. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel, anders dan productiegebonden detailhandel;
h. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van horecadoeleinden anders dan ondergeschikte lichte horeca.

16.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 16.4 onder c en f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 16.4 onder d in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 16.4 onder e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;

6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 16.4 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

16.6. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

16.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

- het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

16.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 16.6.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

16.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

16.7. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

- de bestemming 'Cultuur en ontspanning - Museum' wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen', ten behoeve van een functieverandering, mits:
  1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van de artikel 54 van overeenkomstige toepassing zijn;
  2. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
  3. de functie ondergebracht wordt in de bestaande gebouwen, zoals die aanwezig zijn op het moment van toepassing van deze wijziging;
  4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 17: Cultuur en ontspanning - Openluchttheater

17.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Cultuur en ontspanning - Openluchttheater' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. een openluchttheater, al dan niet in combinatie met ondergeschikte lichte horeca ten tijde van de ter plaatse opgevoerde voorstellingen en/of concerten;

met daaraan ondergeschikt:

b. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

c. gebouwen en overkappingen;
d. terreinen;
e. wegen en paden;
f. parkeervoorzieningen;
g. beplanting en bebossing;
h. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
i. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

17.2. Bouwregels

17.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. de gezamenlijke oppervlakte van gebouwen en overkappingen zal ten hoogste 50 m² bedragen, tenzij ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - specifieke regeling", in welk geval de gezamenlijke oppervlakte van gebouwen en overkappingen ten hoogste 1.000 m² zal bedragen;
b. de goothoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 3,50 m bedragen;
c. de bouwhoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 8,00 m bedragen.

17.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

17.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- het bepaalde in 17.2.1. onder b in die zin dat ten behoeve van de bouw van een globetheater, ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - specifieke regeling" geen bepaling ten aanzien van de goothoogte geldt, mits:
  1. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld en de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden.

17.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het gebruik van de gronden en bouwwerken voor horecadoeleinden, anders dan ondergeschikte lichte horeca ten tijde van de ter plaatse opgevoerde voorstellingen en/of concerten.

Artikel 18: Detailhandel

18.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Detailhandel' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van detailhandelsbedrijven, welke per adres zijn genoemd in bijlage 3;
b. bedrijfswoningen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij bedrijfswoningen, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang;
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;

en mede bestemd voor:

d. het tegengaan van te hoge bebouwing vanwege een straalpad, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - straalpad';
e. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";
f. de bescherming van de functie van de in het aanliggende gebied gesitueerde molen als werktuig en zijn waarde als landschapsbepalend element, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - molenbiotoop';

met daaraan ondergeschikt:

g. kleinschalige duurzame energiewinning;
h. wegen en paden;
i. water;

met de daarbijbehorende:

j. tuinen, erven en terreinen;
k. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

18.2. Bouwregels

18.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 18.1 onder a t/m c genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde detailhandelsbedrijf worden gebouwd, waarbij deze bouwregels eveneens van toepassing zijn voor functies die na afwijken van de gebruiksregels aan het detailhandelsbedrijf zijn toegevoegd;
b. het aantal bedrijfswoningen zal ten hoogste één per bestemmingsvlak bedragen;

c. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak;
d. de gevellengte van een gebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;
e. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
f. de bedrijfsgebouwen en overkappingen en de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 3,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
g. de maatvoering van een gebouw of een overkapping zal voorts voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw of overkapping	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
bedrijfsgebouw, waaronder een overkapping	500 m²	2500 m²*	4,50	20	60	12,00
bedrijfswoning	150 m²*	-	3,50	25	60	9,00
aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,50	-	60	-**

* tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de (gezamenlijke) oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen of een bedrijfswoning ten hoogste de bestaande (gezamenlijke) oppervlakte zal bedragen

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

18.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van de bedrijfswoning(en) of bedrijfsgebouw(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
c. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

18.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 18.2.1 onder c in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. het bepaalde in lid 18.2.1 onder g in die zin dat een bedrijfsgebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

18.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
   3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
b. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
c. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
d. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één woning ontstaat;
e. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
f. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;

g. het gebruik van gronden ten behoeve van de aanleg van een paardrijdbak met de daarbijbehorende bouwwerken, anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend.

18.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 18.4 onder b en f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 18.4 onder c in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 18.4 onder e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;

2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 18.4 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

e. het bepaalde in lid 18.4 onder g in die zin dat gronden, voorzover gelegen binnen het bestemmingsvlak, worden gebruikt voor de aanleg van een paardrijdbak ten behoeve van het eigen hobbymatige gebruik met de daarbijbehorende bouwwerken, mits:
   1. er vanwege de paardrijdbak geen onevenredige hinder (geur, geluid, licht en stof) wordt veroorzaakt voor nabijgelegen woningen van derden ;
   2. er geen onevenredige verstoring van het bodemarchief wordt veroorzaakt;
   3. er sprake is van een goede inpassing in het landschap overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   4. de bouwhoogte van lichtmasten ten behoeve van verlichting bij een paardrijdbak en overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, respectievelijk ten hoogste 5,00 m en 3,00 m bedragen.

18.6. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

18.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

- het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

18.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 18.6.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

18.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

18.7. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

a. de bestemming 'Detailhandel' wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen' al dan niet in combinatie met een gedeeltelijke wijziging in de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2', mits:
    1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 en/of artikel 3 of 4 van overeenkomstige toepassing zijn;
    2. het bestemmingsvlak 'Wonen' wordt afgestemd op de feitelijke situatie en eventueel buiten het bestemmingsvlak 'Wonen' liggende gronden worden voorzien van de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2';
    3. de bedrijfsactiviteiten ter plaatse zijn beëindigd;
    4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
    5. de woonfunctie ondergebracht wordt in de voormalige bedrijfswoning;
    6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 19: Detailhandel - Tuincentrum

19.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Detailhandel - Tuincentrum' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bedrijfsgebouwen, waaronder overkappingen en kassen, ten behoeve van een tuincentrum annex hoveniersbedrijf, al dan niet in combinatie met detailhandel in planten, struiken, bomen en andere tuinbenodigdheden, tuinwaren en naar de aard daarmee gelijk te stellen zaken, ten behoeve van de inrichting van tuinen en bouwwerken;
b. bedrijfswoningen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij bedrijfswoningen, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang;
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;

met daaraan ondergeschikt:

d. kleinschalige duurzame energiewinning;
e. wegen en paden:
f. water;

met de daarbijbehorende:

g. tuinen, erven en terreinen;
h. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

19.2. Bouwregels

19.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 19.1 onder a t/m c genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde tuincentrum worden gebouwd, waarbij deze bouwregels eveneens van toepassing zijn voor functies die na afwijken van de gebruiksregels aan het tuincentrum zijn toegevoegd;
b. het aantal bedrijfswoningen zal ten hoogste één per bestemmingsvlak bedragen;
c. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak;
d. de gevellengte van een gebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;
e. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
f. de bedrijfsgebouwen, waaronder overkappingen en kassen, en de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 3,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
g. de maatvoering van een gebouw of een overkapping zal voorts voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw of overkapping	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
bedrijfsgebouw, waaronder een overkapping	500 m²	2500 m²*	4,50	20	60	12,00
bedrijfswoning	150 m²*	-	3,50	25	60	9,00
aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,50	-	60	-**

* tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de (gezamenlijke) oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen of een bedrijfswoning ten hoogste de bestaande (gezamenlijke) oppervlakte zal bedragen

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

19.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van de bedrijfswoning(en) of bedrijfsgebouw(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
c. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

19.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 19.2.1 onder c in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;

2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. het bepaalde in lid 19.2.1 onder g in die zin dat een bedrijfsgebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

19.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
   3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
b. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
c. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
d. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één woning ontstaat;
e. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
f. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
g. het gebruik van gronden ten behoeve van de aanleg van een paardrijdbak met de daarbijbehorende bouwwerken, anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend.

19.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 19.4 onder b en f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 19.4 onder c in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 19.4 onder e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;

6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 19.4 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

e. het bepaalde in lid 19.4. onder g in die zin dat gronden, voorzover gelegen binnen het bestemmingsvlak, worden gebruikt voor de aanleg van een paardrijdbak ten behoeve van het eigen hobbymatige gebruik met de daarbijbehorende bouwwerken, mits:
   1. er vanwege de paardrijdbak geen onevenredige hinder (geur, geluid, licht en stof) wordt veroorzaakt voor nabijgelegen woningen van derden ;
   2. er geen onevenredige verstoring van het bodemarchief wordt veroorzaakt;
   3. er sprake is van een goede inpassing in het landschap overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   4. de bouwhoogte van lichtmasten ten behoeve van verlichting bij een paardrijdbak en overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, respectievelijk ten hoogste 5,00 m en 3,00 m bedragen.

19.6. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

19.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

- het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

19.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 19.6.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

19.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

19.7. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

- de bestemming 'Detailhandel - Tuincentrum' wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen' al dan niet in combinatie met een gedeeltelijke wijziging in de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2', mits:
  1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 en/of artikel 3 of 4 van overeenkomstige toepassing zijn;
  2. het bestemmingsvlak 'Wonen' wordt afgestemd op de feitelijke situatie en eventueel buiten het bestemmingsvlak 'Wonen' liggende gronden worden voorzien van de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2';
  3. de bedrijfsactiviteiten van het tuincentrum ter plaatse zijn beëindigd;
  4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
  5. de woonfunctie ondergebracht wordt in de voormalige bedrijfswoning, dan wel het voormalige boerderijpand;
  6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 20: Horeca - 1

20.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Horeca - 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van horecabedrijven, in de vorm van cafés, restaurants (geen afhaalrestaurants), hotels en/of pensions, dan wel een combinatie daarvan;
b. bedrijfswoningen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij bedrijfswoningen, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang;
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;

waarbij, indien de gronden op de kaart zijn voorzien van de aanduiding "karakteristiek", de instandhouding van de bestaande karakteristieke hoofdvorm wordt nagestreefd;

en mede bestemd voor:

d. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
e. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied';
f. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";

met daaraan ondergeschikt:

g. kleinschalige duurzame energiewinning;
h. wegen en paden;
i. water;

met de daarbijbehorende:

j. tuinen, erven en terreinen;
k. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

20.2. Bouwregels

20.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 20.1 onder a t/m c genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde horecabedrijf worden gebouwd, waarbij deze bouwregels eveneens van toepassing zijn voor functies die na afwijken van de gebruiksregels aan het horecabedrijf zijn toegevoegd;
b. het aantal bedrijfswoningen zal ten hoogste één per bestemmingsvlak bedragen;
c. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak;
d. de gevellengte van een gebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;
e. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
f. de bedrijfsgebouwen en overkappingen en de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 3,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
g. de maatvoering van een gebouw of een overkapping zal voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw of overkapping	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
bedrijfsgebouw, waaronder een overkapping	500 m²	2500 m²*	4,50	20	60	12,00
bedrijfswoning	150 m²*	-	3,50	25	60	9,00
aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,50	-	60	-**

* tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de (gezamenlijke) oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen of een bedrijfswoning ten hoogste de bestaande (gezamenlijke) oppervlakte zal bedragen

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

20.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van de bedrijfswoning(en) of bedrijfsgebouw(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
c. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

20.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 20.2.1 onder c in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. het bepaalde in lid 20.2.1 onder g in die zin dat een bedrijfsgebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

20.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:
a. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
   3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;

b. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
c. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
d. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één woning ontstaat;
e. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
f. het gebruik van een bedrijfswoning, inclusief de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen ten behoeve van bed and breakfast;
g. het gebruik van de gronden en bouwwerken als zelfstandig partycentrum, zalencentrum en/of een naar de aard daarmee gelijk te stellen horeca-activiteit;
h. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van een kampeerterrein;
i. het gebruik van gronden ten behoeve van de aanleg van een paardrijdbak met de daarbijbehorende bouwwerken, anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
j. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel, anders dan productiegebonden detailhandel.

20.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 20.4 onder b in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 20.4 onder c in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;

4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 20.4 onder e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 20.4 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

e. het bepaalde in lid 20.4 onder i in die zin dat gronden, voorzover gelegen binnen het bestemmingsvlak, worden gebruikt voor de aanleg van een paardrijdbak ten behoeve van het eigen hobbymatige gebruik met de daarbijbehorende bouwwerken, mits:
   1. er vanwege de paardrijdbak geen onevenredige hinder (geur, geluid, licht en stof) wordt veroorzaakt voor nabijgelegen woningen van derden ;
   2. er geen onevenredige verstoring van het bodemarchief wordt veroorzaakt;
   3. er sprake is van een goede inpassing in het landschap overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   4. de bouwhoogte van lichtmasten ten behoeve van verlichting bij een paardrijdbak en overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, respectievelijk ten hoogste 5,00 m en 3,00 m bedragen.

20.6. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

20.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke gebouwen, voor zover voorzien van de aanduiding "karakteristiek".
b. het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

20.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 20.6.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

20.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

20.7. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

- de bestemming 'Horeca - 1' wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen' al dan niet in combinatie met een gedeeltelijke wijziging in de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2', mits:
  1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 en/of artikel 3 of 4 van overeenkomstige toepassing zijn;

2. het bestemmingsvlak 'Wonen' wordt afgestemd op de feitelijke situatie en eventueel buiten het bestemmingsvlak 'Wonen' liggende gronden worden voorzien van de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2';
3. de horeca-activiteiten ter plaatse zijn beëindigd;
4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
5. de woonfunctie ondergebracht wordt in de voormalige bedrijfswoning;
6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 21: Horeca - 2

21.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Horeca - 2' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van een daghorecabedrijf in de vorm van een pannenkoekrestaurant (geen afhaalrestaurants);

en mede bestemd voor:

b. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
c. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";

met daaraan ondergeschikt:

d. dagrecreatieve voorzieningen in de vorm van een midgetgolfbaan;
e. kleinschalige duurzame energiewinning;
f. wegen en paden;
g. water;

met de daarbijbehorende:

h. terreinen;
i. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

21.2. Bouwregels

21.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 21.1 onder a genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde horecabedrijf worden gebouwd, waarbij deze bouwregels eveneens van toepassing zijn voor functies die na afwijken van de gebruiksregels aan het horecabedrijf zijn toegevoegd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal ten hoogste 170 m² bedragen;
c. de goothoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 3,50 m bedragen;
d. de bouwhoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 5,00 m bedragen;
e. de dakhelling van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 60° bedragen.

21.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van het dichtst bij de weg gelegen bedrijfsgebouw ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

21.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gebouwen voor bewoning;
b. het gebruik van de gronden en/of bouwwerken als partycentrum, zalencentrum en/of een naar de aard daarmee gelijk te stellen horeca-activiteit;
c. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van een kampeerterrein;
d. het gebruik van gronden ten behoeve van de aanleg van een paardrijdbak met de daarbijbehorende bouwwerken;
e. het gebruik van bouwwerken ten behoeve van een cafetaria indien de bedrijfsvloeroppervlakte van het cafetaria meer dan 20 m² bedraagt;
f. het openstellen van het horecabedrijf voor bezoekers tussen 21.00 uur en 9.00 uur;
g. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel.

21.4. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

- de bestemming 'Horeca - 2' wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen', mits:
  1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel '54' van overeenkomstige toepassing zijn;
  2. de horeca-activiteiten ter plaatse zijn beëindigd;
  3. de woonfunctie ondergebracht wordt in de bestaande bebouwing;
  4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 22: Horeca - Landgoed

22.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Horeca - Landgoed' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. gebouwen met allure ten behoeve van een horecabedrijf in combinatie met ruimte voor wonen, vergaderingen, congressen en naar de aard daarmee gelijk te stellen bijeenkomsten, inclusief aan- en uitbouwen, (bij)gebouwen en overkappingen;
b. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke, natuurlijke, archeologische en cultuurhistorische waarden;

met daaraan ondergeschikt:

c. kleinschalige duurzame energiewinning;
d. dagrecreatief medegebruik;

met de daarbijbehorende:

e. terreinen;
f. tuinen en erven;
g. wegen en paden;
h. parkeervoorzieningen;
i. water;
j. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

22.2. Bouwregels

22.2.1. Gebouwen

Voor het bouwen van de in lid 22.1 onder a genoemde gebouwen gelden de volgende regels:

- de maatvoering van een gebouw zal per op de kaart aangegeven gebied voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een gebouw	Gezamenlijke oppervlakte in m²	Goothoogte in m		Dakhelling in °	
		Min.	Max.	Min.	Max.
Horecabedrijf in combinatie met ruimte voor wonen, vergaderingen, congressen en naar de aard daarmee gelijk te stellen bijeenkomsten	1.500	6,00	9,00	15	60
Aan- of uitbouw, bijgebouw of overkapping	150	-	3,00	-	60

22.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van het hoofdgebouw ten hoogste 2,00 m zal bedragen, waarbij de bouwhoogte van toegangspoorten ten hoogste 5,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
c. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

22.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van de gebouwen anders dan ten behoeve van horecadoeleinden en/of de bijbehorende vergader- en congresfunctie;
b. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
c. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel, anders dan de productiegebonden detailhandel.

22.4. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

22.4.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het aanleggen van verharde en halfverharde parkeervoorzieningen;
b. het graven en dempen van sloten en andere watergangen;
c. het aanleggen van recreatieve voorzieningen;
d. het aanleggen van ondergrondse en bovengrondse transport-, energie- en telecommunicatieleidingen.

22.4.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 22.4.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

22.4.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke, landschappelijke, archeologische en cultuurhistorische waarden.

Artikel 23: Maatschappelijk

23.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van een maatschappelijke voorziening;

en mede bestemd voor:

b. het tegengaan van te hoge bebouwing vanwege een straalpad, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - straalpad';
c. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
d. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";
e. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied';

met daaraan ondergeschikt:

f. kleinschalige duurzame energiewinning;
g. wegen en paden;
h. water;

met de daarbijbehorende:

i. terreinen;
j. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

23.2. Bouwregels

23.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van de ter plaatse gevestigde maatschappelijke voorziening worden gebouwd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak, met een gezamenlijke oppervlakte van ten hoogste 2500 m²;
c. de oppervlakte van een gebouw of een overkappingen zal ten hoogste 500 m² bedragen;
d. de gevellengte van een gebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;
e. de goothoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 5,00 m bedragen;

f. de dakhelling van een gebouw of een overkapping zal ten minste 25° en ten hoogste 60° bedragen;
g. de bouwhoogte van een gebouw zal ten hoogste 12,00 m bedragen.

23.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:

- de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

23.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 23.2.1 onder b in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. het bepaalde in lid 23.2.1 onder c in die zin dat een gebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

23.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden;
b. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel en horeca.

Artikel 24: Maatschappelijk - Asielzoekerscentrum

24.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk - Asielzoekerscentrum' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van een asielzoekerscentrum;
b. een antennemast, ter plaatse van de aanduiding "antennemast";

met daaraan ondergeschikt:

c. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

d. wegen en paden;
e. beplanting en bebossing;
f. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
g. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

24.2. Bouwregels

24.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde asielzoekerscentrum worden gebouwd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan de bestaande oppervlakte;
c. de goothoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 4,50 m bedragen;
d. de dakhelling van een gebouw of een overkapping zal ten minste 25° en ten hoogste 60° bedragen;
e. de bouwhoogte van een gebouw zal ten hoogste 12,00 m bedragen.

24.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:

a. de bouwhoogte van een antennemast, ter plaatse van de aanduiding "antennemast", zal ten hoogste de bestaande bouwhoogte bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

Artikel 25: Maatschappelijk - Begraafplaats

25.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk - Begraafplaats' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. een begraafplaats;

en mede bestemd voor:

b. het tegengaan van te hoge bebouwing vanwege een straalpad, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - straalpad';
c. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
d. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";

met daaraan ondergeschikt:

e. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

f. gebouwen en overkappingen ten behoeve van stalling en onderhoud;
g. wegen en paden;
h. beplanting en bebossing;
i. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
j. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

25.2. Bouwregels

25.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal per bestemmingsvlak ten hoogste 50 m² bedragen;
b. de bouwhoogte van de gebouwen of de overkappingen zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

25.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:

- de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

Artikel 26: Maatschappelijk - Conferentiecentrum

26.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk - Conferentiecentrum' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van een conferentiecentrum;
b. bedrijfswoningen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij bedrijfswoningen, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang;
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;

en mede bestemd voor:

d. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied";

met daaraan ondergeschikt:

e. kleinschalige duurzame energiewinning;
f. wegen en paden;
g. water;

met de daarbijbehorende:

h. tuinen, erven en terreinen:
i. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

26.2. Bouwregels

26.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 26.1 onder a t/m c genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde conferentiecentrum worden gebouwd;
b. het aantal bedrijfswoningen zal ten hoogste één per bestemmingsvlak bedragen;
c. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak;
d. de gevellengte van een gebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;
e. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;

f. de gebouwen en overkappingen en de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 3,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
g. de maatvoering van een gebouw of een overkapping zal voorts voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw of overkapping	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
gebouw, waaronder een overkapping	500 m²	2500 m²*	4,50	20	60	12,00
bedrijfswoning	150 m²*	-	3,50	25	60	9,00
aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,50	-	60	-**

* tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de (gezamenlijke) oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen of een bedrijfswoning ten hoogste de bestaande (gezamenlijke) oppervlakte zal bedragen

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

26.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van de bedrijfswoning(en) of gebouw(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
c. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

26.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 26.2.1 onder c in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. het bepaalde in lid 26.2.1 onder g in die zin dat een bedrijfsgebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

26.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
   3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
b. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één woning ontstaat;
c. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
d. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
e. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
f. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden;
g. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel anders dan productiegebonden detailhandel.

26.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 26.4 onder b en f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 26.4 onder d in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 26.4 onder e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;

6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 26.4 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

26.6. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

26.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

- het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

26.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 26.6.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

26.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

Artikel 27: Maatschappelijk - Dierenpension

27.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk - Dierenpension' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van een dierenpension, al dan niet in combinatie met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering;
b. bedrijfswoningen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een bedrijfswoning, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang;
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;

en mede bestemd voor:

d. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied';
e. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";

met daaraan ondergeschikt:

f. kleinschalige duurzame energiewinning;
g. wegen en paden;
h. water;

met de daarbijbehorende:

i. tuinen, erven en terreinen;
j. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

27.2. Bouwregels

27.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 27.1 onder a t/m c genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde dierenpension worden gebouwd, waarbij deze bouwregels eveneens van toepassing zijn voor functies die na afwijken van de gebruiksregels aan het bedrijf zijn toegevoegd;
b. het aantal bedrijfswoningen zal ten hoogste één per bestemmingsvlak bedragen;
c. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak;
d. de gevellengte van een gebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;

e. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
f. de bedrijfsgebouwen en overkappingen en de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 3,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
g. de maatvoering van een gebouw of een overkapping zal voorts voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw of overkapping	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
Bedrijfsgebouw, waaronder een overkapping	500 m²	500 m²*	4,50	20	60	12,00
bedrijfswoning	150 m²*	-	3,50	25	60	9,00
aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,50	-	60	-**

* tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de (gezamenlijke) oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen of een bedrijfswoning ten hoogste de bestaande (gezamenlijke) oppervlakte zal bedragen

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

27.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van de bedrijfswoning(en) of bedrijfsgebouw(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
c. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

27.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- het bepaalde in lid 27.2.1 onder c in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
  1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 500 m² zal bedragen;
  2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

27.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
   3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
b. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
c. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
d. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één woning ontstaat;
e. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
f. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden;
g. het gebruik van gronden ten behoeve van de aanleg van een paardrijdbak met de daarbijbehorende bouwwerken, anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
h. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel, anders dan productiegebonden detailhandel.

27.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 27.4 onder b en f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 27.4 onder c in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 27.4 onder e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;

6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 27.4 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

e. het bepaalde in lid 27.4 onder g in die zin dat gronden, voorzover gelegen binnen het bestemmingsvlak, worden gebruikt voor de aanleg van een paardrijdbak ten behoeve van het eigen hobbymatige gebruik met de daarbijbehorende bouwwerken, mits:
   1. er vanwege de paardrijdbak geen onevenredige hinder (geur, geluid, licht en stof) wordt veroorzaakt voor nabijgelegen woningen van derden ;
   2. er geen onevenredige verstoring van het bodemarchief wordt veroorzaakt;
   3. er sprake is van een goede inpassing in het landschap overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   4. de bouwhoogte van lichtmasten ten behoeve van verlichting bij een paardrijdbak en overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, respectievelijk ten hoogste 5,00 m en 3,00 m bedragen.

27.6. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

27.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

- het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

27.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 27.6.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

27.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

27.7. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

- de bestemming 'Maatschappelijk - Dierenpension' wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen' al dan niet in combinatie met een gedeeltelijke wijziging in de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2', mits:
  1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 en/of artikel 3 of 4 van overeenkomstige toepassing zijn;
  2. het bestemmingsvlak 'Wonen' wordt afgestemd op de feitelijke situatie en eventueel buiten het bestemmingsvlak 'Wonen' liggende gronden worden voorzien van de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2';
  3. de pensionactiviteiten ter plaatse zijn beëindigd;
  4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
  5. de woonfunctie ondergebracht wordt in de voormalige bedrijfswoning;
  6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 28: Maatschappelijk - Kerk

28.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk - Kerk' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van een kerk;

en mede bestemd voor:

b. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';

met daaraan ondergeschikt:

c. kleinschalige duurzame energiewinning;
d. wegen en paden;
e. water;

met de daarbijbehorende:

f. terreinen:
g. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

28.2. Bouwregels

28.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van de ter plaatse gevestigde kerk worden gebouwd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak, met een gezamenlijke oppervlakte van ten hoogste 2500 m²;
c. de oppervlakte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 500 m² bedragen;
d. de goothoogte van een gebouw of een overkapping, niet zijnde deel van de toren, zal ten hoogste 4,50 m bedragen;
e. de dakhelling van een gebouw of een overkapping zal ten minste 25° en ten hoogste 60° bedragen;
f. de bouwhoogte van een gebouw zal ten hoogste 12,00 m bedragen, waarbij de bouwhoogte van de toren ten hoogste 25,00 m zal bedragen.

28.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde geldt de volgende regel:

- de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

28.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 28.2.1 onder b in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. het bepaalde in lid 28.2.1 onder c in die zin dat een gebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

28.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gebouwen voor bewoning;
b. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van horeca;
c. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel anders dan productiegebonden detailhandel.

28.5. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

- de bestemming 'Maatschappelijk - Kerk' wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen', mits:
  1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 van toepassing zijn;
  2. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
  3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de landschappelijke en natuurlijke waarden van de gronden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 29: Maatschappelijk - Levensbeschouwing

29.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk - Levensbeschouwing' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van levensbeschouwelijke doeleinden in combinatie met wonen;

en mede bestemd voor:

b. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';

met daaraan ondergeschikt:

c. kleinschalige duurzame energiewinning;
d. wegen en paden;
e. water;

met de daarbijbehorende:

f. tuinen, erven en terreinen:
g. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

29.2. Bouwregels

29.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van de ter plaatse gevestigde levensbeschouwelijke gemeenschap worden gebouwd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak, met een gezamenlijke oppervlakte van ten hoogste 2500 m²;
c. de oppervlakte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 500 m² bedragen;
d. de gevellengte van een gebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;
e. de goothoogte van een gebouw of een overkapping, niet zijde deel van de toren, zal ten hoogste 4,50 m bedragen;
f. de dakhelling van een gebouw of een overkapping zal ten minste 25° en ten hoogste 60° bedragen;
g. de bouwhoogte van een gebouw zal ten hoogste 12,00 m bedragen, waarbij de bouwhoogte van de toren ten hoogste 25,00 m zal bedragen.

29.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde geldt de volgende regel:

- de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

29.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 29.2.1 onder b in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. het bepaalde in lid 29.2.1 onder c in die zin dat een gebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

29.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van horeca;
b. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel anders dan productiegebonden detailhandel.

Artikel 30: Maatschappelijk - Militair 1

30.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk - Militair 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van een militair kazernecomplex;

en mede bestemd voor:

b. het tegengaan van de bouw van risicogevoelige bouwwerken en objecten, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "veiligheidszone - munitieopslag A en B;
c. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied';

met daaraan ondergeschikt:

d. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

e. terreinen;
f. wegen en paden;
g. parkeervoorzieningen;
h. beplanting en bebossing;
i. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
j. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

30.2. Bouwregels

30.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde militair kazernecomplex worden gebouwd;
b. de bouwhoogte van een gebouw zal ten hoogste 12,00 m bedragen.

30.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:

- de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

Artikel 31: Maatschappelijk - Militair 2

31.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk - Militair 2' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. een militair oefenterrein;

en mede bestemd voor:

b. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied';
c. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";

met daaraan ondergeschikt:

d. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

e. gebouwen, waaronder overkappingen;
f. terreinen;
g. wegen en paden;
h. parkeervoorzieningen;
i. beplanting en bebossing;
j. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
k. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

31.2. Bouwregels

31.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde militair oefenterrein worden gebouwd;
b. de bouwhoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 8,00 m bedragen;
c. de dakhelling van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 60° bedragen.

31.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen;

b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
c. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

Artikel 32: Maatschappelijk - Zorgboerderij

32.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk - Zorgboerderij' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van een zorgboerderij, al dan niet in combinatie met wooneenheden en/of een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering;
b. bedrijfswoningen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een bedrijfswoning, al dan niet combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang;
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;

met daaraan ondergeschikt:

d. kleinschalige duurzame energiewinning;
e. wegen en paden;
f. water;

met de daarbijbehorende:

g. erven en terreinen;
h. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

32.2. Bouwregels

32.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 32.1 onder a t/m c genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van de ter plaatse gevestigde zorgboerderij worden gebouwd, waarbij deze bouwregels eveneens van toepassing zijn voor functies die na afwijken van de gebruiksregels aan de zorgboerderij zijn toegevoegd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak;
c. de gevellengte van een gebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;
d. het aantal bedrijfswoningen zal ten hoogste één per bestemmingsvlak bedragen, tenzij de gronden ter plaatse zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van wonen - tweede bedrijfswoning";
e. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
f. de bedrijfsgebouwen en overkappingen en de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 3,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
g. de maatvoering van een gebouw of een overkapping zal voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	Maximale oppervlakte in m²		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Bouwhoogte in m
	per gebouw of overkapping	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
gebouw, waaronder een overkapping	500 m²	2500 m²*	4,50	20	60	12,00
bedrijfswoning	150*	-	3,50	25	60	9,00
aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100	3,50	-	60	-

* tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de (gezamenlijke) oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen of een bedrijfswoning ten hoogste de bestaande (gezamenlijke) oppervlakte zal bedragen

32.2.2. Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van de bedrijfswoning(en) of de bedrijfsgebouw(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

32.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 32.2.1 onder b in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. het bepaalde in lid 32.2.1 onder g in die zin dat een bedrijfsgebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

32.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit; indien:
   1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
   3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;

   het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
b. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
   het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één woning ontstaat;
   het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
   het gebruik van gronden ten behoeve van de aanleg van een paardrijdbak met de daarbijbehorende bouwwerken, anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
c. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel anders dan productiegebonden detailhandel.

32.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 32.4 onder b en f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:

1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 32.4 onder c in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 32.4 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 32.4 onder g in die zin dat gronden, voorzover gelegen binnen het bestemmingsvlak, worden gebruikt voor de aanleg van een paardrijdbak ten behoeve van het eigen hobbymatige gebruik met de daarbijbehorende bouwwerken, mits:
   1. er vanwege de paardrijdbak geen onevenredige hinder (geur, geluid, licht en stof) wordt veroorzaakt voor nabijgelegen woningen van derden ;
   2. er geen onevenredige verstoring van het bodemarchief wordt veroorzaakt;
   3. er sprake is van een goede inpassing in het landschap overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   4. de bouwhoogte van lichtmasten ten behoeve van verlichting bij een paardrijdbak en overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, respectievelijk ten hoogste 5,00 m en 3,00 m bedragen.

32.6. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

32.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

- het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

32.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 32.6.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

32.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

32.7. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

a. de bestemming 'Maatschappelijk - Zorgboerderij' wordt gewijzigd in de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2' met inbegrip van het aanbrengen van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden agrarisch bedrijf", inclusief het daarbinnen gelegen bouwblok, mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van de artikel 3 of 4 van overeenkomstige toepassing zijn;

2. de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf" ter plaatse wordt aangebracht;
3. vestiging op een bestaande agrarische bedrijfskavel niet mogelijk is;
4. deze wijziging niet wordt toegepast op gronden ter plaatse van de dubbelbestemmingen 'Waarde - Cultuurhistorie', 'Waarde - Landschap 1' en 'Waarde - Landschap 2';
5. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bedrijfskavel en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
6. er een zodanige bedrijfsopzet is dat het bedrijf ook op langere termijn perspectief biedt als zelfstandig bedrijf, een en ander aangetoond met een bedrijfsplan;
7. de omvang van de agrarische bedrijfskavel maximaal 3,00 hectare zal bedragen;
8. de mest-, natuur- en milieuwetgeving het nieuwe bedrijf mogelijk maken;
9. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke waarden, de cultuurhistorische en archeologische waarden, de woonsituatie, de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
10. de waterbeheerder om advies is gevraagd in verband met de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren afvoernorm.

b. de bestemming 'Maatschappelijk - Zorgboerderij' wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen' of 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' al dan niet in combinatie met een gedeeltelijke wijziging in de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2', mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 of 56 en/of artikel 3 of 4 van toepassing zijn;
   2. het bestemmingsvlak 'Wonen' of 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' wordt afgestemd op de feitelijke situatie en eventueel buiten het bestemmingsvlak 'Wonen' of 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' liggende gronden worden voorzien van de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2';
   3. de zorgactiviteiten ter plaatse zijn beëindigd;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de woonfunctie ondergebracht wordt in de voormalige bedrijfswoning;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 33: Natuur

33.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke en de landschappelijke waarden van de natuurgebieden;
b. beken, plassen, poelen, vennen, sloten en/of andere watergangen en/of -partijen al dan niet mede bestemd voor waterberging;
c. defensiedoeleinden, ter plaatse van de aanduiding "militair oefenterrein", waarbij de gronden worden gebruikt voor lichte militaire oefeningen in samenhang met het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijke waarden;
d. de winning van organisch materiaal ten behoeve van biobrandstof en/of compostering;
e. een zwemplas, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van recreatie - zwemplas";

en mede bestemd voor:

f. het tegengaan van te hoge bebouwing vanwege een straalpad, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - straalpad';
g. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
h. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";
i. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";
j. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied';

met daaraan ondergeschikt:

k. het extensief agrarisch medegebruik;
l. het extensief dagrecreatief medegebruik en educatief medegebruik van bestaande infrastructuur en voorzieningen;
m. wegen en paden;
n. parkeervoorzieningen;
o. nutsvoorzieningen;
p. kleinschalige duurzame energiewinning;
q. terreinen voor evenementen;
r. terreinen voor tijdelijk kamperen, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van recreatie - tijdelijk kampeerterrein";

met de daarbijbehorende:
s. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

33.2. Bouwregels

33.2.1. Gebouwen en overkappingen
Op of in deze gronden mogen geen gebouwen en overkappingen worden gebouwd.

33.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde
Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:
a. de bouwhoogte van overige bouwwerken ten behoeve van natuurobservatie zal ten hoogste 15,00 m bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 2,00 m bedragen.

33.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:
a. het opslaan van mest en/of andere landbouwproducten;
b. het scheuren, het omzetten en/of anderszins ingrijpend wijzigen van gronden ten behoeve van een permanent ander gebruik;
c. het gebruik van een als zodanig aangeduid tijdelijk kampeerterrein ten behoeve van het plaatsen van kampeermiddelen in de periode 1 november tot en met 14 maart.
d. het bebossen van de gronden;
e. het dempen van beken, plassen, poelen, vennen, sloten en/of andere watergangen en/of -partijen;
f. het geheel of gedeeltelijk verharden van zandwegen en/of zandpaden.

33.4. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

33.4.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden
Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:
a. het af- en/of vergraven, egaliseren en/of ophogen van gronden, alsmede het wijzigen van het bodemprofiel;
b. het verwijderen van bomen en/of houtgewas, alsmede de verwijdering van bodem- en oevervegetaties;
c. het aanplanten van bomen en/of houtgewas;
d. het graven, baggeren en/of verbreden van beken, plassen, poelen, vennen, sloten en/of andere watergangen en/of -partijen;

e. het wijzigen en/of aanbrengen van kunstwerken, zoals stuwen, dammen en/of duikers;
f. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen al dan niet ten behoeve van parkeervoorzieningen;
g. het verwijderen en/of verleggen van bestaande zand-, fiets- en voetpaden ten behoeve van de verbetering van de natuurwaarden vanuit beheerinrichting;
h. het aanleggen van voorzieningen ten behoeve van het extensief dagrecreatief medegebruik en/of het educatief medegebruik;
i. het aanleggen van ondergrondse of bovengrondse transport-, energie- en/of communicatieleidingen.

33.4.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 33.4.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud en/of het normale natuurbeheer betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. worden uitgevoerd ten behoeve van het gebruik als militair oefenterrein, ter plaatse van de aanduiding "militair oefenterrein".

33.4.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld.

Artikel 34: Natuur - Schaapskooi

34.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Natuur - Schaapskooi' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van een schaapskooi, al dan niet in combinatie met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering gericht op het onderhoud en beheer van omliggende gebieden, informatievoorzieningen, dagrecreatief medegebruik en opslag van landbouwproducten en naar de aard daarmee gelijk te stellen producten;
b. bedrijfswoningen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een bedrijfswoning, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang;
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;

en mede bestemd voor:

d. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
e. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";

met daaraan ondergeschikt:

f. kleinschalige duurzame energiewinning;
g. wegen en paden;
h. water;

met de daarbijbehorende:

i. tuinen, erven en terreinen;
j. parkeerterreinen;
k. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

34.2. Bouwregels

34.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 34.1 onder a t/m c genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van de ter plaatse gevestigde schaapskooi worden gebouwd, waarbij deze bouwregels eveneens van toepassing zijn voor functies die na afwijken van de gebruiksregels aan de schaapskooi zijn toegevoegd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak;
c. de gevellengte van een gebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;

d. het aantal bedrijfswoningen zal ten hoogste één per bestemmingsvlak bedragen;
e. bedrijfswoningen zullen uitsluitend worden gebouwd ter plaatse van de aanduiding "bedrijfswoning";
f. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
g. de bedrijfsgebouwen en overkappingen en de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen, daar waar een bedrijfswoning aanwezig is, ten minste 3,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
h. de maatvoering van een gebouw of een overkapping zal voorts voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw of overkapping	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
Bedrijfsgebouw, waaronder een overkapping	500 m²	2500 m²*	4,50	20	60	12,00
bedrijfswoning	150 m²*	-	3,50	25	60	9,00
aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,50	-	60	-**

* tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de (gezamenlijke) oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen of een bedrijfswoning ten hoogste de bestaande (gezamenlijke) oppervlakte zal bedragen

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

34.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van de bedrijfswoning(en) of bedrijfsgebouw(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
c. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

34.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 34.2.1 onder b in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. het bepaalde in lid 34.2.1 onder h in die zin dat een bedrijfsgebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

34.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
   3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;

   het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
b. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
   het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één woning ontstaat;
c. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
   het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;

het gebruik van gronden ten behoeve van de aanleg van een paardrijdbak met de daarbijbehorende bouwwerken, anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;

d. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel, anders dan productiegebonden detailhandel.

34.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 34.4 onder b en f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 34.4 onder c in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 34.4 onder e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:

1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 34.4 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

e. het bepaalde in lid 34.4 onder g in die zin dat gronden, voorzover gelegen binnen het bestemmingsvlak, worden gebruikt voor de aanleg van een paardrijdbak ten behoeve van het eigen hobbymatige gebruik met de daarbijbehorende bouwwerken, mits:
   1. er vanwege de paardrijdbak geen onevenredige hinder (geur, geluid, licht en stof) wordt veroorzaakt voor nabijgelegen woningen van derden ;
   2. er geen onevenredige verstoring van het bodemarchief wordt veroorzaakt;
   3. er sprake is van een goede inpassing in het landschap overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   4. de bouwhoogte van lichtmasten ten behoeve van verlichting bij een paardrijdbak en overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, respectievelijk ten hoogste 5,00 m en 3,00 m bedragen.

34.6. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

34.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

- het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

34.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 34.6.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

34.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

34.7. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

- de bestemming 'Natuur - Schaapskooi' wordt gewijzigd in de bestemming 'Cultuur en ontspanning - Informatiecentrum', mits:
  1. deze wijzigingsbevoegdheid uitsluitend wordt toegepast, ter plaatse van de aanduiding "Wro-zone - wijzigingsgebied 3";
  2. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 14 van toepassing zijn;
  3. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
  4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 35: Radiosterrenwacht

35.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Radiosterrenwacht' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van een radiosterrenwacht;
b. bedrijfswoningen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij bedrijfswoningen, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang;
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;

en mede bestemd voor:

d. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
e. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";

met daaraan ondergeschikt:

f. kleinschalige duurzame energiewinning;
g. wegen en paden;
h. water;

met de daarbijbehorende:

i. tuinen, erven en terreinen;
j. parkeerterreinen;
k. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

35.2. Bouwregels

35.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 35.1 onder a t/m c genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van de ter plaatse gevestigde radiosterrenwacht worden gebouwd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak;
c. de gevellengte van een gebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;
d. het aantal bedrijfswoningen zal ten hoogste één per bestemmingsvlak bedragen;
e. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;

f. de gebouwen en overkappingen en de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 3,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
g. de maatvoering van een gebouw of een overkapping zal voorts voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw of overkapping	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
gebouw, waaronder een overkapping	500 m²	2500 m²*	4,50	20	60	9,00
bedrijfswoning	150 m²*	-	3,50	25	60	9,00
aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,50	-	60	-**

* tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de (gezamenlijke) oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen of een bedrijfswoning ten hoogste de bestaande (gezamenlijke) oppervlakte zal bedragen

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

35.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van de bedrijfswoning(en) of gebouw(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
c. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

35.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 35.2.1 onder b in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. het bepaalde in lid 35.2.1 onder g in die zin dat een gebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

35.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
   3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
b. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één woning ontstaat;
c. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
d. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
e. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
f. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden;
g. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel, anders dan productiegebonden detailhandel;
h. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van horecadoeleinden anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend.

35.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 35.4 onder c en f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 35.4 onder d in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 35.4 onder e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;

4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 35.4 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

35.6. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

35.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

- het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

35.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 35.6.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

35.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;

b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

Artikel 36: Recreatie - 1

36.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Recreatie - 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. standplaatsen voor kampeermiddelen, waaronder stacaravans en naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens;
b. gebouwen en overkappingen ten behoeve van beheer en dienstverlening, horecadoeleinden, sanitaire voorzieningen en onderhoud;
c. een bedrijfswoning, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een bedrijfswoning, al dan niet in combinatie met ruimten ten behoeve van beheer en dienstverlening en ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang;
d. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;
e. groepsaccommodaties, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van recreatie - groepsaccommodatie" of "specifieke vorm van recreatie - twee groepsaccommodaties";
f. chalets;
g. bergingen bij stacaravans, chalets en naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens;
h. trekkershutten en tenthuisjes;
i. een antennemast, ter plaatse van de aanduiding "antennemast";

waarbij, indien de gronden op de kaart zijn voorzien van de aanduiding "karakteristiek", de instandhouding van de bestaande karakteristieke hoofdvorm wordt nagestreefd;

en mede bestemd voor:

j. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
k. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";
l. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";
m. het beschermen van het doelmatig en veilig functioneren van de vaarweg, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - vaarweg";
n. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied";

met daaraan ondergeschikt:

o. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

p. tuinen, erven en terreinen;
q. sport- en speelterreinen;
r. parkeervoorzieningen;
s. beplanting en bebossing;
t. wegen en paden;
u. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
v. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

36.2. Bouwregels

36.2.1. Bouwwerken in lid 36.1 onder b

Voor het bouwen van de in lid 36.1 onder b genoemde bouwwerken gelden de volgende regels:

a. binnen bestemmingsvlakken met een oppervlakte kleiner of gelijk aan 5 hectare zal de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 1.500 m² bedragen, waarbij de ruimten voor beheer en dienstverlening in bedrijfswoningen worden meegerekend;
b. binnen bestemmingsvlakken met een oppervlakte groter dan 5 hectare zal de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² bedragen, waarbij de ruimten voor beheer en dienstverlening in bedrijfswoningen worden meegerekend;
c. de oppervlakte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 200 m² bedragen, tenzij de bouwhoogte van een gebouw of een overkapping minder dan 5,00 m bedraagt, in welk geval de oppervlakte van een gebouw of een overkapping ten hoogste 500 m² zal bedragen;
d. de goothoogte van de gebouwen of overkappingen zal ten hoogste 3,00 m bedragen;
e. de bouwhoogte van de gebouwen of overkappingen zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
f. de dakhelling van de gebouwen of overkappingen zal ten hoogste 60° bedragen.

36.2.2. Bouwwerken in lid 36.1 onder c

Voor het bouwen van de in lid 36.1 onder c genoemde bouwwerken gelden de volgende regels:

a. het aantal bedrijfswoningen zal per bestemmingsvlak ten hoogste één bedragen, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van wonen - tweede bedrijfswoning", in welk geval het aantal bedrijfswoningen ten hoogste twee zal bedragen;
b. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
c. de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 1,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
d. de maatvoering van een bouwwerk zal voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een gebouw	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw	gezamen-lijk	max.	min.	max.	max.
Bedrijfswoning	150 m²#	-	3,50	25	60	9,00
Aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,00	-	60	-**

\# tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de maximale oppervlakte ten hoogste de bestaande oppervlakte zal bedragen

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

36.2.3. Groepsaccommodaties

Voor het bouwen van groepsaccommodaties gelden de volgende regels:

a. het aantal groepsaccommodaties zal per aangeduid gebied ten hoogste één bedragen, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van recreatie - twee groepsaccommodaties", in welk geval het aantal groepsaccommodaties ten hoogste twee zal bedragen;
b. de oppervlakte van een groepsaccommodatie zal ten hoogste 350 m² bedragen;
c. de goothoogte van de gebouwen of overkappingen zal ten hoogste 3,00 m bedragen;
d. de bouwhoogte van de gebouwen of overkappingen zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
e. de dakhelling van de gebouwen of overkappingen zal ten hoogste 60° bedragen.

36.2.4. Stacaravans

Voor het plaatsen van stacaravans en naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens gelden de volgende regels:

a. de oppervlakte van een stacaravan of een naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomen zal ten hoogste 50 m² bedragen;
b. de bouwhoogte van een stacaravan of een naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomen zal ten hoogste 3,50 m bedragen;
c. de onderlinge afstand tussen stacaravans of naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens zal ten minste 3,00 m bedragen.

36.2.5. Chalets

Voor het plaatsen van chalets gelden de volgende regels:

a. de oppervlakte van een chalet zal ten hoogste 70 m² bedragen;
b. de bouwhoogte van een chalet zal ten hoogste 3,80 m bedragen;
c. de onderlinge afstand tussen chalets zal ten minste 6,00 m bedragen.

36.2.6. Bergingen bij stacaravans en chalets

Voor het bouwen van bergingen bij stacaravans, chalets en naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens gelden de volgende regels:

a. per stacaravan, chalet of een naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomen zal ten hoogste één berging worden gebouwd;
b. de oppervlakte van een berging zal ten hoogste 6,00 m² bedragen;
c. de bouwhoogte van een berging zal ten hoogste 2,50 m bedragen;
d. de dakhelling van een berging zal ten hoogste 25° bedragen.

36.2.7. Trekkershutten en tenthuisjes

Voor het plaatsen van trekkershutten en tenthuisjes gelden de volgende regels:

a. de oppervlakte van een trekkershut of een tenthuisje zal ten hoogste 30 m² bedragen;
b. de bouwhoogte van een trekkershut of een tenthuisje zal ten hoogste 3,50 m bedragen.

36.2.8. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van de bedrijfswoning(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
a. de bouwhoogte van een antennemast, ter plaatse van de aanduiding "antennemast", zal ten hoogste de bestaande bouwhoogte bedragen;
b. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
c. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

36.3. Specifieke nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de situering van bouwwerken ten behoeve van een concentratie en bundeling van bouwwerken genoemd in lid 36.1 onder b en c.

36.4. Afwijken van de Bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- het bepaalde in lid 36.2.2 onder b in die zin dat een tweede bedrijfswoning met de daarbijbehorende aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen, wordt gebouwd, mits:
  1. de oppervlakte van het bestemmingsvlak minimaal 3,5 hectare bedraagt;
  2. de overige regels van lid 36.2.2 van overeenkomstige toepassing zijn;
  3. de oppervlakte van de bedrijfswoning ten hoogste 150 m² zal bedragen;
  4. er nog niet eerder een tweede bedrijfswoning is gebouwd;
  5. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

36.5. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van kampeermiddelen en bouwwerken, met uitzondering van de bedrijfswoning en aan- en uitbouwen bij de bedrijfswoning, voor permanente bewoning;
b. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
   3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
c. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één woning ontstaat;
d. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen bij een bedrijfswoning voor bewoning;
e. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
f. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
g. het gebruik van een bedrijfswoning, inclusief de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen ten behoeve van bed and breakfast;
h. het gebruik van bouwwerken voor horecadoeleinden, anders dan ondergeschikte lichte horeca;
i. het verwijderen van terrein afschermende beplanting, anders dan in de vorm van normaal onderhoud;
j. het gebruik van gronden voor meer standplaatsen voor kampeermiddelen dan het op de verbeelding per bestemmingsvlak aangegeven maximum aantal standplaatsen, voorzover ter plaatse van de aanduiding "maximum aantal standplaatsen voor kampeermiddelen";
k. het gebruik van de gronden en bouwwerken voor detailhandelsdoeleinden anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend.

36.6. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 36.5 onder d in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 36.5 onder e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 36.5 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;

4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 36.5 onder g in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

e. het bepaalde in lid 36.5 onder i in die zin dat terrein afschermende beplanting wordt verwijderd, mits:
   1. de verwijdering uitsluitend noodzakelijk is ten behoeve van de realisatie van een goede ontsluiting van het recreatieterrein, dan wel noodzakelijk is als gevolg van een herinrichting van de plaatsing van de kampeermiddelen;
   2. de verwijdering incidenteel plaatsheeft en geen onevenredige afbreuk doet aan de afschermende werking van de beplanting van het recreatieterrein ten opzichte van het omringende landschap;
   3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de landschappelijke, de natuurlijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

36.7. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

36.7.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke gebouwen, voor zover voorzien van de aanduiding "karakteristiek";
b. het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

36.7.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 36.7.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

36.7.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

36.8. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

a. de aanduiding "maximum aantal standplaatsen voor kampeermiddelen" ten behoeve van het vergroten van het maximum aantal standplaatsen voor kampeermiddelen wordt aangepast, mits:
   1. het nieuwe maximum aantal standplaatsen voor kampeermiddelen op de verbeelding wordt aangebracht;
   2. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landsch appelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. de bestemming 'Recreatie - 1' wordt gewijzigd in de bestemming 'Recreatie - 3', mits:
   1. deze wijzigingsbevoegdheid uitsluitend wordt toegepast voor kampeerterreinen met een oppervlakte groter dan 5 hectare;
   2. ten hoogste 1/3 deel van het bestemmingsvlak, zoals dat aanwezig was ten tijde van het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan, wordt voorzien van de bestemming 'Recreatie - 3';
   3. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 38 van overeenkomstige toepassing zijn;

4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
5. het nieuwe terrein complexmatig wordt beheerd en geëxploiteerd;
6. met de vormgeving en inrichting van het recreatieterrein wordt voldaan aan hetgeen is gesteld in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landsch appelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 37: Recreatie - 2

37.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Recreatie - 2' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. standplaatsen voor kampeermiddelen, niet zijnde stacaravans, chalets, en naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens;
b. standplaatsen voor kampeermiddelen, niet zijnde stacaravans, chalets, en naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens op natuurkampeerterreinen, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van recreatie - natuurkampeerterrein";
c. standplaatsen voor kampeermiddelen, niet zijnde stacaravans, chalets, en naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens in combinatie met manege-activiteiten, huifkarverhuur en een groepsaccommodatie, ter plaatse van de aanduidingen "manege", "specifieke vorm van bedrijf - huifkarverhuur" en "specifieke vorm van recreatie - groepsaccommodatie";
d. gebouwen en overkappingen ten behoeve van onderhoud, beheer en dienstverlening en sanitaire voorzieningen;
e. een bedrijfswoning, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een bedrijfswoning, al dan niet in combinatie met ruimten ten behoeve van beheer en dienstverlening, en ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "bedrijfswoning";
f. trekkershutten en tenthuisjes;
g. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijke waarden;

en mede bestemd voor:

h. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
i. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";
j. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";

met daaraan ondergeschikt:

k. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

l. terreinen;
m. beplanting en bebossing;
n. wegen en paden;
o. parkeervoorzieningen;
p. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
q. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

37.2. Bouwregels

37.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 37.1 onder d genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak zal ten hoogste één gebouw of overkapping worden gebouwd;
b. de oppervlakte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 25 m² bedragen, tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de oppervlakte ten hoogste de bestaande oppervlakte zal bedragen;
c. de goothoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 3,50 m bedragen;
d. de bouwhoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 6,00 m bedragen.

37.2.2. Bouwwerken in lid 37.1 onder e

Voor het bouwen van de in lid 37.1 onder e genoemde bouwwerken gelden de volgende regels:

a. het aantal bedrijfswoningen zal ter plaatse van de aanduiding "bedrijfswoning" ten hoogste één bedragen;
b. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
c. de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 1,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
d. de maatvoering van een bouwwerk zal voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een gebouw	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw	gezamen-lijk	max.	min.	max.	max.
Bedrijfswoning	150 m²#	-	3,50	25	60	9,00
Aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,00	-	60	-**

\# tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de maximale oppervlakte ten hoogste de bestaande oppervlakte zal bedragen

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

37.2.3. Trekkershutten en tenthuisjes

Voor het plaatsen van trekkershutten en tenthuisjes gelden de volgende regels:

a. het aantal trekkershutten en/of tenthuisjes zal per kampeerterrein ten hoogste 5 bedragen;
b. de oppervlakte van een trekkershut of een tenthuisje zal ten hoogste 30 m² bedragen;
c. de bouwhoogte van een trekkershut of een tenthuisje zal ten hoogste 3,50 m bedragen.

37.2.4. Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van terreinafscheidingen zal ten hoogste 2,00 m bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

37.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van de gronden als standplaats voor stacaravans, chalets, en naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens;
b. het gebruik van gebouwen ten behoeve van onderhoud, beheer en dienstverlening en sanitaire voorzieningen voor (recreatieve) bewoning;
c. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
    1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
    2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
    3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
    4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
d. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één bedrijfswoning ontstaat, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van wonen - twee woningen" in welk geval twee bedrijswoningen zijn toegestaan;
e. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen bij een bedrijfswoning voor bewoning;
f. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
g. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
h. het gebruik van een bedrijfswoning, inclusief de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen ten behoeve van bed and breakfast;

i. het verwijderen van terrein afschermende beplanting, anders dan in de vorm van normaal onderhoud;
j. het gebruik van gronden voor meer standplaatsen voor kampeermiddelen dan het op de verbeelding per bestemmingsvlak aangegeven maximum aantal standplaatsen, voorzover ter plaatse van de aanduiding "maximum aantal standplaatsen voor kampeermiddelen".

37.4. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 37.3 onder e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 37.3 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 37.3 onder g in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van

de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 37.3 onder h in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

e. het bepaalde in lid 37.3 onder i in die zin dat terrein afschermende beplanting wordt verwijderd, mits:
   1. de verwijdering uitsluitend noodzakelijk is ten behoeve van de realisatie van een goede ontsluiting van het recreatieterrein, dan wel noodzakelijk is als gevolg van een herinrichting van de plaatsing van de kampeermiddelen;
   2. de verwijdering incidenteel plaatsheeft en geen onevenredige afbreuk doet aan de afschermende werking van de beplanting van het recreatieterrein ten opzichte van het omringende landschap;
   3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de landschappelijke, de natuurlijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

37.5. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

37.5.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen;
b. het ontgronden, egaliseren en/of afgraven van gronden;
c. het aanplanten, kappen en/of rooien van bomen en/of houtgewas.

37.5.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 37.5.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

37.5.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden.

37.6. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

a. de aanduiding "maximum aantal standplaatsen voor kampeermiddelen" ten behoeve van het vergroten van het maximum aantal standplaatsen voor kampeermiddelen wordt aangepast, mits:
   1. het nieuwe maximum aantal standplaatsen voor kampeermiddelen op de verbeelding wordt aangebracht;
   2. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landsch appelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. de bestemming 'Recreatie - 2' wordt gewijzigd in de bestemming 'Recreatie - 1', mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 36 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   3. op het nieuwe terrein sprake is van bedrijfsmatige exploitatie;
   4. met de vormgeving en inrichting van het recreatieterrein wordt voldaan aan hetgeen is gesteld in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   5. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 38: Recreatie - 3

38.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Recreatie - 3' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. recreatiewoningen, inclusief aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en aangebouwde overkappingen;
b. vrijstaande bijgebouwen bij recreatiewoningen;
c. gebouwen en overkappingen ten behoeve van beheer en dienstverlening, horeca en onderhoud;
d. een bedrijfswoning, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij bedrijfswoningen, al dan niet in combinatie met ruimten ten behoeve van beheer en dienstverlening, en ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang, ter plaatse van de aanduiding "bedrijfswoning";
e. standplaatsen voor kampeermiddelen, waaronder stacaravans, en naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens;
f. chalets;
g. bergingen bij stacaravans, chalets en naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens;
h. trekkershutten en tenthuisjes;
i. een groepsaccommodatie, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van recreatie - groepsaccommodatie";
j. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;

en mede bestemd voor:

k. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
l. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";

met daaraan ondergeschikt:

m. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

n. tuinen, erven en terreinen;
o. sport- en speelterreinen;
p. parkeervoorzieningen;
q. beplanting en bebossing;
r. wegen en paden;
s. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
t. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

38.2. Bouwregels

38.2.1. Bouwwerken in lid 38.1 onder a

Voor het bouwen van de in lid 38.1 onder a genoemde bouwwerken gelden de volgende regels:

a. de gezamenlijke oppervlakte van een recreatiewoning, de aan- of uitbouwen, de aangebouwde bijgebouwen of de aangebouwde overkappingen zal ten hoogste 100 m² bedragen;
b. de goothoogte van een recreatiewoning, de aan- of uitbouwen, de aangebouwde bijgebouwen of de aangebouwde overkappingen, zal ten hoogste 3,00 m bedragen;
c. de dakhelling van een recreatiewoning, de aan- of uitbouwen, de aangebouwde bijgebouwen of de aangebouwde overkappingen, zal ten hoogste 60° bedragen;
d. de bouwhoogte van een recreatiewoning, de aan- of uitbouwen, de aangebouwde bijgebouwen of de aangebouwde overkappingen, zal ten hoogste 7,00 m bedragen;
e. de onderlinge afstand tussen recreatiewoningen zal ten minste 10,00 m bedragen;
f. het maximum aantal recreatiewoningen zal ten hoogste het bestaande aantal bedragen bedragen, tenzij:
    1. ter plaatse van de aanduiding "recreatiewoning", in welk geval per aanduiding ten hoogste één recreatiewoning zal worden gebouwd;
    2. ter plaatse van de aanduiding "maximum aantal recreatiewoningen", in welk geval het maximum aantal recreatiewoningen ten hoogste het binnen het bestemmingsvlak op de verbeelding aangegeven aantal zal bedragen.

38.2.2. Vrijstaande bijgebouwen

Voor het bouwen van vrijstaande bijgebouwen bij recreatiewoningen gelden de volgende regels:

a. per recreatiewoning zal ten hoogste één vrijstaand bijgebouw worden gebouwd;
b. de oppervlakte van een vrijstaand bijgebouw zal ten hoogste 10,00 m² bedragen;
c. de bouwhoogte van een vrijstaand bijgebouw zal ten hoogste 3,00 m bedragen.

38.2.3. Bouwwerken in lid 38.1 onder c

Voor het bouwen van de in lid 38.1 onder c genoemde bouwwerken gelden de volgende regels:

a. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal ten hoogste 100 m² bedragen;
b. de goothoogte van de gebouwen of overkappingen zal ten hoogste 3,00 m bedragen;
c. de dakhelling van de gebouwen of overkappingen, zal ten hoogste 60° bedragen.

38.2.4. Bouwwerken in lid 38.1 onder d

Voor het bouwen van de in lid 38.1 onder d genoemde bouwwerken gelden de volgende regels:

a. het aantal bedrijfswoningen zal per aangeduid gebied ten hoogste één bedragen;
b. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
c. de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 1,00 m achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
d. de maatvoering van een bouwwerk zal voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een gebouw	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
Bedrijfswoning	150 m²	-	3,50	25	60	9,00
Aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,00	-	60	-

38.2.5. Stacaravans

Voor het plaatsen van stacaravans en naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens gelden de volgende regels:

a. de oppervlakte van een stacaravan of een naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomen zal ten hoogste 50 m² bedragen;
b. de bouwhoogte van een stacaravan of een naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomen zal ten hoogste 3,50 m bedragen;
c. de onderlinge afstand tussen stacaravans of naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens zal ten minste 3,00 m bedragen.

38.2.6. Chalets

Voor het plaatsen van chalets gelden de volgende regels:

a. de oppervlakte van een chalet zal ten hoogste 70 m² bedragen;
b. de bouwhoogte van een chalet zal ten hoogste 3,80 m bedragen;
c. de onderlinge afstand tussen chalets zal ten minste 6,00 m bedragen.

38.2.7. Bergingen bij stacaravans en chalets

Voor het bouwen van bergingen bij stacaravans, chalets en naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens gelden de volgende regels:

a. per stacaravan, chalet of een naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomen zal ten hoogste één berging worden gebouwd;

b. de oppervlakte van een berging zal ten hoogste 6,00 m² bedragen;
c. de bouwhoogte van een berging zal ten hoogste 2,50 m bedragen;
d. de dakhelling van een berging zal ten hoogste 25° bedragen.

38.2.8. Trekkershutten en tenthuisjes

Voor het plaatsen van trekkershutten en tenthuisjes gelden de volgende regels:

a. het aantal trekkershutten en/of tenthuisjes zal per kampeerterrein ten hoogste 5 bedragen, waarbij ten behoeve van de plaatsing daarvan evenveel standplaatsen voor kampeermiddelen moeten worden ingeleverd;
b. de oppervlakte van een trekkershut of een tenthuisje zal ten hoogste 30 m² bedragen;
c. de bouwhoogte van een trekkershut of een tenthuisje zal ten hoogste 3,50 m bedragen.

38.2.9. Groepsaccommodaties

Voor het bouwen van groepsaccommodaties gelden de volgende regels:

a. het aantal groepsaccommodaties zal per aangeduid gebied ten hoogste één bedragen;
b. de oppervlakte van een groepsaccommodatie zal ten hoogste 350 m² bedragen;
c. de goothoogte van de gebouwen of overkappingen zal ten hoogste 3,00 m bedragen;
d. de bouwhoogte van de gebouwen of overkappingen zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
e. de dakhelling van de gebouwen of overkappingen zal ten hoogste 60° bedragen.

38.2.10. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van de bedrijfswoning(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

38.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 38.2.1 onder a in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van een recreatiewoning, inclusief de aan- of uitbouwen, de aangebouwde bijgebouwen en de aangebouwde overkappingen wordt vergroot tot ten hoogste 125 m², mits:

1. deze vergunning uitsluitend wordt verleend ten behoeve van het geschikt maken van een recreatiewoning voor gebruik door gehandicapten en/of ouderen die slecht ter been zijn;
2. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld;

b. het bepaalde in lid 38.2.1 onder e in die zin dat recreatiewoningen geschakeld worden gebouwd ten behoeve van de bouw van een groepsonderkomen, mits:
   1. er ten hoogste vijf recreatiewoningen aaneen worden gebouwd;
   2. het recreatiewoningenterrein in overwegende mate ingericht blijft met vrijstaande, individuele recreatiewoningen;
   3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

38.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gebouwen en kampeermiddelen, met uitzondering van bedrijfswoningen, voor permanente bewoning;
b. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
   3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
c. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één woning ontstaat;
d. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen bij een bedrijfswoning voor bewoning;
e. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
f. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
g. het gebruik van een bedrijfswoning, inclusief de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen ten behoeve van bed and breakfast;
h. het gebruik van de gronden en bouwwerken anders dan ten behoeve van een bedrijfsmatige exploitatie;
i. het verwijderen van terreinafschermende beplanting, anders dan in de vorm van normaal onderhoud.

38.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 38.4 onder d in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 38.4 onder e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 38.4 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;

4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 38.4 onder g in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

e. het bepaalde in lid 38.4 onder i in die zin dat terrein afschermende beplanting wordt verwijderd, mits:
   1. de verwijdering uitsluitend noodzakelijk is ten behoeve van de realisatie van een goede ontsluiting van het recreatiewoningenterrein;
   2. de verwijdering incidenteel plaatsheeft en geen onevenredige afbreuk doet aan de afschermende werking van de beplanting van het recreatiewoningenterrein ten opzichte van het omringende landschap;
   3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

38.6. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

38.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

- het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

38.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 38.6.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

38.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

38.7. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen het plan wijzigen in die zin dat:

- het aantal recreatiewoningen wordt vergroot, mits:
  1. voldaan wordt aan de bouwregels in lid 38.2 met betrekking tot de bouw van recreatiewoningen;
  2. het maximum aantal recreatiewoningen op de verbeelding wordt aangegeven;
  3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 39: Recreatie - 4

39.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Recreatie - 4' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. recreatiewoningen, inclusief aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en aangebouwde overkappingen;
b. vrijstaande bijgebouwen bij recreatiewoningen;
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van het landschappelijk waardevolle karakter van het recreatieterrein;

en mede bestemd voor:

d. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
e. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";

met daaraan ondergeschikt:

f. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

g. tuinen, erven en terreinen;
h. parkeervoorzieningen;
i. beplanting en bebossing;
j. wegen en paden;
k. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
l. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

39.2. Bouwregels

39.2.1. Bouwwerken in lid 39.1 onder a

Voor het bouwen van de in lid 39.1 onder a genoemde bouwwerken gelden de volgende regels:

a. het aantal recreatiewoningen zal ten hoogste het bestaande aantal bedragen, tenzij ter plaatse van de aanduiding "recreatiewoning", in welk geval per aanduiding ten hoogste één recreatiewoning zal worden gebouwd ;
b. de gezamenlijke oppervlakte van een recreatiewoning al dan niet in combinatie met een aan- of uitbouw, een aangebouwd bijgebouw of een aangebouwde overkapping zal ten hoogste 100 m² bedragen;
c. de goothoogte van een recreatiewoning, de aan- of uitbouwen, de aangebouwde bijgebouwen of de aangebouwde overkappingen, zal ten hoogste 3,00 m bedragen;
d. de dakhelling van een recreatiewoning, de aan- of uitbouwen, de aangebouwde bijgebouwen of de aangebouwde overkappingen, zal ten hoogste 60° bedragen;

e. de bouwhoogte van een recreatiewoning, de aan- of uitbouwen, de aangebouwde bijgebouwen of de aangebouwde overkappingen, zal ten hoogste 7,00 m bedragen, tenzij ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - afwijkende maatvoering" in welk geval de bouwhoogte ten hoogste 3,50 m zal bedragen;
f. er zullen geen vrijstaande overkappingen worden gebouwd.

39.2.2. Vrijstaande bijgebouwen

Voor het bouwen van vrijstaande bijgebouwen bij recreatiewoningen gelden de volgende regels:

a. per recreatiewoning zal ten hoogste één vrijstaand bijgebouw worden gebouwd;
b. de oppervlakte van een vrijstaand bijgebouw zal ten hoogste 10,00 m² bedragen;
c. de bouwhoogte van een vrijstaand bijgebouw zal ten hoogste 3,00 m bedragen.

39.2.3. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van de bedrijfswoning(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

39.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gebouwen voor permanente bewoning;
b. het verwijderen van terrein afschermende beplanting, anders dan in de vorm van normaal onderhoud.

39.4. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- het bepaalde in lid 39.3 onder b in die zin dat terrein afschermende beplanting wordt verwijderd, mits:
  1. de verwijdering uitsluitend noodzakelijk is ten behoeve van de realisatie van een goede ontsluiting van het recreatiewoningenterrein;
  2. de verwijdering incidenteel plaatsheeft en geen onevenredige afbreuk doet aan de afschermende werking van de beplanting van het recreatiewoningenterrein ten opzichte van het omringende landschap;

3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

39.5. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

39.5.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen;
b. het ontgronden, egaliseren en/of afgraven van gronden;
c. het aanplanten, kappen en/of rooien van bomen en/of houtgewas.

39.5.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 39.5.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

39.5.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het landschappelijk waardevolle karakter van het recreatieterrein en de landschappelijke inpassing van de recreatiewoningen.

Artikel 40: Recreatie - 5

40.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Recreatie - 5' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bedrijfsgebouwen en overkappingen, alsmede gebouwen ten behoeve van onderhoud en sanitaire voorzieningen, ten behoeve van de verblijfsrecreatie in de vorm van groepsaccommodaties en naar de aard daarmee gelijk te stellen verblijfsrecreatieve voorzieningen al dan niet in combinatie met sociaal - culturele doeleinden en horeca;
b. bedrijfswoningen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij bedrijfswoningen, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang;
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;
d. een kampeerterrein, ter plaatse van de aanduiding "kampeerterrein";
e. het plaatsen van tenten, ter plaatse van de aanduiding "verblijfsrecreatie";

waarbij, indien de gronden op de kaart zijn voorzien van de aanduiding "karakteristiek", de instandhouding van de bestaande karakteristieke hoofdvorm wordt nagestreefd;

en mede bestemd voor:

f. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
g. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";
h. de bescherming van de functie van de in het aanliggende gebied gesitueerde molen als werktuig en zijn waarde als landschapsbepalend element, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - molenbiotoop';

met daaraan ondergeschikt:

i. kleinschalige duurzame energiewinning;
j. wegen en paden;
k. water;

met de daarbijbehorende:

l. tuinen, erven en terreinen;
m. parkeervoorzieningen;
n. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

40.2. Bouwregels

40.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 40.1 onder a t/m c genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van de ter plaatse gevestigde groepsaccommodatie of naar de aard daarmee gelijk te stellen voorziening worden gebouwd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak;
c. de gevellengte van een gebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;
d. het aantal bedrijfswoningen zal ten hoogste één per bestemmingsvlak bedragen, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding "bedrijfswoning uitgesloten";
e. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
f. de bedrijfsgebouwen en overkappingen en de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 3,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
g. de maatvoering van een gebouw of een overkapping zal voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw of overkapping	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
bedrijfsgebouw, waaronder een overkapping	-	500 m²*	4,50	20	60	12,00
bedrijfswoning	150 m²*	-	3,50	25	60	9,00
aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,50	-	60	-**

* tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de (gezamenlijke) oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen of een bedrijfswoning ten hoogste de bestaande (gezamenlijke) oppervlakte zal bedragen

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

40.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van de bedrijfswoning(en) of bedrijfsgebouw(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

40.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- het bepaalde in lid 40.2.1 onder b in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
  1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 500 m² zal bedragen;
  2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

40.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
   3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
b. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
c. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
d. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één woning ontstaat;
e. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
f. het gebruik van een bedrijfswoning, inclusief de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen ten behoeve van bed and breakfast;

g. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van het kamperen, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding "kampeerterrein", in welk geval ten hoogste 10 kampeermiddelen mogen worden geplaatst in de periode van 15 maart tot 1 november;
h. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel, anders dan productiegebonden detailhandel;
i. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van horecadoeleinden, indien de gezamenlijke horecavloeroppervlakte groter is dan 100 m² en de horecavoorziening niet ten dienste staat van de groepsaccommodatie of de naar de aard daarmee gelijk te stellen voorziening;
j. het gebruik van gronden en bouwwerken ter plaatse van de aanduiding "verblijfsrecreatie" voor meer dan vijf tenten.

40.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 40.4 onder b in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 40.4 onder c in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;

6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 40.4 onder e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 40.4 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

40.6. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

40.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke gebouwen, voor zover voorzien van de aanduiding "karakteristiek";
b. het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

40.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 40.6.1 is niet van toepassing op werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

40.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

Artikel 41: Recreatie - Recreatiewoningen

41.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Recreatie - Recreatiewoningen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. recreatiewoningen;
b. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een recreatiewoning;

en mede bestemd voor:

c. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
d. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";
e. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";

met daaraan ondergeschikt:

f. kleinschalige duurzame energiewinning;
g. wegen en paden;
h. water;

met de daarbijbehorende:

i. tuinen, erven en terreinen;
j. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

41.2. Bouwregels

41.2.1. Recreatiewoningen

Voor het bouwen van recreatiewoningen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak zal ten hoogste één recreatiewoning worden gebouwd;
b. de oppervlakte van een recreatiewoning zal ten hoogste 100 m² bedragen, tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de oppervlakte van een recreatiewoning ten hoogste de bestaande oppervlakte zal bedragen;
c. de goothoogte van een recreatiewoning zal ten hoogste 3,00 m bedragen;
d. de bouwhoogte van een recreatiewoning zal ten hoogste 7,00 m bedragen;
e. de dakhelling van een recreatiewoning zal ten minste 25° en ten hoogste 60° bedragen;
f. er mogen geen dakkapellen, serres en/of erkers op of aan een recreatiewoning worden gebouwd.

41.2.2. Aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een recreatiewoning

Voor het bouwen van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een recreatiewoning gelden de volgende regels:

a. bij een recreatiewoning zal ten hoogste één aan- of uitbouw, bijgebouw of overkapping worden gebouwd;
b. de oppervlakte van een aan- of uitbouw, een bijgebouw of een overkapping zal ten hoogste 10,00 m² bedragen;
c. de bouwhoogte van een aan- of uitbouw, een bijgebouw of een overkapping zal ten hoogste 2,50 m bedragen.

41.2.3. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van de recreatiewoningen ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

41.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van de gronden en bouwwerken voor permanente bewoning;
b. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning.

Artikel 42: Sport - Golfbaan

42.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Sport - Golfbaan' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. een golfbaan;
b. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijke waarden;

met daaraan ondergeschikt:

c. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

d. gebouwen, waaronder overkappingen;
e. terreinen;
f. parkeervoorzieningen;
g. beplanting en bebossing;
h. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
i. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

42.2. Bouwregels

42.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van de ter plaatse gevestigde golfbaan worden gebouwd;
b. de gebouwen en de overkappingen zullen uitsluitend worden gebouwd binnen het ter plaatse aangegeven bouwvlak;
c. de bouwhoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 8,00 m bedragen;
d. de dakhelling van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 60° bedragen.

42.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

42.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van horeca, anders dan in de vorm van een kantine ten behoeve van de ter plaatse uitgeoefende sportactiviteiten.

42.4. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

42.4.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het graven en dempen van sloten;
b. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen;
c. het ontgronden, egaliseren en/of afgraven van gronden;
d. het aanplanten, kappen en/of rooien van bomen en/of houtgewas.

42.4.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 42.4.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

42.4.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan natuurlijke en landschappelijke waarden.

Artikel 43: Sport - Hondensportterrein

43.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Sport - Hondensportterrein' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. een hondensportterrein;
b. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijke waarden;

en mede bestemd voor:

c. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
d. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";

met daaraan ondergeschikt:

e. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

f. gebouwen, waaronder overkappingen;
g. terreinen;
h. parkeervoorzieningen;
i. beplanting en bebossing;
j. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
k. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

43.2. Bouwregels

43.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde hondensportterrein worden gebouwd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en de overkappingen zal ten hoogste 25,00 m² bedragen, tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de gezamenlijke oppervlakte ten hoogste de bestaande oppervlakte zal bedragen;
c. de bouwhoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 6,00 m bedragen;
d. de dakhelling van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 60° bedragen.

43.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

43.3. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

43.3.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen;
b. het ontgronden, egaliseren en/of afgraven van gronden;
c. het aanplanten, kappen en/of rooien van bomen en/of houtgewas.

43.3.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 43.3.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

43.3.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan natuurlijke en landschappelijke waarden.

Artikel 44: Sport - IJsbaan

44.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Sport - IJsbaan' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. een ijsbaan;
b. het agrarisch grondgebruik;
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijke waarden;

en mede bestemd voor:

d. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvlieggebied";

met daaraan ondergeschikt:

e. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

f. gebouwen, waaronder overkappingen;
g. terreinen;
h. parkeervoorzieningen;
i. beplanting en bebossing;
j. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
k. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

44.2. Bouwregels

44.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van de ter plaatse gevestigde ijsbaan worden gebouwd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en de overkappingen zal ten hoogste 50,00 m² bedragen, tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de gezamenlijke oppervlakte ten hoogste de bestaande oppervlakte zal bedragen;
c. de bouwhoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 6,00 m bedragen;
d. de dakhelling van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 60° bedragen.

44.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen;

b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

44.3. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

44.3.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen;
b. het ontgronden, egaliseren en/of afgraven van gronden;
c. het aanplanten, kappen en/of rooien van bomen en/of houtgewas.

44.3.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 44.3.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

44.3.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan natuurlijke en landschappelijke waarden.

Artikel 45: Sport - Manege

45.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Sport - Manege' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van een manege;
b. bedrijfswoningen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij bedrijfswoningen, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang;
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;

en mede bestemd voor:

d. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';

met daaraan ondergeschikt:

e. kleinschalige duurzame energiewinning;
f. evenementen binnen de bedrijfsgebouwen;
g. wegen en paden;
h. water;

met de daarbijbehorende:

i. tuinen, erven en terreinen;
j. parkeervoorzieningen;
k. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

45.2. Bouwregels

45.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 45.1 onder a t/m c genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van de ter plaatse gevestigde manege worden gebouwd, waarbij deze bouwregels eveneens van toepassing zijn voor functies die na afwijken van de gebruiksregels aan de manege zijn toegevoegd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak;
c. de gevellengte van een gebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;
d. het aantal bedrijfswoningen zal ten hoogste één per bestemmingsvlak bedragen, tenzij de gronden ter plaatse zijn voorzien van de aanduiding "bedrijfswoning uitgesloten";
e. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;

f. de bedrijfsgebouwen en overkappingen en de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 3,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
g. de maatvoering van een gebouw of een overkapping zal voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw of overkapping	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
bedrijfsgebouw, waaronder een overkapping	500 m²	2500 m²*	4,50	20	60	12,00
bedrijfswoning	150 m²*	-	3,50	25	60	9,00
aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,50	-	60	-**

* tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de (gezamenlijke) oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen of een bedrijfswoning ten hoogste de bestaande (gezamenlijke) oppervlakte zal bedragen

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

45.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van de bedrijfswoning(en) of bedrijfsgebouw(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

45.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 45.2.1 onder b in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. het bepaalde in lid 45.2.1 onder g in die zin dat een bedrijfsgebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

45.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
   3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
b. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
c. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
d. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één woning ontstaat;
e. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
f. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden;
g. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel, anders dan productiegebonden detailhandel;
h. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van horecadoeleinden, indien de gezamenlijke horecavloeroppervlakte groter is dan 100 m².

45.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 45.4 onder b en f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning al dan niet in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 45.4 onder c in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 45.4 onder e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;

4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 45.4 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

45.6. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

45.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

- het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

45.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 45.6.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

45.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;

b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

45.7. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

- de bestemming 'Sport - Manege' wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen' al dan niet in combinatie met een gedeeltelijke wijziging in de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2', mits:
  1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 en/of artikel 3 of 4 van overeenkomstige toepassing zijn;
  2. het bestemmingsvlak 'Wonen' wordt afgestemd op de feitelijke situatie en eventueel buiten het bestemmingsvlak 'Wonen' liggende gronden worden voorzien van de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2';
  3. de manegeactiviteiten ter plaatse zijn beëindigd;
  4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
  5. de woonfunctie ondergebracht wordt in de voormalige bedrijfswoning;
  6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 46: Sport - Sporthal

46.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Sport - Sporthal' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van een sporthal;

met daaraan ondergeschikt:
b. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:
c. terreinen;
d. parkeervoorzieningen;
e. beplanting en bebossing;
f. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
g. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

46.2. Bouwregels

46.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:
a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van de ter plaatse gevestigde sporthal worden gebouwd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak, met een gezamenlijke oppervlakte van ten hoogste 2500 m²;
c. de oppervlakte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 500 m² bedragen;
d. de bouwhoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 8,00 m bedragen;
e. de dakhelling van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 60° bedragen.

46.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:
a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

46.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 46.2.1 onder b in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. het bepaalde in lid 46.2.1 onder c in die zin dat een gebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

46.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van horeca anders dan in ondergeschikte mate ten dienste van de sporthal.

Artikel 47: Sport - Sportvelden

47.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Sport - Sportvelden' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. sportvelden ten behoeve van doeleinden van sport, spel en ontspanning en scouting;
b. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijke waarden;
c. een antennemast, ter plaatse van de aanduiding "antennemast";

en mede bestemd voor:

d. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvlieggebied";

met daaraan ondergeschikt:

e. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

f. gebouwen, waaronder overkappingen;
g. terreinen;
h. parkeervoorzieningen;
i. beplanting en bebossing;
j. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
k. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

47.2. Bouwregels

47.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde sportveld worden gebouwd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en de overkappingen zal ten hoogste 2500 m² bedragen, tenzij ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - afwijkende maatvoering", in welk geval de gezamenlijke oppervlakte ten hoogste de bestaande oppervlakte zal bedragen;
c. de bouwhoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 8,00 m bedragen;
d. de dakhelling van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 60° bedragen.

47.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen;
a. de bouwhoogte van een antennemast, ter plaatse van de aanduiding "antennemast", zal ten hoogste de bestaande bouwhoogte bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
c. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

47.3. Specifieke nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen specifieke nadere eisen stellen aan de situering van bouwwerken ten behoeve van een goede inpassing in het omgevingsbeeld en rekening houdend met de cultuurhistorische waarden.

47.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van horeca, anders dan in de vorm van een kantine ten behoeve van de ter plaatse uitgeoefende sportactiviteiten.

47.5. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

47.5.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het graven en dempen van sloten;
b. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen;
c. het ontgronden, egaliseren en/of afgraven van gronden;
d. het aanplanten, kappen en/of rooien van bomen en/of houtgewas.

47.5.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 47.5.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

47.5.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan natuurlijke en landschappelijke waarden.

Artikel 48: Sport - Verenigingsgebouw

48.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Sport - Verenigingsgebouw' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van een verenigingsgebouw voor de scouting;

met daaraan ondergeschikt:

b. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

c. terreinen;
d. parkeervoorzieningen;
e. beplanting en bebossing;
f. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
g. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

48.2. Bouwregels

48.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van de ter plaatse gevestigde verenigingsgebouw worden gebouwd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak met een maximum van 150 m²;
c. de bouwhoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 6,00 m bedragen;
d. de dakhelling van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 60° bedragen.

48.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.'

48.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van horeca anders dan in ondergeschikte mate ten dienste van het verenigingsgebouw.

Artikel 49: Sport - Zwembad

49.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Sport - Zwembad' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. een zwembad;
b. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijke waarden;

en mede bestemd voor:

c. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
d. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";

met daaraan ondergeschikt:

e. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

f. gebouwen, waaronder overkappingen;
g. terreinen;
h. parkeervoorzieningen;
i. beplanting en bebossing;
j. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
k. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

49.2. Bouwregels

49.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde zwembad worden gebouwd;
b. de gebouwen en de overkappingen zullen uitsluitend worden gebouwd binnen de gebieden die zijn voorzien van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - gebouwen";
c. de bouwhoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 8,00 m bedragen;
d. de dakhelling van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 60° bedragen.

49.2.2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van de gebouwen en overkappingen ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

49.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van horeca anders dan in ondergeschikte mate ten dienste van het zwembad.

49.4. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

49.4.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het graven en dempen van sloten;
b. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen;
c. het ontgronden, egaliseren en/of afgraven van gronden;
d. het aanplanten, kappen en/of rooien van bomen en/of houtgewas.

49.4.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 49.4.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

49.4.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan natuurlijke en landschappelijke waarden.

Artikel 50: Verkeer

50.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. (ontsluitings)wegen;
b. paden;
c. bruggen, dammen en/of duikers;
d. sloten, bermen en beplanting;
e. parkeervoorzieningen;
f. dagrecreatief medegebruik;
g. een verkooppunt van motorbrandstoffen, inclusief lpg, met de daarbij behorende gebouwen en overkappingen ter plaatse van de aanduiding "verkooppunt motorbrandstoffen met lpg";
h. een vulpunt voor lpg, ter plaatse van de aanduiding "vulpunt lpg";
i. een opslag voor lpg, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf - opslag lpg";
j. een afleverzuil voor lpg, ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - afleverzuil lpg";
k. de winning van organisch materiaal ten behoeve van biobrandstof en/of compostering;
l. een antennemast, ter plaatse van de aanduiding "antennemast";

en mede bestemd voor:

m. het tegengaan van te hoge bebouwing vanwege een straalpad, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - straalpad';
n. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
o. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";
p. het tegengaan van een te hoog veiligheidsrisico van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten vanwege een lpg-installatie, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'veiligheidszone - lpg';
q. het beschermen van het doelmatig en veilig functioneren van de weg, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - weg';
r. het beschermen van het doelmatig en veilig functioneren van de vaarweg, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - vaarweg';
s. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";
t. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied';

u. de bescherming van de functie van de in het aanliggende gebied gesitueerde molen als werktuig en zijn waarde als landschapsbepalend element, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - molenbiotoop';

met daaraan ondergeschikt:
v. kleinschalige duurzame energiewinning;
w. een parkeerterrein, ter plaatse van de aanduiding "parkeerterrein";

met de daarbijbehorende;
x. gebouwen en overkappingen ten behoeve van:
   1. een verkooppunt van motorbrandstoffen;
   2. detailhandel in de bij een verkooppunt behorende accessoires en benodigdheden voor motorvoertuigen, alsmede de bij een verkooppunt gebruikelijke voedings- en genotmiddelen, kranten, tijdschriften, snijbloemen, en dergelijke;

   ter plaatse van de aanduiding "verkooppunt motorbrandstoffen met lpg";
y. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

50.2. Bouwregels

50.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 50.1 onder g genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:
a. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal ten hoogste 150 m² bedragen;
b. de bouwhoogte van een gebouw of een overkapping zal ten hoogste 4,00 m bedragen.

50.2.2. Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:
a. de bouwhoogte van een antennemast, ter plaatse van de aanduiding "antennemast", zal ten hoogste de bestaande bouwhoogte bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, anders dan rechtstreeks ten behoeve van de geleiding, beveiliging en regeling van het verkeer, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

50.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- het bepaalde in lid 50.2.2 in die zin dat de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot 12,00 m, mits:

1. geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de verkeersveiligheid, de landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van nabijgelegen gronden.

50.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het aanleggen van wegen en paden of het anderszins inrichten van het bestemmingsvlak in afwijking van het bestaande profiel van wegen en paden.

50.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- het bepaalde in lid 50.4 in die zin dat wordt afgeweken van het het bestaande profiel, mits:
  1. hierdoor geen wezenlijke verandering in de geluidssituatie optreedt;
  2. de verkeersveiligheid hierdoor niet onevenredig wordt aangetast;
  3. tevens getoetst wordt aan de gevolgen voor de afwikkelingen van het openbaar vervoer.

Artikel 51: Verkeer - Fietspaden

51.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer - Fietspaden' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. fiets- en voetpaden;
b. kaden en dijken;
c. bruggen, dammen en/of duikers;
d. sloten, bermen en beplanting;
e. dagrecreatief medegebruik;
f. defensiedoeleinden, ter plaatse van de aanduiding "militair oefenterrein", waarbij de gronden worden gebruikt voor lichte militaire oefeningen in samenhang met het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijke waarden;

en mede bestemd voor:

g. het tegengaan van te hoge bebouwing vanwege een straalpad, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - straalpad";
h. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvlieggebied";
i. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";
j. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";

met daaraan ondergeschikt:

k. kleinschalige duurzame energiewinning;

met de daarbijbehorende:

l. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

51.2. Bouwregels

51.2.1. Gebouwen en overkappingen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen en overkappingen worden gebouwd.

51.2.2. Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:

- de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, anders dan rechtstreeks ten behoeve van de geleiding, beveiliging en regeling van het verkeer, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

Artikel 52: Water

52.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. kanalen, beken, sloten, vaarten, en daarmee gelijk te stellen waterlopen ten behoeve van de wateraanvoer en -afvoer, de waterberging, de beroeps- en recreatievaart en het behoud van de natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden;

en mede bestemd voor:

b. het tegengaan van te hoge bebouwing vanwege een straalpad, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - straalpad';
c. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
d. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";
e. het beschermen van het doelmatig en veilig functioneren van de vaarweg, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - vaarweg';
f. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied';
g. het tegengaan van een te hoog veiligheidsrisico van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten vanwege een LPG-installatie, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "veiligheidszone - lpg";

met de daarbijbehorende:

h. kaden, dijken en oeverstroken;
i. bruggen, dammen en duikers;
j. sluizen en stuwen;
k. paden;
l. dagrecreatief medegebruik;
m. kleinschalige duurzame energiewinning;
n. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

52.2. Bouwregels

52.2.1. Gebouwen en overkappingen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen en overkappingen worden gebouwd.

52.2.2. Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. er zullen geen steigers of naar de aard daarmee gelijk te stellen aanleggelegenheden worden gebouwd, ter plaatse van de aanduiding "Wro-zone - wijzigingsgebied 1";
b. er zullen geen nieuwe bruggen, dammen en duikers worden gebouwd ten behoeve van een landbouwkundig gebruik;
c. de bouwhoogte van bruggen, niet zijnde bruggen ten behoeve van de ontsluiting van erven, en/of viaducten zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
d. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, anders dan rechtstreeks ten behoeve van de geleiding, beveiliging en regeling van het verkeer, waaronder bruggen ten behoeve van de ontsluiting van erven, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

52.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- het bepaalde in lid 52.2.2 onder b in die zin dat tevens nieuwe bruggen, dammen en/of duikers worden gebouwd ten behoeve van een landbouwkundig gebruik, mits:
  1. de bruggen, dammen of duikers noodzakelijk zijn voor een goed landbouwkundig gebruik van de gronden;
  2. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de cultuurhistorische en archeologische waarden, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

52.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het gebruik van de gronden als ligplaats of aanleggelegenheid voor vaartuigen en/of woonschepen, woonarken of casco's (caissons) die tot woonschip of woonark kunnen worden omgebouwd.

52.5. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

52.5.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

- het aanleggen of aanbrengen van oeverbeschoeiingen of aanlegplaatsen ten behoeve van het recreatief medegebruik.

52.5.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 52.5.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan met een daarvoor benodigde vergunning.

52.5.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en cultuurhistorische waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 53: Water - Waterwinning

53.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Water - Waterwinning' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van een waterwinbedrijf gericht op de drinkwatervoorziening;
b. bedrijfswoningen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij bedrijfswoningen, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep en/of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit;
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;

en mede bestemd voor:

d. het beschermen van het doelmatig en veilig functioneren van de weg, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - weg';
e. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied';
f. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";

met daaraan ondergeschikt:

g. kleinschalige duurzame energiewinning;
h. wegen en paden;
i. water;
j. terreinen voor tijdelijk kamperen, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van recreatie - tijdelijk kampeerterrein";

met de daarbijbehorende:

k. tuinen, erven en terreinen;
l. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

53.2. Bouwregels

53.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 53.1 onder a t/m c genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde waterwinbedrijf worden gebouwd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak;
c. de gevellengte van een gebouw zal ten hoogste 100 m bedragen;
d. het aantal bedrijfswoningen zal ten hoogste één per bestemmingsvlak bedragen;

e. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
f. de bedrijfsgebouwen en overkappingen en de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen ten minste 3,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
g. de maatvoering van een gebouw of een overkapping zal voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw of overkapping	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
bedrijfsgebouw, waaronder een overkapping	500 m²	2500 m²	4,50	20	60	9,00
bedrijfswoning	150 m²	-	3,50	25	60	9,00
aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,50	-	60	-**

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

53.2.2. Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van de bedrijfswoning(en) of bedrijfsgebouw(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

53.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 53.2.1 onder b in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 75% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak zal bedragen, mits:

1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. het bepaalde in lid 53.2.1 onder g in die zin dat een bedrijfsgebouw wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m², mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen ten hoogste 2.500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

53.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
   3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
b. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
c. het gebruik van een bedrijfswoning voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
d. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één woning ontstaat;
e. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
f. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden anders dan ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van recreatie - tijdelijk kampeerterrein" ;
g. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel.

53.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 53.4 onder b en f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 53.4 onder c in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

c. het bepaalde in lid 53.4 onder e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;

6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 53.4 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bedrijfswoning, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een bedrijfswoning wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

53.6. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

53.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

- het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

53.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 53.6.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

53.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

Artikel 54: Wonen

54.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. woonhuizen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen, al dan niet in combinatie met ruimten voor:
   1. een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang;
   2. caravanstalling voorzover de gronden ter plaatse zijn voorzien van de aanduiding "caravanstalling";
   3. een kantoor, ter plaatse van de aanduiding "kantoor";
   4. een reisbureau, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van dienstverlening - reisbureau";
   5. een stotterinstituut, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van maatschappelijk - stotterinstituut";
   6. een kwekerijbedrijf, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - kwekerijbedrijf";
   7. een paardenhouderij en/of een houderij ten behoeve van ander vee, ter plaatse van de aanduiding "paardenhouderij";
   8. een maatschappelijke voorziening, ter plaatse van de aanduiding "maatschappelijk"
b. een antennemast, ter plaatse van de aanduiding "antennemast";
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;

waarbij, indien de gronden op de kaart zijn voorzien van de aanduiding "karakteristiek", de instandhouding van de bestaande karakteristieke hoofdvorm wordt nagestreefd;

en mede bestemd voor:

d. het tegengaan van te hoge bebouwing vanwege een straalpad, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - straalpad';
e. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
f. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";
g. het beschermen van het doelmatig en veilig functioneren van de weg, ter plaatse van de aanduiding 'vrijwaringszone - weg';
h. het beschermen van het doelmatig en veilig functioneren van de vaarweg, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - vaarweg';
i. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";
j. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied';

k. de bescherming van de functie van de in het aanliggende gebied gesitueerde molen als werktuig en zijn waarde als landschapsbepalend element, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - molenbiotoop';

met daaraan ondergeschikt:
l. kleinschalige duurzame energiewinning;
m. wegen en paden;
n. water;

met de daarbijbehorende:
o. tuinen, erven en terreinen;
p. bouwwerken geen gebouwen zijnde.

54.2. Bouwregels

54.2.1. Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:
a. als hoofdgebouw mogen uitsluitend woonhuizen worden gebouwd;
b. per bestemmingsvlak zal ten hoogste één woonhuis worden gebouwd;
c. de afstand van een hoofdgebouw ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
d. de oppervlakte van een hoofdgebouw zal ten hoogste 150 m² bedragen, tenzij de bestaande oppervlakte van een hoofdgebouw meer bedraagt dan 150 m², in welk geval de bestaande oppervlakte van het hoofdgebouw als maximum geldt;
e. de gezamenlijke bedrijfsvloeroppervlakte van gebouwen, die gebruikt wordt voor de in lid 54.1 onder a specifieke aangeduide bedrijvigheid, zal niet meer bedragen dan 100 m², dan wel 500 m² in geval van een paardenhouderij, tenzij de bestaande gezamenlijke oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de bestaande gezamenlijke oppervlakte geldt;
f. de goothoogte van een hoofdgebouw zal ten hoogste 3,50 m bedragen;
g. de bouwhoogte van een hoofdgebouw zal ten hoogste 9,00 m bedragen;
h. de dakhelling van een hoofdgebouw zal ten minste 25° bedragen;
i. de dakhelling van een hoofdgebouw zal ten hoogste 60° bedragen.

54.2.2. Aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:
a. de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen zullen ten minste 3,00 m achter de voorgevel van het hoofdgebouw dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een hoofdgebouw zal ten hoogste 100 m² bedragen;
c. de gezamenlijke oppervlakte van de aan- en uitbouwen, de aangebouwde bijgebouwen en de aangebouwde overkappingen bij een hoofdgebouw zal ten hoogste 75% van de oppervlakte van het hoofdgebouw bedragen;

d. de goothoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten hoogste 3,50 m bedragen;
e. de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van het hoofdgebouw;
f. de dakhelling van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 25° bedragen.
g. de dakhelling van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten hoogste 60° bedragen.

54.2.3. Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van het hoofdgebouw ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van een antennemast, ter plaatse van de aanduiding "antennemast", zal ten hoogste de bestaande bouwhoogte bedragen;
c. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

54.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunnin kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 54.2.2 onder b en c in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte van de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een hoofdgebouw wordt vergroot ten behoeve van de vervanging van landschapsontsierende aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen, mits:
   1. bij vervanging boven de in lid 54.2.2 onder c toegestane 100 m² ten hoogste 50% van de gesaneerde oppervlakte wordt teruggebouwd tot een gezamenlijke oppervlakte van ten hoogste 250 m²;
   2. met de vervanging de gezamenlijke oppervlakte van de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een hoofdgebouw ten hoogste 350 m² zal bedragen;
   3. de vervanging bijdraagt aan een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, het bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 54.2.2 onder e in die zin dat de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping minder dan 1,00 m lager dan de bouwhoogte van het hoofdgebouw bedraagt, mits:
   1. deze afwijking uitsluitend wordt toegepast, indien dit vanuit de cultuurhistorische waarden van de bebouwing wenselijk is;

2. de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping ten hoogste de bouwhoogte van het hoofdgebouw zal bedragen;
3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 54.2.2 onder g in die zin dat aan- en uitbouwen tot ten hoogste 30% van de oppervlakte van het hoofdgebouw worden voorzien van een plat dak, mits:
   1. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie en het straat- en bebouwingsbeeld.

54.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gedeelten van een hoofdgebouw, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw bij het hoofdgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:

   het beroep of het bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van het woonhuis, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   1. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van het hoofdgebouw, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
   2. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   3. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;

b. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
c. het gebruik van een woonhuis voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
d. het gebruik van een woonhuis voor meer dan één woning, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van wonen - twee woningen" of "specifieke vorm van wonen - drie woningen";
e. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
f. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
g. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel, anders dan productiegebonden detailhandel;
h. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van horecadoeleinden;
i. het gebruik van bouwwerken ten behoeve van een paardenhouderij of een houderij voor ander vee, indien de gezamenlijke bedrijfsvloeroppervlakte groter is dan 500 m²;
j. het gebruik van gronden ten behoeve van de aanleg van een paardrijdbak met de daarbijbehorende bouwwerken, anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;

k. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van agrarische bedrijfsactiviteiten, met uitzondering van de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - kwekerijbedrijf".

54.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 53.4 onder b en f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een woonhuis wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 100 m² bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 53.4 onder c in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van het woonhuis, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen het woonhuis, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een woonhuis wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 100 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 53.4 onder e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van het woonhuis, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;

2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen het woonhuis, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een woonhuis wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 100 m² bedraagt;
6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 53.4 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen het woonhuis, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van het woonhuis, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een woonhuis wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 100 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

e. het bepaalde in lid 54.4 onder j in die zin dat gronden, voorzover gelegen binnen het bestemmingsvlak, worden gebruikt voor de aanleg van een paardrijdbak ten behoeve van het eigen hobbymatige gebruik met de daarbijbehorende bouwwerken, mits:
   1. er vanwege de paardrijdbak geen onevenredige hinder (geur, geluid, licht en stof) wordt veroorzaakt voor nabijgelegen woningen van derden ;
   2. er geen onevenredige verstoring van het bodemarchief wordt veroorzaakt;
   3. er sprake is van een goede inpassing in het landschap overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   4. de bouwhoogte van lichtmasten ten behoeve van verlichting bij een paardrijdbak en overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, respectievelijk ten hoogste 5,00 m en 3,00 m bedragen.

54.6. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

54.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke gebouwen, voor zover voorzien van de aanduiding "karakteristiek";
b. het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

54.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 54.6.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

54.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

54.7. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in die zin dat:

- de aanduiding "paardenhouderij" wordt aangebracht, mits:
  1. de gezamenlijke oppervlakte aan aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkapping bij een woonhuis ten hoogste 500 m² zal bedragen;
  2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bedrijfskavel en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
  3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden.

Artikel 55: Wonen - Landgoed

55.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen - Landgoed' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. een woonhuis met allure, aan- en uitbouwen, (bij)gebouwen en overkappingen ten behoeve van het woonhuis, al dan niet in combinatie met ruimte voor een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, kinderopvang en/of sociaal-culturele doeleinden;
b. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke, cultuurhistorische, archeologische en natuurlijke waarden;

met daaraan ondergeschikt:

c. kleinschalige duurzame energiewinning;
d. agrarisch medegebruik;
e. dagrecreatief medegebruik;

met de daarbijbehorende:

f. tuinen, erven en terreinen;
g. wegen en paden;
h. parkeervoorzieningen
i. beplanting en bebossing;
j. sloten en naar de aard daarmee gelijk te stellen waterlopen;
k. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

55.2. Bouwregels

55.2.1. Gebouwen

Voor het bouwen van de in lid 55.1 onder a genoemde gebouwen gelden de volgende regels:

- de maatvoering van een gebouw zal per op de kaart aangegeven gebied voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een gebouw	Gezamenlijke oppervlakte in m²	Goothoogte in m		Dakhelling in °	
		Min.	Max.	Min.	Max.
Wonen	1.500	6,00	9,00	15	60
Aan- of uitbouw, bijgebouw of overkapping	150	-	3,00	-	60

55.2.2. Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van het hoofdgebouw ten hoogste 2,00 m zal bedragen, waarbij de bouwhoogte van incidentele verhogingen ten hoogste 5,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
c. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

55.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gedeelten van een hoofdgebouw, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw bij het hoofdgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
    1. het beroep of het bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van het woonhuis, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
    2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van het hoofdgebouw, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
    3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
    4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
b. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
c. het gebruik van een woonhuis voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
d. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
e. het gebruik van een woonhuis voor meer dan twee woningen;
f. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
g. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel, anders dan productiegebonden detailhandel;
h. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van grondgebonden agrarische bedrijfsactiviteiten.

55.4. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 55.3 onder b en f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:

1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
3. de gezamenlijke oppervlakte die bij een woonhuis wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 100 m² bedraagt;
4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 55.3 onder c in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van het woonhuis, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen het woonhuis, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een woonhuis wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 100 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

c. het bepaalde in lid 55.3 onder d in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van het woonhuis, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen het woonhuis, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een woonhuis wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 100 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. het bepaalde in lid 55.3 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen het woonhuis, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van het woonhuis, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een woonhuis wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 100 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

55.5. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

55.5.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het aanleggen van verharde kavel- en perceelontsluitingswegen;
b. het aanleggen van verharde en halfverharde parkeervoorzieningen;
c. het aanleggen van fiets-, voet- en ruiterpaden;
d. het graven en dempen van sloten en andere watergangen;
e. het aanleggen van recreatieve voorzieningen;
f. het aanleggen van ondergrondse en bovengrondse transport-, energie- en telecommunicatieleidingen.

55.5.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 55.5.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

55.5.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden en de cultuurhistorische en archeologische waarden.

Artikel 56: Wonen - Voormalige boerderijpanden

56.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. woonhuizen in de vorm van voormalige boerderijpanden, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen, al dan niet in combinatie met ruimten voor:
   een aan-huis-verbonden beroep en/of een bedrijfsmatige activiteit zoals die is genoemd in bijlage 2 onder de categorieën 1 en 2, niet zijnde geluidszoneringsplichtige inrichtingen, risicovolle inrichtingen en/of vuurwerkbedrijven;
   1. kinderopvang;
   2. detailhandel, ter plaatse van de aanduiding "detailhandel";
   3. een galerie, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van cultuur en ontspanning - galerie";
   4. een caravanstalling, ter plaatse van de aanduiding "caravanstalling";
   5. een paardenhouderij en/of houderij voor ander vee, ter plaatse van de aanduiding "paardenhouderij";
   6. een groepsaccommodatie met recreatieappartementen, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van recreatie - groepsaccommodatie";
   7. een recreatiewoning, ter plaatse van de aanduiding "recreatiewoning";
b. het behoud en het herstel van de karakteristieke hoofdvormen van de voormalige boerderijpanden;
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;
d. agrarische wasplaatsen, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - wasplaats";

waarbij, indien de gronden op de kaart zijn voorzien van de aanduiding "karakteristiek", de instandhouding van de bestaande karakteristieke hoofdvorm wordt nagestreefd;

en mede bestemd voor:

e. het tegengaan van te hoge bebouwing vanwege een straalpad, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - straalpad';
f. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvlieggebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - laagvlieggebied';
g. het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting vanwege een laagvliegroute, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - laagvliegroute";
h. het tegengaan van een te hoog veiligheidsrisico van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten vanwege een LPG-installatie, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "veiligheidszone - lpg";
i. het beschermen van het doelmatig en veilig functioneren van de weg, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - weg';
j. het beschermen van het doelmatig en veilig functioneren van de vaarweg, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - vaarweg';

k. het tegengaan van bouwwerken en andere werken die mogelijk storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, ter plaatse van de algemene aanduidingregel "vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2";
l. het beschermen van de drinkwaterwinning, de drinkwaterproductie, de drinkwaterdistributie en de grondwaterkwaliteit van een grondwaterbeschermingsgebied, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied';
m. de bescherming van de functie van de in het aanliggende gebied gesitueerde molen als werktuig en zijn waarde als landschapsbepalend element, ter plaatse van de algemene aanduidingregel 'vrijwaringszone - molenbiotoop';

met daaraan ondergeschikt:
n. kleinschalige duurzame energiewinning;
o. wegen en paden;
p. water;

met de daarbijbehorende:
q. tuinen, erven en terreinen;
r. bouwwerken geen gebouwen zijnde.

56.2. Bouwregels

56.2.1. Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:
a. als hoofgebouw mogen uitsluitend woonhuizen worden gebouwd;
b. per bestemmingsvlak zal ten hoogste één woonhuis worden gebouwd;
c. een woonhuis zal binnen het bouwvlak worden gebouwd;
d. de afstand van een woonhuis ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
e. de oppervlakte, goothoogte en dakhelling van een woonhuis zal ten minste en ten hoogste de bestaande oppervlakte, goothoogte en dakhelling bedragen.

56.2.2. Aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:
a. de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen zullen ten minste 3,00 m achter de naar de weg(en) gekeerde gevel(s) van het woonhuis dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een woonhuis zal ten hoogste 150 m² bedragen, tenzij de bestaande oppervlakte meer dan 150 m² maar minder dan 250 m² bedraagt, in welk geval de gezamenlijke oppervlakte ten hoogste 250 m² zal bedragen;
c. de goothoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten hoogste 3,50 m bedragen;

d. de dakhelling van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten hoogste 60° bedragen.

56.2.3. Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van het woonhuis en het verlengde daarvan ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

56.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 56.2.1 onder c in die zin dat een woonhuis gedeeltelijk buiten het bouwvlak wordt gebouwd, mits:
   1. het bouwen buiten het bouwvlak uitsluitend plaatsvindt door middel van een geringe uitbreiding van het woonhuis tot een oppervlakte van het woonhuis van ten hoogste 100 m²;
   2. de uitbreiding op ten minste 5,00 m achter (het verlengde van) de voorgevel van het woonhuis wordt gerealiseerd met doortrekking van de bestaande dakvorm;
   3. de breedte van de uitbreiding ten hoogste 3,00 m bedraagt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de bebouwingskarakteristiek van het woonhuis en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 56.2.1 onder c en e in die zin dat wordt afgeweken van de bestaande maatvoeringen van een voormalig boerderijpand, mits:
   1. er vanuit architectonisch oogpunt een versterking van de ruimtelijke kwaliteit en het omgevingsbeeld wordt bewerkstelligd;
   2. de bouwhoogte van het woonhuis ten hoogste 12,00 m zal bedragen en het woonhuis zal worden voorzien van een kap;
   3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 56.2.1 onder e in die zin dat in ondergeschikte mate wordt afgeweken van de bestaande maatvoeringen van een voormalig boerderijpand, mits:
   1. dit vanwege bouwtechnische vereisten noodzakelijk is;
   2. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de hoofdvorm van het voormalige boerderijpand;

d. het bepaalde in lid 56.2.2 onder b in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte aan aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen wordt vergroot, mits:
   1. deze vergunning uitsluitend wordt verleend bij splitsing van het woonhuis in meerdere woningen, waarbij tevens de vergunning van lid 56.7 onder a wordt verleend;
   2. de gezamenlijke oppervlakte van de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen per woning ten hoogste 100 m² zal bedragen;
   3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, het bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

e. het bepaalde in lid 56.2.2 onder b in die zin dat de gezamenlijke oppervlakte aan aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een woonhuis wordt vergroot tot ten hoogste 500 m², mits:
   1. deze vergunning uitsluitend wordt verleend ten behoeve van de uitoefening van agrarische activiteiten met een minimale omvang van 10 Nge;
   2. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, het bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

f. het bepaalde in lid 56.2.2 onder b in die zin dat, indien reeds 250 m² of meer aan aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een woonhuis aanwezig is, maar minder dan 500 m², een per bestemmingsvlak eenmalige vervangende bouw en/of verbouw van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen plaats mag vinden tot een maximumoppervlak van 50% van het oppervlak aan aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen boven de 150 m², mits:
   1. het verlenen van deze vergunning tot gevolg heeft dat er een afname van de bestaande hoeveelheid aan bebouwing bij woonhuizen plaatsvindt ten gunste van de landschappelijke waarden en de ruimtelijke kwaliteit van het bebouwingsbeeld;
   2. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, het bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

g. het bepaalde in lid 56.2.2 onder b in die zin dat, indien reeds meer dan 500 m² aan aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een woonhuis aanwezig is, een per bestemmingsvlak eenmalige vervangende bouw en/of verbouw van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen plaats mag vinden tot een maximumoppervlak van 20% van het oppervlak aan aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen boven de 500 m², mits:
   1. het verlenen van deze vergunning tot gevolg heeft dat er een afname van de bestaande hoeveelheid aan bebouwing bij woonhuizen plaatsvindt ten gunste van de landschappelijke waarden en de ruimtelijke kwaliteit van het bebouwingsbeeld;

2. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, het bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

56.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gedeelten van een hoofdgebouw, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw bij het hoofdgebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   1. het beroep of het bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van het woonhuis, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van het hoofdgebouw, de aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen met een maximum van 100 m²;
   3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
b. het gebruik van een woonhuis voor meer dan één woning, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van wonen - twee woningen" of "specifieke vorm van wonen - drie woningen";
c. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een zorgfunctie;
d. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van recreatie - specifieke regeling", in welke geval bed and breakfast is toegestaan in een vrijstaand bijgebouw;
e. het gebruik van een woonhuis voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
f. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend;
g. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel anders dan productiegebonden detailhandel dan wel ter plaatse van de aanduiding "detailhandel" ;
h. het gebruik van bouwwerken ten behoeve van een paardenhouderij of houderij voor ander vee, indien de gezamenlijke bedrijfsvloeroppervlakte groter is dan 500 m²;
i. het gebruik van bouwwerken ten behoeve van een groepsaccommodatie met recreatieappartementen, indien de gezamenlijke bedrijfsvloeroppervlakte groter is dan 250 m²;
j. het gebruik van gronden ten behoeve van de aanleg van een paardrijdbak met de daarbijbehorende bouwwerken, anders dan waarvoor in het verleden planologische medewerking is verleend.

56.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 56.4 onder c in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt ten behoeve van een zorgfunctie, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van het woonhuis, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de zorgfunctie plaatsvindt binnen het woonhuis, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een woonhuis wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 56.4 onder d en f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in het hoofdgebouw, inclusief de aan- en uitbouwen, en de karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. de oppervlakte van het permanente woongedeelte van het hoofdgebouw niet minder mag bedragen dan 75 m²;
   3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   4. de gezamenlijke oppervlakte die bij een woonhuis wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   5. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. het bepaalde in lid 56.4 onder e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor kinderopvang voor meer dan zes kinderen, mits:
   1. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van het woonhuis, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   2. de kinderopvang plaatsvindt binnen het woonhuis, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw;

3. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een woonhuis wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
6. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

d. het bepaalde in lid 56.4 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van bed and breakfast, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen het woonhuis, een aan- of uitbouw of een aangebouwd bijgebouw. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur);
   2. de gebruiksoppervlakte ten hoogste 100 m² en ten hoogste 1/3 deel van het woonhuis, inclusief aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen, zal bedragen;
   3. er maximaal drie kamers met in totaal 10 slaapplaatsen gerealiseerd worden;
   4. er geen keukenblok in de kamers wordt gemaakt;
   5. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   6. de gezamenlijke oppervlakte die bij een woonhuis wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

e. het bepaalde in lid 56.4 onder f in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, worden gebruikt voor logiesverstrekking ten behoeve van recreatieve bewoning in de vorm van een groepsaccommodatie, mits:
   1. de logiesverstrekking plaatsvindt binnen de bestaande gebouwen;
   2. de oppervlakte van het permanente woongedeelte van het hoofdgebouw niet minder mag bedragen dan 75 m²;
   3. het parkeren op het eigen erf plaatsvindt;
   4. de vestiging alleen is toegestaan aan een verkeersontsluiting van voldoende omvang;
   5. de gezamenlijke oppervlakte die bij een woonhuis wordt gebruikt ten behoeve van nevenfuncties ten hoogste 250 m² bedraagt;
   6. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de verkeersveiligheid, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

f. het bepaalde in lid 56.4 onder j in die zin dat gronden, voorzover gelegen binnen het bestemmingsvlak, worden gebruikt voor de aanleg van een paardrijdbak ten behoeve van het eigen hobbymatige gebruik met de daarbijbehorende bouwwerken, mits:
   1. er vanwege de paardrijdbak geen onevenredige hinder (geur, geluid, licht en stof) wordt veroorzaakt voor nabijgelegen woningen van derden;
   2. er geen onevenredige verstoring van het bodemarchief wordt veroorzaakt;
   3. er sprake is van een goede inpassing in het landschap overeenkomstig het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   4. de bouwhoogte van lichtmasten ten behoeve van verlichting bij een paardrijdbak en overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, respectievelijk ten hoogste 5,00 m en 3,00 m bedragen.

56.6. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

56.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke gebouwen, voor zover voorzien van de aanduiding "karakteristiek";
b. het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

56.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 56.6.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan.

56.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

56.7. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in die zin dat:

a. een woonhuis, al dan niet in samenhang met inpandige bouwactiviteiten, wordt gebruikt voor meer dan één woning, mits:
   1. de gronden worden voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van wonen - twee woningen" of "specifieke vorm van wonen - drie woningen";
   2. de bestaande bouwmassa niet wordt vergroot en er niet meer dan drie woningen worden gevestigd;

3. bij splitsing naar twee woningen dient het woonhuis minimaal 200 m² en bij splitsing naar drie woningen minimaal 300 m² bedragen;
4. de gezamenlijke oppervlakte voor aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen wordt vergroot, waarbij tevens de vergunning van lid 56.3 onder a wordt verleend;
5. de wijzigingsbevoegdheid passend is in het geldende Woonplan;
6. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in dié zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. in geval een op de verbeelding aangeduid bouwvlak kleiner is dan 150 m² het bouwvlak wordt vergroot tot ten hoogste 150 m², mits:
   1. de bestaande hoofdvorm van het voormalige boerderijpand behouden blijft;
   2. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

c. een op de verbeelding aangeduid bouwvlak binnen het bestemmingsvlak met gelijkblijvende omvang qua vorm en/of situering wordt gewijzigd, mits:
   1. er vanuit architectonisch oogpunt een vertserking van de ruimtelijke kwaliteit en het omgevingsbeeld kan worden bewerkstelligd;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bedrijfskavel en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de landschappelijke waarden, de cultuurhistorische waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

d. de aanduiding "paardenhouderij" wordt aangebracht, mits:
   1. de gezamenlijke oppervlakte aan aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkapping bij een woonhuis ten hoogste 500 m² zal bedragen;
   2. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bedrijfskavel en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;

e. ter plaatse een bestemmingsvlak 'Wonen' wordt aangebracht ten behoeve van de bouw van een woonhuis ter compensatie van de sloop van voormalige bedrijfsgebouwen en/of overkappingen, mits:
   1. de oppervlakte van het woonhuis, inclusief de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen ten hoogste 250 m² zal bedragen;

2. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in dié zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
3. er binnen het bestemmingsvlak ten minste 750 m² aan voormalige agrarische bedrijfsgebouwen en/of overkappingen, wordt gesloopt;
4. er geen panden worden gesloopt die als rijksmonument zijn aangewezen;
5. ter compensatie van de sloop ten hoogste één nieuw woonhuis wordt gebouwd;
6. de goothoogte van het woonhuis ten hoogste 4,50 m, de dakhelling ten minste 25° en ten hoogste 60° en de bouwhoogte ten hoogste 9,00 m zal bedragen;
7. de wijzigingsbevoegdheid passend is in het geldende Woonplan;
8. het ter compensatie van de sloop nieuw te bouwen woonhuis direct achter of naast het bestaande woonhuis wordt gebouwd, zodat er ten hoogste één bestemmingsvlak met de bestemming 'Wonen' wordt gerealiseerd;
9. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden, de cultuurhistorische en archeologische waarden, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

f. de bestemming 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' wordt gewijzigd in de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2', mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van de artikel 3 of 4 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - agrarische bedrijfskavel grondgebonden bedrijf" ter plaatse wordt aangebracht;
   3. vestiging op een bestaand agrarisch bouwblok niet mogelijk is;
   4. deze wijziging niet wordt toegepast op gronden ter plaatse van de dubbelbestemmingen 'Waarde - Beschermd dorpsgezicht', 'Waarde - Cultuurhistorie', 'Waarde - Landschap 1' en 'Waarde - Landschap 2';
   5. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bedrijfskavel en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   6. er een zodanige bedrijfsopzet is dat het bedrijf ook op langere termijn perspectief biedt als zelfstandig bedrijf, een en ander aangetoond met een bedrijfsplan;
   7. de omvang van de agrarische bedrijfskavel maximaal 3,00 hectare zal bedragen;
   8. de mest-, natuur- en milieuwetgeving het nieuwe bedrijf mogelijk maken;
   9. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden, de cultuurhistorische en archeologische waarden, de woonsituatie, de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
   10. de waterbeheerder om advies is gevraagd in verband met de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren afvoernorm;

g. de bestemming 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' wordt gewijzigd in de bestemming 'Agrarisch - Paardenhouderij', mits:

1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van de artikel 6 van overeenkomstige toepassing zijn;
2. de nieuwe functie wordt ondergebracht in de bestaande bebouwing zoals die aanwezig is op het moment van toepassing van de wijzigingsbevoegdheid;
3. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in dié zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden, de verkeersveiligheid, de woonsituatie, de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

h. de bestemming 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' wordt gewijzigd in de bestemming 'Maatschappelijk - Zorgboerderij', mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van de artikel 32 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. de zorgfunctie wordt ondergebracht in de bestaande bebouwing zoals die aanwezig is op het moment van toepassing van de wijzigingsbevoegdheid;
   3. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in dié zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden, de verkeersveiligheid, de woonsituatie, de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 57: Wonen - Woonleefgemeenschap

57.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen - Woonleefgemeenschap' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van een woonleefgemeenschap, het houden van sociaal-maatschappelijke groepsactiviteiten met bijbehorende gemeenschapsruimte, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit en/of kinderopvang;
b. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke en natuurlijke waarden;
c. cultuurgrond, waarbij het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke waarden, zoals houtwallen, houtsingels en bosschages, wordt nagestreefd;

met daaraan ondergeschikt:

d. kleinschalige duurzame energiewinning;
e. wegen en paden;
f. water;

met de daarbijbehorende:

g. tuinen, erven en terreinen;
h. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

57.2. Bouwregels

57.2.1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. als gebouw mogen uitsluitend woonhuizen worden gebouwd met een bijbehorende gemeenschapsruimte;
b. er zullen uitsluitend gebouwen en overkappingen worden gebouwd ten behoeve van de ter plaatse gevestigde woongemeenschap;
c. er zullen ten hoogste drie woonhuizen ten behoeve van de woongemeenschap worden gebouwd met een bijbehorende gemeenschapsruimte;
d. de oppervlakte van de woonhuizen en overkappingen zal niet meer bedragen dan de 120% van de bestaande gezamenlijke oppervlakte van de woonhuizen en overkappingen;
e. de oppervlakte van een gemeenschapsruimte zal ten hoogste 150 m² bedragen;
f. de bouwhoogte van de woonhuizen, een gemeenschapsruimte en overkappingen zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
g. de dakhelling van de woonhuizen, een gemeenschapsruimte en overkappingen zal ten minste 25° en ten hoogste 60° bedragen.

57.2.2. Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van het hoofdgebouw ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
c. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

57.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gedeelten van een gebouw voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   het beroep of het bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van het woonhuis, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   1. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de oppervlakte van het hoofdgebouw, met een maximum van 100 m²;
   2. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   3. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
b. het gebruik van gebouwen per bestemmingsvlak voor meer dan twee woningen;
c. het gebruik van een gebouw voor kinderopvang waarbij meer dan zes kinderen, inclusief de eigen kinderen, worden opgevangen;
d. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden;
e. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel.

HOOFDSTUK 3 DUBBELBESTEMMINGSREGELS

Artikel 58: Leiding - Gas

58.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Gas' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

a. hoofdgastransportleidingen;

met de daarbijbehorende:

b. veiligheidszone;
c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

58.2. Bouwregels

58.2.1. Algemeen

In afwijking van het bepaalde bij de andere ter plaatse aangewezen bestemming(en) mogen op of in deze gronden geen gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, anders dan ten behoeve van een hoofdgastransportleiding.

58.2.2. Bouwwerken

Ten behoeve van deze dubbelbestemming mogen geen bouwwerken worden gebouwd.

58.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- het bepaalde in lid 58.2.1 in die zin dat de in de andere daar voorkomende bestemming(en) genoemde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, mits:
  1. vooraf advies wordt ingewonnen van de leidingbeheerder;
  2. er geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de veiligheid van personen en goederen;
  3. er geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan een doelmatig en veilig functioneren van de leidingen.

58.4. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het permanent opslaan van goederen;
b. het gebruik van de gronden en bouwwerken als risicogevoelig object binnen een ter plaatse aangegeven veiligheidszone.

58.5. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- het bepaalde in lid 58.4 onder b in die zin dat gronden en bouwwerken worden gebruikt als risicogevoelig object, mits:
  1. vooraf advies wordt ingewonnen van de leidingbeheerder;
  2. er geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de veiligheid van personen en goederen.

58.6. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

58.6.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op deze gronden van toepassing zijnde bestemmingen een omgevingsvergunning vereist:

a. het egaliseren en ophogen van gronden en/of het anderszins ingrijpend wijzigen van de bodemstructuur;
b. het uitvoeren van graafwerkzaamheden dieper dan 30 cm;
c. het in de grond brengen van voorwerpen dieper dan 30 cm;
d. het aanleggen of verharden van andere oppervlakteverhardingen;
e. het planten van bomen en het aanbrengen van andere beplantingen die dieper wortelen of kunnen wortelen dan 30 cm.

58.6.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 58.6.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud dan wel het normale agrarische gebruik betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

58.6.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien vooraf advies wordt ingewonnen van de leidingbeheerder en er geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan een doelmatig en veilig functioneren van (bovengrondse) nutsleidingen.

Artikel 59: Leiding - Water

59.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Water' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

a. hoofdwaterleidingen;

met de daarbijbehorende:

b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

59.2. Bouwregels

59.2.1. Algemeen

In afwijking van het bepaalde bij de andere ter plaatse aangewezen bestemming(en) mogen op of in deze gronden geen gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, anders dan ten behoeve van een watertransportleiding.

59.2.2. Gebouwen en overkappingen

Ten behoeve van deze dubbelbestemming mogen geen gebouwen en overkappingen worden gebouwd.

59.2.3. Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:

- de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

59.3. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- het bepaalde in lid 59.2.1 in die zin dat de in de basisbestemming genoemde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, mits:
  1. vooraf advies wordt ingewonnen van de leidingbeheerder;
  2. er geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan een doelmatig en veilig functioneren van (bovengrondse) nutsleidingen.

59.4. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

59.4.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op deze gronden van toepassing zijnde bestemmingen een omgevingsvergunning vereist:

a. het egaliseren en ophogen van gronden en/of het anderszins ingrijpend wijzigen van de bodemstructuur;
b. het uitvoeren van graafwerkzaamheden dieper dan 30 cm;
c. het in de grond brengen van voorwerpen dieper dan 30 cm;
d. het aanleggen of verharden van andere oppervlakteverhardingen;
e. het planten van bomen en het aanbrengen van andere beplantingen die dieper wortelen of kunnen wortelen dan 30 cm.

59.4.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 59.4.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud dan wel het normale agrarische gebruik betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

59.4.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien vooraf advies wordt ingewonnen van de leidingbeheerder en er geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan een doelmatig en veilig functioneren van (bovengrondse) nutsleidingen.

Artikel 60: Waarde - Archeologie 1

60.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 1' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

- de bescherming van archeologische waarden.

60.2. Bouwregels

Voor het bouwen van bouwwerken is een vergunning van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed noodzakelijk. Een aanvraag daartoe dient bij de gemeente Westerveld te worden ingediend.

60.3. Aanlegvergunning

Voor het aanleggen van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden, is een vergunning van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed noodzakelijk. Een aanvraag daartoe dient bij de gemeente Westerveld te worden ingediend.

Artikel 61: Waarde - Archeologie 2

61.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 2' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

- het behoud van de archeologische waarden.

61.2. Bouwregels

61.2.1. Bouwwerken met een oppervlakte groter dan 15 m2

Op of in deze gronden mogen geen bouwwerken worden gebouwd, waarbij de bodem dieper dan 0,30 m -Mv wordt geroerd, tenzij het betreft:

- bouwwerken met een oppervlakte kleiner dan 15 m² ten behoeve van andere daar voorkomende bestemming(en).

De gebouwen die bestaan ten tijde van de ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan zijn hiervan uitgezonderd.

61.3. Afwijking van de bouwregels

Met omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in lid 61.2, mits:

a. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn, of;
b. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig worden geschaad, of;
c. één of meer van de volgende voorwaarden in acht genomen wordt:
    1. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. een verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek door middel van opgravingen;
    3. een verplichting de bouw van een bouwwerk te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

Indien aan de afwijking voorwaarden worden verbonden, wordt een archeologisch deskundige om advies gevraagd.

61.4. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

61.4.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op deze gronden voorkomende bestemmingen een omgevingsvergunning vereist:

a. het ontgronden, afgraven, egaliseren of ophogen van gronden over een totaal aaneengesloten oppervlakte groter dan 5 m², waarbij in acht genomen de oppervlakte welke reeds eerder door voornoemde werken is bewerkt;

b. het woelen, mengen, diepploegen of ontginnen van gronden of een naar de aard daarmee gelijk te stellen grondbewerking dieper dan 0,3 m;
c. het graven, uitbaggeren of dempen van waterlopen;
d. het aanbrengen van systematische drainage in agrarische percelen dieper dan 0,3 m;
e. het graven van sleuven breder dan 0,3 m en dieper dan 1,00 m ten behoeve van het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie-, telecommunicatieleidingen en drainage en daarmee verband houdende constructies, installaties en/of apparatuur;
f. het permanent verlagen van het waterpeil.

61.4.2. Uitzondering

Het bepaalde in lid 63.4.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende aanlegvergunning;
d. aanvaardbaar zijn op basis van een eerder onderzoek waaruit is gebleken dat ter plaatse geen archeologische waarden aanwezig zijn.

61.4.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien:

a. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
b. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat de archeologische waarden door de werken en werkzaamheden niet onevenredig wordt geschaad, of;
c. één of meer van de volgende voorwaarden in acht genomen wordt:
    1. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. een verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek door middel van opgravingen;
    3. een verplichting de bouw van een bouwwerk te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

Indien aan de omgevingsvergunning voorwaarden worden verbonden, wordt een archeologisch deskundige om advies gevraagd.

61.5. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in die zin dat de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 2' wordt verwijderd, indien op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat ter plaatse geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;

Artikel 62: Waarde - Archeologie 3

62.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 3' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

- het behoud van de archeologische waarden.

62.2. Bouwregels

62.2.1. Bouwwerken met een oppervlakte groter dan 1000 m2

Op of in deze gronden mogen geen bouwwerken worden gebouwd, waarbij de bodem dieper dan 0,30 m -Mv wordt geroerd, met uitzondering van:

a. bouwwerken ter vervanging van bestaande bouwwerken waarbij de bestaande oppervlakte met ten hoogste 1000 m² wordt uitgebreid;
b. bouwwerken met een oppervlakte kleiner dan 1000 m² ten behoeve van andere daar voorkomende bestemming(en).

62.3. Afwijking van de bouwregels

Met omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in lid 62.2, mits:

a. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn, of;
b. op basis van archeologisch door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig wordt geschaad, of;
c. één of meer van de volgende voorwaarden in acht genomen wordt:
    1. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. een verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek door middel van opgravingen;
    3. een verplichting de bouw van een bouwwerk te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

Indien aan de afwijking voorwaarden worden verbonden, wordt een archeologisch deskundige om advies gevraagd.

62.4. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

62.4.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op deze gronden voorkomende bestemmingen een omgevingsvergunning vereist:

a. het ontgronden, afgraven, egaliseren of ophogen van gronden over een oppervlakte groter dan 1000 m², waarbij in acht wordt genomen de oppervlakte welke reeds eerder door voornoemde werken is bewerkt;

b. het woelen, mengen, diepploegen of ontginnen van gronden of een naar de aard daarmee gelijk te stellen grondbewerking met een oppervlakte groter dan 1000 m² en dieper dan 0,3 m, waarbij in acht wordt genomen de oppervlakte welke reeds eerder door voornoemde werken is bewerkt;
c. het graven, uitbaggeren of dempen van waterlopen;
d. het aanbrengen van systematische drainage in agrarische percelen dieper dan 0,30 m;
e. het graven van sleuven breder dan 0,30 m en dieper dan 1,00 m ten behoeve van het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie-, telecommunicatieleidingen en drainage en daarmee verband houdende constructies, installaties en/of apparatuur;
f. het permanent verlagen van het waterpeil.

62.4.2. Uitzondering

Het bepaalde in lid 62.4.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die :

a. het normale onderhoud, het normaal agrarisch gebruik of het normaal bos- of natuurbeheer betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende aanlegvergunning;
d. aanvaardbaar zijn op basis van een eerder onderzoek waaruit is gebleken dat ter plaatse geen archeologische waarden aanwezig zijn.

62.4.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien:

a. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn, of;
b. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat de archeologische waarden door de werken en werkzaamheden niet onevenredig wordt geschaad, of;
c. één of meer van de volgende voorwaarden in acht genomen wordt:
    1. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. een verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek door middel van opgravingen;
    3. een verplichting de bouw van een bouwwerk te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

Indien aan de omgevingsvergunning voorwaarden worden verbonden, wordt een archeologisch deskundige om advies gevraagd.

62.5. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in die zin dat de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 3' wordt verwijderd, indien op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat ter plaatse geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn.

Artikel 63: Waarde - Beschermd dorpsgezicht

63.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Beschermd dorpsgezicht' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

- het behoud, het herstel en de uitbouw van de cultuurhistorische en ruimtelijke waarden van de gebieden Eursinge, Havelte - Van Helomaweg en Westeinde en de daarbinnen aanwezige bebouwing, zoals uitgebreid weergegeven in bijlage 3 van de toelichting;
  1. het gebied Eursinge is zowel vanuit oudheidkundig als vanuit een oogpunt van dorpsschoon van belang vanwege een reeks oude boerderijen, die in volmaakte harmonie in het landschap bijeen liggen. Van belang is tevens het besloten karakter van het buurtschap, veroorzaakt door de talrijke eikenbomen, die de samenhang tot stand brengen in de groepering van de uiteengelegen opstallen. De woonhuizen en schuren zijn min of meer ondergeschikt aan deze grootse beplanting;
  2. het gebied Havelte - Van Helomaweg is van belang vanwege het ongeschonden ruimtelijke karakter van een kransesdorp, gelegen in het evenwicht tussen de bebouwing onderling van een boerderijengroepje in relatie tot de nabijgelegen es en in samenhang met het hoge geboomte;
  3. het gebied Westeinde is met name van belang vanwege de overwegend oudere agrarische bebouwing. Halverwege de hoevenreeks domineert de havezate Oldengaerde het bebouwingsbeeld. Het beschermingsbelang van Westeinde is gebaseerd op de relatief gave, oorspronkelijke agrarische structuur van de esrandennederzetting, in samenhang met de landschappelijke ligging.

63.2. Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de situering van bebouwing, dakvormen en dakbedekking, overeenkomstig het gestelde in lid 63.1 en in bijlage 3 van de toelichting.

63.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het gebruik van gronden ten behoeve van het telen van hout.

63.4. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

63.4.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op deze gronden voorkomende bestemmingen een omgevingsvergunning vereist:

a. het aanbrengen en verwijderen van bomen, struiken en overige opgaande beplanting;
b. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen met een oppervlakte groter dan 75 m²;
c. het ophogen en/of afgraven van gronden;
d. het geheel of gedeeltelijk dempen van sloten en watergangen.

63.4.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 63.4.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

63.4.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend, indien hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het structurele groen en het historisch ruimtelijk krakteristiek van het gebied. Er kunnen voorwaarden worden gesteld aan de vergunning ter voorkoming van aantasting van het structurele groen en het historisch ruimtelijk karakteristiek van het gebied. Alvorens de vergunning wordt verleend, zal overleg worden gepleegd met de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten.

Artikel 64: Waarde - Cultuurhistorie

64.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Cultuurhistorie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

- het behoud en de bescherming van de archeologisch en cultuurhistorisch waardevolle essen.

64.2. Bouwregels

64.2.1. Gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:

- een op grond van de basisbestemming toelaatbaar gebouw of bouwwerk, geen gebouw zijnde, of de uitbreiding of vergroting daarvan, mag slechts worden gebouwd c.q. worden toegestaan, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de gronden.

64.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het aanbrengen en/of veroorzaken van veranderingen in de hoogte van een es, zoals die bestond ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerpplan, als gevolg van het gebruik van de gronden.

64.4. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

64.4.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op deze gronden van toepassing zijnde bestemmingen een omgevingsvergunning vereist:

a. het ontgronden, afgraven en/of anderszins ingrijpend wijzigen van de bodemstructuur;
b. het graven en/of baggeren van sloten, vaarten en andere watergangen;
c. het aanbrengen van drainage;
d. het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen, en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur;
e. het uitvoeren van grondbewerkingen.

64.4.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 64.4.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud dan wel het normale agrarische gebruik betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

64.4.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de gronden.

Artikel 65: Waarde - Landschap 1

65.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Landschap 1' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

- het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijk, waterhuishoudkundig en/of cultuurhistorisch waardevolle landschapselementen en/of landschappelijke waardevolle gebieden, zoals die zijn voorzien van de aanduiding:
  1. "specifieke vorm van waarde - joodse begraafplaats Dwingeloo" (nummer 4);
  2. "specifieke vorm van waarde - Vledderlanden" (nummer 5);
  3. "specifieke vorm van waarde - Scheidgruppe" (nummer 11);
  4. "specifieke vorm van waarde - Kalterbroeken" (nummer 12);
  5. "specifieke vorm van waarde - Uffelter vaartje" (nummer 13);
  6. "specifieke vorm van waarde - Veendijk" (nummer 14);
  7. "specifieke vorm van waarde - Busselte" (nummer 15);
  8. "specifieke vorm van waarde - Wapserveen" (nummer 17);
  9. "specifieke vorm van waarde - Helveen" (nummer 18);
  10. "specifieke vorm van waarde - Landschappelijke eenheid Lheebroek" (nummer 19);
  11. "specifieke vorm van waarde - Sliekerveen" (nummer 20);
  12. "specifieke vorm van waarde - Witteveen" (nummer 23);
  13. "specifieke vorm van waarde - Diepenveen" (nummer 25);
  14. "specifieke vorm van waarde - Oldendiever" (nummer 26);
  15. "specifieke vorm van waarde - Reeweg bij Vledder" (nummer 28);
  16. "specifieke vorm van waarde - Jodenweg" (nummer 29);
  17. "specifieke vorm van waarde - Tilgrup" (nummer);
  18. "specifieke vorm van waarde - Martenswal" (nummer 31);
  19. "specifieke vorm van waarde - Jonckindt Coninckiaan" (nummer 33);
  20. "specifieke vorm van waarde - Schoollaan" (nummer 34);
  21. "specifieke vorm van waarde - Grenspoel en weer" (nummer 35);
  22. "specifieke vorm van waarde - Kolonievaart" (nummer 36);
  23. "specifieke vorm van waarde - Ettelte (nummer 39);

  en zoals die per element en/of gebied onder het hiervoor aangegeven nummer zijn beschreven in bijlage 1 in de toelichting.

65.2. Bouwregels

65.2.1. Gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:

- een op grond van de basisbestemming toelaatbaar gebouw of bouwwerk, geen gebouw zijnde, of de uitbreiding of vergroting daarvan, mag slechts worden gebouwd c.q. worden toegestaan, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de landschappelijke, waterhuishoudkundige en cultuurhistorische waarden van de waardevolle landschapselementen en/of landschappelijke waardevolle gebieden, zoals die per element en/of gebied zijn beschreven in bijlage 1 in de toelichting.

65.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het aanbrengen en/of veroorzaken van veranderingen in de waarden van de waardevolle landschapselementen en/of landschappelijke waardevolle gebieden, zoals die per element en/of gebied zijn beschreven in bijlage 1 in de toelichting, als gevolg van het gebruik van de gronden.

65.4. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

65.4.1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op deze gronden van toepassing zijnde bestemmingen een omgevingsvergunning vereist:

a. het aanplanten van bomen en/of houtgewas anders dan ten behoeve van bosaanleg;
b. het vergraven en/of baggeren van beken, sloten en andere watergangen.

65.4.2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 65.4.1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud dan wel het normale agrarische gebruik betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

65.4.3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de landschappelijke, waterhuishoudkundige en cultuurhistorische waarden van de waardevolle landschapselementen en/of landschappelijke waardevolle gebieden, zoals die per element en/of gebied zijn beschreven in bijlage 1 in de toelichting.

Artikel 66: Waarde - Landschap 2

66.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Landschap 2' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

- het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijk en waterhuishoudkundig waardevolle beekdalen.

66.2. Bouwregels

66.2.1. Gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:

- een op grond van de basisbestemming toelaatbaar gebouw of bouwwerk, geen gebouw zijnde, of de uitbreiding of vergroting daarvan, mag slechts worden gebouwd c.q. worden toegestaan, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de landschappelijke en waterhuishoudkundige waarden van de beekdalgronden.

66.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het aanbrengen en/of veroorzaken van veranderingen in de laagtes van een beekdal, zoals die bestonden ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerpplan, als gevolg van het gebruik van de gronden.

Artikel 67: Waarde - Rijksmonumenten

67.1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Rijksmonumenten' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

- de bescherming van rijksmonumenten.

67.2. Bouwregels

Voor het bouwen van bouwwerken is een vergunning van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed noodzakelijk. Een aanvraag daartoe dient bij de gemeente Westerveld te worden ingediend.

67.3. Aanlegvergunning

Voor het aanleggen van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden, is een vergunning van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed noodzakelijk. Een aanvraag daartoe dient bij de gemeente Westerveld te worden ingediend.

HOOFDSTUK 4 ALGEMENE REGELS

Artikel 68: Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 69: Algemene bouwregels

De bouwgrenzen mogen in afwijking van de gebiedsbestemmingen en de overige bestemmingen in deze regels uitsluitend worden overschreden door:

a. tot gebouwen behorende stoepen, stoeptreden, trappen(huizen), galerijen, hellingbanen, funderingen, balkons, erkers, serres, entreeportalen, veranda's en afdaken, mits de overschrijding niet meer bedraagt dan 1,50 m;
b. andere ondergeschikte onderdelen van gebouwen, mits de overschrijding niet meer bedraagt dan 1,00 m.

Artikel 70: Algemene gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met de gegeven bestemmingen, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van de gronden als standplaats voor kampeermiddelen, tenzij het gronden betreft waar een kampeerterrein voor klein kamperen is toegestaan, dan wel de gronden zijn voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van recreatie - tijdelijk kampeerterrein" of "kampeerterrein", dan wel de gronden zijn voorzien van de bestemming 'Recreatie - 1', 'Recreatie - 2', 'Recreatie - 3' of 'Recreatie - 4'
b. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van een prostitutiebedrijf, tenzij de gronden ter plaatse zijn voorzien van de bestemming 'Bedrijf - Prostitutie';
c. het gebruik van de gronden voor de opslag van schroot, afbraak- en bouwmaterialen, anders dan ten behoeve van de uitvoering van krachtens de bestemming toegelaten bouwactiviteiten en werken en werkzaamheden;
d. het storten van puin en afvalstoffen;
e. de stalling en opslag van aan het oorspronkelijk gebruik onttrokken voer-, vaar- of vliegtuigen;
f. het gebruik van de gronden voor het plaatsen en/of aanbrengen van niet-perceelsgebonden handelsreclame en of reclame voor ideële doeleinden of overtuigingen;
g. het gebruik van gronden en bouwwerken waarvoor bij of krachtens de Natuurbeschermingswet een vergunning is vereist en waarvoor deze vergunning niet is verleend.

Artikel 71: Algemene aanduidingregels

71.1. milieuzone - waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied

71.1.1. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het oprichten van inrichtingen die staan vermeld op een bij de Provinciale Omgevingsverordening 2010 behorende lijst;
b. nieuwe woonhuizen, niet zijnde het vervangen van bestaande woonhuizen;
c. nieuwe infrastructurele werken (wegen, parkeerplaatsen, spoorwegen, buisleidingen en dergelijke), tenzij bedoeld voor ontsluiting van woningbouw;
d. ondergrondse opslag van vloeistoffen, anders dan voor schoon water;
e. opslag van afvalstoffen op of in de bodem;
f. lozing van huishoudelijk afvalwater in de bodem daar waar aansluiting is op riolering;
g. nieuwe begraafplaatsen of terreinen waar verstrooiing plaatsvindt;
h. industriële en grootschalige recreatieve ontwikkelingen;
i. het gebruik van zwarte lijst bestrijdingsmiddelen, compost, zwarte grond, zuiveringsslib, reststoffen als meststoffen en bouwstoffen die vallen onder de reikwijdte van het Bouwstoffenbesluit bodem- en oppervlaktewaterenbescherming;
j. nieuwe (grootschalige) ontgrondingen;
k. nieuwe delfstoffenwinning;
l. het roeren van de grond dieper dan 2,00 m;
m. duurzame energiebronnen die negatieve invloed hebben op of gevaar opleveren voor de kwaliteit van het grondwater;
n. nieuwe militaire activiteiten;
o. verkeersaantrekkende voorzieningen.

71.2. veiligheidszone - lpg

71.2.1. Bouwregels

In afwijking van het bepaalde bij de ter plaatse voorkomende bestemmingen mogen op of in deze gronden geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten worden gebouwd.

71.2.2. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- het bepaalde in lid 71.2.1 in die zin dat beperkt kwetsbare objecten worden gebouwd, mits:
  1. hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de veiligheid van personen.

71.2.3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het gebruik van de gronden en bouwwerken als kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object.

71.2.4. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- het bepaalde in lid 71.2.3 in die zin dat de gronden en bouwwerken worden gebruikt als beperkt kwetsbare object, mits:
  1. hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de veiligheid van personen.

71.2.5. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

a. de aanduiding "veiligheidszone - lpg" wordt ter plaatse verwijderd, mits:
   1. de betreffende risicovolle inrichting ter plaatse is beëindigd;

b. de aanduiding "veiligheidszone - lpg" voor een risicovolle inrichting ter plaatse wordt gewijzigd (verkleind), mits:
   1. voor de risicovolle inrichting een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer is verleend of gewijzigd;
   2. de ligging van de zone is afgestemd op de met deze vergunning corresponderende veiligheidsafstand ingevolge het Besluit externe veiligheid inrichtingen;
   3. zich binnen de gewijzigde zone geen kwetsbare objecten of beperkt kwetsbare objecten bevinden.

71.3. veiligheidszone - munitieopslag A en B

71.3.1. Bouwregels

a. In afwijking van het bepaalde bij de ter plaatse voorkomende bestemmingen mogen op of in de gronden, die gelegen zijn binnen zone A, geen bouwwerken worden opgericht.
b. In afwijking van het bepaalde bij de ter plaatse voorkomende bestemmingen mogen op of in de gronden, die gelegen zijn buiten zone A en binnen zone B, geen gebouwen waarbinnen zich als regel personen bevinden worden gebouwd.

71.3.2. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het gebruik van de gronden en bouwwerken als risicogevoelig object voorzover gelegen binnen de zones A en B.

71.4. vrijwaringszone - laagvlieggebied

71.4.1. Bouwregels

In afwijking van het bepaalde bij de ter plaatse voorkomende bestemmingen geldt ten aanzien van het bouwen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, de volgende regel:

- de bouwhoogte van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 30 m bedragen.

71.4.2. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het gebruik van de gronden voor opgaande beplanting met een grotere hoogte dan 30 m.

71.5. vrijwaringszone - laagvliegroute

71.5.1. Bouwregels

In afwijking van het bepaalde bij de ter plaatse voorkomende bestemmingen geldt ten aanzien van het bouwen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, de volgende regel:

- de bouwhoogte van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 150 m bedragen.

71.6. vrijwaringszone - molenbiotoop

71.6.1. Bouwregels

Op of in deze gronden mag, in afwijking van het bepaalde bij de ter plaatse voorkomende bestemmingen, niet hoger worden gebouwd dan:

a. binnen een afstand van 100 m van de molen: de hoogte die gelijk is aan de bouwhoogte van de onderste punt van de verticaal staande wiek van de molen;
b. binnen een afstand van 100 m tot 400 m van de molen: de hoogte genoemd onder a vermeerderd met 1/30 van de afstand tussen het bouwwerk en de molen.

71.6.2. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- het bepaalde in lid 71.6.1 onder b in die zin dat de in de ter plaatse voorkomende bestemming genoemde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, mits:
  1. vooraf advies wordt ingewonnen van de beheerder van de molen.

71.6.3. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het ophogen van gronden hoger dan de op grond van de in lid 71.6.1 maximaal toelaatbare bouwhoogte voor bouwwerken;
b. het beplanten met bomen, heesters en andere opgaande beplanting hoger dan de op grond van de in lid 71.6.1 maximaal toelaatbare bouwhoogte voor bouwwerken;
c. het aanbrengen van bovengrondse constructies, installaties en apparatuur hoger dan de op grond van de in lid 71.6.1 maximaal toelaatbare bouwhoogte voor bouwwerken.

71.6.4. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid a is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud dan wel het normale agrarische gebruik betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan met een daarvoor benodigde vergunning.

71.6.5. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het huidige en/of het toekomstig functioneren van de molen als werktuig door windbelemmering en/of de waarde van de molen als landschapselement, dan wel dat door het stellen van voorwaarden hieraan voldoende tegemoet gekomen kan worden. Voorafgaand moet advies worden ingewonnen bij de beheerder van de molen.

71.7. vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en 2

Voorzover bouwwerken en andere werken, die zijn toegestaan op grond van de ter plaatse voorkomende bestemmingen en die mogelijke storingsgevolgen voor de radiotelescoop kunnen veroorzaken, zijn gelegen ter plaatse van de vrijwaringszone - radiotelescoop 1 en/of vrijwaringszone - radiotelescoop 2, zal rekening worden gehouden met de storingsvrijheid van de observatieposten. Omtrent de mogelijke storingsgevolgen zal bij het vergunningverlenen dan wel het toestemming verlenen vooraf overleg worden gepleegd met de Stichting ASTRON teneinde een zoveel mogelijk ongestoord functioneren van de observatieposten te kunnen bewerkstelligen.

71.8. vrijwaringszone - straalpad

71.8.1. Bouwregels

In afwijking van het bepaalde bij de ter plaatse voorkomende bestemmingen zal, op of in de gronden die zijn gelegen binnen het ter plaatse als zodanig aangegeven straalpad, de bouwhoogte van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten hoogste de ter plaatse aangegeven maximum hoogte (m) bedragen.

71.9. vrijwaringszone - vaarweg

71.9.1. Bouwregels

a. In afwijking van het bepaalde bij de ter plaatse voorkomende bestemmingen mogen op of in deze gronden geen gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, anders dan ten behoeve van deze algemene aanduidingregel.
b. Ten behoeve van deze algemene aanduidingregel mogen geen gebouwen en overkappingen worden gebouwd.
c. Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:
    1. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van deze algemene aanduidingregel, anders dan rechtstreeks ten behoeve van de geleiding, beveiliging en regeling van het vaarverkeer, zal ten hoogste 2,00 m bedragen.

71.9.2. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- het bepaalde in lid 71.9.1 onder a in die zin dat de in de ter plaatse voorkomende bestemming genoemde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, mits:
    1. vooraf advies wordt ingewonnen van de betreffende vaarwegbeheerder;
    2. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de bescherming van het doelmatig en veilig functioneren van de nabijgelegen vaarweg.

71.9.3. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

- de aanduiding 'vrijwaringszone - vaarweg' ter plaatse wordt verwijderd, mits:
  1. dit voortvloeit uit de aanleg of het verleggen, verbreden of versmallen c.q. opheffen van wegen;
  2. dit voortvloeit uit een verandering in de klassering van de betreffende weg in de Provinciale Vaarwegenverordening.

71.10. vrijwaringszone - weg

71.10.1. Bouwregels

a. In afwijking van het bepaalde bij de ter plaatse voorkomende bestemmingen mogen op of in deze gronden geen gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, anders dan ten behoeve van deze algemene aanduidingregel.
b. Ten behoeve van deze algemene aanduidingregel mogen geen gebouwen en overkappingen worden gebouwd.
c. Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regels:
   1. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van deze algemene aanduidingregel, anders dan rechtstreeks ten behoeve van de geleiding, beveiliging en regeling van het verkeer, zal ten hoogste 2,00 m bedragen.

71.10.2. Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

- het bepaalde in lid 71.10.1 onder a in die zin dat de in de basisbestemming genoemde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, mits:
  1. vooraf advies wordt ingewonnen van de betreffende wegbeheerder;
  2. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de bescherming van het doelmatig en veilig functioneren van de nabijgelegen weg.

71.10.3. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

- de aanduiding 'vrijwaringszone - weg' ter plaatse wordt verwijderd, mits:
  1. dit voortvloeit uit de aanleg of het verleggen, verbreden of versmallen c.q. opheffen van wegen;
  2. dit voortvloeit uit een verandering in de klassering van de betreffende weg in de Provinciale Wegenverordening.

Artikel 72: Algemene afwijkingsregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. de bij recht in de regels gegeven afmetingen en percentages, met uitzondering van de oppervlakte- en inhoudsmaten, tot ten hoogste 10% van die afmetingen en percentages;
b. de bestemmingsregels ten aanzien van het bouwen van gebouwen en overkappingen in die zin dat ten behoeve van het kleinschalig kamperen, gebouwtjes, waaronder overkappingen, ten behoeve van sanitaire voorzieningen voor de eigen gasten worden gebouwd, mits:
    1. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen en overkappingen per kampeerterrein ten hoogste 50 m² zal bedragen;
    2. de goothoogte van een gebouw of een overkapping ten hoogste 3,00 m zal bedragen;
    3. de dakhelling van een gebouw of een overkapping ten minste 15° zal bedragen;
    4. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 73: Algemene wijzigingsregels

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in dié zin dat:

a. enige bestemming wordt gewijzigd ten behoeve van de bouwhoogte van bouwwerken geen gebouwen zijnde, ten behoeve van zend-, ontvangst- en antennemasten, mits:
   1. de gronden ter plaatse worden voorzien van de aanduiding "antennemast";
   2. de antenne niet geplaatst kan worden op een bestaand hoog bouwwerk, zoals een hoogspanningsmast, een reclamemast, een torensilo, of een daarmee gelijk te stellen hoog bouwwerk;
   3. de antenne niet geplaatst kan worden op een bedrijventerrein;
   4. de antenne vervolgens geplaatst moet worden in aansluiting op grote infrastructuurlijnen;
   5. de mast radiografisch noodzakelijk is;
   6. de bouwhoogte van een mast ten hoogste 45,00 m zal bedragen;
   7. het aantal masten binnen de gemeente niet meer mag bedragen dan strikt noodzakelijk is voor de realisatie van een adequaat dekkend netwerk van voldoende capaciteit;
   8. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. de aanduiding 'vrijwaringszone - vaarweg' wordt aangebracht, mits:
   1. dit voortvloeit uit de aanleg of het verleggen, verbreden of versmallen c.q. opheffen van wegen;
   2. dit voortvloeit uit een verandering in de klassering van de betreffende weg in de Provinciale Vaarwegenverordening;

c. de aanduiding 'vrijwaringszone - weg' wordt aangebracht, mits:
   1. dit voortvloeit uit de aanleg of het verleggen, verbreden of versmallen c.q. opheffen van wegen;
   2. dit voortvloeit uit een verandering in de klassering van de betreffende weg in de Provinciale Wegenverordening;

d. de aanduiding "parkeerterrein" wordt aangebracht en/of verwijderd, mits:
   1. deze wijzigingsbevoegdheid wordt toegepast om het verkeer uit de natuurgebieden te weren en op te vangen aan de randen van de natuurgebieden al dan niet in combinatie met het verwijderen van de aanduiding, indien een bestaand parkeerterrein aan het gebruik als parkeerterrein wordt onttrokken;
   2. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke waarden, het BeeldkwaliteitsplanBeeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;

e. enige bestemming wordt gewijzigd in de bestemming 'Verkeer' dan wel de bestemming 'Verkeer' wordt gewijzigd in enige bestemming, mits:

1. deze wijziging uitsluitend wordt toegepast voor incidentele verbredingen, bochtafsnijdingen, e.d. van wegen en paden;
2. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 50 dan wel de bestemming waarin wordt gewijzigd van overeenkomstige toepassing zijn;

f. enige bestemming wordt gewijzigd in de bestemming 'Verkeer - Fietspaden' dan wel de bestemming 'Verkeer - Fietspaden' wordt gewijzigd in enige bestemming, mits:
   1. deze wijziging uitsluitend wordt toegepast voor het verwijderen en/of verleggen van bestaande fietspaden ten behoeve van de verbetering van natuurwaarden vanuit beheerinrichting, incidentele verbredingen, bochtafsnijdingen, e.d. van paden;
   2. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 51 dan wel de bestemming waarin wordt gewijzigd van overeenkomstige toepassing zijn;

g. enige bestemming wordt gewijzigd in de bestemming 'Water' dan wel de bestemming 'Water' wordt gewijzigd in enige bestemming, mits:
   1. deze wijziging uitsluitend wordt toegepast voor de incidentele aanleg van opvaarten, verbredingen van waterlopen ten behoeve van waterberging en/of de aanleg van natuurvriendelijke oevers, bochtafsnijdingen, kleine verleggingen, e.d. van vaarwegen c.a.;
   2. met de inrichting van de gronden moet worden voldaan aan hetgeen is gesteld in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   3. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 52 dan wel de bestemming waarin wordt gewijzigd van overeenkomstige toepassing zijn;

h. enige bestemming wordt gewijzigd in de bestemming 'Water', mits:
   1. deze wijziging uitsluitend wordt toegepast ten behoeve van de realisatie van natuurvriendelijke oevers, ter plaatse van de aanduiding "Wro-zone - wijzigingsgebied 1";
   2. met de inrichting van de gronden moet worden voldaan aan hetgeen is gesteld in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld;
   3. met de inrichting wordt voldaan aan het maatregelenpakket dat op basis van de Kaderrichtlijn Water is opgesteld ter verbetering van de waterkwaliteit;
   4. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 52 van overeenkomstige toepassing zijn;

i. de bestemmingen 'Agrarisch - 1' en 'Agrarisch - 2' worden gewijzigd in de bestemming 'Bos - 1' en/of 'Natuur', mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 12 of 33 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. deze wijzigingsbevoegdheid uitsluitend wordt toegepast ter plaatse van de aanduiding "Wro-zone - wijzigingsgebied 2";

3. de wijzigingsbevoegdheid niet eerder wordt toegepast dan nadat de betreffende gronden in zijn geheel voor de daadwerkelijke natuurontwikkeling zijn verworven of aangewezen;
4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende agrarische bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
5. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke en landschappelijke waarden, de geomorfologische en cultuurhistorische waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

j. de bestemmingen 'Agrarisch - 2' en 'Wonen - Voormalige boerderijpanden' worden gewijzigd in de bestemmingen 'Maatschappelijk - Levensbeschouwing'en 'Wonen' ten behoeve van de bouw van een nieuw woonhuis, mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van de artikelen 29 en 54 van overeenkomstige toepassing zijn;
   2. deze wijziging uitsluitend wordt toegepast, ter plaatse van de aanduiding "Wro-zone - wijzigingsgebied 4";
   3. de situering van het woonhuis en de bijbehorende bebouwing wordt afgestemd op de specifieke situatie, waarbij rekening wordt gehouden met een goede landschappelijke inpassing;
   4. deze wijzigingsbevoegdheid om te komen tot de bouw van een nieuw woonhuis uitsluitend wordt toegepast ter compensatie van een verbeterde woonsituatie binnen de woonleefgemeenschap ter plaatse, waarbij de vervangen woonruimte vervalt;
   5. de ontsluiting van het woonperceel uitsluitend plaatsvindt op de Van Zijlweg - Schipslootweg;
   6. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat het bestemmingsvlak en de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
   7. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

k. de bestemmingen 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2', uitsluitend voorzover ter plaatse voorzien van een aanduiding voor een agrarische bedrijfskavel, of 'Bedrijf' worden gewijzigd in de bestemming 'Bedrijf - Prostitutie', mits:
   1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid ten minste de regels van de bestemming 'Bedrijf - Prostitutie' zoals opgenomen in bijlage 5 van toepassing zijn;
   2. er ten hoogste één prostitutiebedrijf binnen het gemeentelijk grondgebied wordt gevestigd;
   3. de wijziging met betrekking tot een agrarische bedrijf slechts toepasbaar is indien de agrarische functie is beëindigd;
   4. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   5. de functie ondergebracht wordt in de bestaande gebouwen, die aanwezig zijn op het moment van toepassing van deze wijziging;

6. de activiteiten uitsluitend plaatsvinden binnen de bestaande gebouwen;
7. voldoende parkeercapaciteit op het bijbehorende erf aanwezig is;
8. met een inpassingsplan aansluiting wordt gezocht bij het gestelde in het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;
9. in het betreffende hoofdgebouw tevens wordt gewoond;
10. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 74: Overige regels

74.1. Aanvullende werking welstandscriteria

De ter plaatse en in de regels geboden ruimte ten aanzien van de situering en de maatvoering van bouwwerken kan nader worden ingevuld door de welstandscriteria.

74.2. Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen ten behoeve van de milieusituatie, de landschappelijke waarden, de natuurlijke waarden, de geomorfologische waarden, de cultuurhistorische waarden, de archeologische waarden, het bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, zodanig dat er geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de genoemde criteria en waarbij telkens het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld toetsingskader zal zijn.

74.3. Natura - 2000 (coördinatiebepaling)

Burgemeester en Wethouders zullen bij het toestaan van bouwwerken en werken en werkzaamheden rekening houden met de specifieke bescherming en instandhouding van de Natura 2000- gebieden, zoals die zijn weergegeven in bijlage 2 van de toelichting, door het voorkómen van significant negatieve aantasting van de natuurlijke kenmerken van de gebieden, zodanig dat er geen strijd met de Natuurbeschermingswet zal zijn.

HOOFDSTUK 5 OVERGANGS- EN SLOTREGELS

Artikel 75: Overgangsrecht

75.1. Overgangsrecht bouwwerken

a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
   1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

b. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in het eerste lid een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10%.

c. Het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

75.2. Overgangsrecht gebruik

a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet, behoudens voor zover uit de Richtlijn 79/409/EEG en 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand onderscheidenlijk van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna beperkingen voortvloeien ten aanzien van ten tijde van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan bestaand gebruik.

b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

c. Indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

d. Het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 76: Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het
Bestemmingsplan "Buitengebied"
van de gemeente Westerveld,

Behorend bij het besluit van 2011

===

BIJLAGE 1

Activiteit	Specifieke criteria bij toepassing van de ontheffing in artikel 3 lid 3.6. onder b en artikel 4 lid 4.6. onder b
Verkoop en ambachtelijke bewerking en verwerking van eigen en streekeigen producten	Het gaat hier om producten als jam, sap, zuivel, wijn, ijs, brood e.d. gemaakt van de agrarische producten geteeld in de nabije omgeving. Het mag niet gaan om grootschalige productie. Detailhandel is in beperkte mate mogelijk. De producten moeten een relatie hebben met het landelijk gebied. De bedrijfsvloeroppervlakte voor de bewerking en verwerking mag maximaal 350 m², inclusief de overige nevenfuncties, bedragen, waarbinnen de verkoopvloeroppervlakte ten behoeve van de detailhandel maximaal 50 m² mag bedragen. De activiteiten dienen binnen de gebouwen plaats te vinden.
Koelhuizen	Er zijn uitsluitend koelhuizen (waarmee niet een extra geventileerde schuur is bedoeld) toegestaan, die functioneren ten behoeve van het agrarisch bedrijf waarbij het koelhuis wordt geplaatst, waarbij tevens opslag is toegestaan voor meerdere bedrijven binnen een straal van 1 km. Bij grotere omvang van de koeling moeten de koelhuizen op een bedrijventerrein worden gevestigd, omdat het dan zal functioneren voor meerdere bedrijven en de verkeersaantrekkende werking niet aanvaardbaar is in het buitengebied. De oppervlakte van een koelhuis mag maximaal 200 m² bedragen. Wanneer het koelhuis bedoeld is voor de opslag voor meerdere bedrijven in de directe nabijheid (straal 1 km) en bij verwerking van de agrarische producten mag de oppervlakte maximaal 350 m², inclusief de overige nevenfuncties, bedragen.
Zorgfunctie	Het moet gaan om de vestiging van een kleinschalige maatschappelijke zorgfunctie, bijvoorbeeld ten behoeve van resocialisatie, therapie, gehandicapten, en dergelijke, met een oppervlakte van ten hoogste 350 m², inclusief de overige nevenfuncties. Bij een zorgfunctie moet sprake zijn van een directe relatie tussen het agrarisch bedrijf en de sociale en/of sociaal-medische opvang van personen, in die zin dat de bewoners behulpzaam zijn bij de agrarische bedrijfsactiviteiten. Ten behoeve van de huisvesting van personen mogen wooneenheden worden gerealiseerd binnen de bebouwing.
Agrarische kinderopvang	Het moet gaan om de vestiging van een kleinschalige kinderopvang met meer dan 6 kinderen, die een relatie heeft met het agrarisch bedrijf. De oppervlakte van de kinderopvang zal ten hoogste 350 m², inclusief de overige nevenfuncties,

	bedragen.
Agrarische dienstverlenende bedrijvigheid, en andere agrarische aanverwante bedrijvigheid	Er moet een relatie zijn met het bijbehorende agrarisch bedrijf. Er mag ten hoogste 350 m², inclusief de overige nevenfuncties, worden gebruikt ten behoeve van de ondergeschikte tak of deeltijdfunctie.
Gebruiksgerichte paardenhouderij	Er moet een relatie zijn met het bijbehorende agrarisch bedrijf. Er mag ten hoogste 500 m², inclusief de overige nevenfuncties, worden gebruikt ten behoeve van de paardenhouderij.
Verhuur van fietsen en kano's, en daarmee vergelijkbare kleinschalige recreatieproducten	De bedrijfsvloeroppervlakte ten behoeve van de verhuuractiviteiten mag maximaal 350 m², inclusief de overige nevenfuncties, bedragen. De opslag van de fietsen, kano's, en daarmee vergelijkbare kleinschalige recreatieproducten mag niet buiten gebouwen plaatsvinden.
Kinderboerderij	Bij deze activiteiten moet sprake zijn van het houden van verschillende soorten dieren (inheems en uitheems) anders dan voor de productie. Er dient gelegenheid voor bezichtiging te worden geboden. De oppervlakte mag niet meer bedragen dan 350 m², inclusief de overige nevenfuncties.
Niet-agrarische bedrijvigheid als bedoeld in bijlage 2 onder de categorieën 1 en 2, niet zijnde geluidzoneringsplichtige inrichtingen, risicovolle inrichten en/of voorwerkbedrijven	De bedrijvigheid mag, met uitzondering van de opslagruimtes, geen grotere bedrijfsvloeroppervlakte hebben dan 350 m², inclusief de overige nevenfuncties, . Er mag geen opslag van goederen buiten de gebouwen plaatshebben.
Kamperen bij de boer	Het kampeerterrein moet binnen de agrarische bedrijfskavel worden gevestigd, waarbij sprake is van een agrarisch bedrijf met een omvang van minimaal 20 nge's. De afstand van het kampeerterrein tot de erfgrens van een naastgelegen woonhuis moet minimaal 50 m bedragen. Er mogen ten hoogste 25 kampeermiddelen worden geplaatst in de periode van 15 maart tot 1 november van elk jaar. Vaste kampeermiddelen, zoals trekkershutten en stacaravans, zijn niet toegestaan. De landschappelijke inpassing zal moeten voldoen aan het Beeldkwaliteitsplan Gemeente Westerveld Bij beëindiging van het agrarisch bedrijf of bij het krimpen tot beneden de omvang van 20 nge's moet het klein kamperen eveneens binnen twee jaar zijn beëindigd.
Groepsaccommodatie	Het moet gaan om bestaande (voormalige) agrarische bedrijfsbebouwing (indien het bij vestiging van een groepsaccommodatie om bouwtechnische redenen noodzakelijk is, mag een bestaande schuur eventueel worden gesloopt en op dezelfde plek herbouwd worden).

	Indien de groepsaccommodatie zich niet bevindt in het gebouw met daarin de (bedrijfs)woning, dan mag de groepsaccommodatie op niet meer dan 25 m afstand van dat gebouw worden gesitueerd. Er moet sprake zijn van een geheel met de overige gebouwen en de oppervlakte mag niet meer bedragen dan 350 m², inclusief de overige nevenfuncties.
Bed and breakfast	De logiesverstrekking vindt plaats binnen de bestaande bedrijfswoning dan wel het bestaande voormalige boerderijpand. Er wordt uitgegaan van een bestaande entree (deur). Er zullen maximaal zes kamers ten behoeve van de logiesverstrekking ingericht worden. Er zullen geen keukenblokken in de kamers worden gemaakt. Het parkeren moet op eigen erf plaatsvinden. Er mag geen sprake zijn van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt.
Recreatieappartementen	De recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning zullen in de bedrijfswoning dan wel het bestaande voormalige boerderijpand, inclusief de aan- en uitbouwen, en karakteristieke bijgebouwen worden gebouwd en mag een maximale gezamenlijke oppervlakte hebben van 350 m², inclusief de overige nevenfuncties. De oppervlakte van het permanente woongedeelte van de bedrijfswoning dan wel het bestaande voormalige boerderijpand zal niet minder bedragen dan 75 m². Het parkeren moet op eigen erf plaatsvinden. Er mag geen sprake zijn van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt.
Theeschenkerij/-tuin	De schenkerij moet binnen de aanwezige bebouwing gevestigd worden. De oppervlakte van een buitenterras mag maximaal 100 m² bedragen. De bedrijfsvloeroppervlakte ten behoeve van de theeschenkerij mag maximaal 350 m², inclusief de overige nevenfuncties, bedragen.

Boerengolf	Ten behoeve van het boerengolf dienen alle voorzieningen, met uitzondering van de golfbaan zelf, op het bouwperceel ondergebracht te worden. Op het bouwperceel moet voldoende parkeergelegenheid aanwezig zijn. Het boerengolf moet nadrukkelijk aan de natuurlijke waarden worden getoetst, wat mogelijk ertoe kan leiden dat het boerengolf gedurende bepaalde perioden van het jaar in bepaalde gebieden niet mag worden uitgeoefend vanwege aanwezige natuurlijke waarden. Het algemeen belang van de natuurwaarden wordt een zwaarder gewicht toegekend dan het individuele belang van de agrariër die boerengolf als neventak aan het bedrijf toevoegt. Bij boerengolf mogen eveneens de bijbehorende landbouwgronden worden gebruikt.

BIJLAGE 2

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
01	**01**	**LANDBOUW EN DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN DE LANDBOUW**	
014	016	Dienstverlening ten behoeve van de landbouw	
		1. plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven: b.o. < 500 m^2	2
		2. plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven: b.o.>= 500 m^2	3.1
0142	0162	KI-stations	2
02	**02**	**BOSBOUW EN DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN BOSBOUW**	
020	021, 022, 024	Bosbouwbedrijven	3.1
05	**03**	**VISSERIJ- EN VISTEELTBEDRIJVEN**	
0501.1	0311	Zeevisserijbedrijven	3.2
0501.2	0312	Binnenvisserijbedrijven	3.1
0502	032	Vis- en schaaldierkwekerijen:	
		1. oester-, mossel- en schelpenteeltbedrijven	3.2
		2. visteeltbedrijven	3.1
11	**06**	**AARDOLIE- EN AARDGASWINNING**	
111	061, 062	Aardolie- en aardgaswinning:	
	061	1. aardoliewinputten	4.1
	062	2. aardgaswinning inclusief gasbehandeling.instrumenten: < 100.000.000 N m^3/d	5.1
	062	3. aardgaswinning inclusief gasbehandeling instrumenten: >= 100.000.000 N m^3/d	5.2
15	**10, 11**	**VERVAARDIGING VAN VOEDINGSMIDDELEN EN DRANKEN**	
151	101, 102	Slachterijen en overige vleesverwerking:	
		1. slachterijen en pluimveeslachterijen	3.2
	101	2. vetsmelterijen	5.2
		3. bewerkingsinrichting van darmen en vleesafval	4.2
		4. vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. > 1000 m^2	3.2
		5. vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. <= 1000 m^2	3.1
		6. vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. <= 200 m^2	3.1
	101, 102	5. loonslachterijen	3.1
152	102	Visverwerkingsbedrijven:	
		1. drogen	5.2
		2. conserveren	4.1
		3. roken	4.2
		4. verwerken anderszins: p.o. > 1000 m^2	4.2
		5. verwerken anderszins: p.o.<= 1000 m^2	3.2
		6. verwerken anderszins: p.o. <= 300 m^2	3.1
1531	1031	Aardappelproducten fabrieken	
		1. vervaardiging van aardappelproducten	4.2
		2. vervaardiging van snacks met p.o. < 2000 m^2	3.1
1532, 1533	1032, 1039	Groente- en fruitconservenfabrieken:	
		1. jam	3.2
		2. groente algemeen	3.2
		3. met koolsoorten	3.2
		4. met drogerijen	4.2
		5. met uienconservering (zoutinleggerij)	4.2
1541	104101	Vervaardiging van ruwe plantaardige en dierlijke oliën en vetten:	
		1. p.c. < 250.000 t/j	4.1
		2. p.c. >= 250.000 t/j	4.2
1542	104102	Raffinage van plantaardige en dierlijke oliën en vetten:	
		1. p.c. < 250.000 t/j	4.1
		2. p.c. >= 250.000 t/j	4.2
1543	1042	Margarinefabrieken:	
		1. p.c. < 250.000 t/j	4.1
		2. p.c. >= 250.000 t/j	4.2
1551	1051	Zuivelproductenfabrieken:	
		1. gedroogde producten p.c. >= 1,5 t/u	5.1
		2. geconcentreerde producten, verdampingscapaciteit >=20 t/u	5.1
		3. melkproductenfabrieken v.c. < 55.000 t/j	3.2
		4. melkproductenfabrieken v.c. >= 55.000 t/j	4.2
		5. overige zuivelproductenfabrieken	4.2

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
1552	1052	1. consumptie-ijsfabrieken p.o. > 200 m^2	3.2
		2. consumptie-ijsfabrieken p.o. <= 200 m^2	2
1561	1061	Meelfabrieken:	
		1. p.c. < 500 t/u	4.2
		2. p.c. >= 500 t/u	4.1
		Grutterswarenfabrieken	4.1
1562	1062	Zetmeelfabrieken:	
		1. p.c. < 10 t/u	4.1
		2. p.c. >= 10 t/u	4.2
1571	1091	Veevoederfabrieken:	
		1. destructiebedrijven	5.2
		2. beender-, veren-, vis- en vleesmeelfabriek	5.2
		3. drogerijen (gras, pulp, groenvoeder, veevoeder) cap.<10 t/u water	4.2
		4. drogerijen (gras, pulp, groenvoeder, veevoeder cap.>=10 t/u water	5.2
		5. mengvoeder, p.c. < 100 t/u	4.1
		6. mengvoeder, p.c. >= 100 t/u	4.2
1572	1092	Vervaardiging van voer voor huisdieren	4.1
1581	1071	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen:	
		1. v.c. < 7500 kg meel/week, bij gebruik van charge-ovens	2
		2. v.c.>= 7500 kg meel/week	3.2
1582	1072	Banket-, biscuit- en koekfabrieken	3.2
1583	1081	Suikerfabrieken:	
		1. v.c. < 2.500 t/j	5.1
		2. v.c. >= 2.500 t/j	5.2
1584	10821	Verwerking cacaobonen en vervaardiging chocolade- en suikerwerk:	
		1. cacao- en chocoladefabrieken: p.o. >2.000 m^2	5.1
		2. cacao- en chocoladefabrieken vervaardigen van chocoladewerken met p.o. < 2.000 m^2	3.2
		3. cacao- en chocoladefabrieken vervaardigen van chocoladewerken met p.o. <= 200 m^2	2
		4. Suikerwerkfabrieken met suiker branden	4.2
		5. Suikerwerkfabrieken zonder suiker branden p.o. > 200 m^2	3.2
		6. Suikerwerkfabrieken zonder suiker branden p.o. <= 200 m^2	2
1585	1073	Deegwarenfabrieken	3.1
1586	1083	Koffiebranderijen en theepakkerijen:	
		1. koffiebranderijen	5.1
		2. theepakkerijen	3.2
1587	108401	Vervaardiging van azijn, specerijen en kruiden	4.1
1589	1089	Vervaardiging van overige voedingsmiddelen	4.1
1589.1		Bakkerijgrondstoffenfabrieken	4.1
1589.2		Soep- en soeparomafabrieken:	
		1. zonder poederdrogen	4.1
		2. met poederdrogen	4.2
1591	110101	Destilleerderijen en likeurstokerijen	4.2
1592	110102	Vervaardiging van ethylalcohol door gisting:	
		1. p.c. < 5.000 t/j	4.1
		2. p.c. >= 5.000 t/j	4.2
1593 t/m 1595	1102 t/m 1104	Vervaardiging van wijn, cider, e.d.	2
1596	1105	Bierbrouwerijen	4.2
1597	1106	Mouterijen	4.2
1598	1107	Mineraalwater- en frisdrankfabrieken	3.2
16	**12**	**VERWERKING VAN TABAK**	
160	120	Tabaksverwerkende industrie	4.1
17	**13**	**VERVAARDIGING VAN TEXTIEL**	
171	131	Bewerken en spinnen van textielvezels	3.2
172	132	Weven van textiel:	
		1. aantal weefgetouwen < 50	3.2
		2. aantal weefgetouwen >= 50	4.2
173	133	Textielveredelingsbedrijven	3.1
174, 175	139	Vervaardiging van textielwaren	3.1
1751	1393	Tapijt-, kokos- en vloermattenfabrieken	4.1
176, 177	139, 143	Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen en artikelen	3.1
18	**14**	**VERVAARDIGING VAN KLEDING: BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT**	
181	141	Vervaardiging kleding van leer	3.1
182		Vervaardiging van kleding en -toebehoren (exclusief van leer)	2
183	142, 151	Bereiden en verven van bont, vervaardiging van artikelen van bont	3.1

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
19	**15**	**VERVAARDIGING VAN LEER EN LEDERWAREN (EXCLUSIEF KLEDING)**	
191	151, 152	Lederfabrieken	4.2
192	151	Lederwarenfabrieken (exclusief kleding en schoeisel)	3.1
193	152	Schoenenfabrieken	3.1
20	**16**	**HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING ARTIKELEN VAN HOUT, RIET, KURK E.D.**	
2010.1	16101	Houtzagerijen	3.2
2010.2	16102	Houtconserveringsbedrijven:	
		1. met creosootolie	4.1
		2. met zoutoplossingen	3.1
202	1621	Fineer- en plaatmaterialenfabrieken	3.2
203, 204, 205	162	1. Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout	3.2
203, 204, 205		2. Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout, p.o. < 200 m^2	3.1
205	162902	Kurkwaren-, riet- en vlechtwerkfabrieken	2
21	**17**	**VERVAARDIGING VAN PAPIER, KARTON EN PAPIER- EN KARTONWAREN**	
2111	1711	Vervaardiging van pulp	4.1
2112	1712	Papier- en kartonfabrieken:	
		1. p.c. < 3 t/u	3.1
		2. p.c. 3 - 15 t/u	4.1
		3. p.c. >= 15 t/u	4.2
212	172	Papier- en kartonwarenfabrieken	3.2
2121.2	17212	Golfkartonfabrieken:	
		1. p.c. < 3 t/u	3.2
		2. p.c. >= 3 t/u	4.1
22	**58**	**UITGEVERIJEN, DRUKKERIJEN EN REPRODUCTIE VAN OPGENOMEN MEDIA**	
221	581	Uitgeverijen (kantoren)	1
2221	1811	Drukkerijen van dagbladen	3.2
2222	1812	Drukkerijen (vlak- en rotatie-diepdrukkerijen)	3.2
2222.6	18129	Kleine drukkerijen en kopieerinrichtingen	2
2223	1814	Grafische afwerking	1
		Binderijen	2
2224	1813	Grafische reproductie en zetten	2
2225	1814	Overige grafische activiteiten	2
223	182	Reproductiebedrijven opgenomen media	1
23	**19**	**AARDOLIE- EN STEENKOOLVERWERKINGSINDUSTRIE BEWERKING SPLIJT- EN KWEEKSTOFFEN**	
231	191	Cokesfabrieken	5.3
2320.1	19201	Aardolieraffinaderijen	6
2320.2	19202	Smeeroliën- en vettenfabrieken	3.2
		Recyclingbedrijven voor afgewerkte olie	4.2
		Aardolieproductenfabrieken niet eerder genoemd.	4.2
24	**20**	**VERVAARDIGING VAN CHEMISCHE PRODUCTEN**	
2411	2011	Vervaardiging van industriële gassen:	
		1. luchtscheidingsinstallatie v.c. >= 10 t/d lucht	5.2
		2. overige gassenfabrieken, niet explosief	5.1
		3. overige gassenfabrieken, explosief	5.1
2412	2012	Kleur- en verfstoffenfabrieken	4.1
2413		Anorganische chemische grondstoffenfabrieken:	
		1. niet vallend onder "post-Seveso-richtlijn"	4.2
		2. vallend onder "post-Seveso-richtlijn"	5.3
2414.1	20141	Organische chemische grondstoffenfabrieken:	
		1. niet vallend onder "post-Seveso-richtlijn"	4.2
		2. vallend onder "post-Seveso-richtlijn"	5.3
		Methanolfabrieken:	
		1. p.c. < 100.000 t/j	4.1
		2. p.c. >= 100.000 t/j	4.2
2414.2	20149	Vetzuren en alkanolenfabrieken (niet synthetisch):	
		1. p.c. < 50.000 t/j	4.2
		2. p.c. >= 50.000 t/j	5.1
2415	2015	Kunstmeststoffenfabrieken	5.1
2416	2016	Kunstharsenfabrieken e.d.	5.2

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
242	202	Landbouwchemicaliënfabrieken:	
		1. fabricage	5.3
		2. formulering en afvullen	5.1
243	203	Verf,- lak- en vernisfabrieken	4.2
2441	2110	Farmaceutische grondstoffenfabrieken:	
		1. p.c. < 1.000 t/j	4.2
		2. p.c. >= 1.000 t/j	5.1
2442	2120	Farmaceutische productenfabrieken:	
		1. formulering en afvullen geneesmiddelen	3.1
		2. verbandmiddelenfabrieken	2
2451	2041	Zeep-, was- en reinigingsmiddelenfabrieken	4.2
2452	2042	Parfumerie- en cosmeticafabrieken	4.2
2461	2051	Kruit-, vuurwerk- en springstoffenfabrieken	5.3
2462	2052	Lijm- en plakmiddelenfabrieken:	
		1. zonder dierlijke grondstoffen	3.2
		2. met dierlijke grondstoffen	5.1
2464	205902	Fotochemische productenfabrieken	3.2
2466	205903	Chemische kantoorbenodigdhedenfabrieken	3.1
		Overige chemische productenfabrieken n.e.g.	4.1
247	2060	Kunstmatige synthetische garen- en vezelfabrieken	4.2
25	**22**	**VERVAARDIGING VAN PRODUCTEN VAN RUBBER EN KUNSTSTOF**	
2511	221101	Rubberbandenfabrieken	4.2
2512	221102	Loopvlakvernieuwingsbedrijven:	
		1. vloeroppervlakte < 100 m²	3.1
		2. vloeroppervlakte > 100 m²	4.1
2513	2219	Rubber-artikelenfabrieken	3.2
252	222	Kunststofverwerkende bedrijven:	
		1. zonder fenolharsen	4.1
		2. met fenolharsen	4.2
		3. productie van verpakkingsmaterialen en assemblage van kunststof bouwmaterialen	3.1
26	**23**	**VERVAARDIGING VAN GLAS, AARDEWERK, CEMENT-, KALK- EN GIPSPRODUCTEN**	
261	231	Glasfabrieken:	
		1. glas en glasproducten, p.c. < 5.000 t/j	3.2
		2. glas en glasproducten, p.c. >= 5.000 t/j	4.2
		3. glaswol en glasvezels, p.c. < 5.000 t/j	4.2
		4. glaswol en glasvezels, p.c. >= 5.000 t/j	5.1
2615	231	Glasbewerkingsbedrijven	3.1
262, 263	232, 234	Aardewerkfabrieken:	
		1. vermogen elektrische ovens totaal < 40 kW	2
		2. vermogen elektrische ovens totaal >= 40 kW	3.2
264	233	Baksteen- en baksteenelementenfabrieken	4.1
		Dakpannenfabrieken	4.1
2651	2351	Cementfabrieken:	
		1. p.c. < 100.000 t/j	5.1
		2. p.c. >= 100.000 t/j	5.3
2652	235201	Kalkfabrieken:	
		1. p.c. < 100.000 t/j	4.1
		2. p.c. >= 100.000 t/j	5.3
2653	235202	Gipsfabrieken:	
		1. p.c. < 100.000 t/j	4.1
		2. p.c. >= 100.000 t/j	5.1
2661.1	23611	Betonwarenfabrieken:	
		1. zonder persen, triltafels en bekistingstrillers	4.1
		2. met persen, triltafels of bekistingstrillers, p.c. < 100 t/d	4.2
		3. met persen, triltafels of bekistingstrillers, p.c. >= 100 t/d	5.2
2661.2	23612	Kalkzandsteenfabrieken:	
		1. p.c. < 100.000 t/j	3.2
		2. p.c. >= 100.000 t/j	4.2
2662	2362	Mineraalgebonden bouwplatenfabrieken	3.2
2663, 2664	2363, 2364	Betonmortelcentrales:	
		1. p.c. < 100 t/u	3.2
		2. p.c. >= 100 t/u	4.2
2665, 2666	2365, 2369	Vervaardiging van producten van beton, (vezel)cement en gips:	
		1. p.c. < 100 t/d	3.2
		2. p.c. >= 100 t/d	4.2

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
267	237	Natuursteenbewerkingsbedrijven:	
		1. zonder breken, zeven en drogen p.o. > 2.000 m²	3.2
		2. zonder breken, zeven en drogen p.o. <= 2.000 m²	3.1
		3. met breken, zeven of drogen v.c. < 100.000 t/j	4.2
		4. met breken, zeven of drogen v.c. >= 100.000 t/j	5.2
2681	2391	Slijp- en polijstmiddelenfabrieken	3.1
2682	2399	Bitumineuze materialenfabrieken:	
		1. p.c. < 100 t/u	4.2
		2. p.c. >= 100 t/u	5.1
		Isolatiematerialenfabrieken (exclusief glaswol):	
		1. steenwol p.c. >= 5.000 t/j	4.2
		2. overige isolatiematerialen	4.1
		Minerale productenfabrieken n.e.g.	3.2
		1. Asfaltcentrales p.c. < 100 ton/uur	4.1
		2. Asfaltcentrales p.c.>= 100 ton/uur	4.2
27	**24**	**VERVAARDIGING VAN METALEN**	
271	241	Ruwijzer- en staalfabrieken:	
		1. p.c. < 1.000 t/j	5.2
		2. p.c. >= 1.000 t/j	6
272	245	IJzerenbuizen- en stalenbuizenfabrieken:	
		1. p.o. < 2.000 m²	5.1
		2. p.o. >= 2.000 m²	5.3
273	243	Draadtrekkerijen, koudbandwalserijen en profielzetterijen:	
		1. p.o. < 2.000 m²	4.2
		2. p.o. >= 2.000 m²	5.2
274	244	Non-ferro-metaalfabrieken:	
		1. p.c. < 1.000 t/j	4.2
		2. p.c. >= 1.000 t/j	5.2
		Non-ferro-metaalwalserijen, -trekkerijen en dergelijke:	
		1. p.o. < 2.000 m²	5.1
		2. p.o. >= 2.000 m²	5.3
2751, 2752	2451, 2452	IJzer- en staalgieterijen, -smelterijen:	
		1. p.c. < 4.000 t/j	4.2
		2. p.c. >= 4.000 t/j	5.1
2753, 2754	2453, 2454	Non-ferro-metaalgieterijen, -smelterijen:	
		1. p.c. < 4.000 t/j	4.2
		2. p.c >=4.000 t/j	5.1
28	**25, 31**	**VERVAARDIGING EN REPARATIE VAN PRODUCTEN VAN METAAL (EXCLUSIEF MACHINES EN TRANSPORTMIDDELEN)**	
281	251, 331	Constructiewerkplaatsen:	
		1. gesloten gebouw	3.2
		2. gesloten gebouw, p.o. <200 m²	3.1
		3. in open lucht, p.o. < 2.000 m²	4.1
		4. in open lucht, p.o. >= 2.000 m²	4.2
2821	2529, 3311	Tank- en reservoirbouwbedrijven:	
		1. p.o. < 2.000 m²	4.2
		2. p.o. >= 2.000 m²	5.1
2822, 2830	2521, 2530, 3311	Vervaardiging van verwarmingsketels, radiatoren en stoomketels	4.1
284	255, 331	Stamp-, pers-, dieptrek- en forceerbedrijven	4.1
		Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen, en dergelijke	3.2
2851	2561, 3311	Metaaloppervlaktebehandelingsbedrijven:	
		1. algemeen	3.2
		2. scoperen (opspuiten van zink).	3.2
		3. thermisch verzinken	3.2
		4. thermisch vertinnen	3.2
		5. mechanische oppervlaktebehandeling (slijpen, polijsten).	3.2
		6. anodiseren, eloxeren	3.2
		7. chemische oppervlaktebehandeling	3.2
		8. emailleren	3.2
		9. galvaniseren (vernikkelen, verchromen, verzinken, verkoperen, en dergelijke).	3.2
		10. stralen	4.2
		11. metaalharden	3.2
		12. lakspuiten en moffelen	3.2
2852	2562, 3311	Overige metaalbewerkende industrie	3.2
		Overige metaalbewerkende industrie, inpandig, p.o. <200 m²	3.1

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
287	259, 331	Grofsmederijen, anker- en kettingfabrieken:	
		1. p.o. < 2.000 m²	4.1
		2. p.o. >= 2.000 m²	5.1
		Overige metaalwarenfabrieken niet eerder genoemd	3.2
		Overige metaalwarenfabrieken niet eerder genoemd: inpandig p.o. <200 m²	3.1
29	**27, 28, 33**	**VERVAARDIGING VAN MACHINES EN APPARATEN**	
29	27, 28, 33	Machine- en apparatenfabrieken inclusief reparatie:	
		1. p.o. < 2.000 m²	3.2
		2. p.o. >= 2.000 m²	4.1
	28, 33	3. met proefdraaien verbrandingsmotoren >= 1 MW	4.2
30	**26, 28, 33**	**VERVAARDIGING VAN KANTOORMACHINES EN COMPUTERS**	
30	26, 28, 33	Kantoormachines- en computerfabrieken inclusief reparatie	3.1
31	**26, 27, 33**	**VERVAARDIGING VAN OVERIGE ELEKTRONISCHE MACHINES, APPARATEN EN BENODIGDHEDEN**	
311	271, 331	Elektromotoren- en generatorenfabrieken inclusief reparatie	4.1
312	271, 273	Schakel- en installatiemateriaalfabrieken	4.1
313	273	Elektrische draad- en kabelfabrieken	4.1
314	272	Accumulatoren- en batterijenfabrieken	3.2
315	274	Lampenfabrieken	4.2
316	293	Elektrotechnische industrie niet eerder genoemd	2
3162	2790	Koolelektrodenfabrieken	6
32	**26, 33**	**VERVAARDIGING VAN AUDIO-, VIDEO-, TELECOM-APPARATEN EN -BENODIGDHEDEN**	
321 t/m 323	261, 263, 264, 331	Vervaardiging van audio-, video- en telecom-apparatuur, en dergelijke inclusief reparatie	3.1
3210	2612	Fabrieken voor gedrukte bedrading	3.1
33	**26, 32, 33**	**VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN**	
33	26, 32, 33	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten, e.d. incl. reparatie	2
34	**29**	**VERVAARDIGING VAN AUTO'S, AANHANGWAGENS EN OPLEGGERS**	
341	291	Autofabrieken en assemblagebedrijven	
		1. p.o. < 10.000 m²	4.1
		2. p.o. >= 10.000 m²	4.2
3420.1	29201	Carrosseriefabrieken	4.1
3420.2	29202	Aanhangwagen- en opleggerfabrieken	4.1
343	293	Auto-onderdelenfabrieken	3.2
35	**30**	**VERVAARDIGING VAN TRANSPORTMIDDELEN (EXCLUSIEF AUTO'S EN AANHANGWAGENS)**	
351	301, 3315	Scheepsbouw- en reparatiebedrijven:	
		1. houten schepen	3.1
		2. kunststof schepen	3.2
		3. metalen schepen < 25 m	4.1
		4. metalen schepen >= 25 m en/of proefdraaien motoren >= 1 MW	5.1
3511	3831	Scheepssloperijen	5.2
352	302, 317	Wagonbouw- en spoorwegwerkplaatsen:	
		1. algemeen	3.2
		2. met proefdraaien van verbrandingsmotoren >= 1 MW	4.2
353	303, 3316	Vliegtuigbouw- en -reparatiebedrijven:	
		1. zonder proefdraaien motoren	4.1
		2. met proefdraaien motoren	5.3
354	309	Rijwiel- en motorrijwielfabrieken	3.2
355	3099	Transportmiddelenindustrie niet eerder genoemd	3.2
36	**31**	**VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN VERVAARDIGING VAN OVERIGE GOEDEREN NIET EERDER GENOEMD.**	
361	310	1. meubelfabrieken	3.2
	9524	2. meubelstoffeerderijen b.o.< 200 m²	1

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
362	321	Fabricage van munten, sieraden, en dergelijke	2
363	322	Muziekinstrumentenfabrieken	2
364	323	Sportartikelenfabrieken	3.1
365	324	Speelgoedartikelenfabrieken	3.1
366	32991	Sociale werkvoorziening	2
366	32999	Vervaardiging van overige goederen niet eerder genoemd	3.1
37	**38**	**VOORBEREIDING TOT RECYCLING**	
371	383201	Metaal- en autoschredders	5.1
372	383202	Puinbrekerijen en -malerijen:	
		1. v.c. < 100.000 t/j	4.2
		2. v.c. >= 100.000 t/j	5.2
		Rubberregeneratiebedrijven	4.2
		Afvalscheidingsinstallaties	4.2
40	**35**	**PRODUCTIE EN DISTRIBUTIE VAN ELEKTRICITEIT, AARDGAS, STOOM EN WARM WATER**	
40	35	Elektriciteitsproductiebedrijven (vermogen >= 50 MWe):	
		1. kolengestookt (inclusief meestook biomassa), thermisch vermogen > 75 MWth	5.2
		2. oliegestookt, thermisch vermogen > 75 MWth	5.1
		3. gasgestookt (inclusief bijstook biomassa), thermisch vermogen > 75 MWth, in	5.1
		4. kerncentrales met koeltorens	6
		5. warmtekrachtinstallaties (gas), thermisch vermogen > 75 MWth	5.1
		Bio-energieinstallaties, elektrisch vermogen < 50 MWe:	
		1. covergisting, verbranding en vergassing van mest, slib, GFT en reststromen voedingsindustrie	3.2
		2. vergisting, verbranding en vergassing van overige biomassa	3.2
		Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen:	
		1. < 10 MVA	2
		2. 10 - 100 MVA	3.1
		3. 100 - 200 MVA	3.2
		4. 200 - 1000 MVA	4.2
		5. >= 1000 MVA	5.2
		Gasdistributiebedrijven:	
		1. gascompressorstations, vermogen < 100 MW	4.2
		2. gascompressorstations, vermogen >= 100 MW	5.1
		3. gas: reduceer-, compressor-, meet- en reglinstallatie categorie A	1
		4. gasdrukregel- en meetruimten (kasten en gebouwen), categorie B en C	2
		5. gasontvang- en -verdeelstations, categorie D	3.1
		Warmtevoorzieningsinstallaties, gasgestookt:	
		1. stadsverwarming	3.2
		2. blokverwarming	2
		Windmolens:	
		1. wiekdiameter 20 m	3.2
		2. wiekdiameter 30 m	4.1
		3. wiekdiameter 50 m	4.2
41	**36**	**WINNING EN DITRIBUTIE VAN WATER**	
41	36	Waterwinning-/ bereidingsbedrijven:	
		1. met chloorgas	5.3
		2. bereiding met chloorbleekloog en dergelijke en / of straling	3.1
		Waterdistributiebedrijven met pompvermogen:	
		1. < 1 MW	2
		2. 1 - 15 MW	3.2
		3. >= 15 MW	4.2
45	**41, 42, 43**	**BOUWNIJVERHEID**	
	41, 42, 43	Bouwbedrijven algemeen: b.o. > 2000 m^2	3.2
		Bouwbedrijven algemeen: b.o. <= 2000 m^2	3.1
		Aannemersbedrijven met werkplaats: b.o. > 1000 m^2	3.1
		Aannemersbedrijven met werkplaats: b.o. < 1000 m^2	2
50	**45, 47**	**HANDEL IN EN REPARATIE VAN AUTO'S EN MOTORFIETSEN, BENZINESERVICESTATIONS**	
501, 502, 504	451, 452, 453	Handel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven	2

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
502	451	(Groot)handel in vrachtauto's (inclusief import en reparatie)	3.2
5020.4	45204	Autoplaatwerkerijen	3.2
		Autobeklederijen	1
		Autospuitinrichtingen	3.1
5020.5	45205	Autowasserijen	2
503, 504	453	Handel in auto- en motorfietsonderdelen en -accessoires	2
505	473	Benzineservicestations:	
		1. met LPG > 1000 m^3/jr	4.1
		2. met LPG< 1000 m^3/jr	3.1
		3. zonder LPG	2
51	**46**	**GROOTHANDEL EN HANDELSBEMIDDELING**	
511	461	Handelsbemiddeling (kantoren)	1
5121	4621	Groothandel in akkerbouwproducten en veevoeders	3.1
		Groothandel in akkerbouwproducten en veevoeders met een verwerkingscapaciteit >= 500 ton per uur.	4.2
5122	4622	Groothandel in bloemen en planten	2
5123	4623	Groothandel in levende dieren	3.2
5124	4624	Groothandel in huiden, vellen en leder	3.1
5125, 5131	46217, 4631	Groothandel in ruwe tabak, groenten, fruit en consumptie-aardappelen	3.1
5132, 5133	4632, 4633	Groothandel in vlees, vleeswaren, zuivelproducten, eieren en spijsoliën	3.1
5134	4634	Groothandel in dranken	2
5135	4635	Groothandel in tabaksproducten	2
5136	4636	Groothandel in suiker, chocolade en suikerwerk	2
5137	4637	Groothandel in koffie, thee, cacao en specerijen	2
5138, 5139	4638, 4639	Groothandel in overige voedings- en genotmiddelen	2
514	464, 46733	Groothandel in overige consumentenartikelen	2
5148.7	46499	Groothandel in vuurwerk en munitie:	
		1. consumentenvuurwerk, verpakt, opslag < 10 ton	2
		2. consumentenvuurwerk, verpakt, opslag 10 tot 50 ton	3.1
		3. professioneel vuurwerk, netto expliciet massa per bewaarplaats < 750 kg (en > 25 kg theatervuurwerk)	5.1
		4. professioneel vuurwerk, netto expliciet massa per bewaarplaats 750 kg tot 6 ton.	5.3
		5. munitie	2
5151.1	46711	Groothandel in vaste brandstoffen:	
		1. klein, lokaal verzorgingsgebied	3.1
		2. kolenterminal, opslagoppervlakte >= 2.000 m^2	5.1
5151.2	46712	Groothandel in vloeibare en gasvormige brandstoffen:	
		1. vloeistoffen o.c. < 100.000 m^3	4.1
		2. vloeistoffen o.c. >= 100.000 m^3	5.1
		3. tot vloeistof verdichte gassen	4.2
5151.3	46713	Groothandel in minerale olieproducten (exclusief brandstoffen)	3.2
5152.1	46721	Groothandel in metaalertsen:	
		1. opslagoppervlakte < 2.000 m^2	4.2
		2. opslagoppervlakte >= 2.000 m^2	5.2
5152.2 /.3	46722, 46723	Groothandel in metalen en -halffabrikaten	3.2
5154	4673	Groothandel in hout en bouwmaterialen	
		1. Algemeen: bebouwde oppervlakte > 2000 m^2	3.1
		2. Algemeen: bebouwde oppervlakte <= 2000 m^2	2
5153.4	46735	Zand en grind:	
		1. algemeen: bebouwde oppervlakte > 200 m^2	3.2
		2. algemeen: bebouwde oppervlakte < = 200 m^2	2
	4674	Groothandel in ijzer- en metaalwaren en verwarmingsapparatuur	
		1. algemeen: bebouwde oppervlakte > 2000 m^2	3.1
		2. algemeen: bebouwde oppervlakte <= 2000 m^2	2
5155.1	46751	Groothandel in chemische producten	3.2
5156	4676	Groothandel in overige intermediaire goederen	2
5157	4677	Autosloperijen: bebouwde oppervlakte > 1000 m^2	3.2
		Autosloperijen: bebouwde oppervlakte < = 1000 m^2	3.1
5157.2 /.3		Overige groothandel in afval en schroot: bebouwde oppervlakte > 1000 m^2	3.1
		Overige groothandel in afval en schroot : bebouwde oppervlakte <= 1000 m^2	3.2
5162	466	Groothandel in machines en apparaten:	
		1. machines voor de bouwnijverheid	3.2
		2. overige	3.1
517	466, 469	Overige groothandel (bedrijfsmeubels, emballage, vakbenodigdheden e.d.)	2
60	**49**	**VERVOER OVER LAND**	
6021.1	493	Bus-, tram- en metrostations en -remises	3.2
6022		Taxibedrijven en taxistandplaatsen	2

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
6023		Touringcarbedrijven	3.2
6024	494	Goederenwegvervoersbedrijven (zonder schoonmaken tanks): b.o. > 1000 m^2	3.2
6024		Goederenwegvervoersbedrijven (zonder schoonmaken tanks): b.o. <= 1000 m^2	3.1
603	495	Pomp- en compressorstations van pijpleidingen	2
61, 62	**50, 51**	**VERVOER OVER WATER / DOOR DE LUCHT**	
61, 62	50, 51	Vervoersbedrijven (uitsluitend kantoren)	1
63	**52**	**DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN HET VERVOER**	
6311.1	52241	Laad-, los- en overslagbedrijven ten behoeve van zeeschepen:	
		1. containers	5.1
		2. stukgoederen	4.2
		3. ertsen, mineralen, e.d., opslagopp. >= 2.000 m^2	5.3
		4. granen of meelsoorten, v.c. >= 500 t/u	5.1
		5. steenkool, opslagopp. >= 2.000 m^2	5.2
		6. olie, LPG, e.d.	5.3
		7. tankercleaning	4.2
6311.2	52242	Laad-, los- en overslagbedrijven ten behoeve van de binnenvaart:	
		1. containers	4.2
		2. stukgoederen	3.2
		3. ertsen, mineralen, en dergelijke, opslagoppervlakte < 2.000 m^2	4.2
		4. ertsen, mineralen, en dergelijke, opslagoppervlakte >= 2.000 m^2	5.2
		5. granen of meelsoorten v.c. < 500 t/u	4.2
		6. granen of meelsoorten v.c. >= 500 t/u	5.1
		7. steenkool, opslagoppervlakte < 2.000 m^2	4.2
		8. steenkool, opslagoppervlakte >= 2.000 m^2	5.1
		9. olie, LPG, en dergelijke	5.2
		10. tankercleaning	4.2
6312	52102, 52109	Distributiecentra, pak- en koelhuizen	3.1
	52109	Opslaggebouwen (verhuur opslagruimte)	2
6321	5221	1. Autoparkeerterreinen, parkeergarages	2
6321		2. Stalling van vrachtwagens (met koelinstallaties)	3.2
6322, 6323	5222	Overige dienstverlening ten behoeve van het vervoer (kantoren)	1
6323	5223	Luchthavens	6
6323		Helicopterlandplaatsen	5.1
623	791	Reisorganisaties	1
634	5229	Expediteurs, cargadoors (kantoren)	1
64	**53**	**POST EN TELECOMMUNICATIE**	
641	531, 532	Post- en koeriersdiensten	2
642	61	Telecommunicatiebedrijven	1
642		Zendinstallaties:	
642		1. LG en MG, zendervermogen < 100 kw (bij groter vermogen: onderzoek!)	3.2
642		2. FM en TV	1
71	**77**	**VERHUUR VAN TRANSPORTMIDDELEN, MACHINES, ANDERE ROERENDE GOEDEREN**	
711	7711	Personenautoverhuurbedrijven	2
712	7712, 7739	Verhuurbedrijven voor transportmiddelen (exclusief personenauto's)	3.1
713	773	Verhuurbedrijven voor machines en werktuigen	3.1
714	772	Verhuurbedrijven voor roerende goederen n.e.g.	2
72	**62**	**COMPUTERSERVICE- EN INFORMATIETECHNOLOGIE**	
72	62	Computerservice- en informatietechnologie-bureaus, en dergelijke	1
72	58, 63	Datacentra	2
74	**63, 69 t/m 71, 73, 74, 77, 78, 80 t/m 82**	**OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING**	
74	63, 69 t/m 71, 73, 74, 77, 78, 80 t/m 82	Overige zakelijke diensverlening: kantoren	1
747	812	Reinigingsbedrijven voor gebouwen	3.1
7481.3	74203	Foto- en filmontwikkelcentrales	2
7484.3	82991	Veilingen voor landbouw- en visserijproducten	4.1
7484.4	82992	Veilingen voor huisraad, kunst, en dergelijke	1

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008	OMSCHRIJVING	CAT
90	**37, 38, 39**	**MILIEUDIENSTVERLENING**	
9001	3700	RWZI's en gierverwerkingsinrichting, met afdekking voorbezinktanks:	
		1. < 100.000 i.e.	4.1
		2. 100.000 - 300.000 i.e.	4.2
		3. >= 300.000 i.e.	5.1
		Rioolgemalen	2
9002.1	381	Vuilophaal-, straatreinigingsbedrijven, en dergelijke	3.1
		Gemeentewerven (afval-inzameldepots)	3.1
		Vuiloverslagstations	4.2
9002.2	382	Afvalverwerkingsbedrijven:	
		1. mestverwerkingskorrelfabrieken	5.1
		2. kabelbranderijen	3.2
		3. verwerking radio-actief afval	6
		4. pathogeen afvalverbranding (voor ziekenhuizen)	3.1
		5. oplosmiddelterugwinning	3.2
		6. afvalverbrandingsinrichtingen thermisch vermogen > 75 MW	4.2
		7. verwerking fotochemisch en galvano-afval	2
		Vuilstortplaatsen	4.2
		Composteerbedrijven:	
		1. niet belucht v.c. < 5.000 t/j	4.2
		2. niet belucht v.c. 5.000 tot 20.000 t/j	5.2
		3. belucht v.c. < 20.000 t/j	3.2
		4. belucht v.c. > 20.000 t/j	4.1
		5. GFT in gesloten gebouw	4.1
93	96	**OVERIGE DIENSTVERLENING**	
9301.1	96011	Wasserijen en strijkinrichtingen	3.1
		Tapijtreinigingsbedrijven	3.1
		Chemische wasserijen en ververijen	2
9301.2	96013	Wasverzendinrichtingen	2
9301.3	96013	Wasseretten, wassalons	1
9302	9602	Kappersbedrijven en schoonheidsinstituten	1
9304	9613, 9604	Fitnesscentra, badhuizen en saunabaden	2
9305	9609	Dierenasiels en -pensions	3.2
	9609	Persoonlijke dienstverlening niet eerder genoemd, exclusief bordelen, prostituees en sexclubs	1

Afkortingen:

cat. categorie
o.c. opslagcapaciteit
v.c. verwerkingscapaciteit
p.c. productiecapaciteit
p.o. productieoppervlak
e.d. en dergelijke
n.e.g. niet elders genoemd
t ton
kl klasse
u uur
d dag
w week
jr jaar
= is gelijk aan
< kleiner dan
> groter dan

BIJLAGE 3

Adres niet-agrarische bedrijven	Omschrijving van de bedrijven
Van Helomaweg 1a Wapserveen	Steen- en dakpannenhandel
Midden 172 Wapserveen	Reviseren van handgeschakelde en automatische transmissies
Midden 176 Wapserveen	Aannemersbedrijf
Midden 182 Wapserveen	Catering en partyservice
Midden 198 Wapserveen	Lasbedrijf
Midden 109 Wapserveen	Bouwmaterialen en machines en grondverzet
Midden 113 Wapserveen	Schildersbedrijf
Oosteinde 66 Wapserveen	Rietdekkersbedrijf
Oosteinde 19a Wapserveen	Aannemersbedrijf
Ten Darperweg 94 Wapse	Aannemersbedrijf
Bareldsweg 2 Wapse	Handelsonderneming in metaalwaren
Bareldsweg 10 Wapse	Bestratingsbedrijf
Oosterweidenweg 8 Havelte	Transportbedrijf
Oeveraseweg Havelte	Meilof recycling bedrijf
Eursingerlaan 6 Havelte	Handel in- en transport van tuinhout, natuursteen, sier- en betonsteen
Van der Sluisweg 1 Uffelte	Transportbedrijf
Ten Darperweg 2 Diever	Rietdekkersbedrijf
Achter 't Zaand 4 Lhee	Opslag en kantoor van Natuurmonumenten
Westeinde 8 Dwingeloo	Rietdekkersbedrijf
Wittelterweg 14a Diever	Handelonderneming, niet zijnde een transportbedrijf
Oldendiever 11 Diever	Meubelmakerij
Van Helomaweg 11 Havelte	Loodgietersbedrijf
Ruinerwoldseweg 6 Uffelte	Verhuurbedrijf,caravanstalling en opslagruimte voor overige goederen
Adres detailhandelsbedrijven	**Omschrijving van de bedrijven**
Westeinde 20 D wingeloo	Antiekwinkel, Boeken, Porselein, Meubels
Kastanjelaan 11 Diever	Agrarische machines
Noordsweg 9 Wittelte	Antiekverkoop en dergelijke
Westeinde 123 Wapserveen	verkoop van souvernirs en huishoudelijke artikelen
Rijksweg Noordzijde 19 Havelte	Auto's

BIJLAGE 4

Adres	Woonplaats	Aantal stuks vee	Staloppervlakte
Wittelterweg 24	Wittelte	69 kraamzeugen, 181 g/dragende zeugen, 75 opfokzeugen, 2 dekberen	1651 m²
Dwarsweg 6	Nijensleek	5500 kalkoenen	2329 m²
Paardeweide 3	Darp	11997 + 11200 grootouderdieren van vleeskuikens	3832m²
Ten Have 1	Wapse	280 varkens	2995 m²

BIJLAGE 5

Artikel 9a: Bedrijf - Prostitutiebedrijf

9a. 1. Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bedrijf - Prostitutiebedrijf' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bedrijfsgebouwen en overkappingen ten behoeve van een prostitutiebedrijf;
b. bedrijfswoningen, aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een bedrijfswoning, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit;
c. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van karakteristieke bijgebouwen;

met daaraan ondergeschikt:

d. kleinschalige duurzame energiewinning;
e. wegen en paden;
f. water;

met de daarbijbehorende:

g. tuinen, erven en terreinen;
h. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

9a. 2. Bouwregels

9a. 2. 1. Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van de in lid 9a.1. onder a t/m c genoemde gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. per bestemmingsvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van het ter plaatse gevestigde prostitutiebedrijf worden gebouwd, waarbij deze bouwregels eveneens van toepassing zijn voor functies die na ontheffing van de gebruiksregels aan het bedrijf zijn toegevoegd;
b. het aantal bedrijfswoningen zal ten hoogste één per bestemmingsvlak bedragen;
c. de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen zal niet meer bedragen dan het bebouwingspercentage dat ter plaatse is weergegeven;
d. de afstand van een bedrijfswoning ten opzichte van de weg zal ten minste de bestaande afstand bedragen;
e. de bedrijfsgebouwen en overkappingen en de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning zullen tenminste 3,00 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
f. de maatvoering van een gebouw of een overkapping zal voorts voldoen aan de eisen die in het volgende bouwschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	Maximale oppervlakte		Goothoogte in m	Dakhelling in °		Hoogte in m
	per gebouw of overkapping	gezamenlijk	max.	min.	max.	max.
Bedrijfsgebouw, waaronder een overkapping	-	-	5,00	20	60	12,00
bedrijfswoning	150 m²*	-	3,50	25	60	9,00
aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij de bedrijfswoning	-	100 m²	3,50	-	60	-**

* tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de oppervlakte van een bedrijfswoning ten hoogste de bestaande oppervlakte zal bedragen

** de bouwhoogte van een aan-, uit- of bijgebouw of overkapping zal ten minste 1,00 m lager zijn dan de bouwhoogte van de bedrijfswoning

9a. 2. 2. Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de voorgevel van de bedrijfswoning(en) of bedrijfsgebouw(en) ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
c. er zullen geen windmolens en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

9a. 3. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gedeelten van een bedrijfswoning voor de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien:
   1. het beroep of bedrijf niet wordt uitgeoefend door één van de bewoners van de bedrijfswoning, waarbij één andere arbeidskracht ter plekke werkzaam mag zijn;
   2. de beroeps- of bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van het gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfswoning met een maximum van 100 m²;
   3. parkeren niet op eigen erf plaatsvindt;
   4. detailhandel plaatsvindt anders dan productiegebonden detailhandel;
b. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
c. het splitsen van een bedrijfswoning zodanig dat er meer dan één woning ontstaat;
d. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden;
e. het gebruik van gronden ten behoeve van de aanleg van een paardrijdbak met de daarbijbehorende bouwwerken;
f. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel, anders dan productiegebonden detailhandel.

9a. 4. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in lid 9a.3. onder b en d in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen worden gebruikt voor recreatieappartementen ten behoeve van recreatieve bewoning in karakteristieke bijgebouwen, mits:
   1. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
   2. parkeren op eigen erf plaatsvindt;
   3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de natuur- en landschapswaarden, woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

b. het bepaalde in lid 9a.3. onder e in die zin dat gronden, voorzover gelegen binnen het bestemmingsvlak, worden gebruikt voor de aanleg van een paardrijdbak ten behoeve van het eigen hobbymatige gebruik met de daarbijbehorende bouwwerken, mits:
   1. de paardrijdbak zoveel mogelijk uit het zicht van de openbare weg wordt gesitueerd ten behoeve van een goede landschappelijke inpassing;
   2. er vanwege de paardrijdbak geen onevenredige hinder (geur, geluid, licht en stof) wordt veroorzaakt voor nabijgelegen woningen van derden (minimale afstand 50 m tot de woonbestemmingsgrens);
   3. er geen onevenredige verstoring van het bodemarchief wordt veroorzaakt;
   4. de hoogte van lichtmasten ten behoeve van verlichting bij een paardrijdbak en overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, respectievelijk ten hoogste 5,00 m en 3,00 m bedragen.

9a. 5. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

9a. 5. 1. Vergunningplichtige werken en werkzaamheden

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

- het (gedeeltelijk) slopen van karakteristieke bijgebouwen.

9a. 5. 2. Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 9a.5.1. is niet van toepassing op werken en werkzaamheden, die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht wor-den van het plan.

9a. 5. 3. Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan worden verleend, mits:

a. de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is;
b. het delen van een pand of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

9a. 6. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in die zin dat:

- de bestemming 'Bedrijf - Prostitutiebedrijf' wordt gewijzigd in de bestemming 'Wonen' al dan niet in combinatie met een gedeeltelijke wijziging in de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2', mits:
  1. na toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid de regels van artikel 54 en/of artikel 3 of 4 van overeenkomstige toepassing zijn;

  het bestemmingsvlak 'Wonen' wordt afgestemd op de feitelijke situatie en eventueel buiten het bestemmingsvlak 'Wonen' liggende gronden worden voorzien van de bestemming 'Agrarisch - 1' of 'Agrarisch - 2';
  2. de bedrijfsactiviteiten ter plaatse zijn beëindigd;
  3. er geen sprake is van onevenredige schade voor de aangrenzende (agrarische) bedrijven, in die zin dat de bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beperkt;
  4. de woonfunctie ondergebracht wordt in de voormalige bedrijfswoning;
  5. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

BIJLAGE 6

Lijst met bij afwijking toelaatbare vormen van bedrijvigheid bij een woning.

(op basis van indeling hoofdgroepen basiszoneringslijst VNG)
(maximaal milieucategorie 2)

Bedrijvigheid voor kleding c.a.
- ambachtelijke kledingfabricage of -reparatie

Grafische bedrijvigheid
- binderij
- grafisch ontwerp/adviesbureau

Overige bedrijvigheid
- ambachtelijke speelgoedmakerij
- ambachtelijke productie van souvenirs

Reparatiebedrijven voor gebruiksgoederen
- ambachtelijke schoenen- en klompenfabricage of -reparatie

Reparatiebedrijven
- reparateurs uurwerken, goud- en zilversmeden, elektrische gebruiksgoederen, muziekinstrumenten

Wegvervoer
- taxibedrijf

Zakelijke dienstverlening,
- niet zijnde de vrije c.q. aan-huis-verbonden beroepen
- kantoren (vloeroppervlakte: < 100 m²)

Sociaal-culturele activiteiten
- ateliers, galerieën en/of musea voor kunst en nijverheid of het geven van workshops

Overige dienstverlenende bedrijven
- schoorsteenveger
- glazenwasser
- schoonmaker
- stoppage / oppersinr.
- kappers- en schoonheidsspecialistes

Museale activiteiten:
- Galerie/atelier